3023 D 16

1880

36
23 D
16

Digitized by Google

36. 23 D 16

PINDARI POETAE VETVSTISSIMI, LYRIcorum facile principis,

OLYMPIA
PYTHIA
NEMEA
ISTHMIA

Per Ioan. Lonicerũ latinitate donata: adhibitis enarrationibus, é Græcis Scholijs, & doctiſſimis utriuſq; linguę autoribus deſumptis: quarum ſuffragio Poëta, à paucis hactenus intellectus, nunc planior & illuſtrior redditur.

Cum gratia & priuilegio Cæſareo.

BASILEAE,
Apud Andream Cratandrum,
M. D. XXXV.

EVRICII CORDI MEDICI

in Pindarum Epigramma.

Martia ſectetur diſciſſus tympana miles,
Et ſtreperos lituos terribilesq́; tubas.
Te Phœbea decent imberbis carmina pubes,
Conuenit hic ſtudijs cultus amorq́; tuis.
Pindaricos igitur facili cape pectore cantus,
Et ſua belligero claſsica linque deo.

IACOBI MICYLLI

in eundem.

Carmina Thebani cernis memoranda poëtæ,
Qui Lyricos inter maximus unus erat,
Dũ ſtudijs honor, & laudes manſere Camœnis,
Nec profuga in ſola Muſa iacebat humo.
Hunc Latijs poſtquam Lonicerus reddidit oris,
Et fecit ſtudijs omnia clara ſuis,
Vlterius nihil eſt quod nunc ſtudioſe requiras,
Quo minus hũc oculis, mẽte, manuq́; teras.

IMAGINIBVS, VIRTVTIBVS ET LI-teris claro, D. Iacobo à Tubenheym, Illuſtrißimi Heſſorũ Principi à conſilijs, domino ſuo, Ioannes Lonicerus εὖ πράττειν.

Callimachus minime uulgaris poëta, Eximie uir, gnomen cedro dignam inter alias pleraſq; hanc memoriæ prodidit: Diuitiæ ſine uirtutibus haudquaquam aliquem fœlicem conſtituunt. Veriſsima profectò ſententia: qua quid quæſo rectius ab elegantiſſimo Muſarum ſacerdote dici potuit? Nónne enim ſanctiſsimum uerbum eſt: Diuitiæ ſublatis uirtutibus homini nihil proſunt, non reddunt beatum? Siquidem ad ſummi omnium rerum conditoris imaginem formatus homo, immortalis & æternus, caducis ac paulò poſt interituris bonis, uerè & fœliciter exornari nequit. Etiamſi enim corpus laute alatur, ſplendide ueſtiatur, molliter curetur, animus tamen adhuc nihilominus impolitus, & indecorus manet. Fingamus purpura quempiam amictum, auro & agento circunfuſum, Smaragdis, Chryſolithis & Amethiſtis & collum & digitos redimitum: uirtutem adime, quid differet rogo à pecore, à beſtia, à bellua? Atqui ut aër ni ſole illuſtretur, obſcurus, tenebricoſus & horridus eſt: non diſsimilem ad modum, humanum ingenium, niſi uirtutibus excolatur, ſtupidum, ignobile, Bœoticamq; ſuem ſpirans perſeuerat. Quod in Tantalo præſertim & Mida, ingenioſiſsimi & prudentiſsimi rerum indagatores Poëtæ, pulchre mehercle adumbrarunt: qui quum nullo planè honeſti reſpectu, ſoli Pluto & auaritiæ dediti eſſent, ignauorum regum notam apud poſteros conſequuti ſunt. Ad hæc doctiſsima Sappho, quæ ob Lyrices ſuæ excellentiam decima Muſa à Græcis nominatur, à Callimachi ſententia non diſsidet, dum ait:

Opes citra uirtutis eximium decus
Domum male incolunt, ſin has commiſceas
Felicitas hinc ſumma belle naſcitur.

Et Iſocrates: Sola, inquit, uirtutis poſſeßio immortalis. Ecquur nõ meritò ſacratiſsimas has chrias demirabimur? Proinde quum tua humanitas, præſtantiſsime Iacobe, & opibus θεῶν βουλῇ aucta, & uirtutibus decorata ſit: optimo in literas & Muſas affectu eſſe, à doctiſsimis quibuſq; deprædicetur e intelligit, ni fallor, quali quanta'ue fœlicitate clareſcat. Deniq; quum præter has præclariſsimas cœlitus cõmunicatas dotes, pietatis etiam amore flagret & ardeat præſtantia tua, eſt quur ego cupiuerim te cum ſanctis tum pudicis ueuſtiſsimi Lyricorum principis Pindari monumentis & patronum & defenſorem, uti claritudinis tuæ fulgore, in ueſtibulo operis choruſcante, aliquid luminis & gratiæ meo

labori accedat: habeatq; Pindarus meus, imò tuus, quo ſeſe aduerſum liuidos aliquatenus tueatur: cuius encomion, quoniam ſubnexũ eſt, hic lubens prætermitto. Amico ergo uultu ne dedigneris Pindarum oro, & ſi quando per ocium uacat, eo ſimul fruere: eius enim te (ſcio) hymni & lyræ ſonitus mirandum in modum oblectabunt. Recognoui priorem Pindari æditionem meam, correctior & lucidior iamnunc in lucem prodijt, iuxta parœmian, δεύτερων ἀμεινόνων. Enarrationes adiecimus, è Græcis Scholijs & optimis quibuſq; utriuſq; linguæ autoribus decerptas: quarum ope Pindarum noſtrum apertiorem fore quàm antehac, equidem ſpero. Qui quum ubiq; principes, heroës, uiros uirtutibus & literis inſignes euehat, potiſſimum eos, qui quatuor Græciæ celeberrimis ludis, Olympiacis, Pythijs, Nemeis, Iſthmijs uictoriam retulere, cuius gratia uictores ipſi, per uniuerſam Græciam clariſſimi habebantur, ac perpetuus ſolius honeſtatis ſit amator: honeſtiſſimo uirtutum pariter & pietatis eximio amatore te, unicè, eximie Iacobe, gaudebit. Vertimus autem eam ob cauſam proſa oratione Pindarum, quod immenſi propemodum laboris ſit Pindaricas odarum leges, ſimili uerſu exprimere: neq; facile Pindaricæ lyræ maieſtatem & ſublimitatem aſſequi aliquis poſſe uideatur. Deinde, quod lyrica carmina non multum à ſoluta loquendi formula diſcedant. Si enim, ut Cicero inquit, optimorum quorunq; poëtarum, qui λυρικοὶ à Græcis appellantur, uerſus cantu ſpoliaueris, nuda remanebit oratio: & niſi tibicen acceſſerit, orationi ſunt ſolutæ ſimillimi. Curaui, quantum in me eſt, uti Thebanus uates, ni mihi nimium blandiar, à Latinis etiam intelligi poſſit. Supereſt iam, uti præſtantia tua, eximie uir, & Poëtam hunc & laborem noſtrum exporrecta & hilari fronte ſuſcipiat: quod ſi factum eſſe percepero, ſatis præmij pro ſudoribus hiſce meis reportaſſe arbitrabor. Sin quibuſdam hæ uigiliæ meæ diſplicuerint, nihil mirum, quandoquidem Somni & Noctis filius Momus, ne ſuperos quidem inculpatos relinquere queat. ἔῤῥωσο. Marpurgi

M. D. XXXII.

PINDARI

PINDARI ENCOMIVM

A IOANNE LONICERO MARpurgi pronunciatum, & uitam & inſignia uatis decora complectens.

QVIA Latinis auribus autorem, quod equidem ſciam, ferè incognitum, iamnunc enarrandum, ut uires meæ tulerint, recepi, Pindarum nimirum, ut Lyricorum omnium facile principem, ſic uetuſtate ac pietate iuxtà, apprime conſpicuum: non indignum fuerit Magnifice domine Rector, uiri & adoleſcentes iucundiſſimi, tanti uatis & laudum & uirtutum catalogum quendam texere, ut inde uel ad ſempiternum, neq; ullis ſeculis interiturum eius poëma inflammentur, alacrioresq; ad cœleſtem Pindaricæ lyræ ſiue citharæ ſonitum audiendum (quo aquila in ſceptro Iouis reſidens, præ nimia dulcedine in ſoporem collocatur) ſtudioſi reddantur. Quod ut rectiori ordine perficiamus, de Lyricis poëtis nonnihil primũ dicendum: Pindari noſtri encomion, hac uia, apertius illuſtriusq; in medium prolaturi. Porrò Latinæ linguæ cum decus tum gloria M. Cicero, Pompeium pro lege Manilia cõmendaturus, facilius orationis illius initium, quàm exitum inueniri poſſe teſtatur. Quod ipſum præſenti noſtræ cauſæ longe pulcherrime accõmodare poſſemus. Tot enim, tanta, tamq; uaria ad ſummas Pindari laudes facientia me circunſtant, ut ferè undénam principium ducam, & ubi tandem finem quærã, hæſitem. Interim tamen hoc oratũ impetratumq; uelim Magnifice domine Rector, cæteriq; diſertiſſimi uiri, ut ſi quid minus ingenio perfectũ, induſtria'ue elaboratum à me animis ueſtris perceperitis, boni conſulatis. Nihil enim oſtentandi cauſa à me proficiſcetur, nihil arrogans, nihil tumidum, nihil nimium audietis. Veri ſtudioſus nihil aliud conabor, quàm ut, ſi fieri modo poterit, & planè & ſuccinctim, ampliſſima Pindari præconia ob oculos ueſtros ponam. Lyrici igitur poëtæ ſunt, quorum poëmata ad lyram ſunt decantata. Lyra uero idem organon eſt, quod Græcis κιθάρα & φόρμιγξ appellatur: ut ita lyra & cithara non diuerſum ualeant: ut paſſim in Pindaricis eſt uidere. Cuius lyræ & uires & epœnus, quum ipſe Pindarus noſter in prima Pythiorum ode celebret, auream & Apollinis & Muſarum poſſeſſionem, lyram nuncupans: eadem iamnunc prætermittere lubet, ne à maioribus longe; quæ ſequentur, diutius æquo auocer. Proinde lyrici poëtæ in uniuerſum nouem celebrantur, ut hæc ſenariorum trias docet. Dabitis autem ornatiſſimi uiri ueniam, ſi in Græci poëtæ efferendis ornamentis, græca etiam nõnunquam interſeruero:

De lyræ & citharæ diſcrimine fuſius diſputatur 2. Olympiorũ ode.

λυρικοὶ πάντοι εἰσὶν ἐννέα. ἀλκαῖος, σαπφώ,
στησίχορος, ἴβυκος, βακχυλίδης, σιμωνίδης,

ἀλκμὰν, ἀνακρέων, καὶ πίνδαρος. Hoc eſt,

Lyrici poëtæ ſunt nouem: Alcæus, Sappho,
Steſichorus, Ibycus, Bacchylides, Simonides,
Alcman, Anacreon & Pindarus. Enimuero in Epigrammatis Græcis, & fuſius & uenuſtius hunc ad modum numerantur:

Ἔκλαγεν ἐκ θηβῶν μέγα πίνδαρος, ἔπνεε τερπνά
ἡδὺ μελιφθόγγου μοῦσα σιμωνίδεω.
λάμπει στησίχορός τε καὶ ἴβυκος, ἦν γλυκὺς ἀλκμάν,
λαρὰ δ᾽ ἀπὸ στομάτων φθέγξατο βακχυλίδης.
πειθὼ ἀνακρέοντι συνέσπετο, ποικίλα δ᾽ αὐδᾷ
ἀλκαῖος κύκνῳ λέσβιος αἰολίδι.
ἀνδρῶν δ᾽ οὐκ ἐνάτη σαπφὼ πέλεν, ἀλλ᾽ ἐρατειναῖς
ἐν μούσαις, δεκάτη μοῦσα καταγράφεται.

Quod eſt, ſi utcunq; latine reddatur:

Thebanus clanxit certe ardua Pindarus, inde
Suaue ſonat grati Muſa Simonideæ.
Fulget Steſichorus, dulcis poſt Ibycon Alcman,
Oreq; iucundo Bacchylides reſonat.
Suada & Anacreonta ſuum comitatur, adeſtq;
Alcæus cycno Lesbius Aeolico.
Nona nec eſt inter Sappho lyricosq; uirosq;,
Sed numerum Muſis auget & hæc decima.

Plura de Lyricorum origine, patria, parentibus, dialectisq; adferre, nec unius horulæ celeritas permittit, nec præſens inſtitutum requirit. Nouem igitur Græ-*corum lyricos eximios uates, ex hiſce quantũ ſatis eſt, ni fallar, accepimus.* Ve-*rum quis inter eos primas tenet? quis inter illos omnium longe præſtantiſsimus? Num Alcæus, quem primo loco Senarij ſuperiores produxere? An'ne Pindarus à quo Heroëlegij duxere principium? Difficile profecto eſt ullam hac de re ſen tentiam proferre, quandoquidem de reliquorum Lyricorum monumentis nihil ad nos uſq; deuenerit, neq; quicquam de illis ſit nobis traditũ. At eſto ſanè quod nihil aliorum Lyricorum uiderimus, quid tum poſtea? quum* Fabius *ille* Quin-*tilianus adſit, alterum illud eloquentiæ lumen: qui niſi omniũ inſignia opera, ſuis temporibus euoluiſſet, perluſtraſſet, cõtuliſſet, nihil de ipſorum ſcriptis iu-dicare potuiſſet. Age ergo Marce* Fabi, *de Lyricis mentem nobis atq; ſententiã oſtende tuam, cuinam inter eos primas defers?* Nónne Pindaro? *Maxime. Sic enim literis tradidiſti:* Nouem uero Lyricorũ longe Pindarus princeps, ſpiritus magnificentia,

magnificentia, ſententijs, figuris, beatiſsima rerum uerborumq́; copia, & ueluti quodam eloquentiæ flumine: propter quæ Horatius eum meritò credidit nemini imitabilem. Principem igitur Lyricorum eſſe, diuinum illum uatem noſtrum euicimus. Nunc ut & uirtutes & reliqua ipſius monumentorũ præconia rectius attingamus, facilius id fieri non arbitror, quàm ſi uitæ eius uniuerſam rationem ordine recenſeamus, amplitudinem hinc Pindari poëmatum, phraſis ſeu dictionis obſeruaturi: tandem etiam quid ex Pindaro requirendum, quid cõmoditatis expectandum, quarum item uirtutum eximium præconem agat, in propatulum collocaturi. Pindarus itaq; genus ſuum ad Thebanos refert, perinde ac Thomas Magiſter digeſsit: Diophanti filius, ut illorum eſt ſententia quibus plus fidei adhibendum. Vel, ut alij uolunt, Scopelini. Quanquã ſint qui Diophantum & Scopelinum eundem eſſe uelint. Alij Pagonidæ & Myrtûs gnatũ contendunt, à uico Cynocephalis. Heroici tamen uerſus in Scholijs matri huius Clidice nomen fuiſſe tradunt. Atenim ſiue Myrto, ſiue Clidice genitrix ei fuerit, Scopelinum patrem tibicinem extitiſſe conſtat: unde & ipſum tibia canere filium docuit. Verum quum pater egregiam nati indolem animaduerteret, Laſo Hermioni inſigni Muſico tradidit, apud quẽ in Lyrice inſtitutus eſt. Aeditus in huius mundi lucem fertur Aeſchyli temporibus. Qui quum & literis & moribus præclare ornatus eſſet, non reliquorum perditorum iuuenum inſtar, corporis ſui cum integritatẽ, tum incolumitatem fœdiſsimis ſcortis perdidit: non alijs deteſtabiliſsimis uitijs (quibus Græcia referta erat) obnoxiam reddidit: enimuero caſto pudicoq́; matrimonij toro frui maluit, quàm illicita nefariaq́; Venere & corporis ſui uires & facultates amittere, profundere, abſumere. Duas è coniugio filias ſuſtulit, Polymeten & Protomachen: Thebis proxime templũ Rheæ matris deorum demorans, quam uir longe pientiſsimus præ cæteris coluit. Poſt hanc Pana & Apollinem charos habuit, quos & carminibus ſuis celebrauit. Minor natu Simonide, Bacchylide ſenior. Xerxicæ expeditiõis tempo ribus claruit, ab uniuerſis Græcis uehementer dilectus. Quid uero mirũ? quum & Apollini adeò in delicijs eſſet, ut partem ſemper immolationum, quæ Apolloni offerrentur acciperet, ſacerdosq́; in ſacrificijs palàm inclamando, Pindarũ ad cœnam Dei uocaret. Fama tenet, Pana deum illum paſtoriũ Arcadicumq́;, hymnum quem in eius gloriam Pindarus conſcripſerat, ſaltando chorumq́; ducendo in montibus lætabundum paſsim decantare. O excellens ingeniũ, ô ſummum & erudıtiſsimũ uirum, qui tam docta, tam celebria, tam inclyta, imò ſumma & præclariſsima ædere potuit, ut ab Apolline, à Rhea & Pane dijs illis im mortalibus unicè diligeretur, ac ſummo in precio eſſet. Fertur etiam Lacedæmonios, quum Bœotos atq; Thebanos incendio uaſtarent, ac depopularentur,

à ſolis Pindari ædibus ſibi abſtinuiſſe, quod hoc trochaico ornatas uiderent:

πινδάρου τοῦ μουσοποιοῦ τὴν στέγαν μὴ καίετε. Hoc eſt,

Pindari poëtæ tecta incendio ne perdite.

Quod ipſum & Alexandrũ feciſſe aiunt. Etenim quum ille Thebas incendiſſet, unis Pindari ædibus pepercit. Præterea quando acre odium inter Thebanos atq; Athenienſes uigeret, ac Pindarus in odis ſuis, O præclaris urbibus conſtitutæ Athenæ, ceciniſſet, multa ob eam rem pecuniaria ſuum affluxere Pindarum, quod Athenas ſuis hymnis adeò decoraſſet. Scripſit libros ſeptemdecim: quorũ quatuor ſunt, Olympia, Pythia, Nemea, Iſthmia. Suidas alios percenſet, nempe Proſodia, Parthenia, Enthroniſmos, βακχικὰ, δαφνηφορικὰ, παιᾶνας, ὑπορχήματα, ὕμνους διθυράμβους, σκολιὰ, ἐγκώμια, θρήνους, δράματα τραγικὰ, ἐπιγράμματα ἐπικά. *paræneſes tandem Græcis, & alia quãplurima. Diem ſuum obijt Pindarus annos natus ſexaginta ſex, uel ſecundum alios octuaginta, regnante Abione, Olympiade octuageſima ſexta. Proinde uitam Pindari, breuiſsime, uti res tulit, enarrauimus, è qua tanti uatis magnitudinem & pietatem agnoſcere licet: quandoquidem tantopere à dijs immortalibus dilectus ſit, adeoq; ei tum ab indigenis tum exteris ſit parſum. Equidem iam reliqua à me promiſſa demonſtrarem, niſi Philoſtratus Pindari quoq; imaginem uidendam nobis proponeret & exhiberet: quam, quia graphice depicta eſt, ac blandula ſui forma nobis arridere uidetur, primũ conſideremus, Philoſtrati iuxtà de eadem ſententiam audituri. Arbitror mirum, inquit, tibi uideri apes adeò ſubtiliter pictas, quarum proboſcis manifeſta, mox pedes, alæ, ipſe habitudinis color, non ſunt inelegantes, poſtquã eos pictura perinde uariè ornauit, atq; natura. Nónne prudentia & coniunctione ratiocinationeq; excellunt? Nónne in urbe Diophanti ædeis aduolant? Quid ita? Natus eſt iam Pindarus ut uides, & ab ipſis incunabulis ſic depictus, ut concinnus ſit, & ad literas ingenuam præ ſe indolem ferat. Deinde repoſitus eſt infans ad laurum & myrti ramos, colligente patre, ſe ſacrum habiturũ filium. Hinc cymbala domi perſonuerunt in eius natali, tympanaq; ab Rhea audita. Nymphas chorum eius natiuitatis cauſa ducere fama eſt, atq; ipſum adeò Pana ſaltare, quem ferunt etiam, ubi ſeſe Pindarus ad poëticen cõuertiſſet, poſthabita ſaltatione ſua, Pindarica tantummodo concinere. Porrò ſimulacrum Rhea perfecit, illicq; ad ædem ſuam conſtituit ſacram, quod lapideum eſſe puto, indurata illic & confirmata pictura, & quid aliud quàm raſa? Quin roſcidas Nymphas adfert, quales ſunt fontium. Pan ad rhythmum quendam ſalit, cui cum hilaris forma, tum nihil ſub naribus iracundiæ eſt. Apes intus puellum formant, mel infundentes, aculeosq; ſuos retrahentes, ne ipſum lædant, ex Himeto fortaſſe aduentant.*

tant, & Liparis atq; Aœdimis. Etenim idipſum eas arbitror inſtillare Pindaro. Hæc de uatis noſtri imagine Philoſtratus. Quis iam adeò & mentis & corporis oculis orbus iudicetur, ut non, neq; animaduertat, neq; clariſsimi poëtæ præſtantiam agnoſcat? Quur enim apes, quur mella ei adfingit? niſi quod mellitũ eloquentiæ flumen ſubindicet: deinde ut oſtendat poëmata eius & phraſin talia eſſe, ut natiuam iucunditatem, ac gratam nunquamnon dulcedinem præſtent: nihil fellis, nihil aloës, nihil ueneni, ſed mella potius, ſed meliphylla, ſed ſaluberrima cunctis mortalibus alexipharmaca, neq; optimas non paræneſes contineant. Quemadmodum autem apes non obſunt mortalium generi, ſed maxime proſunt, excellentiſsimo admirandæ induſtriæ opere: cum fucis duntaxat & furibus acre illis bellum: ſic Pindari poëmata nullius mentem ſiue nefaria libidine ſiue alijs id genus uitijs, ſceleribus, criminibus, inficiunt. Non Lalages, non Lydiæ, non Galateæ, non Paſiphaës, nõ uana Iouis hic adulteria diſces: uerum ex pudico lyrico, pudicam etiam lyram, uel ſi mauis citharam audies. Quinetiam & in Deum & homines pientiſsimus, uirtutes unicè prædicat. Et quũ in hocce quatuor certaminum ſiue ludorum circuitu, reges, principes, aliosq; inſignes uictores ſemper celebret, ubi ut præclariſsima queq; docet, ac in ſummis uerſatur rebus, ita ſummo etiam dicendi charactère utitur: propter quem & Horatius nemini imitabilem exiſtimauit. Pertinet quidem Fabij iudicium, non ad ſolam hanc ſpectaculorum Græciæ periodon, ſed ad alia eius pariter opera. Attamen in his ludis phraſeos eius σεμνότης, grauitas & ſublimitas ſatis ſeſe oſtendunt: auguſta honeſtorum argumentorum tractatio ubertim etiam, pro lyrices norma, eniteſcit. Strenuos mehercule, & forteis, æquos & iuſtos laudibus aduſq; ſydera euehit: ignauos, effœminatos, iniquos & iniuſtos ad Tartara uſq; protrudens. Interim de induſtria quedam occultat, adeò ut & ipſe nõ cuiuis ſeſe planum fore putet, dum inquit:

– πολλά μοι ὑπ'
ἀγκῶνος ὠκέα βέλη. — Ode Olympiorum 2.
ἔνδον ἐντὶ φαρέτρας
φωνᾶντα συνετοῖσιν. ἐς
δὲ τὸ πᾶν, ἑρμηνέων χατίζει.

Id eſt, multæ ſunt mihi ſub cubito in pharetra ſagittæ, quæ intelligentibus tantummodo ſonant, & omnino interpretatione egent. Atq; hanc uoluntariã Pindari noſtri nebulam & abſconſionem, difficultatẽ quis appellare poſsit, eamq; ob rem, me unà cum Pindaro in diſcrimen uocare, tali uel conſimili apud iudicem obiurgatione inuadens: Ecquæ eſt iſta melliflua uatis eloquentia, quænam & qualis illa Poëtæ grauitas, quod ex compoſito Heracliti τὸν σκοτεινὸν,

ad quem Delio, ut aiunt, natatore opus ſit, adamarit? Et Græci & Latini dicendi præceptores τὴν σαφήνειαν καὶ ἐνάργειαν, hoc eſt, perſpicuitatẽ ipſam, ſummum dictionis lumen, maximam orationis uirtutem, pulcherrimum ornamentum, uno ore, eademq́; ſententia prædicant. Ab hac ergo amuſsi, ab hac Venere deflectens Pindarus, eloquentiæ flumine manare, cum à Philoſtrato adumbrabitur, tum à Quintiliano prædicabitur? τὴν σαφήνειαν requiro, τὴν ἐνάργειαν efflagito: ualeat cum umbris & numeris Platonicis. Hic bona uerba inquã, conſideratius loquere. Si luce & perſpicuitate Poëtam noſtrũ uacare demonſtraueris, tum ſeſquipedalibus obiectionibus ſubmittemur. Atqui ni ſummis orationis luminibus exuberaſſet, haudquaquam inter Lyricos concordi ſeculorum iudicio palmam eſſet adeptus, nec hymni eius tantopere ab ipſis Græcis, tot, tantis, tamq́; uarijs laudibus cumulati forent. Enimuero quum & terrã
Iſthmiorum *& pelagus eius lyræ ſonitus pertranſierit, uti in Iſthmijs planũ fit, fruſtra quiſ-*
ode 5. *piam huiuſmodi cauſabitur. Nec ſe obſcuritatem quærere Pindarus gloriatur, uerum intelligentibus loqui. Si quiſquam inſcitiæ ſuæ cauſa, multa in Cicerone non aaſequatur, propterea eloquentiæ laudibus nõ orbabitur ipſe Cicero. Idem de Pindaro iudicandum. Sapiens, uirtutibus clarus & eruditione, facile, ut alia, ſic etiam Pindarica obtinebit: quæ nulla prudentia redimitus, ſed nullis nõ uitijs inquinatus, inertiaq́; deformatus, nunquam ſanè deprehendet. Et ſapientem & eruditam mentem Pindarus exigit, à qua intelligatur, & puram etiam. A quibus ſummis uirtutibus tametſi maximo interuallo abſim, nimirum ſapientia, eruditione, mentiſq́; puritate: ſtudium tamen erga uos meum, imò & pia uoluntas (beneuolentiam enim & ſyncerum cum in uos, tum literariam rempublicam affectum meum, haud ſatis exprimere poſſum) quod in hiſce mihi deeſt, ni mihi nimium adblandiar, reſarcient. Equidem excellentiſsima quæq́;, & omnia ſumma, quantum per ingenioli mei tenuitatem licet, perſpicio. Apes igitur, ut unde deflexim us reuertamur, mellifluum certe profecto dictionis flumen oſtendunt. Quod autem ſolis Pindari ædibus parſum eſt, quid aliud in cauſa quæſo fiat, atq́; eximium & ſempiternum, nulli mortis generi ſeu internecioni obnoxium, monumentorum Pindari decus? Quorum faſtigium dum uiuus ipſe etiamtum perſpiceret, ita in Nemeis de ſeſe canebat:*

Nemeorum ὀυκ ἀνδριαντοποιός εἰμ'
ode 5. ὥς τ' ἐλινύσοντ' ἐργάζε-
σθαι ἀγάλματ' ἐπ' αὐτᾶς βαθμίδος
ἑστάοτ'.

Non ſum, inquit, ſtatuarius, ut inertia fabricem ſimulacra, in uno ſolo loco ſtantia. Quas Chares Lyndius & Xenodorus finxere ſtatuas, Rhodi & Auernis

Galliæ

Galliæ urbe permanſere immobiles: at Pindari monumenta per omnia orbis terrarum regna peruolarunt, adeò grata, adeò iucunda nemini nõ habita ſunt. Quis & quantus ſit Pindarus, qualis item certaminum eius quatuor periodus, expoſuimus. De uſu porrò & cõmoditate paulum modo dicendum reſtat: de uirtutibus etiam, quarum præconijs paßim exuberat. Quid ergo emolumenti ei qui Pindaro nauat operam expectandum? quid ex eo requirendum? Hoc ſanè, ut mentem ille ſuam præclaris uirtutibus & ſententijs ornet atq; inſtituat, utq; uel ex prophano, ſed præceptionum ſanctitate claro, morum integritatem diſcat, ne morum & puritatis, quũ tamen Chriſto nomen dederit, expers eſſe uideatur. Tum ut Epidictici generis rationẽ inde colligat. Et quamuis ex Rhetoribus, qui ex profeſſo ἐπιδεικτικῶς *tractarunt, diſcendum conſiderandumq; ſit hoc encomaſticon genus, nec ex lyrico orationis (quæ copia & dilatatione rerum & fluxu materierũ gaudet) formula adeò abſolute ſumi poßit, quum Lyricorum argumẽta ſemper breuitate ſubſidant: Nam & ipſe de breuitate & ornatu ſuo pronunciat, dum inquit: Breuiter ornateq; dicta intelligere ſapientum eſt: pulchrè tamen & ſcitè, quoad lyra permiſit, ad Epidictici filum omneis odas ſuas tractauit, una & altera generis ſuaſorij demptis. Hac hymnorum œconomia obſeruata, facile eſt uidere cum Schemata tum Tropos, ubi præ cæteris ſæpius occurrent, Comparationes, Allegoriæ, Metaphoræ, ut in quibus præcipue regnet, quanquam omnis generis figuris & coloribus luxuriet belle, iam tamen connumerata triade eſt frequentior. Ecquis dubitat, haud uulgarem hanc eſſe cõmoditatem? At quarum uirtutũ præconem agit? quarumcunq; præclariſsimarum, nempe pietatis, iuſtitiæ, temperantiæ, fortitudinis, ut alias interim omittam. Nónne ſumma pietas eſt, quum canit hunc in modum in cithara ſua,* εἰ δὲ θεόν τις ἔλπεταί τι λαθέμεν ἔρδων ἁμαρτάνει. *Et in Pythijs: A Deo omnes humanarũ uirtutum conatus ſunt: ſapientes præterea, quiq; potentia & eloquentia magni habentur. Qua ſententia quid quæſo ſanctius, quid magis pium, quid* θεολογικώτερον? *Temperantiam cõmendat, dum ſic ait:* ὑγιέντα δ' εἴτις ὄλβον ἄρδει, ἐξαρκέων κτεάτεσσι, καὶ εὐλογίαν προστιθεὶς, μὴ ματεύσῃ θεὸς γενέσθαι. *Hoc eſt: Si quis ſanitati diuitias cõiunctas uel mediocres habuerit, ac bonũ nomen, ne porrò Deus fieri laboret. Fortitudinẽ & tolerãtiã periculoſarũ, uirtutũ cauſa, rerũ, dum ita canit:*

1.Olymp.

1.Pyth.

ἀκίνδυνοι δ' ἀρεταὶ, 6.Olymp.
οὔτε παρ' ἀνδράσιν, οὔτ' ἐν ναυσὶ κοίλαις
τίμιαι.

Omnium uirtutum & eximiarum rerum genera ſi percenſere debeam, dies me citius defecerit, tantum abeſt, ut unius horæ ſpacio perficiam. Quare ſatis fue-

rit has paucas denumeraſſe: reliquas enim ſuis poſthac locis in ipſo autore ſumus obſeruaturi. Summam autoritatem & lyrici huius Poëtæ uirtutes, quibus ubiq; præfulget, hactenus pro uirili noſtra in propatulo conſpiciendas collocauimus, nõ ut dignum, neq; ut tanti autoris grauitas meruiſſet, uerum ut mea tenuitas potuit. Reliquum eſt, ſtudioſiſsimi adoleſcentes, dum uirtutes perpetuò ab hoc lyrico cõmendari audimus, eoq; ipſo ethnico, ut & nos minime deſides, ad earum amorem accendamur, earum deſiderio exardeſcamus, mentem noſtram illarum formationi ſubmittamus, ne inferiores in bono gentibus deprehendamur olim, quando cunctarum gentium conditor & gubernator, cum omnibus & ſingulis rationem geſtæ uitæ eſt initurus. Mores etiam & ſtudia noſtra ita inſtituamus, ut largitor omnis precioſæ rei Deus Opt. Max. inde nunquam non prædicetur, futuræ ſemper uitæ memores. Sic fiet, ut longe præſtantioribus bonis, quàm uirtutes ſunt Pindaricæ, exornemur.

PINDARI ENCOMII FINIS.

PINDARI OLYMPIA.

HIERONI SYRACVSIO, QVI *celete uictoriam obtinuit,* ODE PRIMA.

STROPHE I. COLON XVII.

OPTIMA[a] ſanè res eſt aqua: aurum uero ut lucidus ignis noctū, ſic præualet eximie[b] ſuperbis diuitijs. [c]Sin certamīa proloqui deſideras mi anime, ne porrò ſole contempleris aliud feruentius interdiu[d] fulgidum aſtrum, [e]per deſer tum æthera. [f]Necꝗ Olympico agone, præſtantiorem alium feremus: unde[g] celeberrimus hymnus paſsim decantatur, [h]prudentiū decretis, quo euehunt Saturniū, ad prędiuitem qui ſe recipiūt, felicemꝗ Hieronis [i]larem.

ENARRATIO.

Pindari Lyricorum principis uita, patria, genus, monimenta, in encomio eius, principio ſunt explicata: quare nihil opus eſt pluribus de ijſdem uerba facere. Heroëlegéos tamen, qui illic omiſsi ſunt, priuſquam ad ipſius odes enarrationem accingamur, ſubnectere placuit. Quanquam autem è græcis ſcholijs peti poſsint, nihil opinor obfuturos, ſi & hic primum græce, mox latine adſcribantur. Sunt uero huiuſmodi:

Ἐννέα τῶν πρώτων λυρικῶν πάτρην γενεήν τε
Μάνθανε καὶ πατέρας, καὶ διάλεκτον ἀθρεῖ.
Ὧν μιτυληναῖος μὲν ἔην γεραρώτερος ἄλλων
Ἀλκαῖος πρότερος ἠχικὸς αἰολίδος.
Ἡ δ' ἀπὸ τῶν ξυνὴν πάτρην φωνήν τε δαεῖσα
Σαπφὼ, κλῄδος καὶ πατρὸς εὐρυγύου.

Στησίχορος σικελὸς, πάτρη δέ οἱ, ἱμέρα ἐστίν,
Εὐφήμου πατρὸς, δωρικὸς ἁρμονίην.
Ἴβυκος ἰταλὸς αὖ ἐκ ῥηγίου ἠὲ μεσήνης,
Ἠλίδα πατρὸς, δωρίδα δ' ἡρμόσατο.
Παρθενίου δὲ πατρὸς, λιγυρὸς παῖς ἠΐου,
Ἣν ἄρα μελπόμενος τήϊος ἀνακρέων.
Πίνδαρος ἦν θηβαῖος, ἀτὰρ πατρὸς σκοπελίνου,
Δώριον αἰνήσας ἁρμονίην ἐπέων.
Ἠδὲ σιμωνίδεω κέος δωρισὶ λαλοῦντος,
Τὸν πατέρ' αἰνήσας ἴσθι ἀειπρεπέα.
Ἰωσαδλαὴς καὶ κεῖος ἔην γενεῇ μελοποιός,
Μέλωνος πατέρος ἔπλετο βακχυλίδης.
Ἀλκμὰν γ' ἐν λυδοῖσι μέγα πρέπει, ἀλλ' ἀδάμαντος
Ἔστι καὶ ἐκ σπάρτης, δωρίδος ἁρμονίης.

Quos ſic uertebam obiter.

Primos ſcire nouem Lyricos patriamq́;, genusq́;
Ac dialecton auens, hæc tibi dicta uide.
Alcæus *Omnibus his Mitylenæus præcellit honore*
Alcæus, lingua eſt uſus is Aeolica.
Sappho *Haud alia ſequitur Sappho lex{patriaq́;*
Cui mater Cleis, ac pater Eurygyras.
Steſichorus *Steſichorus Siculus, genuitq́; hunc Himera uatem,*
Euphemi gnatum, Doridis harmoniæ.
Ibycus *Rhegion agnoſcit Italum Ibycon, atq; Meſena,*
Eelidemq́; patrem: Dorica & is pepigit.
Anacreon *Dulcia concinuit bona proles Eetici*
Parthenij patris, Teius Anacreon.
Pindarus *Pindarus ex Thebis prodit, pater huic Scopelinus,*
Sublime inſpirat Dorica Muſa melos.
Simonides *Inde Simonideus, pariter quod Doricus idem*
Patrem commendans, eximium reputa.
Bacchyli-des *Imparis haud uirtutis adhuc Cium tibi uatem*
Ex Milone ſatum ſuſcipe Bacchylidem.
Alcman *Alcman & Lydos inter fulgens, Adamantis*
Filius & Spartæ eſt: Doricum & ille canit.

QVID

QVID SINT OLYMPIA, ET VNDE.

Olympia, multitudinis numero, ſolenniū apud Græcos ludorū nomen eſt. Solent enim illi & feſtiuitatum & certaminum ſuorum nomina, pluraliter, neu tro genere efferre: ut Anacalypteria, Dija, Demetria, Panathenæa, et id genus quamplurima. Hunc ad modum Olympia, orum, certamina ſunt, ludi'ue, qui quinto quoque anno ad Olympiā urbē, unde nomen habent, quæ & Piſa dice batur, autore Stephano, celebrabantur. Ab his ludis Græci Olympiadibus ſuis nomen fecerunt. Romani quinquennale huiuſmodi ſpatium luſtrum appellant. Sunt qui ad Oenomaum & Pelopem horum ludorum inſtitutionem referant. Alij, inter quos & Pindarus habetur, ad Herculem transferunt. Quum enim Augeæ ſtabulum purgaſſet Hercules, nec promiſſam pro labore ſuo retuliſſet mercedem, ingenti conſcripto exercitu, Eliorum regem Augeam occidit, Elin occupauit, ac multis obtentis ſpolijs, ludum aperuit ijs, qui in bello auxilium illi tulerant: unde conſuetudo tenuit Olympicos, uel Olympiacos (utrunque enim bonis autoribus in uſu eſt) ludos obſeruari. Huius uero conſtitutionis nihil tandem præter memoriam, ob latrociniorū infeſtationem remanſit. Pòſt Iphytus & Eurylochus Cyrrhæis debellatis, prædones ad maritima Phocidis detinentibus, ex magna prædæ ui quam ab ipſis adepti erant, ludos & ſpectacula huiuſmodi redintegrarunt: Iphytus quidem Olympia, Eurylochus uero Pythia. Ab hac inſtauratione ad ſua uſque Pindari ſecula deinde perdurarūt. Idem Euſebius Cæſarienſis memoriæ prodidit, quum in Chronicis inquit: A captiuitate Troiæ uſque ad Olympiadem primā anni quadringenti ſex: aliàs quadringenti quinq;. Aeſchyli Athenienſium iudicis ſecundo anno prima Olympias acta, qui erat agon gymnicus, in quo Chorebus Elienſis extitit uictor. Elij agunt quinquennale certamen, quatuor annis in medio expletis: in quibus principes annui cōſtituuntur quatuor. Quam Olympiadē Iphytus filius Praxonidis ſiue Hæmonis primus conſtituit. Hermannus Contractus Comes Veringenſis in Chronicis ſuis, temporibus Ioathan regis Hebræorū, Aeſchyli Athenienſium ſecundo iudicis anno, primā Olympiadem actam identidem tradit. Ab his Olympiadibus Græci res geſtas ſuas hiſtorias, adeoq; ſecula ſua numerare orſi ſunt, ante quas nihil certi apud Græcos literis demandatū conſtat: hoc eſt, fide uacat & hiſtoria, & aliæ res ante Olympiades tranſactæ. Per Olympiades igitur illi numerarunt, perinde ac Romani inſignia facinora & ætates ſuas à Cōſulum ſuorum faſcibus dimenſi ſunt, donec Chriſti Ieſu natiuitas, per quam iam tempora & annos obſeruamus, & Olympiadi Græcorum, & Romanorū Conſulatui, numerationis honorem detraxerit. Conſtat ex his Olympiadem & luſtrum idem utrinq; ualuiſſe. Olympia itaque, ſiue Olympionicas, Odas ſuas Pindarus

inſcribit, quod quum quinquennales ludos, tum eorundem ludorũ uictores hiſce prædicet, & adusq; ſydera euehat. Fuerunt quidem alia multa, multarum Græciæ urbium certamina atque ſpectacula, ut Pellenes, Megarorum, Athenarum, Marathonis, Thebarum, ut poſthac in Olympijs animaduertemus: cæterum omnium præclariſſima ſemper enituere quatuor illa, quorum Pindarus periodon uel circulum ſuis his poëmatijs illuſtrat, nimirũ Olympia, Pythia, Nemea, Iſthmia: ad quorum feſtiuitates, tota Græciæ iuuentus, atqueadeò nobiliſſimi quique confluxerunt, uarij generis certamina, quæ illic agebantur, uiſuri, imò & ipſi uirtutis ſuæ ſpecimen ædituri aliquod. Meminerũt huius ſpectaculorum periodi, Epigrammata Græca, quorum primus liber ab illis initium ſumit hunc ad modum:

Τέσσαρές εἰσιν ἀγῶνες ἀν' ἑλλάδα, τέσσαρες ἱροί,
 Οἱ δύο μὲν θνητῶν, οἱ δύο δ' ἀθανάτων.
Ζηνὸς, λητοΐδαο, παλαίμονος, ἀρχεμόροιο.
 Ἆθλα δὲ τῶν κότινος, μῆλα, σέλινα, πίτυς. *Ideſt,*

Quattuor exhibuit ſacratos Græcia ludos,
 Cœlicolisq; duos, terrigenisq; duos.
Nempe Ioui, Phœboq;, Palæmoniq;, Archemoroq;.
 Præmia ſunt olea & mala, apium, ſtrobilus.

Ex hoc Epigrammate liquet, Olympia in Iouis honorem & gloriam inſtituta eſſe: brabeum uero ſeu præmium uictoriæ fuiſſe ſertum oleaginum, ſiue coronam ex olea. Cicero alicubi Antiquum Græciæ conſulatum, Olympicam uictoriam appellat: unde apparet, quanta fuerit eorum apud ueteres & amplitudo & autoritas. Intelligit Olympia Horatius dum ſic recinit:

Sunt quos curriculo puluerem Olympicum
Collegiſſe iuuat. &c.

Ab Hercule autem primũ cœpiſſe Olympia, Pindarus ſecunda Olympiorum Ode, teſtimonium dicit. Verum hæc de origine Olympiorum, de quinquennali eorundem ſpatio, & præmio uictoriæ (quæ fuit ex olea corona, ut poſthac in Pindaro audiemus) ſufficiant.

ARGVMENTVM PRIMAE OLYMPIACORVM ODAE.

Generis eſt epidictici prima Olympiorum Ode, in laudem Hieronis Syracuſanorum regis conſcripta. Prædicat Hieronem ab Olympica uictoria, à iuſtitia, à ſapientia, à Muſices peritia, tum equo quo uictoriam retulit, deinde à loco, ubi Olympica certamina aguntur, Peloponneſo nempe. Ab ea inſula occaſione

ſione arrepta, ad res de Tantalo & Pelope uulgatas digreditur: poſtremo uoto claudit hanc Oden, precans, uti Deus & felicitatẽ Hieronis, et Lyricen, qua Victores celebrare uates ipſe queat, adaugeat. Scholia Hieronẽ ſeptuageſimatertia Olympiade uictorem euaſiſſe tradunt celete, cuius genus hoc modo recenſent. Dinomenis filius eſt Hieron. Dinomeni filij quatuor extitere: Gelon, Hieron, Polybulus, ac Thraſybulus. Genere igitur Syracuſiorum rex fuit Hieron, filium Dinomenẽ habuit. Victoria Olympiaca potitus & Syracuſium & Aetnæum ſeſe ipſe proclamauit, adiacentemq; Siciliæ ciuitatẽ Aetnam extruens, monti cognominẽ reddidit. Obijt, ut Scholia item annotant, quum iterum ſeptuageſimaoctaua Olympiade palmam adeptus eſſet. Animaduertendum hic: quod ſi Pindarus, ut Euſebij eſt ſententia, ſeptuageſimatertia Olympiade natus eſt, hoc eſt, eo tempore, quo Hieron uictoria potitus eſt Olympiaca, ſatis apparet longe pòſt à Pindaro celebratũ Hieronem, nõ ab ipſa ſtatim uictoria: quanq̃ ſi circiter ſexageſimamquintã Olympiadem, ut Scholia uolunt, in mundum fuiſſet æditus uates ille noſter, potuiſſet ab ipſo protenus uictorẽ triumpho celebrare. Atenim ſi eo temporis natus dicatur, nõ poterit uitæ eius curſus, qui fuit annorum ſexagintaſex, ad octuageſimamſextam Olympiadem extendi: quam pulchre tamen attingit, ſi natiuitas eius ad ſeptuageſimamtertiam collocetur. Sed quorſum hæc? ut ſciamus Pindarum interdum longe poſt obtentam uictoriã, interdũ ab ipſa ſtatim uictoria, inſignes Heroas, principes, & præclaros uiros, hac quatuor ſpectaculorũ, uel ſi mauis certaminũ periodo celebraſſe.

Vicit autem celete Hieron. Celes Græcis equum ſignificat, quẽ Suetonius in Cæſare deſultorium equum appellat, quibus Græci in Olympijs utebantur equeſtri certamine. Meminit huius Homerus Odyſſeæ quinta, dum de naufragium patienti Vlyſſe dicit, κέλητ᾽ ὡς ἵππον ἐλαύνων. *Ariſtophanis interpres Celetem generoſiorem equũ eſſe adfirmat, quem ad certamen alerent equites, quo ue ipſi ſigillatim uterentur, quiq; ad currus uel bigas non ſubmittantur. Vnde dum Strepſiades de prodigo ſuo & Hippicæ dedito filio Phidippide conqueritur,* Quid Celes

ἱππάζεται τε καὶ ξυνωρικεύεται.

Prius uerbũ ab ἵππος deductũ ad Celetas refert. quaſi diceret: Celete uehitur, iamq; in animo ſuo cõſiderat, quomodo in Olympijs uictoriã Celete ſuo adipiſcatur. Vel, Phidippides Celetes educat, ceu Heroës, et inſigniores equites, quorum animi ad Olympicã palmã adſpirãt, imitari ſtudeat, nõ animaduertẽs ſeſe Strepſiadæ filiũ eſſe. Deſultorij latinis dicũtur, qui ephippijs carẽt, ut à quibus citra negociũ deſiliri poſſit. Celetũ reminiſcitur & Plinius hiſtoriæ ſuæ trigeſimoquarto lib. capite quinto: Equeſtres uero, inquit, ſtatuæ modo Romanã cele Deſultorij equi.

brationem habent, orto ſine dubio à Græcis exemplo. Sed illi Celetas tantum dicabant in ſacris uictores. Proinde Hieronem, qui Celete, hoc eſt, equo deſultorio ſuperior euaſerit, hac prima Ode celebrat. A κέλης *apud Homerum Iliad. o. eſt uerbum* κελητίζειν, *pro* τὸν κέλητα ἐλαύνειν.

Cur εἶδος per Oden uerterit.

Εἶδος *propriè ſpeciem ſeu formã ſignificat: unde & Ariſtoteles in Categorijs in quinario Prædicabiliũ, & eum ſecutus Porphyrius,* εἶδος, *quã nos ſpeciem, uocat. Pro forma uel ſpecie poëmatij Pindarus uſurpat. Huius diminutiuo, quod eſt* εἰδύλλιον, *Theocritus ſuas Eclogas & Aſmatia inſcribit, quæ uocula poëmation, uel paruam poëmatis imagunculam intelligit. Virgilius quum Bucolicis ſuis conſimile nomen indere uellet, quod illis commodum eſſet, græcum græco permutauit,* ἐκλογὰς *ea inſcribens, ceu ſelecta quædam poëmatia,* παρὰ τὸ ἐκλέγεσθαι *appellans. Quare quum neque* τὸ εἶδος *iuxta Pindaricam uſurpationẽ in latinam transfundi linguam poßit, per uſitatiorem græcam, quæ eſt Ode, reddidi: Horatianã illam Odarũ inſcriptionem* τούτῳ τῷ εἴδει πινδαρικῷ *nõ inepte accõmodari poſſe ratus. Qui per hymnum* τὸ εἶδος *maluerit uertere, cum eo non luctabor: nam &* ᾠδὰς *&* ὕμνους *hos ſuos Olympionicas, ſeu Victorum hæc encomia, ipſe Pindarus paßim appellat. Quia uero alios quoſdam peculiariter hymnos ædiderit, ut in encomio Pindari annotatum, magis Odarum nomenclatura mihi arridet.*

DE TERNARIO SECTIONVM PINDARI.

De Strophe, Antiſtrophe, & Epodo nonnihil dicendum, ut poſthac non ſit opus de eis quicquam porrò dicere. Vtitur ergo per omneis planè Odas ternario hoc poëta, nempe Strophe, Antiſtrophe, & Epodo, per quas hæc ſua poematia diuidit: duodecima Pythiorũ, quam in Strophen tantum & Antiſtrophen: ſecunda Nemeorum, quam in octonarios: nona Nemeorum Ode, quam in dyodecadas: & ultima Iſthmiorũ, quam in diæreſes ſecernit, demptis. Strophe & Antiſtrophe eodem ſemper numero & eiſdem uerſuum legibus conſtant. Epodus & numero & uerſuum ratione ab utraque illa uariat. Scholia talem quidem rationem adferunt. Lyrica carmina ad lyram decantabantur, dum chorum ducerent & ſaltarent uictores, ni fallor: quum ſeſe uerterent ſaltatores à dextris ad ſiniſtram, concinebatur Strophe: quum uero à ſiniſtris ad dextram, Antiſtrophe: dum uero interquieſcerent ac ſiſterent gradum, occinebatur Epodus. Adijciunt myſticum: hoc ipſum non citra ſpecimen motus totius uniuerſi inſtitutum & factitatum eſſe, qui eſt ab oriente in occidentem: tum Erronum motus, qui eſt ab occaſu ad ortum: poſtremo terræ immobilitatis. Cui opinioni quantũ ſit credendum, alij uiderint. Siue adhibeatur fides, ſiue minus, ni-

hil

hil certe ſubeſt periculi. Hanc uero Ternarij ſectionē nedum Pindaro, uerum etiam alijs Lyricis, potißimum tamen Steſichoro Himeræo in uſu fuiſſe parœmia indicat, Ne tria quidem Steſichori noſti: de adeò indocto uſurpata, ut cui ternarius ille Steſichoræus, nimirum Strophe, Antiſtrophe & Epodos, incognitus eſſet. quo de ſatis Eraſmus. Tantum de triade Odarum Pindari. Poteſt quidem Strophe reddi per uerſionem: Antiſtrophe per inuerſionem, & ueluti contrauerſionem, uel uerſionem ex contrario. Vel ſi quis ad ſimilitudinem & numeri & uerſuū quam habet cum Strophe reſpiciat, dici poteſt Antiſtrophe, ſimilis Strophæ ſectio, perinde ac ἀντίθεος ὀδυσσεὺς, pro diuinus ac deo ſimilis Vlyſſes. Contraria uerſio autem ſi reſpiciatur, ad motū ſaltantium. Epodus per accentionem. Atqui dum latinis poëtis uel Lyricis uel Comicis non ſint perſpectæ & ignotæ appellationes, lubenter græcas, ut erant reliquimus. Strophes & Antiſtrophes, Odes & Antodes & Syſtematos apud Ariſtophanem rationem equidem opinor non ſatis cōmode huic Pindarico ternario accomodari poſſe. Cola proprie dicuntur uerſus uarijs legibus conſiſtentes, ut Ariſtophanicus interpres autor. Ideo Ariſtophanicæ ſectiones recte κῶλα uocantur, quandoquidem tot generibus carminū conſtent, quot uerſus habent, utpote Strophe 17 colon, uerſus habet 17. legibus 17 cōpoſitos. Verum de Pindariſcis metrorum generibus aliàs θεῶ διδόντος agetur.

Ne tria quidem Steſichori noſti.

a ❡ Optima ſanè res eſt aqua.) A præſtantia Olympiorū certaminū orditur, quorū uictorem Hieronē cōmendat hac Ode, à re ipſa beneuolentiā conciliaus: clarißimam ſummorum Græciæ certaminum uictoriam, clarißimo regi etiam Hieroni maximo ornamento eſſe innuens. Ducitq; principium à tribus ſummis ac iuxtà pulcherrimis cōparationibus, hac ratione. Perinde atque omnium eſt optima aqua, ſiue quod præcipuū elementum ſit, ſiue quod rerum principium prædicetur, ſiue ob eam uel maxime cauſam, quod omnes planè creaturæ, uel aquæ beneficio carere ad ſui ſuſtentationem nequeant: &, ut aurum inter reliqua metalla fulget, ueluti ignis nocte: tum, quemadmodū ſol reliquis & ſyderibus & ſtellis in uniuerſum omnibus clarior, pulchrior & ſplendidior: ſic Olympiacus agon cunctis reliquis totius Græciæ ludis præſtat. Porrò ſecundam comparationem auri, alia aſſumpta cōparatione explanat. Aurum, ut rutilans ignis noctu, ſic præſtat proteruas inter diuitias. Id eſt, quanto aurum cæteris metallis fulgentius, tanto atra, tenebricoſa'ue noctis caligine, ignis lucens melior. Vel, quemadmodum ignis nocte tenebroſa lucet, ac ueluti ex nocte diem efficit: conſimili uia aurum inter diuitias reſplendet & coruſcat. Nec iudicandus eſt eloquentiæ laudem derogare ſuam dum aquam rem optimā adſeuerat, Neq; enim hic de eloquentia agit, ſed de Olympicorū certaminū ampli-

tudine. Quanta uero & uirtus & maieſtas eloquentiæ ſit, ſuo etiam loco non prætermittet deinceps. b ☾ *Superbis diuitijs.*) *Diuitias ſuperbas, uel Plutum arrogantem, ac uiribus potentem, ab effectu nominat, quod ſuperbos reddat.* c ☾ *Sin certamina proloqui.*) *Apoſtrophen ad ſuamipſius mentem facit, qua tertiam cōparationem, de ſole uidelicet adſumit, eamq́; unà cum ſuperioribus duabus de aqua, auro, Olympicis ludis non minus mirifice, q̃ eleganter applicat.* γαρύεν *pro* γηρύειν. *dorica enim dialecto Pindarus uſus eſt, cui familiare* η *in* α. *Sic* ἁμέρα *pro* ἡμέρα, ἔλδεαι *pro* ἔλδη, ἁλίου *pro* ἡλίου, ἐρήμας *pro* ἐρήμης. *Vbi etiam obſeruandū, quod* αἰθὴρ *fœminino genere accipiat, quemadmodum Homerus Iliad.* λ. αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος. *&c.* d ☾ *Fulgidum aſtrum.*) *Catachreſis eſt, pro* ἀστέρα. *Ex multis enim ſtellis conſtituta uel ſigna, uel animalia, aſtra appellantur & ſydera.* e ☾ *Deſertū per æthera.*) *Vaſtum æthera ideo dicit, quod quum mare piſces, tellus quadrupedia, aliaq́; animantia, aër uolatilia contineat, æther ob igneam uim nullam huiuſmodi creaturarum, ut in eo habitent, admittat. Sunt qui cū Nebulis Ariſtophanicis per æthera aërem intelligant, qui etiamſi uolucreis admittat, in eo tamen nō morantur, neque eum incolunt: unde & ipſe aër conſimilem ad modū deſertus eſſe poteſt. Vel* ἐρήμας *pro* ἡσύχης. f ☾ *Neque Olympico certamine.*) *Applicatio eſt comparationum. Quemadmodum iam cōnumerata ſunt præſtantiſſima: ſic Olympicum certamen inter omnia alia eſt longe eminentiſſimum. Olympia, inquit Stephanus, primum Piſa dicta: ubi Olympius Iupiter (in cuius gratiam ludi illi inſtituti ſunt) colitur: à qua Olympicus agon nomen habet. Nullus agon Olympico eſt excellentior, tantum uult dicere.* g ☾ *Vnde celeberrimus hymnus.*) *Pulcherrimam paraſceuen ad Hieronis laudes concinendas facit, Olympicorum ludorum cum gloriam tum celebritatem in ipſum transferens.*

h ☾ *Prudentium decretis.*) *Hoc eſt, poëtarum & hiſtoricorū ſcriptis. Laudatur Iupiter ab amicis & familiaribus Hieronis, quod talibus certaminibus Hieronem clariorem reddiderit.* i ☾ *Larem.*) *Per larem non priuatam quamlibet domum, ſed præclariorem uel urbis uel optimatis, in quo ſacer Veſtæ ignis non extinguatur, & focus ſemper luceat. Sed de Lare & Veſta pluribus agetur,* σὺν θεῷ, *ultima Nemeorum Ode.* ἀμφιβάλλεται *pro* κοσμεῖται, *uel* κατασκευάζεται.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

[a]Iuſte qui adminiſtrat ſceptrum [b]in opulenta Sicilia, [c]decerpens quidem omnium uirtutū ſum-

man.

mam.[d]Reſplendet autem & Muſices in flore,[e]ut uiri haud raro ludere ſolemus,[f]prope chara ſympoſia.[g]Atqui Doricā à clauo apprehende citharam,[h]ſi tibi Piſæ [i]& Pherenici iucunditas mentē dulciſſimis cogitatiōibus imbuit, quando [k]iuxta Alpheū proruit, corpusq́ ſuapte ſponte feſtinū curſu perhibens, uictorem reddidit dominum,

a ℂ *Iuſte qui adminiſtrat.)* *Encomium iam Hieronis aggreditur, primum à iuſtitia eum prædicās, qua in Sicilia ſceptris potiatur. Eſtq́;* σκᾶπτον *pro* σκῆπτρον δωρικῶς. *b* ℂ *In opulenta.)* *Siciliā* πολύμαλον, *hoc eſt, diuitem pecoris, & per Synecdochen ſimpliciter opulentā, quod pecudibus abundarit & montibus & ſyluis fœcunda tellus, ac pratis.* πολύμαλον *pro* πολυμήλω, *quaſi* μήλοις, *hoc eſt ouibus abundantem: etſi* μῆλον *ueteribus omnia animantia ſignificarit, hominū uſui domeſtico, & imperio ſubdita.* *c* ℂ *Decerpens.)* *Hyperbolica laude nedum cunctis uirtutibus eum ornatum ait, ſed enim ipſis cunctarum uirtutum culminibus redimitum canit. Porrò & in comparationibus & hyperbolis, mirificus Quintiliano uiſus eſt Pindarus. Eſtq́;* ἀρεταῖν πασᾶν, *pro* ἀρετῶν πασῶν.

πολυμάλω

Quid μῆλον, ſexta olympiorū ode explicatur.

d ℂ *Reſplendet autem & Muſices in flore.)* μουσικᾶς *pro* μουσικῆς. *A Muſices peritia. Vel ex hoc loco ueterum circa Muſicen diligentiam eſt cernere. Quàm enim ignominioſum fuerit, non poſſe oblato in ſympoſio quidem organo ludere, myrtus Themiſtocli datus ſatis oſtendit: & prouerbium,* τὸ πρὸς μύρτον ᾄδειν. *Apud Græcos olim in omni* ἐγκυκλοπαιδείας *genere inſtituebantur, heroum & principū liberi, atque adeò eorum, qui cum honores tum dignitates affectabant, ut in Equitibus Ariſtophanica ſcholia teſtantur. At hodie literis & uirtutibus illuſtriorem eſſe, uitio ducitur & apud optimates & magiſtratus. Muſices encomion eſt apud Athenæum in Dipnoſophiſtis.* ἄωτος *& flos & fructus eſt Græcis, nec ullus ſiue flos ſiue fructus Muſice: eſt, atque ipſe cantus.* *Metaphora eſt, mea ſententia: florem cum iucunditatem tum amœnitatem Muſices appellat. Vel periphraſtice, pro eo quod eſt, in ipſa Muſica conſpicuus eſt. Quod ſi hic per Muſicā, ipſas Muſas et bonas literas intellexeris, uix errabis opinor.* *e* ℂ *Vt uiri.)* *Demetrius Triclinius relatiuum ſimilitudinis, pro relatiuo demonſtrationis à poëta uſurpatum teſtatur: ut ſit ſententia,* εἷα, *ea parte, quà ſcilicet ludimus. Nec inepte certe. Quare hic ſenſus erit: Muſices peritia inſignis eſt Hieron, quam & con-*

uinijs ſemper ſuis exhibet, pacis uidelicet ſtudioſum principē oſtendens, ut cui præter omnium uirtutum faſtigia quibus luceat, conuiuia & cithara animo ſedeant. Vel Homerica imitatione, ubi Muſicam recordatus eſſet, eam conuiuijs pulchre adhiberi ſolere cōmemorat. Nam & Homerus citharā & ſaltū ἀναθήματα τε δαιτός, hoc eſt, conuiuij ornamenta uocat. f ℂ Prope cha

φίλαν ἀμφὶ τράπεζαν. ra conuiuia.) Τράπεζαν pro conuiuio accipit: tabulam ſeu menſam proprie numulariorū ſignificat. Hinc τραπεζίτης, qui monetæ permutandæ præeſt. Hinc apud Iſocratem Trapeziticus quædam oratio inſcribitur, qua menſarius fraudis accuſatur. Athenæus in 6. δειπνοσοφιςῶν, ex Cratino, Heſiodo, Xenophonte, & Eubulo, & Ariſtophane confirmat τράπεζαν, quam conuiuis appoſuerint, treis habuiſſe pedes, unde & τρίποδα dictam. Ariſtophanis apud Athenæum manifeſti ſunt ſenarij, τράπεζαν ἡμῖν φέρε τρεῖς πόδας ἔχουσαν. Vnde claret, etymon, nempe τράπεζαν, dictam à τρὶς & πέζα. g ℂ Atqui Doricam à clauo.) Altera ad ſemetipſum apoſtrophe, qua equi excellentiam, & Hieronis iuxtà uictoriam prædicat. Hortatur autem ſemetipſum Pindarus, ut Lyrico carmine & equum & Heroëm celebret. φόρμιγγι, hoc eſt cithara, Phemius & Demodocus apud Homerum procis & Alcinoo ludunt. Doricam citharā appellat, ſiue quod Dorienſes primum lyram appellarint, ſiue παρὰ τὸ δῶρον, id eſt à dono, quod Mercurius hanc primū à ſeſe compactam Apollini pro boum furto dono dederit: ſiue quod rectius multo eſt, quod Dorica harmonia & dialecto hoc epinicion Hieroni cōdiderit. h ℂ Si tibi Piſæ.) Piſa & Elis 10. ſtadijs diſtant à ſeſe inuicem, ab Endymionis filia Piſa, nomen habens: à qua urbe piſum legumen, quod illic copioſe naſcitur, nomen habet, aliàs λέκυθος dictum, ut Ariſtophanica in Plutum hypomnemata habent. i ℂ Pherenici.) Pherenicus Hieronis regis equus, cui nomen à uictoria inditum, παρὰ τὸ φέρειν καὶ τὴν νίκην, quod uictoriam attulerit domino ſuo. Sic equorum nomina ſunt apud Homerum ἰλιάδος θ. Xanthus, πόδαργος, αἴθων, λάμπος. Et apud Ariſtophanem in νεφέλαις, Coppatias, & Samphoras, quod cauterio impreſſum κάππα, ſed inuerſum, & σ gerant: ſi ſcholia uera.

k ℂ Iuxta Alphéum.) Alphæus, penultima diphthongon habet, poëta uerſus gratia excluſit ι. Fluuius eſt non in certaminis loco, pro Elide tamen uſus eſt per κατάχρησιν, ideo quod in Arcadia ſcaturiens ad Elin, quam circunfluit, ſeſe diffundit. Sed quur hic Elin Olympiæ uel Piſæ adſociat? an ne ſimul & Olympiæ & Elide ludi ſunt exhibiti? Nónne altera urbium exhiberi oportuit? haud dubie. Atqui ueriſimile eſt tantam cōfluxiſſe frequentiam, tantum principum & magiſtratuum cōuentum, ut cæterā multitudinem non

recorder,

recorder, ut eos una Olympia capere, uel etiam Piſa non potuerit. Vnde quum duabus milis germanicis non eſſent inter ſeſe diſsitæ Olympia & Elis ut paulò ante cõmemoratum, pars Elin, pars Olympiam diuertere coacti ſunt. Hinc *eſt quod Piſa, Olympia & Elis, pro eodem quinquennalium certaminum loco & apud hunc uatem & alios accipiantur.*

EPODOS, COLON XIII.

[a]Syracuſium equis gaudentẽ regem. [b]Lucet uero ei gloria, apud auguſtam Lydŋ Pelopis coloniam, [c]quem potentia clarus [d]amauit concuſſor terræ Neptunus, poſtquam hunc ex puro lebete [e]Clotho extraxerat, eburneo fulgentẽ humero. [f]Mirũ profectò nimis uideri poteſt, quod aliquando uero ſermoni, uarijs conſutæ mendacijs fabulæ præpolleant.

a ℂ *Syracuſium equis.)* A *regio faſtigio* Hieronẽ *extollit:* ἱπποχάρμαν *eum uocat, quod equis gaudentem hic ſonat: etſi enim* χάρμη *per* ἀντίφρασιν *bellum ſignificet* Homero, *quod illic minimũ ſit gaudij, attamẽ hic* ἱπποχάρμης *ab* ἵππος & χαίρομαι *equis gaudens rectius redditur: ob uictoriam enim equis partam meritò lætatur.* Eſtq́; *Syſtole in dictione* συρακόσιον, *pro* συρακούσιον, *uerſus cauſa.* Commendatur *hic iuxtà regis in equorum educationem cura, ut cui non forte fortuna ſed ſtudioſa equorum cura & educatione, tum diuina* Iouis *benignitate, tanta uictoria contigerit.*

b ℂ *Lucet uero.)* A *loco ubi ludi celebrati ſunt & uictoria parta.* Elis *enim &* Piſa *in* Pelopis *colonia ſitæ ſunt, non quam deduxerit ipſe, ſed ad quã ipſe miſſus ac deductus ſit, ut interpres habet.* Eſt *autem* Pelopis *colonia periphraſis* Peloponneſi*: hæc primum* Apia*, deinde* Pelaſgia*, tandem* Peloponneſus *dicta eſt à* Pelope*, quaſi* Pelopis *inſula.* Præmium *hinc loco uictoriæ includitur. quaſi dicat:* Tantum *nomen* Hieron*, tantamq́; famã per* Olympicam *uictoriam eſt adeptus, ut non modo apud ſuos* Siculos & Syracuſanos*, uerum & in tota inſula* Peloponneſo *omnibus ſit in ore.* ἀποικία *coloniam ſonat, ut in ſenario prouerbiali eniteſcit.*

ἄβδηρα καλὴ τηΐων ἀποικία.

Abdera pulchra Teiûm colonia.

c ℂ *Quem potentia clarus.)* *Amplificatio per digreſsionem.* Occa-

ſione enim Peloponneſi, fabulam de eo uulgatã admiſcet. Quum honore adfe- ctus eſſet à dijs & conuiuio exceptus Tantalus, uolens illis rependere uicem, filium ſuum Pelopem mactat, dijsq; conuiuantibus apponit. Dijs itaq; cæteris ab eis epulis abſtinentibus, ſola Ceres ab inquiſitione filiæ adueniens, ignara humerum abſumpſit. Hic dij Pelopem lebeti per Mercurium rurſum inijcientes ac in integrum compingentes, pro comeſo humero, eburneum repoſuere.

d ℂ Amauit.) *Quur Neptuno charus fuit Pelops? quia mare Peloponneſum circumfluit. Neptunus maris Deus pro ipſo mari accipitur. Poſtquã ergo Neptunus alijs uicinior fuerit, pulchre ante cæteros quoq; amaſſe Pelopẽ, inſulæ iſtius regem dicitur.* e ℂ Clotho extrax.) *Quur Clotho & nõ potius Lacheſis uel Atropos extraxit è lebete Pelopem? Cauſa eſt in expedito. Tres ſunt Parcæ, κατ᾽ ἀντίφρασιν, quod nemini parcant planè mortaliũ: quibus immobilem & ſempiternam Dei uoluntatem uitæ mortalium diſpenſatricem poëtæ elegantiſſime adumbrarunt, ac iuxtà monuerunt, neminem ſtatum uitæ ſuæ curſum prætergredi poſſe, eſſeq; Dei uoluntatem atq; decretum, quandocunq; & quocunq; mortis genere homo intereat. Atq; eam uitæ mortalium metam, colo & nentibus æquipararunt. Vt enim primum penſum applicatur colo, & è penſo fila nectuntur ac ducuntur, poſtremo fuſo repleto ac penſo abſoluto, & filum abrumpitur, & colus abit: Sic Clotho colum applicat: ἀπὸ τοῦ κλώθειν, quod eſt admouere, adplicare, aduoluere: hoc eſt, principiũ humanæ uitæ ducit. Lacheſis arat, παρὰ τὸ λαγχάνω, id eſt ſortior, quod fila è penſo extrahat, & fila diſtribuat: hoc eſt, ipſum uitæ curſum perficit. Ἄτροπος, id eſt immutabilis: hæc immutabiliter & irreparabiliter fila rumpit, uitãq; mortalibus adimit. Clotho ergo minutatim conciſum & in lebetem proiectum uiuum extrahit, quandoquidem principia uitæ creaturarum ad ipſam pertineant, & ſuum unicuiq; rei fatum aduoluat. Non abſimili ratione Homerus tempus quo Vlyſſi à Calypſone in patriã redeundũ, τῇ κλωθοῖ adſcribit.*

Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν
τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοί. &c.

f ℂ Mirũ profectò nimis.) *Correctio eſt, qua fabulæ iſtius cõmentũ culpat & reprehẽdit, ut quo dij & gulæ & luxus inſimulentur: ac per demirationem ſimul inquirit, qui fiat, quod fabulis ſæpe plus fidei q̃ ueritati adhibeatur.*

STROPHE II. COLON XVII.

[a]Fauor autem, qui omnia efficit iucunda mortalibus, adferens honorem, & incredibile ſæpenumero effecit ut crederetur: [b]cuius rei ſapientiſ-

» ſimus teſtis eſt tempus.[c]Decet autem uirum de
» dijs honeſta loqui:[d]res enim non parua eſt.[e]Te uero ô Pelops (contrario prioribus poëtis more canã) quando uocauit parens[f]ad legitimas epulas, charamq́;[g]Sipylum, permutatoriã dijs cœnam exhibens, tunc[h]Neptunum aio ſurripuiſſe.

a ℭ Fauor autem.) *χάρις & gratiã, & fauorem, & iucunditatem, ac inſitam alicui rei uim ob quam placeat, ſignificat, ut hoc loci. Ornat autem Pindarus priorem admirationẽ ſuam, & ueluti interrogationẽ ſubiectione. Quũ enim demiratus eſſet, qui fiat, quod friuolis interdum nugamentis, quale & Pelopis commentum ſit, habeatur fides, nunc ſibi ipſe reſpondet: Poëmata, inquit, ſua gratia, ſuaq́; natiua dulcedine tantum poſſunt, ut uel ea quæ fieri nequeant, facta credantur. breui ita ſententia poëticen haud parum extollens.*

b ℭ Cuius rei ſapientiſ.) *Sententiam ſuam teſtimonio & experimento confirmat.* *c* ℭ Decet uirũ.) *Emphaſis eſt in dictione ἀνδρὶ. quaſi dicat, moribus & eruditione inſignem uirum. Atq; hic ſimul quomodo de dijs loquendum, admonet.* *d* ℭ Res enim.) *Quanquã Scholia μείων pro οὐκ ὀλίγη interpretãtur, quæ ſecutus, res enim non parua eſt, reddidi: attamen quum τὸ μείων τοῦτο, includat negationem οὐκ, non libenter ſecutus ſum ducem interpretem: attamen malui illud accipere, donec alius meliorem uocis originem adferat. Quis enim non uidet longiſſime petitũ eſſe etymon, μείων ex μὴ & ὀλίγων? Atqui certa eſt ſignificatio uocis μείων: eſt enim comparatiuus anomalus à μικρός. Quare ſi eadem ſua uera ſignificatione accipiatur, ac legatur per interrogationẽ, cui per inficiationẽ reſpondeatur, nullus remanet ſcrupulus, & planus erit locus, & perſpicua dictio, hoc pacto: Res enim parua eſt? pro, nunquid enim res modica eſt? quaſi dicat, minime gentium, non eſt exigua res, ſed arduũ omnino negocium, ab homine deos ludibrijs affici.*

e ℭ Te uero ô Pelops.) *Ad Pelopẽ eſt apoſtrophe, qua honeſtiori modo, de Tantalo & Pelope uerba facit, atq; priores poëtæ: recte meliora ſubſtituens, quum reliquorũ opinionem reiecisset.* *f* ℭ Ad legitimas epulas.) *ἔρανος. Amica eſt compotatio atq; conuiuium, quando ſuum pro ſe quiſq; cibum & potum in cõmune confert: autore Demetrio Triclinio. Sic procorum conuiuium, Minerua auguratur non eſſe ἔρανον, animaduertens eos aliena, ad quæ nihil planè conferrent, dilapidare. Quamuis autem hic dij nihil epularum ſecum attulerint, illorum tamen præſentia & fauor quid nõ adfert cõmodi mortalibus? ut improprie haudquaquã ſit hac uoce uſus. εἰλαπίνη ab ἴλη*

cœtus, & πίνω bibo, quaſi cœtus bibentium. Et συμπόσιον, cõuiuium uel compotationem ſonat, ubi cibus & potus per conuiuas non conferuntur.

g ℭ *Sipylum.) Sipylum Stephanus Phrygiæ urbem apud Hellanicum teſtatur: interpres Lydiæ ciuitatem tradit, uel montem, unde Pelops oriundus, quod huic loco magis quadrat, Pelopis originem indicando commendans, & locum ubi fabula initium duxerit oſtendens.* *h* ℭ *Neptunũ.)* ἀγλαοτριαίνης, *tridente ſplendidus. Neptuni epitheton eſt.*

ANTISTROPHE, COLON XVII.

Deſiderio tui flagrantẽ, aureos per equos ad ſupremã ualde honorati Iouis domũ uexiſſe, quô & alio tempore uenit [d]Gannymedes in eundem Ioui uſum. Vbi uero nuſquam apparuiſti, neque te ad matrem ſedulò inquirentes reduxerũt uiri, ilico quiſpiã ex inuidis uicinis clàm retulit, quod circa feruentẽ nimis aquam gladio membratim diſſecuerint, menſæq́ [b]ſingulas tuas carnes paterni miniſtri diuiſerint & abſumpſerint.

Quomodo Pelops per Neptunũ ad Iouem perductus ſit, ut pincernã eius & miniſtrũ ageret, recitat: & unde fabulæ de Pelopis mactatione origo profluxerit, cõmemorat. *a* ℭ *Ganymedes.) Ganymedes Trois filius erat pulcherrima forma, cuius gratia in cœlum translatus eſt, ut Iouis pincerna fieret, ac dijs cohabitaret, ut eſt apud Homer. Iliad. υ.*

Τρωὸς δ' αὖ τρεῖς παῖδες ἀμύμονος ἐξεγένοντο,
Ἶλος, ἀσσαράκός τε, καὶ ἀντίθεος γανυμήδης,
Ὃς δὴ κάλλιστος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων.
Τὸν καὶ ἀνηρέψαντο θεοὶ Διὶ οἰνοχοεύειν,
Κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.

b ℭ *Singulas carnes.)* ἀμφιδεύτατα κρεῶν, *minutiſsima carniũ, ſeu minutiſsimas carnis tuæ particulas.* δεύτατα, *ſuperlatiuũ à* δεύτερος, *id eſt* ὕστατα, *metaphorice pro* μικρότατα *uſurpatur hic: in diuiſione enim uictimæ, quod poſtremum, ultimum eſt.*

EPODOS, COLON XIII.

Contineo uero me, ne quenquam ex ſuperum

numero

» numero miſere ingluuiei deditum dicam: [a]plus » enim damni quàm lucri conuiciatores reportare » ſolent. [b]Quod ſi quiſquã mortaliũ dijs in precio fuit, hic Tantalus fuit. [c]Sedenim concoquere ingentem felicitatẽ non potuit, ex ſaturitate nancp incõmodum aſſequutus eſt, non facile exuperabile, quod ſuper ipſius caput Iupiter ſuſpendit, durũ nempe lapidem, quem perpetuò cogitans àcapite repellere, cruciatur.

Non tutum eſſe cõuiciari dijs, eos maledicentia laceſſere, huiuſmodi uoracitatis inſimulare, quod accumbant epulis mortalium, hominum cœnas adeant, humana carne uel inſcij ueſcantur, adfirmat: quo pariter Priſcorũ poëtarum figmenta notat, ac ſuam pietatem commendat Pindarus. a ℂ *Plus enim damni.*) *Γνωμὴ eſt, qua rationem reddit, quur homo à blaſphemia dei ſibi temperare debeat.* b ℂ *Quod ſi quiſquam.*) *Ad Tantali laudes primum ſe confert, quam ob cauſam in infelicitatem coniectus ſit exponens: cunctos ita clanculum mortales adhortans, ut ſequundis rebus non ſibi nimiũ criſtas erigant, ne Tantali in morem ineuitabili nec unquam deſitura calamitate merganiur.* c ℂ *Sedenim concoquere.*) *Non propter cõmentitiũ nefarium ſcelus in filium ſuum Pelopem admiſſum, Tantalum adfligi docet: ſed quia felicitate ſua, atque adeò ſequundis rebus uti non potuerit, neq; frui. Pœnam autem primũ recenſet, admiſſum facinus ſequenti Strophe explicaturus. Aliter autem Tantali ſupplicium hic à Pindaro enumeratur, atq; apud Homerum u. Odyſſeæ. Etſi Pindaricus interpres Homeri eos uerſus ab Ariſtarcho non genuinos iudicatos putet. Sunt qui Tantalum naturæ ſcientia claruiſſe tradunt, ac demonſtrare uoluiſſe, ſolem eſſe ignitum ferrum uel lapidem: atq; ob eam rem capiti eius lapidem, id eſt ſolem imminere. Nam phyſici ſolem lapidẽ uocari adſeuerant, ut apud Anaxagoram & Euripidem in Oreſte liquet. Huius lapidis, id eſt ſolis æſtu dum maceratur Tantalus, ἀλᾶται, hoc eſt, τιμωρεῖται, adfligitur, cruciatur.*

STROPHE III. COLON XVII.

Fungitur autẽ imbelli uita illa, & [a]cum tribus quartã hanc ærumnoſam pœnã ſuſtinet, [b]quod immortalibus dijs apparatum nectar, ambroſi-

amq́ꝫ, in quibus incorruptibilitatẽ conſtituerunt dij, ipſe ſurripiens, æqualibus ſuis cõpotoribus » impertijt. [c]Errat autem qui ullum perpetratũ ſce» lus Deum latêre putat. [d]Propterea mox demiſerunt ei filium dij immortales rurſum ad [e]ſubitò morti obnoxiũ humanũ genus. [f]Huic ubi florida ætate lanugo coronabat nigrum mentum, paratas animo uertit nuptias.

Quur adfligatur apud inferos Tantalus, hic ob oculos ponit. a ℂ Cum tribus.) Varia huius loci de ternario & quaternario eſt interpretatio. Per tria enim eſurire, ſitire, & ſtare intelligunt quidam, ut quarta pœna ex dependenti lapide ſit. Vel, cum tribus, id eſt, cum Ixione, Siſypho, & Tityo: nam & illi apud inferos cruciantur. Ixion rotæ adhærens adſiduò circumuoluitur, eo quod Iunonem nubis ſpecie deperierit: unde Hippocentaurus natus. Siſyphus ingens ſaxum inceſſanter uoluit: quod quum in altum locũ pertulerit, inde reuolutum, rurſus eòdem ferre cogitur. Tityi ſupine iacenti uiſcera & lactes, ſerpentes rodunt: quæ tamen ſubinde, ut hepar Promethei, renaſcuntur & nouantur. Ad ultimũ ita enarratur quoq; hic locus. Tres apud Homerũ Iliad. ω. ſortes numerantur, & Pindarum in Pythijs: quarum unicam tantummodo bonam felices comitari dicunt, duas uero malas: infelices treis prorſus malas, nullam bonam. ut ſit ſenſus, quod Tantalus poſt treis ſorteis illas, quas dum uita exuperaret ſuſtinuit, hanc quartã adiectam poſt fata habeat, imminentẽ nempe capiti ſuo lapidem. b ℂ Quod immortalibus.) Ob furtum nectaris & ambroſiæ, quod alijs ſuis communicarit, adfligi Tantalum docet.

c ℂ Errat.) A gnome dilatat, qua ſtultitiæ accuſat omneis qui putant Deum latêre ſua peccata. d ℂ Propterea mox demiſerunt.) Deos ob furtum patris filium etiam remiſiſſe in terram, ita peccatum parentis in filium redundaſſe adfirmans. e ℂ Subitò morti.) Humanum genus ταχύποτμον appellat, Homerus ὠκύμορον eadem ſignificatione nominat: quo epitheto humanæ ſortis imbecillitatẽ & miſeriã nobis præſentant uates etiam prophani. f ℂ Huic ubi florida.) Quomodo Pelops ad Peloponneſum peruenerit, uel potius ad Pelaſgiam, Oenomai filia ducta narrat, ut ad ludos Olympicos, qui in Peloponneſi urbibus aguntur, reuertatur.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

Ambiens in uxorem ſibi inclytam Hippoda-

miam

miam [a]Oenomai Piſæ regis filiam. [b]Noctu itaq;
[c]canum ſolus accedens mare, accerſiuit grauiſo-
num Neptunum, qui eo loci ad uocem apparuit.
Cui dixit: [d]Si Cypria quicquā tibi munera pla-
cent Neptune, impedi æream Oenomai haſtam,
meq; celerrimis in curribus Elin aducta, poſtq;
tredecim procos perdens [e]differt nuptias

EPODOS, COLON XIII.

[f]Gnatæ.

Vt Neptuni auxilio Elin celerrime uenerit ad regem Oenomaum, ſubiungit. a ☾ *Oenomai regis.)* *Oenomaus Piſæ rex Hippodamiam filiam ſuam ob formæ præſtantiam amans, renuensq; cuipiam elocare in coniugem, omneis qui eam ſibi deſponſari cupiebant, ad certamē curſus prouocabat, curru Hippodamiæ fidens, qui ut celerrimus erat, ſic à nemine illum exuperari poſſe rebatur. Erat autem certamē huiuſmodi. Curru uehendā Hippodamiam Mirtylo aurigæ cōmittebat, hoc pacto, ut ſi procus currū uel anteuerteret curſu, uel ſaltem attingeret, potiretur optatis hymenæis. At interim Oenomaus ipſe haſtam gerens ſequebatur procum, quem ſi iamiam apprehenſurum Hippodamiam putaret, haſta traijciebat, ut ita tredecim interficeret, donec Pelops decimuſquartus Mirtylo pecunia corrupto, & Oenomaum & Hippodamiæ currum uicerit. Refertur hæc hiſtoria in Argonauticis Apollonij, & Euripidem in Tauris. Interemptorum nomina ſunt, Mermnes, Hippothous, Pelops Opuntius, Acarnan, Eurymachus, Eurylochus, Automedon, Laſius, Chalcon, Tricoronus, Alcathus, Ariſtomachus, Crocalus: quorum capitibus templum Marti conditurus erat.* b ☾ *Noctu.)* ὄρφνα *pro* ὄρφνη, *barytonon, noctem ſignificat: ſed* ὀρφνὴ *oxytonū, tenebroſam: noctis uidelicet epitheton.* c ☾ *Canum mare.)* *Id eſt cœruleum.* d ☾ *Si Cypria.)* *Cypriæ dona, Veneris munera ſunt, hoc eſt amor, & hymenæus. Precatio eſt Pelopis ad Neptunum.* e ☾ *Differt.)* ἀναβάλλεται, *differt, ſuſpendit, reijcit.* f ☾ *Gnatæ.)* *Solet Pindarus quoties cola expleta fuerint, nondum abſoluta periodo, in aliam ſtatim ſectionem ſpargere ſententiæ conſummationem. Quare & hic Epodi uocem cum ſuperioribus cohærentem adnexui. Teſtatur autem et Euripideus Oreſtes Pelopem Oenomai filiam duxiſſe, his uerſibus:*

Πέλοψ ὁ ταντάλειος εἰς πίσαν μολὼν

Θοαῖσιν ἵπποις οἰνομάου γαμεῖ κόρην.
ἐξ ἧς ἀτρεὺς ἔβλαστεν. ἀτρέως δὲ παῖς
Μενέλαος ἀγαμέμνων τε. τῶνδ᾽ ἔφυν ἐγώ.

Conſiliũ.

» [a]Ingens uero diſcrimen imbecillem nõ admittit. Mori nobis neceſſe eſt. Quid autem quiſquã » [b]obſcurã ætatem in tenebris deſidens tranſigat » fruſtra, omnis honeſti expers? At mihi id certaminis inire decretum eſt, tu fortunatũ euentum dona. Sic dixit: neq; fruſtra illius opem ſibi popoſcit. Adornans enim deus, [c]currum dedit aureum, & indefeſſos curſu equos.

Epilogus: obſequitur precibus Pelopis ipſe Neptunus.

a ℂ *Ingens.) Illuſtri gnome orationem ſuam ornat Pelops, conſilium ſuum quo permotus ſit ad certamen illud ſuſcipiendũ, exponens. Immanes res & arduæ, effœminatum & imbellem non admittunt: proinde malo ſtrenue & cum uirtute mortem oppetere, quàm ſine rebus præclare geſtis inglorius ſpiritum ducere.* Non decet *inſignem imaginibus uirum, obſcurum æuum in ſilentio tranſigere.* Age *ergo experiar quid* Hippodamia, *quid* Oenomaus *poßit.*

b ℂ *Obſcuram ætatem.)* ἀνώνυμον γῆρας ἕψοι μάταν, *ingloriã ſenectutem fruſtra coquat, per obſcuram ætatem tranſigat, reddidimus,* μεταφορᾷ *detracta. Eſt autem* ἕψοι *actiuum pro paßiuo* ἕψοιτο. Non *enim aliquis coquere poteſt ſenectutem, ſed potius ab ea coquitur, hoc eſt conſumitur.* ἄμμορος *pro* ἄμορος, *geminato* μ *uerſus cauſa.* *c* ℂ *Currum.)* δίφρος *bigã proprie ſignificat, quæ duobus equis uehitur, uel carrũ.*

STROPHE IIII. COLON XVII.

[a]Cepit autem iniuriũ Oenomaũ, uirginemq́ coniugẽ, quæ peperit populi [b]ductores ſex, uirtutes ſolicite curantes filios. Nunc uero ſplendidis [c]Hæmacurijs mixtus eſt, Alphei prope meatum [d]celeber, [e]monumentũ quod circumiri poteſt, habens, cum ara hoſpitum frequentiſſima. Celebritas autem Olympiacorũ certaminũ procul [f]cõſpicitur in [g]curſibus Pelopis, [h]ubi uelocitas

pedum

pedum, intenſiſsimũq; robur, ingentia audens,
" certat. [l]Qui uictor euadit, reliquum uitæ[k]melli-
" ta[l]tranquillitate tranſigit.

Perſequitur hiſtoriam. a ℂ *Iniurium Oenomaũ.*) Οἰνομάου βίαν, Oenomai *uim uel uiolentiam.* Periphraſis eſt, *pro iniurium & uiolentum* Oenomaum Eliorum regem, *ſicut apud* Homerũ ἴς τηλεμάχοιο, *pro forti* Telemacho: & βίη ἡρακληείη, *pro robuſto* Hercule. b ℂ Ductores ſex.) *Sex principes* Hippodamia Pelopi *peperit, nimirum* Atrea, Thyeſten, Alcathoon, Pliſthenem, Chryſippum: *alij aliter numerant, ut* Scholia *habent.*

c ℂ *Hæmacurijs.*) αἱμακουρίαι cõpoſita *uox eſt ab* αἷμα, *id eſt ſanguis, &* κοῦρος *puer uel filius, quaſi iuuenum ſanguis.* Quotannis nanq; Peloponneſij *ephebi, flagris ad* Pelopis *monumentum ſeſe cedentes ad ſanguinis uſque effluxum, illo tum cruore* Pelopi litabant. Id *autem ea ratione faciebant, ut fortitudinẽ cõmonſtrarent: nihil dignius & honorificentius & iuſtius præſtari poſſe, atque ſi hoc ſacrificio eum decorarent, putantes.* Apud Bœotas αἱμακουρίαι *ſimpliciter inferias & quæ defunctis uita exhibentur exequias ſignificat.* Hæc græca Scholia. Quare Hæmacurijs *admixtus eſt, periphraſis eſt mortis.* Tantũ *enim uult dicere:* Hæmacurijs *mixtus eſt, hoc eſt mortuus eſt, uel ſplendido* Pelopõneſiæ *iuuẽtutis ſacro quotãnis ornatur.* d ℂ Celeber.) κλυθεὶς ἀ κλέομαι, *celebratus uel celeber, participiũ ſecundi aoriſton.*

e ℂ Monumentum.) τύμβον ἀμφίπολον, *monumentum quod circumiri poteſt: in media enim* Piſa *urbe erat, ſiue quod circundari à ſpectatoribus & athletis potuerit, quippe quod in medio ſtadij (ut quidam dicunt) erat.*

f ℂ Conſpicitur) δέδορκε, *præteritum medium paßiuæ ſignificationis, pro* βλέπεται. g ℂ *In curſibus* Pelopis.) *Curſus enim primum* Olympiorum *ſiue ludus ſiue certamen fuit.* Per Pelopem *autem ipſa* Olympia *celebriora, q̃ antea fuerint, reddita dicit.* h ℂ *Vbi uelocitas.*) In Olympijs, *inquit, nedũ pedum uelocitas, ſed omnis generis fortitudinis æduntur ſpecimina: nam præter curſum, illic lucta, pugilatus, & pancration uigent.*

i ℂ *Qui uictor euadit.*) Quæ *de* Pelope *per digreßionem in medium protulit, gnome tandem nõ uulgari concludit: qui uictoria maxime* Olympiorum *potitur, inquiens, reliquũ omne æuũ ſuum tranquillus tranſigit.* ἕνεκεν ἀέθλων, *hoc eſt, propter brabea & uictoriæ præmia.* k ℂ Μελιτόεσσαν.) μὲ *longum eſt in dictione* μελιτόεσσαν, *ut apud* Homerum *in hymno* Mercurij: *cuius autoritatem ſecutus eſt* Perſius *dum inquit,* Pegaſcium *melos.* l ℂ εὐδία.) εὐδία *maris eſt tranquillitas, poſt ſedatas pro-*

cellus arguit, metaphoricῶs pro felicitate & ſequundiori fortuna capitur.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

[a] Propter uictoriæ præmia. [b] Sic ſemper quod
» in die uictoriæ bonum obuenit, unicuiuis morta
» lium ſummū & acceptiſsimum eſt. [c] Me uero co-
» ronare illū [d] equeſtri lege, [e] Aeolico carmīe, ope-
ræpreciū eſt. [f] Siquidem confido nemine alium ex ijs qui hodie uitam ducunt, utraq; bona, ſcientiam & potentiā, uerius uel peculiarius adornaturum hymnorū uarietate præter me. [g] Deus rerum noſtrarum moderator id unice curæ habet, ut conſeruet ſolicitudinis plenam felicitatē tuam ô Hieron. [h] Quod ſi is me non ſubitò deſtituerit, dulciori porrò carmine ſpero

EPODOS, COLON XIII.

Me celebraturum te.

a ¶ Propter uictoriæ præmia.) Qui Olympicus uictor eſt, brabeorum nomine te niceteriorū felix eſt, inquit. Sed quæ ſunt illa brabea? In tertia Olympiorum Ode brabeum quinquennalis huius agonis oleam uel coronam oleaginam fuiſſe Pindarus teſtatur. Tanti ergo exiſtimata fuit oleagina corona, ut eam propter uictor beatus prædicari queat? Per ſeſe profectò haudquaquam tanti fuit: cæterum, ut Cicero etiam tradit, uirtutis nomine plurimi fiebat uictoria. Non ſpectabatur apud priſcos illos lucrū, ſed uirtus, ſed præclarū nomen, ſed fama, & gloria: clariſſimus enim habebatur per omnem Græciam Olympionices aliquis. *b ¶ Sic ſemper.)* τόδ' αἰεὶ παράμερον ἐσλῶν, *bonum præſens, uel quod in diem obuenit, uel quod in die uictoriæ obuenit, à* παρὰ *&* ἡμέρα. *Epiphonema eſt, quod præcedēti gnomæ adhæret. Quod cuique mortalium qualibet die bonum perinde atq; uictoribus ſua uirtus atque adeò dulcis uictoria præſtò eſt, hoc ſanè præclariſſimum eſt. Generalis Chria eſt, qua ſua cuiuſque uirtus, ars, opera, artificiū, quo ſemper uti poteſt, cōmendatur. Ad uictoriam tamen proprie pertinet, cuius cauſa eam Pindarus priori adnexuit. Pijs & ſtudioſis uerius hic locus accōmodari poteſt, quàm Olympicis illis uictoribus. Etſi enim magno ſudore, pleriſque uigilijs, excubijs & laboribus diſciplinæ comparentur, tandem ubi quiſquam in illis conſtanter perdurarit,*

rarit, dulcem ſtudiorum & laborum ſuorum fructum, præſentes nimirum ingenuas artes (quibus nihil melius, nihil iucundius, nihil præſtantius) decerpet. Diues Pindari poëma eſt, quo ſeſe ſtudioſiſſimus quiſque, communibus locis, chrijs, gnomis, declamationibus, paraphraſibus, uerſione in earundem legum, uel diuerſarum carmina, exercere poteſt. c ¶ *Me uero coronare illum.)* A digreßione, quam ſuprà primæ Strophes Epodo orſus eſt, reuertitur ad inſtitutum, ad uictoris nempe Hieronis præconia laudesq́;. *Illum, ſcilicet* Hieronem. d ¶ Equeſtri lege.) Equeſtri lege, hoc eſt, pro more equitum, *ut par eſt equites, & eos qui celete uicerint, celebrare.* e ¶ Aeolico carmine.) *αἰολίδι μολπᾷ,* Aeolico cantu, id eſt, uario, uel Lyrico, uel Thebano: quod Aeoles olim Thebas inhabitarint, ſiue quod ipſe Pindarus Thebanus *fuerit. αἰόλος uarium & mobile ſignificat, ut* Scholia Homerica in explica*tione τοῦ κορυθαιόλου adfirmant.* Lyrici porrò *uerſus & uarij ſunt, & uariarum legum, quare pro* Lyrico *rectius & ſimplicius accipitur.*

f ¶ *Siquidem confido.) Suam poëticen modeſte laudat, & cõmendat* Hieroni, *perinde atque* Horatius *Mecœnati ſuam* Lyricen *prædicat:*

Quod *ſi me* Lyricis *uatibus inſeris (inquit)*
Sublimi feriam ſydera uertice.

Porrò in græco textu hic eſt ἰὼ ἔρξατον: neque quicquam hic obſcurum eſt, ſi relinquatur argumentum eſſe à poßibili, nec iam ad Hieronem, *nunc ad* Pindarum, *nunc ad alios poëtas transferatur ſermo. ut ſit ſenſus:* Operæprecium *eſt & conuenit, me* Hieronem *prædicare: ſiquidem me hoc efficere commodum poſſe arbitror & confido.* g ¶ *Deus rerum noſtrarũ.) θεὸς ἐπίτροπος, deus moderator.* Aetiologia *eſt, quare poßit cõmodum euchere ad deos* Hieronem. Intelligit *autem per moderatorem deum* Mercurium, Ly*rices præſidem. Nam lyræ pater & inuentor eſt* Mercurius, *perinde ac eſt apud* Homerum *in hymno* Mercurij, *&* Horatium Ode 10. lib. 1.

Mercuri facunde nepos Atlantis, *&c.* ,
Te canam magni Iouis *& deorum*
Nuncium, *curuæq́; lyræ parentem.*

Eſt igitur hæc uatis noſtri mens: Mercurius Lyrices *inuentor, hymnorum meorum moderator & ſubminiſtrator, id unice curæ habet, ut uictoriæ tuæ per me celebrentur.* h ¶ Quod *ſi is me.)* Hoc *eſt, niſi me reliquerint &* *Muſæ &* Mercurius, *in ſpem uenio, te mihi propediem curru etiam uictoria potitum in* Olympijs, *celebrandum eſſe.* Victoria *nanque tua, nouum lyræ meæ argumentum & occaſionem ſcribendi ſubminiſtratura eſt.*

C 3

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Vbi ipſe celeri curru, ad [a] ſublime clarũq; Cronium acceſſero, reperta illic auxiliari encomijs meis uia. [b] Mihi igitur Muſa fortiſsimum roborẽ [c] telum augeſcere facit. Alij alijs rebus admirandi ſunt: [d] quod uero à nemine exceditur, regũ eſt. [e] Proinde ne longius circũſpice. Faxit autẽ deus, ut hoc uitę tempore in regio faſtigio perſeueres: ego uero ſapientia per totam ubique Græciam cõſpicuus fiam, certaminũ uictoribus tanta præconia concinendo.

a ❨ *Sublime Cronium.)* *Cronium promontorium eſt Piſæ. Circa Cronium, ſiue Saturnium collem aguntur Olympia.* ἐυδέιελον *appellat, id eſt, ſublimem, uel ſoli expoſitum, uel ad ueſperam ſitum. Eſt ergo Cronium cacumen, Olympiorũ periphraſis.* *b* ❨ *Mihi igitur.)* *Alios alijs rebus excellere, ſe Lyrica nonnihil poſſe confirmat, quale & Horatij* 1. *libri* 1. *Odæ argumentum eſt.* *c* ❨ *Telum.)* *Telum* μεταφορικῶς *Odas ſeu hymnos ſuos uocat, quibus uictores iaculatur & ornat.* *d* ❨ *Quod à nemine exceditur.)* *Pulchra ueluti gradatione utitur, hunc ad modũ: Ego ſum Lyricus poëta, alij alijs excellunt. Reges uero & principes uictoria, triumphis & rebus omnium præclariſsimis pollent. Et quia nedum regio faſtigio præemineat, cæterum & uictoria omnium clariſsima Olympica cõſpicuus ſit, ideo ſtatim eum hortatur ne ampliora quærat, nihil tanto felicitatis culmine auguſtius eſſe ſubindicans.* *e* ❨ *Proinde ne longius.)* *Peroratio eſt, qua regem Hieronem ſua regia ſorte, & Olympica uictoria contentum eſſe debere hortatur: atque in eo regno felicem illi rerum ſucceſſum precatur, ſibiq; ipſi eius ſtudij ſequundiorem euentum, quo ſemper uictores Græciæ prædicare poßit, optat.*

THERONI AGRIGENTINO, QVI *curru uictor euaſit,* ODE SECVNDA.

STROPHE I. COLON XIIII.

C [a] Itharæ impãtes hymni, quẽ deũ, quẽ heroa, quem hominẽ ſonabimus? At [b] Piſa quidẽ Iouis eſt, Olympiada uero inſtituit [c] Hercules, [d] primitias ſpoliorum

liorum belli. [e]Theronē uero ob uictoria conſpicuum currū extollam carmine, iuſtum hoſpitem, murū Acragantis, [f]clariſsimorumq́ progenitorum florem, urbium rectorem.

ENARRATIO.

Theroni Agrigentino hæc Ode inſcripta eſt, cui ab Agrigento, cuius dominus fuit, cognomen eſt inditum. Acragas Græcis, Latinis Agrigentum eſt, ut Plinius autor eſt lib.3.cap.8. Porrò Stephanus tradit, Acraganta Siciliæ urbem à præterlabente flumine appellatā. Duris pleraſq; Siciliæ urbes à fluuijs habere nomenclaturas teſtatur. Sunt & qui ab Agragante Iouis & Aſtropes filio nomen oppido factum adfirment. Polybius & fluuiū & oppidum à regione Agrage nominari ſentit, quod illic fertile ſolum ſit, fœcundusq; ager: ab ἀκρὸν ſummū, uel ἀγρὸς ager, καὶ γὴ terra: quaſi præſtantiſsimū ſolum, uel tellus aruis prægnans. Generis ſui ſtirpem aduſque Oedipodem atque Thebanos Theron refert, ipſe filius Aeneſidami, Geloni tyranno affinis, utpote ſocer: filiā enim ſuam illi in coniugē dederat, cui nomen Demarete, à qua & Demaretæum nomiſma appellatum eſt: Hieroni ſynchronos: gnatam eius ſibi in uxorem accepit: uicitq́; curru, circiter Olympiade ſeptuageſimaſeptima, Timæo autore, ut ſcholia. Proinde Theronem laudat à uincente curru, à iuſtitia, à liberalitate, à fortitudine, à maiorū claritudine. Digreſsiones ad Semelen, Ino, Pelea, Achillem & reliquos ſuo loco inſpergit ſuo more. Argumentū uel ſaltem exordium duodecimæ Odæ ſuæ ab hac ſecunda Pindarica Horatius ſumpſit, dum inquit: Argumentū

Quem uirum aut hêroa, lyra, uel acri
Tibia ſumis celebrare Clio?
Quem Deum?

a ℭ Citharæ imperantes.) ἀναξιφόρμιγγες, citharæ uel lyræ imperantes, lyram regentes: primum enim carmina panguntur, deinde & lyra ad eorum melos apparatur. Orditur à propoſitione, quæ interrogatione & ſubiectione conſtat. Tantum enim ualet interrogationis ambiguitas & reſponſionis adſertio: Tres, inquit, carminibus iamnunc meis extollam, deum Iouem, heroa Herculem, principē uero eum qui curru Olympico certamine uicit, Theronem potiſsimum recinam. b ℭ Piſa.) Piſa urbs, ut in prima Ode cōmemoratum, ubi Ioui templum dicatum, & Olympiaci ludi aguntur. hoc eſt, Iouem Piſæenſem, qui Piſæ colitur, celebrabimus: adiungens cauſas ſemper lau

dis. Iouem ideo celebrabo, inquit, quod Piſam, certaminis urbem & locum ſacrum habeat. c ☾ Hercules.) *Quum Elidis regis Augiæ bubile Hercules pacta quidem mercede purgaſſet, ac tyrannus iam promiſſis non ſtaret, arma mouit aduerſus tyrannum Hercules, atque tum eo uicto, è ſpolijs Olympicum ludum inſtituit, in Olympij Iouis gloriam, gratus nimirum illi ipſi, cui uictoriam ſuam referebat acceptam. Huius Herculani laboris eſt mentio apud Eraſmum in parœmia, Augiæ ſtabulum purgare. Hic obſeruandum, quod Pindarus ab Hercule primum inchoatam & erectam Olympiada dicat. Olympiades, inquit, ſunt primitiæ ſpoliorum belli.* d ☾ Primitias.) ἀκρόθινα, *ab* ἄκρον *ſummum, &* θῖνες, *ſunt acerui tritici uel hordei. Euripides* ἀκροθίνια *dicit. Primitias frugũ ſignificat. Ideo ut ſuam translationẽ & catachreſin indicaret, adiecit* πολέμου, *ne quis de frugibus acciperet.* e ☾ Theronem uero.) *Theronem ob uictoriam quam curru conſecutus eſt prædicabo.* τετραορία *compoſitum à* τετρὰς *quaternitas, &* ὠρεῖν *cuſtodire uel iungere. Apud Ariſtophanem in* νεφέλαις, ξυνωρὶς *duorum equorũ copulam habentẽ bigam ſignificat. Apud Homerum* τετράοροι *quatuor equi ſunt currui ſubmiſſi. hinc* τετραορία, *cui quatuor equi ſubmiſſi currus eſt, qui &* τέθριππος *dicitur. Sunt autẽ* ξυνωρὶς *Ariſtophani, &* δίφρος *Homero, idem. Statim autem magnificis & encomiaſticis epithetis ornat Theronem. A iuſtitia, dum inquit, iuſtum hoſpitem, quam erga hoſpites & exteros uel aduenas exercet. A fortitudine, ac patriæ tutela, dum ait, murũ Agrigenti. Metaphorice eum murum Agrigenti appellat, perinde ac Homerus Hectorẽ Troiæ, & Achillem Achiuorum murum & munimentũ uocat. Et à claris maiorum imaginibus, dum ſubdit, clariſſimorum progenit. A faſcium dexteritate & imperij potentia, dum cludit, urbis uel urbium rectorem.* f ☾ εὐωνύμων.) *Id eſt,* ἐνδόξων, *hoc eſt, inclytorum: à Cadmo enim generis ſui ſtirpem deducit.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Qui multum animo feſsi, [a]ſacram habitarunt ſedem fluminis, [b]Siciliæq́ fuerunt oculus, [c]quos & ætas fortunata ſecuta eſt diuitias & fauorẽ adduces, ac germanas iuxtà uirtutes. [d]At ô Iupiter Rheæ fili, [e]ſedem Olympi gubernans, certaminumq́ uerticem, Alpheiq́ meatum, oblectatus odis, benignus patriam eis adhuc tellurẽ auge,

Metaphora

Eadem Iouis prædicatio 5. Olympid. ode, ſtrophe 1.

Longius

Longius repetit genealogiam & ſplendorem natalium Theronis, ſiquidem à Thebanis & ab ipſo uſque Cadmo. Filius enim Cadmi, ut Menecrates autor, Polydorus: cuius porrò filius Hæmon: qui ſimulac contribulem quempiam ſuum occidiſſet, profugit Athenas, indeq; migrans diſsidio facto, cum Argiuis Rhodum inhabitauit: poſtea Agrigentum uenit. Numerantur autem aduſque Theronem generationes uigintiſeptem, ad quæ reſpiciens Pindarus, ait: Qui Theronis maiores multum defatigati, uarijs migrationibus & calamitatibus uexati, ſacram ſedem fluminis habitarunt. Infortunia uero & lugubria maiorum fata, læto uictoris hymno admiſcet, uti memoria malorum præteritorum, præſentia bona maiora & gratiora fiant, & modeſtiori animo ferantur.

a ¶ Sacram habitarunt.) Per fluminis habitationem, ciuitatem Agrigentum intelligit, quæ cum fluuio idem nominis obtinet. b ¶ Siciliæ oculus fuerunt.) Id eſt, celeberrimi, optimi, præſtantiſsimi, prudentiſsimi. Oculus enim in corpore reliquis dignius membrum eſt. Sacram manſionem ideo dicit, quod Agrigentũ Proſerpinæ ad Anacalypteria datum eſſet. c ¶ Quos ætas.) Poſt diuturnam adflictionem maiorum, ſecutam felicitatem, pulcherrima tranſmutatione ait. Sic enim ferè fit, quod aduerſitas nõ ſemper æque premat, nec unquam perpetuò grauet quos apprehenderit, ſed ſubinde cedere locũ meliori fato cogatur. d ¶ At ô Iuppiter.) Deeſis eſt: orat enim ut cum Theroni, tum eius poſteris ac nepotibus ſecundiorem regni ſtatum, adiecto præteritis malis fine, impertiat Iupiter. e ¶ Sedem Olympi, certaminũ uerticem, Alphei meatũ, congeries eſt: per tria enim illa Olympia tantũmodo intelligit: quanquã ſedes Olympi, hic rectius pro cœlo accipiatur. Olympus enim mons ob altitudinem ſuam pro cœlo Homero & omnibus uſurpatur.

EPODOS, COLON VIII.

» Et nepotibus. Quæ uero ſiue iuſte, ſiue iniu-
» ſte facta ſunt, neq; tempus ipſum, omnium [a]pa-
» ter, infecta reddere queat. [b]Sors tamen fortunata
» finem addere obliuionemq; horum poſsit. [c]Inui-
» ſum nanque malum, gaudio bonorum oppreſ-
» ſum emoritur,

Gnome eſt conſolatoria, qua ne ob maiorũ ſuorum infortunia perturbetur, pulchre Hieronem docet. Si quid minus iuſte uel dextre factum, boni conſulendum eſt, inquit: quandoquidem fieri non poſſit, ut factum ſit infectum: tum eius obliuiſcendũ eſt, meliore iam adſpirante fortuna: dum ferè ita fieri conſuerit, ut

mala bonorū præſentia in auras abigantur. Leuiter interim attingens, ac ueluti adumbrans diſſenſionem, quæ inter Theronem, Gelonem, & Hieronē uiguit; neque accuſans, neque damnans peccatum, ſed celebri hac prouerbiali gnome, Quod factum eſt, infectum ut ſit, fieri nequit, celans. *a* ℂ Pater.) *Obſeruandum quod Tempus omnium patrem appellat, quod cuncta fiant temporis procurſu, cunctaq́; intereant & redeant, adeò ut quæ noſtris uiribus impoſſibilia ſunt, à tempore fieri queant. Regna transferre, dialectos & exteras loquendi proprietates cuipiā patriæ inferre, mores & religionē mutare, res ſunt quæ à multis mortalium myriadibus confici nequeant: omnia tamen iſta, tempore uidemus effecta. Infantibus uires, iuuenibus robur, uiris ſenectam, nemo præter tempus confert. Arbores iamnunc pulcherrimis ſuis fructibus nemo cōmodum orbare, nemo nudare, nemo nudatas denuò ueſtire poteſt, niſi ſolum tempus. Fortunam acerbam, in propitiam atque ſequundā, nemo præter tempus tranſmutare poteſt. Et ut uno uerbo omnia complectar, quicquid à cōdito mundo in hunc uſque diem contigit, tempore contigit. Hinc Sophocles, tempus omnia audire, omnia uidere, omnia reuelare dicit. Vnde & prouerbium natum eſt,* Tempus omnia reuelat. *Et Germanis uulgatum adagium extat, Roſas proferre tempus. Huc pertinet, quod prima ode tempus ſapientiſſimū teſtem appellauit. Vt ergo Pindarus læto epinicio triſtia non ita manifeſte interſerat, quæ cum de maiorum ærumna, tum Theronis etiam cum Hierone diſſenſione adferri poterant, calamitoſa illa planè cōticet, ita tamen, ut quibus perſpectum Theronis ſtemma ſit, ſatis intelligant. Quaſi dicat:* Nolo hic referre ſuperiorum temporum calamitates: uerum ſi quid minus proſpere accidit, ſuſq; deq; ferendum eſt. *Egregia ſententia, triſtiū lenimen, & ueluti pharmacon adferens.* Quod factum eſt, *inquit, neque ipſum omnipotens tempus efficere poteſt, ut ſit infectum: duo prouerbia in unam ſententiam coagmentans.* *b* ℂ Sors tamen fortunata.) *Vnicum triſtium præteritorū remediū eſſe, non quod permutari, ſed quod per ſequundiorem rerum ſucceſſum, obliuione ſopiri poßint.*

c ℂ Inuiſum nanque malum.) *Præterita mala obliuioni tradi, meliore ſpirante Zephyro, ſed minime permutari poſſe, propoſitione quadam per digreßionē docet. Eſtq́; hæc præclara gnome, quæ prioris propoſitionis rationē reddit. Et quia hic ſententia eſt cū ratione, ideo ſchema eſt* προσαπόδοσις. *Atqui ut penitius intelligatur quid per exacta mala* αἰνιγματικῶς *intelligat poëta, huiuſmodi, quam ſcholia adijciunt, hiſtoria eſt cōſideranda.* Hiſtoria *Theron Agrigentinorū rex Geloni filiam ſuam Demaretem in uxorem dedit, quā defuncto uita Gelone, Polyzelus eius frater duxit, regnumq́; fratris ſui, unà cum coniuge ſuſcipit. Cui & potentiam & præclarum nomen inuidens Hieron*

ron, prætextu belli aduerſum Sibaritas gerendi, ex inſula Polyzelum educit: ubi quum ſtrenue bellando uictor euaſiſſet Polyzelus, nihil porrò habens quo eum iuſte Hieron impeteret, nouas tamen technas moliebatur. Quam ob rem Theron exulceratus, & indignabundus cum ob filiam, tum generum, expeditionem deſtinare aduerſus Hieronem uolebat. Quod bellum tamen Simonides Lyricus poëta diremit, tantæq; inter eos cõcordiæ autor fuit, ut affinitate quoque arctius iungerentur, Hierone Theronis ſororem in uxorem accipiente.

STROPHE II. COLON XIIII.

[a]Quando diuina prouidentia procul aduexerit [b]altas diuitias. [c]Qui ſermo ad generoſas Cadmi filias item pertinet, queis ubi [d]grauia perpeſſæ ſunt, [e]ingens luctus decidit pr̨ potioribus bonis. Viuit nunc apud ſuperos, Iouis fulmine icta, crinesq́ paſſa [f]Semela: eam amore proſequit̃ inceſſanter [g]Pallas, & Iupiter pater impenſe, unaq́ filius [h]hedera coronatus.

a ℭ Quando diuina.) Cohæret cũ fine præcedentis Epodi. b ℭ Altas diuitias, magnas, potentes ab effectu. c ℭ Qui ſermo ad generoſas Cadmi.) Exemplis Cadmi filiarum probat, tranſactorum malorum obliuia, præſenti maiori felicitate uenire. Recte à Cadmo Thebarum conditore paradigmata citat, quandoquidem ad Thebanos genus ſuum referat Theron.

d ℭ Grauia perpeſſæ.) Scilicet Ino, Semele, Autonoë, Agaue. e ℭ Ingens luctus.) πιτνεῖ, id eſt deijcitur, obſcuratur. f ℭ Semela.) Semela Cadmi filia ex Ioue uterũ ferens, Iunonis inſidijs circumuenta, Iouem, ut diuina forma, qua Iunonem ſoleret, ſe adiret precatur, inſtinctu anus, in quam ſeſe Iuno transformarat. Quod ubi Iupiter recuſare non poſſet, fulmine exuſta eſt, erepto Baccho tamen ex aluo matris, quem & femori ſuo inſuit Iupiter, donec expleto fœtus tempore denuò naſceretur. In dearum ergo numerum ſub mortem illam tranſtulit Iupiter, ut hoc pacto ex ingenti liberata calamitate; ſummam adepta ſit beatitudinem. Fabula eſt apud Ouid. 3. Metamorph. πιτνεῖ.

g ℭ Pallas.) Pallas tanquã dea indigena amat Semelen: nam Cadmus ei ſtatuam poſuerat, Oncis Bœotiæ uico, ubi & Oncæa Minerua colitur.

φιλέοντι δὲ μοῖσαι.

Membrum iſthuc Demetrius Triclinius reſecuit, ut quod faciat Strophen hanc

ſecundam uno colo reliquis abundantiorem. b ¶ *Hedera coronatus.)* *Dionyſius eſt ſiue Bacchus Semeles filius, cui hedera dicata. Quanquam & Apollo & poëtæ hedera ornentur. Pulchre autem & poëtæ hederā Baccho & Apollini cōmunem geſtant, dum nihil præclari citra Bacchi cyathos ædant.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Ferunt præterea & inter marinas Nerei filias
[a]Inoa incorruptibilem perpetuò uitam ducere,
„ neque unquam interituram. [b]Iam ſtatam mortis
„ horam prorſus non habent mortales, neque un=
„ quam quietum[c]diem, Solis prolem, cum innoxio
„ bono finiemus. Fluctus autem aliàs alij cum[d]feli=
„ citate & infortunio inuaſerunt humanū genus.

Alio paradigmate ſententiam priorem probat. a ¶ *Inoa.)* *Ino Cadmi filia, quum filium ſuum Learchum à furore percito rege ſuo interfectum uideret, ipſa facti atrocitate in rabiem acta, præcipitem ſeſe in mare dedit, ubi Veneris precibus in Leucothean marinā deam tranſmutata eſt. Verum de hac fabula pluribus in Iſthmijs agetur. Meminit huius Ouid. 4. Metamorph. & Homerus Odyſſ. 5.*

Τόνδε ἴδεν κάδμου θυγάτηρ καλλίσφυρος ἰνὼ
Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα,
Νῦν δ᾽ ἁλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς.

b ¶ *Iam ſtatam mortis horā.)* *Triſtius quod ſubiungit. Oedipodis parricidæ (à quo genus Theronis propagatum) facinus, præclara gnome lenit & anteuertit. Incerta, inquit, certiſſimæ mortis hora. Enimuero fieri haudquaquā poteſt, ut & læta & felicia omnem perpetuò hominis ætatem excipiant. Ea enim eſt rerum uiciſſitudo, ut læta triſtibus, triſtia lætis permutentur: quando ut eſt apud Homer. Ilia. 24. duo in Iouis limine dolia repoſita ſint, quorum alterum dona malorum, alterum dona bonorum contineat. Quod ſi cuiquam ex utroque dolio mixta dona impertiat, ille aliàs malo, aliàs bono ſanè occurrit. Proinde non mirum eſſe, ſi inter maiores Theronis reperiatur qui malo fato ſit agitatus, nimirum Oedipus.* c ¶ *Diem ſolis prolem.)* πρόσθεσις *eſt, habens admixtam metaphoram. Dies eſt filius ſolis, id eſt per ſolem generatur. Solis enim præſentia aërem caliginoſum illuſtrans, lumen uniuerſo mundo parit, cui diei nomen indimus: neque quicquam dies eſt præter ſolis fulgorem & claritatem.*

claritatem. Et quia Theron ad Cadmum & Oedipodem genus ſuum refert, placet hic ex Scholijs annectere genealogiam eius. Laij filius Oedipus, Oedipodis Eteocles & Polynices, Polinicis Therſander, cuius Tiſamenes, cuius Anteſion, cuius Theras, cuius Samus. Huic duo filij erant, Telemachus & Clytius: quorum Clytius ſanè manſit in Thera inſula, Telemachus autem è regione illa collecta manu Siciliam ingreditur, ea illic loca obtinens. Ex hoc prognatus eſt Chalciopeus, cuius filius Ommenides, cuius Aeneſidamus Theronis ille parens. d ℭ εὐθυμίαν καὶ πόνον.) *Elegans eſt hic anthiteſis, in dictionibus felicitas & infortuniū: græce enim hic ſibi opponuntur mutuò εὐθυμία & πόνος, ſicut εὐτυχία & δυσυχία, felicitas & infelicitas, euſortuniū & infortunium.*

Genealogia Theronis abuſq; Oedipode ad Aeneſidemū parentem.

EPODOS, COLON VIII.

Sic & fatum, quod auitum Theronis ſtemma ortunatū & potens reddidit, cōtrarij quiddam tiam mali alio quidem tempore adducit, perinde ac in Oedipode [a]fatali nato perſpicuū fit, qui patrem ſibi obuiū Laium [b]occîdit. [c]Sed ab Apolline olim ædito [d]oraculo ſatisfactum oportuit.

Tertium de Oedipode exemplum iam adducit, quo humanæ fortunæ inſtabilitatem confirmat. παλιντράπελον *pro* ἀντεξεμμένον. *a* ℭ *Fali nato.) Fatalis natus Oedipus, qui fatū protulit in lucem, uel qui oraculum tale compleuit, uel fatum producens in rem & euentum, uel qui ex fato illi natus eſt. b* ℭ *Occidit.) Vt Oedipus patrem ſuum Laium ſed ignorans occiderit, Sophocles pulcherrime tractat in Tragœdia quam inſcripſit Oedipom Tyrannum. c* ℭ *Sed ab Apolline.)* ἐν δὲ πυθῶνι χρησθέν. *Pytho locus eſt Delphis, ubi oracula ædebat Apollo. Hinc Apollo Pythius. A Pythone ſerpente tamen nomen habet & locus & Apollo, illic ſagittis eius, dico rem Apollinis, interfecti & putrefacti. Sed in Pythiorum origine hæc fuſius explicabūtur. Pro Delphico hic oraculo poëta uſurpauit. d* ℭ *Oraculo.) raculum uero in quod hic Pindarus intuetur, huiuſmodi eſt:*

παλιντράπελον.

Λάϊε λαβδακίδη, παίδων γένος ὄλβιον αἰτεῖς.
Δώσω τοι φίλον υἱόν, ἀτὰρ πεπρωμένον ἐστί.
Σοῦ παιδὸς χείρεσσι λιπεῖν φάος. ὡς γὰρ ἔνευσε
Ζεὺς κρονίδης, πέλοπος συγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας.
Οὗ φίλον ἥρπασας υἱόν, ὁ δ' ηὔξατό σοι τάδε πάντα. *hoc eſt:*

Oraculum Delphicū.

Laie Labdacida, prolem petis ipſe beatam,
Quæ ſemper pulchra ſit poſteritate renidens:
Charus quare tibi naſcetur filius, acri
Euentu: per quem ſolis tibi lumen ademptum,
Et uitam flebis: ſic fata uoluntq; iubentq;.
Talia donauit precibus Saturnius atris
Tantalij Pelopis: natum quia dempſeris illi,
Hinc peperit tibi tanta ſuis incommoda uotis.

STROPHE III. COLON XIIII.

Atqui toruū uidens [a]Erinnys, perdidit ei [b]mutua cæde ſuperſtitem eximiam & martiam ſobolem. Relictus eſt enim Therſander cadente Polynice, [c]nouis certaminibus, [d]prælijsq; belli præclarus, germen auxiliare [e]Adraſteidum familiæ, [f]ex qua ſeminis radicem Theronis adſumit domus. [g]Decet ergo ut nos [h]Theronem encomijs, carminibus, [i]lyrisq; ueneremur.

a ℂ *Erinnys.) Quas Latini furias, Græci Erinnyas & Eumenidas appellant, inferas illas deas, ſcelerū omniſq; mali cū ſuſcitatrices tum punitrices. Numerantur tres, Tiſiphone, Alecto & Megæra. Concitatæ uero mentis ſiue motus, ſiue adfectus, hiſce furijs poëtæ adumbrarūt.* ἐρίννυς *mentis litem et prouocationē ſonat, ab* ἔρις *&* νοῦς. εὐμενὶς *ab* εὖ *bene, &* μένος *robur uel mens: per antiphraſin: minime enim bonus animus in Eumenidibus, uel uirtus conſpicitur. Tiſiphone ultionem cædis, à* τίσις *uindicta, &* φόνος *cædes. Alecto nunquam deſinentē, ab* ἀ *&* λήγομαι. *Megæra odium eſt. Quibus uocibus quàm animi noſtri motus ſignificentur, nemini non conſtat.*

b ℂ *Mutua cæde.)* σὺν ἀλληλοφονίᾳ. *hoc eſt, Erinnys ut paricidiū Oedipodis ulciſceretur, filios eius Eteoclen & Polynicen ad mutua concitauit arma, ita ut frater in fratrem inſurgeret, alter alterum armis adoriretur. Quo prælio uterque perierūt, ſuperſtite Therſandro Polynicis filio.* *c* ℂ *Nouis certaminib.) Noua certamina expeditionem, qua Therſander & Diomedes aduerſum Thebas dimicantes, parentum ſuorum necem ulti ſunt, appellat: ut Scholia.* *d* ℂ *Prælijs belli.)* μάχαις πολέμου. *Diſcrimen eſt inter* πόλεμον *&* μάχην, *perinde atque apud latinos inter bellū & præliū.* πό-

λεμος

λεμος ut bellum, tempus eſt durantis pugnæ, etiamſi nullus fiat conflictus: μάχη ut prælium, ipſam hoſtium conflictationẽ ſignificat: Ammonio autore.

e ℭ Adraſtidum familiæ.) Enallage numeri eſt ἀδραστίδων, plu ralis genitiuus à recto ἀδραστὶς: patronimicum eſt fœmininum ab Adraſto, Adraſti filiam ſignificans. Therſander enim Polynici, ex Argæa Adraſti Sicyoniorum & Argi regis filia, natus eſt. f ℭ Ex qua, ſcilicet Adraſteide, uel Therſandro: interempto enim patre, à ſuperſtite matre, ipſam deuenerans, ducit genus uates: ſic per Adraſtidis familiam, nepotes & poſteros Argeæ atque adeò Adraſti intelligit, uel ipſam ſuam Therſandri poſteritatem.

g ℭ Decet ergo.) Redit à digreßione ad inſtitutũ: poſt interſerta enim maiorum Theronis felicia & infelicia, ad eius encomia reuertitur.

h ℭ Theronem.) τὸν αἰνησιδάμου. Periphraſis eſt Theronis: pater enim Theronis Aeneſidamus. Græcis in more eſt, ut ſi filium uel filiam alicuius efferre uelint, id per articulum maſculinum uel fœmininum genitiuo patris, uel etiam matris præpoſitum faciant: ut, ὁ αἰνησιδάμου, filius Aeneſidami: ἡ διός, filia Iouis: ὁ ἐπάφου, Epaphi filius. i ℭ Lyriſq;.) In exordio huius odæ, ἀναξιφόρμιγγες ὕμνοι dicebat: φόρμιγγα intelligens, quam hic lyram, & ſæpe citharam appellat. Quare quum & interpres ubique ferè per lyram citharã accipiat, eſt quur equidem opiner etiam Pindaro citharam & lyram idem fuiſſe organon. Quod & Horatiũ ſenſiſſe puto, dum principium huius odæ imitans, ubi in primam uocem ἀναξιφόρμιγγες intueretur, canit: Quem uirum aut heroa lyra, uel acri, Tibia ſumis celebrare Clio? ita quod per lyram reſpexerit nedum ad ſuam lyricen, ſed ad ipſam etiam dictionem ἀναξιφόρμιγγες. Nec me clàm eſt refragari ſententiæ meæ Anaxilan λυροποιὸν apud Athenæum Dipnoſophiſtarum 14. qui lyram à cithara ſeiungit hiſce uerſibus:

Ἐγὼ δὲ βαρβύτους, τριχόρδους πηκτίδας,
Κιθάρας, λύρας, σκινδαψοὺς ἐξηρτυόμην. hoc eſt,
Et barbitos ego ac trichordas pectides,
Citharas, lyras, ſcindapſos noui tangere.

Quibus ipſe Anaxilas uerſibus aperte palàm à cithara lyram ſegregat. Ecquis nõ poßit aſſeuerare φόρμιγγα uel citharã & lyram à Pindaro uſurpari, pro uarijs organis quibus ludere potuerit? non autem idem fuiſſe Muſices inſtrumentum propterea. Et ego profecto mallem accedere Anaxilæ, ni Pindarum hæc duo miſcere uiderem, & ſcholia citharam ſæpe per lyram interpretari. Quumq; ſint ſcholia doctißima, nõ opinor adeò à Muſica alienos fuiſſe, ut ignorarent, quid citharã, quid lyram nominarent, eorum conſcriptores. Qua-

re interim ab Anaxilao illo diſſentienti mihi ueniã dabunt eruditiores, ubi certius diſcrimen attulerint: cõniuebũt etiam, ni fallar, manes Anaxilai, ſi uideant me, non prorſus temere in inſtrumentorum Muſicorum ratione cæcutire. Præterea apud Ariſtophanem in Nebulis lyram & citharam idem eſſe apparet, ex eo loco, quo Strepſiades de filio in hunc modum conqueritur:

Πρῶτον μὲν αὐτὸν τὴν λύραν λαβόντ᾽ ἐγὼ 'κέλευσα,
Ἆσαι Σιμωνίδου μέλος τὸν κριὸν ὡς ἐπέχθη.
Ὁ δ᾽ εὐθὺς ὡς ἀρχαῖον εἶν᾽ ἔφασκε τὸ κιθαρίζειν.

Quo loco ſi lyra & cithara diuerſa eſſent, λυρίζειν *& non* κιθαρίζειν *dicere debebat.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[a]Siquidem in Olympico certamine ipſe [b]coronam accepit: [c]in Pythico & [d]Iſthmico cõmunes ad [e]eiuſdem ſortis fratrem [f]gratiæ, per quadrigas quæ duodecies curſu rotabantur, adduxe-
» runt [g]flores. [h]Eſſe uero certaminis expertum, ui-
» ctoriaq́ꝫ inſignem, à triſtibus liberat. [i]Præterea
» diuitiæ uirtutibus exornatæ uariarũ rerũ oppor-
» tunitatem adferunt, non modicam, ſed arduam
» atque adeò ſeueram ſolicitudinẽ ſuppeditantes.

a ☾ Siquidem.) *Ratio, quare Hieronem laudari conueniat, propterea quod Olympicã ſit uictoriam adſecutus.* *b* ☾ Coronam.) γέρας *munus ſignificat, quo honoratur quiſquam. Iſocrates in* περὶ βασιλείας, ἱερωσύνην *pro* γέρας *uſurpat: & in encomio Helenæ* γέρας *appellat, quod in* περὶ βασιλείας ἱερωσύνην. *Metaphorice per coronam reddidi: eam enim ipſam uictoriam per munus illud intelligit.* *c* ☾ In Pythico.) *Pytho Apollinis urbs, ut Stephanus teſtatur, ubi Pythia, ludi, aguntur: unde hic pro Pythicis ludis accipitur.* *d* ☾ Iſthmico.) *Iſthmos autem inter duo maria anguſtiam ſignificat, quo de Pomponius Mela lib. 2. ſic inquit: Megarenſiũ tractus Iſthmon attingit: hoc illi cognomẽ eſt, quia quatuor millium ſpatio Aegeon mare ab Ionio ſubmouens, anguſto tramite Helladi Peloponneſum annectit. In eo eſt oppidum Cenchreæ, Fanum Neptuni, Ludi quos uocant Iſthmicos celebres. Hæc Pomponius. Porrò ab Iſthmo* ἰσθμιάζειν *prouerbium deducitur. Verum de his uberius in origine Pythiorũ & Iſthmiorũ diſſeritur. Proinde*

inde laudat Theronem ab Olympica, Pythonica & Iſthmica uictorijs. Eſt autem in Olympiorum ſuprà origine demonſtratum, ut celeberrima totius Græciæ & ſpectacula, & præcipui præ reliquis ludi fuerint Olympia, Pythia, Nemea, Iſthmia. e ℂ *Eiuſdem ſortis.*) ὁμόκλαρος pro ὁμόκληρος *Dorica dialecto, quæ* η *in* α *mutat, ab* ὁμῶς *ſimul,* καὶ κλῆρος, *& ſors uel hæreditas.* ἀδελφεὸς ὁμόκληρος, *frater qui eandem cum fratre hæreditatem adit. Quũ enim, ut Cicero finit, frater ſit alter ego, rectè fratres & ſunt & dicuntur* ὁμόκληροι, *ut ita quod unius ſit, ad alterum etiam pertineat.*

f ℂ *Communes Gratiæ.*) *Fratrum cõmunes Charites dicit, hoc eſt communes honores, cõmunem uictoriam: fratrem Hieronis in Pythijs & Iſthmijs item uictorem abijſſe adfirmans, nomen tamen fratris non exprimit. Quid uere & quales ſint Charites, decimaquarta & ultima Olympiorum ode Pindarus in lucem profert.* g ℂ *Flores.*) *Per flores uictoriam uel brabeum accipit,* μεταφορὰ *eſt.* h ℂ *Eſſe uero uictoriæ expertum.*) *A fructu & commoditate uictoriæ laudat Theronem. Cõmoditas & præmiũ uictoriæ eſt, inquit, liberare à* δυσφρόνων, *id eſt, amaris, difficilibus, triſtibus, iniucundis. Eſt enim* τὸ δύσφρον, *contrarium* τῷ εὔφρονι. δύσφρονα *igitur, quæ menti cum contraria, tum moleſta ſunt, ſignificat: à uocula* δυς, *quæ difficultatem in compoſitione notat, &* φρὴν *mens, præcordia. Summa, uictoria celebriorem & magnificentiorem quempiam reddit.* i ℂ *Præterea diuitiæ.*) *A diuitijs & potentia prædicat Hieronem, diuitias uirtuti iunctas ceu fontem uictoriæ efficiens, haud uulgari certe gnome. Victoria citra ſumptum fieri non poteſt: ſumptus diuitias requirit. Diuitiæ uero ſine uirtutibus non ſunt ornamento, ſed uirtuti iunctæ, ſummũ mortalibus honorem impertiunt: ſuntq́ præcipuorum, ut uictoriæ, ut triumphi, bonorum cauſa.*

EPODOS, COLON VIII.

» Quin & [a] clara huiuſmodi diuitiæ ſtella & ue- μεταφο-
» rum homini lumen ſunt. [b] Nam has qui poſſede ρά.
» rit, nouit quid futurũ ſit: nempe quod poſt mor
» tem [c] iniuſtæ mentes mox luant cõmiſſa. Quod
» enim [d] in hoc Iouis imperio delictum eſt, apud in-
» feros [e] quis punit, ubi & inimicitiæ ſuæ, & pœ-
» næ antea, haud iniuſte iudicans, ratione dederit.

Sententiam de diuitijs uirtuti iunctis proſequitur; quantum homini cõmodent exponens, fuſius dilatans earundem fructum. Fulgida, inquit, ſtella diui-

tiæ ſunt hominibus, hoc eſt, nec diuitiæ citra uirtutem, nec uirtus citra diuitias conſummatum reddit hominem, perinde atq; Callimachus ait:

οὔτ᾽ ἀρετῆς ἄτερ ὄλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀέξειν,
οὔτ᾽ ἀρετὴ ἀφένοιο. δίδου δ᾽ ἀρετήν τε καὶ ὄλβον.

Et Sappho:

ὁ πλοῦτος ἄνευ ἀρετῆς οὐκ ἀγαθὸς σύνοικος.
ἡ δ᾽ ἐξ ἀμφοτέρων κρᾶσις εὐδαιμονίας ἔχει τὸ ἄκρον.

Fœlicem non diuitiæ uirtutibus abſq;
Efficiunt quenquam, nec contrà: cæterum utræq;

Sapphûs Senarij:

Opes citra uirtutis eximium decus
Domum male incolunt. Sin has commiſceas,
Felicitas hinc ſumma belle naſcitur.

a ℂ *Clara diuitiæ ſtella.)* ἀστὴρ ἀρίζηλος. ἀστὴρ *unica firmamenti ſtella eſt, ut Sol, Luna, Venus, Saturnus, Alramech.* ἄστρον *uero ex multis ſtellis formatum animal, ut Orion, Vrſa, Syrius, Leo, Cancer, & id genus alia: Ammonio autore.* *b* ℂ *Nam has qui poſſederit.) A fructu diuitiarũ uirtutibus ornatarum amplificat. Fructus, inquit, huiuſmodi potentium qui uirtutibus iuxta ſunt compti, ſunt, agnoſcere quid poſt hanc uitam bonis, quid malis obuenturum ſit, apud inferos. Quo pariter monet pius uates, ut hanc uitam ita tranſigamus, ne malorum pœnis adiudicemur, ſed ut gaudio potius bonorũ defuncti uita addamur.* *c* ℂ *Iniuſtæ mentes.)* ἀπάλαμνοι φρένες, *mentes iniuriæ, uiolentæ, ab* α *particula nõ ſterotica, ſed augendi potius: et* παλάμη, *machinatio. Scholia* ἀπάλαμνοι *per* βίαιοι *reddunt.* *d* ℂ *In hoc Iouis imperio.) Periphraſis eſt terræ, quum dicit,* ἐν τᾷδε Διὸς ἀρχᾷ. *pro* ἐν τῇδε Διὸς ἀρχῇ. *Mundum intelligit, uel terrarum orbem. Trium enim fratrum tria ſunt regna, Neptuni mare, Plutonis tartara, Iouis cœlum & terra. Ergo in hoc Iouis imperio, æque eſt ac ſi dicã, in hac terra, quam Iupiter perinde gubernat, atque cœlum. Periphraſis.* *e* ℂ *Quis punit.) Aliquis, Pluto nimirum, uel Aeacus. Sontes apud inferos & malos caſtigari docet.*

STROPHE IIII. COLON XIIII.

Aeque autem noctu ſemper, & æque interdiu ſolem habentes continuum, boni uita fruuntur, nec terra nec mari, paupertatis abigendæ cauſa operantes: ſed enim apud colendos deos [d] qui ui-

tæ ins

tæ integritate gauiſi ſunt, [b] illachrymabilem ducunt ætatem. [c] Alij uiſu incomprehenſibilem laborem [d] ſuſtinent.

Pœnæ ſontium apud inferos, gaudium ſimul beatorum ſubiungit. Diæta *Iſocrati in Trapezitico & Paragraphico iudicium eſt. Medicis & Luciano in Nigrino uiuendi quandam rationem ſignat. Pindarus pro uictu uſus eſt. Eſtq; hoc loci* κεινὰν *pro* κενὴν, *per epentheſin & ectaſin. Horatius dum prima Epiſtola inquit,* κεινὰν παρὰ δίαιταν.

Impiger extremos curris mercator ad Indos,

Per mare, pauperiem fugiens, per ſaxa, per ignes.

interpretatur quid ſit quod hic Pindarus ait, κεινὰν παρὰ δίαιταν.

a ℭ *Qui uitæ integritate ſunt gauiſi.)* ὅρκος *iuramentum eſt ſiue iuſiurandum: hinc* εὐορκία *pietatem & iuſtitiam ſignificat:* εὔορκος *pius, iuſtus eſt, quaſi ſancte deierans. Nam qui ueretur nequicquam deorum teſtimonium in ſuæ rei confirmationem accerſere, næ ille mihi pius uidetur. Sicut econtra impius periurus. Qui enim periuriũ cõmittere audet, in eo nulla pietatis profectò mica eſſe poteſt. Ergo quum ait uates:* οἵτινες ἔχαιρον εὐορκίαις, *latine ſic non omnino inepte redditur: Qui morum ſanctitate, ſeu uitæ integritate, & iuſtitia, & id genus uirtutibus gauiſi ſunt. Summa, quibus placuit in hac terra uirtus.* *b* ℭ ἀδάκρυν.) *Illachrymabilem ætatem tranſigere, eſt felicem uitam ducere, lachrymis & mœrore uacantem.* *c* ℭ *Alij incomprehen.) Alij, id eſt mali, quorum primo feci mentionem. Per reiterationem & antitheſin.* ἀπροσόρατον πόνον, *inuiſibilem laborem & adflictionẽ habent: id eſt, adeò magnum cruciatum ſuſtinẽt, ut neq; uiſu, neq; cogitatione æſtimari queat: per tranſlationem uerbi corporis ad animum.* *d* ℭ *Suſtinent.)* ὀκχέοντι *Doricum, pro* ὀχέουσι, *hoc eſt uehunt: ab* ὄκχος *uehiculum.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Quicunq; dein perdurarunt ter utrinq; agentes à uitijs prorſus alienam ſeruare mentem, abierunt à Ioue ſibi deſtinatã uiam, iuxta Saturni habitationem, cui nomen [a] Tyrſis, ubi beatorum inſulam, Oceanides auræ circũcirca perflant, ubi flores inſtar auri collucẽt, alij quidem terræ, alij uero ſplendidarum arborum, alios uero aqua nu

trit,[b]quorum flexuris & coronis manus ornant.

Pythagoræ dogma de tranſmigratione animorum in alia corpora introdu cit. Opinio enim eius erat, quod ſi homo pure uixiſſet, in boni rurſum hominis corpus per natiuitatẽ immigraret: ſin impijs uitijs ſeſe polluiſſet, in efferа etiã & fœda animantia ſecedere eius animum, ut in urſos, in ſues, in lupos, & reli liqua id genus. Pindari hic ſententia eſt, animam ubi ter tranſmutata fuerit, hoc eſt, ubi per migrationem in alia corpora ter in terris egerit, & per mortem uel ſeparationem ad inferos deſcenderit, quieſcere, nec porrò permutari: maxime uero bonorum uirorum animas. Secutus fortaſſe Pythagoræ, quæ fertur, triplicem permutationem: ter enim, non amplius, animus eius in utrijs corporibus uixiſſe traditur. Nam & ipſe Pythagoras primum ſe fuiſſe Euphorbum in bello Troiano faſſus eſt, ut Plutarchus teſtatur in uita Homeri, & Ouidius in permutatione formarum lib.15. dum ſic apud eum Pythagoras loquitur:

Morte carent animæ, ſemperq́; priore relicta
Sede nouis domibus uiuunt, habitantq́; receptæ:
Ipſe ego (nam memini) Troiani tempore belli,
Panthoides Euphorbus eram, cui pectore quondam
Hæſit in aduerſo grauis haſta minoris Atridæ.

Poſtea Pythagoras factus: poſtremo in gallum tranſmutatus. qua de re Lucianus feſtiuiter ludit in Micyllo. Proinde qui ter in hoc ſeculo per ſuam mutationem uixerint, ac uitam ſuam à uitijs incontaminatam ſeruauerint, in inſula Beatorum tandem interquieſcunt, prope Tyrſin Saturni regiam, in qua Saturnus demoratur. a ℭ *Tyrſis.) Tyrſis Saturni urbs & regia eſt, in inſulis beatorum in Oceano ſitis, Homero teſte. Deſcribit autem Tyrſios & inſulæ beatorum amœnitatem æque Pindarus, atq́; Homerus Elyſij campi iucunditatem Odyſ. δ.* b ℭ *Quorum flexuris.) Interpres ſic hũc locum mutat: Vnde, à quibus floribus, arboribus, terra & aqua germinantibus, ornamenta & coronas manibus ſuis beati nectunt. Alij Pindari uerba ſequentes, intelligunt ut reddidi, ſed caput adijciunt euidentioris ſententiæ gratia, ut ſit, manus & capita ornant coronis.*

EPODOS, COLON VIII.

[a]In rectis conſilijs Rhadamãthyos,[b]quem pater habet Saturnus promptum ſibi aſſeſſorem, Rheæ ſupremam omnium thronum occupantis maritus. [c]Peleus & Cadmus in his etiam bea

torum nu-

torum numerantur locis. Quô & Achillem Thetis mater Iouis animo[d] precibus flexo, detulit.

a ❡ In rectis.) *Beatos gaudere, coronas frondeas nectere dicit, Rhadamanthi uoluntate & conſilio: hoc eſt, per Rhadamanthum id illis permittitur, qui omnia in ea inſula diſpenſat: uel, in eo beatorum loco Saturni nomine gubernat.* *b* ❡ Quem pater.) *Breui dilatatione officium Rhadamanthy is exponit, eum eſſe aſſeſſorem Saturni dicens.* *c* ❡ Peleus & Cadmus.) *Statim duos ſummos principes eius loci incolas recenſet, quo animũ addit Hieroni, ut horũ ille ueſtigia ingreſſus, eò tandem etiam perueniat. Imitatus eſt Homerũ hoc loco 4. Odyſſeæ, ubi Proteus marinus deus futura olim Menelao prænũciat, nempe quemnã ſit uitæ ſuæ adſecuturus finẽ, quô item poſt fata ferẽdus:*

Ἀλλά σ' ἐς ἠλύσιον πεδίον, καὶ πείρατα γαίης,
ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸς ῥαδάμανθυς,
τῇ περ ῥηΐστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν,
οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολὺς, οὔτέ ποτ' ὄμβρος,
ἀλλ' ἀεὶ ζεφύροιο λυγιπνείοντας ἀήτας,
ὠκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους,
οὕνεκ' ἔχεις ἑλένην, καί σφιν γαμβρὸς διός ἐσσι.

Porrò *apud* Cymmerios *populos in* Oceano *deſcenſum ad inferos* Homerus 11. Odyſ. *collocat: perinde ac* Tyrſin *beatorum & urbem & inſulam in* Oceano *conſtituit hic* Pindarus. *Eſt ergo* Tyrſis *Pindarica & campus* Elyſius Homericus Odyſ. 4. *idem. Saturnus itaq; ſummus inferorum maxime beatorum præſul eſt, Rhadamanthus aſſeſſor & iudicis miniſter.* Quinetiã *Rhadamanthus ipſe iudex manium eſt, cuius iudicia recta & iuſta ſunt.* Latinis *facile domantem nomen illud ſonat,* παρὰ τὸ ῥᾶον καὶ δαμάζω. *Et recte quidem: nam is ſua potentia impios tormentis, pios* Elyſio *campo ſeu* Tyrſij *adiudicat: unde & ab eius omnium æquiſſima necnon iuſtiſſima ſententia natum eſt adagium, Rhadamantheũ iudicium.* Peleus *Achillis pater.* Cadmus *Thebarũ conditor, ad quem generis ſui ſtirpem* Hieron *retulit. Ideo autem* Cadmi *ceu iuſti & pij principis meminit, ut huiuſmodi ſibi maiorum uirtutem ob oculos ponat* Hieron, *ut paulò ante indicatum.* Peleus, Cadmus.

d ❡ Precibus.) λιταῖς. *Litas filias* Iouis Homerus Iliados *nono, & elegantiſſime, & diuino planè ingenio, & pijſſima ſententia deſcribit, à uerbo* λίσσομαι *ſupplico. Supplicationes ualet. Mater ergo* Achillis *ſupplicatione permouit* Iouem, *ut liceret ſibi filium ſuum* Achillem *in* Troiano *prælio fuſum, ad eam beatorum inſulam transferre.*

STROPHE V. COLON XIIII.

[a]Qui Hectorem,[b]tum prælio non perſiſtentem, Troiæ firmam antehac columnam ſubuertit, [c]Cycnumq́ Neptuni filium &[d]Auroræ gnatum Memnonem Aethiopa neci dedit.[e]Multæ mihi ſub cubito in pharetris acutæ ſunt ſagittæ, intelligentibus modo ſonantes. At omnino interpretatione opus habent.
„ [f]Sapiens natura multarum rerum gnarus, diſcentes ubi inepta loquacitate corui immoderata garriunt,

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Aduerſus diuinum Iouis alitem.

a ℂ *Qui Hectorem.) Ab inſigniter geſtis rebus Achillis amplificat, Græcorum principum fortitudinem extollens, dum Hectorem & columnam & murum Troiæ, per αὔξησιν, ab Achille fuſum dicit.* *b* ℂ *ἄμαχον.) Imbellem Hectorem uocat, reſpectu Achillis. ἀστραβῆ κιόνα, id eſt, immobilem columnā, in cōparatione ad reliquos & Troianos et Achiuos.* *c* ℂ *Cycnum.) Cycni duo fuere, alter Martis, alter Neptuni filius. Martis gnatum inſidias nectentem uiatoribus, éque cæſorum capitibus templum genitori Marti extruere uolentem, Hercules interfecit. Cycnus uero Neptuni, Troianis auxilio ueniens, ab Achille demiſſus eſt orco, quum aduenientibus Græcis prohiberet ad portum adpulſum.* *d* ℂ *Auroræ gnatum Memnonem.) Tithonis & Auroræ filij duo fuere, Memnon & Emathion. Memnon ab Achille interemptus eſt, Emathion ab Hercule.* *e* ℂ *Multæ mihi ſub cubito.) Allegoria eſt, pro, multæ acutæ cogitationes & animo meo & cunctorū prudentū recubāt & uiuūt, quibus ornare queā uictores, & amicos meos. Hactenus quid diuitiæ uirtutibus iunctæ, atq; adeò uera illa felicitas efficiat, eleganti & diuite digreſsione expediuit, nimirū quod nos ad pietatem, ad futuræ uitæ cognitionem inflamment. Nunc ad ipſum encomion redit, ſuæq́; poëticæ autoritatem facit apud Theronem, uti ſciat ſe haud à uulgari poëta cōmendari, allegoria ſententiam ſuam illuſtrans. Sub cubito pectus eſt uel thorax. Tela encomia ſua uocat: per pharetram mentem accipit: ænigmatικῶς poëmatis huius ſui, quo uictores ornat, grauitatem & fœcunditatem indicat. Non cuiuis patere ſua, cæterum intelligentibus duntaxat. Sanè ipſum poëma Pindaricum hiſtoriarum*

nomine

nomine, in quibus creber, ſed breuis, non adeò unicuilibet expoſitũ eſt: plerunq; enim in uictorũ genealogijs & rebus geſtis recenſendis, eas uix per nubeculam ſæpe oſtendit, ſæpe allegorijs multa inuoluit, ſæpe multa uix per tranſennã ſub indicans: decoro tamen ſeruiens, ne ſi ea planè in lucem proferat, plus turbet, quàm exhilaret hymnis hiſce ſuis uictores. Simplex huius loci ſenſus talis eſt: Multa mente mea clauſa gero tibi magnifica ô Hieron, quæ non omnia poſſum recenſere modo. Atq; hunc ipſe locum Pythiorum ode nona, Strophe 4. interpretatur, dum inquit: Magnæ uirtutes, copioſa eloquentia, quæ prædicẽtur indigent. Breuiter autem ornateq́; dicere, ſapientum eſt. Quo & Lyricam breuitatem, & interim tamen eloquentiam ſuam & ornatum, haud immodeſte generali gnome commendat. f ℭ *Sapiens natura.) Gnome eſt, quæ ueluti rationem prioris propoſitionis reddit, quæ dicebat ſibi multadum inclyta encomia, materiemq́; rerum uberrimã mente ſua condi. Nam ſe natura, iudicio, inuentione ualere: pulchra diatribe naturam cum arte conferens. Naturam Iouis aliti, aquilæ, artem coruo comparat: per aquilam (ut Scholia augurãtur) ſemet ipſum, per coruum Bacchylidem antagoniſtam ſuum intelligens. A pleriſq; controuertitur, ars'ne an natura ſit præſtantior: naſcatur'ne poëta an fiat. Qui ea in quæſtione ambigunt, hanc ueriſſimã Pindari ſententiã animo ſuo uertant.*

[a]Adhibe nunc metæ arcum: age mi anime, quemnam tangemus ex manſueta mente, inclyta mittentes tela? Acraganta[b]uerſus tendas. [c]Sancte nunc deiero, nullam centum retro annis ciuitatem, ingenuo corde erga amicos uirum, abundantioremq́ manum[d]produxiſſe *Apoſtrophe. Interrogatio. Subiectio.*

EPODOS, COLON VIII.

Therone.

a ℭ *Adhibe nunc metæ.) Apoſtrophe ad ſemetipſum: mi anime adhibe metæ arcum. Allegoricus ſermo. hoc eſt, Oden cœptam à Therone finias. ne longius uageris, ſed ad ſcopum, ad ſtatum redi. Sagittæ laudes ſunt, & præconia, quæ homines figunt, & corda illorũ penetrant, dulci tamen oblectamento, non acuta cuſpide, inſtar uelocium & letalium telorum, quæ inflicto corpori uulnere dolorem adferunt. Hinc diſcriminis cauſa adiecit, celebres è molli & manſueta mente. E mente, eaq́; μαλθακᾶ proficiſcuntur ſagittæ, non ἐκ τῆς ἀμφηρεφέος φαρέτρης, ut apud Homerum.* b ℭ *τανύσαις.) Partici-*

pium Doricũ eſt pro τανύσας. *Dores enim* ἰδ́τα ας *cõmunis linguæ participiorum terminationi, qualibus participijs Pindarus haud infrequenter utitur, interponunt.* c ℂ *Sancte nunc deiero.)* *Ratum, iuramento ſtabilitum ſermonem: hoc eſt, uerißimum, haud mendaci mentè loquar.* d ℂ *Produxiſſe.)* τεκεῖν. *Poſtremo à liberalitate Hieronem laudat, & larga manu: quo ſimul ei ſuggerit, ne ſui largiendo obliuiſcatur: munerà pro ſuis hymnis obſcure depoſcens.*

ἐνόρκιον λόγον.

(Sed in laudem exijt, ignauorum quorundam iniuſte occurrens [a]iniuria, quæ malis operibus Theronis integritatem turbare uoluit & [b]abdere.) Poſtquam ut arena numero comprehendi non poteſt, ſic beneficia, quæ in multos ille contulit, quis numeret?[c]

Hyperbole.

Indignabundus admiſcet dißidium, cum quod inter conſobrinos eius Capyn & Hippocratem concitatum eſt. Illi enim multis aucti beneficijs à Therone, quum uiderẽt dominatum & potentiam eius augeri, fortunæ adeò illi benignæ inuidentes, aduerſus ipſum fecerunt manum, quos prope Himeram Siciliæ urbem uicit. Tum quod cum Hierone illi fuit. a ℂ *Iniuria.)* κόρος *ſaturitas eſt, quando ſatur ſtomachus faſtidire incipit cibos, & ex ea ſæpe noxa naſcitur. Iam rerum ſaturitas & abundantia mater & fons malorum haud raro eſſe ſolet: quare efficiens pro effectu, hoc eſt,* τὸν κόρον ἀντὶ τῆς ὕβρεως *accepit.* b ℂ *Abdere.)* κρύφον θέμεν. *Ariſtarchus* κρύφον *per* κρύψιν *interpretatur. Dißidium hoc confutationis loco adductum eſt. quaſi dicat: Nihil poteſt remorari hanc laudem & ſummam Hieronis uirtutem & uictoriam, maleuolentia & iniuria conſobrinorum & affinium. Quid enim quæſo impetrarunt, niſi quod acceßionem præconijs & rebus eximie geſtis Theroni pararẽt, dum turpiter à tanto heroë ſunt fuſi & fugati? Atq; hæc breuis confutatio per parentheſin eſt adiecta. Quæ enim ſequuntur, Poſtquam ut arena &c. cohærent cum ſuperiore liberalitatis præconio, ſuntq; eiuſdem* αἰτιολογία. c ℂ *Poſtquam ut arena.)* *Hyperbolica cõparatione probat, quod de munificentia protulit.*

EIDEM THERONI AD THEOXENIA, ODE TERTIA.

STROPHE I. COLON IX.

[a]CAſtori & Polluci hoſpites amãtibus, [b]formoſæq; Helenæ [c]placere opto, celebre deuenerans Agrigentum, recte inſtituens hymnum ad ornamentum equorum (qui in Olympijs uicerunt pedes inde feſsi) Theronis. Sic mihi [d]uariegatum inuenienti modum conſuluit [e]Muſa, ut uocem carmine ſplendidam [f]Dorico adaptarem rhythmo. *Propoſitio.*

ENARRATIO.

Quum Hercules, ut tertiæ Odes huius antiſtrophe Poëta diſſerit, in cœlum ex hoc mundo ſecederet, deorũq; ſodalitio & numero adiungeretur (uirtutum enim cauſa, ut Iſocrates in Philippico habet, pater Herculem in diuorum numerum retulit) Caſtori & Polluci quinquennales ludos Olympicos à ſeſe inchoatos, & abſoluendos & retinendos commiſit. Qui iuſſa capeſſentes, ultra Olympium agonem, panegyrin & celebrem conuentum inſtituerunt, quem Theoxenia à deorũ amicitia & commercio appellauerunt, quod eos tum conuiuio & menſa expectarent exciperẽtq;. De Theoxenijs hiſce in decima Nemeorum nonnihil etiam diſputabitur. Hic quum ſacra in hac feſtiuitate faceret Theron, denunciatum eſt ei, & alios ipſius equos uictoriam obtinuiſſe. Hinc Pindarus eum à corona equorum, à loco uictoriæ celebrat: ac per digreſsionem recenſet, quomodo Hercules aureis cornibus ceruam apud Hyberboreos attulerit, illicq; oleaſtri ſurculos, quos plantaret Pyſæ in gratiam Olympiorum, ut & opacum olim oleæ illæ locum redderent, & coronam ramis ſuis & frondibus Olympionicis præberent. *Argumentum.*

a ℂ *Caſtori & Polluci.) Caſtor & Pollux & Tyndaridæ, & διὸς κοῦροι appellantur. Leda Tyndari uxor, ex Ioue in olorẽ transformata, duo oua peperit, è quorũ altero gemini Caſtor & Pollux, altero uero Helena prodijt. A Ioue ergo Dioſcuri, hoc eſt Iouis filij: à Tyndaro putatitio patre, Tyndaridæ. Helena fratres ſuos διὸς κούρους cognoſcere non poteſt in exercitu græco, dum 3. Iliados ſic inquit:* *Tyndaridæ:*

Δοίω δ᾽ οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορι λαῶν,
Κάστορα θ᾽ ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν πολυδεύκεα,

αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
Athenæus in Dipnoſophiſtis, ὦον ueteribus etiam ὑπερῷον ſignificaſſe, id eſt ſuperiorem thalamum uel cubiculum, teſtatur: quale ὑπερῷον Homerus Penelopæ 1. Odyſſ. tribuit. hinc natã ouorum fabulam ex dictione πολυσήμου.
b ℭ Formoſæ Helenæ.) *Græce eſt καλλιπλοκάμου θ' ἑλένῃ, hoc eſt pulchros capillos habenti. Eſt Synecdoche, pro tota formoſa.* *c* ℭ Placere.) *Caſtorem & Pollucem ideo principio placat, quod Agrigentini eos numinum uice coluerint. Quia Tyndaridæ ſunt Agrigentinorum dij uel maiorum etiam Theronis, ideo Theronem Agrigentinum celebrans meis carminibus, ipſos etiam honoro.* *d* ℭ Variegatum modum.) *Id eſt, uarium excogitanti mihi argumentum.* *e* ℭ Muſa.) *Muſa Clio, uel Calliope mihi aſtitit uel conſuluit.* *f* ℭ Dorico rhythmo. *Doricum rhythmon, Doricam dialecton uel harmonian dicit, quam in prima ode δωρίαν φόρμιγγα nominauit, hoc eſt Doricam citharam.*

PARAPHRASIS EXORDII.

Inſtituo laudare Theronis equos Olympiorũ uictores. Atq; hoc dum molior, ipſum ſimul Agrigentinũ Theronem & ciues eius & ſubditos communi perfundo præconio: gloria enim & eximium principis decus ad populum etiam eius deriuatur. Ac iuxtà ipſis Tyndaridis, Theronis & Agrigentinorum numinibus gratificari ſtudeo. Imò ideo uictoriã Theronis & equorũ eius ode hac exorno, ut potiſſimũ Dioſcuris per hæc placeã, dum ſuos cultores à me magni fieri uideant. Quanti enim ipſos Dioſcuros faciã, quis unq̃ uerbis cõſequatur?

ANTISTROPHE, COLON IX.

Nam adiunctæ iubis coronæ, [a]exigunt à me ut hoc diuinitus inſtructum debitũ, [b]citharamq́ uarie ſonantem, & [c]uocem tibiarũ, [d]carminumq́ poſitum Aeneſidami filio Teroni, pro decoro & dignitate tribuam: quod item efflagitat ex me [e]Piſa, [f]à qua [g]diuinæ ſortis hymni ad homines etiam tandem redeunt.

[a] *Quid Pindarũ permouerit ut & hunc hymnũ in gratiam Theronis conſcriberet, recenſet. Ipſa, inquit, equorũ uictoria, & corona equorũ iubis appoſita, uictoriæ ſymbolũ in cauſa fuerunt, quæ hanc odam pangerẽ. Ipſa etiam Piſa, id eſt Olympiũ certamẽ, quo equi Theronis uicerunt, me huc pertraxit. Vtitur hic ſynonymia & congerie: nam debitum, citharam uarie ſonantem, uocem*

tibiarum

tibiarum, carminum poſitum, etſi inter ſeſe quidem uarient, pro eodem tamen uſurpat, nempe hoc præſenti hymno uel encomio. a ¶ Exigunt.) Ver*bum πραόσονϑι, eſt per ἀφαίρεσιν pro ἐισπράσσουσί με, id eſt, à me exigunt. Et quia debitum exigitur, ideo in cœpta metaphora perſeuerans χρέος ſubiungit, qua officium ſuum commendat Theroni, & beneuolentiam, dum ſe debere hoc tanto heroi, tamq; præclaro regi dicit, conciliat.* b ¶ Citha*ram uarie ſo.) Varie ſonantem citharam appellat, quam ſuprà prima ode αἰολ λιῖδα μολπὰν dixit.* c ¶ Vocem tibiarum.) *Propterea tribuit uocem tibiarum, quia nedum cithara uel lyra, ſed & tibia canere potuit Pindarus, quippe qui tibicinis filius erat, ut in Pindari uita explicatum.* d ¶ Carmi*numq; poſitum.) Per carminum poſitum, uel lyricorum ſuorum uerſuum leges intelligit, uel ad arſin & theſin uocis, hoc eſt ad eleuationem & depreßionem, ut fit cantando, refert. Si ad rationem uerſuum ſuorum defigit oculos, tum eſt hiſterologia, uel ὕστερον πρότερον, ſeu ordinis inuerſio. Primũ enim ode pangitur, ſiue uerſus componuntur, deinde cantantur, poſtea lyra uel cithara, uel tibia etiam accedit.* e ¶ Piſa.) *Ab equis, qui uictoriam curſu obtinuere, uictorem laudauit: nunc à loco ubi uicerunt prædicat, nempe Piſa: & per metonymiã locũ certaminis, pro ipſo certamine accipit.* f ¶ A qua.) *Ex Piſa, hoc eſt Olympiaco ludo, inſignia multa encomia uictoribus obtingunt.* g ¶ Diuinæ ſortis.) *Græce θεύμοροι, à θεὸς & μόρον. Doricum eſt, pro θεόμοροι. Siquidem Dores ε in ευ permutant, quaſi θεοδόσοι, hoc eſt diuinitus datæ cantiones uel hymni.* θεύμοροι.

EPODOS, COLON IX.

[a]Quibus candidus [b]certaminum arbiter [c]Aetolus quidam mandatum iam olim ab Hercule commiſſum perſequens, alte ſupra palpebras circum comas glauci coloris ex olea coronam impoſuerit, quam [d]ab opacis quondam Iſtri fontibus attulit [e]Amphitryoniades, [f]ut eſſet pulcherrimũ Olympicorum certaminum monimentum.

a ¶ Quibus.) *Qui ex Piſa laudem referant ſub conſpectum ſtatuit. Vtitur autem longa periphraſi, qua uictorem circumſcribit. Victores, inquit, ex Olympia uel Piſa laudem reportant: quorum Hellanodices capiti ex olea impoſuerit coronam, illi præconiũ merentur. Euenit aũt hoc obtinentibus palmam. Græce eſt ὥτινι, id eſt cui. Pluraliter uertimus: nam à multitudinis numero, ad*

ſingularem decidit Pindarus non infrequenti ſibi ritu. ὥτινι enim relatiuum præcedens habet ἀνθρώποις plurale. Amplificat autem pulcherrime à corona ex olea, uel (ut Scholia & Epigrammata græca tradunt) ex oleaſtro, qua ui ctores Olympiaci ſint ſemper exornati. Deinde per digreſſionẽ ſubijcit, ut Hercules ab Hyperboreis oleam Olympiam uſq; pertulerit, ac tranſplantarit.

b ¶ Certaminum arbiter.) Hellanodices Græcorum arbitrum ſonat: is erat qui primum iudex certaminis ab Hercule conſtitutus erat: deinde per ſucceßionem, qui cum ueritate tum iuſtißima ſententia cõſpicuus erat, ad id functionis à populo eligebatur: is pronunciabat uictorem, coronaq; ex oleæ texta frondibus, uictorũ tempora redimibat. c ¶ Aetolus quidam.) Aetolorum quidam, cui nomen Oxylus, Heraclidis in Peloponneſum ingruentibus dux fuit: unde remunerationis uice Eliorum dominatum ab ipſis recipit, à quo deinceps Elij Aetoli nominati ſunt. d ¶ Ab opacis Iſtri fontibus.) Opacos
Iſter. *Iſtri fontes nominat, ab olearum denſitate & umbra. De Iſtro Pomponius Mela hæc memoriæ prodidit: Ille qui Scythiæ populos à ſequentibus dirimit, apertis in Germania fontibus, alio quàm deſinit, nomine exoritur. Nam per immania gentium magnarum Danubius eſt, deinde aliter appellantibus accolis, Iſter fit. De hoc & Plin. lib 4. cap. 12. e ¶ Amphitryoniades.) ἀμφιτρυωνιάδης α recipit in penultima per epentheſin uel pleonaſmũ, uerſus gratia: deinceps ἀμφιτρυωνίδης dicit. f ¶ Vt eſſet monimentum.) Conſilium Herculis explicat, quur Hercules Amphitruonis filius, oleam à Danubio attulerit.*

STROPHE II. COLON IX.

Vbi perſuaſerat [a]Hyperboreos Apollinem uenerantes populos. Pius enim & beneuolus petit [b]Iouis delubro [c]cuiuis patenti, umbroſum germen, quod hominibus cõmune ſit, uirtutibusq;
† Ioui. [d]coronam ſufficiat. [e]Iam tum enim ipſi †patri [f]ſacrificijs imbutis aris, [g]pleno ſuo orbe luna [h]aureo inuecta curru, noctu ſub occaſum ſolis [i]totum ſuum oculum repoſuit, & lucere fecit.

Vt precibus ab Hyperboreis oleam impetrauerit Hercules, perſequitur. a ¶ Hyperboreos.) Hyperborei in Aſiatico littore primi ſunt ultra Aquilonem & Ripheos montes, ſubq; ipſo ſyderũ cardine iacent, ubi ſol non quoti die,

die, ut nobis, ſed primum uerno æquinoctio exortus, autumnali demum occidit: & ideo ſex menſibus dies, & totidem alijs nox uſq; continua eſt. Hæc Pomponius Mela lib. 2. *Miram* Hyperboreorum *felicitatem deſcribit* Plinius *libro* 4. *cap. 12. ſub finem. Pherenicus poëta à gigantibus ortos* Hyperboreos *teſtatur.* Porrò *Iſtri fontes apud* Hyperboreos *conſtituit noſter. Mathematicorũ aliquot* Hyperboreos *eſſe ſub polo negant. Plinius certe iam adducto loco,* Nec libet, *in quit, dubitare de gente ea, cum tot autores prodant, frugum primitias* Delon *mittere Apollini, quem præcipue colunt.* b ℂ Iouis delubro.) Διὸς ἄλσος.) Quicunq; *locus dijs conſecratus, etiamſi nihil plantarũ habeat,* ἄλσος *dicitur, quemadmodum apud* Homerum *in catalogo nauium:*

ὀγχηστόν θ' ἱερὸν, ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος.

Non enim, ait interpres, Orcheſtus arboribus floret, ſed ſacer Neptuno *locus eſt, uel delubrum. Per* Iouis *delubrum* Piſateum *intelligit, uel ipſum quinquennalium ludorum locum.* c ℂ *Cuiuis patenti.)* Olympia *cuiuis patent: in gratiam enim omnium aduentantium uel undecunq; inſtituta panegyris.*

d ℂ Coronam.) *Herculem non in ſuum uſum, ſed in uirtutis & uictoriæ gloriam & præmium oleam ab* Hyperboreis *petiuiſſe dicit. Eſtq; hic ſemel ob ſeruandum, undenam & qua ratione olea fuerit niceterion & merces* Olympionicis, *& per quem primum* Elin *tralata fuerit.* e ℂ Iam tum enim.) αἴτιον *eſt. Cauſam reddit, quur fuerit permotus ut oleam adferret. Inſtabat, in quit, iam tempus alterius* Olympiadis*; quæ circiter plenilunium agebatur, ac deerat aliquod adhuc uictoribus ornamentũ. Prima enim* Olympias *ab* Hercule *confecta erat, abſq; ulla corona: ideo ut eſſet quo exornarentur uictores, oleam ab* Hyperboreis *accepit.* f ℂ *Sacrificijs imbutis aris.) Hiſterologia eſt, uel* λόγος ἀντίστροφος. *Nam lunæ antea plenũ eſſe orbem & plena cornua oportuit, quàm aræ* Ioui *fumarent. Nec enim ſacra primũ fiebant, ac deinde plenilunium apparebat, uerũ primo* ἡ πανσέληνος *aderat, tum ſacra et certaminis iudiciũ perficiebãtur.* g ℂ διχόμηνις μήνη.) *Luna pleno fulgens orbe* διχόμηνις *dicitur, à* δίχα *bifariã, et* μὴν *luna. quod luna tum duo patiatur, augmẽtum ipſum, uel orbis repletionẽ, ac ſtatim ſui rurſus imminutionẽ luminis. Circiter oppoſitionẽ enim* Olympiacus *agon agitur: ſextodecimo uero menſis, iudiciũ & ſententia de uictoribus fertur.* h ℂ *Aureo curru inuecta.)* Luna χρυσάρματος *appellatur, aureum currum habens, quod ſit in plenilunio pulcherrima, & auri ferè tum colorem præ ſe ferat.* i ℂ Totum ſuum oculum.) *Amphibolia eſt, in toto oculo. Dubium enim num ad ſolem, uel ad lunam referendum ſit oculi uocabulũ. Si ad lunam dirigatur, pro ſplendore* μεταφορικῶς *accipiendum eſt: ſin nocti accommodetur, mox abſurdum iudi-*

catur, nocti oculum attribuere uelle ullum. Ecquid quæſo nox eſſe poteſt præter tenebras & caliginem, ſi deſit cœleſtis lunæ lampas? Oculum igitur habere nequit ipſa profectò nox, niſi cæcū ei dederimus, ita ut oculus noctis, pro tenebris ipſis accipiatur. Verumenimuero prior ſententia de oculo, id eſt ſplendore lunæ, mihi magis arridet. διχόμηνις μήνα, *pro* μήνη, *hoc eſt* πανσέληνος, *plena luna, uel luna duo paſſa.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

Ac magnorum certaminū [a]caſtum iudicium.

A præcedentibus hæc dependent. Repetendū eſt enim, plena luna apparere fecit & illuſtrauit ſententiam de uictoribus proferendam: poſt oppoſitionem enim decimoſexto die (ut paulò ante commemoratū) Olympionicæ pronunciabantur. ἁγνὴν. *a* ℂ *Caſtum iudicium.) Id eſt, perſonam non reſpiciens, corruptelam non admittens. Quanquam non male quadret ſententiæ Pindari, ſi hic locus, ut in prima tralatione fuit relinquatur, hoc eſt, ut ad inſequētia referatur.*

Ludum ſanè quinquennalem prope diuina Alphei præcipitia cōſtituerat Hercules, uerūenim locus Pelopis in [a]uallibus [b]Cronij non pulchris florebat arboribus. Quum igitur plantarum uacuus [c]hortus uiſus eſſet, in aprico ſolis radijs ſubiacere, iam tum ad [d]terram proficiſci animus ardenter deſydera-

EPODOS, COLON IX.

bat Iſtrianam.

Ab inſtitutione prima Olympiadum amplificat, Herculem primum autorem adfirmans & inſtitutorem earundem. Immoratur autem in oleæ traductione. Inſtituerat, inquit, Hercules quidem Olympiadē et quinquēnnalē agonem, uerum deerāt arbores quibus locus ille opacus & amœnus redderetur, ne luctantes uel certantes nimio æſtu labaſcerent, uel uiribus deſtituerentur.

a ℂ *Vallibus.)* βήσσαις *eſt pro* βήσσαις, *id eſt uallibus uel concauitatibus.* *b* ℂ *Cronij.) Cronij adiectiue uel ſubſtantiue accipi poteſt. Adiectiue refertur ad Pelopem, ut ſit* κρονίου *à* κρόνος, *Saturnij Pelopis: quod Pelops genus ſuum ad Saturnum retulerit. Pluto enim filia Saturni Tantalum peperit, patrem illum Pelopis. Subſtantiue Cronium mons eſt prope Elin Peloponneſi urbem.* *c* ℂ *Hortus.)* κᾶπος *locus eſt qui uentis undiquaq; perflatur*

perſlatur. hinc κάπαι præſepia appellantur apud Homerũ, quod ſpiritu equorum pabulum & alimoniam attrahente perflentur. d ℂ Terram Iſtrianam.) *Terra Iſtriana, ad Iſtrum ſita. Hyperboreorum regionem intelligit, ut è ſuperioribus conſtat.*

IllicLatonæ filia Diana equos ad curſum in uenatione excitans, ſuſcepit eũ, dum ueniſſet ille ab Arcadiæ cum iugis, tum uariè inflexis receſsibus (quando ipſum mãdatis Euryſthei,[a] neceſsitas, atque adeò neceſſaria patris uolũtas armauit)[b] ceruam aureis cornibus inſignẽ abducturus, quam olim[c] Taygeta ipſi[d] Orthoſiæ dicãs, ſacrã ſcripſit.

Ad aliam inſignem fabulam de aureis cornibus decora cerua tranſit, quam Hercules, Euryſtheo Tyranno morem gerens, ex terra Iſtriana tulit, digreditur, potiſsimum ceruæ illius nomine primum Iſtrum petiſſe Herculem oſtendens: ubi quum inſignem olearum præſtantiã & proceritatem conſpiceret, eas etiam ſecum tranſtulit Elin uel Piſam. a ℂ Neceſsitas patris.) *Quum Iuno Alcmenã uterum ferre ex Ioue animaduerteret, & ex diuino ſemine Herculem concepiſſe: Iouem adit, precaturq́; ut annuat, eum fore alterius dominum qui primum ex aluo materna in lucem prodijſſet. Iupiter adſentitur. Iuno efficit, ut Euryſtheus prior naſcatur, Hercules poſterior: hinc odia perpetua inter Euryſthea & Herculem uiguere. Proinde aſſenſum hunc appellauit, neceſſariam patris Iouis uoluntatẽ. Poſthac in rabiem actus Hercules à Iunone, conſulit Apollinem, quo pacto recuperet ademptam rationem & prudentiam. reſpondet oraculum, eum tum demum bene habiturum, ſi Euryſthei mandatis obſequatur. Inde labores Herculis, quorũ eſt mentio apud omneis paſsim utriuſq; linguæ hiſtoricos & poëtas, apud Iſocratem in encomio Helenæ, panegyrico & reliquis orationibus, in Virgilij carminibus, in Prouerbijs, apud Iuſtinum, apud Ouidium in epiſtolis & transformatis.* b ℂ Ceruam aureis cor.) *Ceruas quaſdam cornua ferre ſeu cornutas eſſe, uериſimile apparet. Apud poëtas quidem hoc eſt reperire. Sic Anacreon lyricus, cornutam matrem ceruã appellat. Perinde atq; Africæ & Aethiopiæ elephantes & maſculi & fœminæ dentes habent, quum Indicæ tamen elephantes iſdem careant.* c ℂ Taygeta.) *Quum Taygetam Atlantis filiam Iupiter deperiret, in ceruam à Diana permutata eſt, ſicq́; Iouis conatum effugit: mox eius etiam beneficio humanam ſuam priorem formam recepit. Cui gratiam referre cupiens, ceruã cornua*

auro exornata gerentem conſecrauit hac ſententia cornibus inſcripta, Ταϋγέτη ταύτην ἀφιεροῖ ἀρτέμιδι. *hoc eſt,* Taygeta *hanc* Dianæ *dicat.* Hanc Hercules *ab* Euryſtheo *adferre iuſſus, ad* Hyperboreos *uſq; inſequitur, ibiq́; eam comprehendens, ex oleis eius loci nõnihil etiam retulit, in ludorũ* Olympia*corum gratiam.* d ℂ Orthoſia.) *Diana* Orthoſia *ab* Orthoſio Arcadiæ *monte dicitur, uel* παρὰ τὸ ὀρθοῦν, *ab erigendo, iuuando, rectificando, quod parturientibus opem ferat, eaſq́; ſubleuet.*

STROPHE III. COLON IX.

Hanc dum aſſequitur, cõſiderat iuxta & horridam frigido borea terrã, ubi ſtans obſtupuit, arborum proceritatem reputans, earundemq́ꝫ cupidine captus, ut iuxta ſtatum equeſtris curſus finem [a]duodenis circũſcriptũ flexibus plantaret cogitauit. Nuncq́ꝫ ad hoc [b]feſtiuitatis propitius redit, cum diuinis [c]honeſtæ Ledæ liberis [d]didymis.

Periphraſis terræ Hyperboreorũ

a ℂ Duodenis flexibus.) *Duodecim flexurarum finem hic poëta nominat, quod ſuprà in 2. Ode* τεθρίππων δυωδεκαδρόμων *dixit: ſiue, quod certantes duodecies currum rotabant, ſiue quod currus duodecies curſum perfecerit, cui perfecti equi ſubmißi eſſent.* b ℂ Feſtiuitatis.) *Theoxenia intelligit, de quibus in argumento.* c ℂ Honeſtæ Ledæ.) Βαθυζώνου, *precioſum baltheum habentis, uel profunde cinctæ.* Homerus Βαθυζώνους γυναῖκας *libenter dicere ſolet, ſiue quod mulieres ſeſe preßius cinxerint, uel ut* Scholia *explicant, quod* Βαθὺ *etiam multũ ſignificet:* Βαθὺς πλοῦτος *enim idem eſt quod* πολὺς πλοῦτος. Et quia Heroides *ferè hoc epitheto decorãtur, haud dubie peculiarem illæ in cingendo ſunt modũ ſecutæ, quo honeſtatẽ præſentarent.* Vel *ſimpliciter* Βαθύζωνοι *puellæ & matronæ appellantur, quod multũ, hoc eſt arcte ſeſe cingendo conſtringãt, ut cingulæ & ſubtiles appareant.* d ℂ Didymis.) Didymi Ledæ *liberi ſunt* Caſtor *&* Pollux.

ANTISTROPHE, COLON IX.

[a]Quibus demandauit in Olympum ſecedens admirandum regere certamẽ, quod in uirtute uirûm conſiſtit & facili curruum motione. [b]Me igitur animus impellit ut gloriam [c]Emmenidis The

roniq́;

roniq́ uenturam prædicem & cōcinam, [d]dantibus hanc qui generoſis uehuntur equis Tyndaridis: [e]quoniam eos cum pleriſq́ mortalium hoſpitalibus menſis accedunt,

EPODOS, COLON.

[f]Pia mente ſeruantes [g]beatorum ſolennia.

a ℭ *Quibus demandauit in Olymp.)* *Caſtori & Polluci, inquit, Hercules in cœlum abiturus hinc, demandauit Olympiaci agonis adminiſtrationē.*

b ℭ *Me igitur.)* *Hactenus abſoluit parecbaſin de olea per Herculem ab Hyperboreis allata, de ceruа aureis cornibus conſpicua, de primo quinquennalium ludorum Olympiacorum inſtitutione: nunc ad ipſum tandem uictorem redit. Fert animus laudare & Theronis maiores, & ipſum, ac tali celebrare honore, qui apud poſteros ſit etiam duraturus, hoc eſt, ode uel hymno.*

c ℭ *Emmenidis.)* *Tribus eſt Theronis in Sicilia Emmenidarū. Agrigentinos autem intelligit. Quum enim Telemachus quiſpiā Agrigentinorū tyrannus Phalarin infregiſſet, filium habuit Emmeniden, cuius Aeneſidamus, cuius Theron & Xenocrates, Theronis Thraſydeus, Xenocratis Thraſybulus.*

d ℭ *Dantibus hanc.)* *Argumentum à facili. Non eſt difficile immortalicos nomine celebrare, quandoquidem Tyndaridæ, numina ipſorum, quæ colunt, ea certe illos gloria dignabuntur. quū bene uelint eis Tyndaridæ, & illorum gerant curam.* e ℭ *Quoniam eos.)* *Hoc eſt, & Theron, & alij mortalium, Caſtorem & Pollucem hoſpitali menſa & cōuiuio excipiunt, tum uidelicet, quum Theoxenia aguntur. Adeò pij ſunt Emmenidæ & Theron, & alij boni, Theoxenia agentes, ut & Hercules & Tyndaridæ cum alijs unà dijs eorum menſam inuiſant.* f ℭ *Pia mente.)* *Agrigentinos potiſſimū hic à religione cōmendat, quod præ cæteris mortalibus Theoxenia celebrent.*

g ℭ *Beatorum ſolennia.)* *Per beatorum ſolennia Theoxenia intelligit quæ Dioſcuri inſtituerunt, ad quam feſtiuitatem ipſi etiam Caſtor & Pollux tanquam ſibi gratiſſimam & à ſeſe inſtitutam adeunt: nedum enim Herculi morem geſſerunt, in Olympici agonis gubernatione, uerumetiam propriā quandam Theoxeniorum panegyrin inſtituerunt.*

Præſtat [a]quidem aqua cæteris elementis, aurum dein res optima, poſtremo Theron domeſticis uirtutibus clarus, & Herculis attingit co-

» lumnas, ultra quas nec ſapientem, nec inſipien-
» tem progredi par eſt. At neque ipſe ego in ani-
mum induxero, [b] uanus enim ſim ſi fecero.

εἰ δὲ. a ℂ Quidem.) εἰ δὲ particula hic eſt continuatiua, non eſt conditionalis. Eſt autem ueluti peroratio, qua per cōparationem Theronis eximia præconia cludit. Vt aqua, inquit, inter elementa, aurum inter metalla primatum obtinet, ſic Theron domeſticis uirtutibus Herculis columnas attingit, id eſt, omnium maxime conſpicuus eſt. Nam parœmia, Herculis columnas attingere, ad ſumma rerum culmina cōſcendere ſignificat. Atqui ſimulac Hercules, ut Interpres refert, ob Geryonis boues ad inſulam Erythiā in Oceano ſitam perueniſſet, omne nauigabile mare tranſiens, neque quicquam præter chaos & caliginem reperiſſet, columnas erexit, quibus finem & laborum ſuorum conſummationem & nauigationis metā indicauit, ultra quas nemo deuenire poßit. Olympiacum aūt certamen per Herculis columnas intelligit, quaſi uictoria illa nihil ſit auguſtius, neque præclarius, nec illi quicquam accedere maius poßit. Et quia ad Herculis columnas peruenit, neque mihi ultra progredi licet: pulchrā ſibi finiendæ odes, ex Herculis columnis, occaſionem arripiens. b ℂ Vanus ſim.) κεινὸς pro κενὸς per epentheſin prioris, perinde ac in 2. κειναὶ παρὰ δάιτων. Vanus ſim: Ellipſi claudit, deeſt enim, ſi pergam iam, uel ſi plura poſt Herculis Gades dicere uelim, aut aliquid huiuſmodi.

PSAVMIDI CAMARINAEO EQVIS VIctoriam obtinenti, ODE IIII.

STROPHE I. COLON XV.

Hyperbatō Apoſtrop. Metaphora Proſopop. SVmme uelociſsimi ac iuxtà duriſsimi [a] tonitru impulſor Iupiter, tuæ unà cū uario in cithara carmine, reuolutę [b] horæ, clariſsimorum me teſtem certaminum legarunt. [c] Dulce de præclare geſtis amico-
» rum rebus bonos [d] exhilarat. [e] Atqui ô Saturni fili
Periphraſis Iouis. qui Aetnam uentis expoſitam, [f] Typhoni centū capitibus horrido ſuperpoſitum onus habitas,
εὐχή. ſuſcipe [g] Charitum nomine hoc de Olympiaca

uictoria

uictoria encomium,

ANTISTROPHE, COLON XV.

[b]Non interituram late potentiũ uirtutũ lucem.

ENARRATIO.

Pſaumis Acronis filius, octuageſimaſecunda Olympiade quadriga uictor euaſit. Camarinæus uel Camarinanus à Camarina Siciliæ urbe patria ſua dicitur, quæ nomen à lacu ſibi cognomine inditum gerit. De eo lacu extat prouerbialis, referente Stephano, hexameter, Argumentum.

Μὴ κίνει καμαρίναν, ἀκίνητ☉ γὰρ ἀμείνων.

Ne moueas Camarinam, immotæ noxia parua eſt.

Verũ ex Chiliadibus Eraſmicis ea parœmia cognoſcenda. Et quia Camarina lacus eſt à quo patria Pſaumidis idem nomenclaturæ poßidet, ideo & quinta inſequenti ode Camarinã Oceani filiam appellat uates. A Ioue Olympiorum præſide initio ſumpto laudat Pſaumin: à uictoria, à liberali in amicos potißimũ animo, à ſtudio pacis in rempublicam: tandem ad locum cõmunem experientiæ digreditur. a ℂ *Tonitru impulſor.) Tonitru Iouis equum, quem ipſe agat, facit.* ἐλατὴρ *enim aurigam & ductorem ſignificat, uel actorem à uerbo* ἐλαύνω *ago, duco, impello: unde* αἰπόλ☉, βουκόλ☉, παρὰ τὸ τὰς αἶγας τε καὶ βοῦς ἐλαύνειν. *Porrò quia per proſopopœiam tonitru Iouis equum finxit, ideo eum* ἀκαμαντόποδα, *id eſt celerrimum, uel indefeſſos pedes habentẽ adijcit, eadem proſopopœia & metaphora. Eſt enim & tonitru & fulmen uelocitate & duricie uel robore planè inexplicabilis conditionis.* b ℂ ὧραι.) *Horas pro tempore accipit, quod ſuprà omniũ patrem appellauit. Horas cœli tenere portas, cœli Olympiq; cuſtodiam illis eſſe cõmiſſam 5. & 7. Iliados Homerus adſerit. Vel pro Olympiaci agonis tempore. quaſi dicat: Olympiacorum ludorum tempus quo Pſaumis coronatus eſt, in cauſa eſt, quur ego ſim teſtis, hoc eſt præco & laudator eius uictoriæ.* Velocißimi. Teſtem.

c ℂ *Dulce de præclare.) Inſignis gnome eſt, qua ueluti rationẽ reddit, quur ſuſceperit laudandum Pſaumin. Quia mihi amicus eſt Pſaumis, non potui non uehementer gaudere eius nomine, ipſiq; congratulari hoc epinicio.*

d ℂ *Exhilarat.)* ἴσανεν *eſt pro* ἔσηνεν, *à uerbo* σαίνω. *Significat id uocis proprie adplaudere, adblandiri, perinde atque canes & cauda & auribus dominis ſuis adblandiuntur, beneuolentiam ueluti, amorem & congratulationem oſtendentes. Pro gaudere accepit* μεταφορικῶς, *proq; lætitia, qua amici rebus amicorũ feliciter geſtis congratulantur. Vſus eſt hoc uerbo Home-* ἴσανεν.

rus Odyſſ. ρ. ubi reuerſum Vlyſſem agnoſcens canis, cauda & auribus illi adblanditur, congratulaturq́;:

οὐρῆ μὲν ῥ' ὅγ' ἔσηνε καὶ οὔατα κάμβαλεν ἄμφω.

Boni, inquit, ad dulce fortunatorum amicorum nuncium gauiſi ſunt. ἔσηναν, ἐχάρησαν. Apud Ariſtoph. in Equitibus αἰκάλλειν idem eſt quod hic σαίνειν. e ℂ Atqui ô Saturni.) Exordium huius hymni quatuor coloribus figuratum eſt. Primum Apoſtrophe: ad Iouem enim orationem dirigit. Deinde proſopopœia, quum tonitru animam & ſpiritum tribuit, equum Iouis faciens. Pòſt metaphora, dum per horas Iouis olympiada intelligit. Similiter teſtis metaphorικῶs pro concentore uel poëta accipit. Poſtremo hyperbaton. Quum enim Iouem ita ſupplex conueniſſet, & quædam de Iouis potentia interſparſiſſet, ita ut nonnihil longius quadantenus à periodi perfectione diſceſſiſſet, repetit eam compellationem κατὰ τὸ ὑπέρβατον. Prædicat autem potentiam Iouis nedum à tonitru, ſed à uicto hoſte Typhone, cui Aetnam ſuprapoſuit, à Camarinæo uictore occaſionem ſumens, ut Aetnæ mentionem faciat: quandoquidem Siciliæ mons eſt celeberrimus Aetna, & ipſe Pſaumis Siculus.
Summa hu Crebro uero poſt hac Aetnam recordatur uates. Summa huius Strophes eſt
ius ſtroph. huiuſmodi: O Iupiter altitonans, ô Iupiter fortiſſime gigantum uictor, quæſo te
εὐχή. ſuſcipe hanc oden meam, in gratiam Pſaumidis Olympionicæ conſcriptam.

f ℂ Typhoni.) Typhon uel Typhoeus Terræ filius, dijs ſuperis bellum mouens, Iouis fulmine ſub Aetnam Siciliæ montem detruſus eſt. Callimachus Encelado impoſitum Aetnam dicit. Alij Typhonem in Phrygiam, alij in Aegyptum, alij aliò transferunt. Ouidius 5. Metamorph. Pindaro conſonat:

Vaſta, inquit, Giganteis iniecta eſt inſula membris
Trinacris, & magnis ſubiectum molibus urget
Aethereas auſum ſperare Typhoëa ſedes.
Nititur ille quidem, tentatq́; reſurgere ſæpe,
Dextra ſed Auſonio manus eſt ſubiecta Peloro,
Læua Pachyne tibi, Lilybæo crura premuntur,
Degrauat Aetna caput, ſub qua reſupinus arenas
Eiectat, flammamq́; fero uomit ore Typhoeus.

Verũ de Typhone fuſius aliquãto in prima Pythiorũ ode diſſeretur. Suppliciũ et pœnam ſignificat
ἶπος, ἴπτω ἶπος, ab ἴπτω, uel ἰπτῶ, quod eſt noceo: unde etiam ἶψ uermis genus.
ἶψ. g ℂ Nomine Charitũ, hoc eſt, propter humanitatẽ et pietatẽ Pſaumidis, uel propter Charites ipſas, quæ me permouerũt ut Pſaumin hac ode eueherẽ.

h ℂ Non interiturã.) Encomiũ, inquit, eſt diuturna lux, hoc eſt, longiſſimo tempore durans ſplendor & memoria. Appoſitio eſt & metaphora.

[a]Pſaumidis nanq; curribus uenit, qui olea Piſatide coronatus, gloriã excitare feſtinat patriæ ſuæ Camarinæ. [b]Deus reliquis eius uotis accõmodet ſucceſſum. [c]Nam ipſum equorum educationi impenſe deditũ prędico, ac læta erga quoſuis hoſpitalitate præditum, atque tranquillitatis urbiũ amicæ ſyncera mente ſtudioſum. Neq; falſa loquar. [d]Experientia mortaliũ exploratio eſt & argumentũ: quã penes & hic iudicari poteſt.

a ¶ Pſaumidis curribus uenit.) Ratio eſt quur debeat Iupiter hunc hymnum placidus ſuſcipere. Quia uenit curribus Pſaumidis, hoc eſt, quia in laudem uictoris Camarinæi compoſitus eſt, qui curru uictor abijt ex Olympijs.

b ¶ Deus reliquis.) εὐχὴ eſt & δέησις, qua reliquæ Pſaumidis uitæ feliciorem euentũ dei benignitate donari optat. *c ¶ Nam ipſum equorum.)* Ratio eſt precationis. Primum ergo à uictoria laudauit, nunc rationẽ reddens quur dignus ſit, ut felicem cunctarum rerum ſucceſſum adipiſcatur: ſimul à potentia, ab hoſpitalitate, ab amore reipublicæ, paciſq; ſtudio extollens. Perinde ac ſi dicat: Dignus eſt ut propitio dei numine perpetuò conſeruetur Pſaumis. Eſt enim primum curæ reipub. intentus, dum equos educat, quibus in bello aduerſus hoſtem uti queat: deinde liberalis eſt in ſuos amicos: poſtremo quia amans eſt patriæ, eiuſq; ueluti pater, quã pura mente tranquillam ſeruat: iamq; ab Olympia uictoria totus in hoc eſt, ut patriæ ſuæ bene præſit, pura mente, & uitæ ſuæ, quam iam ad prouectiorem etiam ferè ætatem integram conſeruauit, ſynceritate. *d ¶ Experientia.)* Confirmat laudem ſuam experientia, & uulgi iudicio. Experientia ei teſtimonium ferre poteſt, iam planè ipſum patriæ ſuæ commoditati ſtudere.

EPODOS, COLON XII.

Quæ Clymeni filium Erginum ex ignominia qua per Lemniades mulierculas afficiebatur liberauit, æreis in armis uincentẽ curſu. Qui etiam pro corona adferenda profectus, [a]Hypſipylæ dixit: Talis ego, manus & cor adhuc peræque uelocitate pollent. [b]Naſcuntur & iunioribus ſæpe

cani,uel præter ætatis congruum tempus.

Amplificat cōparatione, locum cōmunem experientiæ tractans. Ipſa experientia clamat, Pſaumin talem eſſe qualem dixi. Porrò ubi experientia præſtò eſt, nulla alia confirmatione opus eſt. Sæpe autem experimentū nobis perſuadet, quod alioqui non facile crederemus. Quemadmodum in Clymenis filio contigit: qui tametſi canus eſſet, iunioribus tamen & in ſpeciem fortioribus præripuit herbam. Sic Pſaumis Camarinanus ſenij ferè tempore, utpote canus Olympiam uictoriam adeptus eſt. Quam comparationis applicationē etſi
Erginus *ipſe conticeat, adiungenda tamen eſt & ſubaudienda. Erginus autem Clymeni filius in funebri certamine Thoantis, cum Argonautis armatus in ſtadio currens, ridiculum erat in Lemno ſpectantibus mulieribus, ipſis etiā Argonautis, ut qui iamnunc canus, florentioris ætatis iuuenibus concertare uelit. Vbi uero curſu reliquos anteuertiſſet, eius uires enituerunt, eq́; ignominia ipſum uindi-*
Hypſipyle. *carunt.* a ℭ Hypſipylæ.) *Hypſipyle Thoantis filia, quum Argonautæ in Lemnum appulſi eſſent, funebre certamen inſtituit: ubi quum Erginus canus iam certamen quoque iniret, à Lemniadibus riſui exponebatur, quod uetus ipſe, martia uirtute præditis iuuenibus ſeſe admiſceret: qui tamen rerum potitus, gloriam ſibi adeptus, ludibriū in decus ſibi conuertit. Vnde ueriſimile quod & Pſaumis ſenio iam grauatus, ut ex canicie comæ iudicatus eſt, uictoriā ſit cōſecutus. Fuerunt aūt antagoniſtæ Ergini ab eo uicti, Zeras & Calais Boreæ filij.* b ℭ Naſcuntur & iunioribus.) *Sententia eſt, qua & Ergini & Pſaumidis canos excuſat: ſæpenumero accidere inquiens, ut & præter ætatem cani uel iunioribus naſcantur. Vnde manifeſte colligitur iam tum canum fuiſſe: alioqui nec Ergini exemplo, nec hac gnome habuiſſet ulla ratione opus: Canicies haud raro comam fœdat iuuenilem.*

EIDEM PSAVMIDI, QVADRIGA, VEHI*culo, & Celete palmam conſecuto,* ODE V.

STROPHE I. COLON XIX.

O[a]Ceani filia Camarina, hilari quæſo corde ſuſcipias, eximiarum uirtutum & coronarū, quæ Olympiacis uictoribus obueniunt, iucundum fructum, ac iuxtà Pſaumidis[b]dona, qui tuam illuſtrem red-

dens

dens ciuitatē [c]populi altricem, [d]ſex aras geminas rite honorauit, in deorū feſtiuitatibus, per maxima quidem ſacrificia & [e]certamina, ad quinque dierum durantia interuallum: ubi [f] equis, [g]hemionis, & [h]uno freno ſuperior euaſit. Tibi uero ô [i]Camarina nympha, [k]teneram uictoriæ gloriam dicauit, patremq; Acrona prædicauit, ipſamq; [l]nuper adeò conditam ſedem.

ENARRATIO.

Pſaumidi Camarinæo qui circiter 82. Olympiadem uictor euaſit celete, curru hemionis ducto, et curru equis uecto, hæc ode rurſus inſcribitur. Quemadmodum autem priori ode ad Pſaumin, encomium ſuum Ioui Olympiorum præſuli offerebat, ſic nunc Nymphæ Camarinæ Oceani filiæ, hoc eſt, lacui, à quo patriæ nomen eſt inditum, hanc oden dicat. Appellat autem Camarinam Oceani filiā, quandoquidem omnes aquæ è mari originem ſuam ducant, ut Homerus & Heſiodus teſtantur. Prædicat autem Pſaumin à triplici uictoria, tum à ſacris quæ duodecim dijs fecerit, atq; cōmoditate, quæ ad patriā Camarinam è uictoria eius prouenerit. Epodon hæc ode non habet, ideo quidam Pindaricā eſſe noluerunt. Didymus tamen & ipſa etiam phraſis Pindari eſſe euincunt. **Argumentum.**

a ℭ Oceani filia.) Precatur Nympham Camarinā, ceu deam fluminis, & urbis flumini cognominis, ut ſuſcipiat primo uirtutum & coronarum fructum. Metaphora eſt, per fructum enim oden hanc intelligit: hymnus enim eſt uictoriæ & uirtutis præmium. b ℭ Dona.) Id eſt ſacrificia, quibus te Pſaumis uictor ô Camarina exornat. c ℭ Populi altricem.) Eſt laus patriæ, à frequentia ciuium. d ℭ Sex aras rite honorauit.) In Elide ſex aræ duodecim dijs extructæ ſunt, ita ut quælibet duos ſibi conſecratos habeat. Prima itaque Iouem & Neptunum, ſecunda Iunonem & Mineruam, tertia Mercurium & Apollinem, quarta Gratias & Bacchum, quinta Dianā & Alpheum, ſexta Saturnū & uxorem eius Rheam, ut autor eſt Herodotus, referente Interprete. Proinde uictorem duodecim dijs gratum fuiſſe ait, quippe qui uictoriæ decore fuerit in Olympijs celebratus. e ℭ Certamina quinque dierum.) Quinq; diebus peragebantur ludi, ab undecimo nimirum menſis, uſque ad decimumſextum. Perfectis igitur ludis, uictores ornarunt ſex aras, & dijs duodecim munera obtulerunt, uictoriam illis acceptam referentes.

f ℭ Equis.) Laus eſt à curru equorū, quo uicit. g ℭ Hemionis.)

Quam ſuprà ἀπήνην in epigrapha hymni huius appellauit, nunc ἡμιόνους dicit. Eſt autem ἀπήνη currus, qui mulabus uehitur. Porrò quum equis tantum certare conſueuiſſent Græci, in Olympijs Aſandraſtus quiſpiam & mulabus certare primus inſtituit. At hoc non multo ſanè tempore durauit, duo nimirum tantummodo luſtra: circiter octuageſimam enim nonam Olympiadem is ſublatus eſt certandi modus, qui 87. ceperat. Atqui ſi hæc ut in Scholijs referuntur, de curru mularum uera ſunt, colligitur hinc hanc oden non eſſe Pindari, ut quam poſt obitum ſuum ſcribere nequiuerit, quum conceſſerit ex hac uita Olympiade 86. Vel ergo chronographi abſunt à uero, Pindarum Olympiade 86. obijſſe diem ſuũ adfirmantes, uel hic hymnus non eſt Pindari, uel mulæ citius ſublatæ ſunt ex agone Olympico. h ❨ *Vno freno.*) μοναμπυκία, à μόνος & ἄμπυξ. *Porrò ampyx capitis uelamentum eſt, & retinaculum auro & gemmis ornatum, quo mulieres in capite ſuo utuntur. Metaphorice pro freno accipitur, ut apud Homer.* χρυσάμπυκας ἵππους, *id eſt equos aureis frenis inſignes. Eſt autem, uno freno periphraſis, pro celete, uel uno equo.* i ❨ *Camarina.*) *Camarinã ideo ſic uocat, quod 45. Olympiade primum condita, à Syracuſanis diruta ſit: deinde 82. Olympiade intra tempus, quo Pſaumis ex Olympia uictorian retulit, reædificata eſt.*

Rectius Scholia de mularũ ſublatione ſentiũt in ſexta ode ſequẽti, nimirũ circiter olympiadem 58. Sic enim uiuens adhuc Pindarus deprehenditur.

k ❨ *Teneram uictoriæ gloriam.*) *Hoc eſt, recentem laudem & celebritatem per uictoriam partam tibi adſignat ô Camarina, tibi acceptam refert.*

l ❨ *Nuper conditam.*) νέοικον ἕδραν.

ANTISTROPHE, COLON XIX.

Reuerſus dehinc [a] ab amabilibus Oenomai, Pelopiſq; [b] tectis ô Pallas urbis tutelaris dea, [c] caſtum concinit delubrum tuum, fluuiumq; [d] Oanum, indigenumq; ſtagnum, & [e] ſacros canales, quibus [f] Hipparis irrigat exercitũ, [g] affingitq; & glutinat celeriter [h] altum firmarũ ædium nemus, [i] ex deformitate ad lucẽ Camarinæos proferens. [k] Atqui circa uirtutes & labor & ſumptus perpetuò depugnãt, ut opus diſcrimine obtectum adſequare; [l] quo potiti etiam à ſuis ciuibus ſapientes eſſe iudicantur.

Lacus indigenus eſt Camarinæ periphraſis.

a ❨ *Ab amabilibus Oenomai.*) *Periphraſis eſt Piſæ ſeu Elidis Peloponneſi*

neſi: illic enim Pelops Oenomai filiam Hippodamiam in uxorem accepit, & fato ſuo tandem perfunctus, illic tumulo eſt conditus. b ☾ Tectis.) *Synecdoche eſt, pars pro toto, tectum pro ædibus.* c ☾ Concinit.) *Id eſt, reueretur, uel concinendo laudat.* d ☾ Oanum.) *Oanis fluuius eſt Camarinæ.* e ☾ Sacros candes.) *Hoc eſt, ſiphones, uel meatus Hipparis. Exercitum, hoc eſt, populum Camarinæũ, uel ciuium Camarinæorum militarium & Martiorum uel ſtrenuorum copiam.* f ☾ Hipparis.) *Siciliæ fluuius eſt Hipparis proxime Camarinam, tantus alueo ſuo, ut naueis recipiat. Oritur in nemoroſo quodam Siculo monte: hinc arbores illic & ligna ædificationi non inaccõmoda Hippari imponunt, qui eadem ad urbem uſque Camarinam perfert, atque eã materie Camarinani ædes ſuas extruunt.*

g ☾ *Affingit*) *Scilicet Hipparis, uel adfert.* κολλᾷν *eſt proprie glutinare. Proinde ſenſus eſt: Hipparis fluuius ligna trabesq́; in nemore cæſa glutinat, hoc eſt, colligata & connexa, uel in nauim etiam recepta Camarinæis adfert.* h ☾ Altum nemus.) *Per altum nemus enim materiem lignorum cæſam intelligit, è qua ſtabiles, altæ & firmæ ædes extruantur.* i ☾ Ex deformitate.) ἀπ' ἀμηχανίας, *ex penuria, paupertate uel obſcuritate, ad lumen, ad artem redigentes: hoc eſt, ex inopibus & obſcuris, diuites & claros faciens: propterea quod ædificiorum claritate, & piſcium copia, quæ per Hiparin piſcoſum, præter ædificiorum materiem adſcrantur, celebres reddantur.*

k ☾ *Atqui circa uirtutes.*) *Gnome eſt, ac ueluti epiphonema, qua res arduas, uirtutem, maxime uero Olympiacam uictoriam, non parui conſtare ait. Victoria eſt opus periculo contectum: priuſquam enim eò perueniatur, multa ſubire pericula, ingens antagoniſtarum robur experiri neceſſe eſt. Nam ita in rebus mortalium comparatum eſt, ut triſtia & amara, dulcia & iucunda præcedant, labor & ſudor uirtutes anteeant. Redit autem poſt Hipparios dilatationem hac gnome ad laudes uictoris. Etſi, inquit, arduum ſit uictoriam adſequi, tantum enim hæc ſententia ualet, tamen, ut mox ſubijcit, fortunati, & uictoria potiti ſapientes habentur: ea per ſudores parta uictoria ſapientiam tribuit ſuo Olympionicæ, qua uirtute, quoq́; dono, quid maius, quid auguſtius, quid magnificentius homini dari poteſt? Hanc ſibi, quum tamen omnium potentiſſimus eſſet, Solomon rex, unicam à deo dari petuit: citra ſapientiam opes, honores, regna, nihil prorſum ualere, & ſancte & pie iudicans.* l ☾ Quo potiti.) εὖ δὲ ἔχοντες, *bene aũt habentes: id eſt, fortunati & felices ſunt uictores illi, atque adeò ciuibus uictoriæ nomine probantur. Nam ut Horatius libro quarto Carminũ, ode duodecima ait, Elea palma pugilem'ue equum'ue domum reducit cœleſtes.*

κολλᾷν

STROPHE II. COLON XIX.

[a]O Iupiter ſeruator, ſuper alta nubium habitans, Saturnium occupans collem, qui Alpheũ late profluentẽ honoras, [b]Idæumq́ uenerandum antrum, ſupplex tibi uenio [c]Lydijs concinens fiſtulis, petiturus, ut hanc urbem inclyta celebritate auguſtam reddas. Tuq́ uictor Olympiorũ, [d]Neptunijs equis oblectatus, uti [e]deſiderabilem ſenectam & gratã tranſigas aduſq́ uitæ finem, filijs tuis aſtantibus & ſuperſtitibus. [f]At ſi quis
» rebus ſuis contentus ſanus ijſdem fruatur, claro
» adauctus nomine, ne porrò deus eſſe nequicquam laboret.

a ℭ O Iupiter ſeruator.) *Deeſis uel precatio eſt, qua ueluti perorando, patriæ uictoris Camarinæ, dein Pſaumidi & liberis eius felicem rerum ſucceſſum optat. Ornat uero Iouem epithetis eius potentiam & diuinum numen adumbrantibus.* *b* ℭ *Idæum antrum.*) *Ida hoc loci Cretæ inſulæ mons eſt, in cuius cauerna uel ſpelunca Iupiter educatus eſt, Curetibus ſtrepitum & clamorem cientibus ne Saturnus plorantem Iouem audiret. Hanc educationem Iouis recordatur Callimachus in hymnis.* *c* ℭ *Lydijs tibijs.*) *Lydium melos dulce eſt: ac ſi dicat, dulci hymno petiturus uenio. Siue quod è Lydia cũ Pelope uenientes tibicines primum Græci imitati ſint: ſiue quod Lydiæ tibiæ cum dulciores, tum magis uariæ ſunt reliquis.* *d* ℭ Neptunijs equis oblectatus.) *Quod Neptunus equeſtris ſit, ac primum currum Pelopi dederit, ut ode ſuprà prima indicatum, uel uelocibus & impetuoſis inſtar maris. Eſt enim* ποσειδῶν *Neptuni apud Græcos uox, maris naturã exprimens, à* πὸς *pes, &* σείω *quatio,* δᾶ *uel* δῆ *terra, Dorica dialecto, ut Theocritica Scholia tradũt. Sic* ἐννοσίχθων, *&* ἐννοσιγαῖος, *ab* ἔννοσις *cõcuſsio, &* γαῖα *terra, uel* χθὼν, *quod mare pedibus uel fluctibus ſuis terrã quatiat, ambiatq́;. Conſimili ratione* σεισίχθων *&* γαιήοχος *dicitur.* *e* ℭ *Deſiderabilem ſenectutem.*) εὔθυμον γῆρας, *felix, tranquillum & fortunatũ ſenium ualet. Huius dictionis ſignificatio iam antea è ſecunda ode manifeſta eſt, ubi* εὐθυμία *&* πόνος *antitheſin conſtituunt. Ergo* εὔθυμον γῆρας, *nulli ſiniſteriori fortunæ obnoxia ſenectus eſt, ab* εὖ *&* θυμός. *f* ℭ *At ſi quis*

rebus

λυδίοις αὐλοῖς.

rebus ſuis contentus.) Gnome eſt, qua concludens, Pſaumin iam ſumma felicitate adauctum, non aliud ultra deſiderare debere hortatur, ſed ea contentum, quod reliquum eſt ætatis tranquille tranſigere. Optima ſanè ſententia, quæ nos aureæ mediocritatis admonet, ne ad maiora, quàm quæ poßimus aſſequi, quæue noſtrarũ uirium nõ ſint, adſpiremus. Magnã felicitatem poßidet, cui bonum nomen unà cũ corpore & animo ſanis, atque adeo uictu quotidiano relucet.

AGESIAE SYRACVSIO SOSTRATI FILIO *curru mularum uincenti,* ODE VI.

STROPHE I. COLON XI.

VT [a] præclaras ædes extructuri, aureas felici ueſtibulo columnas ſubſtituimus, deinde incepto operi faciem dare præfulgidam, haud præter decorum ſolemus: [b] Sic ubi Olympiorũ uictor, [c] araeq; Iouis dictæ oraculis in Piſa cuſtos, cohabitator inclytarum Syracuſarum adfuerit, quem uir ille effugiat hymnum, occurrens deſideratis [d] minime inuidorum ciuium cancionibus?

ENARRATIO.

Immortalem reddit hæc ode Ageſiam Syracuſium, uel ut alij uolunt Stymphalium Soſtrati filium, qui curru mulabus ducto, quem Græci ἀπήνην uocant, Olympiaca uictoria cõſpicuus eſt factus. Hieronis, ut ex hac ode conſtat, σύγγονος fuit, maternum genus ex Stymphalo Arcadiæ urbe ducens, in Siracuſanorum rempublicã translatus, unde poſtea ad fatidicam Piſæ aram propheta exiſtens, peruenit. Hinc circiter 84. uel 85. Olympiadẽ uiciſſe eum uerìſimile eſt. Et quia mulabus uſus eſt, uictoriæ eius tempus ἀμορητὶ animaduerti poteſt. Quandoquidem mulæ 85. uel circa 86. ex Olympicis ludis ſublati ſint, quum duo duntaxat luſtra duraſſent. Laudat Olympionicen hunc à uictoria, à genere, à maioribus Iamidis, à uaticinio: ad Aeneam chori magiſtrũ, & ad ſeſe tandem digreßiunculam faciens. Argumentum.

a ¶ *Vt præclaras ædes.) Hunc ex præſtantißimis unum eſſe Pindarus ipſe in exordio adumbrat. Allegoria enim principio utens, prooemium ſimile facit aureis columnis, quæ ueſtibulo primo extruendarũ ædium proponuntur, quo totius domus facies ſit præ-*

clarior, atque ut è ueſtibuli excellentia, totum ædificium, ueluti leo, ut aiunt, ex unguibus, iudicetur. Ipſam dein oden ſuam domui, ſeſemet architecto æquiparat. πηγνύειν. *πηγνύειν proprie ad lignorum compaginationem & iuncturam attinet, hic* καταχρηστικῶς *pro apparare uſurpat.* b ❡ Sicubi.) *Applicatio eſt comparationis,* ἀνταπόδοσις. *Conſimilem ad modum, inquit, ſi adſit Olympionices Ageſias, ſplendidiore proœmio opus eſt, & præclariore hymni ſubſtantia.* c ❡ Aræ Iouis cuſtos.) ταμίας *promum, cuſtodem & ſacerdotem hic metaphorice ſonat. Eſt autem periphraſis Ageſiæ: ſiquidem & uictor Olympiacus & Iouis aræ fatidicæ præſes erat. Porrò Ageſiæ parentes incoluerunt Syracuſas, non autem ipſe: ſic quod parentum eſt, filio tribuit:*

d ❡ Minime inuidorum.) *Non parum laudis quod ciuium quoque inuidiam ſuperarit: quandoquidem inuidia non niſi à magnitudine & exuberantia uirtutum uincatur: unde &* ἄφθονοι, *id eſt, fortunati & abundantes, ab inuidia nomen habent, quod inuidiæ dentibus non ſubiaceant, quippe quos ipſi copia & exuberantia tum corporis tum animi & fortunæ bonorum longe poſt ſeſe relinquant. Poteſt* ἄφθονοι *uel ad ciues inter ſeſe referri, ut qui concordes ſint, uel ad ipſum Ageſiam, eo quo hic explicatur modo. Solent autem ciues ſæpe præcioſa odia inter ſe mutuò exercere, & magna, ut ille ait, conſtantia: iuxta illud Heſiodicum,* καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ φθονεῖ.

ANTISTROPHE, COLON XI.

[a]Habeat autem in hoc calceo felicem pedem
» Soſtrati filius. [b]Virtus periculorum expers, neq;
» terra, neque mari precioſa eſt: multiq; memine-
» runt, ſi quid honeſti laborioſe partum eſt. O Ageſia [c]tibi laus parata eſt ea, quam nõ iniuria quidem Adraſtus olim in uatem Amphiareon Oiclis filium protulit, poſtquã illi ſtrenuisq; equis eius ima terra dehiſcuiſſet.

a ❡ Habeat.) *Ne quis dubitet quem intelligat, quóue de acceperit, aræ Iouis cuſtodem, & id genus alia, ſubiungit hic. Habeat in hoc calceo, inquiens, felicem pedem Soſtrati filius: hoc eſt, Soſtrati filium Ageſiã hic intelligo, cum iamnunc cõmendo. Per calceum rurſus metaphorice rhythmon, hymnum, uel coaptationem & coagmentationem uerſuum indicat, quam & prima ode Doricam citharam, & in tertia Doricum calciamentum appellauit. Summa, proœmion*

œmion hoc meum Ageſiæ conueniat, de eo intellectum iri exordium hoc uolo.

b ℂ *Virtus periculo.) Aurea hæc gnome, ſuperiori quintæ odæ, Infortunium, adflictio & ſumptus circa uirtutem depugnant, ſimilis eſt. Laudat hac ſententia Ageſiam qui neque ſumptui neque laboribus pepercerit, ut ad uictoriam perueniret: precioſiora adſeuerans ea quæ magno cōſtiterint, quàm quæ paruo. Neque terra, neq; pelago, inquit, uirtutes, citra periculum cōparantur. Bonus enim gubernator in tempeſtate monſtratur, robuſtus athleta ex forti colluctatore ſuo agnoſcitur. Huc pertinet Heſiodicum illud,* τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν. c ℂ *Tibi laus ea.) Ageſiā Amphiarao cōferens, à uaticinio & re bellica extollit. Quod olim Adraſtus Argiuorū & Sicyoniorū rex Talai filius de Amphiarao uate terra abſorpto dixit, militiæ oculū eum appellans, uaticinio & bello celebrē, tibi optime cōuenit, de te dici rectiſsime poteſt. Tu enim uere militiæ oculus es, tu decus & gloria. Oculus metaphorice pro eximio decore uſurpatur, quod omniū in humano corpore ſit præclariſsimū membrum oculus, & lumen corporis, ut Seruator etiam Chriſtus teſtatur: Lucerna, inquit, corporis tui eſt oculus tuus. Sic prima Olympica ode Hieronem Siciliæ oculum appellauit, & poſthac ſæpius hoc laudis genus deprehendemus. Proinde ut hic locus de Adraſto & Amphiarao uberius intelligatur, paucis hiſtoria cuius hic meminit repetenda. Quū Oedipus iuxta Delphicum oraculum patrem ſuum Laium ex inopinato interemiſſet, ut eſt apud Sophoclem in Oedipo de tyranno, & Senecam in Thebaide, furiæ patris cædem ulciſcentes Oedipodis filios Eteoclem & Polynicen in mutua concitarunt arma, quibus inuicem etiam occubuerunt, perinde ac 2. Olymp. ode ſuprà Pindarus attigit. Ibi Therſander relictus, Adraſti regis Sicyoniorum filia Argia in uxorem ducta, ſoceri Adraſti & Amphiarai copijs Thebas adoritur, in ultionem cædis ſuorum fratrum. Quo in prælio ſiniſtre tamen depugnatū eſt. Nam ante ſeptem portas Thebarum ſeptem exercitus fuſi ſunt Adraſti, Amphiaraus Iouis miſeratione abſorptus eſt. Adraſtus ſolus ſeruatus, interemptos ad ſepulturam recuperare à Thebanis non potuit, donec Theſea Athenienſium regem imploraret, cuius uim & manum timentes Thebani, ſeptem rogis cremandos ſeptem illos exercitus Adraſto tradiderunt. Recordatur funeſtum hoc præliū & Iſocrates in Panathenaico. Quis enim ignorat, inquit, aut quis non audiuit, in Tragœdiarum Bacchanalibus obiectas apud Thebanos Adraſto calamitates? Nam deducere uolens Oedipi quidem filium, ſuum autem affinem, plurimos Argiuorum perdidit, cunctos uero manipulares uidit contritos, ipſe non citra ignominiā tādē ſeruatus. Huius hiſtoriæ ſæpe poſthac meminit Pindarus, potiſsimū tamen nona Nemeorū ode, ubi & fuſius explicatur. Compa* 8. Pythior.

rationis huius ergo hæc uis eſt: Talis es Ageſia, qualis Amphiareus erat & uates & bellator.

EPODOS, COLON XIIII.

Numeratis enim & coaceruatis ſeptem occiſorum rogis, talem quendam ſermonem Thebis ædidit Adraſtus Talaionides: Deſidero militiæ meæ oculum, utraque in re, uaticinio nempe & bello eximium.[a] quod præconium etiamnũ [b] cordato uiro Syracuſio adeſt. Atque hanc illi quadrare laudem citra omnem contentionẽ & litem, aperte palàm teſtificabor, uel magno præſtito uiramento, melliſonis etiam cõſentiẽtibus Muſis.

κῶμος. *a ¶ Quod præconium.) κῶμος hoc loci eſt, laſciuum carmen: oden conuiualem, lætum cantum, autore Heſychio ſignificat. hinc κωμῳδία.*

b ¶ Cordato uiro adeſt.) πάρεσι pro πάρεστι κατὰ συγκοπὴν, carminis gratia: eſt enim prima ſpondeus, ſecunda & tertia anapæſtus: unde συρακοσίῳ per ſyſtolen legendum, hunc ad modum:

– – ∪ ∪ – ∪ ∪ –

νιῷ πάρεσι συρακοσίῳ. *ὤν pro οὗν, ἐπιτρέψοντι pro ἐπιτρέψουσι, μοῖσαι pro μοῦσαι, δωρικῶς.*

STROPHE II. COLON XI.

[a]Cæterum ſubmitte fortes mulas mihi quam celerrime mi anime, ut puram per ſemitam uehiculum feramus, ac ueniam tandem [b]ad uirorũ genus. Nam hæ præ reliquis hanc incedere uiam norunt, poſtquã coronas Olympiacas tulerunt. Decorum eſt ergo hymnorũ illis adaperire portas, quandoquidem opus eſt eas hodie in tempore accedere [c]Pitanan, quæ iuxta Eurotæ defluuium eſt, dominam.

Paraſceuen hic facit & ingreſſum ad generis Iamidarum hiſtoriam, quos
φίντις. *maiores agnoſcit Ageſias. φίντις auriga eſt uel aurigatoris arma: Dorica dialecto*

dialecto pro φίλτις. Doribus eſt in more λ ante τ uel θ in ν uertere: conſuetudo Theocrito frequentiſsima, qui haud raro ἦνθε pro ἦλθε dicit. Sic primo ſtatim εἰδυλλίῳ,

ἦνθ' ἑρμᾶς πράτιστος. Et paucis interpoſitis,

ἦνθον τοι βῶται, τοὶ ποιμένες ὡπόλοι ἦνθον. pro ἦλθε & ἦλθον. ſic ἔνθε pro ἔλθε. a ❨ *Cæterum ſubmitte.) Apoſtrophe eſt allegorica: tota enim tropica oratio eſt. Per aurigã mentem ſuam, per mulas & puram uiam, præclara argumenta, inſignes uerſus: per currum totum hunc hymnum intelligit, dum inquit: Iunge uel ſubmitte iam mihi Henioche robur mularum, id eſt robuſtas mulas periphraſtice, ut puram per ſemitam currum trahamus. Et quia mulabus uicit, pulchre ab illis allegoriam ſuam ducit. Hoc age mi anime, experire ut egregie & mulas & uictorem Ageſiam celebres.*

b ❨ *Ad uirorum genus.) Emphaſis eſt in dictione uirorum: perinde ac ſi dicat, martia uirtute & bellico robore præditorũ. Intelligit autem Iamidas, uaticinatricem illam propaginẽ, ad quam Ageſiæ ſtirpem poëta reducit: quorum originem ordine ſubinde recenſet.* c ❨ *Pitanã.) Pitane nympha eſt, & ciuitas eiuſdem nominis iuxta Eurotam Laconicæ fluuium. Ergo quum filia eſſet Eurotæ Pitana, è Neptuno Euadnen quandam peperit, quam (celare corruptam uirginitatem ſuam uolens) clàm Arcadum regi Aepyto Elati filio educandam tranſmittit. Hanc porrò ubi ætate adultior eſſet, Apollo deuirginauit, è quo Iamum peperit: unde Iamidæ, ad quos genus ſuum Ageſias refert. Atqui hanc ipſam rem Pindarus aperte recenſet.* *Eurotas.* *Origo Iamidarum.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quæ Neptuno mixta Saturnio dicitur filiam cæſarie uiolacei coloris conſpicuam peperiſſe, Euadnen. Atque dum uirgo putaretur, fœtum in finibus occuluiſſe. Deſtinato demum menſe amandans famulas, iuſsit ut heroi Aepyto alendum traderent infantem, [a] Phæſanæ Arcadum regi, prope Alpheũ nectenti moras: illic educata, ab Apolline primum [b] dulcem attigit Venerẽ.

παρθενίαν ὠδῖνα, clandeſtinum & uirgineũ partum, ſed corruptæ uirginis, quæ uoluerit uideri uirgo. παρθένος uirgo eſt. Hinc παρθενίαι ὠδῖν, clandeſtinus partus. Hinc παρθένιοι etiam dicuntur, qui clàm gignuntur ab illis *παρθένιοι.*

quæ uirgines eſſe reputantur. a ℂ *Phæſanæ.* *Phæſana Arcadiæ ciui tas, cuius rex Aepytus. Qui Elidis oppidum Phæſanam adſerunt, ita defen dunt, quod Aepyti temporibus Elis Arcadũ iuri ſubdita fuerit.* b ℂ *Dul cem attigit Venerem.) Id eſt, uitiata eſt ab Apolline. Et quia hoc laudi adſcri bit Ageſiæ & Euadnæ, ideo honeſta periphraſi utitur, uitiũ contegere uolens: Non crimen, ſed honorem & decus eſſe, ſi deus cum puella quapiam commer cium habeat.*

EPODOS, COLON XIIII.

Neque uero ſemper Aepitum latuit ipſa [a] ſuffu rans dei ſemen. At uero ineffabilem animo bi lem comprimens, [b] abijt ingenti cura Apollinis ſcitatum oracula de huius [c] intolerabili corrupti one: illa interim depoſita [d] purpurocrocea zona, [e] urnaq; argentea, [f] ſub opaco arborũ denſitate lo co pariebat diuinæ ſapientiæ natum: illi tum qui dem [g] aurea coma inſignis Apollo, [h] cum Par cas, [i] tum Ilithyian aſsiſtere curauit.

a ℂ Suffurans.) κλέπτοισα dorice pro κλέπτουσα. Metaphora eſt pro κρύπτουσα, ſuffurans, id eſt celans. b ℂ *Abijt Pythonem.) Pytho Apollinis ciuitas à ſerpente illic occiſo & putrefacto, cuius rei ode 2. facta men tio, cuius & Homerus meminit Iliad. α.*

Φοίβου ἀπόλλωνος πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ. *Stephanus hanc in Mace donia cõſtituit.* c ℂ *Intolerabili corruptione.) ἀτλάτου πάθας, Dori cũ eſt, πάθας pro πάθους. Nam ου in ω & α uertunt. Sic Theocrit. πρᾶ τος pro πρῶτος, πράτιστος pro πρώτιστος. ἦνθ' ἑρμᾶς πράτιστος.*

d ℂ *Purpurocrocea zona.) ἃ δὲ φοινικόκροκον ζώναν καταθηκα*

Et lib. 3. *μένα. Gell. lib. 2. cap. 20. φοίνικα καὶ σπάδικα eundẽ colorẽ excellen*

cap. 19. *tis ruboris ſignificare teſtatur: quare φοινικόκροκος ζώνη cingulũ eſt colo ris purpurei & crocei. Quod ſi poſteriorẽ huius cõpoſiti epitheti uocem κρο κὴν acceperis, & nõ κρόκον, tum zonã ſignificabit purpurei tramatis. Sin à φοινικοῦς & κρόκος deducas, purpurocroceũ cingulum habebis. Mihi in rei huius ſacramentũ & arcanũ intuenti, utriuſque uocis etymon hic indiſcri minatim non diſplicet. Ariſtoteles in περὶ χρωμάτων puniceum colorem fi eri dicit, ſi nigrum & opacum lumini miſceatur. Nam ſi nigrum ſolis uel ignis*

ſplendori

ſplendori admiſceatur, hinc φοινικοῦ reſultare. μέλαν καὶ σκιερὸν τῷ φωτὶ μιγνύμενον φοινικοῦ. τὸ γὰρ μέλαν μιγνύμενον τῷ τε ἀπὸ τοῦ ἡλίου, καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ πυρὸς φωτὶ θεωρούμενον ἀεὶ γιγνόμενον φοινικοῦ. e ℂ Vrnaq; argentea.) κάλπις uas eſt aquam recipiens, ſinus aquæ, amphora, hydria. Cæterum pudica metaphora, caſtus ipſe maritus hic uſus eſt, à partu ſumpta. Nam partus arcana, per zonam punicocroceã & per argenteum aquarium indicat, quæ ne caſtas aureis offendam hic prætermitto: tametſi nihil turpe, nihil inhoneſtum ſit, quod matrimonij neceßitas neceſſariò admittit. Aquam fœturæ nunciam ante partum exeuntem, per urnam argenteam intelligit. Per zonam purpuream, ſanguinem quo fœtus aluum egreditur, clanculum innuere uidetur. Proinde hic locus nihil aliud eſt atq; allegorica partus adumbratio. Sanguinis enim color eſt φοινικόχροος: aquæ uero eſt argenteus, hoc eſt, albicans. f ℂ Sub opaco.) λοχμὴ locus eſt arboribus & plantis denſus. λοχμῆς ὑπὸ κυανέας. κυάνεος colos niger eſt & ſubuiridis, qualis in fodinis metallicis reperitur: deductum adiectiuum à κυάνου, quod apud Homerum Iliados λ. in thorace Agamemnonis nigri huiuſmodi mineralis, ſeu informis dum metallicæ materiei uox eſt:

τοῦ δ' ἤτοι δέκα οἶμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο.

Dioſcorides lib. 5. cap. 60. in Cypro Cyanũ in ærarijs fodinis naſci autor eſt. Marcellus pro cœruleo interpretatur. Hypomnematiſtes uero Pindaricus κυανέας pro βαθείας reddit. Proinde ſenſus eſt, ſub cœrulea, uel tali qualis uiolarum flos eſt arborum ſeu plantarum denſitate, uel uiolis conſito loco.

g ℂ Aurea coma inſignis.) Apollinis epitheton eſt, quo aurei & formoſi ſolis radij præſentantur. Sunt autem & apud Pindarum & alios poëtas Solis uaria epitheta, quæ omnia naturã & officium eius ſub conſpectum ſtatuunt, ut

χρυσοκόμας, auricomus, à radiorum colore.

τοξοφόρος, arcumferẽs, quo noxia tela et morbos ſol in mortaleis iaculatur.

λοξίας, obliquus, ab oraculis, quod ſemper obliqua & dubia Apollinis reſponſa erant. Ariſtoph.

ὑπεριονίδης, filius Hyperionis, apud Heſiodum in Theogonia.

ὑπερίων, quod ſuper nos eat.

ἕκατος, ab ἕκητι longe, quod radios ſuos longe lateq; proijciat.

ἑκατηβόλος, longe iaciens.

ἑκατηβελέτης, quod procul tela ſua mittat.

ἀπόλλων, conſumens: omnia enim calore ſuo conſumit, terræ cœliq; triſtia nubila.

φοῖβος, purus, à claritate, uel φῶς βίου, lumen uitæ.

ἀέλιος καὶ ἥλιος, *ab* ἵημι, *eo.*
οὔλιος ἀστὴρ, *uehemens & conſumens & pernicioſa ſtella, propter morbos.*
χρυσάωρ, *Heliacos, quorum ſol eſt autor.*
χρυσότοξος, *aureũ arcũ habens.* ἀργυρότοξος, *argenteũ arcũ habens.*
Δήλου σκόπος, *Deli ſpeculator: quia in Delo colitur.*
κύνθιος, *à Cintho monte illi ſacro.*
σμινθεὺς, *à loco in quo colitur.*
ἑκάεργος, *quod in longinquo perficiat opus.*
γενέθλιος ἀκτίνων πατὴρ, *genuinus radiorum pater.*
πῦρ πνεόντων ἵππων ἄρχος, *ignem ſpirantium equorum pater.*
ἠλέκτωρ, *ab* α *ſine, &* λέκτρον *lectus, quod homines galli inſtar (qui item* ἀλέκτωρ *dicitur) excitet, & ſuo aduentu ſurgere iubeat.*
πύθιος, *ab interfecto dracone.*

δελφικός	φαυσίβροτος	φαεσίμβροτος	αἰθέρος ὄμμα
μάντις	κιθαρῳδός	λατοΐδης	χρυσοχαίτης
χαιτήεις	δάλιος ξένος	δήλιος	εὐρυφαρέτρας

ἀκερσεκόμης. *Pleraque alia præter hæc iam connumerata Apollinis Epitheta eſt uidere in primo Epigrammatũ, iuxta ſeriem elementorum, in hymno cuius epigrapha eſt,*

Ὑμνέω παιᾶνα μέγαν θεὸν Ἀπόλλωνα. *Et quæ non reliqua ſubijcimus?*

Ἄ βροτον, ἀγλαόμορφον, ἀκερσεκόμην, ἁβροχαίτην.
Β εὐθύνοον, βασιλῆα, βελεσσιχαρῆ, βιοδώτην.
Γ ηθόσυνον, γελόωντα, γιγαντολέτην, γλυκύθυμον.
Δ ιογενῆ, διόπαιδα, δρακοντολέτην, δαφνογενῆ.
Ε ὔλαλον, εὐρυβίην, ἑκατηβόλον, ἐλπιδοδώτην.
Ζ ωογόνον, ζάθεον, ζηνόφρονα, ζηνοδοτῆρα.
Ἤ πιον, ἡδυεπῆ, ἡδύθροον, ἠπιόχειρα.
Θ ηροφόνον, θαλερὸν, θελξίφρονα, θελγεσίμυθον.
Ἰ αφίτην, ἱμερτὸν, ἰήϊον, ἱπποκορυστήν.
Κ οσμοπλόκον, κλάρειον, κρατερόφρονα, καρπογένεθλον.
Λ ητογενῆ, λάρον, λυρογηθέα, λαμπετόωντα.
Μ υστοπόλον, μάντιν, μεγαλήτορα, μυριόμορφον.
Ν εβροχαρῆ, νοερὸν, νηπενθέα, νηφαλέοντα.
Ξ εινοχαρῆ, ξεινὸν, ξεινόφρονα, ξεινοδοτῆρα.
Ὄ λβιον, ὀλβιόεργον, ὀλύμπιον, ὀρεσιφοίτην.

Πρηὺν,

Π ρηὺν, πανδερκῆ, πανεπήμονα, πλουτοδοτῆρα.
Ῥ υσίπονον, ῥοδόχροον, ῥηξήνορα, ῥηξικέλευθον.
Σ ιγαλόεντα, σόφον, σελαηγενέτην, σωτῆρα.
Τ ερψίχορον, τιτᾶνα, τελέστορα, τιμήεντα.
Ὑ μναγόρην, ὕπατον, ὑψαύχενα, ὑετόεντα.
Φ οῖβον, φοιβάζοντα, φιλοστέφανον, φρενογηθῆ.
Χ ρυσμαγόρην, χρύσεον, χρυσόχροα, χρυσοβέλεμνον.
Ψ αλμοχαρῆ, ψαλτὴν, ψευδισίστυγα, ψυχοδοτῆρα.
Ὥ νυπον, ὠκυεπῆ, ὠκύσκοπον, ὠρεσιδώτην.

Verum in his epithetis multa ſunt, quæ reliquis etiam cum dijs tum heroibus attribui poſſunt. Hæc de nominibus & epithetis Apollinis, quæ ſemel annotare libuit, poſthac nullam horum facturi mentionem. b ℂ Cum Parcas.) *De Parcis, quas Græci* μοίρας, *in prima ode ſatis diſputatum.*

i ℂ Tum Ilithyian.) τὴν ἐλεύθω *Pindarus appellat, quam alij* εἰλειθυίαν, *ab* ἐλεύθω *uenio nominant. Latini hanc Lucinam uocant. Alma Lucina fer opem, apud Terentium. Alibi Iunonem, quod & illam eandem cum Lucina putent: id nominis apud Græcos habens, quod ſubueniat parturientibus. Parcæ ergo & Ilithyia Euadnæ partu laborantis aßiſtunt, ut diuina illa Iouis proles, diuina ope & prouidentia, & felici ſucceſſu, in hunc mundum naſcatur.*

STROPHE III. COLON XI.

A uiſceribus autem amabilis partus, mox in lucem prodijt Iamus, quem [a]contriſtata [b]reliquit humi. [c]At duo cæſij dracones hunc, dijs ita uolentibus educarunt, innoxio illum [d]apum ueneno delectantes. Poſtquã uero [e]ex aſpera Pythone redijt Aepytus rex, omnes domi ſuæ de puero percontatur, quem Euadne pariat: Phœbo enim ipſum dixit [f]progenitum *Naſcitur Iamus.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Patre: deniq; uatem ipſum præ cæteris eximium fore, neque unquam eius generationem interituram. Sic itaque retulit.

a ℂ *Contriſtata.)* κνιζομένη, λυπουμένη, *dolore affecta.*

b ℭ Reliquit humi.) Reliquit Euadne prolem humi ſub arboribus & uiolis, timens famæ & uirginitatis ſuæ integritati apud Aepytum regem: maluit enim furtum perdere uel relinquere fœtum illum, quàm ſeſe ignominiæ exponere. c ℭ At duo cæſij dracones.) Mirandam Euadnæ ſobolis educationem ſubijcit, ut oſtendat planè diuinam eſſe ſtirpem & cœleſtem prorſus Iami propaginem. Mirabile eſt apud Liuium, Romulum & Remũ à lupa educatos: longe uero hic mirabilius eſt, Iamum infantem & uagientem è matris aluo primum egreſſum à draconibus (quorum natura lupis ferocior, rapacior, nocentior, letum magis adferens, ueneno cuncta quæ contingat, perdens) enutriri. Iamus appellatus eſt ab ἴος, id eſt, uiola, in quas repoſitus erat à matre. Sic Euadne Pytanes & Neptuni filia, ſuprà ἰοβόστρυχος dicta, eſt ab ἴος uiola, & βόστρυχος cæſaries. Cæſij dracones appellantur à glaucis oculis, perinde ac Minerua Homero γλαυκῶπις dicitur, quod glaucæ, hoc eſt, ulule oculos (quem colorem Latini cæſium uocant) habeat. Gell. lib. 2. cap. 26. Veteribus latinis cæſia dicta eſt, quaſi cœlia, Minerua. d ℭ Apum ueneno.) ἴος & uiolam & uenenum ſignificat. Iam apum uenenum pro melle dixit, per figuram quæ Græcis χιασμὸς, acyrologiæ quædam, ut uidetur, ſpecies. Eſt autem Chiaſmos quando quatuor ita inter ſeſe numerantur, ut ſecundo tertium, quartũ primo reſpondeat. Verum tum proprie χιασμὸς dicitur, quum aliquid illic abſurdum appareat in ſpeciem, quum tamen procul abſit: ut quum quinta ode Pindarus ait: Septem occiſorum rogis numeratis. Hic nihil ambigui uel abſurdi eſt, ſi uerba quis reſpiciat tantummodo: uerum ſi hiſtoriam conſideres, tum occiſorum ſeptenarius non eſt de principibus intelligendus, ſed de ipſis ſeptem exercitibus. Nam ſeptem duces illic non periērũt, Adraſto nempe ſeruato, & Amphiarao abſorpto. χιασμὸς conſtituitur ſic:

Miraculum educationis Iami.

γλαυκῶπις.

Ariſtophanis et Pind. hypomnemata, ſimpliciter per τὸ χ. ſignũ figuræ alicuius uel ſchematis accipiunt.

1 Septem	2 occiſorum
3 rogis	4 coacervatis.

Hic χιασμὸν, hoc eſt, hiatum, & ἀμφίβολον conſtituit ipſa de occiſis dubitatio, num ad duces uel ad exercitum ſeptem Thebis portarum, numerus fuſorum ſit accipiendus. Non diſſimilem ad modum hic χιασμὸς fit,

1 Dracones	2 Iamum
3 nutriuerunt	4 ueneno apum innoxio.

Draconum quidem uenenum eſt, & ad dracones refertur. Enimuero ne quis ambigat quale uenenum intelligat, adijcit, innoxium uenenũ apum. Veneni natura eſt hominem aduſque perniciem intoxicare: uirus autem ſemper letale eſt, à uenenatis emiſſum. Iam quia mel ab apibus conficitur, & ex ipſis emittitur, perinde atq; uirus ex uenenatis morſu uel ictu lædentibus, ideo quadam ſimilitudine ſaltem

ἰὸν

ἴον appellauit: ob id enim adiecit apum, & innoxio, ne quis putet aſtruere abſurdum, & planè impoßibile uatem noſtrum adſeuerare uelle. Eſt igitur ſenſus admirandæ huius educationis Iami: Dracones melle, quod apibus ſubduxerunt, nutriuerunt Iamum. e ☾ Ex aſpera Pythone.) πετρηέσσας ἐκ πυθῶνος, *Homerum imitatus dixit. Is enim Iliad. α.*

φοῖβος ἀπόλλωνος πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ *habet.* f ☾ Progenitum.) *γεγάκειν pro γεγακέναι præteritum aparemphati à themate γίνομαι, paßiuæ ſignificationis, pro γεγενημένον εἶναι.*

Illi uero necꝫ audijſſe, nec uidiſſe ſe reddebãt, [a]quoniã quintus à partu dies illuxerat. Sed obtectus erat denſo [b]rubeto uiolarumq́ꝫ [c]flauis & omnino purpureis, humectatus radijs tenerum corpus: unde & paſsim euolgauit mater ſemper ipſum uocandum

EPODOS, COLON XIIII.

Nomine illo immortali Iamum.

a ☾ *Quoniam quintus.*) *Pindari interloquentis hæc uerba ſunt, Quoniam quintus à partu, &c.* b ☾ Rubeto.) *σχοινοβατία terram iuncis & rubis ſeu alga etiam abundantem ſignificat. σχοῖνος odoratus iuncus, βάτος rubus. Catachreſticῶς poëta pro aſperis locis uſurpat: quod inter ſpinas & rubos & roſæ & uiolæ reperiantur quibus cooperuit, uel in quas repoſuit infantem Euadne: unde & à uiolarũ præſentia, ἴαμον appellauit fœtum ſuum, ab ἴον uiola, perinde ac teſtatur hic Pindarus.* c ☾ Flauis & purpureis.) *Non immemori hic mente prætereundum, quod duo uiolarum genera hic numeret, nempe flauas & purpureas, ut quæ colore reliquas anteeant, & formæ ſuæ pulchritudine antecellant. Dioſcorides lib. 3. cap.* περὶ λευκοΐου *adijcit tertium genus λευκόν, hoc eſt, uiolam albam, quam Pindarus flauam, ille μήλινον dicit, differentiam in flore indicans. Eſt autem ἄνθος μήλινον flos colorem pomi Neranzij (ut cum hypomnematiſtæ Nicandrico loquar) habens.*

Vbi florem [a]delectabilis pubertatis accepit, deſcendens ad [b]medium Alpheum, uocauit [c]latepotentem Neptunũ ſuum progenitorem, Apollinemq́ꝫ [d]diuinæ Deli ſpeculatorem, petens [e]regi-

um quendam capiti ſuo honorem ſubobſcuram noctem. Patria[f] ueridica uox inclamauit: qui non exploratũ habens quis uocet,[g] interrogauit quiſnam ſit. Pater uero, age ſurge, inquit, fili, huc ad [h] multis communem imus regionem famam inquiſituri perennem.

a ❨ *Delectabilis pubertatis.) Duobus inſignibus epithetis* τὴν ἥβην, *hoc eſt pubertatẽ, ornat, appellans eam* τερπνὴν *&* χρυσοστέφανον, *delectabilem & auream coronam geſtantem: hoc eſt, ſic ornantem hominẽ, perinde atque aurea corona decoretur. Amabilem ideo, quod ea ætas ubi tenera lanugo prodit, omnium gratiſsima, omnium iucundiſsima.* *b* ❨ *Medium Alpheum.) Per medium Alpheum Epidaurum intelligit, quæ inter Arcadiã & Elin ſita urbs eſt. Porrò Arcadia & ortum & initium Alphei fluminis habet. Elis iuxta ſinus & latiores meatus condita eſt.* *c* ❨ *Latepotentem.)* εὐρυβίας, *id eſt, latæ potentiæ Neptunũ hic uocat, & recte. Totũ enim terrarũ orbem ambit, & regna huius mundi in ſeſe Neptunus et Oceanus cludit. Sunt aũt hæc ferè Neptuni epitheta quibus Pindarus cum alijs poëis utitur:*

εὐρυβίας	*Late potens.*
ἐννοσιγαῖος	
ἐννοσίχθων	*Terræ concuſſor.*
σεισίχθων	
γαιήοχος	*Territenens.*
ποσειδῶν	*Terræ maritus.*
εὐτριαίνης	*Tridente præclarus.*
ὀρσοτρίαινα *uel* ὀρσοτριαίνης	*Tridente concitans.*
κυανοχαίτης	*Cœruleã iubã uel comã habẽs*
εὐρυμέδων *&* εὐρυμεδόντης	*Late regnans.*
εὐρυσθενής	*Ingentis roboris.*
δεσπότης ποντομέδων.	δεσπότης ναῶν.
γῆς τε καὶ ἅλμης μοχλευτής.	ἀνὴρ ἀμφιτρίτης.
ἐννοσίδας. *4. Pyth. ode.*	ἐλελίχθων. *6. Pyth.*
πετραῖος. *4. Pythiorum.*	

d ❨ *Diuinæ Deliſpeculatorem.) Delos inſula eſt una Cycladum, Apollini ſacra, quod in ea primum natus ſit Apollo:* δῆλος, *id eſt perſpicua dicta, quod Apollo aſpera, difficilia & occulta, plana & aperta reddat, per ſuum*

quod

uod Deli uigebat oraculum. Stephanus Cynthum, Aſteriam, Pelaſgiã, Chla-
ydiam, & ex Nicanore Scythiadam appellatam autor eſt. θεόδμητον, θεόδμητος
oc eſt, diuinitus conditam Delon appellat, quod quum primum mari tecta Δῆλος.
ſet, Iouis iuſſu in lucem prodierit. e ℂ Regium quendam capiti hono-
:in.) λαοτρόφον τιμάν, honorem populum alentem, hoc eſt regiũ. Ho-
or enim & amplitudo regis eſt, ſubditos ſuos fouere, tueri, alere, & ab omni
iuria conſeruare, honeſtum & uirtutes apud eundem inſtituere & protege-
:qua de re & Homerus principes ποιμένας λαῶν appellat. f ℂ Ve
a uox.) ἀρτιεπὴς, uera, ſana & apta loquens, ab ἄρτιον & ἔπος.

g ℂ Interrogauit.) μεταλλῶν, eſt ordine aliud iuxta aliud inqui-
ere, perinde ac fit in metallis, quæ ab iiſdem uocibus, nempe à præpoſitio-
e μετὰ & ἄλλο, quod uni metallicæ inuentæ uenæ altera adiaceat, ut eſt
pud Plin. lib. 33. cap. 6. Vbicunque, inquit, una inuenta uena eſt, non procul
nuenitur etiam alia. Et quidem hoc in omni ferè materia: unde metalla Græci
identur dixiſſe. Eſtq; ἀντεφθέγξατο uſq; ad ὄρσο, λόγος πρωθύστερος,
el ὑστερολογία. h ℂ Multis communem.) Elin & Olympiam intel-
igit, ubi ex omni Græcia gentes ad olympiaca ſpectacula per Herculem poſt-
iac erecta confluxere.

STROPHE IIII. COLON XI.

Venerunt autẽ ad celſam [a]alti Cronij rupem, ubi [b]duplicem illi uaticinij theſaurũ tribuit, ex eo quidem tempore uocem audire mendaciorũ expertem. Et ſi quando opere confidens, ueneran-dum [c]Alcidarum germen Hercules ueniat, ac pa tris celebritatem, multitudine hominum perfre-quentem, ritumq́ maximum certaminũ condat, [d]tunc in ſumma [e]Iouis ara menſam uaticinio ac-commodam ponere iuſsit.

a ℂ Alti Cronij.) De Cronio Piſæ promontorio ſuprà dictum eſt. Hic Cronij rupem, pro ipſo Cronio monte, uel pro quinquennaliũ ludorũ loco acci pit per periphraſin. b ℂ Duplicem uaticinij theſaurum.) Geminum ua-ticinij theſaurum, quorum primus, quod iam tum ſtatim Apollinis audiret ora-culum, tum quod poſthac Hercule inſtituente quinquennalem panegyrin, men-ſam diuinationi & reſponſis deſtinatam poneret in Olympia, cui eius nepotes.

ἀλκαϊ-δῶν. & ſucceſſores præeſſent. c ℂ Alcidarum.) Græce ἀλκαϊδῶν pro ἀλκαϊδῶν dorice, hoc eſt, poſterorum Alcæi, uel ab Alcæo propagatorum. Eſt autem Alcæus auus, Amphitruo pater Herculis. d ℂ Tunc.) τόκα pro τότε δωρικῶς. Erat autem oraculi locus Olympiæ, cuius princeps primus Iamus, ubi per ignem futura coniectabant, qua diuinatione deinceps Iamidæ perpetuò ſunt uſi. Victimarum enim pelles igni imponentes, ex ijs uaticinabantur. Sunt qui adfirment, è conſciſsis uictimarum pellibus futura prædixiſſe. Si enim ſciſſuræ rectæ forent, læta, ſin obliquæ, triſtia denũciabant.

e ℂ Iouis ara.) Ioui & Neptuno primam dicatam, inter ſex, aram fuiſſe, quinta præcedenti ode annotatum.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quamobrem per celebre Iamidarum genus
» apud Græcos uel diuitiæ conſequebant̃. [a]Adeò
» quibus uirtutes charæ ſunt nobiles fiunt. Suum
» quenque opus oſtendit. [b]Momus aũt præ alijs
» inuidentibus imminet ijs, [c]quibus aliquando ra-
» ptis ad curſum, uerenda primum gratia [d]glorio-
» ſam formam [e]adſtillat. [f]Proinde Cyllenen Arca-
diæ montem accolentes [g]affines tui

EPODOS, COLON XIIII.

[h]Mercurio deorum legato, [i]ſupplicibus, multisq́ue ſacrificijs admodum religioſe litarunt.

a ℂ Adeò quibus.) Gnome eſt, qua rationem reddit, quur diuitias & honorem Iamidæ ſint conſecuti. Quæ tametſi ad Iamidas proprie pertinet, generatim tamen cunctis mortalibus attribui poteſt. Vtitur autem pulchra gradatione in his gnomis. Virtutes ſunt cauſa honorum & diuitiarum: diuitiæ uirtutibus iunctæ ſunt cauſa præclarorum operum, inſigniumq́; facinorum: præclara facta ſunt cauſa inuidiæ: non quod ipſa mali ſint origo, cæterum malo genio ducti homines, ac peruerſæ mentes, non poſſunt ferre alterius felicitatem. Arguit ergo & indicat maligna corda, aliorũ felicitas, perinde atq; Horat. etiam cecinit: Inuidus alterius rebus macreſcit opimis.

b ℂ Momus.) Somni noctisq́; filius, Momus deus eſt, qui licet ipſe nihil fingat, aliorum tamen quantumuis præclara opera carpit & calumniatur. Vnde

de prouerbium, Momo ſatisfacere, pro calumnia, pro reprehenſione accipitur.

c ℭ Quibus aliquando.) Periphraſis uictorum. Eſt autem ſuprà annotatum uel à Pindaro, oportuiſſe currus duodecies in Olympico certamine rotari.

d ℭ Formoſam gloriam.) εὐκλέα μορφὰν, celebrem gloriam: nam hilares, læti & fauorabiles ob uictoriam Olympiacam uictores redduntur.

e ℭ Adſtillat.) ποτιστάζει, adſtillat. Metaphorice, efficit, parit.

f ℭ Proinde Cyllenen.) Laus à maioribus Ageſiæ matris. Cyllene uel Cyllenus mons eſt Arcadiæ Mercurio ſacer: hinc Cyllenius heros Mercurius Virgilio eſt. Ouid. 1. Metamorph.

Mænala tranſieram latebris horrenda ferarum,
Et cum Cylleno gelidi pineta Lycæi.

g ℭ Affines tui.) μάτρωες ἄνδρες, affines & maiores à matre.

h ℭ Mercurio.) A pietate in Mercurium, maiores matris Ageſiæ laudat. Proinde Mercurio et Ioui acceptã referendã uictoriã adſerit. i ℭ Supplicibus ſacrificijs.) λιταῖς hoc loci adiectiuũ eſt, non ut ſuprà & in nono Iliad. ſubſtantiuum, uel etiam proprium. Stephanus à nympha Naide Cyllene montem appellatum tradit, ibiq; merulas albas naſci, nec uſquam alibi tales, uariasq; uoces ædere: noctu ad lunam facilius quàm die eas capi.

O Ageſia, Soſtrati nate, qui certamina præmiorumq; ſortem tenet, ac ſtrenuam Arcadiam honorat Mercurius, is & [a]cum grauiter tonante patre tuam felicitatem perficit. [b]Gloriam quandam habeo in lingua [c]acutæ cotis, quæ me non inuitum attrahit pulchre fluentibus ſpiritibus: auia mea [d]Stymphalica florida Metope,

a ℭ Cum grauitonante patre.) Iouem patrem grauitonantẽ. Sunt aũt hæc ferè Iouis epitheta. Primum tamen decadem uocum, qua uetuſtas ipſum Iouem intellexit, perinde ac Vrbanus è ueteribus digeßit, ſubijciemus:

ζδὺς	ζὴν	δδὺς	βδδὺς	ζαύ	Iupiter.
ζὶς	ζὰς	δὶς	δδιώ	δαύ.	

Iouis epitheta ergo ſunt hæc propemodum:

εὐρυόπα	βαρυόπα	ἐλατὴρ βροντᾶς
στεροπᾶν κεραυνῶν τε πρύτανις		σωτὴρ
φύξιος	πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε	
πόσις ἥρης	βαρύγδουπος	ὑψιβρεμέτης

μηλίετος	ἀγκυλομήτης	νεφεληγερέτης
εὐρυόπης	τερψικέραυνος	βροντησικέραυνος
αἰγίοχος	πανομφαῖος	ἀστροπηκτής
φίλιος	ξένιος	ἑταιρεῖος
ἐφέστιος	φαναῖος	ὕπατος κρειόντων
λύκιος	ἑλλάνιος	βασιλεὺς θεῶν
ἀργικέραυνος	ἐλευθήρ	ὀλύμπιος
λύκαιος	αἰθέρι ναίων	γενέθλιος
ἐλευθερίης	φοινικοστερόπης	αἰολοβρόντης
μειλίχιος	ὀλύμπιος ἡγεμών	ὀρσοκτύπος
ἄλτιος	ἠλεῖος	ὀλύμπιος ἡγεμών
ἐρίγδουπος	ἐγχεικέραυνος.	

b ℂ Gloriam habeo.) *Allegoria eſt, qua* Lyrices *&* Muſices *ſuæ præſtantiam modeſte laudat & uerè poëta, ut animaduertat Ageſias ſeſe non uulgaribus, ſed enim ſummis, optimis, præclariſſimis per Pindarum præconijs auctum iri. Tum patriam ſuam Thebas huiuſmodi eſſe, ut quæ eximia ingenia profferat: cuius è fontibus, cuius tutelaribus numinibus haud pœnitendum hoc poëtices decus acceperit, quo cõmodum quos uelit ornare poßit.* c ℂ Acutæ cotis.) *Per acutam cotem iudicium ſuum & ingenium intelligit poëta, quo æque atque cos ferrum acute & abſolute, quidquid in manus ſumpſerit, perficere poßit. Appellat autem canoram cotem, reſpiciendo ad lyram ſuam. Nam omnia eius poëmata ad citharã & tibiam decantata ſunt, ut monet hypomnematiſtes. Ipſa cos, ipſe animus meus, iam antea uolentem me pertrahit ad pulchre fluentes flatus, id eſt ad ſonos, ad cancionem, ad hymnum. Proinde hæc allegoriæ huius ſumma eſt: Mihi à maioribus meis, à genere, à matre, à patria inſitum eſt ut Muſica & lyrice claream. Auia, inquit, mea Stymphalica florens belle Metope, bellicoſarũ Thebarum matris meæ mater, inſtar acutæ & argutæ cotis in lingua mea eſt: illa me ad dulciter fluentes ſpiritus, ad ſuaueis tibi decantandos hymnos ô Ageſia permouet, imò pertrahit. Atque ut hæc penitius intelligantur, hiſtoria ex interprete eſt adijcienda. Metope filia fuit Ladonis fluuij, uxor aũt Aſopi Thebani amnis, è quo filiam Theben peperit, qui cum urbs idem nominis obtinet. Pindarus ergo Thebis oriundus Metopen auiam ſuam, id eſt, patriæ ſuæ matrem appellat.* d ℂ Stymphalica.)

Stymphalus Arcadiæ metropolis

Stymphalus Arcadiæ ciuitas, cuius filiam Metopen facit poëta, ut quæ ortum ducat ex Ladone Stymphalum præterlabente. Stymphalica igitur Metope eſt, id eſt Arcadica. Iam & hoc ſe debere maioribus Ageſiæ innuit, quandoquidem & ipſe

ipſe Arcadicus, quantum ad matris ſuæ maiores attinet, extiterit.

STROPHE V. COLON XI.

Quæ[a] cædentem equos [b]Theben peperit, cuius amabili aqua [c]ſitim meam reſtinguo, uiris iaculatoribus uarium hymnum plectens. [d]Excita nunc ſocios Aénea: primũ quidem, ut laudibus efferant Iunonem Partheniã: deinde agnoſcant, an ne uetus opprobrium ueris rationibus effugerimus, [f]Bœoticam ſuem. [g]Es enim nuncius rectus, [h]comptarum Muſarum ſcytala, [i]dulcis crater bene ſonantium carminum.

a ¶ Equos cædentẽ.) *Id eſt, equeſtrem.* πλάξιππον *à* πλήσσω *ferio, &* ἵππος *equus. α factum eſt ex η dorice.* b ¶ Theben.) *Theben Nympham ſeu fluuiũ, uel ipſam etiam patriam intelligit.* c ¶ Sitim reſtinguo.) *Sitim reſtinguere, eſt* ἀλληγορία. *Id eſt, cuius ego Thebes ſum ciuis, in qua ego ſpiritũ duco.* d ¶ Excita nunc.) *Aeneas Pindari chorodidaſcalos, hoc eſt chori inſtitutor erat, quo publice utebatur Pindarus, ut ſua poëmata doceret, cumq́; alijs ea pſalleret: quandoquidẽ ipſe adeò tenuis uocis erat, ut pro dignitate, ſua recitare nõ poſſet. quod plures alij poëtæ, quũ canora & arguta uoce pollerent, per ſeſe ipſi faciebãt, choros nempe docentes.* ὄτρυνον ἑταίρους, *id eſt, concentores tuos adhortare, alacres illos redde ad cantandum tecum, & ut Iunonem tecum Partheniam laudent. &c.* e ¶ Iunonem Partheniam.) *Quia Arcadiæ mentionem fecit, ideo & Iunonem Partheniã, hoc eſt, Arcadicã recordatur: à Parthenio enim Arcadiæ monte Parthenia uocatur.* f ¶ Bœoticam ſuem.) Βοιωτίαν ὗν. *Hyantes gens priſca & barbara in Bœotia fuit, quos propter inſignem & inertiam & barbariem & omnis liberalioris inſtitutionis ignorantiam quidam proſcindentes, corrupto nomine quemlibet eorum* ὗν, *id eſt ſuem appellabant: ut inde* Βοιωτία ὗς *in prouerbium abierit, quo inertem & ignauum, neque literarum, neque nandi gnarum, notarunt. Inſtitue ergo chorum ô Aenea, ut canat Partheniã primum Iunonem, deinde ita canat noſtra poëmata, ut auditores & ſpectatores intelligant nos non eſſe amuſas, ut prouerbium habet, ſues.* g ¶ Es enim nuncius rectus.) *Laus Aeneæ chorodidaſcali, à facili. Haud difficulter chorum inſtituere potes, es enim nuncius rectus, hoc eſt, hoc meo nomine recte, bene &*

pulchre efficere potes, quandoquidem ſis ipſe & literarum & Muſices peritiſſimus. Nam hoc eſt, quod ſubijcit: b (Comptarum Muſarum ſcytala.) *Ingenti præconio effert Aeneam chori magiſtrum, ſcytalam Muſarum appellans, hoc eſt ueluti ſecretorum Muſarum conſcium, ac talem quem ſibi Muſæ deligant, ſi cui ſecreta ſua & ſacramenta indicare uelint. Metaphora eſt prouerbialis, ſumpta ab adagio, Scytala Laconica. Et licet ex Gellio hoc ipſum peti poßit, è Pindaricis tamen ſcholijs adnectã. Lacedæmonij ſi quando Harmoſtis ſuis ad aliquam urbem miſsis, ſecreti quicquã indicare uellent, non fidebant chartæ, cæterũ talem celandi conſilij ſui rationem inibant: deradentes lignum teres, trium uel quatuor cubitorũ, in duas partes findebant, alteram imperatori peregre agenti dabant, alterã ipſi ſibi retinebant. Significaturi igitur aliquid duci exercitus, tenue quoddam & anguſtum lorum uirgæ ſeu tereti baculo ſuo dimidiato obuoluebant, eoq; pacto quæ uellent inſcribebant. Reſolutum itaq; lorum confuſas quaſdam notas ſubindicabat, quas nemini cognoſcere poßibile erat. Lorum ergo tale imperator acceptum per Laconum nuncios, ſuo quod penes ſeſe habebat circumuoluebat tereti bacillo, moxq; Laconũ ſuorum & mandata & conſilia dignoſcebat. Huiuſmodi itaque lorum, quo epiſtolæ uice Lacedæmonij utebantur, σκυτάλη, hoc eſt ſcutica dicebatur, à σκῦτος coriũ. Alij ſic interpretantur, quod Lacones latas ſcuticas habuerint, quibus inſcripſerint conſilia ſua ad Harmoſtes, easq; coriaceo uaſi incluſas & obſignatas tranſmiſerint. Aeneas igitur eſt rectus angelus & ſcytala Muſarum, hoc eſt Muſices peritißimus, & literis ornatißimus, ut Muſis, Apollini & Charitibus adeò gratus ſit, ut ſi quid recte curatum uelint, ei demandent.* i (Dulcis crater.) *Crater uini eſt amplum poculum, à κεράω capio, teneo, ut poëta ob oculos ponit, dum inquit, Crateres magnos ſtatuunt. Hic inſigni metaphora, pro uaſe, imo pro promo & condo dulciſonarum odorum. Perinde ac ſi dicat: Quemadmodum crater dulcißima uina & condit & promit, quæ conuiuas exhilarent, ſic tu non uina, mi Aenea, ſed ſuauißimas odas contines apud te, & chorum ſonare doces. Qua laude quid magnificentius Muſico dici potuit? ecquì auguſtius uel eruditißimus quiſque prædicari quiret?*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Iube etiam ut ne obliuiſcantur Syracuſarum, & [a]Ortygiæ, quam Hieron puro ſceptro gubernans, & recta conſulens, [b]rubros pedes habentem [c]Cererem ueneratur, filiæq; eius Proſerpinæ,

næ, [d] curru albos equos habente inuectæ Anaca-lypteria celebrat, Iouisq́ Aetnæi fortitudinem. [e] Suauiloquæ ipſum lyræ & cantus [f] nouerunt. [g] Ne quatiat oro felicitatem eius futurũ tempus, uerum dextro adfectu & [h] hilari mente Ageſiæ laudem ſuſcipiat.

Commoratur in Apoſtrophe ad Aeneam chorodidaſcalum, in cuius perſona interim ipſe uates Hieronem regem σύγγονον *Ageſiæ cõmendat, propterea quod & ipſe Ageſias Syracuſanus ſit à parente Soſtrato.* a ☾ *Ortygiæ.) Ortygia inſula eſt ante Syracuſas, cuius Hieron rex erat. Et quia Syracuſanus eſſet Ageſias à parentibus, meminit iuxtà & Syracuſarum & Ortygiæ, quibus iam tum dominabatur Hieron, et ipſe Olympionices, honorifice.* b ☾ *Rubros pedes.)* φοινικόπεζαν *Cererem appellat. Quid coloris ſit, & quomodo fiat, ex nigro uel opaco & lumine, ex Ariſtotele in ſuperioribus indicatum: hic tamen pro flauo accipit: ſeges enim matura flaua eſt. Per epitheton ergo ad inuentum Cereris, fruges nimirum reſpicit.* c ☾ *Cererem.)* δημήτηρ *Ceres. Dores dicunt* δαμάτηρ, *à* δᾶ, *quod Dorienſibus terram ſignificat, &* μήτηρ *mater, ceu terræ frugum mater. Ita ſcholia Theocritica. Adumbrat uberem frugum in Sicilia prouentũ, quo nomine Siciliam Cicero in Verrinis extollit.* d ☾ *Curru albos equos.)* λευκίππου. *Cereris feſta, Demetria, Theſmophoria & Eleuſinia Græcis dicuntur. Filiæ eius Proſerpinæ Theogamia, hoc eſt diuinæ nuptiæ celebrantur, quod ſcilicet Plutoni ducta ſit: & Antheſphoria in Sicilia aguntur, autore Iulio Polluce. Theogamia uero & Anacalypteria idem eſſe ſolennitatis genus ex interprete, & Heſychio colligitur, qui Anacalypteria uocat, quando tertio die ſponſa ex ædibus parentum ſit ducta: ab* ἀνακαλύπτομαι, *id eſt, reuelor, quod tum reueletur ſponſa & puella, quæ antea domi clauſa manſerit.* λευκίππου *autem ideo dicit, quod rapta... à Plutone Proſerpinã filiam mater Ceres diu quæſitam, ac tandem curru albos equos ſubmiſſos habente repertam, in cœlum ad Iouem reduxerit. Scholia.* e ☾ *Suauiloquæ.) Hoc dicit cum propter ſuperiorem primum, quo celebratus eſt, hymnum, tum etiam quod Muſices arte claruerit, id quod eadem prima ode exprimit,* ἀγλαΐζεται δὲ μουσικῆς ἐν ἀώτῳ. f ☾ *Nouerunt.)* γινώσκοντι *eſt pro* γινώσκουσι, *δωρικῶς.* g ☾ *Ne quatiat.)* εὐχὴ *eſt uel precatio. Vtinam non infringat, uel præſens uel ullum futurum tempus Hieronis felicitatem, in qua perſeuerans*

λευκίππου

hilari fronte Ageſiæ laudem excipiat. Hoc ideo precatur, quod Hieron maior ſit, utpote rex Syracuſarum & Ortygiæ. Ageſias uero etſi Syracuſanus quantum attinet ad parentes, non regis tamen filius fuit, quanquã imaginibus etiam maiorum ſuorum clarus haberetur, uates iam exiſtens Olympicus. h ¶ *Hilari mente.)* ἀγανὰ τοῖς φιλοφροσύναις, τουτέστι ἐπ' ὀράσῳ εὐθυμίᾳ, *amabili iucunditate, amico affectu, tranquilla felicitate.*

EPODOS, COLON XIIII.

[a]De domo ad domum, à Stymphalijs muris uenientem, [b]matrem pecoris diuitis Arcadiæ relinquentem. [c]Atqui proſunt agitata ſurgentibus nocte procellis duæ è ueloci naui proiectæ anchoræ. [d]Deus autem horum & illorum ſortem undique cum gloria perſpicuã efficiat. O cui maria curæ ſunt Neptune, Ageſiam amans rectum oro nauigium extraq; periculum dona, [e]Amphitrites aureum colum geſtantis coniux, meorum uero hymnorum adauge permulcentem florem.

Allegorica cõparatio.

a ¶ *De domo ad domum.) Suſcipiat hilari affectu laudem Ageſiæ inquam, uenientem de domo ad domum, hoc eſt, ab una patria ad alteram, de Arcadia Syracuſas. Interpres monet prouerbiũ eſſe de ijs, qui de eodem ad idem proficiſcuntur.* b ¶ *Matrem pecoris.) Periphraſis eſt Stymphali, quæ mater eſt urbium Arcadiæ, metropolis & urbium excellentiſſima. Arcadiam* εὔμηλον *dicit, id eſt, abundantem ouibus, diuitem pecoris, ab* εὖ & μῆλον, *quod omnis generis quadrupedia ſignificat, maxime uero ouem, tum fructus arborum quarumlibet, præcipue uero pomi.* c ¶ *Atqui proſunt.) Gnome eſt allegorica, qua laudat duas patrias Ageſiam agnoſcere. Perinde ac in tempeſtate duæ anchoræ marina petra & littore detentæ, nauim ne uentis cedat, ſeruant, ne confringatur: ita duæ patriæ alumnum ſuum amplectentes, retinent, illuſtrant, decorant. Poteſt & hæc gnome uel ad duos fidos amicos, uel quæcunque duo ſalubria, ad pharmaca, ad uicinos, idq; genus alia referri.* ἀπεσκίμφθαι *præteritum aparemphati, ſicut* τετύφθαι, *à uerbo* σκίμπτομαι *fulcio, quod à nomine* σκίμπτος *deducitur. Eſt autem præteritũ pro præſenti infinitiuo explicandum, hoc pacto: Bonæ ſunt duæ anchoræ proijcere, hoc eſt ad proijciendum, ad fulciendum, ad firmandum, uel ut firmentur.*

εὔμηλον.

ἀπεσκίμφθαι.

Deus

d (Deus autem.) *Peroratio eſt, qua & Ageſiæ ab utraq; patria Stymphalo & Syracuſis, læta euenire precatur: & Neptunum, ut cum Ageſiæ nepoti eius, tum hymnis ſuis ſecundiorem fortunæ auram donet, rogat.*

e (Amphitrites.) *Amphitrite uxor eſt Neptuni: auream colum, ut regina, geſtat. Pro mari Homero Odyſſ. α. & primo Metamorph. accipitur.*

DIAGORAE RHODIO PVGILI, QVI *uicit* LXXIX *Olympiade*, ODE VII.

STROPHE I. COLON XI.

V[a]T ſi quis à diuite manu phialam acceptam ridentem intus uitis rore donet nouo genero unà cum uino offerens, ab una [b]ad alteram domũ transferendo, aureum omnino [c]facultatum uerticem, [d]ſympoſij oblectationem, qua ſimul honoret affinitatem ſuam ſocer, & ita præſentibus amicis eo munuſculi æmulatorem reddat ſponſum unanimis genialis tori:

ANTISTROPHE, COLON XI.

Sic ego [e]nectar [f]ſuapte ſponte fluens, Muſarum donũ, brauij latoribus mittens, dulcẽ animi fructũ, exhilaro Olympios, Pythiosq́ uictores.

ENARRATIO.

Hactenus qui equis, curribus equis & mulabus ductis uictores euaſerunt, prædicauit: Nunc eos qui pugilatu, lucta, & id genus alijs certaminibus uicerunt, efferet. Quando, & qua Olympiade Diagoras uictor euaſerit, pugilem agens, epigrapha teſtatur. Quanto uero ſit in precio hæc ode habita, Gorgon in Scholijs tradit: argumento enim eſt, ut idem ait, quod aureis literis in Lunaris Mineruæ templo conſecrata conſpiciatur. Fuit autem Damageti Rhodij filius Diagoras, de quo hæc memoriæ prodita ſunt, quod Olympiæ ſteterit Diagoræ ſimulacrũ, poſt Lyſandri imaginem, cubitorũ quatuor, digitorũ quinq;, dextram extendens manum, ſiniſtram ad ſeſe inflectens. Hunc ſequitur Dama *Argumentum*

getus ſenior ille liberis ſuis pater, cui idem cum auo nomen erat, quinquertio inſignis, & ipſe cubitorum quatuor, minor autem patre digitis quatuor. Hos iuxta ſtabat Dioreus frater pugil, & ipſe quinquertio inſignis. Tertius poſt illũ Acuſilaus, ſiniſtra lorum pugilatorum tenens, dextram ueluti ad orationẽ expandens. Et illi ſanè uictoris Damageti filij, in columnis unà cum patre ſuo conſpiciuntur. Poſt illos & nepotes eius uictores duo: Euclon pugilatu Andronem uincens, deinde Piſirrhothius & Lelegetes qui eodem die uictoriã cum patre in Olympijs ludis adepti ſunt. Non longo poſt tempore fama eſt filiam Diagoræ Ariſtopat[?]ram Olympiam ueniſſe, petijſſeq́; ab Hellanodicis, hoc eſt, certaminũ arbitris, ut eam ad ſpectaculũ admitterent: qui dum eam prohibentes, iuxta legem ſuam dicerent, mulierẽ non decere, ut gymnicum agonem ſpectet: reſpondit, ſe alijs haudquaquam fœminis parem eſſe, ſed quiddam habere excellentius cæteris, nempe maiorum ſe uirtutibus munitam: iuxtaq́; & patris & fratrum ſtatuas commonſtrauit. Quo uicti Hellanodicæ, legis ſoluta conſuetudine, Ariſtopateiræ ſpectandi fecere copiam. Porrò quod aureis literis tranſſcripta hæc ode, Mineruæ dicata fuerit, & in Pindari & Diagoræ honorem factum eſt. Laudat autem Diagoram, à patria Rhodo, ab Olympia uictoria, à patre Demageto, à maioribus Rhodiorum, Tlepolemo præſertim, ad quem genus ſuum refert Olympionices. Hic in Tlepolemi rebus geſtis explicandis, ad partũ Mineruæ digreditur, & ad ortum Rhodi inſulæ. Poſtremo à Nemea, Iſthmia, Athenienſi, Argiua, Arcadica, Thebana, Aeginetica, Pellenacaq́; uictorijs. Tandem uoto cludit. *a* ❡ Vt ſi quis.) A comparatione orditur, eaq́; pulcherrima, ut ſemper in exordijs eximius eſt. Quemadmodum, inquit, pater ſponſæ, generum ſuum aurea phiala, quam ei in conſpectu conuiuarum dono dat, exhilarat, eſtq́; in cauſa, quur arctiori amoris uinculo erga ſibi deſponſam rapiatur: ſic ego uictoribus Olympicis, aliorumq́; Græciæ certaminum potitis, nectar merum dono. Eſt & obſeruandum in comparatione, quod uinum uitis rorẽ metaphorice definiat, & quod κᾶδος pro κῆδος affinitatẽ appellet. Eſt enim τὸ κῆδος πολύσημον, ut Nicandricus hypomnematiſtes affirmat, in principio θηριακῶν, explicans uerſum

ἀπροϊδῆ τύψαντα, λύσιν δ' ἐπεραλκέα κήδευς. Tria, inquit, κῆδος ſignificat: cognationem ex affinitate, ſolicitudinem, & malum. Nicandro ergo eo loci malum ſignificat, Pindaro hic affinitatem. *d* ❡ Ad alteram domũ.) De domo ad domum parœmia, præcedenti ode indicata eſt.

οἴκοθεν οἴκονδε.

c ❡ Facultatum uerticem.) Propter aurum, phialam auream rerum, hoc eſt, bonorum uerticem uel ſummitatem & culmen uocat, quod aurum in diuitijs & metallis ſit longe præſtantiſſimum. *d* ❡ Sympoſij oblectationem.)

nem.) χάρις hic oblectatio & iucunditas eſt, dum inquit, συμποσίου χάριν. Nectar à νη ſteretica uocula, & κτείνω occîdo, deorum immortalium potus eſt, ſicut ambroſia cibus. Vtroque æternitas, deorumq́; immortalium incorrupta eſſentia pulcherrime adumbratur. Atqui nectar odas ſuas nominat Pindarus. f ℭ Suapte ſponte fluens.) χυτὸν pro αὐτοχυτὸν, per ſeſe fuſum, uoluntariũ, purũ, ἄκρατον, nõ dilutũ, ideſt præſtantiſsimũ hymnũ.

Felix ille quẽ bona fama detinet. Aliàs alium [a]gratia uiuificans reſpicit cum ſuauiſona quidem [b]cithara, uarieq́ reſonantibus [c]tibiarum uaſis.

Gnome eſt, qua illos felices prædicat, quorum uirtutes, resq́; inſigniter geſtæ, præclaris poëtarũ monumentis atque adeò literis celebrantur: paraſceuen ita faciens ad inſequentem Diagoræ laudem. a ℭ Gratia uiuificans.) ζωθάλμιος compoſita uox à ζωὴ uita, & θάλλω floreo. χάρις ζωθάλμιος, id eſt gratia uitam floridam & amœnã reddens. Metaphorice per eam gratiam poëtices, & literarum uim & præconia intelligit. b ℭ Cithara.) Adiungit citharam & tibiam, quandoquidem poëmata eius ad lyram & ad tibias, ut antehac indicatum, decantabantur. c ℭ Tibiarum uaſis.) Periphraſis eſt. Simpliciter enim tibiam ſignificat per uaſa ſeu foramina tibiarum, ſeu organa.

EPODOS, COLON XIII.

Et nunc [a]per utraq́ unà cum Diagora deſcendi, laudans marinã Veneris filiam, Solisq́ uxorem [b]Rhodon, [c]bello longe ualentem, ut [d]fortem & magnum uirtute uirum, [e]prope Alpheum coronatum, & prope [f]Caſtaliam [g]pugilatoria propter munera extollam, patremq́ ſimul Damagetum, cui iuſtitia cordi eſt, [h]qui [i]cum Argiua multitudine [k]treis ciuitates complectentem inſulam, apud [l]Embolum amplæ Aſiæ habent.

a ℭ Per utraq;.) ὑπ' ἀμφοτέρων, per utraq;, uel cum utriſque, cithara & tibijs. b ℭ Rhodon.) Rhodus inſula eſt celeberrima, quã & Ophiuſam & Aethræam olim appellatam Stephanus teſtatur. Eſt aũt Pindaro in more, ut à Nymphis ciuitates inſulasq́; appellet, et econtra. Sic hoc loco per Rho-

don Nympham, Veneriſq; filiam, Apollinis Nympham, ſeu ſponſam, ſeu uxorem intelligit, inſulam pariter per idem nominis accipiens, quam ποντίαν *dicit, quandoquidem in mari ſit ſita. Proinde alij aliam Rhodi Nymphæ genealogiam recenſent. Aſclepiades, Amphitrites & Solis filiam facit. Quidam ita ſecernunt, ut marinã filiam, ad inſulam Rhodon referant, Solis uero Nympham ad heroida. Fertur enim, quod cum Nymphã adſpexiſſet, deperierit eam Apollo, ac in cognomine Nymphæ inſula, cum ea rem habuerit. Herophilus Neptuni & Veneris filiam ait. Epimenides Oceani gnatam dicit, unde etiam cognominatam urbem. Sunt qui adfirment, propterea eam* ῥόδον, *id eſt roſam appellari, quod inſigneis roſas proferat, ſeu quod roſetis luxuriet Rhodus. Cæterum & urbem & inſulam clariſſimam eſſe, quæ ſæpe damnum dederit Turcæ, & ipſa rurſum ſecerit, plus ſatis uerum, Chriſtianis adeò compertum.*

c ℭ Bello longe ualentem.) εὐθυμάχαν, *rectà pugnantem, intrepidum & ſtrenuum ſignificat, qualem deſcribit Homer. Iliados v. dum inquit:*

τοῦδ᾽ ἀγαθοῦ, ὅτ᾽ ἄρ τρέπεται χρὼς, ὅτε τε λίην
ταρβεῖ, ἐπὶ δ᾽ ἄλλοι προτὸν ἑσίζεται λόχον ἀνδρῶν
ἀρᾶται δὲ τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαῒ λυγρῇ.

δαῒς αὐτὴ πολέμου.

d ℭ Fortem uirum.) Ipſum Diagoram. e ℭ Prope Alpheum.) Id eſt, Olympiaco certamine. f ℭ Caſtaliã.) Fons eſt Caſtalia prope Pythonẽ Apollinis urbem: pro Pythijs ludis accipit poëta, κατὰ μετωνυμίαν. *g ℭ Propter pugilatoria munera.) Id eſt, coronam quam ex Pythia uictoria per pugilatum adeptus eſt. h ℭ Qui.) Diagoras & Demagetus. i ℭ Cum argiua multitudine.) Scilicet per Tlepolemum Rhodum traducta, ut ſubinde explicabitur. k ℭ Tres ciuitates.) Periphraſis eſt Rhodi, inſula tres ciuitates complectens. Continet autem Rhodus tres urbes, nempe Lindum, Ialyſum & Camirũ, perinde ac Homerus etiam teſtatur in* Βοιωτίᾳ,

Munera pugilatoria.

οἳ ῥόδον ἀμφενέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,
λίνδον ἰηλυσσόν τε, καὶ ἀργινόεντα κάμειρον.

l ℭ Embolum.) Rhodus è regione Lyciæ ſita eſt: iuxta Lyciã uero oppidum eſt Arycadne: proxime quod templum quoddam eſt Embolum primo uocatum, ob loci ſitum: latis enim adiacentibus petris in acutum tendit regio, inſtar acuti nauigij, quod Græci ἔμβολον *dicunt. Nunc uero Trieris, id eſt, triremis ob eandem cauſam nominatur: quandoquidem eius poſitura loci, naui nõ ſit diſſimilis. Apud Embolum ergo, id eſt Lyciam, figuram emboli, quod eſt acuti nauigij genus, conſtituentem.*

STROPHE II. COLON XI.

[a] His autem qui à Tlepolemo originem duxerunt, puta latepotenti Herculis generi, communem præconiorũ ſermonẽ proferre uolo. Quod ad patrem attinet, ex Ioue, quod ad matrem, ex Aſtydameia Amyntoris filia initium ſumere contendunt. [b] Circa humanam porrò mentem innumeri errores pendent. [c] Confieri tamẽ nõ poteſt,

ANTISTROPHE, COLON XI.

Vt id quod in præſentia, in poſterum etiam alicui præſtantiſsimum reperiatur.

a ℂ *His autem.)* *Rhodios quantum ad patrem attinet* Iouis *filios facit Pindarus, quod ad* Tlepolemum *genus ſuum referant, qui erat filius* Herculis, Hercules *autem* Iouis. *Quantũ ad matrem attinet, ab* Amyntore *illos deducit, repugnans* Homero *in* Catalogo *nauium, qui Aſtyochen* Tlepolemi *matrem adfirmat.* *Enimuero* Hypomnematiſtes, *in hiſtoriographum* Achæum *inciſiſſe* Pindarum *ait, qui eo genealogiam* Tlepolemi *ordine texit:* Hyperochi Eurypylus *filius eſt,* Eurypyli Ormenus, *cuius* Pheres, *cuius* Amyntor, *cuius* Aſtydameia Tlepolemi *mater. Quin & ipſe* Amyntor *genus ſuum ad* Iouem *reducit.* Porrò Homeri *locus eſt huiuſmodi de* Tlepolemi *matre:*

ὃν τέκεν ἀςυόχεια βίῃ ἡρακληείῃ.
τὴν ἄγετ' ἐξ ἐφύρης ποταμοῦ ἀπὸ σελλήεντος,
πέρσας ἄςεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.

b ℂ *Circa humanam porrò mentem.)* *Prupergaſian hac gnome facit, ad inſequentem* Tlepolemi *errorem, quo* Licymnium *fratrem auiæ ſuæ ſed nothum, interemit.* *Humanæ mentes innumeris erroribus inuolutæ & obrutæ ſunt: proinde nõ mirum ſi quippiam à* Tlepolemo *ſit admiſſum imprudentius.*

c ℂ *Confieri non poteſt.)* *Sententiam ſententiæ attexit.* Hoc *eſt, fieri non poteſt, ut fortuna alicui eadem ſemper permaneat, ut fixa & ſtabilis felicitas hic hominem excipiat. Nam qui iam ſtatus homini lætus eſt, poſt paucos dies immutari poteſt: quæ conditio moleſta & ingrata eſt, in iucundam breui tempore uerti poteſt: perinde atq;* Tlepolemi *fortuna è triſti & flenti, in lætam & ridentem, dum* Tiryntho Rhodon *uſque ſeceſsit, eſt translata.* Id *eſt,* Ne-

ſcia mens hominũ fati ſortisq́; futuræ. Neſcimus, inquit, an qua nunc felicitate ſtamus, permanſuri in poſterum ſimus: itidem ut Tlepolemus ante errorem & cædem Licymnij fortunatus erat, poſtea uero fuga ſibi ſalutem quærere coactus, calamitatiq́; ſubiacere, uſquedum rurſus ex oraculo rex Rhodiorum decerneretur. Atque hanc ſententiam ueluti thema proponit, quod Tlepolemi hiſtoria probat.

[a] Etenim Alcmenæ [b] fratrem nothum, [c] conto duræ oleæ quatiens, ex ædibus [d] Mideæ matris ſuæ uenientẽ Licymniũ occîdit [e] Tirynthi, quam tum inhabitauit [f] bile percitus Tlepolemus. Atqui [g] animi perturbationes uel ſapientibus nõ raro impoſuerũt. Conſuluit itaq; oraculũ Delphis,

a ☾ *Etenim Alcmenæ fratrem.) Errorem, in quem incidit Tlepolemus, & peccatum, hic Pindarus ipſe denumerat. Interpres hunc in modum recitat: Tlepolemus, inquit, telo bouem traijcere uolens, in Licymnium Electryonis filium nothum, qui ei è Phrygia Midea natus erat, proiecit, præterq́; animi ſui ſententiam occîdit. Hinc declinans odium cædis, Delphis Apollinem conſulit, quomodo ſibi ea expianda ſit cædes. Reſpondet oraculum, ut Rhodum ſe conferat. Verum Pindari ex uerbis colligitur, eum ſponte, uel gloriæ, uel regni affectatione in Licymnium inſurrexiſſe. Homerus hiſtoriam ita canit:*

τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα,
ἤδη γηράσκοντα λικύμνιον ὄζον ἄρηος.
αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε, πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας,
βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον, ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
υἱέες, υἱωνοί τε, βίης ἡρακληείης.
αὐτὰρ ὅγ' ἐς ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.

b ☾ *Fratrem nothum.) Quæſtio hic incidit, quo modo Licymnius ſit nothus Alcmenæ: quæ ſic diluitur. Alcmena Electryonis & Lyſindices, Pelopis natæ, filia fuit legitima: Licymnius autem Electryonis & Mideæ, genere Phrygiæ, illegitimus filius fuit.* c ☾ Conto.) τὸ σκᾶπτον *pro conto ſude'ue accipit.* d ☾ *Mideæ.) Midea mater eſt Licymnij, & eiuſdem nominis urbs in Argo.* e ☾ *Tirynthi.) Tiryns Argi ciuitas, unde Tlepolemus oriundus. Hercules inde Tirynthius heros latinis poëtis uocatur.* f ☾ *Bile percitus.)* χολωτείς. *Commotum regni cupiditate uel æqualis gloriæ inuidia.*

Tyrins.

uidia, in cædem Licymnij armatum Herculem Pindarus clanculum ſubindicat, per uerbum χολωθ͂ϛ. g ℂ *Animi perturbationes.) Apologiæ uice hanc gnomē interſerit cōtinuæ narrationi, ne quid præter decorū in genere laudis admittat, ne'ue notam* Tlepolemo *Rhodiorū principi inurere uelle uideatur*

EPODOS, COLON XIII.

Quem quidem ex bene olenti templi adyto, iuſsit auricomus Apollo ex [a] Lernæo littore nauim ſoluere, [b] ad mari circumſepta paſcua, [c] ubi quondam deorum magnus rex aureis niuibus rigauit ciuitatem, quando Vulcani organo, ærea nempe bipenni, Minerua ex uertice patris prorumpens, [d] uehementer clamauit, ut cœlū ipſam trepidaret, almaq́ parens tellus.

a ℂ *Lernæo littore.) Lernam alij fontem Argi, alij rubetis exuberantem locum dicunt, ubi & hydra delituerit. Alij urbem Argi adfirmāt. Summa, ex Lernæo littore, id eſt ex ipſo Argo.* b ℂ *Ad mari circumſepta paſcua.) Periphraſis eſt* Rhodi. c ℂ *Vbi quondam deorum magnus rex.) Amplificat partu Mineruæ. Deorum magnus rex, Iouis eſt periphraſis. Porrò Mineruam è cerebro Iouis naſci, idq́; ſecuri Vulcani, nonnihil myſterij in ſeſe habet, neque quicquam ſimpliciter intelligendum. Quare hoc ipſum paucis explicare tentabimus. Minerua eſt artium & belli dea. Siue igitur artes ipſas, ſiue belli adminiſtrationem & conflictum accipiamus, eadem utrinq; ratio manet. Artes, omnesq́; ingenuæ diſciplinæ, è cerebro, è capite Iouis, è Dei Opt. Max. ſapientia prodeūt. Scimus enim à Deo nobis, ut alia omnia bona, ſic ipſas quoque profluere arteis. Quod autem Vulcanus ſecuri caput Iouis aperit, in partu Mineruæ, quid aliud eſt, quàm quodam impetu, quadam etiam luctā, & ſummo ingenij conatu, artem tandem conquiri? Non per ſomnium enim nobis obrepunt artes, neque ſtertentibus nobis obueniunt: cæterum neceſſe eſt, ut Vulcanus faber ille deorum, cui apud Græcos ab æſtu igni'ue nomen, ſecurim ſuam admoueat, ut eius beneficio Minerua generetur. hoc eſt, quanquam ingenuæ diſciplinæ ex ipſo diuinæ ſapientiæ fonte naſcantur, opus tamen eſt primum ductore, opus eſt magiſtro, ceu apud Lyricos chorodidaſcalo, qui ſuis præceptionibus & inſtitutionibus ingeniū pueri formet, imbuat, erudiat. Quod iam non ad fabuloſam illam duntaxat Mineruam Iouis gnatam pertinet, ſed ad omneis*

qui melioribus diſciplinis incumbũt. Nemo enim unquã ad apicẽ literarũ peruẽniet, & ſcientiarũ pulcherrimũ fructum & ἕξιν adipiſcetur, qui nõ bonis ſeſe præceptoribus ſubmiſerit, aut monitis doctiorũ geſſerit morẽ, ac deinde per ſeſe etiã nõ ſummo ſtudio, diligentibus excubijs, literis inuigilauerit. Atq; huc nõ inepte quadrat, quod grammatici Mineruã dictam putent, quaſi minuentẽ uires & neruos. Literæ quidem ocium & tranquillitatẽ requirunt, ſed tale ociũ, quod nunquã, ut ille ait, ſit ſine negocio. Arbitratur quidem ignauũ uulgus, eruditos & Muſis deditos, ſolo & execrabili ocio torpere, quum interim plus operentur, magis item negocio ſint intenti qui literis inhiant, quàm ulli profecto cerdones: haudquaquã enim uitam ab omni opere atque negocio alienam, eruditi ducunt. Qui illiberalibus artificijs uictitant, & χειροβιωτοὶ ſpiritũ ducunt, corporis uiribus potiſsimũ laborant, corpore ut in plurimũ fatigantur. At qui Muſis ſtudent, & Corycidas nymphas depereunt, plus animo quàm corpore laborant, inq; hunc laborant modum, ut ferè ipſa ualetudinis ratione, diſpoſitone & habitudine, haud raro cognoſcatur ſtudioſus ab inerti, eruditus ab amuſo. Adeò rapit literarum amor ſuos æmulatores, adeò uires illorum exhaurit, adeò adfligit, macerat, abſumit, ut neq; Leander ob ſuam Abydanã nympham, nec Pyramus ob ſuam Thyſben, acrius & uehementius cruciati ſint. Ignis Cupidinis ualde quidem æſtuat, ita ut colorem & formã diminuat amantiũ. At non minor flamma ſtudiorũ eſt amatores, ut ferè luridi, qui fortius inuigilarint Muſis, eſſe uideantur. Quod ſi literas pingere, characteres ducere, talis ſit labos, ut licet duo eo digiti adhibeantur, totum tamen corpus, Terentiano, non uulgaris eruditionis uiro, autore, eo negocio occupetur: quanto magis qui ſublimia ſpeculantur, præardua tractant, diuina meditantur, ſerijs ſtudijs deditis ſunt, uel leuibus etiam, labori intenti ſunt, exhauriuntur, macerantnrq;. Hinc aqualiculos quoſdam, Epicuros, parũ dare operã Muſis liquet: quomodo enim ſubtilis animi τὸ σῶμα uel σῆμα eſſe queãt? Somnus, deſidia, uoluptates, lautitiæ menſæ, nõ peſsima interdum forma conſpicuos interdum homines reddunt, ſed ignauos interim & inertes. Ediuerſo uigiliæ, animi ad bona ſtudia alacritas, uariarum illecebrarũ contemptus, frugalitas, faciei quidem ſubpallidæ, ſed decentis habitus, ſolertes, gnauos, bonæ adeò frugis homines reddit. Falluntur igitur, qui literas leuem rem, & modica cõſtare opera cogitant. Errant, qui ſtudioſos ocioſam degere uitam rentur. Ex hiſce iam claret, quid poëtæ per Vulcanum & ſecurim, qua caput Iouis diſcidit, ut Minerua tandem prodiret, uelint: operoſam nimirum præceptoris inſtitutionem, & ut Homericè dicam, νηπεινὴν ἀλεγεινήν. Sed quur cœlum & terra clamorẽ Mineruæ tremuerunt? an quia cœlum ac terra ſapientia & artibus gubernantur & perſeuerant? Nónne ſumma

ma ars, maxima ſcientia eſt, firmamentum tot luminibus, tot ſtellis, tot tantiſq; animantibus exornare, motum & continuam reuolutionem, ac ſtatum quibuſdam cũ corporibus tum aſtris addere? Atq; illa eſt ſapientia æterni & immenſi Dei. *Quid ergo clamat Minerua? quid uociferatur? quid? Iuſtitiã, æquitatem, iura, leges, ſocietatem humani generis & cõiunctionem, ingenuos mores, præmia uirtutum, pœnas uitiorum: nam & è ſempiterna* Dei *uoluntate prodeunt, & literis deprædicantur, docentur, proponuntur. Recte proinde tam pium, tam ſanctum, tam neceſſarium, tam cõmodum Mineruæ clamorem, & cœlum & terra reuerentur, timent ac trepidant. Hinc eſt quod poëtæ Mineruã* λαοσσόον *adpellent, hoc eſt, populorum ſeruatricem, quod præclaris Muſis & reſpublicæ, & humanarum ſtatus rerum conſeruentur. Exime Mineruam ex hoc mundo, tolle literas & literatos ex hoc terrarum ambitu, adime huic uniuerſi centro liberalia ſtudia, nónne cuncta intercident, ac in informe quoddam chaos ruent? ſecumq; omnis boni, totius honeſti, cunctarum uirtutum materiem ac decus trahent? Hæc de mythologia partus Mineruæ, quantum ad bonas artes attinet. Nunc paucis de Minerua dea belli adijciamus. Quia enim bellum per eos quoq; recte adminiſtratur, qui militiæ & caſtrenſi diſciplinæ, ingenua ſtudia coniunxerint (quales fuere apud Græcos* Alcibiades, Themiſtocles, Demoſthenes, Hieron, Ageſilaus, Conon, Nicocles: *apud Latinos uero, ut utrinq; ex innumeris paucos adferã,* M. Cato, Cn. Pompeius, M. Antonius, Iulius, Auguſtus, Tiberius, Veſpaſianus, Titus, Nerua, Traianus, *qui ut in literis ſummi, ſic belli domiq; & heroës & principes reperti ſunt) nõ iniuria belli etiam dea* Pallas *ipſa haſtam uibrans, fingitur.* Conſilia *enim (quæ in bello utranque paginam, ut aiunt, faciunt) ex literis, ex ipſis adeò hiſtorijs prorſum petuntur.*

Minerua igitur ut belli dea, ex cerebro item Iouis *naſcitur: id eſt, ſapientia adminiſtrandi belli ex* Deo *eſt. Scientia tamen militaris magno uſu & exercitatione cõſtat: quare* Vulcanus *ſecuri caput* Iouis *aperit. Accipiamus iam* Iouem *pro bellicæ rei initiato,* Vulcanum *pro eius rei præceptore, hoc eſt, uſu belli: id eſt, ipſe uſus bellicus tyrunculum effingit, & ſibi apparat, donec naſcatur* Bellona *& ipſa* Pallas, *id eſt, animus fortis, agilis, ſtrenuus, conſilijs etiam & ſtratagematis præpotens. Cœlum & terra tremunt ad clamorem* Bellonæ. *Ecquid clamat? quid præter arma?* Et *quia* Iouis *filia eſt, ideo arma propter iuſtitiam defendendam clamat.* Bella *enim propter iuſtitiam geruntur, & ideo armantur in hoſtem copiæ, ut ſua tandem reipub. pax conſiſtat. At uero dum bellum res adeò ſit horrenda, ut nullis uerbis eius calamitas & infelicitas explicari poßit: quid mirum, ſi terra cœlumq; contremiſcant ad partum & uocem eius, quæ ſit futura præliorum directrix,* Palladis? *hoc eſt, ad belli præſentiam, conſilium,*

ductum, & auſpicia. d ℭ *Vehementer clamauit.)* ἀλάλαξεν, *hoc eſt, bellicum & hoſtilem clamorem ædidit.* ἀλαγὴ *enim proprie eſt hoſtium in ipſo conflictu uociferatio.*

STROPHE III. COLON XI.

Tum & [a]lucem accõmodans mortalibus deus [b]Hyperionides, quod eventurum erat, charis filijs demandauit, ut obſeruarent, quo ſcilicet primi deæ perſpicuam aram conderent, honeſtaq́ſ ſacra facientes patri, ac iuxtà filiæ haſta frementi, animum placarent. [c]Virtutem ita & lætitiam hominibus iniecit uenerandus [d]Prometheus.

a ℭ *Lucem præbens.) Apollo* φαυσίβροτος, *apud* Homerum φαεσίμβροτος *appellatur, à* φάος *lumen, &* βροτὸς *mortalis, quod hominibus in hac terra ſuam lucem cõmunicet.* *b* ℭ Hyperionides.) *Hyperionides uero, quod filius ſit gigantis* Hyperionis, *ut eſt apud* Heſiodũ *in* Theogonia: *uel* ἐπιθετικῶς παρὰ τὸ ὑπὲρ ἡμᾶς εἶναι. Hortatur, *inquit*, Apollo *charos filios, id eſt,* Rhodios, *ut aram recens genitæ* Mineruæ *extruant, & ſacram ſcribant.* *c* ℭ *Virtutem & lætitiam.)* *Antitheſis eſt inter* Promethei *reuerentiam, & inexpectatam obliuionis* Epimethei *nebulam. Præconſultatio prodeſt, obliuio & ignorantia obeſt. Atque poſteriore de obliuione ſententia facit* προὔπεργασίαν & *paraſceuen ad* Rhodiorũ *inconſideratam mentem & incogitantiam, qua citra ignem ſacra facturi* Mineruæ, *ad arcem conſcenderant.* *d* ℭ Prometheus.) *Fratres ſunt apud* Heſiodum *in* 1. ἡμερῶν καὶ ἔργων, Prometheus & Epimetheus. Prometheus *præconſultorem*, Epimetheus *poſtconſultorem, intempeſtiue prudentem, qui poſt acceptum damnũ conſilium det uel quærat.* Iam ille Promethea agit, *qui priuſquam attentet quicquam ardui, conſilio prudentiorum utitur: quique in rebus ſuis agendis prouidus eſt & circumſpectus. Eſtq́; hic* προμηθέως αἰδὼς *periphraſis:* Promethei reuerentia, *pro uenerando* Prometheo. Significat itaque Prometheus *rerum agendarum præmeditationem & prouidentiam.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Accedit & obliuionis interdum [a]incognita nebula, rectamq́ſ rerum uiam è mentibus aufert.

Aſcenderunt

Aſcenderunt itaq; non habentes [b]ſemen ardentis flammæ. Dumq; inſtruunt ſacrificijs igni carentibus aram, [c]multũ illis auri Iupiter, flaua adducta nebula pluit. Ipſa uero artem eis præbuit

EPODOS, COLON XIII.

Cæſia Minerua terreſtriũ omnem, manibus opere præſtantibus obtinere.

a ℂ *Obſcura nubes.)* ἀτέκμαρτον νέφος, *inexpectata, obſcura, incerta, infinita, non euidens: ab* α *priuandi uocula, id eſt ſine, & τέκμαρ, quod, ut Ariſtoteles in arte Rhetorica teſtatur, apud ueteres idem quod πέρας erat.* *b* ℂ *Semen.) Semen ardentis flammæ, eſt ignis.* *c* ℂ *Multũ auri.) Præmium cultus Mineruæ, eſt aureus imber & artes. Minerua, bonæ literæ, cultores ſuos alunt & ditant.*

Vici ergo Rhodiorum urbis, [a]opera animantibus terræ ſimilia ferebant, eratq; ingens gloria.
» [b]Docti autem ſapientia maior & certior eſt. [c]Fe-
» runt præterea priſcæ hominũ fabulæ, nuſquam, quum Iupiter & immortales dij inter ſeſe terram diuiderent, in alto pelago Rhodon apparuiſſe, cæterũ in marinis profunditatibus occultatã eſſe

a ℂ *Opera terræ animantibus.) Rhodios ſtatuaria quidem arte inſignes redditos, unde & plurimas ſint conſequuti opes, oſtendit, ac nõ minimam adeptiſamam.* *b* ℂ *Docti autem.) Gnome eſt, qua rationem reddit quur ſint ingens conſecuti decus per ſtatuariam. Docti enim, inquit, ſapientia & maior eſt, & ſine dolo. quaſi dicat: Non mirum quod Rhodij celebres ſint redditi per ſuam ſtatuariam, quandoquidem Mineruam deam habuerint eius artis magiſtram, per quam fieri non potuit, ut artis laude fraudarentur, quam à tanta præceptrice didiciſſent.* *c* ℂ *Ferunt præterea.)* φαντί. *Hactenus abſoluit parecbaſin de partu Mineruæ ex cerebro Iouis: de cultu Rhodiorum, quo Mineruam uenerati ſunt, de fructu religionis, quem à Minerua Rhodij acceperunt, diſſeruit: nunc aliam fabulam, de nobilitate Rhodi, quo modo olim in ſortem Apollini ceſſerit, ſubiungit.*

STROPHE IIII. COLON XI.

[a]Abſente itaque Sole, nemo ſortē illi monſtrauit, ſed planè extra omnē regionis cuiuſpiā hæreditatem purū liquere deum. Quod ubi ad memoriam reuocaret Sol, Iupiter denuò ſortem diuidundæ terræ poſiturus erat, niſi Apollo non admiſiſſet, confirmans canum ſe ſalum introſpicere, ſurgentemq́ è fundo terram, pabula cum hominibus tum pecoribus miniſtrantem.

a ℭ *Abſente.) Abſente Sole, ſcilicet ſub terræ hæmiſphærio.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Illico Sol iuſsit [a]aureo redimiculo cōptam [b]Lacheſin manus extendere, deorumq́ [c]magnū non fallere iuramentū, cæterum cum Ioue ſpondere, ad clarum æthera emiſſam inſulam capiti ſibi ſuo poſthac munus fore. Conſummata ſunt igitͬ eius uoti [d]capita, uereq́ & peropportune ceciderunt: refloruit enim ex humido ſalo,

EPODOS, COLON XIII.

Inſula, quam calentium [e]genuinus radiorū pater habet, [f]ignem ſpirantium equorū princeps.

a ℭ *Aureo redimiculo) Capitis muliebris ornamentū eſſe* τὸ ἄμπυξ, *ſuprà eſt auditum.* *b* ℭ *Lacheſin.) Lacheſis Parcarum altera, quas ita Heſiodus recenſet:* κλωθώ τε λάχεσίς τε καὶ ἄτροπος. *Dicitur autem* κλωθὼ, ἀπὸ τοῦ συγκλώθειν ἀνθρώπινα. *Lacheſis* παρὰ τὴν κλήρωσιν ποιάν τινα, ἣν ἕκαστος γεγονὼς κεκλήρωται. *hoc eſt, à ſorte quadā, quam quilibet à natiuitate ſortitus eſt.* ἄτροπος *ab immutabili & ineluctabili fati neceſsitate. De his uulgatus uerſiculus eſt:*

Clotho ferto colum, Lacheſis net, & Atropos occat. *Verum de his ſatis in prima Olymp. ode.* *c* ℭ *Magnum iuramentum.) Deorum iuramentum eſt, Styx infera, per quam deos peierare non licet. Iuſsit itaq; Apollo, ut Lacheſis uel ſancte deierans, unà cum Ioue ei addicerent Rhodum inſulā.*

Capita

d ℭ *Capita.*) κορυφαὶ, *capita, uertices ſermonis, uel petitionis.* τελέϑυκασιν *eſt actiuum pro paßiuo: perfecta ſunt, expleta ſunt, id eſt, Apollo impetrauit quod uoluit.* *e* ℭ *Genuinus.*) *Eſt genuinus radiorum pater Sol: ipſe enim radios à ſeſe mittit, quibus hunc orbem illuſtrat.* *f* ℭ *Ignem ſpirantium.*) *Poëticè Solem, equorum ignem ſpirantiū principem appellat: fingunt enim Phœbum curru aureo, quatuor equos habente igneos uehi. Hinc Ouidius 2. Metamorph. de curru Apollinis:*

Aureus axis erat, temo aureus, aurea ſummæ
Curuatura rotæ.

Equos uero idem ibidem recenſet:

Interea uolucres Pyroeis, Eous & Aethon,
Solis equi, quartusq; Phlegon hinnitibus auras
Flammiferis implent, pedibusq; repagula pulſant.

[a]Illic Rhodo aliquando mixtus, ſeptem filios, qui [b]ſapientiſsima cōſilia & optimas diſciplinas, temporibus priſcorum admiſerūt, genuit: quorum [c]unus quidem Camiron, natuq; grandiorē Ialyſon proſeminauit, ac Lyndum, qui patriam terram, ciuium ſortem ſeorſim habentes trifariam[d]diuiſerunt, ut ſua cuiq; ſedes uocaretur.

a ℭ *Illic Rhodo.*) *Rhodum Nympham inſulæ cognominē facit. Apud Rhodum inſulam, inquit, Rhodo nymphæ, unde inſula nomen habet, Apollo mixtus eſt.* *b* ℭ *Sapientißima conſilia.*) *Hoc eſt, qui ſapientißimi fuerunt. Helleniſmus eſt.* ἐπὶ *hic cum genitiuo tempus notat.* ἐπὶ προτέρων, *temporibus priſcorum. Septem autem filiorū nomina ſunt: Cercaphus, Actis, Macareus, Tenages, Triopes, Phaëton iunior, & Ochimus: ut Scholia referūt.* *c* ℭ *Vnus quidem.*) *Quidam ex illis ſeptem, id eſt, Cercaphus. Fuerunt ergo Camirus, Ialyſus & Lindus, non filij Apollinis, ſed nepotes. Patriā terram, id eſt, Rhodon. Ciuiū ſortem, appoſitio eſt.* *d* ℭ *Diuiſerunt.*) *Trifariam diuiſerunt, ut ſua nomina inſulæ inderent: ut partem ſuā & ſedem Ialyſus, Ialyſon uocaret, Lyndus ſuam Lyndum, Camirus ſuam Camirum.*

STROPHE V. COLON XI.

[a]Vbi[b]dulcis à miſeranda calamitate liberatio, Tlepolemo Tirynthiorū principi conſtituta eſt,

ac ceu deus foret,[c]pecudum cæde conſtans nidorem mittens [d]ſacrificium, & iudiciũ de certaminibus. [e]Quorũ floribus Diagoras bis coronatus eſt, in celebri Iſthmo quater adeptus, Nemeaq́ aliam ad aliam, coronã, & [f]aſperis in Athenis.

a ¶ Vbi.) Ad Tlepolemum unde digreſſus erat, reuertitur iam: eſtq́; emphaſis in dictione Vbi: in tam diuina inſula: quã Apollo tantopere dilexit, quã Pallas ſuo numine claram reddidit, Iupiter aurea pluuia decorauit.

b ¶ Dulcis à miſeranda calamitate liberatio.) Per appoſitionẽ dictum eſt, ad ſequentem periodum pertinens, hunc ad modum: Illic in Rhodo Tirynthiorum principi, ac duci Tlepolemo, ceu deo, pecudum ſacrificijs conſtans honor conſtitutus eſt, qui honor precium eſt ac dulcis quædam à miſerabili infortunio, quo ſolum uertere coactus erat, liberatio uel redemptio. λύτρον enim precium eſt, quo captus redimitur. Idq́; contigit dum ex Argo Rhodum iuxta oraculum profugit. c ¶ Pecudum.) μῆλα pecudes ſignificat καταχρηστικῶς, pro omnibus animantibus quadrupedibus. Heſychius omnia quadrupedia ſanè, & omnis generis fructus arborum ſignificare ait, peculiariter tamen pro ouibus & mâlis accipi, ut 6. ode etiam indicatũ. d ¶ Sacrum.) Tlepolemus Rhodiorum dux, ubi in bello Troiano perijſſet, oſſa eius Rhodij ſecum in patriam retulerunt, ac templo in gratiam eius erecto, certamina Tlepolemia inſtituerũt, in quibus corona ex populo alba dabatur. e ¶ Quorum floribus.) Iam demum ad laudes Diagoræ redit, à uarijs certaminibus eum laudans. Quorum ſcilicet certaminum floribus, id eſt, coronis ex alba populo, bis ornatus eſt, & cæteris. A Tlepolemijs primum, deinde Iſthmijs & Nemeis, poſt ab Atticis ipſum euehens. f ¶ Aſperis Athenis.) Athenas pro Attica tota, ut Hypomnematiſtes ait, accipit: illic agebantur Panathenæa, Herculéa, Eleuſinia, & Panellenia. Aut uno ergo horum, aut omnibus certaminibus uictor euaſit. Nam quũ nihil exprimat ſpeciatim, ambiguũ relinquit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quando [a]in Argo æs (Hecatombæorũ præmiũ) cognouit ipſum (uictorem) & quæ ſunt in [b]Arcadia & [c]Thebis opera, certaminaq́ [d]Bœotiæ lege ſancita. [e]Æginæ deinceps & Pellanæ uincentem ſexies. Neq́ aliud in ædibus [f]lapideum

ſuffragium

ſuffragium nomen habet. Sed ô Iupiter pater, cu rans [g]extrema [h]Atabyrij montis, honora [i]hymni legem & olympionicen.

a ℂ In Argo.) *In Argo panegyris erat Iunonis. Iunonia hæc ſolennia uo cabantur, aut Hecatombæa. Hic centum boues deæ immolantur in certaminibus uel ludis. Huius panegyrios præmium uictoriæ eſt æreum ſcutum, & corona ex myrto.* *b* ℂ Et Arcadia.) *In Arcadia Lycæa, ludi in honorem Lycæi Iouis peragebantur: præmium uictoriæ erant ærea arma.* *c* ℂ Thebis.) *Herculéa uel Iolaia peragebantur Thebis. Victoriæ præmiũ erat æreus tripus.* *d* ℂ Bœotiæ lege.) *Varia in Bœotia paßim certamina quidem aguntur: Theſpijs Eratidia, Platæis Eleutheria, Lebadeæ Trophonia, Oropi Amphiaræa.* *e* ℂ Aeginæ.) *In Aegina inſula, Aeacea Aeaco ſacra celebrantur.* *f* ℂ Lapideum ſuffragium.) *Moris erat uictorum nomina lapidibus & columnis incidi per ædes paßim. Ait ergo, quod lapideum ſuffragium, id eſt, lapideæ columnæ, inciſa uel inſculpta uictorum nomina gerentes, nullius nomen crebrius habuerint, atq; Diagoræ.* ψᾶφος *Doricum eſt, pro* ψῆφος, *ſuffragium ſignificat iudicum, quo lapillum atrum uel candidum, uel chartam cui nigrum theta, uel* τ, *uel* λ *inſcriptum erat, in urnam iudices conijciebant, & ita ſententiam de reo colligebant, ut eſt in prouerbio uidere,* Nigrum *præfigere theta. Talem itaq; lapillum uel ſuffragium ſonat* ψᾶφος. *Proinde dum lapideum calculum uel ſuffragium dicit, columnã intelligit, quæ perinde nomen* Diagoræ *inſcriptum habeat, atq; olim iudicũ ſuffragia Athenis ſuas literas oſtendebant. Atq; hæc comparatio uel metaphora, uel potius, ut apparet, tecta locutio clareſcit per* χιασμόν:

	1 Non habet aliud	2 *lapideum*
	3 *ſuffragium*	4 *nomen.*
Vel,	1 *Lapideum*	2 *non habet aliud*
	3 *nomen*	4 *ſuffragium.*
Vel,	1 *Non habet aliũ*	2 *lapideus*
	3 *calculus*	4 *ſermonem.*

g ℂ Extrema.) *Dorſum, tergum, id eſt iuga, uel ſummũ montem Atabyrium. Porrò abſoluta laude à multiplici uictoria ducta, uoto iam & precatione ad Iouem pro* Diagoræ *ſalute fuſa claudit hymnum.* *h* ℂ Atabyrij.) *Mons eſt Rhodi Atabyrium, unde Iupiter qui illic colitur Atabyrius dicitur, autore Stephano. Eſt & Siciliæ Atabyrion, ut Timæus in Scholijs tradit. Adijcit hic hypomnematiſtes, boues æreas in hoc monte eſſe, quæ ſi quid ab*

ſurdi fiat, mugiant. i ℂ *Hymni legem.*) *Id eſt, fac ô Iupiter, ut encomion hoc meum Diagoræ in gloriam cedat.*

EPODOS, COLON XIII.

[a]Virum, qui pugnis uirtutẽ inuenit, daq́ illi
uenerandã gratiã cum apud ciues tum apud exte
ros : [b]quoniã iniuriæ infenſum iter recte peram
bulat. [c]Tu cui exploratũ eſt, quàm è bonis paren
tibus progenitæ mentes, eũ ceu oraculo Delphi-
co cõmonefaciebãt, ne cela celebre Callianactis
ſemen, [d]cum Gratijs Eratidarũ. Habet & Rho-
» dus cõuiuia. [e]Vno uero & eodẽ tẽporis momen
» to rapidæ interdum auræ, exæq́ diuerſæ ſpirant.

a ℂ *Virum qui pugnis.*) *A pugilatu, quo Piſæ in Olympiaco certamine ſuperior euaſit, laudat. quaſi dicat, omnium eſt clariſsimus triumphus & maximum tripudium, quod Olympiorũ ludis excelluerit.* b ℂ *Quoniã iniuriæ.*) *Iniuriæ infenſum iter perambulat, αἴτιον eſt, quare Iupiter cunctis gratioſum reddere Olympionicen debeat. Eſt enim iuſtus, inquit, & iuſtitiæ iter recte ingreditur. Iter iniuriæ infenſum, eſt iter iuſtitiæ: hoc eſt, rectus & iuſtus eſt.* c ℂ *Tu cui.*) *Apoſtrophen facit ad ſeſe ipſe Pindarus, adhortans ſeſe, ut maiores etiam Diagoræ Callianactem & Eratidas celebret. Laudat autem eos à fideli paræneſi & adhortatione, qua & ſancte & pie Diagoram ad uirtutem, ad ueſtigia maiorum eius accenderint. Callianax & Eratidæ maiores ſunt Diagoræ.* d ℂ *Cum gratijs Eratidarũ.*) *Eratides Diagoræ progenitor, à quo eiuſdem nominis tribus Rhodi eſt. Cum Gratijs, id eſt, propter beneficia quæ in Diagoram contulerunt Eratidæ, & in alios pleroſq; mortalium contulerunt.* e ℂ *Vno & eodem temporis.*) *Rhodiorum conuiuia laudat, ſed per αὐτιμεταβολὴν. Ita enim laudat, ut non procul abſit, quin uituperet. Sunt quidem conuiuia & uariæ uoluptates Rhodi, cæterum una hora, uariæ auræ paſsim concitantur. Hæc dicit, monentibus ita Scholijs, quaſi quiddam ſubtriſte, calamitoſumq́; Diagoræ lætitiæ interuenerit. Qua ſententia rurſum animum addit uictori, ut etiamſi infortunatũ quiddam acciderit, cogitet eſſe uarias, uel eadem temporis parte, imò eadem hora, rerum permutationes. Vnde ne deijciat, ne deſpondeat animum: fieri enim poſſe, ut citiſsime in iucunda, triſtia illa transferantur. Reticet aũt malum, ne quid nõ ad Bacchũ.*

ALCI

ALCIMEDONTI LVCTATORI, ET TIMOSTHENI LVCTATORI FRATRIBVS, *& Mileſiæ unctori.* ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.

O Certaminũ, quæ [a] aureas uictoribus coronas ſufficiunt, mater Olympia, [b] domina ueritatis, ubi diuini uates, ſacrificijs incenſis ſigna inquirentes, [c] à Ioue altitonante reſciſcunt ſi quẽ habeat ſermonem hominũ, magnam animo uirtutem captare laborantiũ, atque laboribus reſpirationem.

ENARRATIO.

Vna ode treis prædicat, Timoſthenẽ, *& fratrem eius* Alcimedontẽ, *tum utriuſq; aliptem, id eſt unctorem. Commendat autem eos omneis à uictoria:* Timoſthenem *à* Nemea, Alcimedontem *ab* Olympiaca, *à communi ipſis patria* Aegina, *à maioribus, maxime ab* Aeaco, *ut ordine uidebimus. Orditur autem per proſopopœiam à locis certaminum,* Olympia, Piſa, *&* Alpheo, *precans ut hymnum hunc benigne ſuſcipiat.* Argumentum. *a* ℂ *Aureas uictoribus coronas.) Aureas coronas appellat, quum nõ ex auro, ſed ex olea eſſent: id eſt, pulchras: ſicut* Venus *aurea, id eſt formoſa nominatur apud* Homerum. Olympia, Piſa, Alpheus, *iam antea ſunt explicati.* *b* ℂ *Domina ueritatis.) Dominam ueritatis ideo appellat, quod* Iamidæ *prophetæ illic oracula & reſponſa* Iouis *numine adflati dederint. Per uates enim* Iamidas, *de quibus in ſexta oda dictum, intelligit, qui è pellibus uictimarum igni iniectis uaticinabantur.*

c ℂ *A* Ioue *altitonante.)* Ionẽ ἀργικέραυνον, *hoc eſt ſplendidũ, uel coruſcans fulmen iaculantẽ nominat. A* Ioue, *inquit, altitonante reſciſcũt, &c. Vſq; ad finem huius ſtrophes primæ, periphraſis eſt oraculi* Iouis. *Solet oraculum* Iouis *ardua & magna hominibus prædicere, quibus peractis, apud omneis planè celebratur is, qui oraculo obſequutus eſt.* Quemadmodum *præcedenti oda de* Diagora *prædicauit, oraculo* Apollineo *eum* Rhodum *quæſijſſe, illicque tandem inſulæ præfectum, & regem conſtitutũ.* Vbi *certe haud minimæ laudi adſcribitur* Diagoræ, *ipſum ex oraculo & diuino* Apollinis *conſilio* Rhodum *petijſſe.* Porrò *quod adijcit hic, laborum reſpirationem, per appoſitionem uirtuti accommodat.* Virtus *enim præbet, ut poſt longos demum labores, ingentia*

item pericula, quiete, ſecuritate & ocio gaudeamus. Eandem cum hac oraculi periphraſi ſententiam Homerus habet Odyſſ. 1.

ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσαν ἀκούσῃς
ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.

ANTISTROPHE, COLON IX.

[a]Gratum uero æditur oraculum piorum ſupplicationibus. [b]At ô Piſæ denſum arboribus prope Alpheū nemus, hanc laudem coronis uictorum debitam amplectere. [c]Ingens quædam perpetuò gloria eſt, ſi quem tuum ſplendidū uictoriæ ſequatur munus. [d]Alia uero alijs obtingunt bona, multisq́ue uijs, cui uolunt dij, benefaciunt.

a ℂ Gratum uero æditur oraculum.) Gnome eſt, qua multum piorum, & maxime uatum Iamidarum precibus impetrari cum à Ioue tum alijs ſuperis poſſe adſerit. Qua ſententia Iamidas Olympiacos à pietate & religione commendat, periodo nondum abſoluta. Eſtq́; αὔνετος, idem quod αἰνετός.

b ℂ At ô Piſæ.) Piſæ generandi caſus eſt. Alterā aūt hic proſopopœiā adſumit, ipſumq́; Piſæ nemus inuocat. Atqui ut ſenſus huius exordij eluceſcat, in breuem propoſitionē hoc pacto redigitur: O Olympia, & ô Piſa, quæſo uos, ſuſcipite hunc hymnum. c ℂ Ingens quædam perpetuò.) Gnome eſt, quam ab ipſo certaminis loco ducit. Magna, inquit, celebritas illum manet, quē tuum ſplendidum munus ô Olympia ſecutum fuerit. Splendidum munus, uictoriæ præmium & coronam uocat. d ℂ Alia uero alijs.) Præclara ſententia eſt, qua uni nō omnia cōtingere adfirmat, perinde ac Homerus teſtatur:

ἀλλ' ὅπως ἅπαντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισι.

Et Euripides in Rheſo:

ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πάντ' ἐπίστασθαι βροτῶν
πέφυκεν, ἄλλῳ δ' ἄλλο πρόσκειται γέρας.

Qua ſententia Timoſthenem uictorem conueniens, rem ipſam aggreditur: iuxtà ſubindicans, uarias tribus quos hic prædicat uictoribus, uirtutes diuinitus donatas: nec quemlibet æque cunctis inſignibus decorari poſſe: nec omnes poſſe eodem certaminis genere claros fieri. Eſtq́; hæc ſententia Pindarico more, propoſitionis uice, cui mox firmiſſimum argumentum laudis ſubijcit, ab immu

tabili

tabili Dei conſilio, adeoq́; fato ductum.

θεοῦ συμπράξαντος	ἢν θεὸς θέλῃ
ἢν θεοὶ θέλωσιν	ἢν θεὸς διδῷ
οὐ θεῶν ἄτερ	θεοῦ σὺν παλάμῃ
σὺν θεοῖς	κατὰ θεοῦ πρόνοιαν
ἀγάθῃ τύχῃ	δαιμόνων βουλαῖς
ἕκατι θεῶν	οὐκ ἀέκητι θεῶν
διὸς ἕκατι	μοιριδίῳ παλάμῃ
κατὰ θεῖον	σὺν θεῷ
θεῶν βουλήσει	θεοῦ διδόντος
θεῶν βουλῇ	τύχῃ δαίμονος.

θεοῦ ἐθέλοντος *Id eſt, dei uoluntate, deo adiuuante, diuino beneficio, diuina benignitate, dei beneficentia, deo dante, deo uolente, &c. Quemadmodum ſi dicam:*

θεοῦ διδόντος ἐκ γενήσῃ ῥήτορος
ὕπατος. θεοῦ δὲ συνεφόροντος ἔσεται
ῥήτωρ, ὃς πρόσθεν ἦν ὕπατος σεβάστος.

EPODOS, COLON XI.

[a] Timoſthenes: uos autem aſciuit fatum Ioui generationis autori, te quidem Nemea conſpicuum, Alcimedontē uero apud Saturni cacumen Olympionicen fecit, qui[b] aſpectu & forma quidē pulcher erat, ſed opere ſpeciem ſuam non deturpabat. Siquidem lucta ſuperiorem ſeſe exhibens patriam ſuam[c] nauticam Aeginam[d] proclamauit. [e] In qua Ioui hoſpitali aſsidens Themis, exercetur ſeruatrix

STROPHE II. COLON IX.

Excellens hominum.

a ℂ *Timoſthenes.) Victoriā Timoſthenis et Alcimedontis diuino beneficio acceptā, pro ſua pietate, refert. Fato, inquit, & æterna Iouis uolūtate, tu Timoſthenes Nemeis, Alcimedon uero Olympijs certaminib. uictores facti eſtis.*

b ℂ *Aſpectu & forma.) Laus Alcimedontis à bonis fortunæ, forma ui-*

delicet. Sed quod ſequitur, præſtantius & laudabilius eſt: quod formam corporis ſui & pulchritudinem, opere, id eſt, fortitudine & uiribus corporis & animi, atq; adeò rebus præclare geſtis, maxime uictoria, non deturpauit, non uitiauit. c ❨ Nauticam.) δολιχήρετμον, *longis remis utentem: à* δόλιχον *longum, &* ἐρετμὸς *remus: hoc eſt, nauticā. Sic Homerus grues* δολιχοδείρους *appellat.* d ❨ Proclamauit.) *Proclamari fecit, uel pronunciari, patriam ſuam Aeginam, quæ una eſt ex Cycladibus, ut in Pythijs octaua ode & reliquis dicetur paßim: multos enim inſignes Græcorum certaminum uictores hæc inſula dedit, & præclarum medicum Paulum, qui totam rem medicā ſeptem libris elegantißime & ſyncerißime complexus eſt. Moris enim erat, ut & uictores & patriæ ipſorū per Hellanodicas pronunciarentur.*

e ❨ In qua Ioui.) *Amplificat à laude patriæ, ab æquitate nimirum ſeu iuſtitia, quam deam græce Themin uocat. Atq; hic obſeruandū eſt, quod Themin, hoc eſt, honeſtatem & æquitatem appellat ſeruatricem rerum ſcilicet publicarum, perinde ac ſequenti ode nona Themin eodem epitheto* σώτειραν *nominat. Deinde Themin, hoc eſt æquitatem, uel honeſtatem, uel iuſtitiā, aſſeſtricem facit hoſpitalis Iouis, per quod multorum illic hoſpitum, peregrinorum & mercatorum cōuentum fuiſſe indicat, quod ita confluxus, atq; uariorum populorum cōuentus, honeſte, tutò & pacifice, æquitate & iuſtitia & honeſtate habenis rerum moderantibus, illic ſit demoratus.*

Themis ipſa honeſtas eſt, cui tanq̃ matri tres filias in 13. Olympio. ode ſubiūgit, Εὐνομίαν, Δίκην, Εἰρήνην.

» [a]Nam ubi multitudo eſt, & quô uariæ ſeſe res
» recipiunt, ibi recta non infeliciter diſcernere difficile eſt, legemq́ quandam deorū immortalium
» depoſcit. [b]Atqui hanc obfirmatā ſalo regionem omnis generis ſubſtituit hoſpitibus felicem columnā ([c]quam & nullo non tempore iuſtitia incolumem conſeruent ſuperi)

Periphraſis Aeginæ

ANTISTROPHE, COLON IX.

[d]Dorienſi populo adminiſtratā poſt Aeacū.

a ❨ *Nam ubi multitudo eſt.) Gnome eſt, quæ arduū & laborioſum eſſe adſerit, imò munus eſſe deorum immortalium, ut ubi ingens populi multitudo & cōmixtio & uaria negocia, integra reipublicæ tranquillitas & pax conſeruetur. Quo ergo hoc laborioſius eſt, hoc Aeginæ laudabilius eſt, quandoquidē in tanta hoc difficultate illic fiat. Abundaſſe uero Aeginā copia mortalium, ac populoſißimā fuiſſe, Scholia ſanè confirmant, dum dicere audent, quadragintaſeptem*

ta ſeptem myriades ſeruorum illic egiſſe. Si tot ſeruos inſula Aegina continuit, ubi ciues, ubi alij coniuges & liberi? At citius ego crediderim iam populoſiſſimam fuiſſe, quàm à tot ſeruorũ ſaltem myriadibus frequentatã, quot ciues & ſeruos uniuerſa Germania ægrè cõplectitur. b ℭ *Atqui hanc ſalo obfirmatam regionem.)* Romanum exemplar ita hos uerſus interſecat, ut hic καὶ τάνδ' ἁλιερκέα, *ſit noua oratio. Proinde iuxta hanc cæſuram ad Themin referenda eſt ſententia, eſtq́; alia patriæ à iuſtitia, ab æquitate laus, quod ſit fortunata columna omnis generis hoſpitibus: id eſt, quod ſit felix aſylum atq; refugium cunctis negociatoribus atq; exteris. Id enim ratione* θέμιστος *atq; æquitatis uenit, Quia æquitas illic regnat, ergo opus eſt inclytam & optimam eſſe rempublicam. Nam hoc æquitatis eſſe officium, Homerus 2. Odyß. eleganter adumbrat, dum inquit:*

λίσσομαι, ἠμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἠδὲ Θέμιστος,
ἥτ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἠμὲν λύει, ἠδὲ καθίζει.

Quo loco æquitatis eſſe, ius dicere, rempublicam recte adminiſtrare, docet.

c ℭ *Quam & nullo non tempore,)* εὐχή *eſt, qua* κατὰ τὴν σύνθεσιν *precatur, ut iſta patriæ Aeginæ felicitas nullis unquam ſeculis intereat.*

d ℭ *Dorienſi populo adminiſtratã.)* *Hæc cohærent cum ſuperioribus, Hanc obfirmatã ſalo regionem &c. Digreditur aũt hic, & Aeginam ipſam à primis rectoribus & maioribus, maxime uero ab Aeaco laudibus euehit. Quo pacto uero Dorienſes poſt Aeacum Aeginæ regnũ obtinuerint, Hypomnematiſtes hunc in modum annotauit: Aeaci, inquiens, & Pſamathes Nereidos filius fuit Phocus, quem ceu fratrem nothum Peleus & Telamon occiderunt: ac fugit Peleus quidem in Theſſaliam, quæ Phthia uocabatur, Telamon autem in Salamina. Mortuo dehinc Aeaco, deſerta rege inſula relinquebatur. Interim Triacon quiſpiam Argiuus, collecta Argiuorum multitudine (Argiui autem ſunt Dorici generis) Aeginam uenit, eamq́; inhabitauit. Sicq́; uiſum eſt poſt Aeacum, à Dorienſibus Aeginæ imperium gubernari. Meminit huius Aeaci poſthac ſæpius Pindarus, quoties Aeginetas uictores celebrat. Hunc recordatur etiam Iſocrates in oratione funebri Euagoræ dictæ. Aeacus, inquit, Iouis proles, ſtirpis Teucridũ autor hoc ipſum in tantum cõmonſtrauit, ut quũ in Græcia factæ eſſent ſordes, neq; pauci mortalium interempti, ubi calamitatis magnitudo increbuiſſet, uenerunt urbium magiſtratus, ſupplicantes ipſi, quod per eius nataliũ ſplendorem atq; pietatem, facillime à dijs præſentiũ malorum expiationem impetrari poſſe arbitrarentur. Qui ſeruati, uotiq́; ſui compotes facti, publicum Aeginæ templum condiderunt, quo loco deos Græcis placarat. Qui & per hoc temporis, quo inter homines demorabatur, non ſine incly-*

ta nominis ſui memoria extremam tandem fati ſui diem ſuſtinuit.

Quem Latonæ filius Apollo, lateq́ imperans Neptunus Ilio apparaturi coronã & extructuri murũ, accerſiuerunt coadiutorẽ operi. [a]Quod ex fato indicatum erat, ſurgentibus olim bellis, in urbiũ uaſtatricibus prælijs uehementem Iliacis muris reſpiraturum fumum.

Inſigni fabula de muris Iliacis, ab Apolline, Neptuno & Aeaco extructis, rem ipſam amplificat. a ☾ Quod ex fato.) *αἴτιον eſt, quur Neptunus & Apollo acciuerint ſibi Aeacum hominem ad extructionem murorum Ilij. Norat uterq; ceu deus, ex fato quid futurum erat. Quare quum obſeruarent, diruenda denuò, & olim igni caſura mœnia & urbem, ideo ne à dijs exædificari uiderentur muri, utq́; eſſent capaces fati, Aeacum hominem adiutorem adſumpſerunt, ut uel ſic eius nomine, ab homine extructi, ab hominibus rurſum deſtrui quirent.* νιν *Doricum, pro* αὐτὴν δ᾽ ἤγουν ὅτι ἴλιον. *Ab eo pronomine dependet etiam* ἀναπνεῦσαι, *hoc pacto:* ἣν πεπρωμένον νιν ἴλιον ἀναπνεῦσαι λάβρον κάπνον. *Fumus autem ille in Troiano bello excitatus eſt & ortus.*

EPODOS, COLON XI.

Poſtquam [a]noua extructa eſt turris, horribiles uiſu dracones tres in hãc inſilientes apparuere, quorum [b]duo quidem mox adflicti deciderũt, & ſpiritus abiecerũt, tertius uero uehementi clamore irruit. Interpretatus eſt, confeſtim intelligens infortunatum prodigium Apollo: [c]Pergamus, inquit, ô heros, è tuis manus operationibus capietur. [d]Sic adlegatum mihi Saturnij Iouis grauiter tonantis oraculum adſerit:

STROPHE III. COLON IX.

[e]Nec ſine tuis liberis, cæterum cum primis & quartis incipiet.

a ☾ *Noua turris.) Prodigium quod inter extruendum occurrit, cõmemorat.*

morat. b ❡ *Duo quidem mox adflicti.*) *Quod duo ſerpentes irruentes in turrim uel mœnia, intermoriuntur, ſignificat duas ab Apolline & Neptuno extructas murorum partes inuictas eſſe. Quod tertius magno clamore, qualis eſt hoſtium irruentium in oppidum clamor, irrumpit, eam partem quam Aeacus extruxerit, caſuram olim ſubindicat.* c ❡ *Pergamus.*) πέργαμος *arx Troiæ eſt. Fœminino genere Homerus etiam uſurpat,* περγάμῳ εἰν ἱερῇ. *Virgilius Pergama neutro genere* πληθυντικῶς *dicit. Latinis metaphorice quæcunq; excelſa ædificia Pergama uocantur. Senſus eſt Apollinis, cum apoſtrophe ad Aeacum. Quum enim Apollo hæc fieri interim dum ædificant arcem & mœnia, perſpicit, intelligens eo prodigio Aeacum peti, eum conueniens, Sine tuis manus operationibus ô heros non capietur Ilium. Hoc eſt, tua ſoboles & propago auxilio erit eis olim qui ſunt hanc urbem, hæc mœnia uaſtaturi, nec citra tuã prolem excindetur hæc urbs.* d ❡ *Sic adlegatũ.*) *Hoc eſt, prodigium hoc ſerpentum non temere, ſed Iouis diuina uoluntate factum, id quod iam dixi, portendit.* e ❡ *Nec ſine tuis.*) *Cum primis & quartis liberis tuis incipiet hæc uaſtatio ô Aeace. Porrò Aeaci filij ſunt Peleus & Telamon, Pelei eſt Achilles, Achillis Neoptolemus qui & Pyrrhus. Primi ergo ab Aeaco deſcendentes, Troiamq; oppugnantes ſunt Peleus & Telamon, qui Herculem dum Troiam primum caperet & Laomedontẽ occiderèt, adiuuerunt, ut Dares etiam Phrygius tradit. Quarti, ſunt Achilles & Neoptolemus, qui in Troiano decennali bello ſunt Ilium tandem depopulati. Achilles enim quartus eſt, ſi incipiatur numeratio ab Aeaco: ſin à Peleo Aeaci filio, tum Neptolemus quartus eſt. Per treis ergo ſerpentes, has alij duas expugnationes Ilij intelligunt, ut per duos priores occumbentes & ueluti è turri exturbatos Peleus & Telamon intelligantur, qui tametſi cũ Hercule Ilium ceperint & Laomedontem orco demiſerint, reuerſi tamen ſint, non diruta prorſus urbe, ſed ſpoliata potius. Per tertium intelligatur Achilles uel Pyrrhus, qui planè cum Græcis copijs in cineres Ilium redegerunt.*

Hæc ubi palàm aperte deus dixiſſet, celeriter ad [a] Xanthum abijt & celebres equis [b] Amazonas, [c] Hyperboreosq́. Neptunus uero ad marinam [d] Iſthmum curſum concitauit, [e] aureis huc equis tranſmittens Aeacum.

Quò quiſq;, abſolutis muris Iliacis, abierit, exponit. Apollo ad ſibi charos populos Amazonas, Hyperboreos ad fontes Iſtri ſitos reuerſus eſt. Neptunus ad marinam Iſthmum, ubi ludi eius celebrantur. Aeacus Aeginam per Neptu-

Xanthus *num reductus eſt.* a ℭ Xanthum.) *Xanthus Phrygiæ fluuius, qui & Simoïs, & contractim* σιμοῦς *dicitur apud* Homerum, & Virgilium:

Tu'ne ille Aeneas quem Dardanio Anchiſæ
Alma Venus Phrygij genuit Simoëntis ad undam?

b ℭ Amazonas.) *Amazones mulierum imò uiraginum genus fuit ad* Thermodoontem Paphlagoniæ *fluuium, ut pleriq; hiſtorici teſtantur, dictæ ab* α *priuandi uocula, &* μάζος *mamma, quod dextra mamma uacabant. Vt illæ primum ex regijs iuuenibus* Plino & Scolopytho *duxerint originem, cœperintq; ſine uiris dominari, bonam* Europæ & Aſiæ *partem ſibi ſubiugare, eſt apud* Iuſtinum *lib. 2. &* Paulum Oroſium *lib. 1. cap. 15. Pace facta, inquiunt uterq;, ne gens interiret, concubitum finitimorum ineunt: ſi qui mares naſcerentur, interficiebantur: uirgines in eundem ipſum morem, non ocio, neq; lanificio, ſed armis, equis, uenationibus exercebant, inuſtis infantium dexterioribus mammis, ne ſagittarum iactus impediretur, unde &* Amazones *dictæ. Hæc* Iuſtinus, *& qui eadem ex illo deſcripſit,* Oroſius. *De rebus geſtis* Amazonum *eſt ibidem apud utrunq;. Deinde etiam apud* Iſocratem *in* Panegyrico, Panathenaico, *& de retributione, uel permutatione, quam ipſe* περὶ ἀντιδόσεως *inſcripſit.* Stephanus περὶ πόλεων *ex* Ephoro *tradit* Amazones *etiam* Sauromatides *appellari, fuiſſeq; quorundam opinionem, quod in* Scythia *illa* Sauromatica, *ubi ſunt demoratæ* Amazones, *ex cœli quodam influxu naſcerentur fœminæ robuſtiores maribus, eſſeq; naturæ, temperaturæq; ſyderum, quod illic mulieres præſtarent uiris & uirtute corporis & animi, tum ſtaturæ proceritate. Quam tamen opinionem uanã eſſe putans* Stephanus, *ueriſimiliorem eam exiſtimat hiſtoriam, quam finitimi* Amazonũ *euulgarunt, quæ eſt huiuſmodi:*

Amazonũ origo. *Quum iam inde à principio* Sauromatæ *aduerſum* Europã *belligerati eſſent, adeò ut ferè omnes mares interirent eo prælio, deſertas tum à maritis uxores: atq; quum iuuentus & poſteritas interemptorum in bello domi adoleuiſſet, aduerſus mulieres illas conſpirarũt. Hic orto cõflictu fœminas ſuperiores factas, quare pars eo prælio cæſi, pars ad montana quæſito refugio perierũt. Ac dum uererentur ne & olim, pueri iam, ubi in uiros creuiſſent, hanc rurſus ulciſcerentur cædem, cauerunt edicto, ut pedes horum confringerent, ut claudicantes & mutili nihil quicquã agere uirile poſſent.*

Amazones Sauropatides. *Eaſdem &* Sauropatides *dictas idem autor eſt, propterea quod lacertas & calcarent & ederent.* σαῦρα *lacerta,* πατεῖν *calcare, ambulare.* c ℭ Hyperboreos.) *De* Hyperboreis *ut ad* Iſtri *fontes habitent, in tertia* Olymp. *ode annotatum.* d ℭ Iſthmũ.)

Iſthmus. *Iſthmus inter duo maria eſt anguſtia, ubi* Neptuni *templum, & quinquennales celebres ludi,* Iſthmia, *ut poſthac in* Iſthmiorum *ortu ob oculos ponetur.*

Aureos

e ℭ *Aureos per equos.)* *Metaphora pro, per formoſos equos. Quod uero Hyperborei Apollinem coluerint, in tertia ode cõmemoratum: unde ad ſuos cultores abijt Apollo, Neptunus ad ſuã Iſthmũ, Aeacus ad ſuam Aeginã.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

» Perrexitq́ ad iuga Corinthi, inclyta conſpe-
» cturus ſacra. [a]Idem uero non æque delectat om-
neis. Proinde ſi [b]Mileſiæ ad gloriam, quam im-
berbis tulit, hymno occurrã, non petet me aſpe-
ro lapide inuidentia. Etenim eam uictoriæ grati-
am, quam impuberi ætate conſecutus eſt, parem
illi pugnæ cenſeo, qua [c]uirili toga ſumpta, pal-
mam alijs præripuit Nemeæ

EPODOS, COLON XI.

» [d]In Pancratio. [e]Docere ei qui didicit facile eſt.
» Stultum uero nõ antea didiciſſe. Leuiores nanq́
» & inconſtantiores, eorum qui bonas diſciplinas
» non ſunt experti, animi ſunt. Quod ſi doctus ar-
tem ſuam præ alijs tradere poteſt ſublimius, qua
ratione [f]decorabitur, è ſacris certaminibus deſi-
derabiliſsimam gloriam [g]relaturus? [h]Nunc enim
ipſi honos præſtò eſt, Alcimedon trigeſimam
uictoriam nactus.

a ℭ *Idem non æque.)* *Gnome eſt, quam alij ad Apollinem & Neptunũ & Aeacum, alij ad treis uictores quos hac ode celebrat, referunt. Apollo & Neptunus in eundem locum ſeceſſerunt haudquaquã: ut hæc gnome ueluti eius rei ſit ratio: Nam idem non peræque omneis delectat: quemadmodum & Homerus teſtatur, dum ait:*

ἄλλοις γὰρ ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.

Sin ad uictores referatur, hæc erit ſententia: Quia idem non omnibus cõuenit, neq; hactenus Mileſiæ (quem tamen itidem deprædicandum ſuſceperam) fecerim equidem mentionẽ, exigit res ipſa iam, ut illius etiam laudes mea lyra perſonet. Atq; hæc poſterior mihi ratio magis arridet, ut ea ſententia ſit προπορ-

γατὶα ſequentis Mileſiæ unctoris præconij. b ℂ Mileſiæ.) *Fuit hic Mileſias, ut & epigrapha huius hymni, & hic locus teſtatur, aliptes, id eſt unctor Alcimedontis. Sonat enim* ἀλείπτης *unctorem, à uerbo* ἀλείφω *inungo, quod is luctatores & inungeret, & in lucta inſtitueret. Vſus eſt hac uoce* M. Cicero *in epiſtola ad* Lentulum, *cuius initium,* Periucundæ, *&c. Qui me homines, inquit, quod me ſaluum uoluerũt, eſt mihi gratiſsimum. Sed uellem non ſolum ſalutis meæ, quemadmodum medici, ſed etiam, ut aliptæ, uirium & coloris rationem habere uoluiſſent. At hic laudat etiam Mileſiam à uictoria, quam imberbis in certamine adoleſcentum obtinuit,* Nemeaca *: deinde à* Pancratij *uictoria, quam item* Nemeis *ludis adeptus eſt : poſtremo ab inſigni eius diſcipulo quem inſtituit Alcimedonte.* Porrò *quid* Nemea, *& cur* Nemei *ludi, ac unde originem duxerint, in origine poſthac* Nemeorum *clareſcet.* c ℂ Virili toga.) Romanè *locutus ſum, græce eſt* ἀνδρῶν μάχαν, *hoc eſt, in pugna & certamine uirorum.* d ℂ In Pancratio.) Pancratium *ludus eſt, qui alijs* πένταθλον, *Latinis quinquertium dicitur, quod quinq; certaminũ generibus conſtet: quo de pluribus in* 13. Olympiorum *ode agetur.* e ℂ Docere ei.) *Haud ineleganti gnome artem & peritiam inungendi laudat.*

Pancratiũ.

f ℂ Decorabitur.) *Scilicet Mileſias aliptes, ob inſignem artem qua toties diſcipulos ſuos uictoria claros reddidit.* g ℂ Relaturus.) *Scilicet per alios quos ipſe inſtituit : gloria enim & uirtus diſcipuli in laudem præceptoris etiam reſilit.* h ℂ Nunc enim.) *Alcimedontem trigeſies uictorem euaſiſſe, idq; ex inſtitutione Mileſiæ aliptæ: quare ex eis uictorijs, non uulgarem illi quoque honorem accreſcere.*

STROPHE IIII. COLON IX.

Qui dei quidem beneficio uiribus haud deſtitutus, quatuor[a] iuuenum membris reditum ad patriam infenſiſsimum, ingloriam linguam, & clandeſtinum iter fecit: [b]mentẽ hac ratione ſenectuti cõtrariã, atq; adeò lætam, auo ſuo inſpirans. [c]Inferorũ ſanè obliuiſcit̃, quiſquis optima peragit.

Perſequitur Alcimedontis uictorias. a ℂ Iuuenũ membris.) *Alcimedon quatuor iuuenibus ingloriũ in patriam reditũ fecit, propterea quod eos uicerit. Eſtq; hic periphraſis & ſynecdoche, in duabus illis dictionibus, iuuenum membris : nam membris pro corporibus,* κατὰ συνεκδοχὴν *fecit: & iuuenum membris* περιφραστικῶς *pro iuuenibus ipſis dixit. Qui hoc contigit?*

tigit? quia uicti defixis in terram oculis, non audent propter ignominiā, cui ſunt obnoxij, intueri hilari uultu in ciues, quandoquidē digitis demonſtrentur ridentium, Eia quàm bellam illi uictoriā retulerunt? quàm inſigni patriā noſtrā gloria exornarunt? haha quàm belli uictores? Talibus enim ironijs excipiuntur: quemadmodum rurſus ueri uictores nullis non præconijs efferuntur.

b ℂ *Mentem hac ratione.*) *Hoc eſt, auum ſuum exhilarauit Alcimedon uictoriarum acceſsione ac celebritate.* *c* ℂ *Inferorum ſanè obliuiſcitur.*) *Sententia eſt, qua rationem reddit, quur ſenio confectus auus uel pater, filij uel nepotis uictoria exhilaretur: qua ſimul etiam indicat, uirtutis & uictoriæ tantum eſſe bonum, ut mortis memoriam ex animo mortalium eximat, ac ueluti immortalem conſtituat.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

Decorum eſt ergo meminiſſe me Blepſidarū, eisq́ꝫ [a]manuū fructum uictoria præſtantē offerre, [b]quorum nunc generi ſexta circumpoſita eſt à phyllophoris certaminibus corona. [d] Nam & mortuis quædam iuſta pars eſt, quod præclare geſtum eſt. [e] Neqꝫ pulueris ſitus congenitorum raram gratiam occulit.

A maioribus Alcimedontis Blepſiadis. Eſt autem tribus quædam in Aegina Blepſidarum, à quodam Blepſiade, è maioribus Alcimedontis uno.

a ℂ *Manuum fructum uictoria præſtantem.*) *Id eſt, ipſam Alcimedontis uictoriam.* *b* ℂ *Quorum nunc generi.*) *Hoc eſt, Blepſiadæ uicerunt ſexies, uel ſexies coronati ſunt.* *c* ℂ φυλλοφόροις.) *Folia, flores uel coronas ferentibus.* *d* ℂ *Nam & mortuis.*) *Anthypophora eſt. Poterat ex aduerſo obijci: Quid quæſo Blepſidis iam olim uita defunctis offerre cupis? putas'ne mortuos hoc percepturos? Cui præclara gnome occurrit: Quod præclare geſtum eſt, ad uita defunctos etiam pertinet. Virtus nepotum & poſterorum ad maiores etiam fato ſuo iandiu perfunctos pertinet. Etſi ipſi enim non percipiant, in hac terra tamen eorum nullà obliuionè memoria obliteratur.*

e ℂ *Neq; pulueris ſitus.*) *Gnomen gnome adijcit. Quantumuis monumenta & cadauera præclarorum uirtute hominum ſqualeant, ipſa tamen inſignia facta, uirtus ipſorum, magnanimitas, beneficia in patriam, in ſuos, in amicos collata, eximium uictoria partum nomen, nullis unquam ſeculis ſqualent, nunquam etiam in hoc mundo concidunt: ſed uirtus mortuorum cognatorum,*

& amicorum, in uiuentes etiam transfunditur, & uice uerſa.

EPODOS, COLON XI.

Ad hæc Iphion Alcimedontis parens, audiens [a]Mercurij filiam nuncium, prædicet [b]ſplendidum ornamentum Callimacho, quod[c]eius generi Iupiter præbuit. [d]Idem bona bonis abunde ſubminiſtrare precor, †grauesq́ morbos arcere uelit, ac iuxtà oro, ne honeſtæ rationi, uel conſultationi, uel rei, male conciliatam, conſiliaq́ diſsipantem Nemeſin inijciat: ſedenim tranquillam donans uitam, ipſos multiplicet & patriam.

†acutos morbos

Quia per idolopœiam Blepſidas in hymno hoc adduxit, eodem ſchemate perſeuerans ad patrem Alcimedontis pergit Iphionem, & auunculum Callimachum. Præterea, inquit, Iphion Alcimedontis, in Ditis regia audiens uictoriam & inſignia præconia, annunciabit eadem etiã auunculo eius Callimacho

a ℂ Mercurij filiam nuncium.) Eſt hic animaduertenda elegans proſopopœia, qua nunciũ alicuius rei, uel annunciationem, græce τὴν ἀγγελίαν, *Mercurij (qui & ipſe deorum eſt* ἄγγελος*) filiam facit. b ℂ Splendidum ornamentum.) Hoc eſt, uictoriam. c ℂ Eius generi.) Id eſt, filijs Alcimedonti & Timoſtheni. d ℂ Idem bona.) Peroratio eſt, qua precatur ut iugi fœlicitate bonos conſeruet, maxime Iphionis liberos atq; uictores, & ab omni inſortunio, & mala ualetudine integros cuſtodiat: utq; inuidiã ipſam à bonorum conatu ita diducat & remoueat, ne, quantumuis meditetur, nocere poßit, quin potius & ipſos uictores & patriam ipſorũ tranquilla & pacata uitæ ratione Iupiter ipſe gubernet.* νέμεσιν, *hoc eſt, indignationem, inuidiã. Inuidia enim maxime uirtuti ſuccenſet, ac uindictã de ea ſumere cogitat.*

EPHARMOSTO OPVNTIO
luctatori ODE IX.

STROPHE I. COLON XVI.

S[a]Onorum Archilochi melos (chære [b]Callinice τηνέλλα) in Olympia [c]ter repetitum ſatis fuit, apud Croniũ cacumen, ut præiret Epharmoſto, unà

cum

cum charis ſodalibus [d]chorum ducenti.[e]Atqui à Muſicis arcubus procul iacientibus, Iouem fulgure rubentem, uenerandumq́;[f]Elidis promontorium, [g]huiuſmodi laudibus accede, [h]quam Lydius heros Pelops pucherrimæ [i]dotis loco, qua Hippodamia donata eſt, accepit.

ENARRATIO.

Primum uidendum eſt quæ ſit patria Epharmoſti, unde Opuntius appellatur. Eſt igitur, ut Stephanus & Plinius lib.4. cap. 7. tradit, Locrorum urbs Opûs, (Græci ὀποῦς uel ὀπῶς contractim dicunt) Locrorũ Epicnemidiorum, qui olim Leleges appellati ſunt. Prædicat autem Epharmoſtum ab Olympijs & Pythijs certaminibus, à patria Opunte, à maioribus. Porrò ut ſingulas odas peculiaribus fabulis aut hiſtorijs conſpergit, ſic hoc encomij, Herculis, Neptuni, Pyrrhæ & Deucalionis fabulis exornat, κατὰ παρέκβασιν, ut ſuo loco queq; aperientur. — Argumentum.

a ❨ *Sonorum Archilochi melos.) Archilochus Lyricus poëta, hymnum in Herculem compoſiturus, citharœdi in Olympia cum ſonitum tum rhythmũ, quem is cithara ædebat, exprimere dictione ſua tentauit. Pepigit ergo odam, cuius initium fuit, χαῖρε καλλίνικε τηνέλλα, ἄναξ ἡράκλεις. Salue inſignis uictor τηνέλλα, rex Hercules. Eſt aũt τηνέλλα à ſono effictum uocabulum, quo chordarum citharæ ſonum imitatus eſt. Hinc obtinuit uſus, ut in quemuis uictorem iſta Archilochi ſententia, trina uice diceretur: unde & uictori Epharmoſto idem epinicij decantari neceſſe fuit. At nõ eſt adeò magna laus, quæ omnibus ex æquo accommodari poßit. Vnde hæc Pindari mens eſt: Es quidem inſtar aliorum uictorũ cõmuni Archilochico illo encomio utcunq; cõmendatus Epharmoſte: ego uero alia te longe ratione perfectius & melius efferam hiſce præconijs.* *b* ❨ *Callinice.) Initium hymni fuit καλλίνικος, uel, ut alij, χαῖρε καλλίνικε τηνέλλα, ἄναξ ἡράκλεις.*

c ❨ *Ter.) τριπλόος triplex, nomẽ pro aduerbio, pro tripliciter. Adiectiua enim in tribus generibus ſuis, iuxta ſubſtantiuorum ſuorum opportunitatem, aduerbij naturam aſſumunt.* *d* ❨ *Chorum ducenti Epharmoſto.) κωμάζοντι, à κῶμος conuiuium, deus conuiuij, conuiualis cantus. hinc κωμάζω, ueluti ad cõuiualem cantum chorum duco. Theocrito amatorie eſt incedere, uel amantiũ ritu iter facere, dum inquit: κωμάζω ποτὶ τὰν ἀμαρυλλίδα. Pindaro hic eſt chorũ ducere uel ſaltare. Hypomnemata enim per χορεύοντι, ἢ χορείαν ἄγοντι, reddunt τὸ κωμάζοντι.* *e* ❨ *Atqui*

à Muſicis arcubus.) *Allegoria eſt, per arcus Muſarũ hymnos intelligit. Quemadmodum enim ſagittæ ab arcu in longum iaciuntur, & quô diriguntur uolant, ſcopumq́; contingunt: ſic hymni & carmina poëtarum longe iaciuntur, multoq́; longius, quàm ullæ ſagittæ. Tranant enim carmina maria, emetiuntur terras, in perpetuum durant, ubi ſagittæ in uno fixæ loco ſcopo'ue manent ac labuntur.* ἐπίνδμαι *aoriſton primus, medium à uerbo* ἐπινέμομαι, *pro* ἔστελθε. *f* ℭ *Elidis promontorium.)* *Periphraſis eſt Piſæ, qua Olympiorum uictorem Epharmoſtum oſtendit. Elidis uero promontorium eſt quod ſæpe ſuprà, & ſæpius poſthac appellat* κρόνιον λόφον, ἢ λόφον κρόνου. νῦν δὲ ἀκρωτήριον ἤλιδος, *Saturnium collem, uel cacumen ſeu collem Saturni, hic promontorium Elidis uocat.* *g* ℭ *Huiuſmodi laudibus.)* *Scilicet quales à me iamnunc dicuntur, non quales ſunt ueterum, ſiue Archilochi, ſiue aliorum. Emphaſin habet pronomen* τοιοῖσδε. *quaſi dicat: longe diuerſis ab Archilochi Callinico.* *h* ℭ *Quam Lydius heros.)* *Digreßiuncula eſt ad Pelopis nuptias, & certamen curſus, quo Hippodamiã Oenomai filiam affectauit, ut prima ode recitatum, multis ante eum præclaris heroibus, iiſq́; procis, fraude Oenomai regis neci datis.* *i* ℭ *Dotis loco.)* ἕδνον *uirorum,* φέρναι *mulierum.*

ANTISTROPHE, COLON XVI.

[a]Alato quoq; dulcem Pythona telo impete. Neq; iam humi repẽtibus argumentis cœperis, circa luctas uiri citharam quatiens, oriundi ex celebri Opunte laudans [b]eam & ciuem, quã [c]Themis, huiusq; filia urbiũ ſeruatrix grauiſsima Eunomia ſortita eſt, [d]uirtutibus æque florentẽ prope Caſtaliam, Alpheiq; fluentum, [e]ubi coronarum flores [f]inclytam Locrorum parentem arboribus ſplendidam extollunt.

Perſeuerat in apoſtrophe ad ſemetipſum, uel ad chorum: hortaturq́; ut telum ab Olympia ad Pythonem dirigat, ut nedum ab Olympia, ſed Pythia etiã uictoria cõmendet Epharmoſtum: utrinq; enim uictoriã obtinuit, hanc Olympiade 73. Pythiam, Pythiade trigeſima. *a* ℭ *Alato.)* *Allegoria eſt: id eſt, uelociter abſoluto hymno, celeriter & citra cunctationem Pythonem, unde dulcem uictoriã domum retulit Epharmoſtus, celebra.* *b* ℭ *Eam.)*

ἃ καὶ υἱὸν αἰνήσαις, eam & filium laudans. ἃ eſt relatiuum ab ὅ. hic nõ reciprocat, ſed refert. αἰνήσαις Doricum participium pro αἰνήσας.

c ℂ Themis.) Patriam Opunta hic à Themide laudat, hoc eſt, à dea honeſtatis, uel ipſa honeſtate: inſigni proſopopœia uſus, qua Themin matrem fingit, cui filiam adhibet τὰν εὐνομίαν, hoc eſt, bonam legum conſtitutionem, bonam reipublicæ adminiſtrationem: perinde ac ſuprà Aeginam à Themide cõmendauit, ac in 13. Olymp. ode hanc Themin repetet. d ℂ Virtutibus eque florentem.) Laudem ciuis in patriam transfert, & quod partis eſt, toti attribuit, per ſynecdochen: ſuperiora quidem repetens, alijs tamen, quæ Pindari eſt ubertas, uerbis. Per Caſtaliam Pythonis fontem, Pythiam uictoriam, qua trigeſima Pythiade clarus eſt redditus: per Alpheum Olympiacã intelligit. e ℂ Vbi.) Prope Caſtaliam & Alpheum. f ℂ Inclytam Locrorum parentem.) Periphraſis eſt Opuntis. Et quia Opûs patria Epharmoſti Locrorum eſt metropolis, hoc eſt, præcipua & primaria urbs, ideo eam Locrorum μητέρα nominat.

EPODOS, COLON X.

Ego uero charam ciuitatẽ, claris illuſtrans carminibus, & [a]generoſo equo, & ſequundo uento impulſa naui celerius, omnem hanc famam diuulgabo: ſi modo [b]fatali manu, excellenti Gratiarũ horto fruor. [c]Illæ enim delectabilia præbuere. [d]Boni autem & ſapientes ex Deo modo

STROPHE II. COLON XVI.

Proueniunt.

a ℂ Generoſo equo.) Allegoria eſt: dicit enim ſe inſigni equo, & alata naui, hoc eſt, terra & pelago diuulgaturum Opuntis laudes. b ℂ Fatali manu.) μοιριδίῳ παλάμᾳ. à Parcis deductum adiectiuũ μοιρίδιον eſt. μοῖρα Parca. Hinc Pindarus hic & hæc μοιρίδιος fecit. μοιριδίῳ ergo παλάμᾳ, id eſt, fatali manu: hoc eſt, diuinæ prouidentiæ afflatu & gubernatione: reſpiciens ad poëtarum illum ἐνθουσιασμὸν, & cœleſtem illum afflatum, quo imbuti uates egregia poëmata condunt. De quo Ouidius:

Eſt Deus in nobis, ſunt & commercia cœli,
Sedibus æthereis ſpiritus ille uenit.

Excellenti ergo Gratiarum horto frui, eſt poëtam eſſe, allegorice & periphraſtice. c ℂ Illæ enim.) Charites ac diuinam prouidentiam eximia dona

impertiet, ut reliquis mortalibus, ſic maxime poëtis docet. Si fatũ unà cum ipſis Gratijs, ſuo numine alicui adſpirarint, tum ille omniũ eſt excellentiſſimus, ſiue poëta, ſiue athleta fuerit: & ad ſeſe & Epharmoſtum hanc ſententiam tranſferens. Gratias autem iucunda & amœna mortalibus præbere, ut quæ prope Muſas ſedem ſuam habeant, poſthac 14. *Olympiorum ode pateſcet.*

d ¶ *Boni & ſapientes.) Bonos & ſapientes à Deo eſſe, gnome eſt, qua quicquid præclarum eſt, à Deo profluere, ceu æterno fonte, contendit: ac ſimul rationem reddit, quur neq; præclara poëmata, citra diuinum numen & prouidentiam pangi queant. Qua & Epharmoſti quoq; uictoriam à Deo ducere orſum adfirmat: atq; hanc ſententiam Herculis paradigmatis & hiſtorijs à contrario ductis confirmat.*

[a]Quî enim aduerſus tridentem, clauam ſuam quaſſaſſet Hercules manibus ſuis, quando circa Pylum conſtitutus moueret bellum Neptunus, contenderetq; cum eo, aureo arcu belligerans Phœbus, [b]neq; Pluto immotam teneret uirgam, qua mortalia corpora, ad cauum deducit uicum morientiũ? [c]Sed faceſſat hic ſermo, quẽ tu os meum longe mihi abijcias: [d]Quandoquidẽ dijs conuiciari ſapientia inuiſa ſit, importunaq; gloriatio

ANTISTROPHE, COLON XVI.

Inſaniæ conſonet.

a ¶ *Quî enim.) A contrario probat bonos & ſapientes à Deo eſſe. Niſi enim hoc ſeſe ita haberet, Hercules non potuiſſet Neptuno, Herculi, & Plutoni reſiſtere. Tribus, eam ſententiam, Herculis hiſtorijs probans: quarum prima: Trachinio quodam ab Hercule occiſo, Pylum uenit Apollinis imperio Hercules, ut à Neleo à cæde purgaretur. Renuente hoc Neleo, cũ aduerſus ipſum Hercules, tum patrem ipſi ſuccurrentem Neptunum belligeratus. Erant autem Neleus & Pelias filij Neptuni. Secunda: Vbi ueniſſet Pythonem Hercules, ut ſuper re quadam conſuleret Apollinem, audiuit ex reſponſo, Apollinem non eſſe domi, neq; iam ædere oraculum. Quamobrem ira percitus, tripodem ſubuertit, ueluti aduerſus Phœbum dimicans. Tertia: Quũ ab Euryſtheo Herculi iniunctum eſſet, uti Cerberũ ab inferis extraheret, id perſequens, Plutonem aduerſantẽ ſuſtinuit. Cuius laboris & Iſocrates in encomio Helenæ meminit.*

minit. b ℭ Neq; Pluto.) *Magna ſanè Herculis fortitudo, quippe qui Plutonem uirga ſua cunctos mortales ad mortem, ad inferos trahentem, ita coē gerit, adeò perterrefecerit, ut planè immotam eam detenuerit. Atqui hic animaduertendum quod Plutoni uirgam tribuat, qua corpora mortalia deducat ad uicum morientium. Quur nō animas deducit? An ideo, quod poëtæ animos corporea quadam idea puniri fingant, uel lætari in campo beatorum, ut ſit ſubſtantia, quæ & mœroris & gaudij capax ſit? An ſic intelligendum, quod uirga ſua, hoc eſt, ſceptro, & potentia ſua mortalia corpora deducit ad cauum uicū morientium, hoc eſt ad ipſam mortem? ut non de mortuis, ſed de moribundis & morituris ſit ſermo.* θνασκόντων *enim dicit, non* τεθνηκότων *uel* τεθνεώτων. *Eſt interim tamen ſententia plana: Pluto qui omneis uiuentes uincit, tum non potuit ſeſe ab uno Hercule tutari.* c ℭ *Sed faceſſat.*) *Ad ſemetipſum apoſtrophe, qua corrigit mentem ſuam, ut conuicijs in deos relictis, ad Epharmoſti & patriæ ſe eius laudem transferat. quaſi dicat: Non eſt pium neq; religioſum, nugacibus fabulis deorum integritatem uiolare, & ueluti labem illis adſpergere.* d ℭ *Quandoquidem dijs cōuiciari.*) *Elegantiſsimæ gnomæ ſunt, quarū prima monet, ne leuiter quicq̄ de dijs ſentiamus: altera, ne de nobis ipſi glorienur, ne ue iactemus quicquam, ſi nolimus inſani uideri.*

Ne mihi nunc os cum illiuſmodi obſtrepas, Sine bellum pugnamq; omnē à dijs ſeparata, adferasq; linguam ad urbem [a]Protogeniæ, [b]ubi tonitru uarij Iouis arbitrio Pyrrha & Deucalion à Parnaſſo deſcendentes, domo poſita primū ſine cubili hominibus ſimilem [c]lapideā fœturā protulerunt. [d]Excita odarum eis ſonorum iter, commenda quoq; [e]uetus uinum, ac hymnorū [f]flores

EPODOS, COLON X.

Recentiorum.

a ℭ *Protogeniæ urbem.*) *Periphraſis eſt urbis Opuntis. Iapeti filij ſunt Prometheus & Epimetheus: deinde Promethei & Clymenes filius eſt Deucalion, qui & Opus nominatur Epimethei aūt & Pandoræ nata eſt Pyrrha: Pyrrhæ autem & Deucalionis filia eſt Protogenia, quam Locrus duxit in uxorem. Quia uero ſterilis erat, ne Locrus ſine ſucceſſore obiret mortem, rapit Iupiter Protogeniam, ad Mænala Arcadiæ montem transferens, eamq; à ſe gra*

uidam factam Locro marito reddit. Locrus è Ioue natam prolem ſuam putans, ei aui materni Deucalionis, qui aliàs etiam Opûs dicebatur, nomen indidit.

b ℂ *Vbi tonitru uarij Iouis.) Amplificatio eſt & dilatatio à fabula Deucalionis & Pyrrhæ, ad quos Locrorum originem refert Pindarus, ab antiquitate & priſco eos ſtemmate cõmendans. Atqui Græci è Geneſi hiſtoriam de diluuio Noah ſuffurantes olim, in hanc ſuam (quam hic Pindarus & Ouid. 1. Metamorph. recenſent) fabulam cõmutarunt. Quanquam ſi de ſpeciali Græciæ cataclyſmo accipiatur, ad Noah diluuium pertinere non poßit, ut ex Iuſtino mox ſubijciemus.* *c* ℂ *Lapideam genituram.) Homines ex lapidibus creatos dicit: ſiquidem Iuſſu Iouis, lapides poſt terga iacientes mortale genus inſtaurarunt. E lapidibus igitur à Deucalione uel Opunte proiectis mares, à Pyrrha uero proiectis fœminæ ſurgebant. Hinc Græci, inter quos eſt Epicharmus & Philochorus, referente interprete, homines* λαὸς, *à* λᾶς, *id eſt, lapis, quaſi lapideos appellant. Quod intelligens Ouid. 1. Metamorph. inquit:*

Inde genus durum ſumus experiensq́; malorum,

Et documenta damus qua ſimus origine nati.

Iuſtinus Deucalionis fabulæ originem refert lib. 2. Temporibus, inquit, Amphitruonis Athenienſium regis, aquarum illuuies maiorem partem Græciæ abſumpſit: ſuperfuere quos refugia montium receperunt, aut ad regem Theſſaliæ Deucalionem ratibus uecti ſunt, à quo propterea genus hominum dicitur conditum. *d* ℂ *Excita odarum.) Alia mentis ſuæ uel chori excitatio, qua hortatur, ut à priſcis ad recentia, perinde ac ſuprà monuit, ſe conferat.*

e ℂ *Vetus uinũ.) Vetus uinum dignũ laudatu eſt, nõ ueteres fabulæ. Sic uinum Odyß. 2. ab Euryclia ad uigeſimũ uſq; annum ſeruatũ: ſic uinum à Neſtore Odyß. γ. in undecimum uſq; annum retentum, laudem meretur. Cõmenda, inquit, uetus uinum, & nouos hos uictoribus conſcriptos hymnos. Eſtq́; per comparationẽ dictum, ut uetera uina præſtantiora ſunt, ſic recentes odæ, quibus uictores Olympici honorantur, reliquis ſunt meliores. Rectioris hic iudicij ſanè Pindarus eſſe uidetur, quàm ij, quibus omnia uiuentium ſcripta ſordent, & quantumcunq; ſuæ ætatis eruditi. Veterũ, inquiũt, ſcripta mihi cordi ſunt, nouorum opellæ non ſunt nobis curæ. Alij quæcunq; recentiorum, eruditorum etiam ſcripta damnant: de nemine bene loqui poſſunt, niſi de ſeſe, & uno & altero ſuis, præq́; talibus omneis in uniuerſum populos ſtipites & rudera iudicant: qui niſi ſeſe ipſi iactarent, maiorem cum fidem tum autoritatẽ apud non paucos adipiſcerentur.* *f* ℂ *Flores.)* ἄνθεα. *Metaphora eſt, pro iucunditate, precio & dignitate.*

Ferunt

[a]Ferunt ſanè[b]terram nigram, [c]aquæ impetu perfuſam, cæterum Iouis conſilio, ſubitum eius effuſionis [d]refluxum factum. [e]Ex illis primū fortiſsimi progenitores ueſtri fuere Promethei de ſtemmate ô Opuntij, [f]è præſtantiſsimorū Saturniorum puellis, [g]indigenæ reges ſemper.

a ¶ *Ferunt ſanè.)* *Priori antiſtrophe, ut à Parnaſſo Deucalion & Pyrrha deſcendentes, lapidum poſt tergum iactu homines cōdiderint, ac modum, quo ex lapidibus procreati ſint ſine cubili, hoc eſt, ſine congreſſu utriuſq; coniugis, recenſuit. Hic tempus ſubijcit, quando hoc contigerit. Tum, inquit, contigit, quando diluuio perijt & illuuie aquarum humanum genus, uel ſecundum poëtas & hiſtoricos græcos, ipſa Græcia.* *b* ¶ *Nigram terrā.)* *Nigram appellat à fœcunditate. Terræ enim colorem Ariſtoteles* περὶ χρωμάτων *proprium, alborem adſerit, uel terram è ſui natura eſſe albam: alios illi colores ex mixtura uariarum qualitatum uel elementorum accidere. Nigra terra iam olim fertilitatis laudem promeruit.* *c* ¶ *Aquæ impetu.)* ὕδατος ἀγνός, *aquæ impetu uel copia.* *d* ¶ *Refluxum.)* ἄμπωτις *uel* ἀνάπωσις *reſorbitio eſt, uel refluxus aquarū maris.* ἄντλον *eſt effuſio & effluxus maris. Suntq; hæc duo ſtagnationis uel reciproci fluxus & effluxus, qui ſeptenis horis fit, & feruoris aquarum maris uocabula ſibi inuicem contraria,* ἄντλον *&* ἄμπωσις. ἄμπωσις *ab* ἀναπίνω *ceu reſorbitionem ſonat, propriè ſubitum aquarum ex inundatione effuſarum diſceſſum ſignificat.* ἄντλον.

e ¶ *Ex illis.)* *Deucalione & Pyrrha, ueſtri ô Opuntij. per* κόρου *enim iuuenes, nepotes & poſteros Promethei & Deucalionis intelligit.*

f ¶ *E præſtantiſsimorum Saturniorum puellis.)* *Eſt enallage numeri, plurali pro ſingulari utitur.* κορᾶν τε φερτάτων κρονιδᾶν, *pro* κορῶν κρονιδῶν. *Eſt igitur* κορῶν *pro* κόρης, φερτάτων κρονιδῶν, *pro* φερτάτου κρονίδου. *Proinde hæc eſt ſententia: Maiores ueſtri ô Opuntij, de Promethei imò Iapeti ſtemmate duxere principium, hoc eſt ex ipſa Protogenia, quæ filia eſt Deucalionis & Pyrrhæ, ut paulò ante connumeratū: atq; puellis præſtantiſsimorum Saturniorum, hoc eſt, (ut pluralis pro ſingulari accipiatur) è puella optimi Iouis, ut quam Iupiter deperierit, & grauidam, dum antea ſterilis eſſet apud Locrum maritum, fecerit: ut in ſequentibus clareſcet.* φύτλα, *idem quod* γέννα ἢ γένεσις. φύτλα. *g* ¶ *Indigenæ.)* ἐγχώριοι, *quaſi* αὐτόχθονες. *Laus eſt eorū qui à bonis parentib. in ipſa patria nati ſunt, quiq;*

non è uaria hominum colluuie propagari cernuntur. αὐτοχθόνοι nomine Athenienſes apud oratores & hiſtoricos prædicantur.

STROPHE III. COLON XVI.

Antea enim dux Olympius Opuntis filiæ è terra [a]Epeorum [b]clàm ſubreptæ in [c]Mænalijs iugis mixtus eſt, eamq; denuò ad Locrum retulit, [d]ne deſtinatũ morti tempus, eum orbũ prole ſeponat. Atqui uxori clariſsimum ſemen fuit, ac impendio lætatus eſt heros, uidens [e]ſuppoſititiũ filium, [f]materniq; aui nomine ſimilem eſſe iuſsit, uirum & forma & operibus præſtantem: [g]ciuitatem deniq; & populum illi [h]regere dedit.

Vt Iupiter è rapta Protogenia Opuntẽ generarit, explicat. *a* ℂ *Epeorum.) Epei ſunt Elij, dicti ab Epeo Endymionis filio.* *b* ℂ *Clàm.)* ἔκηλος. ἕκηλος, *tacitus, clàm.* *c* ℂ *Mænalijs.) Mænala Arcadiæ mons, unde Mænalij uerſus Vergilio dum inquit:*

Incipe Mænalios mecum mea tibia uerſus. *quem è Theocritico hoc,* ἄρχετε βουκολικᾶς μοῖσαι φίλαι ἄρχετ᾽ ἀοιδᾶς *tranſtulit.*

d ℂ *Ne deſtinatum.) Hoc eſt, Iupiter ideo grauidam fecit Protogeniã, ne Locrus maritus ſine prole ex hoc mundo migraret, ut regni & hæredem &* θετόν. *ſucceſſorem haberet.* *e* ℂ *Suppoſititium.) Hanc uocem poëta narrando adiungit, rem indicans ut eſt: non quod Locrus ille bonus, ſuppoſititiã prolem intellexiſſet, autumabat enim ſuum eſſe fœtum, deq; ſuo ſemine prodiiſſe.*

f ℂ *Materni aui.) Maternus auus eſt Deucalion, qui & Opûs nominatus eſt, ut ſuprà.* μητρὼς *Pindaro hic auum maternum ſignificat: Homero eſt auunculus uel frater matris, dum in Iliade inquit:* ἀσίῳ, ὃς μήτρως ἦν ἕκτορος ἱπποδάμοιο, αὐτοκασίγνητος δ᾽ ἑκάβης. *g* ℂ *Ciuitatẽ.) Opunta uidelicet.* *h* ℂ *Regere dedit.)* δίαιταν *idem hic quod κυβερνᾶν. Metaphorice, prudenter & cum conſilio adminiſtrare rempublicam, perinde ac medici in adhibendis pharmacis & medelis, diligenter & conſultò præſcribunt ægroto, qualem ſeſe in cibo & potu gerere debeat.*

ANTISTROPHE, COLON XVI.

[a]Aduenerunt itaq; hoſpites ex Argo & Thebis, tum Arcades atq; Piſatæ. Præ omnibus autem

tem Actoris Aeginæq; filius Menœtius Opunti in precio fuit, cuius filius Patroclus unà cũ Atridis ad [b]Teuthrantis agrũ profectus cum Achille ſolus perſtitit, quando forteis Danos in fugã abactos, in naues uſq; Telephus compulit. [c]Vt facile ſit cordato, certò diſcere Patrocli fortitudinem & prudentiam: unde & Achilles in pernicioſo eum Marte

EPODOS, COLON X.

Adhortabatur, ne quando ſine eius mortales domante iaculo ſe in aciem conferret, prælio'ue miſceret.

a ℂ *Aduenerunt.)* Dilatat *ab amicis* Opuntis ex Protogenia *in mundũ editi. Iuncti ſunt amicitia heroës finitimi,* Argiui, Thebani, Arcades, Piſatæ: *ſed inter hos omneis Menœtiũ unice amauit & ſectatus eſt. Quare Menœtium præ cæteris coluit* Opûs: *ob eam nimirũ cauſam, quod omnium eſſet fortiſſimus & præſtantiſſimus heros.* *b* ℂ Teuthrantis agrũ.) *Troiam uerſus expeditionem deſtinantes Græci, in Myſiam appulſi, Troiam eſſe rati eam oppugnarunt.* Hic eius *terræ rex* Telephus *rempub. ſuam defenſurus armauit ſeſe aduerſum* Græcos, *omneisq; in fugam uertit, præter* Achillem & Patroclum, *qui ſoli reliquis fugientibus perſtitere.* *c* ℂ Vt facile ſit.) ὥστ' ἔμφρονι δεῖξαι. Fortitudo, *inquit,* Patrocli *inde* colligi poteſt, quod Achilles noluerit *eum abſq; ſeſe bellare. qui locus eſt & apud* Homerum Iliad. *π. ubi Achilles* οὕτως τὸν πάτροκλον προσαυδᾷ.

μὴ σύ γ' ἄνευθεν ἐμεῖο λιλαίεσθαι πολεμίζειν
τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν, ἀτιμότερον δέ με θήσεις.

Argumentum eſt ab amicis & conuerſatione.

[a]Vtinam ſim ſtudioſus argumentorũ ad enarrandum inuentor, fiducia uero & [b]abundæ uires mihi ſuppeditent. Nam ex [c]hoſpitali uirtute [d]cõmendator ueni Iſthmiarum Lampromachi [e]miſtrarum, quando [f]utriq; obtinuerunt

STROPHE IIII. COLON XVI.

uno die opus.

a ℂ Vtinam.) δὐχῇ & uoto à parecbaſi ſeſe in uiam reuocat. Optat aūt ſibi argumenta dari, Epharmoſti & cognati eius Lampromachi uirtutibus digna. b ℂ Abunde uires.) ἀμφιλαφὴς δύναμις, magna potentia & uirtus, ab ἀμφὶ & λαμβανω. Macedonica Dialecto β in φ mutatur, quaſi ἀμφιλαβὴς δύναμις, potentia ueluti ambabus manibus, hoc eſt, totis uiribus complectens aliquid. c ℂ Hoſpitali uirtute.) προξενίᾳ δ' ἀρετᾷ, hoc eſt, propter hoſpitalitatem, amicitiam & uirtutem, atq; adeò liberalitatem Lampromachi. d ℂ Cōmendator.) τιμάορος à τιμὴ & ὅρος cuſtos. e ℂ Mitrarū.) Per mitras hic coronas intelligit.

f ℂ Vtrique.) Epharmoſtus, & ſanguinis gradu propior illi Lampromachus, una & eadem die Iſthmijs certaminibus uictoria celebrati ſunt. Opus obtinere igitur, hic eſt περίφρασις uictoriæ.

Aliæ uero duæ tum in [a]Corynthi portis lætitiæ, dehinc & in [b]Nemeæ ſinu Epharmoſto contigerunt. [c]In Argo ſubinde uirorū celebritatem accepit, at puer Athenis. Vt uero[d]Marathoni ab imberbibus ſecedens, ſeniorū certamen pro argenteis phialis expectabat? quos & [e]acri uerſutia, ne pauxillū quidem humi deflexus, domans circulum ſtadij percurrit. [f]Bone Deus, quanta uoce formoſus ille adoleſcens ac iuxtà pulcherrima patrans id peregit?

a ℂ Corynthi portis.) Corynthi portæ Iſthmus eſt. Eſt enim ad Iſthmum anguſtiam illam inter Aegeum & Ionium mare ſita Corynthus.

b ℂ Sinu Nemeæ.) Sinus Nemeæ, periphraſis eſt Nemeorum: à uarijs enim uictorijs Epharmoſtum hic euehit. c ℂ In Argo.) In Argo celebrabantur Iunonia. d ℂ Marathoni.) Marathon Atticæ campus, Medorum cum Athenienſibus bello clarus, ut eſt apud Thucydidem lib. 1. Meminit & Plinius Marathonis lib. 9. cap. 10. Agebantur illic Heraclea, hoc eſt ludi in gratiā Herculis inſtituti. Porrò Marathoni uincentibus argenteæ phialæ præmium erant. e ℂ Acri uerſutia.) ὀξυρεπεῖ δόλῳ, acute & fortiter progrediente arte. ἀπτῶτι, id eſt, quæ ars caſu & ruina carebat: id

eſt,

eſt, firmiter perſiſtens pugnabat, nunq̃ humi procumbens per ſtadiũ currebat.

f ℂ Bone Deus.) *ὅσσᾳ βοᾷ, cum exclamatione: perinde ac ſi dicat, dij boni, quanto clamore, quàm inſigni forma, iſta omnia præclariſsima* Epharmoſtus *peregit: ut pulchritudine eximius, ſic robore & factis claruit.*

ANTISTROPHE, COLON XVI.

Quibus [a]Parrhaſio exercitu, admirabilis apparuit circa Lycæi Iouis concionem: & quando pharmacum [b]uentos ac frigidam auram propulſans [c]Pellenæ ferebat. [d]Iolai tymbus, maritima denicꝫ [e]Eleuſis ſplendoribus eius [f]teſtimonium
» dicit. [g]Quod uero à natura bonum eſt, totum eſt
» optimum. Multi quidem doctrina acquiſitis uir-
» tutibus famam inquirere conati ſunt: ſed [h]quic-
» quid ex Deo non eſt, haud immeritò obticetur.
» Nam aliæ uiæ ſunt

EPODOS, COLON X.

» Alijs excellentiores. [i]Eadem aũt non omneis
» nos alit exercitatio. [k]Sapientiæ ſanè ſublimes uię
» ſunt. [l]Hoc tandem brauij adferens, alte clama. Haud dubie hunc uirum diuinitus eſſe, manu & membris ac toto corpore dextrum, ipſoꝗ uultu fortitudinem præ ſe ferentem, qui Aiaceã aram, ubi in Oileijs uictor euaſerat, corona redimiuit.

a ℂ *Parrhaſio exercitu.) Parrhaſia Arcadiæ urbs, cuius meminit* Ho*merus in catalogo nauium:*

σύμφηλον τ' ἔχον, καὶ παῤῥασίην ἐνέμοντο. *Dicta à Parrhaſo Lycaonis filio. Charax Pelaſgo Archeſtoris nato conditã, Nicanor Parmaſiam appellatam tradit, Stephano autore. In ea Lycæi Iouis ludi agebantur. Senſus igitur eſt: Forma & opere conſpicuus* Epharmoſtus, *Lycæi Iouis ludis uictoriã Parrhaſiæ obtinuit.* *b* ℂ *Ventos propulſans.)* εὐδίανον, *hoc eſt* ἀλεξάνεμον, *uentum & frigus abigens.* *c* ℂ *Pellena.) Pellene Achaiæ urbs, ubi Mercurij & Apollinis ſolennitas, Theoxenia quidem agebantur. Illic*

Chlæna. *uictoriæ premiũ erat χλαῖνα. Veſtis genus hybernum chlæna eſt, quod hominem calefaciat, à χλιαίνειν, id eſt calefacere, dictũ. Iulius pollux in 7. alias ſimplices alias duplices fuiſſe tradit: tum lecti operimentum quoq; appellari χλαῖναν, ut apud Homerũ in 3. & 4. Odyß. Attici χλαίνας ἁπληγίδας καὶ διπληγίδας καὶ διβόλους nominarunt.* d ❨ *Iolai tumba.)* *Iolai monumentum ſeu tumba Thebis erat: ab eo certamina Iolaia, quibus uictor euaſit Epharmoſtus.* e ❨ *Eleuſis.)* *Eleuſi Atticæ urbe, Cereris & Proſerpinæ agones, Demetria & Anacalypteria uel Eleuſinia agebantur: præmium uictoriæ hordeum erat.* f ❨ *Teſtimonium.)* σύνδικος, *id eſt* μάρτυς, *teſtis, cõmunicator conſilij, cauſæ adiutor, ac ueluti ſimul iudicans. ſic in prima Pythiorum ode* σύνδικον μοισᾶν κτέανον *inquit, à* σὺν & δίκη. g ❨ *Quod uero natura.)* *Natura uiribus inſignem fuiſſe Epharmoſtum oſtendit, naturam arti præſtare iuxtà adſerens: cuius & ſententiæ Ariſtoteles, dum inquit:*

Optimus ille quidem qui per ſeſe omnia nouit. qui αὐτοδίδακτος *eſt, qualem ſe Phemius apud Vlyſſem eſſe gloriatur.* h ❨ ἄνευ θεοῦ.) *Quicquid non ex Deo, uel quicquid ſine Deo eſt, uel diuino numine carens. Intelligit autem iuxta mentem interpretis, natiuam ſcientiam, ac naturale cuiuſq; ingenium. Quod natura non eximium eſt, non eſt quur multis præconijs efferri debeat. Etſi enim ars & uſus plurimum efficiant, non tamen cum natura conferri poſſunt ea quæ ab arte proficiſcuntur. Res autem mortalium ita comparatæ ſunt, ut aliæ ſint alijs excellentiores. Hinc eſt quod ait:* ὁδῶν ὁδοὶ ἐντὶ γὰρ ἄλλαι περαίτεραι. *atq; hanc ſententiam probat ſequenti ratione:*

μία δ᾽ οὐχ ἅπαντας ἄμμε θρέψει μελέτα.

i ❨ *Eadem nõ omnes nos.)* *Non omnes ijſdem dotibus, ingenijs, artibus, pollemus: ſed alium lucta, alium pugilatu, alium Muſica, alium bonis diſciplinis & ſapientia clarum eſſe cõuenit.* k ❨ *Sapientia excelſa.)* σοφίαι δ᾽ αἰπειναί. *Sapiẽtiæ autem excelſæ: uel, ſapientia quidem ſublimis eſt. Non parua res eſt ſapientem eſſe, ſed ardua, ſed ſublimis. quaſi dicat: Etſi uariæ ſint dotes mortalium, ſapientiam tamen, quæ per literas & præclaras Muſas confertur, cunctas antecellere certũ eſt. Qua gnome ad ſuam pariter Lyricen reſpicit. quaſi dicat: Quanquã Olympia uiceris Epharmoſte, & præclaram & nunquã ideo interituram famam obtinueris, non erit tamen cõſummata tua felicitas, (ut quæ intra patriæ tuæ fines claudatur, & apud te nepoteſq; paucos fortaſſe permaneat) niſi ſapientia & literis eruditorum, immortalitati res tuæ preclare geſtæ mandentur.* l ❨ *Hoc præmij adferens.)* *Apoſtrophe eſt ad animum ſuum, uel ad chorum uictoris, qua perorando monet, ut Epharma-*

ſto

ſto hunc hymnum offerat, quo ipſius felicitas atq; lætitia conſummatior fiat.

m (Oileijs.) Admiſcet ſimul Oileia, ludos ab Aiace Oileis filio dictos, in quibus Epharmoſtus uicerat. Nam in gratiam Aiacis Oilei, à Locris Opunti inſtituta erant. ἰλιάδα *genitiuus eſt Doricus, pro* ὀϊλιάδου, *hoc eſt, Oileis filij, Aiacis nimirum aram uincens exornauit corona. Sine o ſcripſit, per aphæreſin, uerſus gratia.*

AGESIDAMO LOCRO EPIZEPHY- *rio puero, pugili.* ODE X.

STROPHE I. COLON VIII.

O [a]Lympiorum uictorem ad memoriã reuocate mihi Archeſtrati filium, quo locorũ mentis meæ ſcripsus ſit: [b]Dulce nanq; melos debens, eius oblitus ſum ô Muſæ. [c]Atqui tu unà cum Veritate Iouis filia, [d]recta manu arcete [e]mendaciorum in amicos delinquentem ſermonem.

ENARRATIO.

Ageſidamo Locro Epizephyrio. Vt hæc epigraphe intelligatur, neceſſum eſt nouiſſe, tria Locrorũ eſſe genera. Alij enim iuxta Aetoliam ſunt, qui Ozolæ appellantur: alij iuxta Eubœam, qui Epicnemidij & Leleges: alij prope Italiam, qui Epizephyrij dicuntur, quod iuxta Zephyrum oppidum, ut Stephanus habet, ſiti ſint. Epigraphes ratio. *Prædicat Ageſidamum à patria, ab inſtitutione. Deinde digreſſione ad Herculem & inſtituta ab eo Olympia, & eos qui primũ in Olympijs uictoria potiti ſunt, bonam hymni partem abſoluit.* Argumentum. *a (Olympiorũ uictorem.) Muſas primum hortatur ut ſibi in mentem reducant Ageſidamũ. Variãt hic Scholia, dum aliàs* ἀνάγνωτε *ad ſcripta referãt, ut ſit, Legite mihi ô Muſæ: quaſi hymnum iampridem aliquem ſcripſerit, quem tamen uilipenderit: aliàs* ἀνάγνωτε *pro* ἀναγνωρίσατε, *hoc eſt, manifeſtate, ad memoriã mihi reuocate, idq́; μεταφορικῶς, accipiant. Mihi haud ineptum uidetur, ſi, quemadmodum reddidi, pro reuocare ad memoriam explicetur. Sunt aũt tres mentis partes, interprete referente,* λογιστικὸν, μνημονευτικὸν, φανταστικόν. λογιστικὸν ἐν ἐγκεφάλῳ, φανταστικὸν ἐν τῷ μετώπῳ, τὸ δὲ μνημονευτικὸν μέσον τῶν δύο. *Habent aũt ambo, uidelicet logiſticum & phantaſticum, ceu promptuarium quoddam, ipſum mnemoneuticon,*

in quod reponunt, quæcunq; altera pars imaginatur, altera uidelicet logiſtica ratiocinatur uel colligit. Ex memoriali igitur parte meminiſſe poſſumus, quicquid uel legimus, uel cõſpeximus. Vnde Pindarus: Quanã, inquit, mentis meæ parte conſtitutus ſit Ageſidemus, mihi quæſo ô Muſæ commonſtrate.

b ¶ *Dulce nanq; melos.)* *Debere ſe, ait, hymnum Ageſidemo, & oblitum tamen eſſe: unde colligitur, quod promiſerit, ac ante multum temporis in animum induxerit pangere epinicion, cuius iamnunc primum ſibi in mentem ueniat. Quia uero ſe debere dicit, beneuolentiam ſibi conciliat Ageſidemi. Et quia debitum non perſoluerit, ex obliuione id factum dicit, ut aliquid ſaltem ueniæ impetret dilationis.* *c* ¶ *Atqui tu unà cum Veritate.)* *Ab omnibus Muſis, ad unam iam & ipſam Veritatem deſcendit. Precatur autem ut illa ipſa Muſa, tum Veritas (idq; inſigni proſopopœia) excuſent ſuam ingratitudinem, quod amici ſui uictoris Ageſidemi laudes tandiu, ſed per obliuionem cõticuerit. Per Muſam aũt Clionem intelligit Lyricæ præfectã, ut eſt in primo Epigrammatũ uidere, ubi ſingularũ Muſarũ officia hiſce uerſibus exhibentur:*

Καλλιόπη, σοφίην ἡρωΐδος εὗρεν ἀοιδῆς.
Κλειὼ, καλλιχόρου κιθάρης μελιηδέα μολπήν.
Εὐτέρπη, τραγικοῖο χοροῦ πολυηχέα φωνήν.
Μελπομένη, θνητοῖσι μελίφρονα βάρβιτον εὗρε.
Τερψιχόρη χαρίεσσα, πόρεν τεχνήμονας αὐλούς.
ὕμνους ἀθανάτων Ἐρατὼ πολυτερπέας εὗρε.
τέρψιας ὀρχηθμοῖο Πολύμνια πάνσοφος εὗρεν.
ἁρμονίην πάσαισι Πολύμνια δῶκεν ἀοιδαῖς.
Οὐρανίη, πόλον εὗρε, καὶ οὐρανίων χορὸν ἄστρων.
κωμικὸν εὗρε Θάλεια βίον τε, καὶ ἤθεα κεδνά.

Lyricus ergo uates, lyrices præſidem deam Cliona inuocat. Animaduertendũ quod Veritatem hic Iouis filiam Pindarus fingit, idq; optimo iudicio: Veritas enim è ſummo Deo naſcitur: imò ut ſacra teſtantur, ipſe Deus eſt ueritas. Aliàs temporis gnata traditur, quod ueritas tempore in lucem prodeat, perinde ac ſenarius ille prouerbialis habet:

ἄγει δὲ πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χρόνος.

d ¶ *Recta manu.)* *Inſigni potentia ueſtra tenete, ſeu arcete mendaciorum increpationem, quibus in amicum & hoſpitem meum Ageſidemũ erraſſe ac deliquiſſe uideor.* *e* ¶ *Mendaciorum.)* *E dictione* ψευδέων *colligitur, ipſum promiſiſſe hymnũ, quem tamen obliuioni tradiderit. Eſtq; hic elegans antitheſis in mendacio & ueritate. Quia enim mendacio obnoxius factus*

eſt,

eſt, Veritatem ſibi patronã accerſit: quo oſtendit ſe poſthac pacti tenacem fore.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

A longe nanq; aduenieus futurum tempus, meum [a]pudefecit ingens debitum. [b]Attamen dilationem tardam fœnus perſoluere poteſt, nunc [c]ubi præeffluens fluctus ſubmergit uolutatum in littore calculum, & ubi iam [d]cõmunem ad charã iam oblectationem, ſermonem exoluemus.

Rationem reddit, quur Clio & Veritas increpationem obliuionis nomine debeant arcere. Inſtans, inquit, tempus longe aduenicns, ſcilicet poſt promiſſionem meam. Quo coniecturæ locum relinquit, iandiu ab eo intermiſſam promiſſionem. a ¶ Pudefecit.) βαθὺ χρέος, *hoc eſt,* πολλὸν ὄφλημα, *magnum debitum meum.* b ¶ Attamen dilationem.) *Promittit ſe nunc cum fœnore redditurũ quod hactenus intermiſerit. Fœnore, inquit, & culpam & obliuionem meam reſarciam. Comparat dilationem hymni ſui creditæ pecuniæ ad uſurã, cuius quo plus redditio differtur, hoc maior fœnori fit acceſſio. quaſi dicat: Ego cum fœnore abunde rependam quod neglectum eſt hactenus. Quemadmodum enim debitores ultra creditam pecuniã, aliam ad uſuram fœneratoribus addere coguntur, ſic Pindarus ultra promiſſum hymnum, alterum ceu fœnoris loco adijcit.* c ¶ Vbi præeffluens fluctus.) *Argumentum eſt allegoricũ, ab efficacia & uiribus poëtices eius ductum. Nunc fœnus querimoniam reſtinguet, quando inundans fluctus uolutatã in littore contegit arenam. Inundans itaq; fluctus, poëtices & hymni eius amplitudo eſt. Arena in littore uolutata, eſt iactata paſſim accuſatio poëtæ, de cum obliuione, tum inconſtantia eius.* d ¶ Cõmunem ſermonem.) κοινὸν λόγον, *id eſt, hymnũ qui per multorum ora & manus uagaturus eſt, qui gratus item uictori futurus.*

EPODOS, COLON IX.

Porrò [a]ſynceritas urbem Locrorum adminiſtrat Zephyriorum, illisq; curæ eſt Calliope, & ferreus Mars: cõuertit autem in fugam [b]Cycnea pugna, & uiribus præſtantem Herculem. At pugil Ageſidamus Olympiade uincens, [c]Iolæ referat gratiam, [d]quemadmodum Achilli Patroclus.

Q

» [e]Sic alium uirtute magnũ uirum alius exercens,
» ad ſublimem euexit gloriam Dei munere.

ἀτρέκεια. *Laus patriæ Ageſidami à ueritate, à poëtica, à rebus bellicis.* a ℂ *Synceritas.*) *Veritatem & ſynceritatem ἀτρέκεια ſignat. Sunt qui hic ἡ τραχεῖα etiam legunt, quod Locrorũ urbs ſit aſpera & maritima. quaſi dicat: Tametſi aſpero ſit ſolo ciuitas ſita, bonis tamen legibus adminiſtratur, Zaleuco paſtore Apollinis oraculo ipſis in legislatorem deſtinato, ut Ariſtoteles tradit, referente interprete.* b ℂ *Cycnea pugna.*) *Victoris primum imbecillitatem excuſat, quaſi principio pugilatu elanguerit, at poſtea reſumptis uiribus Iolæ unctoris ope, ſtrenue uictoriam obtinuerit. Non eſt mirum, inquit, primũ te non potuiſſe impetũ antagoniſtæ tui ferre, quandoquidem & Hercules Cycnea pugna, tantus bellator, tam fortis, tamq́; inuictus, à Cycno in fugam actus ſit. Cycnus Martis filius in tranſitu Theſſaliæ demorans, prætereuntes per inſidias obtruncabat, ex occiſorum capitibus Marti templum conditurus. Herculi ergo tranſeunti aliquando eum locum, inſidias meditabatur Cycnus, eumq́; pugna adoriebatur: & quum Martem patrem auxiliatorem haberet, in fugam Hercules ille fortiſsimus actus eſt: ſed reuerſus poſthac, Cycnum ſolum repertũ neci dedit.* c ℂ *Ilæ gratiam.*) *Scholia, Iolæ & Hylæ legunt: Pindarus, Ilæ gratiam agat. Ilas ergo uel Iolas uel Hylas, aliptes Ageſidemi, qui cum uideret ferè ſuccumbentem primo Ageſidemum, ita ei animũ addidit, ut protenus ſuum aduerſarium uinceret.* d ℂ *Quemadmodum Achilli Patroclus.*) *Haud indecora comparatione Hylam alipten Achilli, Patroclum Ageſidamo confert. Patroclus ope & armis Achillis fugat Troianos Iliad. 16. Sic Ageſidamus ope Hylæ ſternit ſibi contranitentem.* e ℂ *Sic alium.*) *Gnome eſt Epiphonema complexa, qua Hylæ beneficium commendat, quaq́; nos monet, ut ne beneficientibus nobis ingrati ſimus.*

STROPHE II. COLON VIII.

[a]Labore uacantem lætitiam, uitæ lucem, ante omnia opera, pauci quidam adſecuti ſunt. [b]Me uero [c]certamen excellentiſsimũ canere [d]fata concitarunt Iouis, quod iuxta [e]ueterem Pelopis tumulum [f]uis Herculea condidit, poſtquam Neptunium [g]innoxium [h]Cteatum

ANTI

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Occîdit atq; Eurytum, [i]ut ſeruitutis ſuæ mercedem, à ſuperbo Augea uoluntarius ab inuito exigeret. [k]Sub Cleonis enim inſidias tendens in itinere, domuit illos Hercules, quod & antea [l]Tirynthium exercitum in angulis Elidis cunctantem, populati erant

EPODOS, COLON IX.

[m]Moliones arrogantes.

a ℂ *Labore uacantem lætitiam.) Arduas res lætitiã præcedere ait.* Gno*me eſt, quæ uirtutem & uictoriã citra ſudorem non poſſe parari dicit.* Proinde *eum rectè impendiſſe quicquã ut ita exerceretur in pugilatu, quo reliquos anteuerteret. Præterea ut res quælibet eſt præſtantiſſima, ſic plurimũ laboris & curæ deſiderat, antea quàm eam quis impetret. Similes huius in ſuperioribus gnomas accepimus, ut,* ἀκίνδυνοι δ' ἀρεταὶ, *ode 6. & 5.* αἰεὶ δ' ἀμφ' ἀρεταῖσι πόνος δαπάνα τε μάρναται. *& 1.* ὁ μέγας δὲ κίνδυνος ἄναλκιν οὐ φῶτα λαμβάνει. Et Heſiod. τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοί. *&c.*

b ℂ Me uero.) *Parecbaſis eſt ad Herculis bellum, aduerſus Augeã Eliorum regem. Oſtenſurus autem quo pacto primũ Olympiaca inſtituerit, bellum quod geſſit aduerſus Augeam recenſet. Et quia eximium eſſe certamen Olympiacum adfirmat, uictoris pariter augeſcit præconium, ut qui tanto, tanq; illuſtri agone præ alijs palmam ſit adeptus, ad quem tota Græcia ferè ſingulis luſtris confluere ſolebat, ut & Iſocrates in Panegyrico nonnihil meminit.*

c ℂ Excellens certamen.) ἀγῶνα ἐξαίρετον. *Scribitur etiam* ἑξάβωμον, *ſenarium complectentem, propter ſex aras in Olympia, de quibus antehac.* *d* ℂ Fata.) θέμιστες *leges, per* τὸ νόμοι Hypomnemata reddunt. *e* ℂ *Veterem Pelopis tumulum.) Tumulatus eſt enim Piſæ certe* Pelops, *quam pro dote accepit ab Hippodamia Oenomai regis filia, ut antea enarratũ.* *f* ℂ Vis Herculea.) *Perinde ac Homerus* βίην ἡρακληείην. *Herculis periphraſis eſt.* *g* ℂ ἀμύμονα.) *Innoxium,* ἄψογον, *irreprehenſibilem.* *h* ℂ *Cteatum occîdit.) Cteatus & Eurytus Neptuni & Moliones filij fuerunt. Molione uero Moli eſt filia, uel ſecundũ alios Actoris: hinc & Actoriones hi duo fratres apud poëtas nominantur. Diuerſam ab alijs hominibus naturam ſunt adepti: nam duplicis naturæ fuerunt: uterq; duo capita, quatuor manus, totidem pedes, unum aũt corpus: propterea bellicoſi,* *Cteatus & Eurytus.*

in prælijs fortiter dimicarunt. Hercules itaq; quum eos palàm non poſſet uincere, inſidijs aggreſſus, occidit eos, eaq́; ratione Elin obtinuit: autoribus Pherecyde, & Mnaſea Patarenſi. Neſtor Homericus Iliad. λ hos etiam producit. i ℭ *Vt ſeruitutis ſuæ mercedem.) Augeas Eliorum rex, Herculem pacta & certa mercede ad purgandum bubile conduxit: uerum abſoluto per Herculem labore, non ſtetit ille promißis: itaq́; Hercules aduerſus ipſum bellum mouens, ſuperior euaſit, captaq́; Elide, & perdito rege, Olympiacũ inſtituit agonem, id quod & antehac explicatum.* k ℭ *Sub Cleonis.) Ciuitas eſt Argolicæ Cleonæ.* l ℭ *Tirynthium.) Tirynthius Hercules à Tirynthe Argi urbe.* ἄμμιγνον *pro* ἤμιγνον, ἄλιδ@ *pro* ἤλιδ@. m ℭ *Moliones arrogantes.) Moliones Cteatus & Eurytus dicuntur patronymica forma, uel potius matronymica, ut ita dicam: à matre enim* μολιόνη, *deducitur* μολιὼν μολιόν@, πληθυντικῶς μολιόνες. *hos quidã* ἀπὸ τοῦ κατὰ μάχην μολώσεως *dictos putant: quorũ ſententia mihi non admodũ probatur.*

Cleonæ

Atqui deceptor hoſpitum, Eliorum rex, non multo poſt tempore conſpexit patriam prædiuitem, ſæuo partim igni, partim diris ferri plagis, in alto noxæ fluxu conſtitutã ſuam nempe ciui-
» tatem. Iam bellum potentiorum abigere, res am-
» bigua eſt. Quin & ipſe Augeas per imprudentiam captiuus tandem in Herculẽ incidens, acerbam mortem effugere non potuit.

In quæ pericula ob uiolatã fidem, obq́; reſciſſa pacta inciderit Augeas, commemorat. Ideo enim & patriam ſuam uaſtari incendio & ferro cõſpexit: ideo etiam ipſe captiuus Herculis manu occiſus eſt. Ciuitatẽ cuius hic meminit, quidam Phycteon appellatam putant, à Phycteo Epeorum principe: ut Scholia.

Phycteon ciuitas & patria Augeæ

STROPHE III. COLON VIII.

[a]Poſt hæc Hercules, [b]Piſæ totum cõgregans exercitum, omnemq́ prædam, fortis Iouis proles, diuinũ maximo patri delubrũ circũcirca munitũ deſignabat. [c]Altin quidẽ in mũdo loco definiebat. Quod uero in circuitu nemoris ſolũ erat, conuiuio locũ dedit, ueneratus [d]Alphei tranſitũ

ANTI

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Cum duodecim deorum regibus.

a ℭ *Poſt hæc Hercules.)* *Quid egerit Hercules poſt interemptum Augeam refert, quo'ue ordine Olympiadem inſtituerit.*

1 *Nemus & delubrum Ioui conſecrauit.*

2 *Altin locum illum certamini ſelegit.*

3 *Locum conuiuio, peracto agone deſignauit.*

4 *Veneratus eſt Alpheum cum duodecim regibus. Id eſt, ſex aras erexit, quarum unaquælibet duobus dijs erat dicata, ut in quinta Olympiorum ode explanatum.* *b* ℭ *Piſæ.)* *Piſa ab Olympia ſex ſtadijs diſtat. Et Elij ſubiugatis ſibi Piſæatis, Piſam Elin quoq; uocarunt. Vnde Pindarum contendit per Piſam Elin intelligere Didymus. Secundũ uero Demetriũ Triclinium quinquaginta ſtadijs inter ſeſe diſtant, ut in 1. Olympiorũ etiam annotatum.* *c* ℭ *Altin.)* *Templũ Iouis, ſeu adytum, ſeu nomen loci eſt. Sunt qui & ἄλιψ legant. Ariſtodemus in Scholijs, ſimpliciter eſſe locum circa Olympiam Altin ait, hincq; Iouem Altiũ nominari.* *d* ℭ *Alphei.)* *Alpheo primum ſacra præ reliquis fecit, ceu deo indigenæ & gentilitio, & eius loci præſenti ſemper & peculiari numini.*

Ac [a]montem Saturni prædicauit, celebremq; reddidit: antea enim [b]obſcurus, ſub Oenomao rege multa niue irrigabatur: illic in primogenita feſtiuitate [c]Parcæ quidem aſtiterunt, & quod ſolum perſpicue ueritatem demonſtrat.

EPODOS, COLON IX.

Tempus. [d]Hoc, & quod antea planum, progreſſu ſuo, ubinã ſcilicet parta bello ſpolia, primitias ipſas ſacrificarit Hercules, & ubi quinquennem inſtituerit feſtiuitatem, apertius exhibuit. Proinde quis iam in prima Olympiade & Nicephorijs [e]recentem nactus eſt coronã? manibus, pedibus & curribus gloria conſpicuus, certaminis iactationem, ei qui uictus eſt, auferens.

a. ℭ *Montem Saturni.)* *Saturni montem quinto celebrem reddidit Her:*

cules. Eſt aũt Saturni collis uel cacumen, in quo Saturni templum erat: Oenomai & Augeæ temporibus incognitum. b ℂ *Obſcurus.)* νώνυμος *eſt incelebris, obſcurus, à* νὴ *priuante particula, &* ὄνομα *nomen.* c ℂ *Parcæ aſtiterunt.) Parcæ & fata aſtiterunt primæ Panegyri ab Hercule inſtitutæ, ut fortunatam atq; felicem eam redderent. Tempus ceu numen quoddam pariter aſtitit, quod illam ipſam ſubinde clariorem celebrioremq; faceret. Et quur Tempus præſto fuerit, ſubijcit rationẽ.* d ℂ *Hoc & quod antea.)* τοδὲ σαφανὲς. *Tempus, inquit, clare explicauit, & cognitũ poſteris fecit, durante ea Panegyri, ubi Hercules quinquennalem agonem primum condiderit.*

e ℂ *Recentem coronam.)* ποτιύνιον, *id eſt* πρόσφατον, *recentem. Subiectione rhetorica, ad primos Olympicorum ludorum uictores digreditur, primæ Olympiadis, qua de in origine Olympiorum dictum, ode prima.*

STROPHE IIII. COLON VIII.

[a]Quippe in ſtadio ad iuſtam longitudinem recte protenſo curſu, Oeonus Licymnij filius primas tenuit, dux Medeæ urbis. Lucta Echemus Tegean glorificauit. Doriclus ſummã cæſtus retulit, Tiryntha ciuitatẽ habitãs. Quadriga demũ

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Halirrhothius Mantinæus. Phraſtor haſtæ proiectu ſcopũ attigit. Eniceus petrã uertens manu præ omnibus longius proiecit, & ſociorum non paruam multitudinẽ ad ſtuporem egit, [b]accenditq; ueſpere iucundũ lunæ ſpecioſæ lumen.

a ℂ *Quippe in ſtadio.) Primos primæ Olympiadis uictores, cum patria illorum tellure denumerat:*

1 *Stadij uictor Oeonus Licymnij filius fuit, Medeæ Argolicæ urbis princeps.*

2 *Lucta uictoriam obtinuit Echemus: patria eius Tegea Arcadiæ urbs.*

3 *Doriclus Tirynthius pugilatu uicit.*

4 *Quadriga uicit Halirrhothius Mantinæus.* *Variat aũt hic lectio: alij* σῆμα *pro* σημεῖον*, alij* σῆμε*, alij* σᾶμον*, alij* σῆρον *legunt: ut ſit ſententia: O Seme Halirrhothij fili à Mantinea oriunde, uiciſti quadriga: ut per apoſtrophen & ἔλλειψιν complcatur oratio. Mea fert opinio,* σῆμα ἁλιῤῥοθίου *eſſe*

eſſe periphraſin, pro ipſo Halirrhothio: ut σῶμα pro corpore, qua ſignifica-tione & Plutarchus uſus eſt in Homeri βίῳ, accipiatur: tum nō erit opus magna lectionis uarietate. Eſt autem Mantinea Arcadiæ ciuitas, autore Stephano, de qua Homerus in catalogo nauium:

οἳ τεγέαν τ' εἶχον, καὶ μαντινέην ἐνέμοντο.

Hæc eſt illa Mantinea, ad quam Lacedæmonij, à ſuis uxoribus redarguti, tali quadam ἐνιπῇ (Quô fugitis, num denuò aluum noſtram ſubingrediemini?) Thebanos uicerunt.

5 Phraſtor iaculo ſcopum attigit.

6 Eniceus diſcum manu rotans ſuper omneis proiecit. Per petram enim hic diſcum intelligit, cuius crebra eſt mentio poſthac apud Pindarum & apud Homerum. Hic lapis etiam Solus dicitur. Solo Hyacinthum inuitus Apollo occidit apud Amyclæum fluuium, ut Nicander in Theriacis autor eſt. Scholia in β Iliados ita definiūt diſcum: δίσκος ἐστὶ βαρὺς λίθος ὃν ἐῤῥίπτουν οἱ γυμναζόμενοι. τὸν γὰρ σιδηροῦν, σόλον προσαγορεύουσι. Ex quo loco colligitur diſcum maſſam fuiſſe lapideā, σόλον uero ferream. Diſcrimen uero in Iliados ψ Diſci & Soli tale faciunt: Differunt quidem Solus & diſcus: quod diſcus quidem latus eſt magisq́; cauus, Solus uero teres & rotundus, uel ſphæricus. Exhibentur autem & Iliados ψ ἀγῶνες, ἱππικὸς, πυκτικὸς, πάλης, δρόμου, θωρηχθέντων, σόλου βολῆς, τοξικῆς, καὶ ἔγχος. ἔδισκε ergo poëta per aphæreſin & ſyncopen dixit, pro ἐδίσκευε. Iaculatur etiam diſcum Vlyſſes apud Alcinoum regem, à conuiuio. b ℂ Accenditq́; ueſpere.) Allegoria eſt. Illuſtrauit lunam, hoc eſt, certamen ſuum peregit plenilunij tempore. Nam circa τὴν πανσέληνον ſolebat perfici ea Panegyris, ut in ſuperioribus cōmonſtratum. Atq; hæc ad Herculis inſtitutionem referri poſſunt, quod finitis certaminibus conuiuijs locum dederint.

EPODOS, COLON IX.

[a]Sonabat autem omne delubrum in delecta-bilibus conuiuijs uictorū laudes. [b]Et nunc priores ceremonias ſequuti, ad celebrem gratiā ſublimis uictoriæ, tonitru & igni flagrās telum horriſoni Iouis, ardensq́ fortiſsime compactum fulmen canamus. Atq; hic [c]tenere oblectans carminum demulcimentū ad tibiam illi occurret,

a ℂ Sonabat omne delubrum.) Quid inter conuiuandum è ritu ueterū

contigerit. Dum cõuiuarentur, encomia uictorũ recini ſolebant. b ❨ *Et nunc priores.)* ἀρχαῖς δὲ προτέραις ἑπόμενοι. *Redit à parecbaſi ad inſtitutum Ageſidami encomium: ac primum ſe fulmen Iouis, hoc eſt, ipſum fulminantem Iouem (qui Olympiæ colebatur) celebraturũ ſpondet: deinde uero Ageſidamum: idq́; priſco more, quo poſt peracta certamina, uictores laudibus efferebant.* c ❨ *Tenere demulcens.)* χλιδῶσα *pro* τρυφῶσα. *Tenera cantilena, præclarus hymnus illi Ageſidamo ad tibiam dicetur.*

STROPHE V. COLON VIII.

[a]Quæ apud percelebrẽ Dircen olim quidem
» [b]apparuerunt. Sed [c]ut filius ex germana coniuge
» patri deſiderabilis, ueniente rurſum iuuentute,
» magis autem inflammat amore mentem, quando
» diuitiæ adſcitum aliunde paſtorem & hæredem
» nactæ, morienti ſunt triſtiſsimæ:

ANTISTROPHE, COLON VIII.

» Sic eſt quando is qui egregia facinora pere-
» git, ſine hymno Ageſidame, ad Ditis ædes acceſ-
» ſerit: inaniter enim ſpirans, labore ſuo breuiter
» admodum delectatus eſt. [d]Tibi uero ſuauiſona ly
ra, dulcisq́ tibia gratiã parit ac [e]uariat. Sed et Pie
rides [f]Iouis filiæ, longe lateq́ tuã adaugent famã.

Dirce. a ❨ *Quæ.)* *Scilicet carmina prope Dircen Thebanum fontem apparuerũt. Eſt metaphora & Synecdoche. Senſus eſt: Carmina Thebana, hoc eſt, mea, & Pindarica, quandoquidem Thebanus ſim, in decus & ſplendorem Ageſidami ad tibiam canentur.* b ❨ *Apparuerũt.)* φάνεν *eſt pro* ἐφάνησαν, *per* ἀφαίρεσιν & ἀποκοπήν. *Lyrice, inquit, mea, quæ iam antea Thebis patria mea inclaruit, iamq́; diu, quantum ad promiſſum attinet, apparuit, Ageſidamo iamnunc tandem canetur, uel ſcripta etiam recitabitur. Nam & calamus & ad fiſtulam, & calamo ſcriptum hymnum referri poteſt.*

c ❨ *Vt filius.)* ὥστε παῖς. *Comparat hymnũ ſuũ filio gneſio. Quemadmodum, inquit, è germana coniuge filius gratiſſimus eſt patri redeunte illi iuuentute, id eſt ſenio confecto: Nam ut prouerbium habet,* δὶς παῖδες γέροντες: *ob eam potiſſimum cauſam, quod uideat facultatibus ſuis uerum ſuperſtitem*

Apud Ariſtoph. in νεφέλαις.

tem hæredem: Sic encomion hoc tibi gratum erit, propterea quod te olim uita defunctum poſteris cõmendabit, nec tua unquam monumenta obliterari ſinet. Conſtat autem comparatio hæc antitheſi tali: Pater ob ſucceſſorem legitimum filium gaudio perfunditur. Econtrario: Pater ob alienos ſucceſſores, nulla ſua ſuperſtite ſobole genuina, mœrore conficitur. Sic qui inſignium facinorũ ſplendore rutilat, ex hac uita migrans gaudet, ſi habeat uirtutum ſuarum buccinatores & encomiaſtas. Rurſus mœret, ſi nullam uideat meritorum ſuorum memoriam apud poſteros relinqui. Quod illis contingit, qui Muſas & literas non colunt, ſeu quorum eruditi res geſtas literis non cõmendarint. d ¶ Tibi uero ſuauiſona lyra.) τὶν δ᾽ ἁδυεπής. Hymnum ſuum abſoluturus, Ageſidamum non ſine laudum ſuarum præconibus abiturum ex hoc mundo adfirmat. e ¶ Variat.) ἀναπάσσει, reſpergit, uarie concinit. f ¶ Iouis filiæ.) Filiæ Iouis latam celebritatẽ habent: id eſt, Muſæ & bonæ literæ, poſſunt quem uoluerint eximie cõmendare. Gnome eſt, cui conſonat illa Heſiodia:

ἐκ γὰρ μοισάων κλέος ἔσσεται ἀνθρώποισι.

EPODOS, COLON IX.

[a]Et ego adiunctus Muſis, in inclytam Locrorum gentem incidi, [b]melleq́ꝫ fortem ciuitatem irrigans, amabilẽ Archeſtrati filium laudaui: quẽ uidi manus robore, ad aram Olympiã præſtantem, eo quidem temporis forma pulchrum, ætate temperatũ, quæ [c]impudentem [d]à Gannymede mortem unà cum Venere prohibuit.

a ¶ Et ego.) Scite quaſi perorando, ab infinito, ac multis Ageſidami præconibus, ad finitum, ad ſemet ipſe deſcendit. quaſi dicat: Nedum ab alijs & ab ipſis Pieridibus & tibijs, uerum & à me laudaberis, imò iam cõmendatus es. b ¶ Melle.) μέλιτι. Metaphora eſt, pro dulci hymno. c ¶ Impudentem.) Impudentem mortem, quod nemini parcat, nec ullum neq; temporis, neq; perſonarum reſpectum habeat. d ¶ A Gannymede.) Gannymedes lætificantem curas ſonat, à γαίνυμι, & μῆδος. Quomodo hic ad deorum collegium translatus ſit, ut illorum pincernam ageret, eſt in prima ode Olymp. recitatum. Adijciemus hic ſaltem nonnihil ex Paulo Oroſio, qui lib. 1. cap. 12. de Gannymedis raptu hæc memoriæ prodidit. Tantalus rex Phrygiorum, Gannymedem Trois Dardaniorum regis filium cum flagitioſiſſime rapuiſſet, maiori conſerti certaminis fœditate detinuit, ſicut Phanocles poëta cõ

firmat, qui maximum bellum ob hoc concitatum fuiſſe cõmemorat. Hæc Oroſius. Indicat autem Ageſidamum omnium fuiſſe formoſiſsimũ, dum eum & forma & ætate Gannymedi ſimilem facit, ipſiq; Veneri, quam κυπρογενῆ, id eſt, in Cypro inſula genitam, poëtico epitheto appellat. Ageſidamus, ut obiter de etymo nominis quicquam dicam, eſt ab ἄγησις, uel ἄγος ductio uel dux, & δῆμος populus. η in α dorice mutatur. Cõmuniter ergo Ageſidemus, Dorice Ageſidamus dicemus. Heroicũ nomen. Quod ſi poſterior uox à δαμνάω, id eſt, domo domare, deducatur, ductorem domantem, uel principem domitorem ſonabit.

Venus κυπρογενὴς Ageſidamus.

EIDEM AGESIDAMO FOENVS, ODE XI.

STROPHE I. COLON VI.

» [a]INterdum plurimus uentorum inter
» homines uſus eſt, interdum & cœle-
» ſtium aquarum pluuialium, [b]quæ nu-
» bium ſunt filiæ. Sin [c]ex labore quiſq;
» fortunatus ſit, melliti hymni fiunt illi [d]principia
» poſteriorum ſermonum: Nam & conſtans fœ-
» dus eſt magnis uirtutibus.

ANTISTROPHE, COLON VI.

[f]Abundans autem laus Olympiorum uictoribus conſtituta eſt ô noſter, quam & lingua no-
» ſtra diſpenſare geſtit. [g]Dei enim prouidentia ſa-
» pientibus aliquis perpetuò curis floret. [h]Noueris itaq; nunc Soſtrati fili Ageſidame, tuæ pugilatoriæ cauſa,

EPODOS, COLON X.

Qua [i]aurea olea coronatus es, [k]hunc ſuauiſonum ornatum reſonabo, Locrorum Epizephyriorum genus magni ducẽs, [l]illic & uos unà mecum ô Muſæ chorũ ducite. [m]Spondeo enim uos

non

non auerſantem hoſpites exercitum, neq; hone-
ſti inexpertũ, cæterum ad ſapientiſsimos bellige
» ratores acceſſuras. "Natura nanq; inſitum mo-
» rem, °neq; aſtuta uulpecula, neq; terribiles leo-
» nes facile permutarint.

ENARRATIO.

Priori hymno, fœnore reſarciri poſſe, quod neglectum dilatione foret, ad-ſcrebat. Quare perinde ac debitores ultra ad fœnus acceptã pecuniam, aliam quandam mercedis loco & fœnoris gratia reddunt: ſic iamnunc Pindarus ultra promiſſum atque adeò debitum encomium, alteram hanc, ceu fœnuſculi loco, oden adiungit, quã & ideo τόκον, *id eſt uſurã inſcripſit. Laudat igitur Age-ſidamum à pugilatu, à corona uictoriæ, à liberalitate tum ipſius, tum gentilium Locrorum, à ſapientia & fortitudine: ſuccincto epinicio multa præconia con-gerens.* a ℂ Interdum plurimus.) *Ab artificioſe poſita comparatione, orditur, cuius hæc ſumma: Quemadmodũ uenti nautis, & imbres agricolis plurimum cõmodant: ſic hymni uictores iuuant & decent.* b ℂ *Quæ nubiũ ſunt filiæ.) Aquas pluuias, nebularum filias metaphoricôs appellat, quod ex nebulis prodeant & fiant.* c ℂ Ex labore fortunatus.) *Periphraſis eſt uictoris, ex labore fortunatum eſſe. Melliti, metaphorice ſuaues.* Argumentum.

d ℂ ὑστέρων ἀρχαὶ λόγων, *principia poſteriorum ſermonum.) Hoc eſt, faciunt, ut apud poſteros illorum quoq; non unquam obliteretur memoria.*

e ℂ Conſtans fœdus.) *Magnis uirtutibus conſtans fœdus eſt: id eſt, magnæ uirtutes diu durant: illarum memoria nõ facile eximitur uel extirpatur ex humanis mentibus. Ratio eſt, quî fiat, quod encomia uirtutum alia pariant: id eſt, indelebilem memoriam faciant.* f ℂ *Abundans autem laus.) Gnomen, magnis uirtutibus &c. confirmationem ſubijcit. Magnæ uirtutes ſunt huiuſmodi, ut non poſsint extingui, nec una ſaltem ratione cõmendari, ſed plurima laudum argumenta ſubminiſtrant: qualis etiam uirtus eſt Olympicæ uictoriæ, quã & iamiam hoc etiam ueluti fœnuſculo extollam.* g ℂ Dei enim *prouidentia.) Suæ poeticæ autoritatem parit, dum eam ceu eximiã Deo acceptam refert. Dei munus eſt, quempiam eximijs argumentis, adeoq; poetice conſpicuum eſſe. Enallage perſonæ eſt, incertã pro ſua uſurpans.* τέλλεται, τέλλεται. *referendum eſt ad ſequentia:* τέλλεται καὶ πιστὸν ὅρκιον μεγάλαις ἀρεταῖς. *Adeò ſæpe unica* ὑποδιαστολὴ *male poſita, uniuerſam ſententiã interturbat. Firmum fœdus oritur magnis uirtutibus, id eſt, firma ſtabilitas. Per*

ὅρκιον ſeu fœdus hymnũ intelligit, quo fit, ut uirtutes perpetuò durent. ἀγνεὶ) pro ἀνάκλτου. h ℂ Noueris itaq;.) Argumenta laudis breuiter iam aggreditur. i ℂ Aurea olea.) Auream oleam, id eſt, pulchrã, dicit, conſueta ſibi metaphora. k ℂ Hunc ſuauiſonum ornatum.) Metaphora eſt, pro hymno. Ob uictoriã tuam quã pugilatu adeptus es, hunc etiam tibi hymnũ canam. l ℂ Illic & uos.) Apoſtrophe eſt ad Muſas, qua eas hortatur, ut unà ſecum chorũ ducant, in gratiã Ageſidami uictoris. συγκωμάζειν, ſimul ſaltare eſt, chorũ ducere, exultare. Illic, id eſt, apud Locros Epizephyrios, de quibus in præcedenti ode. m ℂ Spondeo.) Polliceor uos acceſſuras &c. Argumenta ſunt honeſti, quibus perſuadere uult Muſis, ut unà ſecum apud Locros illos lætæ ſint: ſunt enim hoſpitales Locri. Per exercitum enim hoſpites nõ auerſantem, metaphorice & periphraſtice Locros intelligit. dumq; exercitum uocat, ſimul bellicoſam eſſe gentem adumbrat. dum non auerſari eos hoſpites ait, ab hoſpitalitate, & benignitate in aduenientes & exteros amicos eos prædicat. Deinde ſtatim honeſti ſcientiam eis tribuit: Nouerunt quomodo nos, ô Muſæ, tractare debeant. Pòſt à rebus bellicis & ſapientia, dum eoſdem ſapientiſſimos belligeratores nominat. n ℂ Natura nanq; inſitũ morem.) Sententia eſt, & argumentum à neceſſario. Natura Locris inſitum eſt, ut ſint hoſpitales, benefici, liberales, bellaces, ſapientes, honeſti: ideo nõ poſſunt ab eis uirtutibus deſiſtere, non poſſunt nõ nos amare ô Muſæ. o ℂ Neque aſtuta uulpecula.) Ab inductione argumentaturus, duo animantia, pro uniuerſis adducit, uulpeculam & leonem, quæ ob ſui natiuã proprietatem non incõmode pro cunctis animantibus accipiuntur. In uulpe aſtutia, in leone fortitudo eſt conſideranda. Vtrinq; eſt exceſſus. Vulpecula aſtutiſſima, leo fortiſſimus. Duæ uero uirtutes ſapientia & fortitudo, ſunt quæ mundum hunc, imò totum uniuerſum adminiſtrant. Quare hæc eſt ſententia: Nullius planè creaturæ uel animantis calliditas, uel fortitudo, ſeu robur, ingenitam alicui habitudinem abolere poteſt. quod & Venuſina Muſa uoluit dum dixit:

Naturam furca expellas, tamen ipſa recurret. Huc apologus Aeſopicus de fele in fœminam tranſmutata, & mure, pertinet. Eſt ergo tale enthymema: Locri Epizephyrij natura ſunt candidi & benefici, & uirtutibus præditi, ergo ab illis ipſis uirtutibus non poſſunt deſtitui: quare & nos amice excipient atq; tractabunt. Vulpem αἴθωνα, id eſt, ardentem uocat, ſplendidæ & fulgentis caudæ ratione: cuius nomine aliàs Grecis etiam λαμπουρὶς dicitur.

ERGO.

ERGOTELI HIMERAEO DOLI- *chodromo*, ODE XII.

STROPHE I. COLON IX.

SVpplico tibi [a] ô [b] Iouis libertatis auto
ris filia [c] fortuna ſeruatrix, pro ciuitate
» Himera latepotenti. Tibi mari guber
» nantur ueloces naues, terraꝗ; uehe-
» mentia bella, & ſenatoriæ conciones. Spes mor-
» talium ſanè, multa ſurſum, rurſus multa deorſum
» uolutant, [d] mendacia uana ſecantes.

ANTISTROPHE, COLON IX.

» Nemo quiſquam ſpiritum in hac terra ducen-
» tium, certũ de futura actione ſignum reperit. Si-
» quidem uenturorũ quidem cõſilia cæca ſunt. Ac
» pleraꝗ; hominibus præter ſententiam [e] aduerſus
» oblectationem euenere: alij uero triſtibus poſt-
» quã [f] procellis incurrerunt, ingenti bono, [g] malũ
» repente permutarunt

EPODOS, COLON X.

Fili Philanoris. [h] Atqui tuus etiam pedum ho-
nor, in natali ſolo emarcuiſſet inglorius, perinde
atꝗ; [i] gallus gallinaceus [k] domi pugnans: niſi for-
tunę tuę aduerſa [l] ſeditio, Cnoſia te patria priuaſ-
ſet. Nunc uero Olympiæ coronatus, & bina ui-
ce Pythoni & Iſthmi Ergoteles [m] calentia nym-
pharum lauacra baiulas, ueluti [n] in propria tellu
re commorans.

ENARRATIO.

Ergoteles hic, genere Cretenſis fuit, ex Cnoſſo urbe Cretæ oriundus, circi- *Argumentum.*
ter 77. Olympiade uicit, ac deinceps Pythiade in 29. Porrò quum in patria

eius ſeditio eſſet orta, Himeram Siciliæ urbem profugus uenit, ubi ciuitate donatus turbas quæ ab Hierone & Gelone cōcitatæ erant, pacauit. Et quia Cnoſſum patriam ſuam Cretenſem, Himera Sicula permutarat, fortunam rerum dominam admiratus poëta, numen eius pro Himera & Ergotele depoſcens orditur. At priuſquam ipſum argumentum abſoluamus, epigrapham etiam conſiderare non incōmodum fuerit. Primum ergo quid ſit δολιχοδρόμος, *uidendum.* δόλιχον *per ſeſe longum ſignificat. Hinc Homerus grues* δολιχοδείρους *appellat, à longo collo. In gymnico uero certamine,* δόλιχον *ſpecies ſtadij eſt, à longitudine ſpacij uel curſus nomen habens, perinde atq; colligere eſt ex Iulio Polluce, apud quem libro tertio, cap.* περὶ δρόμου γυμνικοῦ, *ſynonyma ſunt hæc,* δολιχοδρόμος, ὁ τὸν δόλιχον θέων, ὁ τὸν μακρὸν δρόμον ἀγωνιζόμενος. *hoc eſt, dolichi curſor, dolichum currens, longo curſu certans.* δόλιχον *enim &* μακρὸν *idem ualent. Budæus in ſuis græcæ linguæ diligentiſſimis & doctiſſimis commentarijs,* τὸν δόλιχον *longum ac ueluti plenum curſum diaulo maiorem ſignificare putat. Verum quum Aeſchines, ut eſt ibidē apud Pollucē, dixerit,* τὸν δολιχοδρομήσαντα στάδιον, *eſt quur opiner* στάδιον *&* δόλιχον *idem eſſe, nec in diuerſum recidere apud Pollucem* σταδιοδρόμον, δολιχοδρόμον, *&* σταδιῆ. *Verum hic certiora adferentibus lubens, ut par eſt, cedam. Proinde hæc ode inſcripta eſt Ergoteli Himeræo* δολιχοδρόμῳ, *hoc eſt, dolichi ſeu ſtadij curſori. Laudat aūt ab Olympia, Pythia & Iſthmia uictorijs: tamē hæc oda* ἀνασκευὴ *eſt, quā* αἶνος: *nam ſola* ἀνασκευῆ, *hoc eſt, confutatione conſtat. Tollit enim, quæ illi obijci poterat, fugæ turpitudinem. Omnia, inquit, fortunæ ſubiecta: proinde honorifice diuino quodam conſilio eum Himeram fugiſſe.* a ¶ O *fortuna ſeruatrix Iouis filia.) Locus cōmunis de fortunæ imperio. Vbi primum conſiderandum, quod Iouis filiam faciat, & Iouis* ἐλευθερίου, *hoc eſt, libertatis autoris: quo fortunæ fontem & naturā pulcherrime deſcribit, longe certe rectius cæteris gentibus & philoſophis, qui fortunam quidem deam, & fortuitū euentum ſimpliciter adfirmabant. Gentes humanarum rerum inſtabilitatem ſecum reputantes, omnia uel Proteo mutabiliora cernebant, ac pleraſq; omneis res præter animi ſententiam euenire. Colligebant igitur fortunam eſſe numen oportere, cuius nutu & imperio cuncta gererentur. Philoſophi fortunam & caſum, euentum præter animi noſtri deliberationem definierunt: & recte quidem: ſed fontem tamen & impulſorē fortunæ prorſum ignorarunt. Multo melius & ſanctius Pindarus, fortunam hic Iouis, hoc eſt ſummi dei filiam facit. Quod quid aliud eſt, quàm fateri fortunam eſſe fatum, atq; è diuina prouidentia & operatione profluere? Sic fortuna fortuitus quidem euentus eſt, cuius autor & impulſor*

Quid δολιχοδρόμος

ſor Deus. Quicquid nobis nihil tale cogitantibus forte fortuna contingit, fortuna eſt, & fortuitus euentus, reſpectu noſtræ uoluntatis & meditationis: ſed fatum & prouidentia eſt, reſpectu æterni Dei, non Homerici quidem Iouis, ſed patris domini noſtri ἰησοῦ χριστοῦ. b ¶ Iouis libertatis.) *Libertatis autorem Iouem nominat, quod eum è bello inteſtino Cnoſio liberarit, ac Himeræorum libertate gaudere fecerit: quiq; ueræ libertatis in omnibus rebuſpublicis autor ſit & largitor.* c ¶ Seruatrix.) *Seruatricem fortunam appellat, quod eius, hoc eſt, diuinæ uoluntatis beneficio, è turbis Cnoſijs ereptus, & Himeræ ſeruatus ſit. Vel generatim, quod omneis ſeruet diuina clementia & prouidentia.* d ¶ Mendacia uana ſecantes.) *Hoc eſt, fruſtra falſis rebus, quas apprehendere nequit, inhiat.* e ¶ Aduerſus oblectationem.) *ἐμπαλιν τερψιος, contra uoluptatẽ, aduerſus oblectationẽ.* f ¶ Procellis.) *ζάλη, à ζα augendi particula, & λίαν ualde, & ἄω ſpiro, grande malum, ingens procella eſt.* g ¶ Pro malo permutarũt.) *πήματος, pro ἀντὶ πήματος, pro malo ingens bonum receperunt. πεδάμειψαν pro πεδήμειψαν, à πέδον καὶ ἀμείβομαι, firmiter permutarunt. Rara cõpoſitio.* h ¶ Atqui tuus etiam pedum honor inglorius.) *Cõparatio talis eſt: Si, inquit, domi tuæ Cnoſi permanſiſſes, inſtar galli domeſticã pugnam cum gallo cientis, fuiſſes. Solet quidem gallus gallinaceus cõmittere prælium, ſed illud eſt domeſticum, ac ueluti obſcurum, non publicum, non celebre. Quo pariter innuit, ipſum Olympicam non conſecuturũ fuiſſe uictoriam, ſi ex Cnoſo nõ fugiſſet. Quod ad ignominiã uerti potuiſſet, in laudem abijſſe oſtendens.* [ἐλευθέριος.]

i ¶ Gallus.) *ἀλέκτωρ & ἀλεκτρυὼν, gallum gallinaceum ſignificat. Homerus ſolem etiam eodem nomine appellat, quod uterq; mortales excitet, & lectis ſurgendo priuet hic fulgore, ille cantu, ut & antehac indicatum.*

k ¶ Domi pugnans.) *ἐνδομάχας pro ἐνδομάχης, intus pugnans:*

l ¶ Seditio.) *στάσις ἀντιάνειρα, ſeditio uiris & fortibus inimica, ab ἀντὶ & ἀνὴρ uel ἠνορέα.* m ¶ Calida lauacra baiulas.) *Quum Hercules Gerionis boues agens, Siciliam tranſiret, iuxta Himeram Mineruæ thermas è terra ſcaturire fecit, quibus longo itinere defatigatus, uires ſuas recolligeret. Hæc interpres. Ergo calida Nympharũ lauacra baiulas, hoc eſt, multiplici uictoria exornatus thermas ad Himerã ſitas, & per ſynecdochen ipſam totam Himerã extollis & laudibus uehis. Vel allegorice, ceu feſſus iam uires reſumis & recrearis è thermis, hoc eſt, hymnis & encomijs. Calida nympharũ lauacra, eſt periphraſis thermarũ. Victoria Olympia, Pythia et Iſthmia perinde te exhilarãt, atq; thermæ Himeræ eos, qui in illis lauãt.* n ¶ In propria tellure cõmorãs.) *παρ' οἰκείαις ἀρούραις, hoc eſt, uelut in propria terra cõmorans.*

XENOPHONTI [a]CORINTHIO [b]STADII CVRSORI, CVRSV ET [c]QVINquertio uincenti, ODE XIII.

STROPHE I. COLON XI.

T[d]Er Olympĳs uincentē Xenophontis laudans domū, erga ciues mitem, erga hoſpites amicam, agnoſcam felicem Corinthū Neptuni, qui in Iſthmo colitur, [e]uiris ſplendidum ueſtibulum. [f]In ea æquitas uerſatur, ſorores ꝗ fundamentū urbium iuſtitia, & cōcordiæ cauſa pax, hominibus diuitias promentes filiæ bene cōſulentis Themitos,

ANTISTROPHE, COLON XI.

[g]Quæ ſaturitatis matrem iniuriam arcere uolunt, ſermone temerariam.

ENARRATIO.

Argumentum. *Xenophontem Corinthium, qui 79. Olympiade, uno die geminam uictoriam, alterā quinquatrij, alterā ſtadij adeptus eſt, laudat: patremq; eius Theſſalum, qui antea 69. Olympiade coronatus erat Olympico agone. Vnde Ter Olympĳs uincentem domum inquit, Xenophontem & patrem eius Theſſalū reſpiciens. Loci quibus utitur ſunt ij: Ab æquitate, à iuſtitia, à pace, à patria, ab inuentione & ingenio Corinthiorū, à literis & rebus bellicis, ipſum uictorem cōmendat: à ſtadij & quinquatrij exuperatione, ab Iſthmia & Nemea uictorijs, à patre Theſſalo, eiusq; uictorijs, ſtadij, diauli, & hellotijs, ab auo Pteodoro. Poſtea digreſsionem immiſcet de Corinthiorū maioribus. Poſtremo Xenophontem à multis uictorijs effert, Delphicis, Argiuis, Thebanis, Arcadicis, Pelleneis, Aeginetis, Sicyonijs, Megarenſibus, Eleuſinijs, Marathonicis, Aetneis & Eubœis.* a ℂ Corinthio.) *Corinthus nobiliſsima urbs ad Iſthmum ſita.* b ℂ Stadij curſor.) *Epigrapha Xenophontem σταδιῆ, id eſt, ſtadij cu ſorem uocat. Iam priori ode στάδιον & δολιχὸν non multum differre indicatū eſt: quare σταδιοδρόμος & σταδιεὺς & δολιχοδρόμος ſynonyma erunt, ni fallar. Autore uero Budæo, δολιχὸν curſus diaulo maior erit, & δολιχοδρόμος eum ſignificat, qui plenum curſum perfecerit.*

rit. Stadiū ergo ab ἵστημι, *ſto uel ſiſto, uel à* στάσις *deducitur. Græce* στάδιος, στάδιον, *& apud* Homerum *Iliad. ν.* σταδίη, *locus eſt, ſeu ſpatium trecentorum cubitorū, ut* Hypomnemata *Pindarica tradunt. Aulus Gellius* 600. *pedes ſtadij menſuram fuiſſe ex* Plutarcho *annotauit.* c ¶ Quinquertio.) πένταθλον *Latinis quinquatriū uel quinquertium ſonat, quod quinq; complectatur certaminum genera, pugilatum, luctam, ſaltum, diſcum & curſum. à* πέντε *&* ἄθλον. d ¶ *Ter Olympijs uincentem.)* Propoſitio eſt *encomiaſtica, qua multis inſignibus epithetis laudat Corinthum, eamq; circunſcribit.* e ¶ *Viris ſplendidum.)* ἀγλαόκουρον, *iuuenes ſplendidos, ſeu inſignes uiros aut ciues continentem.* f ¶ *In ea æquitas.) Inſigni proſopopœia Corinthū laudat: à fœlici reipublicæ ſtatu, in qua regnare dicit matrem Themin, hoc eſt, honeſtatem, ſeu honeſti deam. Atq; huic tres filias tribuit,*

εὐνομίαν — *Id eſt,* — *bonam legum conſtitutionem.*
δίκην — *iuſtitiam uel ius.*
εἰρήνην — *pacem.*

Ingens ſanè laus urbis, in qua talis politia ſit, ut in ea tres hæ filiæ deprehendantur, omnis boni, cunctarumq; opum largitrices. g ¶ *Quæ ſaturitatis matrem.)* Per hypallagen accipiendum eſt quod ait, Arcent filiæ Themidis iniuriam ſaturitatis temerariloquam matrem. Vult enim dicere, arcent ſaturitatem iniuriæ matrē. Eſtq; anthypophora. Diluit quod obijci poterat, de Corinthiaco luxu. Siquidem quum Corinthiorū luxus & petulantia, non uno apud Græcos adagio taxata eſſent, utpote, Ilium nō indignatur Corinthijs: &, Corinthiari: &, Non eſt cuiuſuis adire Corinthum: habuerunt quo reprehenſioni & culpæ fuerint obnoxij. Quæ præoccupans noſter, filiæ, inquit, Themitos, & alia quæ iamnunc mihi dicenda ſunt de Corinthijs præclara, uetera iſta opprobria & improperia Corinthiaci luxus, & effœminatæ reipublicæ uitia cōtegunt, arcent & remouent: quandoquidē iam nulla nō uirtus Corinthi abundet. Homerus τίκτει τοι κόρος ὕβριν ait. Ergo hic locus, ut dixi, per hypallagen eſt intelligendus. Deſcendit autem θέμις à uerbo τίθημι pono, quod ipſum honeſtum, leges ferat, iuſta & pacifica ſanciat.*

Sunt mihi [a]præclara dicenda, quæ ut in medium proferam, recta quædam audacia me compellit. Primum [b]difficile eſt ingenitum occultare morem. [c]Vobis uero filij Aletæ ſæpe uictoriam gerentem ſplendorem, cum ſummis in ſacris certa-

minibus præeminentium uirtutibus dedere. Sæpe præterea & cordibus uirorum iniecerunt

EPODOS, COLON XI.

Antiquam pulchre florentes horæ[d] ſapientiã, omneq́ꝫ inuentionis opus.

a ¶ Præclara dicenda.) Attentos reddit Corinthios. b ¶ Difficile.) ἄμαχον pro ἀμήχανον. Id eſt, impoßibile eſt, fieri non poteſt, ut ingenitum natura bonum ueſtrum Corinthij occultetur: tantum enim eſt, ut ſeſe quotidie exerat & aprico gaudeat: unde neq; me, quo minus id commendem, continere queo. Adfirmat aũt Corinthios natura, ingenio, & uirtutibus, multis præſtare mortalibus. c ¶ Vobis uero filij Aletæ.) Probat quod dixit, exemplis multorũ in Olympijs uictorũ.) Periphraſis eſt Corinthiorũ filij Aletæ. Fuit Corinthiorũ rex Aletes, tricenteſimo anno poſt Dorienſium acceſſum, ut Scholia habent. ἀλάτα pro ἀλήτου. d ¶ Sapientiam.) Aliud argumentum à maiorum ſapientia & inuentione. εὑρόντος, eius qui inuenit: participium ἀόριστον. hoc eſt, inuentoris.

Aquila duplata tẽplorum ornamentũ, ἀέτωμα dicebatur.

[a]Bacchi unde Charites cum Dithyrambo,[b] bouem trahente, illic apparuerunt. Ecquis [c]equinis armis menſuras, [d]deorũ item in templis aquilam geminam, auium regem poſuit? [e]Apud quos & Muſa ſuauiſona[f] & Mars pernicioſa fortium uirorum clade floret.

a ¶ Bacchi unde Charites.) Vnde, ex ſapientia & inuentione Corinthiorum prodijt primum Bacchi Dithyrambus. Quid inuenerint primum Corinthij, enarrat. Primum inuentum eſt Bacchi Dithyrambus. Porrò Bacchus Semeles & Iouis filius, tertio transformationũ Ouidij, & apud Græcos Dithyrãbus appellatur, à duplici natiuitate, quod bis ianuam naſcendo tranſierit, primum matris aluum, deinde fœmur Iouis. Etenim quum Semele, fraude Iunonis, ut Ouidius recenſet, ad inferos tonitru Iouis detruſa eſſet, infantem Bacchum Iupiter è Semeles aluo exemptum in fœmur ſuum ad iuſtum uſq; maturitatis tempus conſuit & repoſuit, à δὶς bis, & θύρα ianua, & βαίνω ſcando, tranſeo. Primo ergo Dithyrambus Bacchi, ab euentu epitheton eſt. Secundo, circularem ſaltationem in Bacchi decus apud Corinthios inſtitutam ſignificat, ut hoc loci: quam ſaltationem, per appoſitionem Bacchi Charites, hoc eſt, Bacchi

chi oblectationem nominat. Tertio, hymnum in Bacchum conſcriptũ ualet: unde Dithyrambici etiam poëtæ. Quin & Pindarũ Dithyrambos ſcripſiſſe Suidas eſt autor. b ℭ Bouem trahente.) *βουλάτην appellat Dithyrambum, à βοῦς & ἐλάω uel ἐλαύνω, quoniam bos præmium eius ſaltationis erat.* c ℭ Equinis armis.) *Secundum Corinthiorum inuentũ eſt currus. Nam per uaſa equina, currũ μεταφορικῶς intelligit, uel ſecundum alios, frenos.* d ℭ Deorum in templis.) *Tertium inuentum eſt gemina aquila, deorum templis ornamenti gratia impoſita. Hactenus ab inuentione, mox ab alijs præclaris rebus cõmendat Corinthios. Porrò duplicata aquila templis impoſita græcis ἀέτωμα dicitur, ut Didymus, Timæus & Demetrius in Scholijs.* e ℭ Apud quos & Muſa ſuauiſona.) *Poëtæ Corinthi etiam clarent. Propter Eumolpum Corinthium hoc dicit, qui Græcorũ reditum conſcripſit: tum propter Aeſona poëtam Corinthium, cuius meminit Simonides.*

f ℭ Et Mars. &c.) *Hæc propter Perſicũ bellum dicit, in quo & ipſi duce Adianto belligerati ſunt, ac plurima pro Græcorum ſalute fecerunt.*

STROPHE II. COLON XI.

[a]Summe pater Iupiter fortiter Olympiam adminiſtrans, nullo non tempore fauor tuus meis adſit carminibus obſecro, huncq́ populum innoxium regens, felicis Xenophontis dirige propitiam fortunam. Suſcipe iuxta illius [b]coronarum laudatricem legem, quam ex Piſanis agris refert, curſum ſtadij unà cum quinquertio exuperans, quæ duo nemo unquam antehac mortalium, ut is, uno die attigit.

a ℭ *Summe Iupiter.) εὐχὴ eſt. Precatur Iouem pro felicitate Corinthiorũ & Xenophontis, utq́; hunc hymnum placidus ſuſcipiat.* b ℭ *Coronarum laudatricem legem.) Coronarũ laudatricem legem hymnum ſuum allegoricè uocat. Lege enim cautum erat, ut uictores encomijs celebrarentur. Laudat eum iuxtà à ſtadij & quinquatrij uictoria.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Duæ ſubinde[a]ſelinorũ plicaturæ coronarunt, cum Iſthmijs tum Nemea, (quæ illi non [b]reniti-

tur) perſpicuum uictorem. [c]Patris demum eius, cui nomen Theſſalo, pedibus, prope [d]Alphei flu enta [e]ſplendor repoſitus eſt: ſiquidem in Pythijs [f]ſtadij honorẽ, diauliq́ uno die recepit, eodemq́ menſe. [g]Aſperis Athenis tria quidem opera pedum uelocitate conſpicua dies reddidit pulcherrima circa comam.

a ℭ *Selinorum plicaturæ.*) *Nedum pinus in Iſthmijs certaminibus dabatur, uerumetiã ſelinum, id eſt, apium, perinde ac in Nemeis: niſi quod Iſthmi, ab arido apio corona nectebatur, Nemeæ uero è uiridi: ab Iſthmia & Nemea uictoria eum cõmendans.* b ℭ Renititur.) ἀντιξοεῖ ἀντίκει). c ℭ Patris demum eius.) *A patris Theſſali uictorijs amplificat: laus patris in filium, & uice uerſa reſilit.* d ℭ Alphei fluenta.) *Periphraſis eſt Olympiorum.* e ℭ ἄγλαα ποδῶν.) *Metaphora eſt, pro uelocitate.* f ℭ *Stadij diauliq́ honorem.*) *Stadium quid ſit, & unde dictum, ſuprà annotatum. Diaulum uero hactenus non occurrit, quare ſuccinctim enarrabimus. Compoſita uox eſt, à* δὶς *bis, &* αὐλὸν, *id eſt metaphorice anguſtum & prolixum: ab inſtrumento, quam tibiam uocant, ſimilitudine deſumpta, ut Scholia in Iliados ψ adfirmant. Ergo* δίαυλον *bis anguſtum & prolixum ſonat. Spatium proprie eſt, quantũ duo ſtadia longitudine complectuntur: unde Iulius Pollux* δίαυλον, διπλοῦν στάδιον, *id eſt, duplex ſtadium appellat. Patrem ergo Xenophontis Theſſalum & ſtadio &* διαύλῳ, *hoc eſt, duplici ſtadio uiciſſe adſerit.* g ℭ *Aſperis in Athenis.*) *Tria præclara facinora Athenis geſſit, propter quæ capitis ſui coronas etiam accepit: hoc eſt, triplicẽ uictoriam adeptus eſt, ex triplici certamine, nimirum ſtadio, diaulo, & armato curſu: ut hypomnemata uolunt.*

EPODOS, COLON XI.

[a]At in Hellotijs ſeptẽ coronas nactus eſt, [b]in marinis uero Neptuni inſtitutis maiora eum cũ patre Ptœodoro ſequuntur oblectamenta, præcioſioraq́ præconia. Quoties uero [c]Delphis atque [d]Leonis in finibus primas tenuiſtis? [e]Cum non paucis quidem dimico, de multitudine bo-

norum ueſtrorum: [f] ſed quemadmodum lapillorum qui in mari ſunt, numerum planè recenſere nequeo, ſic nec omnia ueſtra.

a ℂ *In Hellotijs.*) *Hellotia Panegyris erat apud Athenienſes, Mineruæ Hellotidis cauſa inſtituta, principium inde ducens. Quum Dorienſes ope Peloponneſiorum Corinthum & cepiſſent, & igni ſuccendiſſent, uirgines quædam incendiū atq; perniciem ſui effugere uolentes, cum Eurytione & Hellotide ſororibus, in templum Mineruæ confugerūt. Quod animaduertentes hoſtes, templo flammas admouerūt: illic reliquis effugientibus, Eurytione & Hellotis uirgines ac ſorores iſto incendio perierunt. Hinc exorta deinceps peſte, editum eſt à Minerua oraculum, non antea deſituram luem, quàm animas crematarum uirginum expiaſſent. Quare Mineruæ Hellotidi ædem ſacram extruxerunt, & Panegyrin Hellotia dictam, pro Hellotidis expiatione inſtituerunt. Alij Hellotia, à palude quæ eſt in Marathone Atticæ, ubi Mineruæ templum ſacrum ſcriptum eſt, nominata putant. ἕλος enim palus: hinc ἑλλωτὶς, quaſi paludana Minerua dicitur. Alij à capto Bellerophontis equo Pegaſo, cui primū Minerua frenum indidit. ἑλεῖν enim capere eſt: hinc ipſa ἑλλωτίς. Enimuero prior ratio potior uidetur, & proxime accedere, Panegyrin Hellotia ab Hellotide uirgine duxiſſe nomenclaturam.* *b* ℂ *In marinis Neptuni inſtitutis.*) *Periphraſis eſt Iſthmiorū.* ποτειδᾶνος τεθμοῖσι, *pro* ποσειδῶνος θεσμοῖς. *c* ℂ ἐν δελφοῖς.) *Periphraſis Pythiorū.* *d* ℂ *In finibus.*) *Vel ſeptis, uel herba, hoc eſt, nemore Leonis. Periphraſis eſt Nemeorum.*

e ℂ *Cum nō paucis dimico.*) *Hoc eſt, multi ſunt quos uirtutibus, & multiplici uictoriæ titulo excellitis.* *f* ℂ *Sed quemadmodum lapillorū.*) *Comparatio eſt hyperbolica. Quemadmodum, inquit, arenæ maris numerus comprehendi, nec exprimi uerbis poteſt. Hucuſq; comparat, applicationem omittens, quæ hunc ad modum, uel conſimilem ſubaudienda eſt: Sic nec ueſtrorum ego, ô Xenophon, præconiorum magnitudinem recenſere ualeo.* ποντιᾶν ψάφων, *pro* ποντιῶν ψήφων.

STROPHE III. COLON XI.

» [a]Qualibet in re modus eſt, quem intelligere,
» eſt optima opportunitas. [b]At ego uelut è numero ueſtro ad hoc deſtinatus, prudentiam canens maiorum, bellaq́ ab ipſis heroica uirtute geſta, nihil de Corintho mentiar: inter quos [c]Siſyphus

ſapientia, ueluti deus quiſpiam, præſtantiſsimus claruit. Dehinc Medea, quæ præter animi paterni conſilium nuptias ſibi fecit, ſeruans Argon nauim & nautas.

a ℂ *Qualibet in re.) Sententia eſt, qua ſe, ne laudum magnitudine modum tranſiliat, monet: atq; hac gnome* προκατασκευασίαν *facit ad ſequentia maiorum Corinthi præconia.* *b* ℂ *At ego uelut.) Poſt gnomen pulchre ſubiungit, ſeſe nihil præter modum, in Corinthiorum laudibus dicturum, neq; falſi quicquã cõmemoraturũ.* *c* ℂ *Siſyphus.) Laus patriæ Xenophontis à maioribus. Suprà induſtrios inductione oſtendit, ubi inuentionem ipſorum cõmendauit: nunc ſapientes & conſilijs pollentes item epagoga demonſtrat. Siſyphũ ſapientia clarũ fuiſſe, Glaucus Homericus teſtatur Iliad. 6. dũ inquit:*

ἐςι πόλις ἐφύρη, ὑπὸ ἄργεος ἱπποβότοιο,
ἔνθαδε σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
σίσυφος αἰολίδης, ὃ δ' ἄρα γλαῦκον τέκεθ' υἱόν.

πυκνότατον, *id eſt,* συνετώτατον. παλάμαις *pro* βουλαῖς.

d ℂ *Medea.) Vt Medea nuptias Iaſonis ſibi pararit, patris ſui Aeëtæ uoluntati (quæ necẽ Argonautis meditabatur) renitens, Apollonius in Argonauticis docet. Verũ quomodo Corinthios à prudentia laudat? Quũ Corinthia fuit, quum Colchida inſulam habitaret? Quæ ambiguitas hac ratione tollitur. Corinthus paterna Medeæ poſſeſsio atq; facultas fuit. Nam Aloëus & Aeëtes Medeæ pater, filij Solis & Antiopes, quibus Sol regionem diſtribuit, Aloëi Arcadiam, Aeëtæ Corinthum adiudicans. Quod quum Aeëtæ regnum nõ placeret, Buno Mercurij filio tradidit adminiſtrandam urbem, præcepitq; ut liberis eam ſuis tueretur. Ipſe uero in Colchida Scythiæ abiens, illic regnauit. Docet hæc, inquit Hypomnematiſtes, Eumelus poëta, qui eam hiſtoriam carmine hunc in modum conſcripſit:*

ἀλλ' ὅτε δ' αἰήτης καὶ ἀλωεὺς ἐξεγένοντο,
ἠελίου τε καὶ ἀντιόπης, τότε δ' ἄνδιχα χώρην
δάσσατο παισὶν ἑοῖς, ὑπερίονος ἀγλαὸς υἱός.
ἣν μὲν ἔχ' ἀσωπός, ταύτην πόρε δίῳ ἀλωεῖ.
ἣν δ' ἐφύρην, κτεάτεσσ' αἰήτῃ δῶκεν ἅπασαν.
αἰήτης δ' ἄρ' ἑκὼν βούνῳ παρέδωκε φυλάσσειν,
εἰσόκεν αὐτὸς ἵκοιτ' ἢ ἐξ αὐτοῖό τις ἄλλος,
ἢ παῖς ἠὲ υἱωνός, ὁ δ' ἵκετο κολχίδα γαῖαν. hoc eſt,

Al

At quando Aeëtes & Aloeus maxima proles
Solis & Antiopes, uiderunt lumina mundi,
Terram tum duplici partitus nomine charis
Diſtribuit gnatis, ſatus ex Hyperione Phœbus.
Quam tenet Aſopus dio præbebat Aloëi,
Hinc Ephyrenq; ſuam, regni cum rebus opimis
Atq; opibus cunctis Aeëtæ tradidit omnem.
Sponte ſua hanc iterum Aeëtes Buno retinendam
Commiſit, donec repetitum uenerit olim
Ex ſeſe natus ue nepos ue. At Colchica tellus
Sola illi cordi eſt, auidis quam uiſit ocellis.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Ad hæc & quondam ob Dardani muros uiſi ſunt utrinq; bellorum finem parare, alij quidem [a]cum Atrei charo genere Helenã repetentes, alij uero prorſum [b]arcentes. Nam, qui ex Lycia uenerat, Glaucum, adiutum Troas, Danai tremebant, qui [c]gloriabatur [d]in urbe Pirenes, ſui ſanè patris Bellerophontis principatum, & altam eſſe [e]ſortem, & ædes.

Corinthios à fortitudine maiorum cõmendat, quod & in Troiano bello habuerint, qui Græcos ſint ſectati: tum quod eorum uirtus à partibus Troianorũ etiam ſteterit. a ℂ *Cum Atrei charo genere.) Periphraſis eſt Agamẽnonis & Menelai, qui cum Græciæ iuuentute Helenam repetiuerunt. A Corynthijs autem Euchenor uates Atridas ſectatus eſt, quod ipſum Homerus etiam teſtatur, inquiens:*

ἦν δέ τις Εὐχήνωρ πολυΐδου μάντιος υἱός
ἀφνειός τ' ἀγαθός τε Κορινθόθι οἰκία ναίων.

b ℂ Arcentes.) Qui Achiuos ab Ilio arcuerunt à Corinthijs? Glaucus cum ſuis: is enim genus ſuũ ad Corinth. refert. c ℂ Gloriabatur.) Vt eſt Iliad. 6. d ℂ In urbe Pirenes.) Pirene fons Corinthi. Vrbs ergo Pirenes Corinthi eſt periphraſis. e ℂ Sortem.) Id eſt, hæreditatẽ, bona, regnũ.

EPODOS, COLON XI.

[a]Qui Pegaſum, [b]Gorgonis ſerpentibus abun

dantis filium, ſubiugare freno deſiderans, multa ſanè iuxta Pirenen incõmoda accepit, priuſquã ei Pallas ex auro nexum obtulit frenum. [c]Ex inſomnio illic ſtatim res uera fiebat, ubi & hunc in modum acclamabat: Dormis Bellerophon Aeoli nepos? Age ſuſcipe hoc [d]equis accommodum pharmacum, quod [e]patri equorum [f]domitori immolato [g]candido tauro, monſtra.

a ❨ *Qui Pegaſum.) Ad res geſtas Bellerophontis digreditur, quarum origo talis eſt: Prœti Argiuorũ regis uxor Antea, cum Bellerophontẽ ad amorem ſui permouere nõ poſſet, accuſauit eum coram rege ſuo, tanquam uim ſibi inferre uoluiſſet: ait enim apud Homerum Iliad. 6.*

τεθναίης ὦ προῖτ' ἢ κάκτανε βελλεροφόντην.

Quamobrẽ indignatus rex, eũ ad ſocerũ ſuũ ablegauit Lyciæ regẽ Iobatũ, literis illi deſignatũ facinus indicantib. datis. Quibus perlectis, nolens ipſe interficere, Chimærã ipſum primo trucidare iuſsit. Erat aũt monſtrũ, ut Hom. inquit,

πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέση δὲ χίμαιρα.
δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο·
καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε θεῶν τεράεσσι πιθήσας.

A literis Prœti Bellerophonti traditis proditorijs, natum eſt prouerbiũ, Literæ Bellerophontis. Deinde Solymos, qui ſunt gens inter Lyciam & Pamphyliam, ſunt qui Hieroſolymitanos intelligant. Amazones, Scythiã frigore horridam regionem incolentes, de quibus antea dictum. Genere ergo Corinthius Glaucus fuit: propter egregia enim facinora Lyciorum rex ſocer Prœti, filiam ſuam ei deſpondit, ex qua Hippolochũ ſuſtulit. Ex Hippolocho uero natus eſt Glaucus. Bellerophon uero Siſyphi filius erat, Siſyphus Aeoli, Aeolus Iouis.

b ❨ *Gorgonis.) Pegaſum Gorgonis ſerpentibus abundantis filium dicit. Equus eſt alatus, è ſanguine Meduſæ ortus. Quum Perſeus enim dormienti Meduſæ Gorgoni caput amputaret, è ſanguine equus alatus Pegaſus prodijt, qui ungulis ſuis in monte Parnaſſo fontem eruit, ideo* ἱπποκρήνην *uocatũ. quem Perſius intelligit, dum*

Nec fonte, inquit, labra prolui caballino.

Meminit ortus Pegaſi Ouidius quinto μεταμορφ.

Dumq́; grauis ſomnus colubros, ipſamq́; tenebat,
Eripuiſſe caput collo, penniſq́; fugacem

Pegaſum,

Pegaſum, & fratrem matris de ſanguine natos.

c ℭ *Ex inſomnio illic.)* ἐξ ὀνείρου δ' αὐτίκα ἦν ὕπαρ. ὕπαρ *eſt inſomnium quod uigilantibus apparet, & adeò perſpicue apparet, quaſi non ſit inſomnium, ſed res uera.* ὕπαρ *enim &* ὄναρ *uel* ὄνειρος *ſibi mutuò repugnant, ut eſt apud* Homerum Odyß. τ.

οὐκ ὄναρ ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλὸν ὅ, τοι τετελεσμένον ἔσται.

Aſtitit aũt ei Pallas *per inſomniũ, & frenũ attulit, quo poſſet domare* Pegaſum.

d ℭ *Equis accõmodum pharmacon.)* ἵππειον φίλτρον, *hoc eſt, potionem, quæ equis amorem ingerat, ut homines ament, & eis obediant. Frenum ita circũſcribit: freno enim equus cohibetur, ut domino uel heniocho morem gerat.* e ℭ *Patri equorum.)* *Patrem* Neptunum Bellerophontis *hic facit. Nomine enim & uulgi ſermone,* Siſyphi *filius erat* Bellerophon, *re uera autem* Neptuni: *perinde ac* Hercules *putabatur filius eſſe* Amphitruonis, *quum eſſet* Iouis. f ℭ *Domitori.)* *Domitorem* Neptunũ *uocat, quod ſit equeſtris, & equorum domitor.* g ℭ *Candido tauro.)* ταῦρον ἀργόν. *Taurum candidum* Minerua *hic* Neptuno *immolari iubet, quum* Homerus παμμέλανας ταύρους *cedi in uictimã uelit. Scholia, ut ne admittant hic diſsidium poëtarum, dicunt, quod per* ἀργὸν *hic non ſimpliciter alborem uel colorem intelligat* Pindarus, *ſed florentem & micantem & reſplendentem potius proceritatem & magnitudinem.*

STROPHE IIII. COLON XI.

ªTanta illi, nigram habens ægida, dormienti noctu uiſa eſt dicere uirgo: qui mox è lecto proſiliens ac in pedes reſtitans, propeq́ poſitũ apprehendens prodigium, indigetem uatem pro arbitrio reperit ᵇPolyidon, ac omnemᶜCœranidæ rei ſummã indicauit, ᵈut iuxta illius reſponſum deæ ad aram recubuit, utq́ Iouis fulminantis nata Pallas ei tradidit

ANTISTROPHE, COLON XI.

Aureum frenum. Iuſſit itaq; uates, ut quamcelerrime inſomnio parêret, & ubi ſacrificarit fortem pedibus taurum latepotenti Neptuno, mox etiam aram equeſtri Mineruę erigat. ᵉReddit au

" tem & diuina potentia conditionē, quæ eſt præ- " ter fidem & ſpem, facilem. Bellerophon ergo for tis ſtudioſe arripuit ([f]mite pharmacum in os in- tendens)

EPODOS, COLON XI.

Alatum equum.

a ☾ *Tanta illi.) Epilogus mandatoriū Palladis, quam periphraſtice uirginem, nigrā ægida tenentem, appellat: hoc eſt, terribile ſcutū habentem, quod ſit belli dea. Aegis enim ſcutum eſt, quod Ioui & Mineruæ tribuunt. Iupiter Aegiochos, ægida tenens dicitur, quod ægida ſcutum à Vulcano fabrefactum gerat: cui capra inſculpta eſt, in gratiam eius capellæ, qua in Creta eſt educatus. Vnde Iouis illa ægis ab* αἴξ αἰγὸς *fors deduci poſſet. Mineruæ autem ſcuto caput Meduſæ per Perſea reſectum colubris refertum, impoſitum fingitur, ut eo uehementius ipſa hoſtem terreat. Arpacration ægidas uocatos eſſe olim nexus & plicaturas è coronis teſtatur, & retia per coronas plicata. Hinc uerisſimile à talis retis ſimilitudine, uel ad loricā, uel ſcutum,* αἰγίδα *apud Græcos translatam eſſe.* *b* ☾ *Polyidon.) Vatem, cuius antea iuſsibus uſus erat Bellerophon, ab inſomnio & oblato freno acceſsit. quem indigetem uocat, quod Lycius eſſet, uel ex ea terra, ubi tum Bellerophon agebat.* *c* ☾ *Cœranidæ.)* κοιρανίδα *pro* κοιρανίδης. *Eundem uatem Polyidon intelligit, qui filius eſt Cœrani.* *d* ☾ *Vt iuxta.) Quid acciderit, & rei euentum narrat.*

Aegis
Aegiochus.

e ☾ *Reddit autem & diuina potentia.) Pia & pulchra gnome eſt, qua impoſsibilia & prorſum difficilia hominibus, diuina potentia & poſsibilia & facillima fieri dicit. Obſeruandum eſt, quod* τελέθει *pro* τιθεῖ *uel* ποιεῖ *uſurpat. Hanc ideo adijcit, quod iam Bellerophon, quod neq; ſperaſſet, neq; credidiſſet, diuina ope Pegaſum freno facile domet.* *f* ☾ *Mite pharmacū.) Eſt frenū metaphorice, quod mite ab effectu eſt, quia mites & cicures reddat equos*

Aſcendens autem ſtatim, ferreis indutus armis ludebat, quo cum & olim Amazonū iaciens muliebrem [a]bellicoſum exercitū [b]ſub frigido cœlo, in finibus deſerti, & Chimæran ignem efflantem, & Solymos occidit. Iam [c]obticebo fatū eius, illum uero primora Iouis præſepia ſuſcipiunt.

Quanta ope Pegaſi perſecutus ſit, cōmemorat: de quibus paulò ante dictū.

Bellico

a ℭ *Bellicoſum.)* τοξότην, *hoc eſt, arcu ualentem & iaculis. Speciē per genus reddidi.* b ℭ *Sub frigido cœlo in ſinibus deſerti.) Scythiam enim incoluerunt Amazones, & Hyperboreorum loca frigidiſsima & deſerta uiris loca: in ſinibus deſerti, hoc eſt, uaſta & flexuoſa ſolitudine.* c ℭ *Obticebo fatum.) Pegaſus excuſſo deiectoq; Bellerophonte in cœlum auolauit, tranſmutatus in ſtellas, quæ* φάτναι, *id eſt, præſepia dicuntur: quarū & Aratus meminit. Bellerophon autē claudus ex lapſu factus eſt, atq; id fatum & malum ſe poëta præteriturum dicit.* φάτναι *ſtellæ ſunt Pegaſeæ.*

STROPHE V. COLON XI.

[a]At me iam rectà per telorum itantem [b]turbinem, nō decet multas ſagittas præter ſcopum tenere manu. Muſis enim ſplendidas ſedes habentibus meapte ſponte [c]miniſter adueni, ut ab [d]Oligæthо originem ducentes Corinthios laudem. Proinde quę in Iſthmijs et Nemeis à Xenophōte geſta ſunt, breui carmine in apricum ſimul omnia ſtatuam, uerumq́ [e]iuramentum aderit. Sexageſies enim utrinque [f]ſuauiſona boni præconis uox inſonuit.

a ℭ *At me iam.) A latiori parecbaſi ad inſtitutum ſe reuocat.*

b ℭ *Turbinem.)* ῥόμβος *turbinem ſignificat apud Theocritum in Pharmaceutria:*

χ᾽ὡς δινεῖθ᾽ ὁδὲ ῥόμβος ὁ χάλκεος ἐξ ἀφροδίτης.
ὡς κεῖνος δινεῖθ᾽ ὁποθ᾽ ἡμετέρῃσι θύρῃσι. *hoc eſt.*
Sicut & hic turbo conuertitur æreus, illum
Sic noſtras ſubitò Venus aurea uoluat ad ædes.

Allegoria eſt. Quum multa mihi præ manu ſint argumenta, quibus ornem uictorem: dignum eſt ac decorum, ne plus æquo à ſcopo & ab inſtituto auocer. Satis iam digreſſus ſum, redeundum tandem eò, unde deflexi. c ℭ *Miniſter.)* ἐπίκουρος, *auxiliator uirtutū, ne intermoriantur, ne pereant.* d ℭ *Oligætho.) Oligæthidæ, tribus ſeu familia eſt Corinthi, è qua Xenophō hic progenitus eſt, ab Oligætho quodam.* e ℭ *Iuramentum.)* ἀληθὴς ἔξορκος. *Id eſt, Si mihi iurandum ſit, ut uere eius uictorias recenſeam, uere iurabo, neq; mentiar, confirmaboq; eum ſexageſies uiciſſe. &c.* f ℭ *Suauiſona*

ἐπίκουρος. Oligæthidæ

præconis uox.) ἁδύγλωσσα. *Victoriæ circuitio eſt: nam publice uictores proclamabantur per nomenclatorem uel æſymnetam, uel hellanodicen: à ſexaginta uictorijs Xenophontem laudans.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quæ uero in Olympijs geſta, iam antea enumerata ſunt:[a] quæ poſthac obueniẽt illis, ſuo tem pore item palàm extulero. Nunc ſpero quidem meliorem, fautore Deo, finem. Quod ſi[b] genuina fortuna rurſum arriſerit, ut uincat Xenophon, id Olympio[c] Ioui, aut[d] Marti acceptum referemus. Quanta uero in[e] Parnaſsi iugis & Argi peregit, quanta item & Thebis, quanta Arcadibus impe rans rex, Lycæi Iouis ara teſtificabitur,

EPODOS, COLON XI.

[f] Pellana, & Sicyon, &[g] Megara,[h] Aeacidũq́ bene munita domus,[i] Eleuſis dein & præclara[k] Marathon, & ſub altiſsimis[l] Aetnæ iugis prædi uites urbes conſtitutæ, ipſaq́[m] Eubœa: poſtremo totam percontando Græciam opinione maiora inuenies, & quàm ut agnoſcere queas.[n] Atqui fa cillime pede fini appropinquare, annue Iupiter, honorẽ dans & felicitatẽ, qua oblecter, dulcem.

a ℂ *Quæ poſthac obuenient.)* *Hoc eſt, ſi quos poſthac triumphos, ſi quam uictoriam fuerit adeptus, eam ego non celabo.* b ℂ *Genuina fortuna.)* δαίμων γενέθλιος, *felicitas, uel bonus genius, qui illum ab incunabulis ſecutus ac tutatus eſt.* c ℂ *Ioui.)* Διί *Ioui: quia Ioui Olympia dicata ſunt.* d ℂ *Marti.)* ἄρει. *Mars enim Deus eſt indigena: Nam ex Harpine Aſopi, Thebani fluminis filia, Oenomaum Eliorum regem genuit.*

e ℂ *Parnaſsi iugis.)* ὀφρυῒ παρνασίᾳ. *Pythia intelligit.* f ℂ *Pellene.)* *Pellene Achaiæ urbs, ubi Theoxenia & Hermæa agebantur, quorum munus* χλαῖναι, *uictoriæ præmium. Sicyon Bœotiæ ciuitas, ubi Pythia.*

g ℂ *Megara.)* *Vrbs circa Iſthmum, inter Peloponneſum, Atticam & Bœotiam,*

Bœotiam, autore Stephano: illic Dioclea agebantur. *h* ℂ Aeacidumq; bene munita domus.) ἄλσος. αἰακιδᾶν. *Periphraſis eſt Aeginæ, ubi Aeacea agebantur. Aeacidæ ſunt Aeaci poſteri, quorũ Iſocrates meminit in Euagora. Aeacus Iouis filius: cuius nati ſunt Telamon & Peleus: Telamonis porrò Aiax & Teucrus: Pelei demum Achilles, qui & Aeacides à poëta appellatur, quod genus eius abuſq; Aeaco deriuetur.* *i* ℂ Eleuſis.) *Eleuſini Demetria agebantur.* *k* ℂ Marathon.) *Marathoni Atticæ, Herculana celebrabantur: quorum uictoriæ præmium erat argentea phiala. Quorum ludorum & feſtorũ ſuperiori hymno nono bona pars cõmemorata eſt.* *l* ℂ Aetnæ iugis.) ὑπὸ αἴτνας, *pro* αἴτνης. *Syracuſas intelligi, ubi Nemea agebantur, uel, ut alij, Iſthmia, non illa quidem ad* περίοδον *quatuor certaminum pertinentia, ſed conſimilia ab illis ceu exemplari quodam deſumpta.*

m ℂ Eubœa.) *Eubœæ Geræſtia agebantur ab omnibus Geræſtijs in gloriam Neptuni, ob tempeſtatem, quæ illic oborta erat. Quin & Amarynthi Eubœæ, Amarynthia uicerunt.* *n* ℂ Atqui facili.) ἀλλὰ κούφοισιν. *Apoſtrophe ad Iouem, qua perorando precatur, ut ſe iam fini tandem appropinquare faciat.*

ASOPICHO ORCHOMENIO CLEODEMI *filio ſtadij curſori,* ODE XIIII. *monoſtrophica.*

COLON XVIII. ET XVII.

Monoſtrophica dicitur, quod unicam duntaxat ſtrophen habeat, in 18. & 17. cola diuiſam.

[a]CElebres reginæ [b]Charites, Cephiſias ſortitæ aquas, equeſtrem habitantes ſedem preclaræ Orchomeni, ô ueterum Minyorum [c]Epiſcopi, hoc à uobis precor, nempe ut me audiatis. [d]Veſtro beneficio cuncta cum delectabilia, tum iucunda fiunt mortalibus: Siue ſapiens, ſiue bonus, ſiue quis ſplendidus fuerit. Neq; dij citra uenerandas Gratias choros ducunt, neq; conuiuia inſtituunt, ſed omnium in cœlis operũ illæ ſunt diſpenſatrices, thronos ſuos ad Pythium aureo arcu inſignem Apollinem collocantes, ſempiternum Olympij patris honorem colunt.

COLA XVII.

O uenerabilis Aglaia, amabiliterq; demulcẽs Euphroſyne, amiceq; oblectans Thalia, optimi deûm filiæ, auſcultate quæſo, cõtemplantes hũc exultantem hymnum, [e]ob clementem fortunam haud impedite incedentem. [f]Lydio nanq; modo, [g]ex induſtria Aſopichum laudaturus acceſſi, & [h]ueſtra cauſa ô Gratiæ, quandoquidem [i]Minyea uictoria clara eſt. [k]I nunc fama, teq; ad tenebroſas ædes Proſerpinæ recipias, patriq; Cleodemo lætum nuncium adferas, recitando ei, [l]utnam filius ſibi ſuam coronarit cæſariem, ex præcioſorum munerum [m]alis.

ENARRATIO.

Argumentum. *Aſopichus Cleodemi filius, ab Orchomeno Bœotiæ oppido, Orchomenius appellatur. 76. Olympiade ſtadij curſu uicit. Cephiſus Orchomeni fluuius, ubi & Charites, id eſt Gratiæ coluntur: quibus Eteoclus Cephiſi fluminis filius, primũ ſacra fecit, ut Heſiodus teſtatur. Hinc Theocritus Idyll. 16. quod Charites inſcripſit, Gratias Eteocleas filias, deas nominat:*

ὦ ἐτεόκλειοι θύγατρες θεαὶ τὸν μινύειον

ὀρχόμενον φιλέοισαι ἀπεχθόμενόν ποτε θήβαις. *Cephiſus aũt Theſſaliæ amnis Orchomenũ tranſit. Porrò duas eſſe Orchomenos, haud eſt leuiter prætereundũ hic, alterã Arcadiæ, quæ & Polymelus, alteram Minyeam Bœotiæ à Minyo flumine, quã hic recordatur. Laudat itaq; Aſopichum à patria, ab Olympia uictoria. Gratiarũ encomion per amplificationẽ interſpergit.*

a ℭ Celebres reginæ Charites &c.) Quia uero Aſopichus Orchomenius erat, & Gratiæ ab Orchomenijs colebantur, à Gratijs orditur, quandoquidem certaminis conatus iuueni Aſopicho χαρίεντως, *hoc eſt, placide, iucunde, amabiliterq; ceciderat. b ℭ Charites.) Dum Charites ut auſcultent, rogat, ſimul earum uires & officium elegantiſsime explicat.* Charites. *Charites, quas Latini Gratias uocant, tres ſunt, ut hic à Pindaro numerãtur: Aglaia, Euphroſyne, Thalia. Symbolum ſunt humanitatis, & mutuæ, quæ inter homines uigere debet, amicitiæ, ſocietatisq;, maxime uero mutuæ beneficentiæ: quemadmodum*

admodum & parœmia etiam admonet, χάρις χάριν τίκτει. Hinc enim & uultibus aduerſis pinguntur, ut alia in aliam intueatur: innuendo, quod nemo immemor beneficij eſſe debeat, ſed rurſum benefactorem ſuum, quo poteſt ſiue honore, ſiue munere, ornare. Primæ nomen eſt à ſplendore: ἄγλα enim, ut Pindarus 13. ode dixit, uel αἴγλη, ſplendorem ſignificat: quod ſplendeat fulgeatq́; uera & germana amicitia, nec ſeſe occultari ſinat: tum quod ſplendidorũ ſit beneficijs ſuos exornare, ac multis benefaciendo gratificari. Alteri Εὐφροσύνη nomen eſt, quod bene affectam & hilarem ſonat: quo indicatur hilaritas benefactoris, quod hilari, nec ſubtriſti, ſed planè liberali & libero homine digno ingenio largiatur, uel citra recõpenſationis ſpem, uel expectationẽ. Tertia Θαλία, floriditatẽ & conuiuiũ lætum ſignificat, παρὰ τὸ θάλλειν, quod nunquam non florere cum amicus, tum beneficus amicorum affectus debeat. Nudæ pinguntur, id eſt ſimplices, candidæ, ſine fuco, non miniatæ. Quod ſi Theocritum imitemur, accipiemus Charites uel Gratias, ipſum eſſe Muſarum fructum, eruditionisq́; cui bonus ſit genius fœturã, quæ ſplendidos, lætos & floridos reddit. Literæ enim ſolæ ſplendidos reddunt: & ea ſola uera eſt nobilitas, quæ ex Gratijs, hoc eſt, literarũ fructu elucet. Stemma generis priſcum, quæſo te, quid eſt, ſi χάριτες, id eſt literæ, poëtica, hiſtoria, oratoria, tollantur: ſi theologia, iuris prudentia, & medicina, ex hoc mundo ſummoueantur, (hæc enim duplicata trias non inepte ad Gratiarum ternarium, ni fallar, quadrat) niſi obſcuritas & fœditas? Literæ reddunt uere ſplendidum, triſteis affectus expellunt, in ſempiternum florere uirtute præditos heroas faciunt: manſuetos, comes, & tractabiles reddunt. Priſci has tanquam gaudij & lætitiæ effectrices, ac uirtutum, quæ homines lætos, ſplendidos & floridos efficiunt, diſpenſatrices, coluerunt: quorum de numero Cepheſij & Minyæi fuerunt. Vnde ſi quiſquam ſubtriſtior, uel æquo auſterior eſſet, eum ταῖς χάρισι σπένδειν iubebant, quo illarum beneficio triſtitia depoſita, exporgere frontem poſſet. Coniunctis inter ſeſe manibus, aduerſoq́; uultu, ideo pinguntur, quod amicitia debeat eſſe firma, ſtabilis, indelebilis, rata, inconcuſſa: & quod mentes amicorum ita conglutinatas eſſe oporteat, ut alterius malum alterum tangat, ut nihil alteri calamitatis ingruat, quo alter non lædatur. Quod ſi ad literas referamus, literæ inter ſeſe cohærent inſeparabiliter. Nam & ideo Cyclicas appellant Græci diſciplinas, καὶ τὴν ἐγκυκλοπαιδείαν, orbem illum artium concatenatũ. Alia enim citra aliam conſiſtere non poteſt. Poëtica ſine hiſtoria nulla eſt. Sic hiſtoria ſine poëtica & oratoria. Sic oratoria ſine poëtica non poteſt eſſe eximia. Hæ tres ſine inferioribus, Grammatica, Dialectica, ſubſiſtere nequeunt. Ac ſine harum omniũ adiutamento nõ poteſt felix ad iuris prudentiam, ad diuinarum rerum ſcientiam,

ad artem medendi fieri progreſſus. Poſtremo nudæ ſunt, ut παροιμία *habet, Nudæ Gratiæ: quod amicitia, literæ, & literati, ſynceritate gaudeant, ab omni fuco abhorreant, candorem exoſculentur, ſimulationem, miniatamq́; faciem & hypocriticam oderint. Theocritus tamen in Gratijs ſuis, Charites ſuas ideo nudas ait, quod ab heroibus, quibus adlegentur, indotatæ remittantur: quod nõ dignæ carminibus reddantur gratiæ. Quo indicat, literarum parum propitios æſtimatores, principes & heroas, qui eruditos, quorum ſcientia & uirtute literis mandentur, nihili pendant, parũ eſſe candidos, ac minime ijs uirtutibus præditos, quarũ Charites typum gerant. Ecquur non Theocriti uerſus utcunq; tralatos proſcrimus?*

Ecquis cunctorum puro ſub ſole morantum
Accipiet noſtras Charites, tractando benigne,
Haud foribus clauſis, ſpontaneus inde remittens
Muneribus non incomptas? nemo Hercule nemo.
Ergo indignantes nudo pede ſe rediiſſe,
Me ſimul irrident, quia non deduxerim ad ipſas
Planum iter aut rectum, fœde ſint nanq; repulſæ.
Cunctantes rurſus uacuum ob fundum loculorum,
Imponunt genibus gelidis caput uſq; grauatum.
At ſicca eſt illic ſedes, nam euenta modeſtis
Reſpondent minime uotis, nec pauca fatigant.
Quis hodie talis? quis iam præconibus æqui
Oſcula dat blande colloq́; tenaciter hæret?
Neſcio certe an nunc homines uelut ante laborent
Propter uirtutis ſtudium laudarier unum.

Hæc de ſuo ſeculo, in quo principes cultores literarũ ſemper ſummi erant, conqueritur Theocritus. Quid ſi ille in ſecula noſtra incidiſſet, quid inquã dicturus erat? Nudas ergo fingit Gratias, quũ non dextre cum à regibus, tum principib. ſeu quibuſcunq; tractentur, nõ ſuo honore decorentur. c (ἐπίσκοποι.) *Hic animaduertendum, quod Gratias appellet* τὰς μινυῶν ἐπισκόπους, *Minyorum epiſcopos, hoc eſt ſpeculatrices ac protectrices,* θηλυκῶς. *apud Homerũ Iliad.* κ. *exploratorem ſignificat, dum Menelaus fratrem ſuum Agamemnonem ita conuenit:*

τίφθ᾽ οὕτως ἠθεῖε κορύσσεαι; ἤ τιν᾽ ἑταίρων
ὀτρυνέεις Τρώεσσιν ἐπίσκοπον.

Et ubi Vlyſſes Diomedem eodem libro ſic alloquitur:

οὗτός τοι Διόμηδες ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνήρ,

οὐκ

οὐκ οἶδ' ἢ νήεσσιν ἐπίσκοπος ἡμετέρῃσιν.

Epiſcopus ergo curatorem & exploratorem ſonat, & obſcruatorem, uel obſeruatricem. Vnde uerbum ἐπισκοπῶ & ἐπισκοποῦμαι, conſidero, exploro, infirmos uiſito. Et quia ἐπισκοποῦμαι uerbum ægritudini attribuitur apud ſummos autores, inter quos Demoſthenes, Galenus, & Lucianus, quorũ teſtimonia Budæus profert: facile eſt coniecturare, quid epiſcopum Eccleſiæ ſeruatoris noſtri Chriſti deceat. d ℂ Veſtro beneficio.) σὺν γὰρ ὑμῖν. Theocritus non multum ab hoc loco diſsidet, dum inquit: Sine Muſis & Gratijs magni regis, Iouis cœlum neq; menſem, neq; annum tranſigit. e ℂ Ob clementem fortunam.) ἐπ' εὐμενεῖ τύχᾳ, propter clementem fortunam ſcilicet Aſopichi, qua uictor in ſtadio currens euaſit. f ℂ Lydio modo.) λυδίῳ τρόπῳ, id eſt, uario, dulci, lyrico, uariegato, poëtico, uaticinatorio. Lydij enim augurijs intenti, ex ijs uaticinari ſolebant. g ℂ Ex induſtria.) μελέτῃ, meditatio, exercitiũ, diligentia. Ab hoc nomine μέλισσα apes, diligentiſsimũ & operoſiſsimũ animalculũ, nomen habet. Ergo ἐν μελέταις, id eſt, diligenter, ſtudioſe. h ℂ Veſtra cauſa.) σέο ἕκατι, id eſt, tua gratia, uel propter te, ô Thalia. Pluraliter uertimus, ueſtra cauſa &c. Treis Gratias enim, ceu unicã perſonã alloquens κατ' ἐναλλαγὴν numeri, propter te, inquit, uel tua cauſa. Quaſi innuat poëta, etſi tres numerentur finganturq; Gratiæ, ita tamen eas eſſe unitas, ita concordes, coniunctas & unanimes, ut meritò pro una reputentur, ſicuti paulò ante, ἰδοῖσα τόν κῶμον, cõſpiciens, uel ubi conſpexeris hunc hymnum, auſcultatrices eſtote: ſingularem & pluralem connectit, ad Thaliam ſimpliciter ſermonem uertens, quum ab omnibus incepiſſet. Quemadmodum & Abraham Geneſis 18. treis angelos ſibi uiſos, ut unum adorauit & inuitauit, & ut pluribus aquam, cibum potumq; apparauit. Tua cauſa igitur, id eſt ueſtra, per ἑτέρωσιν numeri, uel omnes ſigillatim recenſendo, tua cauſa, ô Aglaia ô Euphroſyne atq; Thalia, Minyorum ciuitas Orchomenus uidelicet, uictoria Aſopichi clara eſt. i ℂ μινυεία.) ἁ μινύα, Minyda, id eſt Orchomenus, quam Minyéi incolunt, celebris eſt uictoria.

k ℂ I nunc fama.) ἀχοῖ. Apoſtrophe ad famam. O fama, inquit, quæ uictoriam Aſopichi paſsim diuulgas, deſcende ad Proſerpinæ domum, hoc eſt, ad inferos, periphraſi poëtica, ad manes parentis Aſopichi, ad ipſum Cleodemũ, illiq; filij ſui uictoriam denuncia. ἀχοῖ uocatiuus eſt ab ἠχὼ, η in α dorica dialecto mutato, pro ἠχοῖ. l ℂ Vtnam filius ſibi ſuam coronarit.) Periphraſis eſt uictoriæ. m ℂ πτεροῖσι.) Alis multorum certaminũ, id eſt, coronis uictoriæ, quæ alarum inſtar uictorẽ extollunt, & in ſublime ferunt. Sed hic libet ſubiungere hanc ipſam oden, perinde ac heroëlegeio uertere tentabã.

ASOPICHO ORCHOMENIO, CLEODEMI FILIO STADII VICTORI.

Inſignes agite huc Charites, Cephɛſidis undæ
Præclarum nactæ conſpicuumq́; thronum,
Reginæ Orchomeni celebres, è pectore quarum
Sollicito nunquam gens Minyſa cadit.
ἐπίσκο-ποι. *Illius at priſcam ſanè noctesq́; diesq́;*
Curatis ſtirpem, conſpicitisq́; probe.
Veſtra pia nunc depoſco mihi numina mente,
Ilicet ad noſtras currite quæſo preces.
Quicquid enim dulce eſt, ac delectabile cuiquam,
Gratia conficit ueſtra deæ Charites.
Muneribus claret ueſtris ſapiensq́; bonusq́;,
Et quiſquis rebus præminet egregijs.
Quid ſuperis gratum ſine uobis? gaudia nulla,
Nec choream inſtituunt, concelebrant'ue iocos.
Cunctorum in cœlis operum, rerumq́; benignæ
Diſpenſatrices, omnia rite agitis.
Hinc & apud Phœbum, traiectus nomina fecit
Cui Python, ſedes ſplendida ueſtra micat.
Aßidue & regem ſummi ueneramini Olympi,
Aethera qui nutu concutit atq́; ſolum.
O ueneranda Aglaia deos, ac ſuauiter omneis
Euphroſyne mulcens carmine terrigenas:
Dulciter & reſonans cantu formoſa Thalia
Magna Iouis proles, florida diua mihi,
Auſcultate meis precor exultantibus hymnis,
Felix ingreßis proſperum iterq́; modo.
Aſpicite ut ſobolis Cleodemi encomia dicam
Harmonia & cithara, mellifluoq́; melo.
Illius adueni cauſa, nam tempora ſerto
Ex olea cinxit, quam ſtadio ipſe tulit.
Reddidit illuſtrem ueſtro patriamq́; decoram
Auxilio Orchomenon candidus Aſopichus.
Fama igitur natæ Cereris te confer ad aulam
Confeſtim Stygiam, mors ubi dira ſedet.
Nuncia monſtreris Cleodemo quò ipſa parenti

Curſorem

Curſorem ob iuuenem læta hilariſq; ſuum.
Enumerans iuxtà, quanam ratione perennis
Elidis ad fines uicerit ille pede,
Cæſariem ornaritq; ſuam florentibus annis
Inclytus Aſopichus.
Conuexum uolucres pennæ uel ad æthera tollunt,
Victorem ſtadij gloria ſumma uehit.

OLYMPIORVM FINIS.

PINDARI PYTHIA.

HIERONI AETNAEO SYRACVSIO, CVRRV.

STROPHE I. COLON XII.

[a]AVREA cithara, Apollinis Muſarumq; uiolacea cæſarie præſtantiũ conſona & conſcia poſſeſsio, te quidem [b]baſis & [c]lætitiæ principium audit. Siquidem [d]cantores uel [e]ſignis perſuadentur, quando [f]percuſſa reddis ambages choro admirandorum [g]præludiorum: ac [h]dirum fortiſsimumq; [i]æterni ignis fulmen extinguis. Indormiſcit & aquila in [k]ſceptro Iouis reſidens, ueloci utrinque [l]demiſſa ala,

ENARRATIO.

Pythia, ludi uel ſpectacula, nomen habent à Pythone ſerpente, ab Apolline interempto, ut Græcorum quidam adſerunt: unde & prouerbium natum eſt ἰὼ παιάν. Cui ſententiæ adſtipulatur Ouid. 1. Metamorph. *Pythiorum origo.*

Hunc Deus arcitenens, & nunquam talibus armis
Ante, niſi in damis, capreiſq; fugacibus uſus,
Mille grauem telis, exhauſta penè pharetra
Perdidit, effuſo per uulnera nigra ueneno.
Ne'ue operis famam poſſet delelere uetuſtas;

Inſtituit ſacros celebri certamine ludos,
Pythia, perdomitæ ſerpentis nomine dictos.

Alij à uerbo πύθεσθαι, *id eſt, putreſcere, certamini nomen inditũ putant: quod illic ſerpẽs putruerit.* πύθεσθαι *enim putreſcere eſt, ut apud Homer. Odyſſ.* α.

αὐτέρος, οὗ δ' ἤ που λεύκ' ὀστέα πύθεται ὄμβρῳ.

Vel à πυνθάνεσθαι, *id eſt, ſcrutari: quod illuc profecti ſciſcitarentur Apollinis oraculum. Alij à loco uocari arbitrantur Pythone, quæ urbs eſt apud Delphos, (unde Apollo Pythius & Delphicus idem ſunt) quæ primum Nape, deinde Petreeſſa, poſtea Criſſa, deniq; Pytho appellata. Principio nouem annorum ſpatio ſemel agebantur Pythia, poſtea ad quinquennale tempus redacta. Qui hiſtorias tradunt, ab Eurylocho Theſſalo Amphictyonũ duce, debellatis Cirrhæis, inſtituta Pythia uolunt, in Pythij Apollinis gratiam, regnante Delphis Gylida, Athenis Simone. Pecunias uictoriæ præmium fuiſſe primum. Ouidius eſculeas frondes 1. Metamorph. præmium fuiſſe adſerit, dum ait:*

Quo tempore inſtituta Pythia.

Hic iuuenum quicunq; manu, pedibus'ue, rota'ue
Vicerat, eſculeæ capiebat frondis honorem.
Nondum laurus erat.

Poſtea uero lauream niceterion permanſiſſe conſtat.

Argumentum.

Hieronẽ Syracuſium, quẽ & prima Olympiorũ celebrauit, hac rurſus prima Pythiorũ ode cõmendat, tum ab Aetna, tum reliquis uitæ eius ornamentis, quæ ordine cuncta perſpicientur: à uictoria currus. Vicit aũt Pythiade 26. & 27. eques: uigeſimã uero nonã curru. Aetnæum appellat, quod Catanen Siciliæ urbem inſtaurans, cognominẽ monti fecerit, ſeq; Aetnæum in certaminibus quorum uictor erat, proclamari uoluerit. a ¶ *O aurea cithara.) Ab aurea cithara ideo orditur, Artemone hiſtorico autore, quod Hieron ei promiſerit auream citharam: cuius promiſſi ut eum admoneat, à cithara hic initium ducit.* b ¶ *Baſis.)* βάσις à βαίνω, *pedem ſtatuæ uel ſigni ualet: qua ſignificatione & Plinius lib. 3. Epiſtola ad Seuerum utitur. Hic inceſſum chori, uel primum chorum ducentis ſaltum intelligit per baſin poëta.* c ¶ *Lætitiæ principium.)* ἀγλαΐας ἀρχά, *per appoſitionem accipiendum eſt. Porrò quæ hic de cithara dicit, ad Muſicam, poëticen, & omneis adeò ingenuas diſciplinas pertinet. Vires autem citharæ & bonarum diſciplinarũ, quas hic recenſet, ſunt animo uoluendæ.* d ¶ *Cantores.) Per cantores, citharœdos & Muſicos & poëtas intelligit. Muſici obtemperant ſignis citharæ, & cantioni Muſarum. atq; hæc eſt prima uirtus. Altera, quod Iouis fulmen extinguat, hoc eſt, deos placet, nedum homines, Muſica & cithara. Tertia: tam dulcis cantus eſt, ut & aquila dulcedine eius capta, indormiſcat. In ſceptro Iouis aquilam*

colligat,

colligat, quod ſit armiger & ales Iouis. Ariſtoteles ideo hanc Ioui attribui putat, in hiſtoria animalium, quod altius reliquis uolucribus in altum aëra ſeſe penetret. e ☾ *Signis perſuadentur.) Varias, uti dixi, citharæ laudes & præconia enumerat, quæ ad Muſicen & literas & eloquentiam pertinent. Dolendum uero eſt, & ægro planè ferendum animo, Muſicen hodie apud quoſdã adeò contemptui haberi. Quanto certius facturi eramus, ſi priſcos Græcorum patres atq; principes imitaremur, ſi qui ignari Muſices eſſent, ad myrtum canere, Themiſtoclis exemplo, cogerentur, ut eſt apud Ciceronẽ in Tuſculanis: unde prouerbiũ etiam profluxit, πρὸς μυῤῥίνην ᾄδειν. Quanta ſit uirtus Muſices, Saul maligno ſpiritu exagitatus, & Dauidis cithara liberatus à ſatana, exemplo nobis eſſe poteſt. Ea enim eſt uirtus, ea energia Muſices, & latens potentia, ut animũ hominis ad ſeſe pertrahat, ac ueluti extra ſeſe rapiat. Huncad modum hic quoq; ait, quod æterni Iouis dirum & fortiſsimum fulmen extinguat: id eſt allegoricôs, irata numina placet, ac tonitruantem ira percitum Iouem (qui fulgetris mortales terret ac punit) conciliat.* f ☾ *Percuſſa.)* ἐλελιζομένη, *à uerbo* ἐλελίζειν *participium, quo pulchre iuxtà cordarum ſonum exprimit* ἐ λε λι. g ☾ *Præludiorũ.)* ἀμβολάς, *pro* ἀναβολάς *præludia, ab* ἀναβάλλεσθαι, *quod & præludere eſt Homero:* ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν. *& differre uel reijcere Iſocrati, & in Nemeis Pindaro.*

h ☾ *Dirum.)* καὶ τὰν αἰχματάν, *forte, dirum: ab* αἰχμή *iaculum, quo Iupiter pugnat, & iaculi uice utitur. Telum enim Iouis, fulmen eſt. Apud poëtas fulmen aliàs triſulcum appellatur, à triplici ſpecie, nempe ſicca, humida & clara: qua de apud Pliniũ lib. 2. cap. 45.* i ☾ *Aeterni ignis.)* ἀενάου, *ſemperflui ſonat. Aquæ epitheton eſt. Poëta hic catachreſtice fulmini applicat, ab* ἀεὶ *ſemper, &* νάω *fluo.* k ☾ *Sceptro.)* σκάπτῳ *dorice pro* σκήπτρῳ. l ☾ *Demiſſa ala.)* χαλάξαις *doricum participiũ pro* χαλάσας. σ *in* ξ *mutatum eſt, iota inter* α *&* σ *interpoſitum Dorica dialecto. à uerbo* χαλᾶν, *id eſt, demittere.*

ANTISTROPHE, COLON XII.

Rex auium: quando [a]denſam [b]incuruo capiti nebulam, [c]ſuaue palpebrarum clauſtrum offudiſti: quæ dormitans [d]perfuſum cantione dorſum [e]attollit, [f]illecebris tuis detenta. [g]Subinde fortiſſimus Mars, aſpera [h]haſtarum acie relicta, exhilarat animum carmine. [i]Iam & deorum carmina

mentes demulcent, [k]unà cum Apollinis ſapientia, multoq́ꝫ [l]conſpicuarum ſinu Muſarum.

a ℭ *Denſam nebulam.)* κελαινῶπιν, *nebulæ epitheton, quod nigra, quod denſa ſit aſpectu.* *b* ℭ *Curuo capiti.)* κρατὶ *pro* κάρατι, *per ſyncopen. Caput uero pro naſo, inquiunt Scholia, accipit. Nam & Homerus* αἰετὸν ἀγκυλοχείλην *dicit. Sic hic Pindarus* κρατὶ *pro* ῥινὶ, *totum pro parte accipit. Eſt ergo denſa incurui naſi nebula: & ſuaue palpebrarum clauſtrum, ſomnus è dulcedine citharæ prouenіens.* *c* ℭ *Suaue clauſtrum.)* ἁδὺ κλαῖστρον, *pro* ἡδὺ κλεῖθρον *per appoſitionem. Nebulam, inquit, nigram, ſuaue palpebrarũ clauſtrum exiſtentem, eius capiti offudiſti. hoc eſt: Tu cithara dulcedine tua uigilantem in ſceptro Iouis aquilam ita permoues, adeò permulces, ut oculos ſuos inſomneis tenere nequeat, ſed indormiſcere cogatur. Atq; hoc eſt quod ſubiungit,* ὁ δὲ κνώσσων. *d* ℭ *Perfuſum dorſum.)* ὑγρὸν νῶτον, *tergum humidum, id eſt, perfuſum ſcilicet citharæ ſonitu, Muſica attollit. Vel, demiſsis alis, ſolo adhuc tergo pendet dormiens.* *e* ℭ *Attollit.)* αἰωρεῖν *attollere, pendere.* *f* ℭ *Illecebris tuis.)* ῥιπαῖς *iactũ ſonat, qualis telorũ eſt. Metaphorice pro carminibus, quibus ales Iouis, expers rationis, rapitur, cõmouetur, ad ſomnum adigitur, accipit.* *g* ℭ *Subinde fortiſsimus Mars.)* *Alia uirtus Muſices, uel citharæ, ordine quarta. Mars quantumuis durus & ferreus, relictis armis & prælijs, Muſica ſeſe oblectat: id quod Homerus in Martis cum Venere adulterio ſatis ſcite adumbrauit. Deinde in Achille, qui cum alioqui fortiſsimus Græcorum eſſet, rapta ſibi per Agamemnonem Briſeide, poſthabito prælio, Muſica ſeſe & Gratijs oblectat.* *h* ℭ *Relicta haſtarum acie.)* *Belli eſt periphraſis.* *i* ℭ *Iam & deorum carmina mentes demulcẽt.)* κῆλα *Homero ſagittas ab arcu miſsiles ſignificat.* τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο. *primo Iliad. Hic tropice pro Muſices illecebris & mulcimentis uſurpat, ac ueluti* αὐτὶ κηλημάτων. *aliam, nempe ordine quintã, eamq; potentiſsimam Muſices uirtutem innuens.* *k* ℭ *Vnà cum Apollinis ſapientia.)* ἀμφὶ λατοΐδα, *cum Apollinis ſapientia. Latoides, hoc eſt, Latonæ filius:* ὑὸς γὰρ τῆς λητοῦς ὁ ἀπόλλων. *Patronymicũ eſt à* λητῶ, *Latona.* λατοΐδα *pro* λητοΐδου, *dorice.* *l* ℭ βαθυκόλπων.) *Muſas* βαθυκόλπους *appellat,* βαθὺ *pro* πολὺ *accipiens, quod magnis ſinibus conſpiciantur: à mammis eas cõmendans. Per ſynecdochen formoſæ totæ intelliguntur.* βαθὺ *etiã pro* πολὺ *accipi in dictione* βαθύζωνος *Scholia Homerica teſtantur. Quum ergo Homerus matronas* βαθυζώνους τε γυναῖκας *appellat, multum & compreſsim & arcte cinctas intelligere non eſt*

abſonum uero, uti cingulæ uiderentur. Sed hæc παρέργως.

EPODOS, COLON XV.

» [a]Quæcunq; autem per terram ac [b]immenſum » mare exoſa habet Iupiter, Pieridum cantionem » [c]auerſantur. [d]Horum de numero eſt, deorum hoſtis in horrendo [e]tartaro ſepoſitus [f]centum capitibus metuendus Typhos: quem [g]Ciliciæ quondam celebris ſpecus educauit: nunc uero mari obfirmata [h]littora [i]ultra Cumas, atq; adeò ipſa Sicilia ipſius uilloſum pectus deprimit: [k] cœleſtis item columna, niualis Aetna, perpetuum annum niuem fouens, hunc cohibet.

STROPHE II. COLON XII.

[l]Cuius ex angulis eructant quidem puriſsimi, plurimi ignis, fontes: [m]flumina quidem interdiu profundunt candentem fumi turbinem, at noctu rutila ex petra uolutata flamma, ad imam ponti uaſtitatem cum ſtrepitu proruit, [n]ac illud Vulcani incendium, denſiſsimos eiectat [o]ſyphones, ut prodigium ſit mirandum uidiſſe, miraculum etiam eos qui prætererierunt audijſſe,

a ℂ Quæcunque.) Quos Iupiter non charos habet, hi, inquit, auerſantur Muſarum à Piero monte cognominatarũ cantum. Qua ſententia ignauos, & literarum & uere eruditorum contemptores notat, concilians ſibi ac iuxtà reddens attentũ Hieronem. perinde ac ſi dicat: Qui literas adſpernantur, Deũ adſpernantur. Ac rurſum, Deus contemnit & auerſatur ſuorum donorum, id eſt, literarum contemptores. Veriſsima gnome, quæ ad ingenuas diſciplinas omnino pertinet: quã ſi optimates, cum Hierone hoc Pindarico animo ſuo uoluerent, maior ſtudijs honos haud dubiè haberetur. Ac indoctum uulgus, omnium liberalum ſtudiorum expers, ſi hanc Pindari gnomen ſibi perſuaſam & ratam & ſanã crederet, prolem ſuam maiore cura literis ac præclaris Muſis dederet. At quid è ſua inertia præmij referunt, qua cum dona Dei, tum ipſum Deũ nau-

ci ducunt, quàm ſui liberorumq́; ſuorum perniciem? b ❡ Immenſum mare.) ἀμαιμάκετον, *quaſi* ἀμαιμάχετον, *inexpugnabile, indomitum, immenſum. Vltima Iſthmiorum ode eadem uoce uſus eſt.* c ❡ Auerſantur.) ἀτύζονται, *ab* ἄτη, *id eſt, noxa deriuatur. Pro* ἀποστρέφονται *poëta utitur, iuxta mentē Interpretis.* ἀΐοντα *audientia, dependet ab* ὄσσα. *Quæcunq́;, inquit, exoſa habet Iupiter, audientia uocem Pieridum, hoc eſt, dum audiunt cantum & odas Muſarum, eaſdem auerſantur.* d ❡ Horum de numero.) *Exemplo quod dixit confirmat, ad Aetnam Siciliæ montem, unde ſe Hieron Aetnæum prædicabat, deſcendens: propter quem & ſententiam hanc primum attulit.* e ❡ Tartaro.) *Tartarū Stephanus* περὶ πόλεων, *ex Cratete locum eſſe tradit, craßiori aëre. Iuxta alios uero locus eſt ſub terra circa Saturnū & eos qui cum ipſo, id eſt, inferis. Nam Tyrſin Saturni inſulam, è 2. Olympiorum perceptum eſt ſedem eſſe beatorum. Dicitur autem tartarus, ra, rum, ſubſtantiue. Pindarus hic fœminino genere uſus eſt,* ἐν αἰνᾷ ταρτάρῳ, *à uerbo* ταράσσειν, *turbare: aptum inferis nomen.* f ❡ Centum capitibus.) *Typhonem gigantem centum capitibus horrendum fuiſſe, uel centum capita habuiſſe, Pindarus adfirmat: ideo enim eum* ἑκατοντακάρανον, *hoc eſt, centicipitē appellat. Conſonat huic Ariſtophanes in Nebulis, qui hunc* ἑκατοντακεφαλατυφῶ *nominat, dum Strepſiades inquit:*

τοῦτ' ἄρ' ἐποίουν ὑγρᾶν νεφελᾶν στρεπταιγλᾶν δάϊον ὁρμὰν
πλοκάμους θ' ἑκατοντακεφαλατυφῶ, πρημαινούσας τε θυέλλας.

Scholia tamen certum numerum pro incerto acceptum uolunt, pro multis capitibus inſignem. De Typhone in ſuperioribus, ode nempe 4. Olympiorū nonnihil dictum eſt. Extat fabula apud Ouid. 5. Metamorph. Horatiū 4. ode tertij libri carminum. Quinetiam Homerus Otum & Ephialten fratres Ioui bellum indixiſſe refert, undecimo Odyſſeæ. Oſſam enim & Peliū montē ad Olympum transferendo, cœlum ſcandere, Iouemq́; deijcere tentabant. Horatius & cæteri ad multos Gigantes id facinoris referunt, inter quos Ouidius Typhonem etiam numerat. Horatij locus eſt huiuſmodi:

Magnum illa terrorem intulerat Ioui
Fidens iuuentus, horrida brachijs,
Fratresq́; tendentes opaco
Pelion impoſuiſſe Olympo.
Sed quid Typhoeus & ualidus Minas,
Aut quid minaci Porphyrion ſtatu,
Quid Rhœtus, euulſisq́; truncis
Enceladus iaculator audax,

Contra

Contra ſonantem Palladis ægida
Poſſent ruentes? hinc auidus ſtetit
Vulcanus, hinc matrona Iuno, &
Nunquam humeris poſiturus arcum. Et poſtea:
Iniecta monſtris terra dolet ſuis,
Mœretq́; partus fulmine luridum
Miſſos ad orcum, nec peredit
Impoſitam celer ignis Aetnam. Dicitur aũt nominatiuo Typhos, Typhon, & Typhoeus. g ℭ Ciliciæ quondam celebris ſpecus.) Cilicia Aſiæ regio eſt, in qua ſpecum fuiſſe Typhonis Pindarus adſerit. De antro illo eſt apud Pomponium Melan in 3. Tertius, inquit, ſpecus eſt, quem Typhoneũ uocant, ore anguſto, & multum (ut experti tradidere) preſſus, & ob id aſsidua nocte ſuffuſus, neque unquam perſpici facilis. Sed quia nunc demiſſa in ſe conſe ſtim exanimat, natura fabulaq́; memorandus. h ℭ Littora mari obſirmata.) ἁλιόρκέες ὄχθαι, ripæ mari ſeptæ. Tametſi ὄχθη ripam ſonet, & ad fluuium pertineat, attamen cum mare adiecerit, per littora uerti. quanquam & inſularũ ripæ ſint, & latini ripam inſulis attribuant: perinde atq; Pomponius Mela, mare inſularum ripis contentum ait: ac idem rurſus Nili littora nominet. Sed nihil hic magna diſputatione opus. Certum eſt littus proprie maris eſſe, ripam fluminis: ſic apud Græcos τὰς ὄχθας εἶναι ποταμοῦ, αἰγιαλὸν δὲ τῆς θαλάσσης. interim tamen diſcrimen hoc nonnunquam à poëtis & alijs turbari: quare mihi hoc dandum opinor, ſi hic ὄχθας per littora uerterim, dum mare Siculum Cumas alluens conſidero. Etſi Nicander dixerit, πὰρ ὄχθας περμήσσοιο, in principio Theriacôn, Permeſo flumini ὄχθας uerè & proprie tribuens. i ℭ Vltra Cumas.) Sex Cumæ numerantur apud autores, tradente Stephano. Prima Aeolidis, à Cuma Amazone dicta. Ephorum hiſtoricũ & Heſiodum poëtam hæc agnoſcit ciues, ex ſeſe editos. Altera, quæ Phriconitis & Leſbos appellatur: alia Italiæ, quarta Eliæ, quinta Eubœæ: ſexta inſula eſt Siciliæ uicina, quam hic adfert. k ℭ Cœleſtis item columna.) Niualem Aetnam, propter altitudinem, & mira illic naturæ ſacramenta, per appoſitionem, cœleſtem columnam uocat, metaphoricôs: hoc eſt, altiſsimũ montem, nonnihil cœleſtis operationis exhibentem. l ℭ Cuius ex angulis.) Per amplificationem deſcribit hic paucis montis Aetnæ in Sicilia mira. De quo Plinius lib. 2. cap. 106. Ardet Aetna noctibus ſemper, tantoq́; æuo ignium materia ſufficit: niualis hybernis temporibus, egeſtumq́; cinerem pruinis operiens. Et lib. 3. cap. 8. Aetna Siciliæ mons, nocturnis mirus incendijs. Porrò omnium longe mirabiliſsimum eſt, quod Pindarus hic Aetnam & niualem, ac toto

anno niue perfuſum, ac perpetuis ignis fontibus ardere dicat. Quid enim magis mirificũ, atq; duo maxime pugnantia in una re, uno corpore loco'ue reperiri? Philoſophi pro catholica habent, duo contraria non poſſe eſſe ſimul. At hic & calorem & frigus, niuem & ignem, in Aetna reperimus. Etſi enim uno in loco ignis & nix non ſint, nec eadem montis ſubſtantia, mirum tamen eſt tanto igni, totum montem non liqueſieri: longe ſanè mirabilius niuem non diſſolui. Pindaricam hanc Aetnæ deſcriptionem Phauorinus apud Gellium confert lib. 17. cap. 10. Hic miror equidem à quibuſdam hunc autorem reijci. Vt enim iudicio caret & eloquentiæ ignarus eſt, qui eum iuuentuti proponit, ut inde lexin & phraſin latinæ linguæ diſcat: ſic nimium ſibi tribuunt, qui Gellium planè adſpernantur. Quod ſi iuxta auream Plinij gnomen, Plinio iuniore in epiſtola ad Macrum referente, nullus liber tam malus ſit, quin aliqua ex parte prodeſſe poſſit: Gellianæ uigiliæ quum minime pauca contineant poſteritate digna, plurimum etiam fructus adferentia ſtudijs & ſtudioſis, quid eſt quod eum adeò damnent? Inter pleraq; igitur alia & hoc minime adſpernandũ eſt, Phauorini, quod annotauit ille, de Virgilio in Pindaricorũ uerſuum tralatione. Recitata enim hac Pindarica tota Strophe, Aetnæ cum niuem tum ignem continente, Audite, inquit, nunc Virgilij uerſus, quos inchoaſſe eum uerius dixerim, quàm feciſſe:

Portus ab acceſſu uentorum immotus & ingens
Ipſe, ſed horrificis iuxtà tonat Aetna ruinis,
Interdumq; atram prorumpit ad æthera nubem,
Turbine fumantem piceo, & candente fauilla,
Attollitq; globos flammarum & ſydera lambit.
Interdum ſcopulos, auulſaq; uiſcera montis
Erigit eructans, liquefactaq; ſaxa ſub auras
Cum gemitu glomerat, fundoq; exæſtuat imo.

Iam principio, inquit, Pindarus ueritati magis obſecutus, id dixit quod res erat, quodq; iſtic uſu ueniebat, quodq; oculis uidebatur, interdiu fumare Aetnam, noctu flammigare. Virgilius autem, dum in ſtrepitu ſonituq; uerborũ conquirendo laborat, utrunq; tempus nulla diſcrepatione facta confudit. Sed quia ex ipſo Gellio hic locus nulli non pateat, quomodo ῥόον πυρὸς αἴθωνα, & κρουνοὺς, & alia id genus, incõmode uerterit, nolo hic æqua plus parte eſſe prolixior, adiecto ſaltem hoc quod in fine ait: Quod ſaxa aũt & ſcopulos eructari, & erigi, eoſdemq; ipſos ſtatim liqueſieri & gemere, atq; glomerari ſub auras dixit, hoc, inquit, nec à Pindaro ſcriptum, nec unquã fando auditum, & omniũ quæ monſtra dicantur, monſtroſiſſimum eſſe. m ❨ Flumina interdiu. ❩ *ποταμοὶ δ' ἁμέραισι, &c. id eſt, interdiu fumat, noctu ardet.* n ❨ Ac illud

illud Vulcani incendium.) Græcis ἑρπετὸν reptile eſt: cui rei certũ Nicander teſtimoniũ dicit. Scholia hic pro incendio accipi tradunt. Illud Vulcani reptile, periphraſis Aetnæ uel Typhonis eſt, pro eo quod eſt, Aetna, cuius æſtus à Vulcano prouenit. o ℂ *Syphones.)* κρουνοὶ ſiphones ſunt uel canales. In metaphora perſeuerat. ἑρπετὸν reptile.

ANTISTROPHE, COLON XII.

[a]Vt Aetnæ in nemoroſis religatus eſt uerticibus ac ſolo, lectus uero durus totum inclinatum dorſum pungit. [b]Vtinam tibi iamnunc, utinam placeat Iupiter, qui montem hunc, fertilis terræ frontem, adminiſtras, ubi [c]inclytus indigena, uicinam glorificauit urbem. Nam in Pythio curſu pręco proclamauit eam ex uictoris Hieronis pro nuncians

EPODOS, COLON XV.

Curribus.

a ℂ Vt Aetnæ.) οἷον, iuxta diſtinguendi rationem cum præcedentibus cohæret, ut miraculum auditus & prodigium uiſus præcedens referatur ad ſitum Typhonis gigantis: quaſi Typhon iſte ſit cauſa incendij, ac ueluti renitatur ſuggerenti flammas Vulcano, unde inter luctandum tanti globi flammarum, in altum & in ipſum mare eijciuntur. Quæſtio hic oritur, quo pacto montis cacumini alligatus ſit Typhon, quum illi ſit Aetna ſuprapoſita. quæ hunc in modum diluitur. Typhon dorſo ſuo terram & ſolum Aetnæ ſubſtratum, cordi uero Aetnam impoſitam gerit. Porrò Græcis τύφειν ardere eſt: hinc ubicunq; montes ardentes, ut in Aegypto, in Phrygia & alibi ſint, Græci illic Typhonẽ eſſe tumulo conditum ſunt commenti. *b ℂ Vtinam.)* δέησις eſt. Precatur Iouem ut beneuolus, quæ cum de Typhone dixerit, tum de laudibus Hieronis ſit ſubiuncturus, ſuſcipiat. Iouem ideo, quod in Aetna coleretur: perinde ac poſthac Apollinem, ceu Pythij certaminis præſidem. *c ℂ Inclytus indigena.)* κλεινὸς οἰκιστὴρ, celebris habitator, Hieron eſt. Per uicinam urbem Catanen intelligit uel Aetnam. Quæſtio.

" [a]Viris naui mare traijcientibus ubi primum
" per ſalum uehuntur, præcipua uoluptas eſt, [b]ſe-
" cundos adſpirare uentos, Decorũ nanq; eſt præ

ſtantiorem tandem reditũ adipiſci. Hymnus uero hic, in eiuſmodi euentis, inclytam poſthac duraturam coronis equisq́ gloriã adfert, neq́ non lætis conuiuijs famigeratã. O Lycie Phœbe, qui Delo imperas, Parnaſſiq́ fontem Caſtaliã amas, uelis quæſo hæc quæ precor & uiris inſignem regionem tua conſummare uoluntate.

a ❡ *Viris naui mare traijcientibus.) Gnome eſt, qua hymnũ hunc, uel encomium ſuum ſequundo uento confert, hanc ad rationem: Perinde atq; ſequundus uentus nautis uel mercatoribus mare traijcientibus eſt gratiſsimus, quippe quo feliciter ad alienas planè terras abeant, & iucunde reuertantur, & quo beati reddantur: ſic meus hymnus Hieronem ubiq;, tum uictoriæ, tum inſignium equorum nomine prædicabit, ac in bonorum paßim conuiuijs beatum faciet, uti de eius uirtutibus ſermones miſceant.* *b* ❡ *Sequundos adſpirare uentos.) πομπαῖον ἐλθεῖν οὖρον, ſequundum uentũ, cuius ope deduci poßint, quoq́; uelint citra calamitatem peruenire queant.*

STROPHE III. COLON XII.

[a]Ex dijs enim omnes humanarũ uirtutum conatus, & ſapientes & manibus fortes & eloquentia eximij ſunt. [b]Spero equidem ſagittam, [c]non æreis genis conſpicuam, manu uertendo, extra ſcopum me proiecturum: quam ſi longius miſero, [d]aduerſarijs me palmam [e]prærepturũ confido. [f]Faxint ſuperi ut nullo non tempore & felicitas & opes tuæ floreant, & obliuio triſtibus rebus adhibeatur.

ANTISTROPHE, COLON XII.

Ac ad memoriam reuocet [g]quales, quibus in prælijs pugnas toleranti animo ſuſtinuerit, quando [h]uoluntate & conſilio deûm, reperiebant [i]honorem (qualem nemo Græcorum alius decer-

pit)

pit) diuitiarum eximium ornamentum.

a ℭ Ex dijs.) *Gnome eſt, qua & Hieronē diuina ope uiciſſe, ſeq; iuxtà diuino adflatu pangere carmina dicit: redditq; ueluti rationem precationis ſuæ, quare Ioui & Apollini, cū Hieron tum ciues chari eſſe, & hymni placere debeant.* Virtus eſt ex Deo: *uictoria eſt uirtutis opus: inſigne poëma et encomiū identidem uirtutis intellectus opus:* Ergo *uictoria* Hieronis *& carmina nō immeritò* Deo *grata ſunt. Atq; hæc tali ratiocinatione comprehenduntur:* Quicquid ex Dei *benignitate proficiſcitur,* Deo *gratum eſt: uictoria & bonarum literarum diſciplinæ ex* Deo *proficiſcuntur: ergo* Deo *gratæ ſunt. Argumentum ab honeſto ductum, nempe uictoriam rem diuinam eſſe, quæ non niſi ex Deo, proficiſci poßit. Vel ſimpliciter ratio eſt precationis, quur ab Apolline petiuerit ut ipſe perficiat & conſeruet Siciliam, & Siculam Catanen Hieronis urbem. Vnde ſubijcit:* Ex dijs enim &c. Hoc eſt, *niſi uos ô Iupiter & Apollo, & Siculorum & aliorum mortalium fortunas & ſtatum tueamini, actum eſt. Quid enim per ſeſe homo poßit integrum ſeruare ſine ueſtra ope?* *b* ℭ Spero equidem.) *ἄνδρα ἐγὼ κεῖνον. Spero, inquit, &c. Allegorice accipiendum eſt. hoc eſt, Spero me Hieronem laudando, uera & inclyta dicturum: tum telis meis, id eſt, poëtica mea, aduerſarios &* Hieronis *& meos uicturum.* *c* ℭ Non æreis genis.) *μὴ χαλκοπάρηον. Quod non intelligat uera tela ærea uel ferrea, hic oſtendit: uerum ſe tropice loqui, & oden hanc in Hieronis uictoris decus conſcriptam intelligere. μὴ χαλκοπάρηον, non æreas genas habentem, iaculi uel ſagittæ æratas uel æreas cuſpides intelligit.* *d* ℭ Aduerſarios.) *ἀντίους. Per aduerſarios intelligit hoſtes* Hieronis*, qui eius gloriæ, uictoriæ atq; potentiæ inuideant: deinde poëtaſtros alios, qui ſibi* Pindaro *clanculum detrectent.* *e* ℭ Prærepturum.) *ῥίψαις, doricū participium à ῥίπτω, ſicut antehac χαλάξαις pro χαλάσας. ἀμεύσασθαι, eſt prætergredi, uincere.* *f* ℭ Faxint ſuperi.) Optat ut *felicitas & diuitiæ* Hieroni *inconcuſſæ maneant, ut ita obliuiſcatur malorum quæ ſit perpeſſus.* *g* ℭ Quales, quibus in prælijs.) *οἵαις ἐν πολέμοισι.* Hieronis *&* Gelonis *dißidium, quo de regno contendebant, intelligit: de quo in* 1. *&* 2. Olympiorum *ode non nihil actum.* *h* ℭ Voluntate.) *θεῶν παλάμαις, diuino conſilio uel potentia.* In Olympijs *παλάμην pro βουλῇ accipi perſpeximus.*

i ℭ Honorem.) *τιμάν.* Per *honorem* Pindarus *regnum ſæpe intelligere ſolet, ita hoc in loco. Atq; idipſum ex adnexa particula colligitur, dum inquit: οἵαν οὔτις ἑλλανώων δρέπει.*

Nunc utiq; [d]Philoctetæ modum accedens pu

gnauit,[b]etſi neceſſariò,amico ei,ſit quiſpiam blanditus. [c]Fama eſt ex Lemno quæſitum uenire, ulcere maceratum

EPODOS, COLON XV.

Diuinos heroës, Pæantis filium arcu ualentẽ, qui Priami urbem [d]depopulatus eſt, finemq́ impoſuit defatigationi Danaorum, perinde ac fato deſtinatum erat. [e]Hoc quidem pacto Deus gubernator Hieroni adſit,qui & futuro tempore cupita illi prębeat.[f]O Muſa perſuade mihi,ut[g]perſolutionẽ quadrigis, lætitiamq́ à uictoria patris minime alienam, prope filium Hieronis Dinomenem concinam. Age deinceps [h]Aetnæ regi amabilem reperiamus hymnum.

a ℂ *Philoctetæ modum accedens.) A fortitudine & cõſilio in rebus bellicis Hieronẽ laudat, conferens eum Lemnio Philoctetæ, quod ipſius inſtar belligeratus ſit, ut poſtea ſubijcit. Innuit autem ægritudine fuiſſe æque grauatum Hieronem,atq; Philocteten: etenim dum calculo laboraret,in lectica circunferebatur, aduerſum ita hoſtes ſuos depugnans.* *b* ℂ *Etſi neceſſariò.) Potentes uel maleuolenti Hieroni blanditos eſſe,atq; eius timuiſſe potentiam,ait. Anaxilaum Rheginorum regem intelligi interpres docet: qui cum Locros Epizephyrios perdere funditus bello uellet, Hieronis interminatione impeditus eſt, autore Epicharmo.* *c* ℂ *Fama eſt ex Lemno.)* φαντὶ δὲ λαμνόθεν. *Philoctetæ, cui comparauit Hieronem, hiſtoriam refert. Conſonat huic hiſtoriæ Bacchylides in Dithyrambis,inquiunt Scholia: quod Græci è Lemno inſula Philocteten attulerint, quandoquidem ſine Herculanis armis Ilium capi non poſſe ex Heleni uaticinio perceperant. Iam Philoctetes ab Hercule genus ducebat.* *d* ℂ *Depopulatus.)* πέρσε. *Paridem enim Alexandrũ Priami filium occîdit.* *e* ℂ *Hoc quidem pacto.)* οὕτω. *Precatur,ut quemadmodum Philoctetes conualuit, Hieron ſanitatem etiam priſtinam recipiat. Nam cum Apollinis oraculo lauiſſet Philoctetes indormijſſetq́;, Machaonem putrefactam ulceris carnem reſecuiſſe, ac uulneri infuſo uino,quã Aeſculapius à Chirone acceperat,herbam impoſuiſſe, atq; ita conualuiſſe Dionyſius tradit.*

f ℂ *O Muſa.)* μοῖσα. *A filio uirtutibus & ſapientia claro,Dinomene*

uidelicet,

uidelicet, patrem laudat. g ¶ Perſolutionē quadrigis.) Age, inquit, Muſa & Diomenem Hieronis filium concinamus, cuius laude quadrigæ, id eſt, uictoria patris ueluti perſoluetur & æquabitur. quaſi dicat: Ea uirtus in filio effulget, ut non inferior ſit iudicanda patris uictorijs. h ¶ Aetnæ regi.) αἴτνας βασιλεῖ. Aetnæ rex eſt Dinomenes hoc loco, ut è ſequenti Strophe planum fiet.

STROPHE IIII. COLON XII.

[a]Cui urbem illam diuina cum libertate ad leges [b]Hyllidæ libræ Hieron condidit. [c]At Pamphyli & Heraclidarum liberi [d]ſub Taygeti ripis morantes, permanere ſemper uolunt [e]in Dorici Aegimij inſtitutis. [f]Tenuerunt Amyclas felices à Pindo uenientes, equorum præſtantia inſignium [g]Tyndaridarum præclari uicini, quorum celebritas ſumme floruit.

a ¶ Cui urbem.) τῷ pro ᾧ, conſueto poëtis more. Cui, ſubaudi Dinomeni. A legum Reipub. integritate patrem & filium prædicat. b ¶ Hyllidæ libræ.) ὑλλίδος στάθμας. Per Hyllidam libram Lycurgicas ſanctiones intelligit: is enim undecimus ab Hercule fuiſſe memoratur ab Ephoro. Hyllidā autem uocat, id eſt Herculanā, ab Hyla dilectiſſimo Herculis comite. Adiectitia uox eſt Hyllis. ὑλλὶς στάθμη, Hyllis libra, uel Hyllida libra: ſicut πατρὶς γαῖη, pro πατρίδος uel πατρικὴ γαῖα. Lycurgicis ergo legibus urbem Catanen pater filio inſtaurauit, tradiditq́;. Vel, Hyllidam librā, quod uero proprius, ab Hyllo preſtantiſſimo Dorienſium principe & legislatore. Sic per Hyllidam libram, Doricas leges accipit. Hieron enim è Megarenſibus, Gelois & Syracuſijs Dorienſium colonis Aetnam urbem primum incolas tranſtulit. Sic pulchre quadrabit Hieronem, Aetnæis ceu Dorienſibus, Laconicas etiam leges præſcripſiſſe. c ¶ At Pamphyli & Heraclidarum.) Legum Aetnæarū præſtantiam ab exemplo amplificat. Et Lacedæmonij, inquit, Doricis ſanctionibus gaudent. Iam Lacedæmon & Athenæ clariſſimæ Græciæ urbes & florentiſſimæ, de primatu inter ſeſe contendebant, ut eſt apud Iſocratem in Panegyrico & Panathenaico. Eas uero leges, quibus ampliſſimæ reſpub. optime & ſanctiſſime adminiſtrantur, oportet eſſe præclariſſimas. Proinde huius Strophes ſtatus hoc enthymemate continetur: Aetnæorū leges ſunt præſtantiſſimæ, quia à Dorienſibus & Lacedæmonijs ſunt deductæ. d ¶ Sub Taygeti ri

pis.) Taygetus mons Laconicæ: pars pro toto: cuius & Homerus meminit in catalogo nauium, ἢ κατὰ τηΰγετον περιμήκετον. à Taygeta Europæ matre dictus, ut Stephanus tradit. Effertur, ut idem autor eſt, per tria genera, τηΰγετος τηϋγέτη τηΰγετον. e ¶ In Dorici Aegimij inſtitutis.) Pamphylus, Dymas & Dorus filij ſunt Aegimij: à quibus Pamphylis & Dymanis familiæ ſunt Lacedæmoni. Liberi ergo Pamphili & Heraclidarum ſunt nepotes & poſteri Aegimij & Herculis, hoc eſt, Hyllidæ. Vel, Lacedæmonij uolunt à Pamphilo uel Aegimio & Hercule deduci, ut Scholia habent. Mihi ui detur Pindarus, ut iam ſubindicatum, legum Aetnæarũ amplitudinem & excellentiam cõmendare, ut quæ à Dorienſibus ſint Aetnam translatæ. quaſi dicat: Tanta eſt earum legum cõmoditas, ut uel hodie Lacedæmonij eas aſſidue ſua in patria tueantur. Inſtituta igitur Dorici Aegimij, periphraſis eſt legum Dorienſium, uel Hyllidis libræ. f ¶ Tenuerunt Amyclas.) Amyclæ ciuitas Laconicæ eſt: per Synecdochen Spartã uel ipſam Lacedæmona intelligit. Summa eſt: Dorienſes iuxta Pindum Perrhebocæ habitãtes, Lacedæmona cum Heraclidis peruenerũt. Vel, Dorienſes, qui antea Pindum, unam ex quatuor urbibus exiſtentem, incoluerunt, uenerũt Dorida, quæ eſt inter Oeten & Parnaſum, ſex urbes complectentem, quarum nomina ſunt, Erineum, Cytinum, Bœum, Lilæũ, Carphæa, Dryope: ex hac deinde cũm Heraclidis Lacedæmona proficiſcũtur. quaſi dicat: Et illi apud Spartiatas Doricas leges ſectantur. Antiquitatem ita legum, quibus Aetnã exornarit, & hoc paradigmate explicans. g ¶ Tyndaridarum.) Caſtor & Pollux Tyndaridæ ſunt, hoc eſt, Tyndari regis filij. Caſtor ergo & Pollux Argos tranſlati ſunt, Lacedæmoni uicinum. Lacedæmonios igitur Caſtori & Polluci, hoc eſt Argo uicinos eſſe dicit.

ANTISTROPHE, COLON XII.

[a]O Iupiter, ſemper hanc felicitatem ciuibus & regibus prope [b]Amenam fluuiũ præbe, uera hominum ratione dijudicandam. Præſta etiam uti tua ope [c]princeps Hieron, filio ſuo Dinomeni imperãs, populumq; honorãs, unanimi eos concordia conglutinet. [d]Obſecro annue Saturni placido uultu, ut per ſingulas domos [e]Phœnix Tyrſenorumq; turba ſentiat naues contriſtantẽ uim, obſeruans ante Cumas

EPODOS

EPODOS, COLON XV.

Qualia Syracuſiorũ ſub principe domiti, perpeſsi ſint à uelocibus nauibus, qui & in mare omnem [f] ætatem præcipitauit,

a ℂ *O Iupiter.) Deeſis eſt. Precatur ut regibus & ciuibus Aetnæis rectam & fœlicem adminiſtrationẽ Iupiter donet.* *b* ℂ *Amenam.)* ἀμένα παρ' ὕδωρ, *pro* ἀμένου *Doricôs. Fluuius eſt proxime Aetnã Amenes. Eſt autem periphraſis Aetnæorum, Ciuibus & regibus prope Amenem: id eſt Aetnæis.* *c* ℂ *Princeps Hieron.)* ἁγητὴρ ἀνήρ, *Hieron Siciliæ rex. Optat autem ut & regibus & ſubditis fœlicitatem tribuat Iupiter, tum ut filiũ ſuum iuniorem regem ita inſtituat, ut ſumma concordia cum populo & ſubditis uitam uiuat.* *d* ℂ *Obſecro.)* εὐχή *eſt. Optat enim ut Iouis beneficio hoſtibus ſuis Hieron ſemper ſuperior permaneat, utq; à Phœnicibus ac Tyrſenis timeatur.* *e* ℂ *Phœnix & Tyrſenorum turba.) Porrò Tyrſeni & Carchedonij Phœnicum coloni, aduerſum Cumanos mouebant bellum, funditus eoſdem euerſuri cogitantes. Atenim Hieron Cumanis opem ferens eos ſeruauit, & ab hoſtili manu eripuit, Tyrſenorum & Carchedoniorum exercitibus non modicam paſsis cladem. Atq; hanc cladem intelligit, dum inquit, ut ſentiat Phœnix & Tyrſenus, quanta à Syracuſiorum principe ſint perpeſsi.*

f ℂ *Aetatem.)* ἡλικίαν, *id eſt, omnis generis milites, uel fortiſsimos quoſq;, uirili ætate & robore pollentes: per antonomaſian.*

[a]Græciam è graui ſeruitute liberans. [b]Proinde amplector à Salamine mercedem, Athenienſiumq́ ſuſcipio amicitiam & beneficium. [c]Lacedæmoni uero pugnã prædico ante Cithærona, [d]ubi Medi defatigati ſunt curuis arcubus inſignes. [e]At prope irriguã Himeræ fluminis ripã, Dinomenis liberis hymnũ abſoluam, quem iam ante [f]pro uirtute, [g]defeſsis hoſtibus receperunt.

a ℂ *Græciam è graui ſeruitute.) Liberauit & Siciliã & reliquos Græcos, dum Tyrſenos & Carchedonios in mari ſubmerſit. Sunt qui putent hic Pindarum ad Ephori hiſtoriã reſpicere, quæ eſt huiuſmodi: Quum Xerxes hoſtili manu Græciam inuadere uellet, legatos ad Carchedonios miſit, qui iuberent ut in Siciliam nauigantes illi, Græcorum claſſes ſubuerterent, ac deinde in Pelo*

ponneſum uela ſua dirigerent. Eodem tempore ab Athenienſibus ad Hieronem legati præſtò fuerunt, efflagitantes, ut Græcis ferat ſuppetias. Quibus obſequẽs Hieron & Gelon, ducentis nauibus inſtructis, duobus millibus equitũ, deciesq; mille peditibus conſcriptis, Carchedoniorum claſſem debellarunt, in Siciliam irruentem. Atq; hac ratione cum Siculos tum reliquos Græcos acerba & triſti ſeruitute liberauit. b ❨ Proinde amplector à Salamine.) Ab Hieronis rebus geſtis, in quibus Xerxis expeditionis meminit, ſimul ad ipſam Athenienſium & Spartanorum pugnam aduerſum Perſas per dilatationem digreditur: ubi ſummum uirium ſuarum in bello ſpecimen præbuere Græci aduerſum Barbaros, & maximam ſunt laudem conſecuti. Dicit ergo, amplector à Salamine mercedem, & Athenienſium ſuſcipio beneficium: hoc eſt, Non omittã hic fortiſſima Græcorũ aduerſum Xerxis ferè innumerabiles copias facinora, qui ad

Merces. Salaminam inſulam Atticæ Perſarum manum debilitarunt. Mercedem autem metaphoricôs accipiendum opinor, pro re grata, ſi ad Græcos referatur. Vt enim debita merces res eſt grata, (de honeſtatis uero mercede loquimur, non de turpitudinis præmio. Corui enim & furcæ furibus nõ ſunt accepta præmia, nec rota latroni) & iucunda: ſic uictoria Græcorum, græcæ genti gratiſsima fuit. Attamẽ quia hæc translatio longe petita eſt, ſimpliciter accepta mercedis uox, ad Perſas pulchre & apte referri poteſt. Tum ſenſus erit: Non prætéribo hic apud Salamina mercedem, hoc eſt, cladem Perſarum apud Salamina, in qua debitam ſibi mercedem, quam quæſiuerunt Perſæ, inuenerunt: hoc eſt, crucem, perniciem, calamitatem, interitũ, quodq; omnes turpiſsime uincerentur. Extat hiſtoria apud Herodotum, Iuſtinum in 2. & Paulum Oroſium. c ❨ Lacedæmonii uero pugnã prædico.) Nec hic omittam celeberrimũ illud prælium

Cithæron. quo Spartani circa Cithærona Medorum uim deleuerunt. Eſt autem Cithæron mons & ſaltus nõ longe à Platæis. Plinius in 4. & Pomponius Mela in 2. Thebis adijciunt Cithærona nemus. Thucydides in 2. teſtimonium dicit, illic à Lacedæmonijs Medos eſſe fuſos, dum hunc ad modũ Archidamus rex ait: Dij quicunq; terram Platæenſem tenetis, heroẽs, conſcij eſte, iureiurando prius ab iſtis uiolato, non incipere à nobis iniuriam: quod in hanc terram uenimus, in qua patres noſtri, uotis apud uos nuncupatis, Medos ſuperauerunt, quamq; uos propitij adiutricem Græcis in prælio præſtitiſtis, &c. Cithæronis & ibidem nõ ita multis interiectis Thucydides meminit: Deinde, inquit, aggerem ante urbem iaciunt, ſperantes propediem ſe expugnaturos, tanta manu in opere occupata. Itaq; cæſam è Cithærone materiam utrinq; muris opponentes, ſupra urbis ædificia extruunt. Proinde & hæc ad laudem Lacedæmoniorum pertinent, quod Medos & Perſas in grauiſsima illa Xerxica expeditione in agro Platæenſium

prope

prope Cithærona fuderint. d ℭ *Vbi Medi defatigati ſunt.)* ταῖσι μή-δοι κάμον. ταῖσι *præpoſitiuus articulus eſt, pro poſtpoſitiuo* ᾗ. *Enallage numeri eſt: à ſingulari ad pluralem tranſilit. Lacedæmoni pugnam, inquit, repeto, ante Cithæronem: in quibus, pro in qua, ſubaudiendum pugna.*

e ℭ *At prope irriguam.)* *Redit à digreſſione ad inſtitutum, Hieronem cum Athenienſibus & Spartanis conferens. Perinde atq; Athenienſes & Spartani cum Platæenſibus Græciam à Barbarorum iniuria liberarunt, ſic Hieron non minimum etiam auxilij & beneficij in eadem re Græcis præſtitit. Vel, ſi ad Carchedonios Hieronis res geſtas referamus, hic erit ſenſus: Præſtantiſſimæ Græcorum urbes, Athenæ, Sparta, & aliæ, triumphis ac trophæis de Barbaris acceptis conſpicuæ ſunt. Himera uero Siciliæ fluuius uirtute cum Hieronis, tum liberorum eius, clarus eſt, qua Carchedonios fudit.* f ℭ *Pro uirtute.)* ἀμφ᾽ ἀρετᾷ, *pro uirtute ſua bellica.* g ℭ *Defeſſis.)* καμόντων, *pro* ἀναιρεθέντων, *id eſt, occiſis. Eſt autem prope ripam Himeræ, periphraſis, pro ipſa Sicilia.*

STROPHE V. COLON XII.

„ [a]Si opportune cecineris multorum ſummis re
„ bus geſtis & uirtutibus breuiter [b]cõplicatis, mi-
„ nor hominum reprehenſio ſequitur. [c]Continua
„ enim prolixitas celeres auditorũ mentes obtun-
„ dit. [d]Fama uero, ciuium clàm animum, propter
„ alienas uirtutes impenſe degrauat. Attamen [e]me
„ lior eſt miſeratione inuidia. [f]Ne honeſta præ-
tereas ô Hieron, ſed iuſto guberna clauo exerci-
tum, ac ſuper nõ fallaci incude [g]linguam fabrica.

a ℭ *Si opportune.)* καιρὸν, *pro* κατὰ καιρόν. *Seipſum ad breuiloquentiam reuocat, quum ſentiat ſe plus ſolito immorari hymno & Hieronis laudibus, gnome tali: Si quis multa egregia facinora ſuccinctim complectatur, ille minori tædio auditur, minusq; reprehenſionis incurrit.* b ℭ *Complicatis.)* συντανύσας *pro* συντεμὼν, ἢ συμπλέξας. *Metaphora eſt, à retibus ſumpta, quorum multæ, longæq; extremitates, ſi res ita ferat, in unum colliguntur.* c ℭ *Continua enim prolixitas.)* *Ratio breuiloquentiæ.* αἰανὴς, *id eſt,* αἰώνιος. ἐλπίδας, *accuſatiuus cõtractus pro* ἐλπίδας, *mentes, cogitationes.* d ℭ *Fama uero.)* ἀστῶν δ᾽ ἀκοά. *Alia ratio*

quur uelit eſſe breuior in Hieronis encomio. Solent enim mortales inuidere uirtuti,eiuſq; præconio. Quare ne te nimium ciuium tuorũ inuidentiæ exponam, nolo porrò eſſe prolixior. Atq; hanc ſtatim corrigit ſententiam alia gnome.

e ❨ Melior eſt miſeratione.) Hoc eſt, tametſi aliquis propter uirtutem ſuam ignauorũ odio exponatur:malo tamen inuidiam propter uirtutem,quàm miſerationem ſine uirtute. At præſtat,inquit,inuidia miſeratione:id eſt, felicius & beatius eſt, aliquem liuidorũ dentibus uirtutis nomine obijci, quàm propter calamitatem & miſeriam,luctum,planctum, & infortunij non pauca genera, miſerationem aliorũ extorquere, ut ſui ob calamitatem & inopiam planè commiſereantur,ac dicant:O infortunatũ hominem,ô maximis cruciatibus & mœroribus preſſum,heu fortunã iſtius acerbam. f ❨ Ne honeſta prætereas.)

Præcedenti ἐπανορθώσει fretus Hieronem protenus hortatur, ne ob ciuium inuidentiam honeſti ſtudium negligat,quin potius eo magis hoc ipſum & uirtutem colat atq; exerceat. Quid eſt,inquit,quod inuideant? quum melior ſit inuidia quàm miſeratio:hoc eſt, ſatius eſt ut tibi propter uirtutẽ inuideant mortales, quàm ut propter ignauiam & calamitatem te prementem, tui miſereantur. Primum ad honeſtum,dein ad iuſtitiam reuocat,inquiens: δικαίῳ πηδαλίῳ στρατὸν νώμα, iuſto clauo exercitum uerte. πηδάλιον & στείρη, idem ſignificant Homero, nimirum prolixiorem naucleri remum uel temonem in puppi & prora,quo nauis dirigitur. Ergo tantũ allegorice uult,Iuſto clauo, id eſt,iuſtis legibus,iuſto iudicio bellicoſum tuum populum, (ſolet enim per exercitum libenter bellicoſos ciues intelligere Pindarus) guberna. Poſtremo ad ueritatem. g ❨ Linguam ſuper incude.) Linguam, inquit, ſuper non mentienti incude fabrica. Allegoria eſt: hoc eſt, lingua tua nullum in palato & faucibus uerbum formet uel ſonet,quod fictum, quod fucatum,quod mendax iudicari queat. Hæc,iuxta opinionem Interpretis,adijcit,quaſi aliquid promiſerit Hieron Pindaro,auream nempe citharam, ut ueſtibulo huius odæ auditum.

ANTISTROPHE, COLON XII.

[a]Nam ſi quid inhoneſti à te [b]dictum fuerit, circunfertur undiq;. [c]Multorũ rex es. [d]Multi utriſq; teſtes ſuperſunt. [e]Quod ſi in pulchra uiuendi ratione perſeuerans,iucundam audire ſemper præconiorum famam aues, ne admodum ſumptibus ſeu liberalitate defatigeris. At [f]quemadmodum optimus gubernator uentoſum uelum expandit

ac uela permittit eis: ſic tu elegantibus lucris ne deludare ô Hieron.[g] Quod mortem gloriæ præconium ſequitur,

EPODOS, COLON XV.

Ceu defunctorum hominum uitam nunciat, oratoribus & poëtis. [h] Haud interit Crœſi amicorum ſtudioſa uirtus: ſæuum uero uſtorem animum Phalaridis in æreo tauro inuiſa undiq; fama detinet, neq; ipſum per ædes paſsim, in iuuenum cœtu, ad iucundam conuerſationem, citharæ ſuſcipiunt. [i] Virtute itaq; eminere, primũ eſt præmium: boni & præclari nominis ſecunda eſt felicitas. Qui uero utrunq; adeptus fuerit, ſummam is coronam ſuſcepit.

a ¶ *Nam ſi quid.*) *αἴτιον eſt, quare debeat & ueritati & honeſtati uel uirtuti ſtudere.* *b* ¶ *Dictum fuerit.*) *παραιθύσσῃ, id eſt, profectum fuerit. Regum & optimatum delicta longe lateq; diuulgari: quare cauendum ipſis ne peccatis deprehendantur obnoxij. Hoc ipſum & Iuuenalis ſatyra octaua admonuit, dum hac ratione canit:*

Omne animi uitium tanto conſpectius in ſe
Crimen habet, quanto qui peccat maior habetur.

Hinc uidendum eis, ut parcius etiam peccent. Quantumuis enim leuiter deſignet aliquid Hieron, futurũ ut totam Græciam pererret iſthuc facinus. Et quia rex pluribus cognitus eſt, quàm priuatus: & uirtutes & uitia regum pluribus etiam innoteſcunt, quàm priuatorũ ciuium. *c* ¶ *Multorũ rex.*) *Aliud argumentum, quo ad ueritatem eum hortatur, aq; fraude & fuco dehortatur: à ſtatu regio ſumptum.* *d* ¶ *Multi teſtes utriſq; ſunt.*) *Vtriſq;, uero & uano uerbo, ueritati & mendacio.* *e* ¶ *Quod ſi in pulchra uiuendi ratione.*) *ὀργὴ non iram, ſed τρόπον, id eſt, mores & uitæ rationem hic ualet: qua ſignificatione in Olympijs etiam uſus eſt. Hortatur aũt, ut ſi cupiat oratorum poëtarum'ue ornari præconijs, ut ſua etiam munuſcula præbeat: hoc eſt, ne ſui obliuiſcatur Pindari.* *f* ¶ *Quemadmodum gubernator.*) *Comparatio eſt, qua ad munificentiam poëtis exhibendã Hieronem inuitat. Metaphorice per uelum, aurum ſeu munera: per uentum, præconia & eruditorũ en*

comia & monimenta ſunt accipienda. quaſi dicat: Expande *uela mi* Hieron, *tum uenti inſufflabunt. Sis tu Fauonius, tum canent cycni. Sis tu ſtudiorũ Mecœnas, tum glorificabunt te ſtudiorũ etiam alumni.* g ❨ Quod mortem *gloriæ præconium ſequitur.)* ὀπιθόμβροτον αὔχημα δόξας οἶον ἀποιχομένων ἀνδρῶν. &c. Horatius ode 8. *quarti* Carminũ, *hanc ſententiam ad Martium* Cenſorinũ *expreßit: quem locum, quia pulcherrimus eſt, non cunctabor ſubijcere:*

Gaudes carminibus, carmina poſſumus
Donare, & precium dicere muneri.
Non inciſa notis marmora publicis,
Per quæ ſpiritus & uita redit bonis
Poſt mortem ducibus: non celeres fugæ,
Reiectæq́; retrorſum Hannibalis *minæ:*
Non incendia Carthaginis *impiæ,*
Eius qui domita nomen ab Africa
Lucratus redijt, clarius indicant
Laudes, quàm Calabræ Pierides, *neq;*
Si chartæ ſileant, quod bene feceris
Mercedem tuleris. Quid foret Iliæ,
Mauortisq́; puer, ſi taciturnitas
Obſtaret meritis inuida Romuli?
Ereptum Stygijs *fluctibus* Aeacum
Virtus & fauor & lingua potentium
Vatum diuitibus conſecrat inſulis.
Dignum laude uirum Muſa uetat mori,
Cœlo Muſa beat. Sic Iouis *intereſt*
Optatis epulis impiger Hercules.
Clarum Tyndaridæ *ſydus ab infimis*
Quaſſas eripiunt æquoribus rates.
Ornatus uiridi tempora pampino
Liber *uota bonos ducit ad exitus.*

Summa huius Pindaricæ *ſententiæ eſt: Hic fructus literarum eſt, ut liberales & uirtutibus claros heroas ita prædicent, ut poſt mortem apud nepotes ſemper atque adeò poſteritatem duret. Ea enim oratorum & poëtarum uis eſt, ut hoc poßint.* h ❨ Haud interit *Crœſi.) Exemplo & antitheſi quod de literis & literatis dixit, cõfirmat. Crœſus laudatur, Phalaris reticetur, & nihil meretur celebritatis. De Crœſo Lydorum rege* Herodotus, & *Iuſtinus in primo.*

Crœſi

Crœſi diuitias in prouerbium abijſſe conſtat. Phalarin ob æreum bouem, quo ſontes puniuit, ſubmiſſo igni, ut illic inſtar boum, dum torrerentur flammis, clamarent, crudeliſſimum fuiſſe demonſtrat. Lucianus in Phalari primo & 2. declamatorio more per ethopœiã, excuſat apud ſacerdotes Delphicos Phalarin. Atqui faber, ut Lucianus narrat, ærarius Perilaus æreum taurum fabricarat, eumq́; (ceu tyranni ſæuitiæ gratificaturus) Phalaridi tradidit, eius rei gratia, ut reos ſuppoſito igni tauro incluſos cremaret. Cuius fabri crudelitate permotus tyrannus, primo eum tauro ſuo, quem alijs elaborauerat, intruſit & exuſſit. Quæ ſi uera eſſent, fruſtra tyrannidis accuſaretur Phalaris. i ℂ *Virtute itaq; eminere.)* ἐπιφώνημα *& epilogus eſt. Claudit: Virtute ergo eminere, & bona fama, ſummum bonum eſt.*

EIDEM HIERONI CVRRV.

ODE II.

STROPHE I. COLON XV.

O [a]Magnis conſtitutæ urbibus Syracuſæ, [b]bello potentis Martis delubrũ, uirorum, equorumq́ [c]ferro gaudentium felices nutrices: [d]uobis à præclaris Thebis hoc epinicij adferens uenio, [e]quadrigæ teram concutientis denunciationem, per quam Hieron uictoriam obtinens procul fulgentibus coronis [f]Ortygiam religauit, [g]ſedem fluuialis Dianæ: [h]citra cuius opẽ illas habenis uarias non domuit admirandis manibus ſuis equas.

ENARRATIO.

Variant, inquit Interpres, de inſcriptione huius ode pleriq;. Hieronis quidẽ in gratiam epigrapha teſtatur hunc hymnũ ſcriptum eſſe: ſed cuius agonis uel certaminis cauſa cõpoſitus ſit, Timæus, Callimachus, Apollonius, Ammonius, Dionyſius Phaſelites ambigunt. Fieri, mea quidem ſententia, poteſt, ut eandem Pythiacam uictoriam intelligat, quam priori ode prædicauit. Nec enim fruſtra Pythiacis encomijs inſertus eſt. Quid ſi ab Hierone munus acceperit, tametſi hoc nuſquan hic explicet, ideoq́; in gratiarum actionem hanc oden tranſmiſerit? Continet hic hymnus duos potiſſimum ſtatus. Primus laudatorius eſt, quo *Argumentum.*

Hieronem à uictoria curru obtenta laudat. Alter eſt paræneticus: commonefacit enim Hieronem, ne adulatoribus aurem accõmodet. Ante parænesin illam ad gratitudinis ſuaſionem digreditur, Locros Epizephyrios & quicunq; beneficium accepiſſent ab Hierone, gratos eſſe debere benefactori ſubindicans. Atq; in eo eucharistias loco bonam hymni partem abſoluit. a ℭ *O magnis cõſtitutæ urbibus Syracuſæ.*) *Vrbibus magnas ideo Syracuſas appellat, quia Archias Corinthius quatuor ciuitates deſtruens in unam redegit urbem: quarum nomina fuere, Achradine, Neapolis, Epipolæ & Tyche. Syracuſæ autem maxima Siciliæ ciuitas eſt, ab Archia Corinthio condita, Stephano autore. Quia uero Siciliæ rex eſt Hieron, ideo à Syracuſis hic clariſsima eius inſulæ urbe orditur.* b ℭ Bello potentis Martis.) βαθυπολέμου ἄρεος. *Laus Syracuſarũ à potentia.* βαθὺ *in compoſitione multum ſignificat ferè, ut in* βαθύζωνος, βαθύκολπος *uiſum eſt: ſic hoc loci* βαθυπόλεμος ἄρης, *Mars in bello multus, hoc eſt, potens & uehemens.* c ℭ Ferro gaudentium.) σιδαροχαρμᾶν, *pro* σιδηροχαρμῶν, *à* σίδηρος *ferrum, &* χαίρομαι *lætor, uel* χάρμη *pugna: quod ferro, hoc eſt, armis ferreis pugnẽt.* d ℭ Vobis à præclaris.) Vobis, *id eſt, in ueſtri gratiã. A præclaris Thebis. Splendidas Thebas uocat propter Bacchum, Herculem, ſeq; ipſum, quod omnes illi ſint Thebis oriundi. Sua igitur uel chori perſona Syracuſas, per proſopopœiã cõuenit. Venio ad uos ego Pindarus ô Syracuſæ, à Thebis hoc melos mecum adferens: per ſeſe enim nõ adijt Hieronem, ſed per chorũ tranſmiſit: ut Scholia.* e ℭ Quadrigæ terram.) *Appoſitio eſt. Hoc meum melos eſt denunciatio & indicatio & prædicatio uictoriæ, quam curru Hieron conſequutus eſt.* f ℭ Ortygiam religauit.) *Cherroneſum prope Siciliam intelligit: hæc enim quum antea per ſeſe inſula eſſet, Syracuſis tandem coniuncta eſt.* g ℭ *Sedem fluuialis Dianæ.*) *Appoſitio eſt: in qua Ortygia fluuialis Diana ſedem habet. Dianã fluuialem ab Alpheo flumine uocat: ferunt enim amore percitum Alpheum, Dianam aduſq; Ortygiam perſecutũ: unde illic Alphioæ Dianæ templum eſt extructum. Vel: iuxta Arethuſam Syracuſarũ fontem ex Alpheo ſcaturientem, Dianæ ſimulacrum eſt, hinc* ἀλφειῴη ἄρτεμις *appellatur.* h ℭ *Citra cuius opem.*) *Dianæ & Mercurij ope uictoria potitum Hieronẽ adfirmat: pium & felicem uere oſtendens, quippe cui dij opitulentur, cui dij uictoriam impertiant. Dianã aũt equeſtrem etiam eſſe Homer. admonet, dum eam* χρυσήνιον, *hoc eſt, aureis habenis conſpicuam nominat.*

ANTISTROPHE, COLON XV.

Virgo enim [a]telis gaudens Diana, [b]certaminumq;

numq́ꝫ præſes Mercurius [c]radiantem ornatũ im-ponit, quando ad bigam & ad currus loro obtemperantes, [d]equinum ſubmiſerit robur, tridente ſæuum, [e]lateq́ꝫ potentem deũ uocans. [f]Alij quidem poëtæ alijs regibus dulcem hymnum, uirtutis munus perficiunt. Sic frequentia Cypriorum encomia circa ſuum [g]Cinyram iactantur, quem auricomus impenſe dilexit Appollo,

EPODOS, COLON XIIII.

Sacerdotem Veneris familiarem.

a ¶ *Telis gaudens.*) *Diana, ut uenationis dea à poëtis* ἰοχέαιρα, *hoc eſt, ſagittis gaudens, dicitur. &* χρυσήνιος, *aureas habenas habens: quod & telis, dum feras inſectatur, & equis utatur.* b ¶ *Certaminis præſes.*) ἐναγώνιον *Mercurium appellat, certaminis ueluti præſidem: non quod ſolus Mercurius ludis præſit, cæterum quia & hic deus nedum eloquentiæ & citharæ præſit, uerumetiam lucro. Quũ igitur uictoria hic lucrum ſit, recte uictoria à Mercurio ueniſſe dicitur: nec immeritò* ἐναγώνιος, *certaminis uel ludi præſes appellatur, quantum ad lucrum, & ad uictoriam attinet.* c ¶ *Radiantẽ ornatum.*) αἰγλᾶντα κόσμον, *id eſt, uictoriã: per hanc ſplendidus ornatus uictori obtingit.* d ¶ *Equinum robur.*) *Periphraſis eſt,* ἵππειον σθένος, *pro fortibus equis.* ἐν δ' ἅρματα, *pro* εἰς ἅρματα πεισιχάλινα, *frenis obtemperantes. Quomodo currus obtemperant frenis? per metonymiam accipiendum eſt: currus enim equis, qui freno & habenis cohibentur, morem gerit, quoq́; trahitur & uehitur, uel inuitum ſequi neceſſum eſt.*

e ¶ *Vocans late potentem deum.*) καλέων εὐρυβίαν. *Hieron tanquam equeſtrem deum Neptunum uocat, equis nempe uictoriam aſſequi deſiderans. Equeſtrem autem Neptunum eſſe, in Olympijs antehac indicatum: & apud Virgilium 1. Georg. liquet, dum poëta Neptunũ hac ratione implorat:*

– Tuq́; ô cui prima frementem
Fudit equum magno tellus percuſſa tridenti.

f ¶ *Alij quidem poëtæ.*) *Hieroni affectum & amorem & beneuolentiã ſuam ipſius poëta cõmendat. quaſi dicat: Celebrent alij poëtæ quoſcunq; uoluerint, per me illis liberum erit. Ego uero mi Hieron, te unum efferam, tuas uirtutes prædicabo: quandoquidem tua hoc uirtus mereatur: nec ullo, qui unquam à*

poëtis prædicati ſint, inferior ſis. Vel: ut alij poëtæ alios reges & principes ſuis carminibus extollunt, ſic ego te meis hymnis ueho ô inclyte Hieron. Talis enim ἀνταπόδοσις adijcienda eſt, quum deſit. g ☾ *Cinyram.)* Exemplo *Cinyræ, quod de poëtis dixit cõfirmat. Cinyras, inquit, argumento eſſe poteſt, quem Cyprij poëtæ ſuis encomijs illuſtrem reddiderunt. Fuit aũt Cinyras Cypriorum rex Apollinis & Paphi filius, uel, ut alij, Eurymedontis & Paphiæ Nymphæ, ſacerdos Veneris, adeò diues, ut prouerbio locum dederit, Cinyræ opes. Meminit huius hic Cinyræ, & poſthac in Nemeis de eo plura ſunt adnotata. Recordatur hunc etiam Homerus:*

τόν ποτέ οἱ κινύρης δῶκε ξεινήιον εἶναι.

» [a]Cogit autem gratia beneficiumq; amicorum, » illum cui amicitia exhibita eſt, ut pro benefactis » quadantenus reſpondeat. Te ô Dinomenis fili, [b]Zephyria Locrenſis uirgo in ſua urbe celebrat, quod tua uirtute ab hoſtili manu præter ſpẽ erepta, iam in tuto agat. Porrò [c]deorũ iuſsibus [d]Ixionem hæc aiunt mortalibus dicere, qui petroſæ alligatus rotæ circũuoluitur: Benefactorẽ præclaris uiciſsitudinibus, ab ijs qui beneficium acceperint, ſoluendum eſſe.

Hactenus laudatoriũ ſtatum, quo Hieronẽ à uictoria, quam curru & equis adeptus eſt, prædicauit. Iam ad cõmunem locum Gratitudinis ſeſe confert, pulchre ab Ixionis exemplo gratitudinem ſuadens. Inſigni autem gnome primum ad hoc utitur. a ☾ *Cogit autem gratia &c.)* *Quæ prouerbio* χάρις χάριν τίκτει, *apud Sophoclẽ in Aiace cõſonat. gratia, inquit,* ποίτιν@, *hoc eſt,* ἀμοιβικὴ, *uicem rependens pro amicorum beneficijs, uel amicorũ beneficia* ὀπιζομένη, *id eſt,* ὕστερον ἐπακολουθοῦσα, *ponè ſequens. Beneficium enim præcedit, compenſatio ſequitur. qua tum ſe gratũ eſſe Hieroni, tum uero Locros Epizephyrios præcipue debere, quos ab Anaxilai manu eripuit, ut præcedenti ode patefactum.* b ☾ *Zephyria Locrenſis.)* *Per Zephyriam Locrenſem uirginem, ipſos Locros Epizephyrios intelligit: uirginem urbem ceu nymphã dicit.* c ☾ *Deorum iuſsibus.)* θεῶν δ᾽ ἐφετμαῖς. *A contrario exemplo gratitudinem ſuadet. Ixion propter ingratitudinẽ, æternis cruciatibus addictus, ſuo malo edoctus, cunctos ad gratitudinẽ hortatur.*

ποίτινος. ὀπιζομένη

Ixionem.)

d ℭ *Ixionem.)* *Ixion Phlegyæ filius, quum apud Iouem ageret, Iunonem deperijt: qua re intellecta, Iupiter nubem in ſpecie Iunonis ei oppoſuit: qua cum Ixion rem habens, in terram ac deinceps ad inferos eſt protruſus, quod gloriaretur ſe Iunoni in delicijs fuiſſe. Rotæ itaq; apud Plutonem alligatus eſt uiperis cinctæ, ut Ouidius 4. etiam Metamorphoſeos teſtatur:*

Voluitur Ixion & ſe ſequiturq; fugitq;.

Quin & Pindarus fabulam hanc ipſe ordine ſubiungit.

STROPHE II. COLON XV.

[a]Id enim aperte didicit, dum apud [b]mites Saturnios dulcem uitam tranſigens, diuturnã non ſuſtinuit felicitatem: quando inſana cupiditate Iunonem deperijt, quam Iouis iucundi thori ſortiti ſunt. [c]At ipſum iniuria ad noxã inſignem cõpulit: mox ſe digna paſſus, difficilimum laborem obtinuit. [d]Duo enim operoſi eius errores ſunt. Alter quidem, quod primus, nõ ſine fraude, ſuorum cõtribuliũ ſanguinẽ hominib. admiſcuerit:

ANTISTROPHE, COLON XV.

Quodq; olim Iouis uxori in altis & fabrefactis thalamis [e]inſidiatus ſit.

a ℭ *Id enim aperte.)* *A fabula Ixionis amplificat.* b ℭ *Mites Saturnios.)* δ᾽ ὑμλνέσι παρὰ κρονίδαις. *Enallage numeri eſt, Saturnios pro Saturnio. Eſt enim unicus duntaxat Iupiter: plurali pro ſingulari uſus, ſibi peculiari more.* c ℭ *At ipſum iniuria ad noxam inſignem compulit.)* ἀλλά νιν ὕβρις ἐς αὐάταν ὑπεράφανον ὦρσε. *Præmium iniuriæ quod fuerit, exponit. Eſt autem Aeolicum* αὐάτην, *pro* ἄτην. *Solent enim ipſi inter duas uocales υ interponere, ut ubi cõmunis lingua* ἀὴρ *dicat, ipſi* αὐὴρ *faciant: ex* ἄως *ipſi* αὔως. *Sic pro* ἄτη *dicũt* αυάτη. *Eſt enim* ἄτη *per contractionẽ ab* ἀάτη, *ab* ἀάομαι, *id eſt, lædo. Hinc apud Homer. Iliad. 9.*

πρέσβα δ᾽ιὸς θυγάτηρ ἄτη, ἣ πάντας ἀᾶται.

d ℭ *Duo enim operoſi errores.)* *Duo, inquit, grandia peccata ſunt Ixionis, ob quæ cõmeruit pœnam iſtam apud inferos. Alterum, quod inter homines primum ſe cõtribulis ſui cæde contaminarit, ſiue quod primus contribulem*

ſuum occiderit. Alterum delictum eſt, quod Iouis uxori inſidias tetenderit.

c ☾ Inſidiatus ſit.) *πειρᾶσθαι inſidiari eſt. Hinc marini prædones πειρατοὶ appellantur, hoc eſt, inſidiatores. Proprie tamen in itinere uel terra inſidias meditantes piratæ ſunt: unde & apud Euripidem & Sophoclem tragicos ὁδουροὶ dicuntur.* Piratæ.

» [a]Decet autem perpetuò in quauis re obſerua-
» re medium. Thori autem [b]indecentes ad ſummā eum coniecerunt ignauiam: nam accedentem nebula illexit, ſecumq́ꝫ cōcumbere fecit. Rem itaqꝫ uanam ſecutus eſt iners homo. Forma ſanè cœleſti præſtantiſsimæ Saturni filiæ ſimilis erat: quā fraudem Iouis illi ſtruxerunt manus, [c]pulchram noxiam. [d]Quatuor dein radiorū uinculum fecit

ad omnē & ueluti unā collectā.

EPODOS, COLON XIIII.

Eius perniciem.

a ☾ Decet in quauis re.) *Gnome eſt, qua & alios & Ixionem mediocritatis & modeſtiæ ſummæ uirtutum cōmonefacit. Honeſte & cum uirtute conuerſari debebas dijs & Iunoni Ixion, tuæq́; ſorti contentus acquieſcere, nō alieno inſidiari thoro, quæ maxima tua eſt impudentia.* *b* ☾ Indecentes.) *Indecentes thori, id eſt, ab honeſto auerſi & alienati, adulteri.* *c* ☾ Pulchram noxiam.) *Appoſitio eſt, καλὸν πῆμα. Quod rem uanam, id eſt, nebulam, Iunonis ſpecie adamaret Ixion, Iouis hoc conſilio factum, ut ei pulchra noxia hinc eſſet. Pulchram dicit, propter ſpecioſiſsimā nebulæ formam. Noxiam ideo, quod licet tum non intelligeret, propterea ſit rotæ apud inferos alligatus.* *d* ☾ τετράκνημον.) *Rotam quatuor radios habere dicit, ut duo manibus, reliqui pedibus tribuantur.*

[a]Qui & in uincula, è quibus effugere non daretur, per membra ſua prolapſus, [b]uulgatam famam percepit. Atqui [c]ſola nubes, ſolam arrogantem prolem ei [d]ſine gratijs peperit, [e]nec inter deos nec homines munus ferentem: cui nutrix Centauro nomē indidit. Is & equis Theſſalis ad Pelij [f]conualles mixtus, [g]admirandū progenuit

exercitum,

exercitũ, utriq; parenti non abſimilem:[h] inferiori enim parte matrẽ, ſuperiore uero patrẽ referebat

a ℂ Qui & uincula.) ἀφύκτοισι γυιοπέδαις, ineuitabilibus, à quibus corpus & membra ſua liberare nequeat. ab α στερητικῷ μορίῳ, & φεύγω. γυιοπέδαι, παρὰ τὰ γυῖα καὶ τὴν πέδην. Periphraſis eſt rotarum. Intelligit enim quatuor rotarum radios, quibus & manus & pedes alligatus uoluitur. b ℂ Vulgatam. πολύκοινον, uulgatam, multis cõmunem, & ad quoſuis pertinentem. Videlicet benefactoribus referendam eſſe gratiam. c ℂ Sola.) Nulla enim unquam nubes aliquem peperit. μόνον, ſolum & unicum, ante quem & poſt quem nullum alium protulerit.

d ℂ Sine gratijs.) αὖον χαρίτων, id eſt, acharin, immanſuetã, agreſtem, deformem, crudelem prolem. e ℂ Nec inter deos.) Hoc eſt, neq; diuinæ, neq; humanæ omnino naturæ participẽ. f ℂ Conualles.) σφυρὸς planta pedis eſt: metaphorice pro imo, & conuallibus accipit.

g ℂ Admirandum exercitum.) Enallagen numeri uel ſyntheſin hic non ſecutus ſum. Græce eſt, progeniti ſunt utriſq; admirandus exercitus. Perinde ac latinus poëta dicit:

Pars in gramineis exercent membra palæſtris. Et Homerus:
ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἀπονέοντο.

Theſſaliæ mons eſt, uel Magneſiæ in Theſſalia ſitæ, Pelium. h ℂ Inferiori parte matrem.) τὰ ματρόθεν. In Magneſia Theſſaliæ prouincia Centaurus cum Theſſalis equis rem habens, Centaurorũ multitudinem (quam ſuo more στρατὸν uocat, martium eius robur uel ea uoce adumbrans) progenuit: inferiori parte matri equæ ſimiles, ſuperiori Centauro. De Centauris Plin. lib. 7. cap. 56. hæc tradit: Pugnare ex equo Theſſalorum inuentum eſt, qui Centauri appellati ſunt, habitantes ſecundum Pelium montem. Hinc nata eſt fabula, quod biformes dicantur. Apud Iſocratem διφυεῖς, inferiori parte equi, ſuperiori homines. Dicuntur aũt κένταυροι, id eſt, ſtimulatores, à κεντέω, id eſt, ſtimulo. qui & alio nomine apud Lucianũ ἱπποκένταυροι appellantur, id eſt, equorum ſtimulatores. Per Hippocentauros equites prædæ & ſpolijs intentos, πειρατὰς τε καὶ ὁδηγοὺς, quos Germani Schnaphanos uocant, Lucianus intelligit: harpyias nimirum equeſtres, rapina & præda & latrocinijs non ignobiles. Pelium.

STROPHE III. COLON XV.

[a] Deus omnia [b] pro ſua uoluntate perficit. De-

" us inquam qui & [c]alatam Aquilam aſſumpſit, &
" marinũ Delphina permutat, ſuperborumq́ mor
" talium quendam inflexit, cæteris immarceſsibilẽ
" gloriam impertijt. Me uero defugere operæpre
" cium eſt imbellem maledicentiæ [d]morſum. Vidi
" quidem iamolim in egeſtate conſtitutum uitupe-
" ronem Archilochũ infenſis conuicijs impingua-
" tum. [e]Diuitiæ autem ubi ſapientiæ ſorti coniun-
" ctæ fuerint, præſtantiſsimæ ſunt.

a ¶ Deus omnia.) *Diuinæ potentiæ præconio, Ixionis factum amplificat. quaſi dicat: Non mirum, ſi in eam coniecit pœnam Ixionem Iupiter: omnia enim poteſt: eaq́; eius natura eſt, ut malos puniat & bonos conſeruet.*

b ¶ Pro ſuo nutu.) ἐλπίδας *pro uoluntate & decretis accipit.* ἐπὶ ἐλπίδεσσι, *pro uoluntate.* *c* ¶ Alatam aquilam.) *Aquila in aëre uerſantium præſtantiſsima, in marinis Delphin eſt uelociſsimus, in terris homo cunctorum animantium nobiliſsimum eſt. Qua creaturarum triade, Deum cœleſtium, terreſtrium, marinorumq́; omnium dominari oſtendit: nec uſquam quicquam eſſe, quod diuinæ maieſtatis potentiam effugere poſsit.* *d* ¶ Morſum.) φθύγδυ δάκος. *Correctio eſt ſuijpſius, quod nolit ipſe aliquo conuicio Ixionem ſugillare, tametſi Archilocho cõuicia bene ceſſerint. Aureum ſanè Pindari iudicium, quo conuicia deteſtatur. Quid enim, Deum immortalem, alienius à literis, remotius à Muſis, magis à pietate ſepoſitum, atq; conuicia, atq; ſcommata, & ignaui & imbelles morſus? Impotentiũ muliercularũ, qui ſuis ſemper affectibus rapiuntur, conuicia ſunt: non urorũ. Laides Corinthiæ & Philonidæ huiuſmodi teterrimo ſunt uitio obnoxij. Vtinam qui & pij & eruditi haberi uolunt, hodie ſibi ab hiſce temperarent. Vtinam Pindaricam hanc manſuetudinem animis noſtris uolutaremus, ſi* CHRISTI *ſeruatoris noſtri clementia, ſuauitas & mitiſsima cõſuetudo nos nõ permoueret. Atq; hanc animi intemperantiam & infrenatam laſciuiam Quintilianus, non minimũ uitiorum eſſe cenſet: cuius probitas uel Iuuenale teſte innotuit, dũ inquit: Expectas ut Quintilianus ametur? boni uiri paradigma Quintilianum faciens. Et quia inſignis & uerè cedro digna eius eſt ſententia, ſubijciam. Quanquã autem illic de rhetore agat, licebit eam tamen eius de altercatione ſententiã omnibus planè pietatis & literarum amatoribus perſpectiſsimam eſſe. Bonus altercator, inquit, uitio iracundiæ careat: nullus enim rationi magis obſtat affectus, & fert extra*

cauſam,

cauſam, & plerunq; deformia cõuicia facere, ac mereri cogit: & ipſos nonnunquam iudices incitat melior moderatio, ac nõnunquã etiam patientia. Et pau*cis interiectis:* Nam *eſt res animi iacentis, & mollis ſupra modũ frõtis, fallitq; plerunq; quod probitas uocatur, quæ eſt imbecillitas.* Pulchre *igitur & elegan ter & pie* Pindarus *noſter conuicia &* Archilochi *& qualiacunq; execratur.* De Archilocho *autem uetere* Lyrico 9. Olympiorum *ode nonnihil auditũ eſt.*

d ℭ *Diuitiæ autem ubi ſapientiæ coniunctæ fuerint.)* Q*uæ ſint ueræ diuitiæ, alia haud inuenuſta gnome exprimit.* Nempe *genuinas & germanas diuitias eſſe, nõ quæ cõuicijs cõſlentur, ſed quæ uirtutibus & ſapientia ſplendeãt:*

ANTISTROPHE, COLON XV.

[a]Tu uero nũc utrunq; clare potes libera mente exhibere domine, multorũ quidem ſublimiũ uicorũ atq; exercitus gubernator. Quod ſi quiſquam diuitijs & honore per totam Græciam alium ex ijs qui antè progeniti ſunt, præſtantiorem dicit, laxa uanaq; mente ſolus ſecum pugnat. At uero [b]floridam aſcendam claſſem uirtutem laudaturus. Iuuentutem quidem fortitudo & audacia in duris bellis adiuuat, unde & te aio immenſam gloriam inueniſſe

EPODOS, COLON XIIII.

Cum inter equites pugnantem, tum pedites.

a ℭ *Tu uero nunc utrunq;.)* Ratiocinatione *rhetorica* Hieronem *ueris diuitijs clarum eſſe probat, cuius maiorem talem ponit:* Sapientia *& faculta tibus ornatus, ueras diuitias poßidet.* A*ſſumptionem uel minorem huiuſmodi:* Tu Hieron *potes utrunq; libera mente exhibere.* Hoc *eſt, tu* Hieron *ſapientia & opibus diues.* Q*uæ minor quia bimembris eſt, ideo alteram eius partem de potentia ſeu diuitijs ita confirmat,* πολλῶν μὲν. Es *enim multorum uicorum atq; exercitus, id eſt,* Pindarico *more, fortium populorum, gubernator.* Deinde *aliam eiuſdem partis probationem, per collationem cum alijs adfert.* Vanus *eſt & errat, inquit, quiſquis unquã aliquem* Græciæ *regem te clariorem fuiſſe adſerit.* Poſtea *ab effectibus, fructu ue, diuitias eius exerit.* κόττι μὲν. *& pedeſtri & equeſtri pugna inclytum tibi peperiſti nomen.* Iam *expeditionem de-*

ſtinare bellumq́; facere, opum ſunt. Hactenus cõfirmauit alteram aſſumptionis partem, uidelicet Hieronẽ opibus & potentia clarum eſſe: mox ſapientia quoque ipſum praeeminere hunc ad modũ confirmat: Nã cana tua conſilia, inquit, felicem mihi ad omne laudis argumentum materiam praebent: hoc eſt, praeter aetatem prudens es. Complexionem, quia neceſſariò intelligitur, conſequiturq́; & profluit è praecedentibus, omittit: nimirũ talem: Ergo tu ueris diuitijs conſpicuus es ô Hieron. Ad ſyllogiſmum haec dialecticum ſimpliciter hunc ad modum referuntur:

Qui ſapientia & opibus clarus eſt, ueras poßidet diuitias.
Hieron ſapientia & opibus clarus eſt,
Hieron igitur ueras poßidet diuitias.

b ¶ *Floridam aſcendam claſſem.*) *Quid in claſſe faciet cum laude uirtutis? Metaphora eſt. Laudes Hieronis enumerans, & uirtutes eius percenſens, pulchre inſtructam & exornatam claſſem conſcendam: id eſt, non à recto calle deuiabo, non fingam quicquam, extra periculum ferar, ut quemadmodum illi qui in bene firmata, cõglutinata, conſtipataq́; aduerſus uim aquarũ & fluctuum naui, facile citra periculum, quò uolunt, perueniunt: ſic ego ingreſſus iter praeconiorum & uirtutũ Hieronis, facile quod animus tulerit perſequar. Eſt enim Hieron (ut per cõparationem ſumà) inſtar floridae claßis, è qua nihil non bonorũ, aromatũ, fructuum, arborũ, gemmarũ, & id genus reliquorũ promitur.*

Tuae aũt iuuenilis aetatis cana prudentia, fortunatum mihi ad tua decantanda praeconia carmen omnino praebet. [a]Salue: hoc epinicij Punicae mercis in morem trans coeruleũ mare demittitur. [b]Sin tibi [c]Aeolico modo compoſitum [d]arridet Caſtoreum melos, age experire occurrens [e]gratiã citharae, quae ſeptem intenſas gerit chordas. [f]Caue autem tui ne ſis diſsimilis ([g]*nec adulatoribus permittas aures tuas*) uerũ [h]pueris ſit pulchra perpetuò ſimia

STROPHE IIII. COLON XV.

Pulchra.

a ¶ *Salue, hoc epinicij.*) *Hieronẽ liberalitatis admonet. Hymnus meus inſtar Phoenicum mercis, mare tranſit, pro lucro uidelicet. Phoenices mercatus*

&

& negociationis nomine clari ſunt, apud Sophoclem: ὠνὴρ ἔθορ καὶ πράσιρ ὡς φοῖνιξ ἀνήρ. *Comparat ergo Phœnicum mercimonijs hymnũ ſuum. Iam pro mercibus lucrũ expectatur: ſic pro hymno Hieronis liberalitatem Pindarus præſtolatur. Poteſt etiam hoc nomine cõmendare poëticen ſuã Hieroni Pindarus. quaſi dicat:* Hoc noueris inclyte rex, *mea poëmata haudquaquã eſſe uulgaria, ſed quæ à me ſcribuntur, cum terra tum pelago expetuntur, terram & maria tranſuolant, non minimo applauſu excipiuntur.* Idq; *iam tua potiſsimum cauſa, mea Muſa certe merebitur.* Nemo nõ *enim tua encomia cognoſcere percupiet.* Vt *ergo Punicæ merces Pontum celeriter, magna multorum expectatione percurrunt, haud diſsimilem ad modum hic hymnus, tuas uirtutes concinens, & ad indigenas & exteros tranſmarinos citato curſu accelerat uiam. Qua ratione de ſeſe poſthac etiam dicit, confidenter de ſua in lyrica præſtantia ſanè pronuncians, Statuarius non ſum, &c.* b ☾ *Sin tibi Caſtoreũ melos arridet.)* τὸ καςόρειον δὲ ἐν αἰολίδεσσι χορδαῖς. *A ſimili inuitat* Hieronem, *ut & huius hymni periculum faciat, eumq; examinet, perinde atq; antea Caſtoreum à ſe miſsum explorauerit. Si Caſtoreũ tibi iam antea placuit, quæſo ut & hunc epinicon perlegas, placido uultu intuearis: nam non minus, ut equidem in ſpem uenio, gratiæ allaturus eſt. Proinde Caſtoreum melos, hymnum appellat alium, quem ultra pactum mercedis, ceu corollarij uice* Hieroni *tranſmiſerat, ſaltationi accommodum, quæ aliàs &* Pyrrhiche *dicitur, qua armati ſaltabunt. Hac Achillem primum ad pyram Patrocli uſum, Ariſtoteles tradit. Caſtoreum itaq; uel à Caſtore &* Polluce, *ut* Interpreti *placet, uel à Caſtore animali, ut ex Heſychio colligitur: quod Dioſcuri ſint ſaltatores, ac primum* Pyrrhichen *ſiue armatam ſaltationem inuenerint. Tum quod Caſtori, quem latini fibrum nominãt, ſua ſit quædam ſaltandi formula. Quidam, ut Scholia adijciunt, Caſtoreum, rhythmum eſſe quendam putant, ac numerũ, quo* Lacones *Caſtoris & Pollucis cultores, in hoſtili conflictu utantur. Initium aũt hymni, quem Caſtoreum appellat, fuit:*

Σκῶτες ὅ,τι λέγω ζαθέων ἱερῶν ἐπώνυμε.

c ☾ *Aeolico modo compoſitum.)* αἰολίδεσσι χόρδαις, *Aeolico ritu, Aeolicis chordis, quod lyrico modo ſit compoſitus hymnus. Aeoles enim lyrici ſunt uel citharœdi.* d ☾ *Arrideat.)* θέλων, *id eſt, uolens, hilari fronte, obuijs ulnis.* e ☾ *Gratiam ſeptiſonæ citharæ.)* ἑπτακτύπου, *hoc eſt, ſeptiſonæ citharæ. Non uacat ſacramento: induat enim lyricen ſuam ſeptem ingenuarum artium cognitione renidere.* f ☾ *Caue autem tui ne ſis diſsimilis.) Secundum ſtatum, uel tertium huius odæ locum paræneticum orditur: quo admonet Hieronem, ut ſibi à pernicioſis, quibus aulæ principum re-*

ſertæ ſunt, adulatoribus caueat. g ❨ *Nec adulatoribus permittas.*) *Paraphraſtice interpoſui, Nec adulatorib. permittas aures tuas. Quod etiamſi non eſt in textu, ad ſententiam tamen & mentem poëtæ omnino nõnihil efficit.*

h ❨ *Pueris ſit pulchra ſimia.*) *Prouerbiũ eſt,* καλός τοι πίθων παρὰ παισὶν ἀεί. *quo puerorũ ſimplicitas indicatur. Pueris formoſa uidetur ſimia, quum tamen reuera Simia omnium pulcherrima ſit deformis, ut aliud Græcorũ adagium habet,* πιθήκων ὁ εὐμορφώτατος δύσμορφός ἐστι. *Viri autem prudentis eſt, alio iudicio præditũ eſſe, nec ſtatim approbare uel refutare, quod adulatores uel cõmendarint, uel eleuarint.*

[a]Rhadamanthus itaq; bene habuit, quandoquidem irreprehenſibilẽ prudentiæ ſuæ fructũ cõſecutus eſt, neq; unquam fraude in animo ſuo delectatus eſt, ita, ut ſemper [b]adulatorum & impoſtorum conſilijs obtemperaret. Calumniarum artifices, ingens [c]utriſq; malũ, [d]moribus impenſe [e]uulpibus ſimiles, lucro uero quid magis inhiat, quàm ijdem? [f]Vt uero piſcatorij retis in profundum merſi lignum leue nõ occidit, ſic ego [g]ſuper marino ſepto non tingor.

a ❨ *Rhadamanthus.*) *Exemplo Rhadamanthyos, calumniam & adulatorum fraudem uitandam hortatur. Rhadamanthus Iouis & Europæ filius, Cretenſium rex, quia ſummus iuſtitiæ cultor fuerit, nec ſuis applauſerit adulatoribus, ideo à poëtis apud inferos umbrarum eſſe iudex fingitur, uti 2. Olympiorum ode perceptum.* b ❨ *Adulatorum.*) ψιθύρους *adulatores & impoſtores appellat, à* ψιθυρίζειν, *id eſt, murmurare, muſsitare, quod clanculum ſubmurmurent, aliorum famæ detrahant.* c ❨ *Vtriſq;.*) ἀμφοτέροις. *Adulationes & calumnias grauiter nocere ait & calumniatori, & calumniã paſſo. Sed ferè fit diuino iudicio, iuxta illud Heſiodeium, ut calumnia et damnũ in machinatorẽ ſuum & autorẽ recidat: ut ueriſsime poëta dixerit ille:*

ἡ δὲ κακὴ βουλὴ, τῷ βουλεύσαντι κακίστη.

ὑποφάτιες, *interpretes, delatores, ac ueluti ſubuates.* d ❨ *Moribus.*)
Et apud ὀργαῖς. *In Olympijs ſuprà & Pythijs, & hic, & poſthac 9. Pythiorũ, dein*
Ariſtoph. *ceps 1. & 2. 5. & 6. Iſthmiorum,* ἦθος καὶ τρόπον, *mores, & modum,*
in Equit. *rationem, ſtudium, conatum, affectum, propenſionem,* καὶ τὴν ἐπιτροπὴν,
hoc

hoc eſt, cum nimia cura, aliqua in re cõmorationem, feſtinamq́; ſollicitudinẽ ſignificat. e ℂ *Vulpibus.) Aſtutos, uerſutos, inſynceros eſſe adulatores uult, dum uulpibus eos confert.* f ℂ *Vt uero piſcatorij retis.) Sibi non curæ eſſe calumnias, nec poſſe ab adulatoribus ſuum deturpari nomen. Ac ueluti ſit ipſe apud regem delatus, quæ hactenus de calumnia dixit, in ſeſe transfert.* φέλλος, *inquit, leuius iſtud piſcatorij retis lignum nõ mergitur, ſed ſemper ſupernatat: ſic & ego meorum oſorum liuore, inuidentia, æmulatione, non ſupprimor, non ſuccumbo, nõ occido.* g ℂ *Super marino muro.)* ὑπὲρ ἕρκος ἅλμης. *Per maris ſeptum, ipſam maris perſpicuitatem intelligit, ut Scholia. Poteſt autem referri ad* φέλλος, *quod ipſum* τὸ φέλλος *ſuper maris facie ſupernatet. Sin ad Pindarum, tum metaphorice pro inuidorum liuore accipiendum eſt. Maris profunditas, & perſpicuitas, & altitudo, ſuijpſius ſeptum & munimentũ eſt: ergo ſeptum maris, ſimpliciter Pindaro eſt profunditas maris: uel, profundum mare, inacceſſum generi mortalium natura: Nam ars naueis repperit. Talis ergo eſt comparatio: Perinde ac leuius ſagenæ piſcatoriæ lignum non occidit, ſed ſupernatat ſuper faciem & perſpicuitatem maris, ſic ego ſuper inuidorum odio, (quod æque horrendum eſt atq; profunditas & aſpectus maris) non uincor, non pereo.*

ANTISTROPHE, COLON XV.

» [a]Impoſsibile deinde eſt, ut [b]doloſus ciuis inter
» bonos fortem ſermonem proferat: attamen omnibus
» aſſentãs omnino ſeſe applicat. [c]Cuius ego
» in fuco haud ſanè comes eſſe cupio. [d]Liceat aũt
» amicum amare mihi: aduerſus uero hoſtem, ho-
» ſtis exiſtens [e]lupi inſtar curram, aſperũ interdum
» iter ambulãs. [f]Omnibus tamen modis apud regẽ
» candidus præſtat, & eximius habetur, ſiue in copioſi
» exercitus, ſiue ſapienti reipublicæ admini-
» ſtratione. [g]At cum Deo contendere nephas eſt,

EPODOS, COLON XIIII.

» Qui interdum quæ exigua ſunt exaltat, interdum
» alijs, quæ in alios transferat, adimit. [h]Sed
» neq; hæc mentem inuidorum ſanant. [i]Qui ue-

» ro abundanti cuiuſquam facultate tangitur, ſuo
» antea cordi triſte hulcus inflixit, priuſquam quæ
» ſecum anxie molitur, adſequatur.[k] Atqui iuuat la
» borem æquo animo ferre eum, qui collo ſuo iu-
» gum aptat. Nam [l]aduerſus ſtimulum calcitrare,
» lubrica & pernicioſa uia eſt.[m] Faxit Deus ut meis
» hymnis conuerſari bonis poſsim.

a ❨ Impoßibile.) *In adulatorũ deſcribenda natura immorãs, detracto-rem candido & ſyncero uiro confert, quē ſua perſona introducit.* b ❨ Do*loſus ciuis.)* Doloſus ciuis, *id eſt uerſutus, uerſipellis, adulator.* c ❨ Cu*ius ego comes.)* ὀ μετέχω οἱ θράσεος, *non particeps ero eius temeritatis, audaciæ, ſceleris, leuitatis, temerarij facinoris.* d ❨ Liceat mihi.) φι-λορεῖν. *Votum eſt, quo interim, quomodo ipſe erga adulatores affectus ſit, breuiter digrediendo demonſtrat: ac iuxtà ſua perſona boni & conſtantis uiri conditionem profert: quæ eſt, quod ſyncerum & candidum amicum ſyncere deamet & candide, inimicum uero auerſetur, ac fraudulento alia ſubinde arte occurrat, malumq́; cuncium malo nodo quærat.* e ❨ Inſtar lupi illi occur*ram.)* ὑποθεύσομαι, *occurram.* δίκαν λύκου, *inſtar lupi.* δίκην *cum genitiuo, ſimilitudinis aduerbium.* f ❨ Omnibus modis.) ἐν πάντα, *pro* εἰς πάντα δὲ νομὸν, *ut ſuprà.* Boni uiri *& conſtantis fortunam ſubiungit.* Et belli *& pacis tempore bonus uir apud reges, apud principes, adeoq́; præclaras reſpublicas magni æſtimatur, cæteriſq́; meritò anteſertur.* εὐθύ-γλωσσος, *qui rectæ linguæ eſt, qui uera loquitur, qui non fucatus eſt, ſed ſyncerus, ſed uerus, candidus.* g ❨ At cum Deo contendere.) *Tametſi* In-*terpres hunc de inuidia locum de* Bacchylide *intelligendũ putet, cuius poëmata Pindaricis apud* Hieronem *ſint prælata, nec inepte eò referri poßint: maiorem tamen gratiam habet, ſi indefinite ad omneis in uniuerſum liuidos redigatur.* Porrò *inuidos in Deum eſſe impios docet.* Qui *aliorum fortunæ inuidet, in Deum peccat, qui bonis ſuis iam hunc, iam illum mirifice ornat.* h ❨ Sed *neq; hæc.)* Inuidos *hæc non conſiderare, dolet* Pindaro. Nam *ſi, quantũ erga ſeſe Deum concitarent, ſecum expenderent, lentius rariusq́; inuidentia macerarentur.* i ❨ Qui uero abundanti.) *Damnum quod inuidos comitetur exponit, quale &* Horatius *innuit, quum ait:*

Inuidus *alterius rebus macreſcit opimis.*

k ❨ Atqui *iuuat æquo animo &c.) Apoſtrophe ad ſemetipſum, ut inuidentium*

dentium ipſi, ſiue Bacchylidis, ſiue aliorum odium æquiore animo ferat: quandoquidem nunc adſueuerit ſuſtinere liuidorum dentes, iamq́; aduerſus iſtorum æmulationẽ duxerit callum, atq; adeò indurucrit. Metaphora eſt, à bubu: ſumpta: quorum ſi inſueta aratro admoueantur iugo colla, facile cicurantur.

l ℂ Aduerſus ſtimulum calcitrare.) ποτὶ κέντρον λακτιζέμεν. *Adagium eſt, Actorum 9. etiam uſurpatum: quo ſignificatur, eum acrius incidere malum, qui potentiori reluctatur. Ductum à bubus aratro ſubmiſsis, qui etiamſi primum immites ſint, ut ægre iugum ferant, coguntur tamen. Quamuis enim & ſubſultent & calcitrent aduerſus centrum, id eſt, ſtimulum aratoris: quo magis calcitrant, eo magis ſtimulo punguntur. Eſtq́; ratio, quur debeat patienter morſum inuidorum ferre. Qui reſiſtere uult inuidis, contra ſtimulum calcitrat, hoc eſt, magis læditur. Satius ergo eſt cõtemnere, quàm uel nauci inuidiam, detractionem & odium facere. Nam contempta hæc, minus officiunt.*

m ℂ Faxit Deus.) *Cohæret uotum & huius odes concluſio cum præcedentibus. Quaſi dicat: Vnicum remedium meum eſt, quo inuidiæ ſtimulos labefacto, ut minus ſentiam, nempe conuerſari bonis. Eſt igitur ſententia: Donet mihi hoc Deus Opt. Max. ut bonis conuerſari queam, meis ſtudijs & hymnis. Quod ſi fiat, animus meus adeò candidorum cõmercio leuatur ac recreatur, ut ipſi inuidiæ laqueum, quod aiunt, mandem, medium'ue digitum oſtendam.*

EIDEM HIERONI CELETE VICTORIAM ADSECVTO, ODE III.

STROPHE I. COLON XIII.

OPtarim ego [a]cõmuni linguæ noſtræ precatione, ſi res ita ferat, Chironem [b]Phyllyriden, [c]Vranidæ lateq́; moderantis Saturni prolem, [d]uita defunctũ modo reuiuiſcere, eumq́; in [e]imis Pelij montis habitare locis: agreſtem quidem hominem, [f]Centaurũ nempe, ſed amico erga mortaleis animo: qualis erat, dum [g]filium [h]perfecta ſanitate deſiderabilem educauit Aeſculapium, heroëm illum quorumuis morborum propulſatorem.

ENARRATIO.

Argumentum. *Hieronis 26. & 27. Pythiada uincentis in gratiã hanc oden conſcripſit. Eſt autem tota paracletica. Conſolatur enim Hieronem calculo laborantem, ut malum iſtud fortiter perferat. Quia uero decumbenti Hieroni hanc pangit paracleſin, ideo conuenienti exordio, à uoto nimirum medico auſpicatur. Optat enim Chironem Aeſculapij præceptorem optimum medicum ſuperſtitem eſſe, ut eum ſecum, ceu optimũ calculi propulſatorem, ad Hieronem uſq; perducat, utq; per eum Hieron ſanitatem recipere poßit.* a ❨ *Cõmuni linguæ noſtræ.)* κοινὸν, *hoc eſt, cõmune uotum appellat, id eſt, publicum, quod Hieronis ſalus toti reipublicæ conferat.* b ❨ *Phillyriden.)* *Chiron Centaurus Phillyræ unius Oceanidũ & Saturni filius eſſe dicitur: hinc* Φιλλυρίδης *patronymica forma Chiron appellatur.* c ❨ *Vranidæ.)* οὐρανίδου, *Saturnus Vranides.* οὐρανοῦ υἱὸς, *Cœli filius.* d ❨ *Vita defunctũ.)* ἀποιχόμενον, *& uita defunctũ & abſentem ſignificat. Homerus* ἀποιχόμενον *frequenter Vlyſſem dicit.* e ❨ *Imis.)* βάσσαισι *pro* βήσσαις *doricè:*

Βάσσαις. *imis locis, uallibus ſeu antris.* παλίου *pro* πηλίου δωρικῶς, *Theſſaliæ mõs eſt.* f ❨ φήρ.) *Gigantem Centaurum ſignat. Chironem ergo & feroცis & proceræ ſtaturæ hominẽ* φῆρα *nominat. Hinc &* φῆραι *ſeu* φερὰς, *Theſſaliæ ſunt, ut eſt apud Homerum in catalogo nauium:*

οἱ δὲ φέρας ἐνέμοντο, παρὰ Βοιβηΐδα λίμνην.

Corpore planè efferum, ſed mente in totum humana iuxtà ac benigna.

g ❨ *Filium.)* τέκνον *non Chironis, ſed Coronidis ſiue Arſinoës.*

h ❨ *Perfecta ſanitate.)* ἀνωδυνίας γυαρκέος, *hoc eſt, ſanitatis membra corpusq; forte reddentis. Quo minus doloris & infirmitatis cuipiam ineſt, hoc eſt ſemper ualentior.*

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Quem præclari regis Phlegyæ filia Arſinoë protulit: quæ priuſquam [a]Lucinæ ope à partu liberaretur, [b]ab aureis Dianæ telis in thalamo domita ad Ditis ædes deſcendit, Apollinis artibus & imperio. Neq; enim uana eſt Iouis filiorũ [c]ira: [d]ſiquidem ipſo neglecto, ex quo neſcio mentis errore, [e]alias nuptias probauit, quũ antea clàm patre comoſo admixta fuiſſet Apollini.

More

More ſuo poëta digreditur, idq; ante uoti completionem, ad Aeſculapij & ortum & educationem: quomodo uidelicet mater eius Phlegyæ filia, telo ſit Apollinis traiecta, priuſquã Aeſculapium pareret. Hanc alij Arſinoën, ut Aſclepiades & Ariſtides, appellant: alij Coronida, ut Heſiodus in Theogonia & Homerus hymno in Aeſculapium, & Ouid. 2. Metamorph. ubi lepide & eleganter hanc fabulam de Aeſculapio & Coronide cõmemorat. Heſiodus:

τῷ μὲν ἄρ᾽ ἦλθε κόραξ, φράσε δ᾽ ἄρ᾽ ἔργ᾽ ἀΐδηλα
φοίβῳ ἀκερσεκόμῃ, ὅτ᾽ ἄρ᾽ ἴσχυς γῆμε κορωνίν,
εἰλατίδης φλεγύαο διογνήτοιο θύγατρα.

Homerus in hymnis:

ἰητῆρα νόσων, ἀσκλήπιον ἄρχομ᾽ ἀείδειν,
ὑὸν ἀπόλλωνος, ὃν ἐγείνατο δῖα κορωνίς,
δωτίῳ ἐν πεδίῳ, κούρη φλεγύα βασιλῆος.

Ariſtides in Cõmentario de Cnido ſic inquit: Aeſculapius Apollinis filius & Arſinoës, quæ dum uirgo eſſet appellabatur Coronis, Leucippi filia erat, qui patrem Amyclam, auum Lacedæmona habuit. a ℂ *Lucinæ ope.*) εἰλειθυία, ἐλειθυία, ἐλευθώ, *Lucina eſt, cuius officium Septima Nemeorum ode depingit, dum inquit,*

ἐλειθυία πάρεδρος μοιρᾶν βαθυφρόνων. &c.

b ℂ *Ab aureis Dianæ telis.*) δαμεῖσα χρυσέοις τόξοισιν ὑπ᾽ ἀρτέμιδος, εἰς ἀΐδαο δόμον ἐν θαλάμῳ κατέβα. *Domita aureis arcubus Dianæ, ad Plutonis domum in thalamo deſcendit. Signum* χ, *quod hic ab interpretibus apponitur, indicat hyperbaton, nec conuenientem admodum uocum collationem & œconomiam. Quidam* ἐν θαλάμῳ *pleonaſmon hic eſſe uolunt: uerum non uideo, quî pleonaſmus admitti debeat, ſi* ἐν θαλάμῳ *referatur ad locum regiæ eius, in qua eſt percuſſa à Diana: id quod faciendum per* χ, *ſubindicatur, ut ſic fiat* σύνταξις:

1 *domita*	3 *ad Plutonis regiam deſcendit*
2 *aureis Dianæ arcubus*	4 *in thalamo.*

c ℂ *Ira.*) χόλος. γνώμη *eſt, qua Coronidi Apollinis timendam fuiſſe iram docet: generatim omneis ad timorem & reuerentiam Dei inuitans.*

d ℂ *Siquidem ipſo neglecto.*) ἀμπλακεῖσα, *ubi poſthabuiſſet uel neglexiſſet. Ratio eſt, quare Coronis Dianæ telo ſit percuſſa.* e ℂ *Alias nuptias.*) *Videlicet,* ἴσχυος ἀρκαδικοῦ.

EPODOS, COLON XV.

Quumq; purum Dei ſemen geſtaret, nõ per-

tulit accedere [a]nuptialem menſam: neq; ualde ſonantium Epithalamiorum uociferationem ſuſtinuit, perinde ac ſociæ & [c]coætaneæ puellæ ueſpertinis [d]ludere cantionibus aſſolent: Atenim abſentes deperijt, multorum aliorum exemplo.
» [e]Eſt autem uaniſsimum hominum genus, quod
» uicina, & ea quæ coràm cernuntur, cõtemnens,
» quæ procul uentoſa & inania ſunt, circumluſtrat,
» eadem immodica ſpe affectans.

a ¶ Nuptialem menſam.) Hoc eſt, nõ expectauit, donec Apollo eam ſibi publicis nuptijs copularet. b ¶ Epithalamiorũ.) παμφώνων ὑμεναίων. Per hymenæos epithalamia intelligit, quo ſponſum & ſponſam puellæ laudant, & cõcinunt nuptiale carmen. Quemadmodũ Theocritus Epithalamio ſuo Helenam Menelai ſponſam cõmendauit. c ¶ Coætaneæ.) ἅλικες pro ἥλικες, δωρικῶς. d ¶ Ludere.) ὑποκουρίζεσθαι, blandiri, adulari & ludere puerum cum pueris, puellam cum puellis ſignificat: uel alternis canere, ut altera chori pars, alteri epithalamiũ cõcinendo reſpondeat.

e ¶ Eſt autem uaniſsimum hominum genus.) γνώμη eſt, qua hominũ curioſitatem damnat, qui aliena & ſibi incomprehenſibilia ſectantur: præſentibus, quorum tamen præcipua gerenda cura, neglectis. Sic Thales Mileſius non obſeruauit quæ ante pedes eſſent, dum in ſcrobem incideret, aſtra ſuperna comtemplans. φῦλον ὅστις. à genere neutro ad maſculinum deſcendit, ἄνθρωπον reſpiciens.

STROPHE II. COLON XIII.

Ingens itaq; [a]incõmodum formoſa [b]ipſa Coronis accepit, cũ hoſpite enim Iſchyi arcadico cõcubuit. Nec ea quidem res latuit [c]ſpeculatorem. Nam Pythone [d]ſacrificiorum copiam ſuſcipiens, ſenſit admiſſum hoc [e]Loxias rex, fidẽ adhibens æquiſsimo [f]familiari ſuo cũcta dijudicanti menti,
» quæ mendacijs nõ attemperat, nõ fallit, quamq;
» nec Deus nec homo, opere aut conſilio [g]circum-
» uenit.

Incommodum.)

a ℭ *Incommodum.)* ἀϋάταν *pro* ἄτην, *Aeolice.* *b* ℭ *Ipſa formoſa Coronis.)* καλλίπεπλον λῆμμα κορωνίδος, *pulchrã ueſtem gerens Coronidis conſilium. Periphraſis eſt, pro prudente & formoſa Coronide.*
c ℭ *Speculatorem.)* σκόπον. *Apollinẽ hic ſimpliciter ſpeculatorem dicit, quem in Olympijs Deli ſpeculatorem uocauit.* *d* ℭ *Sacrificia recipienti.)* μηλοδόκῳ, *ſacrificia recipienti: à* μῆλον *pecus, &* δέχομαι *capio, quod pecudes illic in uictimam cædantur.* *e* ℭ λοξίας.) *Apollo Loxias, id eſt, obliquus à poëtis dicitur: quod oblique petentibus oraculum reſpondeat, ac ænigmatice, ut utroq; uerſum oraculum tandem uerti queat, ad euſortunium & infortunium. Ariſtophanes in Pluto:* τῷ δὲ λοξίᾳ
ὃς θεσπιῳδεῖ τρίποδος ἐκ χρυσηλάτου
μέμψιν δικαίαν μέμφομαι ταύτην.
f ℭ *Familiari ſuo.)* κοινῶνι παρ᾽ εὐθυτάτῳ. *Apollinis familiaris, & conſiliorum eius particeps, mens eſt: quod nõ ut homines, per alios alia cognoſcat, cæterũ ipſe ſua undiq; præſentia omnia uideat, omnia reſciſcat, iuxta illud Homericum:*
ἠέλιός θ᾽ ὃς πάντ᾽ ἐφορᾷς καὶ πάντ᾽ ἐπακούεις.
Pulchre Pindarus ita fabulam de coruo, per quem reſciuerit delictum Apollo, reiecit: rectius eius rei cognitionem Apollinis menti & prudentiæ attribuens.
g ℭ *Circumuenit.)* κλέπτει, *furatur, defraudat,* παραλογίζεται.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Agnoſcens igitur Apollo peregrinũ Iſchyis Elati filij thorum, nefariamq́ fraudem, amandauit [a] ſororem [b] Lacercam. Nam iuxta ripas [c] Bœbiadis uirgo Coronis cõmorabatur. Malus porrò genius ad malum educans, domuit ipſam: cuius internitionis pleriq; uicinorum [d] cõſortes fuere,
» uti ex paruo ſemine exiliens ignis, [e] totam in
» monte ſyluam [f] uaſtare conſueuit.

Perſeuerat in Narratione continuò, quomodo Coronis interierit ediſſerens.
a ℭ *Sororem.)* *Apollinis ſoror Diana eſt.* *b* ℭ *Lacercam.)* λακέρεια *ciuitas Magneſiæ, autore Hellanico, apud Stephanum.* *c* ℭ *Bœbiadis.)* *Bœbias lacus eſt Lacercæ adiacens.* τρέψαις *pro* τρέψας, *Doricum participium.* *d* ℭ *Conſortes fuere internitionis.)* ἐπαῦρον *pro*

ἐπηύρον. Et bonæ & malæ ſignificationis uerbum eſt ἐπαυρεῖν. germanicè gnieſſen, und endtgelten. Heſiodus, quemadmodum & hic Pindarus, in malam partem accipit, dum inquit:

πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἐπαυρεῖ,
ὅστις ἀλιτραίνῃ, καὶ ἀτάσθαλα μηχανάαται.

Fuerunt ergo cõſortes culpæ Coronidis pleriq; mortaliũ: peſte enim cũ ipſam, tum alios pleroſq; uicinorum Apollo & Diana confecerunt. ἅμα, *δωρικὸν δὴ, pro* ὁμοῦ. *alioqui* ἅμα *in priori acutum admittit.* e ℂ *Multam in monte ſyluam.) Comparatione peſtis ſæuitiam, ob Coronidis delictũ immiſſæ explicat, poſthabita applicatione. Eſtq; huius loci ſumma: Quemadmodum è paruula ſcintilla ingens ignis ſuboritur, qui multam ac totam quampiã ſyluam exurat: ſic peſtis è paruis nata principijs, confertam ſecum populorum ſtragem trahit: atq; adeò Coronis peſte infecta, pleroſq; uicinos ſuos intoxicauit.*

f ℂ *Vaſtauit.)* ἀίστωσεν, *ignobilem reddidit. ab* ἀιστόω *uerbo, quod à nomine* ἄιστος *deſcendit: quod ab* α *priuandi uocula, &* ἴσημι *ſcio, defluit. Homerus Odyß. α.*

νῦν δ' ἑτέρως ἐβόλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες,
οἳ κεῖνον μὲν ἄιστον ἐποίησαν περὶ πάντων.

EPODOS, COLON XV.

Atubi [d] ſuper murum poſuere ligneũ puellam cognati, radiusq́ Vulcani tener circũcurrit, tum dixit Apollo: Non porrò in animo perferam, ut genus meũ miſerrimo interitu perdam, cum graui matris luctu. Sic fatus in primo gradu filium ex morte corripuit, cui pyra accenſa in geminas findebat ſe partes. Quem & Magneti Centauro tradidit, ut doceret eum qua ratione noxios multum in hominibus depellere pharmacis ſuis morbos poſſet.

Vt Aeſculapiũ filium ſuum ex flammis, & ex aluo materna eripuerit, utq; inſtituendum Magneſio, hoc eſt, Theſſalo Centauro Chironi, in arte medica tradiderit, hac epodo enumerat. a ℂ *Super ligneum murum.) Struis lignorum uel rogi eſt metaphora: rogum enim quo cremanda mortua Coronis erat, intelligit. Qua de re Ouidius 2. Metamorph. ita canit:*

Quæ

Quæ poſtquam fruſtra tentata, roguma; parari
Vidit, & arſuros ſupremis ignibus artus,
Tum uero gemitus (neq; enim cœleſtia tingi
Ora licet lachrymis) alto de corde petitos
Aedidit: haud aliter quàm cum ſpectante iuuenca
Lactentis uituli dextra libratus ab aure
Tempora diſcuſſit claro caua malleus ictu.
Vt tamen ingratos in pectora fudit odores,
Et dedit amplexus, iniuſtaq; buſta peregit,
Non tulit in cineres labi ſua Phœbus eoſdem
Semina, ſed natum flammis, utroq; parentis
Eripuit, geminiq; tulit Chironis in antrum.

STROPHE III. COLON XIII.

Huiuſmodi quidem igitur quotquot uenerũt, ſuapte ſponte ſubnatis hulceribus infecti, aut fulgido ære membra uulnerati, aut lapide eminus iacto, aut æſtiuo igni perditi corpus, aut frigore, alium ex alijs mœroribus liberando eduxit: hos quidem [a]mollibus incantationibus medicinã adhibendo, illos autem decenti potione, aut membris undiq; adiungendo pharmaca, alios tandẽ ſectionibus rectos conſtituit.

Quos propulſare morbos, qualem medicinam etiam Aeſculapium Chiro docuerit, ſubtexit. Primo, ut hulcera ſua ſponte nata: ſecundo, ut uulnera uiolenter inflicta: ubi πολιῷ χαλκῷ, *pro* σιδήρῳ, *non ſolum pro ære* καταχρηστικῶς *accipit: poſtremo, ut febricitanteis curaret. Prioribus duobus malis Chirurgice ferè, poſteriori medicorũ* θεώρησις καὶ πρᾶξις *continetur: quum hodie Clinice, atq; adeò noſtrorum medicorum practice, à Chirurgica ſit ſeparata. Ex hoc Pindari loco, apud priſcos Chirurgicen reliquæ medicine coniunctum fuiſſe appa et.* Fulgido ære.

a ℂ *Mollibus incantationib.)* μαλακαῖς. *Qua ratione ægrotos curarit, explicat. Primo, alios, inquit, carmine ſanitati reſtituit: carmine, inquam, hoc eſt, magia & incantamentis. Verum quum hæc magia nimirum ſuperſtitionem & impietatem ſpiret, à Chriſtianis haud iniuria alieniſſima debet eſſe. Quomodo enim Chriſtiani eſſe poſſunt, qui ſuis carminibus*

uel equos uel iumenta, uel infantes ſuos cuſtodiri rentur, ſuis cõiurationibus & opinionibus primum & ſummum Decalogi *præceptum defœdantes? At ueteribus hoc medendi genus in uſu fuiſſe, uel* Homerus *teſtatur, dum* Autolyci *filij,* Vlyßis *ab apro inter uenandum ſupra genu ſauciati in monte* Parnaſſo, *ſanguinem incantationibus à profluxu remorati ſunt, & ſiſti fecerunt.* Odyß. τ.

τὸν μὲν ἄρ᾽ αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφ᾽ ἐπιγνόντο,
ὠτειλὴν δ᾽ ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
δῆσαν ἐπισταμένως ἐπ᾽ ἀοιδῇ δ᾽ αἷμα κελαινὸν ἔσχεθον.

Secundo pharmaca adhibuit. Ad ultimum ſectionem medendo admouit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

» [a]Sapientia uel lucro uincitur. Quod & hunc peruertit ingenti precio, aurum nimirum in manibus apparens, dum ab inferis ad uitam reuocaret [b]Hippolytũ, qui iam antea morte captiuus tenebatur. Deiecto itaq; [c]per amborum pectora fulmine, uitam eis manibus ſuis Iupiter ademit.
» Proinde urens fulmen infixit mortem. [d]Decet er
» go honeſta à ſuperis mortaliũ mentes inquirere:
» quippe quæ agnoſcant quali perpetuò uel [e]iuxta
» pedes illis conſtitutæ ſint obnoxiæ ſorti.

EPODOS, COLON XV.

[f]Ne mihi dulcis animula uitam ad immorta-
» lem feſtines: [g]te uero, quæ uires tuas non ſupe-
» rat, arti adiungas.

a ¶ *Sapientia uel lucro.) Lucrum, quo uel ipſa ſapientia ligatur, Aeſculapio nocuiſſe innuit. Medicorum eſt uiuentes languidos in uita conſeruare, nõ etiam perfunctos fato, uitæ reſtituere. Quare dum mortuum* Hippolytum *ad ſuperos reuocauit & reſuſcitauit, quod humanæ naturæ modum excedit, impie egit. Hinc & in ſeſe & à ſe ſuſcitatum, irati* Iouis *fulmen torſit.* *b* ¶ *Hippolytum.) Hippolytum textus non exprimit. Fertur tamen, ut* Scholia *habent, defunctum uita* Hippolytum Aeſculapius *auro ineſcatus uitæ reddidiſſe. Alij* Tyndarum, *alij* Capanem, *alij* Glaucum, Orphici Hymenæum, Steſichorus

rus Capanem & Lycurgum, alij Prœti filias. Sunt qui Orionem uitæ reſtitutum putent. Plutarchus quidem Phinei filias. Pherecydes deniq; ſentit, quod Delphis morientes reuiuiſcere fecerit. Atqui ſi tantus fuit medicus Aeſculapius, quur ſeſe à fulgetro non ſeruauit? quur ſeſe iamolim ipſe non reſuſcitauit?

c ℂ *Per amborum.)* δι᾽ ἀμφοῖν, *per amborum, Aeſculapij uidelicet & ab eo curati.* ῥίψαις *Dorice pro* ῥίψας: *ſicut* λύσαις *ſuprà, & alia multa.*

d ℂ *Decet ergo.)* χρὴ τὰ. *Damnat inſigni gnome hominum peruerſa ſtudia, qui ſuis humeris uel imparem, uel indecentem prouinciã ſubeunt.*

e ℂ *Iuxta pedes.)* τὸ πὰρ ποδὸς, *ad pedem. Prouerbium eſt, quo monemur inquirere, quæ noſtro pedi ſunt accõmoda, quæ ſunt præſentia, quæ noſtram, nempe humanam decent naturam: ſumpta à calciamentis metaphora.*

f ℂ *Ne mihi dulcis animula.)* μὴ φίλα ψυχά. *Hortatur ſuam ipſe mentẽ, ut ne ſuis uiribus imparia, intolerabiliaq; attentet: per immortalẽ uitã, humanis humeris nõ ferenda indicãs. Nam ſi per immortalẽ uitã, futurũ hic ſeculum intelligamus, nemo non uidet Epicurum nobis hic fieri Pindarũ &* ἄθεον.

g ℂ *Te arti adiungas.)* ἄντλει, *hauri.* μεταφορικῶς *aggredere.*

[a]Vtinam ſapiens ille Chiron antrũ Pelij montis inhabitaret adhuc: [b]quantum illi dulces hymni noſtri uoluptatis præberent? Atqui medicum ipſum bonis uiris in acutis & acribus & calentibus ægritudinibus adhibere uellem: [c]aut quempiam Apollinis uel Iouis natum. Quin & naui [d]Ionium præterlegens mare, [e]apud Arethuſam fontem, ad Aetnæum hoſpitem Hieronem appuliſſem,

STROPHE IIII. COLON XIII.

Syracuſarum eximiũ regem, [f]ciuibus clementem, bonis fautorem, hoſpitibusq; admirandum parentem. Ad quem, [g]ſi geminam ego gratiam, auream nimirũ ſanitatẽ adferens, hymnumq; Pythiorũ certaminũ, quæ ſuũ per coronas ſplendorem habent, quas præſtantiſsimus olim [h]Pherenicus [i]Cirrhæ tulit, ueniſſem, alto [k]traiecto pon

to, [l]cœleſti ſtella fulgentius certe lumen fuiſſem.

a ℭ *Vtinam ſapiens ille Chiron.*) εἰ δὲ σώφρων. *Poſt longã tandẽ inſertæ de Chirone & Aeſculapio fabulæ digreßionem, redit ad inſtitutum exordio cœptum. Et quia exordij uotum incompletum permanſit, ideo tanquam hyperbaton plus æquo prolixius fuiſſet, repetit ex integro uotum & exoptationẽ illam. Appellat autem non ſimpliciter ſapientem Chironem, ſed* σώφρωνα, *hoc eſt, ſobrium, temperantem, ac ueluti mentem & affectus ſeruantem.*

σώφρων.

b ℭ *Quantum uoluptatis.*) καί τι οἱ φίλτρον. *Amatoria potio eſt philtrum apud Theocritum in Pharmaceutria, qua in amorem quiſquam per ueneficas pertrahitur:*

πᾶ μοι ταὶ δάφναι φέρε θέστυλι, πᾶ δὲ τὰ φίλτρα. Hinc Ouid.
Philtra nocent animis, faciuntq; furoribus aptos.

Hic uero poëta μεταφορικῶς *pro re grata, & iucunditatem adferente, ſiue pro uoluntate accepit.* φίλτρον, ἀντὶ τῆς ἡδονῆς. c ℭ *Aut quempiã Apollinis uel Iouis natum.*) *Apollinis natus, eſt Aeſculapius, ut hactenus enarratum. Iouis filius eſt Apollo. Per patrem enim, quum ait,* ἤ τινα λατοΐδα κεκλημένον, ἢ πατέρος, κατ' ἀντονομασίαν *Iouem intelligit. Iouis autem filius Apollo eſt medicus. Porrò treis uetuſtißimos medicinæ & repertores & autores, hic ſubintroducit, Chironem, Aeſculapium, Apollinem. Nam ut Soranus Epheſinus ait, Medicinã Apollo reperit, Aeſculapius amplificauit, Hippocrates perfecit. Quorum unum ſibi adeſſe,* κατ' εὐχὴν *precatur, ut Hieroni uel febricitanti, uel podagra, uel calculo laboranti ſubueniat.* d ℭ *Ionium mare.*) ἰονίαν τέμνων θάλασσαν. *Ioniũ mare uocat quod eſt apud Siciliam, à uicinis Ionibus inſulam Siciliam indicans: ab Ione uel Ionio uiro Illyrio, ut Theopompus, uel ab illic percuntibus Ionijs dictum mare, ut Archidamus in Scholijs.* e ℭ *Apud Arethuſam fontẽ.*) *Arethuſa fons eſt in Ortygia Siciliæ ciuitate.* f ℭ *Ciuibus clementem.*) πραῢς ἀστοῖς. *Per amplificationem obiter laudat Hieronem à clementia & manſuetudine erga ciues, à candore, à liberalitate.* g ℭ *Si ueniſſem.*) εἰ κατέβαν, *pro* ἦλθον, *itidem ut Homerus:*

πρίν τινα κεκαρμένον καταβήμεναι ἐκ Διὸς ὄρον. pro ἐλθεῖν.

h ℭ *Pherenicus.*) *Prima Olympiorum equi Hieronis Pherenici facta eſt mentio: nomen equo à uictoria inditum eſt.* i ℭ *Cirrhæ.*) *Cirrha oppidum Locrorum eſt, non longe à Delphis & Pythone: unde periphraſtice Pythonem, ſeu Pythios ludos per Cirrham intelligit poëta.* k ℭ *Traiecto.*) περάσαις, *pro* περάσας, *Pindarico & Dorico more.* l ℭ *Cœleſti ſtella.*)

Plin. lib. 4. cap. 3.

la.) *Auxeſis eſt hyperbolica: nullum enim neq; in terra, neq; firmamento lumen eſt Sole maius ſeu fulgidius. Per antonomaſiã, per cœleſtem ſtellam Solem intelligit, ut 1. Olympiorũ eundem fulgidũ aſtrũ, ſed per catachreſin dixit. Hic recte* ἀστέρα *nominauit. Eſt enim* ὡς ἀληθῶς μέγιστον γὰρ οὐρανῷ φῶς τε καὶ ἀστὴρ ἥλιος, οὕτως καὶ χρυσὸς ἀστὴρ κόσμου τηλαυγέστερος ὅδε.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

At rogare pro te conſtitui mecum Rheam matrem, quam iuxta ædes meas unà cum Pane noctu [a]puellæ iugiter celebrant, caſtã deã. [b]Quod ſi rectum ſermonum cacumen intelligere noſti,
» uetera quidem diſcere potes: nimirum quod dij
» immortales ad unum bonum, duo mala imper-
» tiunt mortalibus. [c]Quæ quidẽ inſipientibus in-
» tolerabilia ſunt, neq; quicquã ornate ferre poſ-
» ſunt. At boni, quæ pulcha ſunt foras uertunt.

Rheam deorum matrem pro Hieronis incolumitate ſe imploraturum ſpondet. Nõ piget hic adſcribere, quæ Ariſtodemus in Scholijs adfert. Ait enim ille, Olympichum tibicinem à Pindaro inſtitutum in montem ſeceßiſſe, ut illic ſeſe canendo exerceret: atq; ibi multum ſtrepitus & ignis denſum apparuiße globum: quem & Pindarus animaduertens, lapideũ Rheæ ſimulacrũ pedibus incedere ſenſit. Hinc & Panis & matris deûm Rheæ ſimulacra ante domũ ſuam ſtatuit. Præterea ciues quoſdam Delphos miſit, qui ſciſcitarentur, quidnam ſibi uiſa uelint. Quibus oraculum reſpondit: μητρὸς θεῶν ἱερὸν ἱδρύσασθαι. *Hoc eſt, templum matris deorum extrue. Hinc ciues oraculo conſternati, unà cum Pindaro Rheam colebant.* a ❨ *Quam puellæ.)* ταὶ κοῦραι. *Puellas nedum ſuas, ſed alias item puellas, ac Thebanas uirgines & matronas intelligit, Rheam uenerantes, domui ſuæ contiguam & appoſitam. Nam & templum Rheæ prope ædes Pindari erat. Ideo autem Rheæ & Panis ſeſe imploraturum opem ſpondet, quod eos ſibi propitios ſciret, utpote quorum ſimulacra ex oraculo & prodigio primum ipſe extruxerit. Quin & Pana in montibus ad modum Pindaricorum hymnorum ſaltitaſſe autor eſt Philoſtratus. Tum & ob eam cauſam Pana Rheæ iungit, quod Pan ei adſideat, ut ipſe uates noſter* γὰρ τοῖς κεχωρισμένοις τῶν παρθένων *adſcrit: tum quod uterq; montanus. Pan enim Mænala, Rhea Idam incolit.* b ❨ *Quod ſi rectum ſermonũ.)*

Status huius hymni eſt. Conſolatur Hieronem, ut æquiore animo ægritudinem ſuam ferat, reputans humanæ ſecum naturæ imbecillitatẽ, infelicitatem & incõmoditatem, quam princeps poëtarũ Homerus graphice Iliados ω depinxit: nimirum eam ſemper talem eſſe apud mortales, ut unum bonum perpetuò duo mala, uel ſimplex bonum duplex malum adnexum habeat. Verſus quorum hic Pindarus ſententiam refert, ſunt apud Homerum huiuſmodi:

δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν διὸς οὔδει
δώρων, οἷα δίδωσι κακῶν, ἕτερος δὲ ἑάων,
ὧ μὲν καμμίξας δώῃ ζεὺς τερπικέραυνος,
ἄλλοτε μέν τε κακῶν ἐπιμίσγεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ.
ὧ δέ κε τῶν λυγρῶν δώῃ, λωβητὸν ἔθηκε.
καί ἑ κακὴ βούβρωστις ἐπὶ χθόνα δῖαν ἐλαύνει.
φοιτᾷ δ' οὔτι θεοῖς τετιμένος, οὔτε βροτοῖσι.

c ℭ Quæ quidem inſipientibus.) Mali & inſipientes non forti poſſunt animo mala perferre. Boni uero & mala occultant, & bona uertunt foras: hoc eſt, bonis fruuntur læti, mala fortiter ſuſtinent & occultant. Metaphora ſumpta eſt ab iis, qui maculis deturpatum pallium geſtantes uel ueſtem, maculas quantum fieri poteſt, introrſum uertunt & cælant, mundiciem forinſecus oſtendendentes. Sic boni maculas malorum conſtantia ſua & inconcuſſo animo & abdunt & ſufferunt, aduerſus ea perdurant: ſecundis uero rebus modeſte lætantur. Quo ſimul monet, ut bonorum huiuſmodi mentem Hieron ſequatur.

EPODOS, COLON XV.

[a]Te uero fatum felicitatis ſequitur. Siquidem populi ductorem regem, ſi quenquam alium, magna fortuna reſpicit. [b]Vitam ab omni incõmodo immunem neque apud [c]Aeacidem Peleum, neque apud æqualem deo Cadmum repereris: qui tamen & ipſi [d]mortalium feliciſſimi fuiſſe dicuntur: quique in monte Pelio, Thebisque portarum ſeptenario conſpicuis, Muſas concinentes audiuerũt, quando Cadmus [e]Harmoniam [f]oculorum pulchritudine inſignem, Peleus uero Thetin, inclytam prudentis Nerei filiam, duxere.

a ℭ Te uero fatum felicitatis.) A regio faſtigio ad patientiam hortatur.

Etiamſi

Etiamſi calculo labores uel podagra, cogita interim te regem, te multorum populorum ductorem eſſe, id quod diuinitus accepiſti, atq; infortunium corporis tui & ualetudinis, ſtatus tui culmine cæla. b ℂ *Vitam ab omni infortunio immunem.)* *Elegantiſſima gnome eſt, qua ut mitius ferat ſuam ægritudinem hortatur, ab exemplis conſolans. Multi alij clariſſimi reges non potuere ab omni infortunio liberi eſſe: quare & illorum exemplo diſce ſortem tuam æquius ſuſtinere.* c ℂ *Aeacidem Peleum.)* *Aeacus ad Iouem ſtirpem ſuam refert: ergo & Peleus Aeaci filius beatus eſt uel eo nomine. Porrò clariſſimorum regum Pelei & Cadmi exemplis probat, nemini abſolutam ac nulli malo obnoxiam in hoc mundo felicitatem accidere. Feliciſſimus Cadmus fuit uel propter hanc cauſam, quod ipſe cum uxore ſua Harmonia tandem in deorum numerū aſciti, draconum curru ad campum Elyſium migrarunt. Hinc reliqui commenti ſunt fabulam de permutatione Cadmi & Harmoniæ in dracones, quæ apud Ouidium 4. Metamorph. extat.* d ℂ *Mortalium feliciſſimi.)* *Nam Cadmi auus Iupiter, Mars ſocer, Venus ſocrus, Thyone & Leucothea filiæ fuerunt, Bacchus & Palæmon generi. Hinc Cadmum* ἀντίθεον, *diuinū ac deo ſimilem appellat.* e ℂ *Harmoniam.)* *Harmonia Martis & Veneris filia eſt.* f ℂ *Oculorum pulchritudine.)* βοῶπιν, *quaſi oculos bouis habentem: id eſt, magnos: ac deinde pulchros per* μετάληψιν, *ac per* συνεκδοχὴν *tota formoſa ſignificatur, perinde ac poſthac Thyonen* λευκώλενον *uocat, quibus epithetis Homerus Iunonem etiam ornat.*

STROPHE V. COLON XIII.

Porrò dij ſuperi, utriuſq; [a]conuiuæ eſſe uoluerunt. [b]Saturniiq; filios reges aureis inſidētes thronis illi uiderunt, ac [c]munera acceperunt. [d]Iouis autem gratia è prioribus tranſlati laboribus, rectū ſtatuerunt cor: [e]ac rurſum alio tempore [f]tres Cadmi natæ, grauibus adflictionibus lætitiæ partē abſtulerunt patri. Iupiter nanq; [g]in deſiderabilē formoſæ Thyones lectum ſeſe contulit.

Et ſummam felicitatem, quibus nuptiæ Cadmi & Pelei decoratæ ſunt, & ſummam infelicitatem, quam poſtea in liberis perceperunt, ſubiungit: pulchra antitheſi gnomen de humanæ fortunæ inſtabilitate paulò ante cōmemorata tractans. a ℂ *Conuiuæ eſſe uoluerunt.)* δαίσαντο, *conuiuati ſunt.*

b ℭ *Saturni filios.) Deorum eſt periphraſis,* κρονου παῖδας. *Ipſi Peleus & Cadmus deos in ſuis nuptijs, aureis inſidere thronis conſpexerunt.*

c ℭ *Munera acceperunt.)* ἕδνα *dotem ſignificat, quæ ſponſo à ſponſæ parentibus uel amicis datur: ſicut* φέρναι *dos eſt, quæ ſponſæ à ſponſo donatur. Improprie pro donis uel muneribus hic accepit. Nam Peleo ducenti Thetin, Neptunus equos dono dedit, Vulcanus gladium. Cadmo uero accipienti in uxorem Harmoniam, Venus aureum monile dedit muneri: quod accipiens Polynices, per ſucceßionem generis tradidit Eriphyle, ut Amphiarao ad bellum Thebanum proficiſci perſuaderet.* *d* ℭ *Iouis gratia.)* Διὸς δὲ χάριν. *Iouis uoluntate è malis prioribus translati, fortes fuere & conſtantes & beati.*

e ℭ *Ac rurſus alio tempore.)* ἐν δ' αὖτε χρόνῳ. *Alio mox tempore infelices uiſi ſunt. Quantum uterq; mali ſint perpeßi, primo Cadmus, mox Peleus, ſubijcit.* *f* ℭ *Tres filiæ Cadmi.)* τὸν μὲν ὀξείαισι. *Quod tres filiæ Cadmi uarijs ſint actæ malis, earumq; nomine pater, ſatis ex poëtis conſtat. Semele enim, quæ & Thyone, fulmine icta perijt: Agaue & Ino in rabiem uerſæ, filios ſuos lacerarunt: hæc Melicertem, illa Penthea: id quod Ouid. etiam tradit.* *g* ℭ *In lectum Thyones.) Thyonen à Ioue ſolummodo uiolatā introducit, omißis Agaue & Inone. Ratio eſt, quod hæc fuerit origo mali, & ex hac in reliquas ſit transfuſa culpa, ac in ipſos adeò parentes. Nam in dracones Cadmus & Harmonia permutati tandē leguntur. Thyonen appellat, quæ aliàs Semele (quam & Euripides in Antigone Dionen uocat) à* θύειν, *id eſt, ſacrificare: uel quod ſit* θυιλὰς, *id eſt ſacrifica, hoc eſt bacchica, & ueluti furens, ignea, quod calens & ignea ſit uini natura. Eſt enim mater Bacchi. Hinc Semele etiam dicta eſt, quaſi* σείων τὰ μέλη, *hoc eſt, membra corporis ſui cōcutiens: quod fit, dum in torculari botri calcantur. Tum enim uinū ex uuis exprimentes membra ſua cōmouent, ac uinum ex eo compreſſu, ueluti infans ex aluo matris naſcitur.*

ANTISTROPHE, COLON XIII.

[a]Huius filius autem, quem unicum immortalis Thetis Phthiæ peperit, in bello (Iliaco) animam exhalās cōcitauit accenſa ſui pyra Danais luctū.
» [b]Sin quis uero mortalium in mente ſua ueritatis
» uiam continet, decet illum à beatis accepto bene-
» ficio frui. Alij nanq; aliàs alte uolantiū uentorum
» flatus. Felicitas uero nō diu apud hominem per-

ſeuerat:

» ſeuerat. [c]Quæ ſi copioſa & pondere ſuo grauis
» me ſequuta fuerit,

EPODOS, COLON XV.

» Modicus apud modicos, magnus apud ma-
» gnos ero. Fortunam porrò me complectentem
» ſemper animo meditabor, meoq́ in ſtudio cura-
» bo. [d]Quod ſi mihi teneras diuitias porrexerit De
» us, in ſpem uenio, poſthac ingens me inuenturū
» decus. [e]Neſtorem, Lyciumq́ Sarpedonem, ho-
» minum memoria, per ſonoras odas, quas ſapien-
» tes fabri poëtæ cōpegerunt retinet, [f]Virtus de-
» mum, quæ ex ſolis carminibus agnoſcit, in ſecula
» durat, [g]quô non cuiuis aditus facile patet.

a ❨ *Huius filius.)* *Quum more ſuo paucis fatum Cadmi oſtenderit, Pe-lei etiam infortunium ſubnectit: nempe ut ob filium eius Achillem in bello Iliaco cæſum, & Danai luxerint & parens.* *b* ❨ *Sin quis.)* εἰ δὲ νόῳ τις. *Gnome eſt, qua monet, ut præſentibus Dei donis grati utamur: quaq́; à faſtu dehortatur, poſtquam nulla ſit homini in hac terra perpetua beatitudo. quod & Euripides ſenſit, dum ait:*

ὁ μέγας μὲν ὄλβος οὐ μόνιμος ἐν βροτοῖς. *hoc eſt,*
Non durat ingens perpetim felicitas.

c ❨ *Quæ ſi copioſa.)* *Quales eſſe deceat & Hieronem & alios quoſ-cunq; diuites, ſua perſona tacite adumbrat. Ego, inquit, etiamſi dederint ſuperi ut olim opulentus & beatus ſim, attamen inter tenuis fortunæ homines tenuis etiam ero, meq́; illis attemperabo. Inter magnos uero & potentes atq; adeò me clariores & opulentiores, magnus etiam ero, meq́; illis æquiparabo. Ne tamen fortunæ meæ obliuiſcar, minores me non contemnam: æquales mihi diligam: maioribus ita conuerſabor, ne me illis anteferam. Præclaram ſanè uirtutem, candido & ſyncero animo minime indignam, Reipublicæ ſalutarem, Chriſtia-no etiam homini accōmodam: qua ne ob dona diuinitus accepta efferamur, uel quemuis inferiorem nobis ſtatus humani ratione contemnamus, docemur: ne maioribus nobis ſuum honorē derogemus: ne'ue ipſi rurſum optimates ſe deos eſſe putent, inferioribus ſe ruderum inſtar æſtimatis. Et quia ad Hieronem hanc odam ſcribit, ideo palàm non audens, ſua interim perſona, maiorem ipſum hu-*

manitatem induere & manſuetudinẽ cupit. Nam hoc ſolet eſſe peculiare principibus, regibus, aulicis, potentibus, uitium, ut ſeſe admirentur, inanes glorias efflent, ſeſe Ioues, & ſi qui ſint dij Ioue maiores, arbitrantes: neminem ad ſe admittentes, niſi purpurã & oſtrum indutos: inopes & pauperes ciues ſuos (quorum tamen ſudore, ut ille ait, Curios ſimulant & Bacchanalia uiuunt) fugientes haud ſecus atq; abominationem, draconem, & peſtem. Qui Ioues, ne Veioues dicam, ſi ſe quoq; homines eſſe cogitarent, diſcerent, quid hoc ſibi Pindaricum uellet, cum paruis paruus ero, cum magnis magnus. Quid enim magis decet principes, uel quoſcunq; ſtatu ſuo præeminenteis, atq; candor & humanitas, clementia, benignitas? Quarum uirtutũ quum nulla tantumnon hodie in optimatibus reluceat, fit ut Echeti, cuius crudelitatem Homerus poſteritati mandauit, habeantur. Tum etiam fit, ut nihil rerum cõmuniũ feliciter adminiſtretur: quando Ioues iſti non dignantur conſuetudinem habere cum genere ſeſe minoribus, nec ſuas rebus manus & animum accõmodare. Hinc quanta malorũ deinde Lerna ſcaturiat, nõ eſt huius loci dicere. Quanto rectius Laërtes & Vlyſſes, ſtirpis ſuæ faſtigio ſepoſito, hic cum bubulco Philætio, & ſubulco Eumæo, ille cum Dolio atq; Sicula anu cõmercium habet, ac ſermones miſcet: unde contingit, ut paſtorum & uinitorum opera ſeruetur Vlyſſes: qui ſi aperta manu Ithacenſibus heroibus ſe ingeßiſſet, non ſuis fuiſſet reſtitutus ſceptris, non ſuis redditus penatibus, non pudicam ſuam recepiſſet Penelopen. Quod ſi cui hæc tanquã ficta minus arrideant, uertat animum ad ea quæ de Traiano Plinius iunior in Panegyrico cõmemorat. Inter innumera enim humanitatis τεκμήρια, etiam hoc de eo memoriæ prodidit: Quod quũ cæteri ſublimia ſemper ſpectarint, ac ueluti dij eſſent, terram non ſint auſi pedibus contingere (Lectica enim ac ſexta ceruice, ut Satyricus ait, ferebantur) ipſe primus ciuium ſuorum ſe ſimilem eſſe oſtenderit, inter ſuos & ipſe incedens, terrã pedibus contingendo. Atq; hic demiror diui Maximiliani Ro. imperatoris prudentiam, qui quoties in ædibus colonorum delituit, ut illorum experiretur fortunam, uitam, ſtatum? Qui ut Ro. Imperij, ſic literatorum pater et benefactor, ex literis proculdubio tantã eſt clementiam & manſuetudinem cõſequutus (Nam literæ & humanitatẽ & alias uirtutes alumnorum ſuorum mentibus inſtillant) & infimis & ſummis ſeſe attemperare potuit. Quod ſi prophana parũ iſtis curæ ſint, quid aliud, quæſo, ſacra, præter ταπεινοφροσύνην, ſpiritum demiſſum, & Chriſto conformẽ docent, hortantur, monent? Nõne CHRISTVS ſeruator noſter, quũ in forma Dei eſſet, ſemetipſum exinaniuit, ſerui accepta forma? Nõne paſtoribus imæ conditionis hominibus denunciatus eſt? Nõne is ὡς ἀληθῶς πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε, οὐρανοῦ τε καὶ γῆς βασιλεὺς, uniuerſa in terris conſuetu-

dine

dine ſua aliud nihil docuit, nihil præſtitit, atq; candidi ac minime ſuperbi ſpiritus exemplum? Proinde diſcant optimates & prophanorũ regum, & omniũ ſolius ſupremi regis Chriſti paradigmatis, alios præ ſeſe non contemnere, clementiam, liberalitatem, & alias id genus regias uirtutes adſumant, adſueſcant & ipſi ſuis ciuibus & ſubditis attemperare ſeſe. Nec eſt quod ſuum ideo ſtemma obſcuratum iri putent: imò tanto potius futurum eſt illuſtrius, quanto præclarius eſt, pium, mitem, ſuauem, comem, clementem deprædicari regem, principem, & optimatem, quàm ἄθεον, quàm crudelem Echetum, impium'ue Neronem, ſæuum Phalarin, atrocem Dionyſium. At principis familiaritas autoritem eius leuabit, contemptum gignet, maieſtatem eius imminuet. Non repugno equidem, modũ excedere, ut in omnibus rebus, ſic hic perniciosſum quoq; fore. Atqui nemo quiſquam, ut hic nimij ſint, efflagitat. Attamen ſatius eſt in hanc, quàm in alteram delinquere partem, ut amiciores, quàm crudeliores diuulgentur. Quantumuis enim ad ima ſeſe demittant, propterea ſui non poſſunt obliuiſci faſtigij. Perinde ac Pindarus, qui cum dicat ſe cum magnis, tum præcellentioribus conuerſaturum: addit ſtatim, ſed meam interim fortunam non poſthabebo: cauebo etiam ne me uel illis parem omnino reputem, ſed Polypi mentẽ habens, quantum res tulerit, me illis addam ſocium. Hunc ad modum optimates in minorum ſe cœtu, ſui non eſſe cacuminis immemores licet. Sed enim ceſſo ſurdis fabulam canere. Huc enim optima, optimi autoris gnome rapuit, & uel inuitum pertraxit, eam potiſſimum ob cauſam, ut & hunc & ſimiles huius locos altius ſtudioſis perpendendos, nec leuiter tranſeundos indicarem.

d ℂ Quod ſi mihi Plutum ſubminiſtrauerit.) Sua rurſum perſona κατ᾽ ἠθοποιΐαν Hieronem monet, ut in ſuorum præconiorum concentores poëtas liberalior ſit. e ℂ Neſtorem.) Principes, eorumq; res geſtas, poëtarum opera æternitatem conſequi tradit. f ℂ Virtus.) γινοσκωμένα δ᾽ ἀρετά. Virtus poëtis prædicata ſempiterna eſt, ut in 1. Pythiorum demonſtratum. g ℂ Quô non cuiuis.) παύροις. Non omnibus peræque facile eſt, res inſigniũ heroum geſtas, immortales facere. Qua breui ſententia Hieronẽ monet, ut ſe liberaliorem ei exhibeat, ut magnificentius etiam ab ipſo Pindaro prædicetur.

ARCESILAO CYRENAEO CVRRV, ODE IIII.

STROPHE I. COLON XIIII.

H[a]Odie quidem oportet prope charũ uirum,[b]diuitis Cyrenæ regem, te ſtare ô Muſa,ut cum ducente chorũ Arceſilao,& [c]Latonæ ſoboli,& Pythoni augeas ſequundum ac debitũ hymnorũ uentum. [d]Vbi quondam aurearum Iouis aquilarum aſſeſtrix [e]Pythia ſacerdos, [f]haud abſente Apolline [g]Battũ, ut frugiferæ colonus Libyæ fieret, oraculo deſignauit:utq; [h]ſacra relicta inſula, & curribus & equis potentiſsimam urbem [i]in albicante mamma condat,

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[k]Theræumq; Medeæ carmen aſportet, cum decimaſeptima generatione, quod olim [l]iracunda nimis Aeëtæ filia [m]ex immortali ore prædixerat,regina Colchorum. Porrò ſic retulit ſemideis Iaſonis robuſti nautis: [n]Audite filij magnanimorum hominumq; deorũq;: Aio enim,ex hac [o]mari cincta terra, [p]Epaphi filiam, [q]urbiũ radicem, necnon [r]curatricem mortaliũ, tranſplantandam eſſe [s]in Iouis Ammonis ſolo.

ENARRATIO.

Primum Arceſilaum Cyrenæum à Cyrene dici animaduertendum, quæ Libyæ urbs eſt, à Cyrene Hypſei filia,uel ab indigete fonte Cyre, Stephano autore. De origine Cyrenes eſt etiam in 9. Pythiorum.

Argumentum. *Supplicat Arceſilao Cyrenæorũ regi,ut transfugæ Demophilo, qui ex urbe ob ſeditionem quandam exciderat,ignoſcat, eumq; ad priorem ſuam conſuetudinem & functionem uel ſedulitatem admittat. Ac priuſquam ad eum ſtatum perueniat,*

perueniat, primum Arceſilaum ab urbe Cyrene, à maioribus, à Thera inſula, ad quam Argonautæ appulerant, unde Arceſilai progenitorum origo: deinde à Pythia uictoria effert. Quibus omnibus ceu inſinuatione poëtice magis quàm rhetorice, ipſum ſibi conciliat, quo facilius Demophilo placatiorem reddat. Et quia hic hymnus omnium epiniciorum eſt prolixiſsimus, quum certa quadam breuitate Lyrica gaudeant, modum excedit: eo rurſus nomine omnium præclariſsima ode cenſenda eſt, quod quæ uel Orpheus uel Apollonius Rhodius in ſuis Argonauticis cõplexi ſunt, hic in unum ueluti faſcem congeſſerit. a ❡ Hodie quidem.) σάμερον, pro σήμερον. *Muſam Clio alloquitur, ut hymnũ hunc Arceſilao offerat. Hodie, id eſt, eo tempore, quo ad ipſum perferretur. præſenti pro futuro uſus. Non enim eo die quo cœpit hanc oden pangere, è Thebis Cyrenen uſq; perferri potuit.* b ❡ Diuitis.) εὐίππου, *hoc eſt, equis decoræ, ſtrenuos equos alentis: hoc eſt, diuitis, potentis & bellicoſæ. Nec temere Cyrenen* εὔιππον, *equeſtrem uocat: uerum ideo quod Neptunus primum Afros currus iungere docuerit: tum quod equeſtris dea Minerua, in Libya feratur nata.* c ❡ Latonæ ſoboli.) Λατοΐδαισιν. *Enallage numeri eſt. Siquidem unus eſt Apollo, qui Pythiæ uictoriæ autor eſt, certaminisq; tutor & præſes, Latonæ filius. Orditur aũt propoſitione tali: O Muſa, hodie neceſſum eſt, ut oden meam uictori Pythio Arceſilao Cyrenes regi offeras, quo eum à corona & uictoria prædices, quam ex Pythone retulit. Ab hac propoſitione, Pythonis occaſione, digreditur, perinde ac ſtatim indicabimus.* d ❡ Vbi quondam.) ἔνθα ποτέ. *Iupiter totius uniuerſi medium emetiri uolens, aquilas celeritate pares & ab ortu & ab occaſu dimiſit, quæ peruolantes ad Pythonem urbem prope Delphos tandem ſibi mutuò obuiarunt. Quare ex illo aquilarum concurſu, ibidem totius etiam orbis machinæ medium eſſe definiuit. Poſtea in eius rei memoriam duas aureas aquilas conficiens, Apollinis delubro dicauit: quarum imagines in Phocico bello, ab Eumelo illato, ſublatæ ſunt. Hæc Scholia. Per aureas ergo aquilas Pythij Apollinis templum hic ſignificat* συνεκδοχικῶς. ἀέτωμα *templorum huiuſmodi inſigne Græci appellauerunt, de quo 13. Olympiorũ nonnihil ſuprà indicatum. Atque hic ſtatim prolixam digreſsionem inchoat, donec ad huius odæ perueniat* σκοπὸν. e ❡ Pythia ſacerdos.) ἱέρεα pro ἱέρεια, *per ſyncopen. Hinc apparet ſacerdotes Apollinis mulierculas & puellas fuiſſe, non uiros. Sic in rebus geſtis Apoſtolorum, quandam Pythonico ſpiritu perfuſam uaticinatã eſſe, hoc eſt, ſacerdotem Apollineam fuiſſe, memoriæ proditum eſt.* f ❡ Non abſente.) οὐκ ἀποδάμου, pro ἀποδήμου, *Dorice. Non peregre profecto, nõ abſente, ſed præſente, & domi agente Apolline.* g ❡ Battum.) *Quomodo ex oraculo*

Quàm charus Cyrenꝫis fuerit hic Battus, aperit quod eſt Ariſtophan. Pluto prouerbiũ, Batti σίλφιον.

Delphico maiores Arceſilai ex Thera inſula in Cyrenen Libyæ coloniam deduxerint primum narrat. Sunt qui Battum hunc Theræ inſulæ regem primum Ariſtotelem uocatum tradant: inter quos eſt Herodotus: & ab oraculo Pythio Battum, quod Libyorum lingua regem ſonat, appellatum. Alij, quia impeditæ ſuæ linguæ nomine Pythonem acceſſerat, Βάτϊον, à Βατϊαρίζειν, quod eſt balbutire, dictũ. Alij Coccyga, quod non poſſet integra ſonare uerba. Aceſander non ob linguæ balbutiem, quod τραυλὸς eſſet, uerum quod ſua ſponte linguam inflexerit, pronunciationi aptando: quandoquidem eloquentia & conſilio floruerit, nominatum exiſtimat. Hæc de nomine. De profectione Batti Delphos uerſus diſcors eſt autorũ apud Interpretem ſententia. Qui propter uocis ſiue intricationẽ oracula ſcitatũ iuiſſe putãt, tale oraculũ illi datũ adſeuerãt.

βάτϊ' ἐπὶ φωνὴν ἦλθες, ἄναξ δέ σε φοῖβος ἀπόλλων
ἐς λιβύην πέμπει, μηλοτρόφον οἰκιστῆρα.

Nomine uceniſti huc uocis pie Batte: ſed ipſe
Fœcundam ad Libyam purus te mittit Apollo.

Menecles, quod & uериſimilius, autor eſt, orta Theræ ſeditione, Battum unà cum ſuarum partium hominibus è patria excidiſſe. Atq; cum non liceret redire Theram, Delphis conſuluiſſe Apollinẽ, num ſibi armis eſſet patria repetenda. Tum Pythiam ſacerdotem eiuſmodi reſponſum dediſſe:

βάτϊε πρόσθε κακὸν, τοδὲ δεύτερον ἐσθλὸν ὄρουνα.
ἔρχεο λεῖφ' ἁλίαν χώραν, ἥπερ ἔδος ἀμείνων
ἡῶος. πρότερον δόλον ἔκβαλε πένθεϊ πένθων.
στέρρον γλῶ ὁσίως, ἥν μισεῖ πολλ' ἀθέμιστος.
οἷα τ' ἀνὴρ ἔρξει, τοῖον τέλος αὐτὸν ἱκάνει. hoc eſt,

Antè malum paſſus, nunc proſpera Batte require.
Vade ac linque domum pelago cinctam, meliorem
Terra dabit ſortem (reſponſis fidito noſtris)
Auroram aſpiciens, celer hinc patriam fuge fraudem.
Tellurem ſanctè colito, quam perfidus odit.
Quilibet ut uitam duxit, ſic ultima cludit
Vitalis flatus, meritis & poſtera primis
Aequiparant ſe fata. Adeò bene uiuere pulchrum.

h ℂ Sacra relicta inſula.) Therã intelligit, quæ una Sporadũ eſt, à Memaliare Cadmi nepotũ quodã condita, in qua pueros octo uel ſeptem annos natos nõ deplorabant, ſi uita defungerentur: autore Stephano. Porrò ſacrã hanc ideo appellat, quod templũ illic Neptuni & Mineruæ fuerit, ut memoriæ prodidit Theophraſtus. i ℂ In albicante mamma.) ἀργινόεντι μαστῷ, in ſplen-

in ſplendida uel albicante mamma. Quia Cyrene *Libyæ in colle albæ terræ, mammæ ſimili, ſita eſt, ideo poëta in albicante mamma ait, teſte* Hierocle in *Scholijs. Ariſtarchus ob fertilitatem diſtentæ mammæ cõparari teſtatur:* ἀργινόεντα *enim* μαστὸν, *lacte diſtentam mammam ſonat.* k ¶ Theræ*umq́; Medeæ carmen aſportet.)* Quum in *Syrtin incidiſſent* Argonautæ, per *Libyam humeris ſuis Argo nauim ferebãt, poſtea in mare rurſum demittentes. Ibi quum hoſpitalis muneris uice glebam præbuiſſet* Eurypylus Neptuni *filius* Cyrenes *rex, Euphemus accepit. Deinde ubi ad* Theram *inſulam fluctibus gleba ſolueretur, Medea in* Theram *iam receptis uaticinata eſt, poſteros* Euphemi 17. *generatione coloniam deducturos in Libyam.* Iam Battus *decimuſſeptimus erat ab* Euphemo, *qui* Delphis *reſponſum, ut paulò ante auditum, tulit, de migratione ſua in Libyam:* θήραιον *de* Thera *dictum.* ἀγκομίσαι pro ἀνακομίσασθαι. l ¶ Iracunda.) ζαμενὴς, ἄγαν ὀργίλος, *ualde irata: à* ζα *augendi particula, quod robur & mentem uel indignationem ualet. Irata ergo dicitur, quod filios ſuos mactarit, ut hiſtoria eius habet, quos ex Iaſone genuerat, quia ab eo repudiaretur.* m ¶ Ex immortali ore.) ἀθανάτου στόματος. *Medeæ os, ut* Charis *tradit, immortale appellat, ex parte: quandoquidem & Heſiodus in* Theogonia *immmortalem ipſam uocet, quod, ut Aſclepiades adfirmat, nihil ab ea dictum, quod non ſimul ſit factum.*

n ¶ *Audite filij.)* Hæc *Medea in reditu à* Colchis *Iaſonem ſecuta, uaticinatur.* Vt *uero* Argonautæ *Colchos petiuerint, poſthac ſubijciet.* Ex Argo*nauticis uero* Apollonij, *hiſtoria eſt petenda.* o ¶ *Mari cincta.)* ἐξ ἁλιπλάγκτου γαίας, *è terra in mari errante: hoc eſt, mari cincta uel ambita inſula* Thera. p ¶ *Epaphi filiam.)* Epaphus *filius eſt* Iûs & Iouis. Porrò ex Epapho Libya Nympha *progenita eſt, ut* Iſocrates *in* Buſiride *teſtatur, &* Ouidius *in* Transfor. 1.

Nunc dea linigera colitur celeberrima turba,
Hinc Epaphus magni genitus de ſemine tandem,
Creditur eſſe Iouis, *perq́; urbes iuncta parenti*
Templa tenet.

Per *puellam ergo* Epaphi, Cyrenẽ *intelligit, quæ urbs & regio, eſt filia* Libyæ, *filiæ* Epaphi. q ¶ Vrbium radicem.) ἀστέων ῥίζαν. *Cyrenen ideo urbium radicem appellat, ſiquidem ex ea* Apollonia & Teuchéira *tranſplantatæ ſunt.* r ¶ Curatricem.) μελησίμβροτον, *curantẽ homines:* παρὰ τὸ μέλω *curo, &* βροτὸς *mortalis, cui ſit reſpub. futura curæ.* s ¶ In Iouis Ammonis ſolo.) ἐν Ἄμμωνος θεμέθλοις. Libyes Iouem Ammona *appellãt,* Aegyptiaca, *ut quidam uolunt, lingua. Alij ab* ἄμμος, *id eſt arena, quaſi arenariũ: cuius* χρυσόθρονον, *id eſt,*

d

oraculum, & templum oraculo Iouis Ammonis deſtinatum, in Libya fuit. Vnde Phæſtus ſic inquit:

Ζεῦ λιβύης ἄμμων, κερατηφόρε κέκλυθι μαντι. hoc eſt,

Corniger ô Libyes Ammon me Iuppiter audi Vates.

Cornigerum illic Phæſtus dicit, quod arietis ſpecie Iupiter ille Ammon coleretur. Plin. lib. 2. cap. 106. Ammonis Iouis fontem interdiu frigidum, noctu feruere, autor eſt.

EPODOS, COLON XIII.

Iam & pro [a]Delphinibus, branchijs & pinnis alarum inſtar inſignibus, inſulares Theræi celeres permutabunt equas, & remorum uice habenas & lora apprehendent, curruſq; curſu nõ impigros uertent. Id ſanè [b]ſymbolum efficiet, ut ingens fiat urbiũ Thera [c]metropolis, [d]quod in [e]Tritonidis lacus quidem fluentis, [f]Euphemus è prora deſcendens, à deó in hominem transformato, pro munere ſuſcepit: ad cuius xenij ſuſceptionẽ, Iupiter pater fatali tonitru inſonuit:

Tritone in perſonã regis Cyrenæorum tranſmutato.

Vaticinationem Medeæ continuat. a ¶ Delphinibus.) *De Delphinibus Plin. lib. 4. cap. 8. Velociſſimum omniũ animalium non ſolum marinorum Delphinus, ſed ocyor uolucre, acrior telo, ac niſi multum infra os roſtrum foret, medio penè in uentre, nullus piſcium celeritatem eius euaderet.*

Delphines.

b ¶ Symbolum.) *ὄρνις, augurium, diuinatio. τὴν ὄρνιθα, pro μαντοσύνη accipit.* c ¶ Metropolis.) *ματρόπολις, primariam & præcipuam urbem ualet. Sic Thera fit metropolis Cyrenæ.* d ¶ Quod accepit.) *Symbolũ quod accepit, periphraſis eſt glebæ terræ quam Triton fluuialis deus, uel Eurypylus Euphemo Argonautæ dedit.* e ¶ Tritonidis.) *Eſt Tritonis Libyæ amnis, de quo Pomp. Mela lib. 1. Sup hũc ingens palus amnem Tritona recipit ipſa Tritonis. Vnde & Mineruæ cognomen eſt inditũ, ut incolæ arbitrantur ibi genitæ: faciuntq; ei fabulæ aliquã fidem, quod quem natalem eius putant, ludicris uirginũ inter ſe decertantiũ celebrant.* f ¶ Euphemus è prora.) *Duplici prodigio Medeæ uaticinium confirmatum adſerit: primo Eurypyli munuſculo, nimirum gleba: deinde tonitru, quo ueluti Iupiter Medeæ dictis annuerit.*

Tritonia Pallas.

STROPHE II. COLON XIIII.

Quando anchoram æreas genas habentem, celeris Argi frenum, ad nauim pendentium adſecutus eſt. [a]Duodecim antehac dies ex Oceano tulimus marinam haſtam, ſuper deſerta terræ iuga: [b]mea trahentes ſolicitudine. Tum & ſolus inambulans [c]deus aduenit, [d]honeſtam uenerandi uiri perſonam induens. Is [e]amica primum uerba faciebat, perinde ac uenietibus hoſpitibus beneſactores conuiuiū principio & lætitiā denunciāt.

ἐπέτορε, idem quod ἐπικύρησε. Quando incidit in anchoram æream ἐπέτοσσε. *uel ferream, ſcilicet Triton uel Eurypylus: pendentiū ad nauim, hoc eſt, Argonautarum.* a ❨ Duodecim.) *In perſona Medeæ poëta, quæ ſuprà adumbrauit, repetit, quo ordine, & quo ſingula modo peracta ſint narrando: ita tamen ut Medeæ uaticinio cuncta quidem attribuat. Recitat autem Medea quo modo Argonautæ ad Syrtim Libyæ Argo ſuam ſuper humeros per Libyæ ſolitudinem portauerint, ſuper terræ deſerta terga. Metaphora eſt, pro ſuperficie terræ.* b ❨ Meis.) ἁμοῖς *Doricum eſt, pro* ἡμετέροις, *hoc eſt, noſtris curis, noſtro cōſilio. Enallage numeri eſt, pro mea cura, mea prudentia.* c ❨ Deus.) *Triton deus, eſt Neptuni filius.* οἰοπόλος, *ſolus prodeambulans.* τουτάκι *pro* τηνικαῦτα, *tunc.* d ❨ Honeſtam.) ἀνδρὸς αἰδοίου πρόσοψιν θηκάμενος, *facta & aſſumpta facie ſeu uultu uenerandi uiri, hoc eſt quod paulò ante dixit, Euphemus munus accepit à deo in hominem tranſmutato.* e ❨ Amica uerba faciebat.) ἄρχετο. *Quemadmodum* ξεινοδόχοι *blande ſolent inuitare aduenas, ut ad ſeſe diuertant: ſic Eurypylus ſuauibus incitamentis alliciebat prætematuiganteis Tritonem paludem Argonautas.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Sed enim dulcis reditus opportunitas [a]permanere uetuit: [b]dicebat enim Eurypylus, ſe incorruptibilis terræ concuſſoris Neptuni filium. Cognoſcens nos urgentes, protinus dextra tellurē prehendens, [c]fortè oblatū dare munus quæſiuit,

neqꝫ ad recipiendum quidem [d]immorigerum reperit. Siquidem heros ad littora prodeambulãs, manu manũ firmãs ac donum attingens, felicem ſuſcepit [e]glebã. [f]Experior deinde ipſam [g]è naui delapſam, atqꝫ ſubmerſam marino [h]liquari fluctu

EPODOS, COLON XIII.

Abſorptamqꝫ [i]occiduo udo pelago.

a ℂ *Permanere uetuit.)* κώλυε μεῖναι. *Reditus occaſio non ſinebat adeò blandi hoſpitis beneficijs frui.* *b* ℂ Dicebat enim Eurypylus.) φάτο δ' Εὐρύπυλος. *Apollonius Rhodius hunc aliàs Eurypylum, aliàs Tritonem fuiſſe teſtatur. Acceſander Eurypylum Tritonis eſſe fratrẽ adfirmat, hunc ad modum ſcribens: Eurypylus Neptuni & Celænûs Atlantidis filius, in uxorem ducit Steropen Solis gnatã & Paſiphaës ſororem, duos ex ea liberos procreans, Lycaonem & Leucippũ.* *c* ℂ Fortè oblatũ.) προτυχὸν, *fortè oblatum, quod forte fortuna arripuiſſet: idem quod* παρατυχὸν, ἀ παρατυγχάνω. *d* ℂ Immorigerum.) οὐδ' ἀπίθησέ νιν, *neq; immorigerum eum fecit.* ἀντερείσας, ἀνθορμώσας, *ubi manum manu confirmaſſet & ſuffulcijſſet, hoc eſt, dextra dextræ iuncta.* *e* ℂ Glebam.) βώλακα, βῶλον. *f* ℂ Experior.) πεύθομαι, *ſcrutor, reſciſco, experior. In perſona Medeæ hæc quoq; dicuntur.* *g* ℂ E naui.) ἐκ δόρατος, *ex robore, id eſt, firma & roboribus compacta naui. Materia pro forma.*

h ℂ Liquari.) βάμεν σὺν, *anaſtrophe eſt, pro* συμβῆμεναι.

i ℂ Occiduo pelago.) ἀμφιβολία *hic eſt ſententiæ,* ἑσπέρας ὑγρῷ πελάγει σπομέναν. *Poteſt enim* ἑσπέρας *uel ad tempus, uel ad maris ſitũ referri: ut ſit ſententia, glebam ueſpertino tempore ſecutam udum pelagus: uel, in occiduo mari, glebam ſolutam eſſe.*

[a]Atqui laborioſis ego famulis præcipiebam, ut ſedulò eam adſeruarent glebã, enimuero mentes illorum obliuioſę fuerunt. Proinde [b]in hac inſula, immortale ſpatioſæ Libyæ [c]ſemen effuſum eſt [d]citra occaſionẽ. Sin ipſum iuxta Ditis terreſtrem hiatũ, ad ſacram nempe [e]Tænarum reuerſus deieciſſet Euphemus, Neptuni equis præfe-

cti filius,

ꝺi filius, rex: (quem olim Europe Tityi filia ad ripam [f]Cephiſi peperit)

STROPHE III. COLON XIIII.

Quatuor filijs prognatis, [g]ceu genere quodã, cum Danais ſibi accepiſſet latã illam terrã. [h]Tum enim è magna Lacedæmone, Argiuoq́ſinu, atq; Mycenis [i]migraturi erant. [k]Nunc uero ſelectum exterarũ matronarũ genus in lectis[l]inueniet, qui ſimulac ad hanc diuinã inſulam appulſi fuerint, uirum parient, [m]nubium obfuſcatione obſcurorũ camporum dominum, cuius quidem multo auro fulgente olim in tecto, ſuis Apollo reminiſcetur oraculis, *Qui, genus reſpiciens, enallagẽ generis facit.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Ad Pythium ubi templum deſcenderit, multosq́ poſthac ad ſplendidum [n]Iouialis Nili templum per naues duxerit. [o]Atq; ij quidẽ Medeæ carminum ordines.

Mandato ſuo ſeruos non obſequutos Medea conqueritur. a ℂ *Atqui laborioſis.)* λυσιπόνοι, *ſerui dicuntur Græcis, quod herorum & dominorũ ſuorum labores perſequantur, quodq́; dominos ſuos labore liberent, ut ex hoc Euripidis liquet:*

δουλοῖσι γάρ τε ζῶμεν οἱ ἐλεύθεροι. *hoc eſt,*
Seruûm labore uiuimus nos liberi. παρὰ τὸ λύω καὶ πόνον.

b ℂ *In hac inſula.)* ἐν τᾷ νάσῳ, *in hac inſula Thera.* c ℂ *Semen.) Glebam ſpatioſæ Libyæ ſemen appellat, ſiue quod Libyca, uel ex Libya ſit accepta, ſiue quod migrationis in Libyam cauſa ſit.* d ℂ *Ante occaſionem.)* πρὶν ὥρας, *ante tempus, priuſquam opportunum eſſet.*

e ℂ *Tænarum.) Tænarus Laconicæ ciuitas, ubi porta eſt ad inferos. Tænarum ergo os Plutonis, id eſt, portam ac ueluti ueſtibulum infrorum dicit.*

f ℂ *Cephiſi.) Cephiſus Bœotiæ amnis.* g ℂ *Ceu genere quodã.)* αἱμά οἱ. *Sanguinem pro genere accipit. Senſus eſt: Si non apud Theram in-*

ſulam gleba ſubmerſa fuiſſet, ſed ad Tænarum uſq; conſeruata, tum quarta generatione Euphemi poſteri ex Lacedæmone in Libyam migraſſent. Nunc uero quia gleba reſoluta eſt prope Theram decimaſeptima primum generatione, Theræi primum Cyrenen Libyæ coloniam deducent. h ¶ Tunc enim.) τότε γάρ, *ſcilicet poſt quartam generationem.* i ¶ Migraturi erant.) ἐξανίσταντο. *Præſens pro futuro. hoc eſt, ſi gleba ad Tænarum primum deiecta fuiſſet, Lacedæmonij, Argiui &c. poſt quartam generationem, Libyam obtinuiſſent.* ἐξανίσταμαι *eſt excio, migrationē facio, migro. Ab Euphemo quarti ex Lacedæmone in Libyam coloniam deduxiſſent, ſi ad Tænarum primum deiecta fuiſſet gleba.* k ¶ Nunc uero.) νῦν γε μάν. *Argonautæ in Scythiā nauigantes, in Lemnias inciderunt mulieres, quæ icto fœdere maritos ſuos (à quibus propter uiroſum odorem ſeu graueolentiam eorum repulſæ erant) occiderant: itaq; cum ipſis congreßi Argonautæ receſſerunt. Inde progeniti liberi Lacedæmona patres ſuos quæſitum uenerunt: accepti illic & ciuitate donati, Spartam inuadere clanculum conſpirarunt: uerum ſcelere patefacto in carcerem ſunt protruſi. Ad quos ubi matres perueniſſent, ueſtes filiorum ſuorū habitu permutarunt. Filij itaq; muliebri matrum ſuarum ueſtitu fallentes cuſtodes, exiere carcerem incolumes, & aufugerunt. Quos deprehenſos denuò quū Lacedæmonij iam ſupplicio afficere uellent, Theras Anteſionis filius coloniam fortè deducturus Lacones rogauit, uti captiuos illos ſibi donarent: impetratos ergo in Theram inſulam transfert. Inter illos & Samus extitit, cuius filius eſt Battus, qui primus è Thera Cyrenen coloniam deduxit.* l ¶ Inueniet.) εὑρήσει, *inueniet, ſcilicet Libya.* m ¶ Nubiū obfuſcatione obſcurorū.) κελαινεφέων, *propter frequentes cum tempeſtates tum imbres, quorum gratia fertilia arua Libya poßidet.* Virum.) *Battum intelligit, cuius & Catullus ad Lesbiam meminit, dum inquit:*

Quæris quot mihi baſiationes
Tuæ Lesbia ſint ſatis ſuperq́;:
Quàm magnus numerus Libycæ arenæ
Laſer piciſtris iacet Cyrenis,
Oraclum Iouis inter æſtuoſi,
Et Batti ueteris ſepulchrum,
Aut quàm ſydera multa, cum tacet nox,
Furtiuos hominum uident amores,
Tam te baſia multa baſiare
Veſano ſatis & ſuper Catullo eſt.

n ¶ Iouialis Nili.) νείλοιο πρὸς πῖον τέμενος κρονίδα. *Libyam per*

per Iouialis uel Saturnij Nili templum intelligit: uel ipſum Nilum, qui ceu deus apud Aegyptios colebatur. Vnde Parmenon, αἰγύπτιε ζεῦ νεῖλε, *inquit.* o ❨ *Atq; ij quidem.) Epilogus uaticinij Medeæ.*

Porrò obſtupuerunt præ ſilentio immobiles diuini heroës prolixam animaduertentes uaticinationem. [a]O felicem Polymneſti filium, te hoc ſermone, [b]oraculũ Meliſſæ, [c]ultroneo ſonitu deſignauit, quæ ubi ter gaudere tibi dixiſſet, fato cõſtitutum te Cyrenes regem demonſtrauit,

EPODOS, COLON XIII.

Quum de turbida tamen & impedita tantum uoce [d]interrogares, nempe quanam in re adiutare & emendare eam poſſes.

a ❨ *O felicem.) Circuitio eſt, qua Ariſtotelē, qui ob linguæ impedimentum etiam* βάττος, *id eſt, balbus dicebatur, intelligit: pulchre ad inſtitutum Medeæ uaticinationem adferens, & ad Arceſilai uictoris Cyrenæ regis laudem mox traducens.* b ❨ *Oraculum Meliſſæ.) Id eſt, oraculum Pythiæ ſacerdotis.* μέλισσα *quidem apis eſt. Ceterũ ut hypomnemata habent, Cereris ſacerdotes proprie Meliſſæ dicebantur. Per Catachreſin tamen qualeſcunq; ſacris præfectæ Nymphæ* μέλισσαι, *ob inſecti puritatē uocabantur. Mnaſeas Patarenſis, Nymphas primum mellis reperiſſe uſum autor eſt: quum enim antea homines mutua ſui cæde & gauderent, & ſua ueſcerentur carne, Nymphæ perſuaſerunt eis ut tam fœda relicta & impia feritate, arborum fructibus uterentur. Ibi quædam Nympharum, cui nomen Meliſſæ, reperto fauo pro cibo uſa, ac admixta aqua pro potu, ſuis coæqualibus idem cibi ſubminiſtrans, mellificantibus inſectis ſuum nomen cõmunicauit,* μελίσσας *eas appellans, plurimum illis cuſtodiæ adhibendo. Hæc in Peloponneſo primũ contigiſſe Patarenſis adfirmat.* c ❨ *Vltroneo ſonitu.)* αὐτομάτῳ κελάδῳ, *id eſt, ſpontaneo & ultroneo, diuinitus inſpirato Delphicæ ſacerdoti reſponſo, neq; à Batto deſiderato. Quum enim Ariſtoteles non eo nomine Delphos petiſſet, ut migrationem alíorſum ſcitaretur, enimuero ut uocis ſuæ agilitatem adſequeretur, ſua ſponte, nemine hoc rogante uel expectante, Delphica Meliſſa, ſiue ſacerdos, uolentibus ita fatis, regem Cyrenes fore Battum, qui aliàs Ariſtoteles, reſpondit.* d ❨ *Interrogares.)* ἀνακρινόμενον, ἀνερωτῶντα, *inter-*

rogantem. ποίνα τις, *quæ ſolutio, liberatio'ue. Pœna enim miſsionis & abſolutionis cauſa fit: efficiens pro effectu.*

[a]Et nunc igitur, [b]ceu purpurei floridiq́ueris iucundiſsimo tempore, cũ [c]hiſce pueris octauus, Arceſilaus germinat. Cui quidem cum Apollo, tum Pytho[d]celebritatem, quam ex equeſtri curſu adſecutus eſt, [e]per Amphictyones tradidit. Quẽ & ego ſanè [f]Muſis impendam, [g]unà cum aureo arietis uellere. [h]Quum enim pro eo ferendo [i]Minyi Argonautæ ſoluiſſent oram, diuinos Cyrenæis honores plantauere.

a ℂ *Et nunc igitur.*) *Redit hic ad cœptam in Arceſilai gratiam oden, oſtendens Arceſilaum regem iam octauum eſſe à Batto illo primo ex oraculo Apollinis Cyrenes rege. Deinde laudat eundẽ à Pythia uictoria.* *b* ℂ *Ceu purpurei floridiq́; ueris.*) φοινικανθέμου, *id eſt, purpureos flores habentis.* ἦρος *contractum eſt, ex* ἔαρος. τὸ ἔαρ, τοῦ ἔαρος, & κατὰ συναίρεσιν ἦρος. *c* ℂ *Hiſce pueris.*) παισὶ τούτοις, *hiſce pueris uel filijs. Ciues Cyrenæos intelligit, qui ſunt filij & pueri regis ſui & patris patriæ, nempe Arceſilai.* *d* ℂ *Celebritatem.*) κλέος, *celebritatem, id eſt uictoriã. Metaphora.* *e* ℂ *Per Amphictyones tradidit.*) *Amphictyones Pythijs ludis præfecti fuere. Fuit autem Græciæ concilium celebre ex duodecim gentibus conſtitutum, ad Thermopylas, ut Arpocration habet: ad quod cõcilium qui ex ciuitatibus Græciæ mittebantur,* ἱερομνήμονες, *hoc eſt, ſacri ſcribæ dicebantur, ut Ariſtophanicus Nebularũ interpres habet, quum dicit Chorus,* καὶ γελᾶτ' αὖθ' ὧν ὑπέρβολος λαχὼν τῆτες ἱερομνημονεῖν. *His Amphictyonibus & alia, & ludi Pythij curæ erant. Amphictyonum ergo decreto Arceſilaum uictorem Pythium pronunciatũ ait: unde rurſum Pythiorum ludorũ claritas quanta fuerit, eſt cognoſcere: quandoquidem è duodecim gentibus collectum concilium ijs quoq; præfuerint. Coactum autem illud concilium fuit ex Ionibus, Dorienſibus, Perrhebis, Bœotis, Magnetibus, Achæis, Phthiotis, Melienſibus, Dolopibus, Aenianibus, Delphis, & Phocenſibus. Sed de ijs in 6. Nemeorum etiam nonnihil annotabitur. A Pythia igitur uictoria, obiter interſpergendo regem euehit.* *f* ℂ *Muſis illum impendam.*) *Hoc eſt, laudabo eũ.* ἀπὸ δ' αὐτὸν ἐγὼ μοίσαις δώσω. *Tmeſis eſt, pro* ἀποδώσω, ἀπὸ *cum* δώσω συντακτέον. *g* ℂ *Vnà cum aureo arietis uellere.*) *Propoſitio eſt.*

tio eſt, quo Argonautarum nomine ſeſe laudaturum Arceſilaum pollicetur: digreſſioni, quam ſubiungit, prolixæ uiam ita præmuniens. b ℂ *Quũ enim pro eo.) Ratio eſt, quur uelit Argonautas etiam cõmendare, uel Argonautarũ res geſtas referre. Quia, inquit, ex Argonautis ea gloria ad Cyrenæos deriuata eſt, quod ex Thera reges acceperint, primo Battum, & hunc à Batto octauum Arceſilaum. Atq; hæc propter Euphemum dicit, qui accepta ab Eurypylo uel Tritone gleba, apud Theram in pelagus demerſa, in cauſa fuit quur primũ uel ex oraculo Delphico migrarint in Libyam, ut è ſuperioribus etiamnum liquet.*

i ℂ *Minyi.) Minyas Argonautas appellat, quod plurimi ipſorum genus ſuum ad Minyam Neptuni filium, & Tritogeniam Aeoli gnatam tranſtulere: id quod & Apollonius tradit, quum inquit:*

-ἐπεὶ μινύαο θυγατρῶν
οἱ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἀφ᾽ αἵματος εὐχετόωντο. &c.

STROPHE IIII. COLON XIIII.

[a]Quis primum nauigationem eam orſus eſt? qualenam periculum fortibus imò adamantinis clauis Argonautas colligauit? [b]Fato deſtinatum erat, Peliam[c] ex illuſtribus Aeolidis, uel manu uel conſilio inflexibilibus, moriturũ. Redditũ hinc eſt horrendum animo eius prudenti uaticinium, [d]prope medium arboroſæ matris umbilicũ pronunciatum: [e]Altero pede calciatum in cuſtodia omnino cõſeruandum eſſe, quando uidelicet [f]ab altis ſtatiuis [g]ad occiduam terram [h]inclytæ Iolei peruenerit,

a ℂ *Quis primum.) Poëticum Argonautarũ expeditioni ingreſſum facit: primo interrogans Muſam Clionem, quæ neceſſitas Argonautas pro aureo adferendo uellere impulerit: ac ſtatim per ſubiectionẽ ſibi ipſe reſpondet,* θέσφατον ἦν *&c. Sic Homerus principio operis ſui Muſam inuocat,*

μῆνιν ἄειδε θεὰ πηληϊάδεω ἀχιλῆος
οὐλομένην. *Ac poſtea interrogat:*

τίς τ᾽ ἄρ σφωε θεῶν ξυνίηκε μάχεσθαι. *Cui erotemati ſtatim ſubijciendo ipſe reſpondet,* Λητοῦς καὶ διὸς υἱός. *Tanquã ergo ingens perſcripturus ſit argumentum, & arduam planè hiſtoriam, hanc interrogationem*

ueluti inuocationis loco præmittit. b ℭ *Fato deſtinatū erat.*) *Argonautarū hiſtoriā à prima hic origine pandit, eām ad calcem uſq; dehinc pducendo.*

DE ARGONAVTARVM EXPEDITIONE.

Tyro Salmonis filia, è Neptuno Nelea & Peliam peperit. Deinde Crethei Aeoli filio nubit, ex quo Aeſonē, Pheretē & Amythaonē generat. Porrò ex Aeſone Iaſon, è Pherete Admetus naſcitur: ab Amythaone uero Melampus. Iaſon dehinc educandus Chironi traditur, ut ab eo medendi artem diſceret. Interim pater eius Aeſon fratri ſuo Peliæ regnum cedit, iubetq; Theſſaliæ eum præeſſe, donec Iaſon à Chirone reuertatur. Iam ab Apolline Pelias oraculum acceperat, ut obſeruaret eum, qui altero tantum pede calciatus ipſum accederet: à tali enim imminere ſibi mortem. Vbi Iaſon adoleuit, ad fratres patris ſui redit, & ipſe regni futurus conſors. Anaurum ergo Theſſaliæ fluuium tranſiturus, Iunonem in ſpecie anuis reperit ad ripam, quæ & ipſa traijcere flumen uolebat, quanquam ſubtimida eſſet, nec flumini ſeſe credere auderet: unde ipſam Iaſon humeris ſuis transfert: atq; illic altero calciamento in luto fluminis defixo & relicto, patriam ſuam altero pede nudus ingreditur. Hunc proinde Iaſonem altero pede diſcalciatum Pelias animaduertens, oraculi reminiſcitur, ipſumq; occidere timens, perſuadet ei ut in Scythiam abeat, aureum inde arietis uellus allaturus. Putabat enim ita fore ut in Scythia, uel hoſtiū uel Aeētæ manu interiret, uel naufragio occumberet. Hæc ex Liuillio Tyrræo in Scholijs Apollonij ἀργοναυτικῶν. c ℭ *Ex illuſtribus Aeolidis.*) *Per Aeolidas, κατ᾽ ἐξοχὴν numeri, Iaſonem, cuius auus Aeolus, pater Cretheus, mater Tyro, intelligit. Argo nauis ab Argo fabro ſuo dicta: hinc Argonautæ, qui naui illa, pro aureo arietis uellere in Scythiam ſunt profecti. Cicero ab Argo regione & urbe Peloponneſi, dictam eam nauim opinatur, dum ait: Etenim ſi nunc aſſequi aliquid ſe putant, qui oſtium Ponti uiderunt, & eas anguſtias per quas penetrauit ea quæ eſt nominata* In primo Tuſcul. quæſt.

Argo, quia Argiui in ea delecti uiri
Vecti petebant pellem inauratam arietis.

d ℭ *Prope medium arboroſæ matris.*) παρὰ μέσον ὀμφαλὸν εὐδένδροιο. &c. *hoc eſt, iuxta Delphicum templum in medio nemoroſæ terræ ſitum. Nam ſuprà è duarum aquilarum concurſu, monſtratum eſt Delphos in medio terrarum orbis collocatas eſſe. Matrem igitur nemoroſam, terram arboribus luxuriantem dicit. Periphraſis Delphorum uel Delphicæ cortinæ, quæ eſt in medio nemoroſæ terræ.* e ℭ *Altero pede calciatū.*) μονοκρηπὶς, *qui altero tantum pede ſandalia habet. à* μόνον *ſolum, &* κρηπὶς, *quod gradum uel inceſſum, uel crepidam, uel ſandaliū ualet.* f ℭ *Ab altis ſtatiuis.*)

Hoc

Hoc eſt, à Chirone ad Peliam. σταθμοὺς *ueteres in agris mapalia & ſtabula dixere, &* εὐδείελον εὔδηλον. g ❨ *Ad occiduã terrã.*) εὐδείελον *ad ueſperã ſitã, uel celebrẽ, perinde ac Ithaca* εὐδείελος *apud Hom. dicitur.* h ❨ *Inclytæ Iolci.*) *Iolcus Theſſaliæ ciuitas. Homerus catalogo nauiũ:* φοίβην καὶ γλαφυρὰς καὶ ἐϋκτιμένην ἰωλκόν. *Stephanus.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[a]Hoſpes quidem uel ciuis exiſtens. [b]Suo itaq; ille tempore geminis haſtis admirandus apparuit, duplicicq; ueſtimento conſpicuus. Altera ueſtis, quæ Magnetibus peculiaris erat, eius membra tegebat: altera [c]pardalea, qua horridos imbres arcebat: neq; ſplendidi [d]comæ capilli deradebantur, uerum totum conquaſſabant dorſum. Protinus ergo rectà perrexit, intrepidi cõſilij ſui, in abundantis turbæ cõcione, periculũ facturus.

a ❨ *Hoſpes.*) *Hæc particula,* '*Hoſpes ſeu peregrinus quidẽ uel ciuis, ad uaticiniũ adhuc præcedens pertinet. Hoſpes eſt Iaſon, quia à Chirone aduenit: ciuis, ex natiuitate.* b ❨ *Suo itaq; tempore.*) ὅδ' ἄρα χρόνῳ ἵκετο. *Vaticinij Delphici completionem ſtatim nunc ſubijcit, quomodo adultus Iaſon patrium regnũ inuiſerit.* c ❨ *Pardalea.*) παρδαλέη, *Pardi pellis eſt, ſeu ueſtis è pelle Pardi. De Pardis uero eſt apud Plinium lib. 8. cap. 17. & Ariſtotelem in hiſtoria animalium.* d ❨ *Comæ.*) *Comam nutrire libertatis apud ueteres ſymbolum erat. Hinc Homerus honeſto epitheto* καρηκομόωντας ἀχαιοὺς *dicit. Nec piget hic adſcribere, quod Scholia hic adijciunt: quod ueteres primitias comæ apud flumina detonderint, ijsq; dicarint, omnia ex aquis primum orta ſignificantes.*

EPODOS, COLON XIII.

[a]Quem non agnoſcebant Magneſij. Piorum tamen eum intuentium aliquis hoc dixit: [b]Num is eſt Apollo? neq; enim eſt Veneris, [c]æreo qui curru uehit, maritus. Porrò [d]in præclara Naxo Iphimedeæ aiunt obijſſe diẽ filios, [e]Otum puta, teq; fortiſsimum Ephialtam regem. Quinetiam

[f]Tityum, Dianæ uelox telum confecit, ex inuicta celeriter correptũ pharetra:[g]uti diſcat quiſpiam, quomodo potentiorũ amicitiam & amorem debeat affectare.

ἐπιφώνημα.

STROPHE V. COLON XIIII.

Illi quidem hæc inter ſeſe uiciſsim garriebãt. Mulabus dein & polito curru feſtinans cum admiratione Pelias aduenit. Obſtupeſcebat autem continuò, colluſtrans inſigne calciamentum, dextro duntaxat pedi obductũ. Suffurans tandem animo pauorem, ſic eum conuenit: Qualem terrã ô hoſpes, gloriaris patriã tuam eſſe? [h]Quæ è terra genitarũ hominum è cano uentre te in lucem produxit? ab inuiſis mendacijs te purũ ſeruans, ediſſere genus.

a ℭ *Quem non agnoſcebant piorum.*) *Vt ignotus fuerit patriæ ſuæ ciuibus explicat.* ὀπιζομένων *participium à uerbo* ὀπίζομαι, *quod Deum præ oculis pono, pius ſum, & intueor, ualet. ab* ὄψ ὀπὸς *uultus, aſpectus.*

b ℭ *Num is eſt Apollo.*) *Quo modo intuentes in Iaſonem ciues ſecum diſceptarint, oſtendit: admirantes enim eius heroicam proceritatem, perſonam auguſtam, uultum liberalem, dubitabant an'ne Apollo, uel Mars, uel Otus, aut Ephialtes, aut Tityus eſſet.* *c* ℭ *Aereo curru.*) χρυσάρματος *Martis epitheton, quod curribus gaudeat, quibus in bellis utebantur ueteres.*

d ℭ *In præclara Naxo.*) *Naxus inſula una Cycladum eſt, à Naxo Carum duce nominata.* *e* ℭ *Otum, Ephialtes.*) *Otus & Ephialtes fratres in Dianam impij fuere, unde in ſpecie cerui eis apparens, tela quibus petebatur, in ipſos reflexit. Chæridi monſtroſa hæc paradigmata nõ probantur. Meminit enim & Homerus horum, quod nouem annis in nouem ulnarum longitudinem excreuerint. Verum Pindarus non tam ob formam, quàm proceritatem Iaſonis cõmendandã adduxit. Etſi enim adeò formoſus Iaſon fuerit, ut Iuno in eius pulchritudinẽ exarſerit, magnitudinẽ tamen & robur corporis præ forma euehit.*

f ℭ *Tityũ.*) *Tityũ ab Apoll. & Diana transfixũ Pherecydes autor eſt.*

g ℭ *Vti diſcat.*) ὄφρα, *id eſt, ut diſcant ſe ſibi ſimilibus ſociare, nõ dijs,*

non

non Dianæ uel Apollini. His uero paradigmatis nihil aliud agit poëta, quàm tantū: Iſte uel Apollo uel Mars eſt, ſiue Otus, ſiue Ephialtes, Tityus uè. Et hæc ſecum loquentes impenſe mirantur: quandoquidem ſciant Otum & Ephialtem res mortalium iam olim deſeruiſſe, Tityum item Dianæ confectum telo. Hinc ſuſpenſis animis reſponſum & genus eius expectant. b ℂ *Ecquæ hominum.)* ἄνθρωπ⊗ *hic neceſſariò fœmininū eſt: ſiquidem ex hominis maſculi aluo non poßit egredi fœtus. Sic Iſocrates in Paragraphico utitur fœminino genere, dum inquit, de ancilla loquens:* ἐκ δὲ τοῦ τραύματ⊗ φάσκοντες τὴν ἄνθρωπον ἀποθανεῖν. — ἤ τίς ἀνθρώπων.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Cui, confidenti animo, præclaris uerbis hunc in modū reſpondit: [a]Aio Chironis me doctrinā ferre. Proinde ex antro [b]à Chariclone & Philyra, ubi caſtæ Centauri filiæ me educarunt, redeo: ac uiginti illic tranſactis annis, neq; factum, neq; dictum [c]turpe apud illos proloquutus, tabīj, [d]antiquam patris mei domum [e]curans, quæ nō pro fato, neq; feliciter adminiſtratur, [f]quamq; Iupiter populorum ductor olim Aeolo, illiusq; pueris, precioſæ rei loco tribuit. — *Vel †domū redij, antiquū patris mei regnum recepturus, quod &c.*

EPODOS, COLON XIII.

Porrò auribus meis increbeſcit nephandum Peliam, [g]ſtulta mente ſua fretū, uiolenter noſtrorum deprædari parentū [h]regnum. Qui, [i]ubi primam uidi lucem, [k]ſuperbi principis formidantes iniuriam, me, ceu uita defunctus ac triſte funus eſſem in domo poſitū, muliebri luctu planxerūt, ac noctu clanculum purpureis faſcijs inuolutum, uia communicata, Saturnio Chironi educandum tradiderunt.

a ℂ *Aio Chiro.)* φαμί, *pro* φημί. *Chironis inſtitutione, ſe ueracem fore innuit: utpote qui ſit ita liberaliter à Chirone edoctus, ut mentiri planè pia-*

culum ducat. b ℂ A Chariclone & Philyra.) *Philyra mater eſt Chironis, ut è tertia Pythiorum ode innotuit. Chariclo uero, genitiuo* τῆς χαρικλόος, & κατὰ συναίρεσιν χαρικλοῦς, *latine Chariclonis, ſicut* Dido Didonis, *uxor eſt* Chironis, *filia* Apollinis: *è qua &* Chirone Caryſtus *eſt genitus.* c ℂ Turpe.) φυτράπελον, *id eſt*, ἀπαίδευτον, *hoc eſt, illiberale, inhoneſtum, quod liberalem inſtitutionem dedeceat.* d ℂ Antiquā patris mei domum.) οἴκαδ᾽ ἀρχαίαν. *Poteſt* οἴκαδε *aduerbialiter referri ad uerbum* ἱκόμην: *ut ſit ſenſus: Domum in patriam redij, regnum paternū recepturus.* ἀρχαίαν *enim ſubſtantiue eſt pro* ἀρχήν, *per extenſionem: ſicut* Homer. ἀναγκαίην *ex* ἀνάγκη *facit.* e ℂ Curans.) κομίζων, *curās. Si ſimplex pro cōpoſito accipiatur, ut ſit per* ἀφαίρεσιν, ἀγκομίζων *uel* ἀνακομίζων, *tum recipere ſonat. Significat autem* κομίζω, & *fero & curo, ut apud* Homerum, *quum* Telemachus *ad matrem ait*, τὰ σὰ ἔργα κόμιζε, *tuas res cura.* f ℂ Quam Iupiter.) *Diuino iure, & Ioue ita digerente, regnum ad ſeſe pertinere arguit. Genealogia ſic habet: Promethei filius eſt* Deucalion, *cuius* Hellen, *cuius* Aeolus, *cuius* Cretheus & Athamas & Salmoneus: *Crethei filius* Aeſon, *Aeſonis* Iaſon, *Salmonei* Tyro, *è qua &* Neptuno *eſt* Pelias & Neleus. g ℂ Stulta mente fretum.) λευκὰς φρένας, *albas mentes. Metaphora eſt ab aque ſuperficie. Vt illa in ſumma ſui facie eſt perſpicua & clara, in imo & profundo nigra, ob quam etiam cauſam apud* Homerum μέλαν ὕδωρ *dicitur. ſic mentem Peliæ albam dicit, ut forinſecus apparet: cæterum per metalepſin relinquit cogitandum auditori, nequaquā eſſe talem, qualis foris appareat, ſed longe alium internum eius eſſe animū, hoc eſt, minus candidum.* h ℂ Regnum.) ἀρχέδικαν, *hoc eſt, regnum quod iure parentes mei tenuerunt. Siue* ἀρχεδικᾶν, *ut ſit* α *pro* ω, *id eſt, regnū quod eſt parentum meorum iuſte imperantium, audio* Peliam *ſpoliare.*

i ℂ Vbi primā uidi lucem.) *Metu Peliæ ſeſe recens natum, ceu funus efferendum, in domum collocatum fuiſſe, & eo interim dolo ad* Chironem *Centaurum deportatum dicit: Verebantur enim, ne ſi* Pelias *reſciſceret filium Aeſoni natum uiuentem, ipſum occideret, ne uidelicet regni æmulum uel inuaſorem uel repetitorem olim nanciſceretur.* k ℂ Superbi principis.) ὑπερφιάλου ἀγεμόνος, *pro* ἡγεμόνος, *Dorice, hoc eſt, Peliæ.*

STROPHE VI. COLON XIIII.

Atqui horum quidem ſermonū [a] capita cognoſcite. Primū inclyti ciues aperte mihi ędes [b] equeſtrium parentū meorū indicate. Aeſonis nanq; filius

lius indigena, non ad exteram alienorum terram ueni. [c]Diuinus uero Centaurus nomen [d]Iaſoni mihi indidit. Sic fatus eſt. Hunc ubi ingreſſus eſſet, patris oculi cognouerũt: ex ipſius enim ſenio confectis [e]palpebris, [f]inſtar bullarum lachrymæ ſtillabant: adeò ex animo, & impenſe gauiſus eſt, longe mortalium pulcherrima [g]cõſpecta prole.

a ℭ *Capita.)* κεφάλαια, *capita, hoc eſt, ſummã. Audite, inquit, quid & quô uelim. Patris meas Aeſonis ædes accedere uolo, eas quæſo inclyti ciues mihi cõmonſtrate, eas mihi indicate.* *b* ℭ *Equeſtrium.)* ἐπιθετικῶς *parentes ſuos* λευκίππους, *quaſi* ἱππικοὺς, *hoc eſt equeſtres, albis & ſplendidis equis inſigneis uocat.* *c* ℭ *Diuinus Centaurus.)* *Chiron Centaurus* φὴρ, *id eſt fera, propter naturæ corporis ſui ſimilitudinem (unde & ſemiuiri biformes* διφυεῖς *Græcis) appellatur.* φὴρ *ergo &* θὴρ *idem ſunt, niſi quod* φὴρ *Theſſalum etiam ſignificet, &* φῆρες *uel* φέρες *ſint Theſſali uel Centauri:* θὴρ *uero ſemper ſubſtantiuũ ſit. Diuinus ideo, quod uel à Saturno naſcatur, uel quod iuſtitiæ ſuæ nomine tantũ mereatur laudis.* *d* ℭ *Iaſoni.)* ἴασις *ſanitatem ſignificat. Et quia Chiron medicus, in medendi arte primum inſtituit à ſeſe ſuſceptam Aeſonis geniturã, ideo ab ea facultate* ἰάσωνα, *ueluti ſanatorem, nominauit.* *e* ℭ *Palpebris.)* γλέφαρον, *idem quod* βλέφαρον: *hoc* ἀπὸ τοῦ βλέπω καὶ φάρος, *illud* παρὰ τὴν γλήνην καὶ φᾶρος: *quod palpebræ, ſiue uiſus, ſiue pupillæ, adeoq; συνεκδοχικῶς oculorum ſunt ueluti ueſtes, atq; tegumenta.* *f* ℭ *Inſtar bullarum lachrymæ ſtillabant.)* πομφόλυξαν, *pro* ἐπομφόλυσαν. *Dores* σ *in* ξ *mutant. à uerbo* πομφολύζειν, *quod eſt ebullire, bullas producere. Deducitur porrò hoc uerbum à nomine* πομφόλυξ, *quod bullã ſonat, ut in prouerbio,* ἄνθρωπος πομφόλυξ, *planum eſt.* *g* ℭ *Conſpecta prole.)* γόνον ἰδὼν κάλλιστον ἀνδρῶν, *pulcherrima conſpecta prole, ſcilicet ſua, Iaſone.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[a]Fratres eô uenerunt ambo, prope quidẽ Pheres, fonte [b]Hypereide relicto: dein & ex Meſſena Amythã, mox Admetus atq; Melampus affuere, conſobrinũ ſuum Iaſona beneuolum ſibi red

dentes eiq́ congratulantes, cõuiuij ſubinde tempore manſuetis eos Iaſon colloquijs ſuſcipiens, munera digna parans, omni eos tripudio replebat, quinq́ noctibus integris totidemq́ diebus, bonæ uitæ decerpto fructu.

a ❡ Fratres.) *Pheres & Amythaon fratres ſunt Aeſonis, ut ſuprà patuit. Admetus filius eſt Pheretis, Melampus Amythaonis. Ergo conſobrini ſunt inter ſeſe, uel fratres patrueles, Iaſon, Admetus & Melampus. Amythan pœta hic dixit, perinde ac ἀλκμάν: aliàs ἀμυθάων ſcribitur. quod ſi ἀμυθᾶν cum circunflexo legeretur, Dorica eſſet contractio ex άων. uerum quia ὀξύτονον eſt ἀμυθάν, συγκοπὴ magis eſt quàm συναίρεσις.*

b ❡ Hypereide.) *Hyperia fons eſt Theſſaliæ in urbe Pheris, ut Sophocles apud interpretem teſtatur:*

ὦ γῆ φεραία χαῖρε, σύγγονόν θ' ὕδωρ
ὑπερεία κρήνη, νᾶμα θεοφιλέστατον. *hoc eſt,*
Tellus Pheræa gaude, congenita hinc aqua,
Fons Hyperia, gratiſsimis ſiphonibus
Deo ſcatens. *Huius fontis mentio etiam eſt apud Homerum in Catalogo nauium. Sunt qui huic fonti nomen ab Hyperete inditum uelint, ut Pherecydes: qui, Melas, inquit, Phryxi filius ducit in uxorem Euryclеam, ex his naſcitur Hyperes, qui proxime fontẽ morabatur, ab eius nomine dictũ Hyperiã. Pindarus ueluti patronymica forma fœminina effert ὑπερηΐς, quaſi indicare uelit Hyperetis fontem eſſe, uel ab Hyperete hoc nominis ſortitum eſſe.*

c ❡ Meſſene.) *Meßene Laconicæ ciuitas, cuius frequens apud Iſocratẽ mentio. Quod uero Pheres & Amythaon Aeſonis fratres ſint, uel Homerus teſtatur, dum hunc in modum canit:*

τοὺς δ' ἑτέρους κρηθῆι τέκε βασίλεια γυναικῶν
αἴσονά τ' ἠδὲ φέρητ' ἀμυθάονά θ' ἱππιοχάρμην.

EPODOS, COLON XIII.

Verum ſexta omnem ab initio repetens, & in ſummam colligens ſermonẽ Iaſon, omnibus cum cognatis ſuis cõmunicabat: qui in eius ſententiã pedibus ibant. Continuò relictis ſedibus cum illis ſurgebat. Ad ædes igitur Peliæ peruenerunt,

ubi

ubi uniuerſi ſteterunt intus. Quos audiens Tyronis formoſæ proles, ilicet eis occurrit. Cui ſubinde molli uoce inſtillans amicum colloquiũ Iaſon, eruditorum ſermonum exordium & fundamentum iecit.[a] Fili, inquit, petræi Neptuni,

Tyronis formoſæ proles, eſt periphraſis Peliæ.

STROPHE VII. COLON XIIII.

Sunt quidem ueociores mortaliũ mentes ad laudandum doloſum lucrum præ iuſtitia, quum tamen [b]aſperum inde fructum cõſequantur. Cæterum & me & te ſemota iracundia decet reliquã felicitatem texere. Cognoſcenti hæc dico. [c]Vna bucula Cretheo, prudentiq; Salmoni erat mater. In [d]tertia uero genitura nos ex illis plantati, aureum ſolis robur uidemus. Quod ſi qua inimicitia cognatis nobis interceſſerit, quæ pudorem ac reuerentiam contegat, [e]felicitas certe noſtra caſſaretur.

a ℭ Fili petræi Neptuni.) Periphraſtice rurſus Peliam ita uocat. Rogat autem Iaſon oratiuncula hac, ut amicè ſecum regnũ diuidat, neq; ſit futuri belli cauſa, magnæ'ue perniciei faces accendat: futurum enim ſi renuat, ut cogatur, quum iure naturali ad ſeſe, patris Aeſonis nomine, regnum pertineat. πετραῖος ποσειδῶν. Petræus appellatur Neptunus, qui hoc nomine in Teſſalia colitur, quod dormiens ipſe, ſuper petra quadam, è ſemine quod dormienti exciderat, equum è terra illic produxerit, cui Scyphio fuerit nomen. Alij eam cauſam adferunt, quod diſſectis Theſſaliæ montibus, dico autem Tempe, per ipſos Peneium deduxerit, quum antea per urbem flueret, & agros pleroſq; uaſtaret, ut Callimachus tradit:

φεῦγε δὲ καὶ πηνειὸς ἑλισσόμενος διὰ τέμπεων. *id eſt,*

Peneus fugit flexus per Theſſala Tempe.

b ℭ Aſperum fructum.) τραχεῖαν ἐπίβδαν. Dies feſtiuitatem ſequentes proprie ἐπίβδαι dicuntur, quæ feſto accenſentur. Aſperum ergo fructum conſequuntur, τραχεῖαν ἐπίβδαν. hoc eſt, poſt Pythia, uel poſt feſtum ueniunt, ut prouerbium habet: id eſt, uani ſunt, & nequicquam laborant.

c ℂ *Vna bucula.)* μία βοῦς, *una bos.* βοῦν *metaphorice pro matrē usurpat. quaſi dicat: Aui noſtri unā matrem Enareā habuerunt: fratres fuerunt nempe Cretheus & Salmoneus, ut apud Heſiodum eſt. Quia ergo ſanguine inter nos iuncti ſumus, decet eo inter nos maiorē uigere amicitiā.* *d* ℂ *Tertia genitura.)* τρίτοισι δ᾽ ἐν γοναῖς, *tertio gradu. Genealogia ſic habet: Salmonei filia eſt Tyro, è qua Pelias. Tertius igitur à Salmone Pelias. Nō diſſimilem ad rationem Iaſon tertius eſt: Cretheus Salmonis frater, Crethei porrò filius eſt Aeſon, Aeſonis Iaſon. Tertius igitur à Cretheo Iaſon eſt.* *e* ℂ *Felicitas noſtra.)* μοῖραι δ᾽ ἀφίσταιντ᾽. *hoc eſt, feliciore ſequundioreq́; fortuna deſtitueremur. Summa huius loci eſt: Concordia paruæ res creſcunt, diſcordia maximæ dilabuntur.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Nō decet nos ambos ferro uulnerantibus gladijs, neq; telis magnum progenitorum precium diuidere. [a]Siquidem pecudes ego, armentorūq; flauos greges dimitto, agrosq; omneis, quos à parentibus meis auferens occupas & [b]regis, diuitias quidem cumulans. Nec me tuas ædes amplificantia fatigant hæc adeò, ſed ſceptrū & ſolium imperij tui thronus: cui ſolio Crethei filius Aeſon, inſidens olim, equeſtribus populis iura dabat. Hæc itaq; citra communem inuidiam & mœrorem

EPODOS.

Diſſolue nobis, ne quod recentius ex ipſis malum ſuſcites. Sic dixit Iaſon.

a ℂ *Siquidē pecudes.)* μῆλά τε. ἀρχαϊσμός ἐστι. *Veteribus enim* μῆλα *nedum oues, ſed totam quadrupedum poſſeßionem ſignificauere: perinde ac Latinis pecudes & pecora. Per* μῆλα *ergo nedum oues, ſed & iumenta alia, equos, aſinos, præterea ſues, capras, & id genus alia ſignificat. Boues ſeiunctim propria uoce explicat, alioqui & ſub* μήλοις *comprehenderentur,*
νώμεις. *per archaiſmon & catachreſin.* *b* ℂ *Regis.)* νώμεις *eſt pro* νέμεις, *uel medio* νέμῃ. *Thema hic adfingendum eſt* νώμω, *tum in ſecunda perſona*

ſona barytona νύμφς faciet, & per ἔκθλιψιν & συγκοπλὼ διφθόγγου, excluſo ι, fit νύμφς.

Pelias uero [a]quieto animo reſpondit: [b]Talis equidẽ ero. Atqui me iamnũc ſenilis ætatis pars circunſepit, tuo pubertatis [c]flore adhuc fluctuante. Potes autem [d]terreſtrium amoliri indignationem. [e]Iubet enim animã ſuam ferre Phrixus, ad Aeëtæ uos thalamos profectos, uelluſq́ arietis lanificio inſigne, abducere, quo è ponto quondam conſeruatus eſt

STROPHE VIII. COLON XIIII.

A nouercæ impijs telis. Hæc mihi per admirandum inſomnium denunciata ſunt. Petij itaq́ Delphos ſcitatum oracula, num quid horũ, quæ uiderim per inſomnium, indaganda ſint. Atenim Apollo quamcelerrime nauim ad profectionem te apparare excitat: proinde uoluntarius hoc certaminis perfice. Quod ad me attinet, te ſolũ rerum habenis moderari, regnareq́, ſancte deiero me permiſſurũ. [f]Ratum iuſiurandum Iupiter teſtis nobis eſto, qui [g]utriq́ noſtrûm cognatus eſt. Hoc fœdere laudato inter ſe mutuò, diſceſſerunt.

a ¶ Quieto animo.) ἀκᾶ, id eſt, quiete, placide. b ¶ Talis ero.) τοιοῦτος ἔσσομαι, talis ero, ſcilicet, qualẽ deſideras mi Iaſon: ego tecum nõ digladiabor huius imperij nomine, ſed amicè inter nos rem componemus.

c ¶ Flore adhuc fluctuante.) ἄνθος ἥβας κυμαίνει. Metaphora eſt à marinis fluctibus, qui ut ingenti tempeſtate moti ſolent eſſe cõcitatiores, ſic ætas iuuentutis, ceu tempeſtate mouetur, hoc eſt, ipſo flore ſuo, ut ſit ardentior, uiridior, uiuacior ſenectute. Iuuentus æſtuat, tumet, fluctuat: ſenectus friget, ſiſtitur, languet. d ¶ Terreſtriũ iram.) μᾶνιν pro μῆνιν, iram, ut apud Homerum, μῆνιν ἄειδε &c. Per iram terreſtrium, Interpres terreſtres deos intelligi putat, quos male habeat, nondum in patriam Phrixi animam reductã.

Vt ſit ſententia: Tu potes deorum ſedare iram, potes & animam Phryxi & aureum uellus, non ſine ſempiterno nominis tui ornamento adferre. Poteſt etiam ad aureum arietis uellus referri haud equidem inepte, ut propter quod pleriq; mortalium Aeëtæ inuaderint. e ☾ *Iubet enim animã ſuam.)* *Moris erat apud ueteres, ſi quis apud exteros uita defunctus eſſet, ut ſi corpora non ſuperessent, animæ tamen quibuſdam in patriam ceremonijs reuocarentur, easq; ceu unà nauiganteis ad patrios penates reducere conſuetudo tenebat.*

HISTORIA DE PHRYXO ET AVREO VELLERE.

Athamas Aeoli filius, frater Crethei, primũ uxorem habuit Nephelen, è qua duos liberos Hellen ſuſtulit & Phryxum. Defunctã Nephela, alterã, cui nomẽ Ino, duxit: quæ cum, pro more nouercarum, priuignorũ uitæ inſidiaretur, perſuadebat Aeolicis fœminis, uti ſemina terræ mandanda torrerent. Terra ergo toſta ſementis grana ſuſcipiens, infœcunda permanſit. Aeolus Delphos, qui ex Apolline cauſam inquirant, deſtinat. Quod animaduertens Ino, legatis muneribus corruptis perſuaſit, ut reuerſi Delphis dicerent, Apollinẽ Hellen & Phryxum ſibi in uictimas poſcere. Eos enim eſſe ſterilitatis cauſam. Athamas tali legatorum reſponſo fidem habens, aræ utrunq; filium conſecrat. Dij uero ambos miſerati, aureo uellere inſigni ariete ex ara per aurã ſuſtulerunt. Hic dum Helle uirgo ſeſe in dorſo arietis ſuſtentare nõ poſſet, in mare decidit: ex eo caſu Hellespontum dictum aiunt. Phryxus autem in Scythiam profugit, ſeruatus tandẽ in terra Colchica, ubi Ioui fugitiuo, hoc eſt, fugæ autori, arietem immolat, quod à nouercæ dolo Iouis ope liberatus eſſet: ducta illic in uxorẽ Chalciope Aeëtæ regis filia: ubi & diem ſuum, quatuor liberis progeneratis, obijt. Hæc ex Scholijs in Apolloniũ. f ☾ *Ratum iuſiurandum.)* *Hoc eſt, Iupiter firmi huius & haudquaquam fallacis pacti teſtis eſto.* g ☾ *Vtriq; noſtrum cognatus.)* γνήσιος. *Vterq; enim generis ſui ſtirpem ad Iouem refert, & Salmoneus & Cretheus.*

[a]At Iaſon ipſe iam

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Ciebat præcones, naui ſanè undiq; exiſtente & apparente. Protinus aũt [b]Saturnij Iouis tres filij bello inuicti aduenerunt, Alcmenæq; palpebras uerſantis, Ledæq;: duo præterea uiri coma conſpicui, [c]Neptuni de ſtirpe, inſignes robore, cum ex Pylo, tum ex alta Tænaro, quibus clarũ

ἑλικοβλέφαρον, nigro palpebræ.

decus

decus apparatũ eſt perfectumq́; te puto Euphe-me, teq́; dehinc ô uiribus præſtans Periclymene. Ex Apolline tandẽ citharœdorum parens [d] multum laudandus Orpheus aduenit.

EPODOS, COLON XIII.

Miſit autem Mercurius, aureum caduceum, formoſam'ue gerens uirgam, geminos filios ad difficillimum laborem: [e] alterum quidem Echiona, alterũ uero Eurytum, pubertate plenos. Continuò, [f] qui circa Pancæi montis fundamenta morantur, uenerũt. Etenim uoluntarius ridenti animo uelociter [g] uentorũ rex pater Boreas, Zeten, Calainq́;, uiros ambos, qui alis in tergo purpureis [h] mouebantur.

a ℂ *Iaſon ciebat præcones.)* ὄρνυεν *pro* ὤρνυεν, *excitabat nomenclatores ſuos, ut ſocios expeditionis confœderatos cõuocarent.* *b* ℂ *Saturnij Iouis tres filij.)* υἱοὶ τρεῖς ζηνὸς ἀλκμαώνας τε. *Alcmenen* ἑλικοβλέφαρον, *hoc eſt, nigripalpebram, ut ita dicam, uocat, & per* συνεκδοχὴν *ab oculorum nigredine commendat. Hercules eſt filius Iouis & Alcmenæ: qui ab Argonautis relictus eſt, eo quod eſſet ignarus remigandi artis, adeoq́; nimio manuũ ſuarũ robore cõfringeret remos, ut Apollonius tradit. Relictus eſt aũt in Myſia. Porrò præcipuos hic heroës & ſemideos qui Iaſonẽ ſint ſecuti, enumerat. Catalogũ Argonautarũ Interpres apud Sophoclẽ in Lemniadibus eſſe dicit, & Aeſchylum* ἐν κιβείροις. *Tres ergo Iouis filij ſunt: primus Hercules ex Alcmena, reliqui duo Caſtor & Pollux ex Leda.* *c* ℂ *Neptuni de ſtirpe duo.)* *Euphemus Neptuni filius eſt ex Tænaro Laconicæ promontorio. Periclymenus Nelei filius, eſt nepos Neptuni: ſiquidem pater Nelei Neptunus eſt.* *d* ℂ *Multum laudatus Orpheus.)* εὐαίνητος, *ab omnibus collaudandus, uel multum cõmendandus. Orpheus Apollinis filius cum Hymenæo & Ialemo, autore Aſclepiade in Tragodumenis, profectus eſt: & hic Orpheus poſtea & eam expeditionẽ conſcripſit.* *e* ℂ *Alterum quidem Echiona.)* *Græca talem œconomian habent: Alterum quidem Echiona, plenos pubertate, alterum uero Eurytum. Participium inter duo propria, Alemanico more, inſer*

ẏum eſt, inquit Interpres. κεχλαδόντας, id eſt, πλήθοντας: pro κεχλη-δόντας. Eſtq́; χλῆδος proprie aquarum cum ſtrepitu ſeu murmure fluxus: ſicut βρόμος ignis ſtridor uel fragor. Sunt autem Mercurij filij Echion & Eurytus. f (*Qui circa Pangæum.) Pangæus mons eſt Thraciæ in ſeptentrione, ut Plinius lib. 4. cap. 11. habet. Venerunt, inquit, Boreadæ, commorantes circa Pangæum montem.* g (*Boreas uentorum rex.) Boreã uentorum regem & patrem facit. Ventus eſt uehemens, à ſeptentrione ſpirans: cuius filij ſint Zetes & Calais. Ficta ſunt fortaſſe nomina: καλαΐς enim, uelut καλῶς ἄων, id eſt, belle & iucunde flans. ζήτης quaſi ζαήτης, id eſt, ἄγαν ἄων, nimium flans. Græci ſeptentrionales Boreadas uocant. Hinc ſunt qui hanc fabulam id ueri cõplecti uelint, quod per Boream ſeptentrionales Scythæ intelligantur, qui ſe heroibus Argonautis adiunxerint, quiq́; ob uelocitatẽ alati dicantur.* h (*Mouebantur.) πεφρίκοντας, pro διακινοῦντας. φρὶξ proprie tranquilla eſt fluctuum cõmotio. hinc φρίττω placide commoueo. Poëta dicit πεφρίκοντας, perinde ac uerbi thema præſens ſit πεφρίκω: nam ſi à φρίττω deducatur, tum oportebat eſſe πεφρικότας.*

Cæterum & omnia perſuadens, dulce deſiderium ſemideis accendebat [a]Iuno

STROPHE IX. COLON XIIII.

Nauis Argi, ne quis nulli periculo expoſitus apud matrem remaneret ætatem ſuam coquens, ſed ut uel morte pulcherrimum uirtutis ſuæ remedium offenderet. Poſtquã igitur Iolcum [b]peruenit [c]nautarum flos, omneis collaudans [d]recenſuit Iaſon. At ei ſanè [e]Mopſus uates augurijs & ſacris uaticiniorum [f]ſortibus, exercitũ in nauim prudenter induxit. Anchoris porrò ad embolũ ſuſpenſis

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Auream manibus apprehendens phialã princeps in puppi, [g]patrem cœleſtium fulmine tonantem Iouem, ac meatu celeres fluctuum ictus, uentorumq́;

torumq́ inuocabat, noctesq́ & ponti ſemitas, diesq́ lætos, amicam item reditus fortunam. Cui è nubibus fatalis tonitru ſonitus inſonuit, ſplendidi etiam coruſcationis radij uenerunt prorumpentes. Vt uero reſpirauerunt heroës, fidem diuinis adhibebant ſignis.

a ¶ *Iuno.)* *Quia Iuno in Argo colitur, & nauis heroum ab Argo nomē habet ab Argiuis principibus, ut eſt apud Ciceronem in Tuſculanis, ideo Iuno principes illos ſuos ad uirtutem, ad heroica facta inflammat, inſtigatq́;, ut Argo nauim conſcendant.* *b* ¶ *Peruenit.)* κατέβα *pro* κατῆλθε, *deuenit.*

c ¶ *Nautarum flos.)* ναυτῶν ἄωτος, *nautarum flos: hoc eſt, delecta manus, ſelectæ copiæ.* *d* ¶ *Recenſuit.)* λέξατο *pro* κατελέξατο, *per* ἀφαίρεσιν, *id eſt, ordine recenſuit, numerauit, cenſum fecit.*

e ¶ *Mopſus.)* *Secundum alios, tribus ſunt uſi uatibus Argonautæ, Mopſo Ampycis filio, Idmone Atlantis, & Amphiarao Oiclei.* *f* ¶ *Sortibus.)* *Sortibus primum uaticinari conſuerunt, fueruntq́; in ſacris menſis tali, quorum iactu diuinabant: ueluti ſi me iactante, hoc quod dixero perueniat, fiet quod uolo: ſin ſignum à me nominatum non cadat talo, nec me compotem fore uoti, arguit.* *g* ¶ *Patrem cœleſtium fulmine tonantem.)* *Ioui primum libat, non autem Neptuno, ob eam cauſam, quod ut Aratus ait,*

-μεσταὶ δὲ διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαί,
πᾶσαι δ᾽ ἀνθρώπων ἀγοραὶ, μεστὴ δὲ θάλασσα
καὶ λιμένες.

ἐγχεικέραυνον, *quod fulmine pro haſta utatur, ut iam antea auditū, nominat.* ἀμπνοὰν ἔστασαν, *pro* ἀνέπνευσαν, *reſpirarunt. Quo indicat, uehementer Argonautas tonitru et fulmine Iouis territos, & ferè exanimatos fuiſſe.*

[a] Acclamauit ergo eis

EPODOS, COLON XIII.

Vt remos agerent, prodigiorum [b] interpres, dulceis ſpes [c] ſubindicans. Remorū actio uero ab [d] argumentoſis manibus cita pergebat: cumq́ auſtri flatu [e] ad inhoſpitalis ponti oram tranſmiſsi uenerunt, illic caſtum marini Neptuni delubrū

ſubiere: purpureus Thracenſium grex aderat, necnon diuinitus lapide extructa[f] aræ latitudo, ac dum ingens in periculum incidiſſent, domino nauium ſupplicabant,

STROPHE X. COLON XIIII.

Vt effugere daret[g] ineluctabilem[h] collidentiū ſe mutuò petrarū impetum. Geminæ autem uitæ erant, uoluebanturq́ celerius, quàm grauiter ſtridentium uentorum acies.

a ¶ *Acclamauit.*) κάρυξε *pro* ἐκάρυξε, *proclamauit, diuulgauit.* ἀμφιβολία *hic eſt.* *b* ¶ *Vates.*) τερασκόπος *Nominatiuus eſſe poteſt: tum ad Mopſum uatem referendum eſt: prodigiorū enim ſpeculatorem ſonat. Vates Mopſus Argonautis demandauit, ut remis manus ſuas admouerēt. Vel acuſatiuus eſſe Doricus poteſt, multitudinis numer, inominatiuo ſingulari ſimilis: tum ad Iaſonem transferenda eſt oratio: ut ſit ſenſus: Iaſon Argonautis ſuis per præconem promulgauit, ipſos uates (Nam tres habebant, ut ſuprà demonſtratū) debere remos uerſare. Verum prior ſententia melior eſt.*

c ¶ *Subindicans.*) φοιτάζων, ὑπεμφαίνων, *ſubindicās.* ἁδείας ἐλπίδας, *ſuaucis ſpes, de potiunda ſcilicet aurea arietis lana.* ἁδείας *pro* ἡδείας. *d* ¶ *Argumentoſis manibus.*) τραχειᾶν παλαμᾶν. α *pro* ω *Dorice, fortibus manibus.* *e* ¶ *Ad inhoſpitalis ponti oram.*) *Ponti Euxini eſt circuitio, de quo Plinius lib. 6. cap. 1. Pontus Euxinus, inquit, antea ab inhoſpitali feritate* ἄξενος *appellatus, peculiari inuidia naturæ ſine ullo ſine indulgentis auiditati maris. Et ipſe in Europam Aſiamq́; funditur. &c.*

f ¶ *Aræ latitudo.*) θέναρ *uola manus propric eſt. Metaphorice hic poeta pro latitudine uſus eſt: à* θείνειν, *quod eſt ferire. unde apud Euclidem* ὑποθείνουσα, *ſubſecans uel ſuccidens linea dicitur. Hic ergo* θέναρ βωμοῖο, *latitudo aræ, pro lata ara accipitur* περιφραστικῶς. δεσπότης ναῶν, *epithetō Neptuni.* *g* ¶ *Ineluctabilē.*) ἀμαιμάκετον *pro* ἀκαταμάχητον, *inſuperabilem, inexpugnabilem.* *h* ¶ *Collidentiū ſe mutuò.*) *Per concurrentes hic petras Cyaneas intelligit, quæ ſunt inſulæ Ponti, ab alijs Symplegades appellatæ, traditæq́; fabulis inter ſe cōcurriſſe, quum paruo diſcretæ interuallo, ex aduerſo intrantibus geminæ cernebantur, paulumq́; deflexa acie, coëuntium ſpeciem præbebant. Plinius lib. 4. cap. 13. Pindarus has duas uitas,*

hoc

hoc eſt, uiuas petras appellat, propter motum, quo concurrere uidentur, ſuum. Recordatur has petras Odyß. μ Homerus:

ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, πρὸ τι δ' αὐτὰς,
κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος ἀμφιτρίτης.
πλαγκτὰς δή τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι. &c.

[a] At mortem iam Argonautarum nauis ſcopulis illis, uentorũq; luctæ attulit. Ad [b] Phaſin enim deinceps redierunt, inde [c] ad nigros uultu Colchos appulſi uim eis fecerũt, apud ipſum Aeëtã. [d] Venerabilis porrò Venus celerrimis telis conſpicua, uariegatam motacillam, Bacchi auem, ex Olympo in [e] indiſſolubilem [f] quatuor radijs interſtinctum circulum iungens

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Ad homines primum detulit. Carmina præterea magica ſapientem [g] Aeſonidem docuit, ut Medeæ parentibus [h] reuerentiã adimat, utq; [i] deſiderabilis Hellas ipſam iam tum animo flagrantem flagro credulitatis ac ſuadelæ mutet. Atqui Medea ſanè protinus [k] fines & extrema paternorum certaminum demonſtrauit, oleoq; medicinã uehementium dolorum expultricem admiſcens, Iaſoni ut ſeſe perungeret dedit, [l] quum iam uiſum eſſet illis aliquod operæprecium, ut nuptijs mutuo complexu dulcibus conſocientur.

a ¶ At mortem.) Metaphora eſt. hoc eſt, Argonauis è Cyaneis petris, uel Symplegadibus erepta eſt. *b ¶ Phaſin.) Europæ fluuium, iuxta Mæotin lacum & Tanain, cuius & Apollonius meminit:*

φᾶσις δινήεις εὐρὺν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει.
Impete cum uaſto Phaſis latum in mare trudit
Fluxum.

c ¶ Ad nigros uultu Colchos.) ἔνθα κελαινώπεσσι κόλχοισι, ad uultu nigros Colchos. Quidam κελαινὸν pro κατα-

g

πληκτικὸν, hoc eſt, horrendum, ueluti facie & uultu horrendos uel conſternanteis, ut ex ipſo Colchorum uultu truculentia & ſæuitia appareat. Alij dicunt quod Scythæ ſint Aegyptiorũ coloni, unde & eos nigricolores eſſe aiunt.

d ❡ Venerabilis Venus.) Quomodo Venus adiuuerit per iynga Iaſonẽ, narrat. Iynx auicula eſt, ut Scholia tradunt, maculoſis plumis, oblongo collo, lingua admodũ protenſa, frequenter ſeſe uertens, ceruicẽ uolutans ſuam. Hanc ſibi ueneficæ accõmodam ad amatoria incantamenta rentur: unde accipientes eam rotæ cuipiam alligant, ac ſua cantantes carmina circumuoluunt.

e ❡ Indiſſolubilem circulũ.) Indiſſolubilis circulus, rotæ eſt periphraſis.

f ❡ Quatuor radijs.) τετράκναμον. κνήμη radius eſt rotæ. Non ſimpliciter ergo rotam quatuor habere radios dicit, uerum ideo, quod ad duos radios alæ, & ad alios duos pedes iyngis adnexi ſint. Theocritus in Pharmaceutria huius auiculæ meminit, & poſthac ode 4. Nemeorum hanc ipſam repetit Pindarus. Vnde prouerbiũ eſt, Iyngi trahi. Sed hac de plura in Nemeis. Latini motacillã iynga uocant. g ❡ Aeſonidẽ.) Aeſonidẽ, Iaſonẽ Aeſonis filiũ.

h ❡ Reuerentiam adimat.) ἀφέλοιτ' αἰδῶ, ut Medeæ parentibus reuerentiam adimat: id eſt, Venus edocuit Iaſonem, & eam illi gratiam adfudit, qua ita Medeæ placeret, eiusq; amore inflammaretur, ut Medea huius amorem patris honori præferret, ut mallet conſeruatum iri Iaſonem potius, quàm parentes ſuos, quum tamen diuino & naturali inſtinctu, parentibus honorem & obedientiam & gratitudinem deberet Medea. i ❡ Deſiderabilis Hellas.) Hellas, id eſt Græcia. & continens pro contento κατ' ὑπαλλαγὴν, ut Cicero appellat huiuſmodi ſchema. Ipſa Græcorum manus, cuius princeps erat Iaſon, ea inquam delecta Græcorum principum manus adeò ſuffurata eſt animũ Medeæ, uti mallet in Græcia quàm in Colchide habitare. k ❡ Fines paternorum certaminum.) πείρατ' ἀέθλων, fines paternorũ certaminum demonſtrauit. Hoc eſt, indicauit Medea Iaſoni, qui labores eſſent exantlandi ei, à patre propoſiti. Vel ſic intelligi poteſt: Monſtrauit Medea (ἄεθλον enim & præmium & certamen ualet) quibus rationibus poſſet fines certaminem, uel præmiorũ adipiſci: hoc eſt, qua ope inſtructus, fieri poſſet uoti ſui compos, & omneis exhaurire & ſuperare labores, quos pater Aeëtes propoſiturus erat, & aureum uellus pro mercede referre. l ❡ Quũ iam uiſum eſſet eis.) Hoc eſt, ea ratione Medea pharmacum apparauit, quo poſſet in certaminibus ſuperior euadere, ut ſe duceret in uxorem, alioqui tam fidam ei ſeſe non exhibuiſſet.

EPODOS, COLON XIII.

At quum Aeëtes [d]adamantinũ aratrũ in me-

dium

dium proferendo telluri infixiſſet, unà cum bubus flammam [b] è flauis naribus ardentis ignis ſpirantibus, qui æreis ungulis per uicem terram [c] incidebant, ſolus [d] ad iuga adducens, Iaſon appropinquabat: rectas autem ſectiones intendens trahebat, [e] terræ dorſum [f] ad orgyæ longitudinem in profundum aratro uerſæ, diſſecans. Dixitq́ Aeëtes: Hoc operis nauis iſtius rex, quiſquis eſt, ubi mihi perfecerit, [g] immarceſsibilem ſtratũ tollat,

STROPHE XI. COLON XIIII.

Pellem [h] aureã, lana ſplendidam. [i] Hæc ubi moraſſet ille, croceum ſuum indumentum proijciens Iaſon, dea fretus, opere tenebatur arandi: Ignis itaque ipſum non [k] turbat, iuxta pharmacorum peritiſsimæ amicæ incantamenta. Apprehenſo ergo aratro, [l] bubulis colligauit neceſsitatis uaſis, colla boum: quũq́ [m] lateribus ualenti naturæ acrem ſtimulũ inieciſſet fortis Iaſon, [n] præfixum laboris penſum abſoluit. Gemebat hoc uidens, tametſi clanculum hominis uirtutes uehementer admiratus Aeëtes.

a ☾ *Adamantinum aratrum.)* *Metaphorice durum, uel reuera ex Adamante factum. Quomodo uero Aeëtes primũ, deinde Iaſon aratro terrã proſciderit, eſt apud Apollonium, Orphea, Sophoclem, & Ouid. 7. Metamorph.*
b ☾ *E flauis naribus.)* ἀπὸ ξανθᾶν γενύων, *pro* ξανθῶν. *&* γενύων, *pro* ῥινῶν. *Nares flauæ ſunt, propter igneũ quẽ efflãt colorẽ.* *c* ☾ *Incidebant.)* ἀράσσεσκον *pro* ἤρασσον, *ſculpebant, deradebant, incidebant,* ἐχάραττον. *d* ☾ *Ad iuga adducẽs.)* ἀγαγὼν, *ubi ad iuga perduxiſſet.* ζεῦγλα, ζυγά, ἢ ζεῦγα. γενικῶς ζεῦγλον, ζυγόν, ζεῦγον *&* ζεῦγος *dicitur.* αὖλαξ *ſulcus, ab* αὐλὸν, *id eſt, longum: omne enim longum Græcis dicitur* αὐλόν. *e* ☾ *Terræ aratro uerſæ.)* ἀναβωλακία γῆ, *terra in proſciſsione uel aratione glebã ſurſum reijciens remittens'ue.* Ergo ἀνα-

ϐωλακία hic eſt ἐπίθετον. f ℂ *Ad orgyæ longitudinem.*) *Orgya longitudo eſt trium cubitorum, uel ambarum manuum extenſio, ut Heſychius autor eſt. Germanicè klafter.* g ℂ *Immarceſsibilem ſtratum tollat.*) *Incorruptibilem ſtratum, μεταφορικῶς pellem arietis auream uocat, priſco more. Veteres enim paſsim apud Homerum ſtragulis lectorum è pellibus factis uſi eſſe leguntur. Scholia ueteres pelles ſubſtrauiſſe tradunt: hinc à κῳδίοις κῶμα, id eſt, ſomnū dici, eo quod ſuper pellibus dormirēt, uolunt: unde Ariſtoph.*

ἵν᾽ σε μὴ μισῶ, γενοίμην σοι κρατινοῦ κῴδιον.

Incorruptibilem ideo dicit, quod aureum eſſet uellus, aurumq́; non ſit corruptioni obnoxium. h ℂ *Aurea lana.*) *κῶας αἰγλᾶεν χρυσέῳ θυσάνῳ, pellem aurea fimbria ſplendidam. θύσανος propriè fimbria eſt, dicta παρὰ τὸ θυσάνεσθαι, hoc eſt, κινοῦσθαι, ut eſt apud Homerū Iliad. ϐ & ξ in Scholijs: uel παρὰ τὸ θύεσθαι, hoc eſt, παραιωρεῖσθαι, ut Pindarica hypomnemata habent: id eſt, à iuxta attollendo. Hinc metaphoricè hic fimbria pro lana uſus eſt, quod & ipſa inſtar fimbriæ ſeſe attollat, propter bonam alimoniam, uel teneritudinem.* i ℂ *Hæc ubi memoraſſet.*) *Vt ſit Iaſon Aeëtæ cum exemplum tum promiſſum ſecutus, memorat.* k ℂ *Turbat.*) *αἰόλλει pro ταράσσει. Ignis eum non turbat, non cōmouet, non retrahit.* l ℂ *Bubulis neceſsitatis uaſis.*) *Βοέοις δήσαις ἀνάγκας ἐντεσιν αὐχένας, colla boum bubulis neceſsitatis uaſis ligauit, id eſt loris, περιφραστικῶς.*

m ℂ *Lateribus ualenti naturæ.*) *ἐριπλεύρῳ φυᾷ. Circuitio eſt boum, natura magnorū laterū: id eſt, boues quibus natura ſunt grandia latera: unde et fortes ſunt.* n ℂ *Præfixum laboris penſum abſoluit.*) *Quæſtio hic uerſari ſolet, inquit Interpres, quomodo ignis non læſerit Iaſonem: & quia Pindarus non expoſuit, diſcutienda eſt. Hiſtoria ergo ſic habet: Medea Iaſoni præcepit, ne boueis aduerſus uenti flatum ageret, ne retroacta ignis flamma damnum acciperet, ſed auras uentorum ſequeretur: ſic futurum, ut flatus boum ignei ad anteriora rapiantur. Iuſsit etiam, ut poſtquam ſulcorum unum ordinem perfeciſſet, ne à fine iſto colonorum more denuò inciperet, uerum ut retrorſum actis ab eo fine bubus, ab eodem ſemper loco ordiretur.*

[a] ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Proinde forti uiro, ſocij amicas manus porrigebant, coronisq́ herbaceis ipſum [a]redimibant, ac manſuetis ſermonibus amicum conueniebant ſuum. Continuò [b]Solis admiranda proles Aeëtes,

tes, collucens oſtendebat uellus, quod illic Phrixi gladius extendebat. Arbitrabatur enim nihil porrò moliri poſſe Iaſonem pro tollendo uellere: ſiquidem repoſitũ erat in ſaltu,[d] ubi impetuoſiſsimis draconis genis cuſtodiebatur, qui cum latitudine, tum longitudine,[e] quinquaginta remorum nauim occuparet,[f] quam ferri plagæ perfecerunt.

λόχμα, hoc eſt, denſo arborib. uepribus'ue loco.

a ¶ Redimibant.) *ἐρέπτειν propriè ad animantia bruta refertur, ὅτι ἐπὶ τῆς ἔρας ἐσθίουσιν. hoc eſt, quod è terra pabula & paſcua carpant. Hic pro ἐρέφειν, hoc eſt, cingere & coronare uſus eſt. Coronis herbaceis eum ornarunt ueterum more, qui terræ uirentibus folijs uel herbis uictores ſuos decorabant, ut in quatuor celebrium Græciæ ludorum circulo liquet: uirtutis enim rationem, non pecuniarum ſeu quæſtus habentes, uirentem uirtute & animum & caput, uirentibus omnium parentis terræ germinibus teſtabantur.*

b ¶ Proles Solis.) *περίφρασις eſt Aeëtæ, Solis admiranda proles: filius enim Solis eſt.* *c* ¶ Phryxi gladius extendebat.) *Nam Phryxus Ioui, fugæ autori, arietem illum immolarat, ut ſuprà narratũ. Proponit autem alterum laborem, uel monſtrum potius, Iaſoni uincendum.* *d* ¶ Vbi impetuoſiſsimis draconis genis.) *Quur genis draconis, & non potius oculis cuſtodiri uellus ait? An ideo, quod per Synecdochen & oculos & totum caput per genas ſignificet? quod dentibus ori infixis pugnet? quodq; ueluti præcipua corporis ſui parte & munimento ſigillatim uellus illud cuſtodiat? ore nanq;, dentibus & lingua ſerpens potiſsimum dimicat. Et quanquam non letalem, ut alij ſerpentes, morſum infligat, ut Nicander eſt autor in Theriacis, attamen triplex eſt illi dentium utrinq; in ore ordo, qui illi os certe & caput omnino armant, ut uel ſolo illo dentium ſpectaculo horrendus appareat draco. Præterea & hoc memorabile eſt, quod cum aquila certamen ineat, ouis eius inſidietur, leporem ſi quem ceperit eripere ei conetur. Tumq; aquila rurſum pugnam init cum genis eius. Vbi Nicander ſigillatim genarum mentionẽ facit, quod aquila bellum cieat cum genis draconis: quaſi indicare poëta uelit, nuſquã terribiliorem eſſe draconem, atq; in genis, uel ore, dentibus & capite. Verſus Nicandri ſunt:*

τῷ μὲν τ᾽ ἔκπαγλον κοτέων βασιλήϊος ὄρνις,
αἰετὸς ἐκ παλάχης ἐπαΐξεται, αὐτία δ᾽ ἐχθρὴν
δῆριν ἄγει γενύεσιν, ὅταν βλώσκοντα καθ᾽ ὕλην
δέρκηται.

Proinde cum emphaſi & ſynecdoche dicit Pindarus, impetuoſiſſimis draconis genis cuſtodiebatur. e ¶ *Quinquaginta remorum nauim.*) *Quod uero draconem iſtum longitudine & latitudine naui, quæ quinquaginta remorũ ordines habeat, æquet, mehercle ingentem ſerpentis magnitudinem explicat. Multum erat ſi triremem longitudine æquaret. Iam quum* πεντηκόντορον *νεῶν uincat proceritate & craßitie ſua, quid monſtroſius, quid admirabilius dici poteſt? Talis enim draco exuperabit magnitudine ſua portentoſæ uſitatis anguem, quem primo bello Punico apud Bagradam flumen Attilius Regulus* COS. *acri prælio, magna ſuorum militum pernicie, baliſtis & catapultis ægre tandem interemit: cuius detracta pellis Romam miſſa, centum & uiginti pedes cõtinere inuenta eſt, ut Florus in* 18. *libri Liuij Epitome, & Gellius lib.* 6. *cap.* 3. *confirmant. Hic lubens omitto, quod draco à* δέρκω, *id eſt uideo, dicatur, quia acutũ cernat. Prætereo etiam quod Aeſculapio dicatus ſit, utpote quem, ut Nicander ait, ipſe in comoſa fago, in monte Pelio, iuxta uallem Pelethronium educauerit: eoq; nomine, quod draconis ſit plurimus in medicina uſus, ut Plinius lib.* 29. *cap.* 4. *Vel, ut alij uolunt, ideo, quod eos qui medicinæ ſeſe dedere uelint, oporteat eſſe & uigilantes draconis inſtar, & perſpicaces. Verum quum hæc non huc pertineant, miſſa faciam.* f ¶ *Quam ferri plagæ confecerunt.*) *Periphraſis eſt ſtructuræ nauis. Id eſt, quam ferrea fabri nautici inſtrumenta confecerunt. Ouidius in Transformatis, uipereos dentes in terram aratro proſciſſam ſatos autor eſt, unde armati ſubnati ſint, qui ueluti in Iaſonem facto* [illegible]*mine ruituri uidebantur, ac mutuis tamen uulneribus tandem conciderint. De hoc dracone* 7. *Metamorph. ſic inquit:*

Viperei dentes ſati.

Peruigilem ſupereſt herbis ſopire draconem,
Qui criſta, linguisq; tribus præſignis, & uncis
Dentibus horrendus, cuſtos erat arboris aureæ.
Hunc poſtquam ſparſit Lethæi gramine ſucci,
Verbaq; ter dixit placidos facientia ſomnos,
Quæ mare turbatum, quæ concita flumina ſiſtunt:
Somnus in ignotos oculos ubi uenit, & auro
Heros Aeſonius potitur, ſpolioq; ſuperbus
Muneris autorem ſecum ſpolia ampla reportans.

EPODOS, COLON XIII.

ᵃSed enim in uiam redeo tardius: reuertendũ tamen, nam urget hora: quanquam & ego compendiariã rationem nouerim, dum & multis alijs

ſapientibus,

ſapientibus, in breuiloquentia, ſi res ferret, [b] præ- ceſſerim. Occîdit quidem arte cæſijs oculis, uari- coloreꝙ tergo ſerpentem Iaſon, ô Arceſilaë, fura- tusꝙ eſt tandem [c] Medeã, quæ Peliæ cædem in- tulit: inꝙ Oceani profunda, rubrumꝙ peruene- runt mare, [d] deinde ad gentem Lemniarum mu- lierum, [e] quæ maritos ſuos orco demiſerant, illic & corporum ſuorum uiribus, [f] uctoriæ præmiũ ueſtimentum acceperunt,

Redit ad Argonautas.

STROPHE XII. COLON XIIII.

Concubueruntꝙ.

a ¶ *Sedenim in orbitam redeo tardius.) Poſt longam hactenus Argonautarum interſertam hiſtoriã necdum abſolutam, ſemet ipſe corrigens, ad inſtitutum ſeſe reuocat, ſuiipſius caſtigatione.* *b* ¶ *Præceſſerim.) ἄγκημαι pro ἤγημαι. ἀμφίβολον eſt: poteſt enim & ἀφαίρεσις pro καθήγημαι eſſe: tum ſonat, præceptor fuerim.* *c* ¶ *Medeam quæ Peliam occidit.) Furatus eſt Medeam, inquit, καὶ σὺν αὐτῇ φόνον πελίαο, & cum ipſa ſimul Peliæ cædem. Medea cædes & internitio fuit Pelei patrui Iaſonis: hic poſtquam in Theſſaliam reuerſus eſt, Peliam, à quo tantis periculis, adeoq́; ipſiſſimæ morti obiectus erat, regno uiduauit. Vel ideo Peliæ necem attuliſſe Medeam ait, quod quum precibus filiarum Peliæ permota eſſet, iuuenili ætate ipſum donare (ſic enim Ouidius habet:*

Spes eſt uirginibus Pelia ſubiecta creatis,
Arte ſuum parili reuireſcere poſſe parentem.)

perinde ac Aeſonem iuuentutis ætate rurſum florere fecerat, fidem nõ ſeruarit filiabus, cæterum eas perſuaſerit ferrum in parentis uiſcera ſtringere, ut ueteri ſanguine emiſſo, ipſa herbarum ſucco & uiribus, nouum & recentem infunderet: atq; ea ratione ipſa tandem reſecuerit iugulũ Peliæ, fugaq́; ſibi conſuluerit.

d ¶ *Deinde ad gentem Lemniarum mulierum.) Hæc noue Pindarũ dicere Interpres aſſeuerat: non enim in reditu, ſed in abitu ad Colchos in Lemnias inciderunt. Gentem pro multitudine, ἔθνος ἀντὶ πλῆθος.*

e ¶ *Quæ maritos ſuos orco demiſerant.) Lemniorũ uxores in Venerẽ impie ſe gerentes, adſidue ei indignabantur, propterea quod odium ſui, maritis iniecerat. Mariti aduerſum Thracas belligerãtes, uictis ipſis uxores abſtulerũt,*

rem cum eis habentes. Quod animaduertentes Lemniæ, unanimiter inter ſeſe decreuerunt, reuertentes uiros occidere: atq; hoc decretũ ſuum opere ſunt perſecutæ. Hinc poëta eaſdem ἀνδροφόνους *appellat.* f ℂ *Victoriæ præmium ueſtem.) Argonautas pro ueſte apud Lemnias certaſſe, Simonides etiã autor eſt. Et Pindarus huius agonis ode 4. Olympiorum mentionem habuit.*

[a]Quin & in exteris terris [b]tunc ueſtros ſplendores fatalis planè felicitas, diu noctuq́ꝫ comprehendit. Illic enim Euphemi genus proſeminatũ, in poſterum ſemper augebatur: [c]Et qui moribus Lacedæmoniorum cõmiſti ſunt, qui olim in Calliſtam inſulam migrarunt. Vnde & Apollo Libyæ agrum, [d]diuinã urbem Cyrenen, in qua aureus regis thronus eſt, ueſtræ adminiſtrationi cõmiſit, uti deorum honoribus eam excolatis

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Qui recta conſulendi mentem adepti eſtis.

a ℂ Quin & in exteris terris.) Orationem ad Arceſilaum transfert: quoniam Ariſtoteles progenitor eius à Lemniadibus ortum duxerat. Nam quũ Argonautæ cum Lemniadibus rem haberent, Euphemus è Malacha Leucophanen genuit, à quibus Ariſtoteles, qui & Battus, ad maiores Arceſilai pertinens. b ℂ *Tunc.)* τοτάκις, *tunc, quũ maiores ueſtri aureum uellus ſequundo uento auferunt, & à Lemniadibus tandẽ hoſpitio recipiuntur. Nocte & interdiu, apud Lemnias ſcilicet.* c ℂ *Et qui moribus.) Oratio ellipticа eſt, uel zeugma. Eſt enim ſententia: Et qui moribus Lacedæmoniorũ miſti ſunt, etiam proſeminati ſunt ex Argonautis apud Lemnias. Lacedæmonem enim uenerunt, ut antehac oſtenſum, ex Argonautis progenerati, quæſitum patres ſuos, quos matres poſtea ſunt ſecutæ. Deinde in inſulan Calliſten primum appellatam, duce Thera, unde Thera etiam dicta, migrarunt. Callimachus:*

καλλίστη το πάροιθε, τόδ' ὕστερον ὄνομα θήρη.

Quæ primum Calliſto fuit, nunc nomine Thera eſt.

d ℂ Diuinam urbem Cyrenen.) Græce ad uerbum ſic uertitur: Vobis Apollo Libyæ campum dedit, ut eum deûm honoribus augeatis, utq; gubernetis diuinam, aureum thronum obtinentis, Cyrenes urbem. More ſuo urbem Cyrenes poëta uocat, Cyrenen faciens Nympham, ac tutelarem deam urbi cognominem.

minem. Cyrene aureum ſolium obtinet, quia in ea regia ſceptra conſpiciuntur. Verum quæ paulò ante præcedenti Epodo reddidi, nō abhorrent ab his uerbis: idem enim utrinq; ſenſus.

[a]Agnoſce nunc Arceſilaë Oedipodicam ſapientiam. Si quiſquã præacuta ſecuri magnæ quercus ramos excidat, eiusꝙ admirandam ſpeciem deformet, adhuc ipſa tamen incorrupta cōmoditate ſpecimen ſui præbere queat, ſi quando in hybernum tandem ignem peruenerit, aut cum rectis præcipuis columnis fulta, difficilem in muris laborem miniſtrat, ſuum ubi locū deſeruerit.

EPODOS, COLON XIII.

Atqui [b]medicus es mihi opportuniſs. [c]quandoquidem & ipſe uitam tibi tuam Apollo honore afficit. [d]Opus eſt clementem te adhibere ma-
» num, [e]hulcerisꝙ uulnus curare. [f]Facile enim uel
» cum imbecillioribus urbem concuſſeris: at pri-
» ſtino reſtituere integritati ſeu ſtatui, hoc opus, hic
» certe labor eſt, niſi Deus principiũ, gubernator,
» ipſis etiam aſtiterit. [g]Tibi uero hęc Charites ſubornant & perficiunt [h]: quare patere circa felicem Cyrenen omnem admouere curam.

STROPHE XIII. COLON XIIII.

[i]Illud porrò Homeri in animo tuo reputans,
» quæſo mihi dones: Nuncius, inquit, bonus, qua-
» uis in re maximũ precium fert. [k]Iam & Muſæ bona fama & rectis denunciationibus creſcunt. [l]Agnouit profectò Cyrene, celeberrimaꝙ Batti domus iuſtas Demophili ſolicitudines. Eſt quidem ætate iuuenis, conſilio uero canus, quo uel ei qui

Batti, hoc eſt Arceſilai qui originē à Batto duxit.

centum annos natus eſt, obuiare poteſt. [m]Separat certe claram uocem ſuam à conuiciatrice lingua, non eſt maledicus, non male tui meminit, nõ ſiniſtra conſulit.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[n]Didicit profectò iniurium odiſſe, non repu-
» gnans bonis, [o]nihil diu protrahens: [p]Siquidem
» breuis apud homines menſuræ occaſio eſt: pro-
» beq; temporis opportunitatẽ nouit, quam nõ im
» pigre obſeruat. [q]Hoc enim omnium triſtiſsimũ
» eſſe aiunt, aliquem bona cognouiſſe, nec ijs frui
» poſſe. [r]Enimuero Atlas etiamnum cum cœlo lu-
ctat̃, patriæ ſuæ, & facultatibus ademptus. [s]At
» immortalis Iupiter Titanas etiam ſoluit. [t]Sic in tempore ſequundiore ceſſante aura mutationes

EPODOS, COLON XIII.

Velorum ſunt. Proinde [u]pernitioſo certe labore exhauſtus, domum iam reuiſere precatur, utq; animum ſuum iuxta Apollinis fontem, ſympoſia ſequutus unà cum iuuenibus, ſaturare queat. Rogat etiam, ut illic uariè ornata cithara ſua, inter ſapiẽtes ciues quiete degere poſsit: neq; enim cuiquam ſe daturum damnum inſit, modo & ipſe non accipiat à ciuibus. [x]Poſtremo, ut narrare liceat ei, qualem nuper Thebis hoſpitio ſuſceptus, immortalium carminum fontem repererit.

a ¶ *Agnoſce nũc Oedipodis ſapientiã.)* οἰδιπόδα σοφίαν γνῶθι, *id eſt, agnoſce ænigma, intellige quid uelim, perinde atq; Oedipodes, Sphingis ænigma intelligens ſoluebat. Statũ huius hymni nunc aggreditur, qui eſt, quod precatur Arceſilaũ, ut profugo, ac ſeditioſo, ut putabatur fortaſſe, Demophilo ignoſcat, eiq; in patriam redire permittat. Aenigma Sphingis eſt apud Sophoclem*

dem in argumento Oedipodis tyran[illegible]

ἔστι δίπουν, ἐπὶ γᾶς καὶ τέτραπον, οὗ μία φωνή
καὶ τρίπον, ἀλλάσσει δὲ φυὴν μόνον, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
ἑρπετὰ κινεῖται, ἀνά τ' αἰθέρα, καὶ κατὰ πόντον,
ἀλλ' ὁπόταν πλείστοισιν ἐπειγόμενον ποσὶ βαίνῃ,
ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

αἴνιγμα eſt ἀμφίβολον, uel ad Arceſilaum, uel ad Demophilum referendum. Ad regem hoc modo. Per quercum, quæ tametſi ramis priuetur, ſpecimen ſui præbet, adeoq́; fortitudinis inſigne, ipſe Arceſilaus intelligitur: qui licet ſeditione petitus ciuium, fortiſſime tamen reſtiterit, ac inuictus permanens oſtenderit, quantum eximium regiæ uirtutis decus poſſit. Ad Demophilum uero hac ratione: Vt quercus loco mota, uel etiam exciſa, ſiue ad gradũ peruenerit, ſiue in ignem, roboris ſui argumentum præſtat: conſimili uia Demophilus, quamuis è patria exciderit, profugus & extorris ſit, infracto tamen animo manet, nec cõuicia in te regem Arceſilaum iactat, ſed candide, egregie & magnifice de te ſentit. Eſt ergo ænigmatica inſinuatio, qua irrepit in animum regis, cõmendans ei Demophilum à candore. Suſcitarant autem quidam ſeditionem aduerſus Arceſilaum, cupientes eum è regno eijcere. Atqui rex ſuperior factus, in fugam adegit iſtos: quos inter Demophilus etiam erat: qui quum Thebas ad Pindarũ profugiſſet, impetrauit ab eo, ut hymnũ pro ſe ad regem placandũ pangeret: quod & iamnunc confecit. b ☾ *Medicus es mihi opportuniſſimus.)* *In tropologia cœpta perſeuerat. Medicum uocat, nõ quod ſit re uera, cæterum quod laboranti exilio Demophilo, ceu medicus ægro ſubuenire poſſit opportuniſſimus, qui norit quo tempore, quibus horis, quibus ex rebus medicina impertiri debeat: hoc eſt, quomodo Demophilo auxiliandum ſit: in eius enim arbitratu erat huius uiri ſalus & internitio. Summa, medicus es cõuenientiſſimus: non habemus hic opus Aeſculapio, uel Chirone, uel Hippocrate: te uolumus.*

c ☾ *Quandoquidem & ipſe Apollo.)* *Ipſe Apollo tibi uitam tuam honorat: hoc eſt, ipſe Apollo, tanquam medicorum præſes, lumen uitæ conſeruat, ut & regio te honore dotat, ut & tibi & alijs prodeſſe ualeas. Apollinẽ autem & medicum eſſe Epigramma græcum teſtatur, cuius hæc ſententia eſt:*

Pean cum Chirone, Aſclepius Hippocratesq́;. &c.

Vbi Pæan, hoc eſt, Apollo, primum locum obtinet. d ☾ *Opus eſt.)* *Ad clementiam hortatur. Decere principem clementiorem, quàm crudeliorem nominari.* e ☾ *Vulnus hulceris.)* *Hoc eſt, quicquid habes uel erga urbẽ, uel Demophilum, decorum eſt ut prætermittas, eorumq́; obliuiſcaris.*

f ☾ *Facile enim uel cum imbecillioribus.)* *Gnome eſt, qua difficilius eſſe*

dicit integrare urbem, quàm uaſtare: turbare ciues, quàm placare. Atq; his indicatur, quaſi aliquid incendij & infortunij ipſe Arceſilaus rex in urbe ſuſcitauerit. g ❨ Tibi uero hæc Charites.) *Charites, humanitatis & amicitiæ & mutuæ beneuolentiæ deæ, ſtudiorum & bonarum literarum ſociæ, hæc tibi parant: id eſt, hunc hymnum & ſupplicationem. Ipſæ Charites & Muſæ te pro Demophilo interpellant: hoc eſt, ego ipſe Pindarus apud tuam clementiam, hac oda pro exule amico meo intercedo.* h ❨ Quare patere.) *Hoc eſt, ne ægro animo feras, quod ego ſolicitem te pro Demophilo, idq; propter curam, qua erga rempublicam & ciuitatem tuam tangor. Ego quum uideam cōmodum fore uirum regno tuo Demophilum, ideo tibi eius nomine ſupplico.*

i ❨ Illud porrò Homeri.) *Sine, inquit, ut bonus fuerim uel angelus, uel legatus, uel nuncius eius nomine apud te rex. Sine ut preces meæ apud te aliquid ualuiſſe uideantur.* k ❨ Iam & Muſæ.) *Is honos, & ea uis bonorum nunciorum eſt, ut & Muſæ, literæ & poëmata per ea augeſcant. Bona & fortunata rei denunciatio, honeſta item legatio, & ijs à quibus miſſa eſt, & ijs ad quos legatur, cōmodat. Angelus, nuncius, uel Talthybius bonam rem nunciat. Sic fit ut ipſe euangelion καὶ μήνυτρον pro re nunciata recipiat. Ita tu Arceſilaë fac precor, ut reuertar auctus euangelio & præmio ad Demophilū. Erit autem hoc præmij, ſi impetrauero, ut ei liceat redire. Sic Muſæ meæ creſcent: poëtica mea pluribus te poſthac argumentis cōmendabit.* l ❨ Agnouit profectò Cyrene.) *Ad laudes & uirtutem Demophili deſcendit, à beneficijs in rempublicam per eum collatis, laudans: à ſapientia item iuuenilis ætatis.*

m ❨ Separat.) *A ſumma uirtute, modeſtia nimirum & candore cōmendat extorrem Pindarus. Parcæ enim linguæ maximus theſaurus, ut Heſiodus ait. Quid ſanctius, quid antiquius, quid Chriſtianius, quàm de nemine male loqui, neminem facile iudicare, cōdemnare'ue?* n ❨ Didicit iniuriū odiſſe.) *A iuſtitia & ſynceritate.* o ❨ Nihil diu protrahens.) *Quaſi à conſilijs Arceſilai fuerit, hæc dicit: ac talis, qui ad regem cauſas detulerit, & qui ciuium negocia in curia regia pertractauerit: qui actiones & cauſas non, ut nunc fit in foro iudicij, in longam moram, imò in multos annos protraxerit.* p ❨ Siquidem breuis apud homines menſuræ occaſio eſt.) *αἴτιον eſt, quur nō poſſit rem aliquam diu ſuſpendere aut differre. Rationem, inquit, temporis habet. atq; hic rurſum eum à prudentia cōmendat. Quid enim prudentius, quàm uel occaſionis uel temporis habere reſpectum, iuxta parœmiam γνῶθι καιρόν? Vt enim temporis iactura, multorum bonorum ruinam ſecum trahit: ſic rurſus, temporis cōmodus uſus, innumerorū malorum eſt ἀλεξιφάρμακον, plurimorumq; bonorum fons & cauſa. Atq; ut ſemel dicam, ſtrenuus miniſter eſt, nouit quæ*

uit quæ

uis quæ ſint opportuna: quæ ſunt cōmoda & opportuna haud negligit. Hinc à ſedulo eum officio & miniſterio regi cōmendat. q ¶ *Hoc enim omnium triſtiſſimum.)* Gnome eſt, *qua eum ab uſu & iudicio prædicat. Quorum bonorum expertus eſt, iis etiam fruitur, ea item perficit. Multi ſunt, qui tametſi pleraq; mente teneant & cōtemplentur & agnoſcant, nec ea tamen perducere in opus, neq; frui iis poſſint: hic uero huiuſmodi dotibus eſt præditus, ut & quæ agnoſcit bona, opere aggrediatur. Vel, Miſerū eſt bona cognoſcere, & ab illorum fructu neceſſariò excludi. ad fortunam* Demophili *refertur. Quæ pulchra & commoda ſunt reipub. tuæ, ô* Arceſilaë, *nouit ille: cæterum cogitur* ἐκτὸς ἔχειν πόδα, *id eſt, extra habere pedem: hoc eſt, excluditur à patria, non poteſt ei, etiamſi maxime uelit, prodeſſe.* r ¶ *Enimuero* Atlas *etiamnū cum cœlo.)* καὶ μὰν κεῖνος ἄτλας. *Inſignis eſt cōparatio, quæ ut breuis eſt uerbis, ita ſententia & ſenſu* Pindarico *more prolixa. Hac enim ueluti per occupationē uel cōfutationē utitur. Confert aūt* Demophilū Atlanti, Arceſilaum *cœlo. Perinde ac ſi opponat ita* Arceſilaus: *Quid mihi adeò iſtum prædicas* Pindare? *Putas'ne ſolum eſſe* Demophilum, *qui iſta nunc primum patiatur?* Atlanta *conſideret, qui cum longe illo & felicior & potentior eſſet, attamen & patria & bonis uel regno ſuo orbatus eſt, hodieq; cum cœlo luctatur. Emphaſis autem in* COELO *eſt. quaſi dicat: Fruſtra adhuc hodie pugnat* Atlas *cum* Dei *uoluntate, uel cum ſuperis: non poteſt reſtitui: (ita fabulam hic de cœlifero* Atlante *interpretatur) Sic ille ne fruſtra* Demophilus *apud me inſtet precibus, cum cœlo enim dimicat: hoc eſt, haud impetrabit quod uolet,* Atlantis *in modum.*

s ¶ *At immortalis* Iupiter.) *Oppoſitioni ſtatim* λύσιν, *hoc eſt dilutionem ſubnectit: perinde ac ſi dicat: Verum eſt de* Atlante *paradigma, ſed interim* Iupiter Gigantes, *qui aduerſus eum belligerati ſunt, liberauit. Summus deorum rex clementiam uictis tandem impertijt. Sic te par eſt huic abs te uicto & ſupplici cōmunicare manſuetudinem & beneficentiā & condonationē tuam.*

t ¶ *Sic in tempore.)* ἐν δὲ χρόνῳ. *Alia ſimilitudine ad clementiam erga profugum hortatur. Vt uela pro tempore & pro uentorum & auræ permutatione mutantur, ita docet regis animū, ſepoſita indignatione, erga uictos miteſcere. Tēpeſtas reſedit: uictus ille iam ſupplex eſt: ergo conuenit ut ei parcas. Superbi enim debellandi, ſubiectis parcendum.* u ¶ *Pernicioſo labore.)* Aerumnoſa *defatigatione exilij hactenus adflictus, precatur ut in patriam ad ſodales & æquales ſuos redire poſſit.* x ¶ *Poſtremo ut narrare.)* Per *fontem carminum intelligit hunc hymnum, quem apud* Pindarū Thebis *agens* Demophilus, *adeptus eſt. Vel rectius, per fontem ſeipſum uates intelligit, clàm ſe talem uatem eſſe indicans, è quo, ceu fonte ſemper ſcaturiente, multi hymno*

rum riuuli profluant, quibus heroum & principum uirtutes adſpergat, ac iuxtà quantus fuerit apud Arceſilaum, lectoribus cogitandum relinquit.

EIDEM ARCESILAO CVRRV, ODE V.

STROPHE I. COLON XIIII.

» M[a]Agnarum ſunt uirium diuitiæ, quũ
» eas pura uirtute mixtas, mortalium
» quiſquam, fortuna dante, [b]amicorum
» frequentiæ comites, protulerit: ô [c]diuinitus ad regnum adſcite Arceſilaë. Tu uero à [d]ſummis celebris uitæ tuæ gradibus, bono cum nomine diuitias [e]accedis, [f]Caſtoris aureo curru inuecti gratia, qui poſt hybernũ imbrẽ circa tuũ beatum Larem [g]ſerenitatem [h]ſpirat & apparat.

ENARRATIO.

Argumentum. *Quoniam priori ode res à Iaſone geſtas potius per digreßionem & ſupplicationem pro Demophilo, quàm epinicion Arceſilai ſcripſit, iamnunc Lyricũ ſuo more, Pythiæ Arceſilai uictoriæ encomium canit: à natalium ſplendore, felicitate, Pythio certamine, Carrotho auriga, à maioribus, diuina ope, claris maiorum facinoribus, cum tollens.* a ℭ *Magnarũ ſunt uirium.*) ὁ πλοῦτος εὐρυσθενής. *Ab haud uulgari gnome orditur: unde ad generis Arceſilai claritudinẽ progreditur. Pertinet huc ſuprà Callimachi audita ſententia in Olymp.*

οὔτ' ἀρετῆς ἄτερ ὄλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀέξειν.

b ℭ *Amicorum frequentiæ comites.*) πολύφιλον ἑπέταν, *diuitias appellat: quod multi diuitias ſectentur, quodq́; multos opulenti amicos habeãt, iuxta illud poëtæ:*

Tempore fœlici multos numerabis amicos,
Tempora ſi fuerint nubila, ſolus eris.

Vel ideo ἑπέταν πολύφιλον, *quod egenis & in neceßitate conſtitutis impertiatur.* c ℭ *Diuinitus ad regnum.*) θεόμοιρε, *deorum beneficio regnũ tenens.* d ℭ *Summis grad.*) ἄκρων βαθμίδων ἄπο.) *Anaſtrophe.*

e ℭ *Accedis.*) μετέρχῃ, *accedis, ſcilicet diuitias, nõ ſegniter illis utens,*

ſed

ſed ad alendum equitatum, ſed ad patriæ defenſionem. Hoc enim eſt quod ait, ἕκατι χρυσαρμάτου κάστορος. f ☾ *Caſtoris aureo curru inuecti gratia.) Caſtor primus currui equos aptaſſe traditur à quibuſdam. Vel ideo Caſtoris cauſa inquit, quod ſit equeſtris deus, uel Homero teſte: uel quod maiores Arceſilai Lacones fuerint, unde etiam Tyndaridæ orti: ſiue quod Cyrenæi Caſtorem & Pollucem pro inſignibus habuerint.* g ☾ *Serenitatem.) Alludit ad ſeditionem Cyrenæorum, qua, ut priori hymno perceptum, aduerſus regem inſurrexerunt, in qua Caſtoris ope ſeruatũ ereptumq; Arceſilaum adſerit. Comparat autem eleganter ſeditionem tempeſtati, tranquillitatem & pacem ſerenitati.* h ☾ *Spirat.) καταιθύσσει, hoc eſt, apparat, κατασκιάζει, uel καταλάμπει. Arceſilaum ergo ſtatim ab exordio huius hymni laudat, à ſplendore & opibus regijs, natum eum in regnũ & ad regias opes adſeuerans: Caſtoriſq; præcipue beneficio eum regijs opibus & potentia florere dicit.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[a]Sapientes à Deo ſibi cõmunicatam uirtutem meliorem reddunt. [b]Te uero iuſte uiuentem multa felicitas complectitur, [c]nimirum quod ſis magnarum urbium rector. [d]Sic congenitus tibi oculus precioſiſsimũ hoc regni tui munus animo tuo admixtum habet. Imò & nunc beatus es, quod ex ſplendido Pythio certamine, iam uoti tui per equos cõpos factus ſis, hymnumq; præclarè abs te geſtarum ſuſcipias rerum,

EPODOS, COLON XIIII.

Apollinei ludi nomine. [e]Quare ne te Cyrene lateat, circa hortum Veneris iucundum ac celebrem. [f]Cuiuslibet autem rei Deum autorem pone. Deinceps Carrhotũ prę cæteris amicis amore proſequitor, [g]qui non Epimethei tardam mentem gerentis, filiam Prophaſin ducens, [h]Cyrenæorum æquitate inſignium ædes acceſsit: cæterum [i]præſtantiſsimo curru [k]circa fontem Caſta-

liam [l]hoſpes, munus capiti tuo impoſuit.

STROPHE II. COLON XIIII.

[m]Incorruptibilibus loris adiutus, [n]iuxta delubrum curruũ, duodecies curſum complentium, [o]pedibus ualens.

a ℂ *Sapientes.*) σοφοί. *Gnome eſt generalis, quam ſpeciatim ad Arceſilaum etiam refert, à ſapientia iuxtà eum efferens. quaſi dicat: Magna ſunt bona quæ diuinitus poßides, ſed ea per ſapientiam tuam ampliora facis. Vel: Diuitiæ & uirtutes tuæ magnæ ſunt, ſed ſapientium poëtarum ſcriptis clariores ſiunt.* *b* ℂ *Te uero iuſte uiuentem.*) σὲ δὲ πολὺς ὄλβος. *A fœlicitate & regio faſtigio. Duo ſunt, inquit, quæ te faciunt beatiorem. Alterũ, quod rex es: alterum, quod Pythiæ uictoriæ nomine celebraris.* *c* ℂ *Nimirum quod ſis.*) τὸ μὲν, *partiendi nota: cui poſtea pro* τόδε, μάκαρ καὶ νῦν *ſubiungitur.* *d* ℂ *Sic congenitus tibi oculus.*) *Oculus tuus proprius eum maximum honorem menti tuæ coniunctum perſpicit, nempe, quod ſis inſignium urbiũ rex. ut ita* ὅτι βασιλεὺς ἐστὶ μεγάλων πολίων, *per* ὑστερολογίαν *poſteriori loco accipiatur. Pulchre autem menti honorem regium coniunctum dicit, uolens ipſum prudentia, grauitate, magnanimitate, & id genus regem exornantibus uirtutibus clarum eſſe. Porrò* συνεκδοχικῶς *oculus pro toto corpore accipi poteſt.* *e* ℂ *Quare ne te Cyrene lateat.*) τῶ. *Parænesis ad Arceſilaum, ut Cyrenes cura tangatur, quandoquidem Veneris hortũ habeat: hoc eſt, eo quod ſit frugifera, eaq; de re amabilis, amœna & iucunda.*

f ℂ *Cuiuslibet rei.*) παντὶ μὲν. *Parænesis eſt pientißima, quæ cuncta Deo accepta referenda docet: ſtatimq; Carrothi aurigatoris beneficium ſubdit, ut cui poſt Deum Pythiam uictoriam debeat. Theotimus hiſtoricus,* ἐν πρώτῳ περὶ Κυρήνης, *referentibus Scholijs, Carrhotum fratrem uxoris Arceſilai fuiſſe tradit: & ad Euphemum pertinere, quæ hic Carrhoto, Euphemi ſanè ſucceſſori, tribuat.* *g* ℂ *Qui non Epimethei.*) ὃς οὐ τὰν ἐπιμηθέος ἄγων. *Prometheus & Epimetheus fratres finguntur apud poëtas. Ac priori quidem, prouidentia & rerum agendarum præmeditatio adumbratur: poſteriori uero, conſilij ante actionum initia, negligentia ſignificatur.* προμηθέως *filia eſt* προμήθεια, *hoc eſt, præmeditatio:* ἐπιμηθέως *filia eſt* μεταμέλεια, *id eſt, negligentia: uel, ut Pindarus ait,* πρόφασις, *id eſt, excuſatio, uel logi, uerba. Hic ſpeciatim obſeruandum, quod οὐ χωρὶς αἰτίας Epimethea* ὀψινόον *uocet. Recte enim* ὀψινόοι *ſunt, qui poſt rem geſtam, poſtq; acceptum*

ptum iamprimum damnum, conſultant. Prophaſin etiam pulchre uxorem du*cunt: nituntur enim, ſed ignaue prorſum, ſuam excuſare ignominiam.* Hoc eſt, *Carrhotus non ſine praeexercitamentis, adeoq́; uigilanti ſtudio, ac ſtrenua uirtute, uictoriam tibi Arceſilaë peperit.* Fratrum horum apud Heſiodum mentio *eſt, & crebrò apud Lucianũ.* *h* ℂ Cyrenæorum.) *Βαττιαδᾶν.* Per Battiades Cyrenæos intelligit, à Batto Battiades *dictos.* *i* ℂ Præſtantiſſi*mi currus munus.)* ἀελλοδάρματον γέρας. Periphraſis *eſt uictoriæ curru partæ.* *k* ℂ Circa fontem Caſtaliã.) Caſtalia fons eſt Pythonis. κατὰ συνεκδοχὴν Pytho *intelligitur.* *l* ℂ Hoſpes.) ξενωθεὶς, *hoſpitio receptus, uidelicet in Pythio ſpectaculo, ſeu certamine.* *m* ℂ Incorrupti*bilibus loris.)* ἀκηράτοις ἀνίαις, *integris loris, non fractis.* *n* ℂ Circa *delubrum.)* κατὰ *præpoſitio ſubaudienda eſt, inquit* Interpres, *ut ſit* κατὰ τὸ τέμενος. *o* ℂ Pedibus.) ποδαρκέων, *pedibus ualens & ſuis & equorum, quibus uictoriam retulit.* In Olympijs *autem nõ ſemel auditum, curſus in eiuſmodi certamine duodecies rotari ſolere.*

[a]Nullum enim inſtrumentum confregit, ſed pendet nunc, quemadmodũ qui [b]fabrefactas artificum excellentium operas, pro uictoriæ argumento ducens, in concauo Apollinis ſaltu ad [c]Criſæum collem permutauit: [d]currũ illum cupreſſina trabs habet prope ſtatuam, quam Cretenſes arcum ferentes in monte Parnaſo poſuerunt, [e]ex una natam arbore.

a ℂ Nullum inſtrumentum.) οὐδὲν ἐντέων, *nihil in curru confregit. Verum idem currus, inquit, quo uictoriam obtinuit* Arceſilaus, *iam* Apollinis *(cuius beneficio* Pythiam *uictoriam adeptus eſt) templo affixus & dicatus eſt, & anathema factus.* *b* ℂ χεριαρᾶν.) χεριαρᾶν τεκτόνων, ἀ χεὶρ καὶ ἁρμόζω. *Varia artificum arte & opera currum apparatum fuiſſe ait.*

c ℂ Criſæum collem.) κρισαῖον λόφον. *Criſam urbem, quã alij Cirrham, Criſæum collem appellat.* ἄλλως. *Carrhotus uarie ornatũ artificioſeq́; apparatũ currũ ſecũ ducens, Criſæũ collẽ, hoc eſt, Criſæ urbis montẽ* Pythio *certamine permutauit, id eſt percurrit. Hoc eſt, Carrhotus egregie currũ ſuum in* Pythio *certamine circũegit, & ita circũegit ut palmã alijs præriperet.*

d ℂ Currum illum cypreſſina trabs.) τό σφ'. *Locũ ubi currus pendeat, ubi'ue in* Apollinis *gratiam fixus ſit, commemorat.* τό σφι. *Pronomen illud*

σφι, reſpicit & Arceſilaũ & Carrhotũ. Currum habet nunc σφι, id eſt, eis: hoc eſt, in gratiã tam Carrhoti quàm Arceſilai. e ℭ *Ex una arbore natã.) μονόδροπον φυτὸν, ſtatuam ex uno aliquo robore, trabe'ue natam uel factam: à μόνον & δρέπεσθαι, quod eſt ἕλεσθαι, ἢ λαμβάνειν. germen ex uno ligno decerptum, ex uno robore factum ſimulacrum.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[a]Tua itaq; ſponte benefactori te gratiam reddere cõuenit. Formoſæ uero Charites te[b] Alexibiada depereunt. [c]Beatus es, qui & poſt inſignẽ laborem, eximiorum ſermonũ memoriam tenes: [d]quum enim quadraginta aurigæ caderent, curſum tu ſolummodo intrepida mẽte ferens, ad Libyæ campum perueniſti, paternamq; ciuitatem, [e]à claris certaminibus.

a ℭ *Tua itaq; ſponte.) Hortatur Arceſilaum, ut benefactori ſuo Carrhoto gratum ſe præſtet.* b ℭ *Alexibiada.) ἀλεξιβιάδης. Alexibij filius Carrhotus eſt. Laudat Carrhotũ ab humanitate & clementia, & affectu, qualis eſt Charitum. Charites te φλέγοντι, id eſt, ardent, depereunt, amplectuntur: es Gratijs in delicijs, teq; ob tuam uirtutẽ Charites, & humanæ literæ euehunt.* c ℭ *Beatus es, qui.) μακάριος ὃς. Quia Gratijs in delicijs eſſe Carrhotum propoſuerat, qua ratione id fiat ſtatim ſubijcit. Ita te Charites, inquit, amant, ut felicem te, felici hoc hymno ſuo, poſt labores certaminis, quos ſuſtinuiſti, iamnunc prædicent.* d ℭ *Quum enim quadraginta.) ἐν τεσσαράκοντα γὰρ. Inter quadraginta aurigas, ſolum Carrhotum ſuperiorem fuiſſe oſtendit. Hinc paulò ante etiam nihil in curru huius confractum adſeuerabat, quadraginta reliquorũ concertantium currus fractos eſſe ſubindicans.*
e ℭ *A claris certaminibus.) Hoc eſt, à uictoria Pythia.*

EPODOS, COLON XIIII.

[a]Nemo autem laborũ expers eſt, aut erit. [b]Battum uetus felicitas ſequitur, [c]præter alia hæc ſimul tribuens, ut ſit ipſe [d]turris urbis, [e]oculusq; [f]hoſpitibus lucidiſsimus: Nam & illũ [g]faſtu graues

ues leones præ timore fugerunt, ubi tranſmarinam eius uocem ſentirent. Ad hæc præcipuus eius dux Apollo, uehementẽ feris timorem incuſsit, ut ne [b]promptuariũ Cyrenes imperfectũ aut non cõſummatũ fieret, caſſato eius uaticinio.

a ☾ Nemo laborum.) Amplificat gnome. Nemo mortalium laboris eſt expers. Nemo in hac uita calamitate perpetuò caret. Nemo uirtutem etiam citra ſudorem, ut Heſiodus inquit, nanciſcitur. b ☾ Battum uetus.) Reddit ad Arceſilaum, à maioribus eum laudans. c ☾ Præter alia hæc.) τὰ καὶ τὰ, bona & mala. Felicitatem humanam non ſemper ſtabilem adſerit, ut eſt & apud Homerum in 24. Iliad. de duobus dolijs. d ☾ Turris urbis.) πύργος ἄστεος. A fortitudine. e ☾ Oculusq́ue.) ὄμμα φαεννότατον. A prudentia. f ☾ Hoſpitibus.) ξένοις, hoſpitibus: id eſt, aduenis & externis. g ☾ Faſtu graues leones.) Leones Africam inhabitantes, & ea loca ubi Cyrene poſtea eſt cõdita, fugati ſunt aduentu Batti, eiusq́ue Theræorum, Cyrenen illic occupantium, uel ædificantiũ etiam, ut Ariſtarchus. Quàm uaria ſit felicitate præditus, enumerat. Pietas ingens, & miraculum eſt, quod feræ ſub aduentum Theræorum fugati ſint. h ☾ Promptuariũ Cyrenes.) Ratio quur Apollo beſtias abegerit: ut oraculum eius, quod de migratione Batti & Theræorum in Libyam, non caſſaretur. Promptuarium Libyæ, periphraſis eſt fertilitatis.

STROPHE III. COLON XIIII.

[a]Qui & funeſtorum morborũ pharmaca, uiris & mulieribus tribuit, præbuitq́ue citharisticen, datq́ue Muſicen quibus uoluerit, q́ui [b]pacatum humanis mentibus legum moderamen inducit, & [c]fatidicum locum gubernat. [d]Vnde & Lacedæmoni, Argi, [e]diuinaq́ue Pylo fortes Herculis liberos habitare fecit, Aegimijq́ue. [f]Meæ autem uocis amabilis gloria à Sparta eſt,

a ☾ Qui & funeſtorum.) ὃς καὶ βαρειᾶν νόσων. παρεμβολὴ, uel amplificatiò eſt, qua ad Apollinis artes digreditur, quas & Homerus in hymno in Apollinẽ numerat. Primo, Apollo eſt medicus: quod indicat, dum inquit, ὃς

καὶ βαρειᾶν νόσων ἀκέσματ᾽ ἄνδρεσσι καὶ γυναιξὶ νέμει. Secundo, *Citharœdus, quod oſtendit dum ait, πορεῖν τε κίθαριν &c.* Tertio, *arte iaculandi ualet, quod Homerus exprimit, ipſum χρυσότοξον, ἀργυρότοξον, καὶ τοξοφόρον appellans*. Quarto, *uates eſt: id Pindarus innuit dum ita dicit, μυχόν τ᾽ ἀμφέπει μαντήϊον.* b ℂ Pacatum legum moderamen.) *ἀπόλεμον εὐνομίαν.* Bona legum conſtitutio, pacis & concordiæ nutrix eſt: ideo recte *εὐνομίαν uacare ait bello, pacatum eſſe eam rempublicam in qua εὐνομία uigeat.* Iam Apollinem eſſe autorẽ quoq; τῆς εὐνομίας, è Muſica & bonis literis naſcitur. c ℂ Fatidicum locum.) Periphraſis eſt tripodis Delphici, uel Delphorum, ac ipſius oraculi Delphici. d ℂ Vnde & Lacedæmoni.) Vnde, *τῷ eſt pro ᾧ. refertur ad oraculum cuius meminit. Eſt alia ab oraculo Apollineo dilatatio.* Volens oſtendere Arceſilai generis ſtirpem ab Heraclidis propagari, Apollinis etiam oraculo Herculis poſteritatem Lacedæmone, Argi, & Pyli habitaſſe dicit. Tripartita Heraclidarum diuiſio eſt: ſiquidem Ariſtodemi filij Procles & Euryſthenes tenuere Laconicen, Temenus Argos, Creſphontes Meſenã: atq; ij Apollinis ſunt reuerſi imperio. Neque obſcurum eſt Aeginij liberos, Dymantem & Pamphilum, unà cum Heraclidis profectos eſſe. Inſuper Thebani Lacedæmonijs cohabitarunt.

e ℂ Diuina Pylo.) *ζαθέᾳ πύλῳ.* Per Pylum Meſenã accipit. Nam recentiores Pylum, cuius rex fuit Neſtor, non circa Triphyliam Arcadiæ, ſed iuxta Meſenã conſtituunt. f ℂ Meæ aũt uocis.) Hæc in perſona chori Libyci poëta dicit, uel in perſona Arceſilai. *ἠθοποιΐα ἢ προσωποποιΐα.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[a]Vnde nati uenerunt Theram uiri Aegidæ patres mei, [b]non citra deorũ conſilium & operam: ſed enim [c]fatum quoddam ad lautum duxit conuiuium. Hinc ſuſcipientes ô Apollo Carnéa tua, per ſympoſium celebramus mirifice conditã urbem Cyrenen, [d]quam ferro gaudentes hoſpites Troiani [e]Antenoris filij habitant. [f]Cum Helena enim uenerunt, ubi fumantem atq; euerſam patriam uidere,

EPODOS, COLON XIIII.

Martia ui.

a ¶ *Vnde nati uenerunt.)* Poëta uel in Arceſilai uel ſua perſona hæc dicens, uel Arceſilaum abuſq; Heraclidis genus ducere, uel ſeſe ipſum eſſe cognatum Arceſilao, oſtendere cupit. Ex Lacedæmone igitur Thebani qui illic cum ipſis habitarant, coloniam deduxerunt in Theram, ex Thera uero in Cyrenen. Nam Lacedæmonij cum iis qui à Lemniadibus & Argonautis deſcenderant, migrarunt primo Therã, deinde Cyrenen. Aegidas ergo Lacedæmonios appellat ab Aegeo, non Theſei quidem patre, ſed enim Thebano quopiam, unde Aegidarum familia Thebis. Migrarunt uero Thebani Lacedæmona primum cum Dorienſibus & Ariſtodemo, ut Ephorus autor eſt in Scholijs. ſecundo, ſub Timomacho. Proinde hæc eſt ſententia: Maiores mei Aegidæ, hoc eſt Thebani, ab Aegeo, unde Aegidarum tribus eſt Thebis, Lacedæmoni progeniti, hoc eſt, ex poſteritate propagati, Theram uenerunt per coloniam, per migrationẽ. Seſe ipſum Pindarus ita ad genus ferè Arceſilai pertinere oſtendit. Sed ad Arceſilaũ ſi quis referat, ei per me rurſum liberum erit. b ¶ *Non ſine Deorũ opera.)* Diuino Apollinis oraculo has maiorum demigrationes factas adſerit.

c ¶ *Fatum quoddam ad lautum conuiuiũ.)* Diuina prouidentia & oraculo Delphico Theræos in Libyam migraſſe præcedenti ode, in expeditione Argonautarum abunde ſatiſq; explicatum eſt. Lautum uero conuiuium, eſt περίφρασις Libyæ Cyrenes, propter ſoli fertilitatem, eiuſq; regni amplitudinem ac potentiam. πολύθυτον ἐς ἔρανον, ad conuiuium multis uictimis celebre. ἔρανον hic habet, quæ uox non ſimpliciter conuiuium ſonat, ſed tale ubi ſuum quiſq; cibum & ſymbolum adfert, ut ex Homeri Odyß. α. antea indicatum. Quanquã per Catachreſin poëtis familiarem pro εἰλαπίνη uſurpare potuit. Ideo autem multis uictimis conſpicuam lætitiam uocat, ipſam Libyæ Cyrenen, propter Carnẽa feſta. Nam Panegyris eſt Apollini dicata, quam τὰ καρνεῖα nominãt, à Carnẽio Apolline dicta. Heſychius, καρνεῖος, inquit, Apollinis epitheton eſt, fortaſſe à Carno Iouis & Europæ filio. Hinc ego auguror Carnum illum inſtituiſſe primum feſtiuitatem quandam, & ſolennem in Apollinis gratiam conuentũ, ubi uictimas illi ceciderunt, ac poſtea, ut moris erat, ſint cõuiuati. Hinc ergo, hoc eſt, à Thera uel Thebis ſuſcipientes Carnea tua: Aegidæ enim patriam religionem & panegyrin Carneorum, ſecum uſq; Cyrenen tranſtulerunt. De Carneis eſt apud Athenæum 4. δειπνοσοφιςῶν. Δημήτριος σκήψιος τὴν τῶν καρνείων φησὶ ἑορτὴν μίμημα εἶναι ςρατιωτικῆς ἀνωγῆς. τόπους γὰρ εἶναι ἐννέα μὲν τὸν ἀριθμὸν, σκιάδες δὲ οὗτοι καλοῦνται. σκηναῖς ἔχοντες παραπλήσιόν τι, καὶ ἐννέα καθ' ἕκαςον ἄνδρες δειπνοῦσι. πάντα δὲ ἀπὸ προςάγματος κηρύσσεται, ἔχετε ἑκάςη σκιὰ φρατρίας τρεῖς, καὶ γίνεται ἡ τῶν καρνείων παρὰ

Carnea

λακεδαιμονίοις ἑορτὴ ἐπὶ ἡμέρας ἐννέα. d ❨ Quam habitant.) *ἔχοντι τάν.* *Anaſtrophe eſt, pro ἣν ἔχουσι, Doricῶs, quã habent ferro gaudentes χαλκοχάρμαι: à χαλκὸς æs, & χαρμὴ bellum: hoc eſt, fortes bellatores. χαλκὸς hic poëtica catachreſi pro σιδήρῳ, id eſt, ferro accipi poteſt: & χάρμη à χαίρομαι lætor, pro lætitia. Nam per antiphraſin bellum ſignificat, quod illic minimum ſit uoluptatis: uei ſimpliciter, à gaudio, ſed uictoris: uictoria enim plurimum exhilarat, lætosq́; reddit.* e ❨ Antenoris filij.) *ἀντανορίδαι. In deuaſtatione Ilij, Græci pardaleo Antenoris domo pepercerunt, ſigno dato militibus, ut neminem ex Antenoris familia læderent: unde confecto excidio, Menelaum cum ſuis unà Antenor eſt ſequutus. Menelaus uentis non adeò ſequundis in Libyam eſt perlatus, ubi Antenoridæ, longo errore defatigati reſederunt.* f ❨ Cum Helena enim.) *Exciſa uidelicet & diruta Troia, ut iam narratum.* g ❨ Martia ui.) *Hoc eſt, belli potentia & acerbitate.*

[a]Equeſtrem uero gentem diligenter [b]ſuſcipiũt ſacrificijs, uiri, [c]quos Ariſtoteles uelocioribus nauibus duxit, ſali altam ſemitã aperiens, muneribus eos ueſtigantes. [d]Præterea maiora deorum nemora cõdidit, rectaq́ protenſam ac [e]leuem uiam Apollineis ſacris, [f]quibus propulſantur mala, fecit, ut [g]lapidibus ſtrata equinis ungulis calcata ſonantiorẽ ſtrepitũ cieret, quæ difficilis antea duraq́ fuerat. [h]Illic [i]in ultimo foro, [k]ſeorſim ab alijs regibus in monumentũ Battus eſt repoſitus

a ❨ Equeſtrem.) *Ab honore fato perfunctos Antenorides ſequuto, hic laudat. τόδ' ἐλάσιππον ἔθνος, equos agentem, equeſtrem, bellicoſam gentem, ipſos nimirum Antenorides Troianos.* b ❨ Sacrificijs ſuſcipiunt.) *δέχονται θυσίαισιν, hoc eſt, defunctos etiamnũ ueluti deos colunt. ἰχνέοντές σφε, inquirentes illos, monumenta illorum uiſitantes. δωροφόροι, munera & uictimas adferentes.* c ❨ Quos Ariſtoteles.) *τοὺς ἀριστοτέλης. Periphraſis Cyrenæorum. Antenoridarũ ergo hic tanquam piorum meminit, certe mirifice, quod etiam ex fato in Libyam peruenerint, ad eosq́; rurſum oraculo Apollinis maiores Arceſilai ſunt deducti: ſanctos & pios & bonos fuiſſe Libyæ eos principes adſeuerans, quibus Battus uel Ariſtoteles ſe ſocium fecit.*

fecit. d ℭ *Præterea maiora deorum.*) *Arebus geſtis Battum laudat. Cyrenen condidit, & ampliorem reddidit: plateam antea aſperam lapidibus ſtrauit, ut eſſet plana ſacris & pompis, quæ in templum Apollinis illò ferebantur.* e ℭ *Leuem.*) πεδιάδα *leuem, planam.* f ℭ *Quibus propulſantur mala.*) ἀλεξιμβρότοις, *mala ab hominibus propulſantes, uel oblationes, uel ſupplicationes.* g ℭ σκυρωτὴν.) *Plateã ſcyroten uocat, quod idem ualet cum dictione* λιθόστρωτος, *uernacula lingua die ſteynſtraß: à* σκύρος, *quod lapidum, uel decidentem in lapidum cælatura uel inciſione puluerem ſignificat. In hoc uico Caſtoris etiam & Pollucis templum fuit.*

h ℭ *Illic.*) χῶθα. *Alia ueneratio Batti, fatum eius inſecuta.* i ℭ *In ultimo fato.*) πρυμνοῖς ἀγορᾶς, *hoc eſt, extrema fori parte. Metaphora ducta à* πρύμνη, *quæ dictio puppim, nauis poſteriorem illam partem ualet.*
k ℭ ἑτέρωθι. *Ad alteram partem, uel ſeorſim ab alijs.*

STROPHE IIII. COLON XIIII.

[a]Beatus quidem apud ſuos erat, ac rempublicam ſuam colens auguſtus heros uiuebat, ideoq; in foro humatũ uoluere, quum cæteri reges ante portam ciuitatis ſepulturã nacti ſint. [b]Ingentem itaq; uirtutem molli rore conſperſam, [c]unà cum hymnorum perfuſionibus, [d]terreſtri mente alicubi audiunt maiores tui, ſuam nimirum felicitatẽ, ac filio tibi ſuo [e]cõmunem iuſtamq; gratiam ô Arceſilaë: [f]quem in cœtu iuuenum decet, [g]aureum gerentem enſem celebrare Phœbum,

a ℭ *Beatus quidem.*) *Ab honore, quo uiuentẽ proſecuti ſunt: nempe & manſuetudine & clementia, atq; ſepultura, quam propter uirtutem & amorem erga rempublicam ipſi in foro inſtituerunt, extollit: quum aliorũ regum ſepultura, uel ante regiam, uel ante portam urbis eſſet. Quantum ab alijs regibus diſcreparit & excellentior fuerit, uel ipſa tumulatione ob oculos ponit.*

b ℭ *Ingentem itaq; uirtutem.*) *Ad Arceſilaum redit, eum à uirtutibus & Pythia uictoria laudans. Maiores tui Battus & progenitores exhilarantur ô Arceſilaë, uirtutem tuam qua eximius es audientes, conſperſam molli rore, hoc eſt, fœcundam: uirtus molli rore conſpergitur: ut ros enim irrigat prata, & rore conſperſa fertilia redduntur, ſic uirtus tua fœcunda eſt. Molli rore, id*

eſt odis & poëmatis. c ¶ *Vnà cum hymnorum ſuffuſionibus.*) *Quid per rorem metaphorice intelligat, ipſe exponit, dum inquit,* κώμων δ' ὑποχεύμασιν. *Eſt fœcunda uirtus tua molli rore, id eſt hymnorū ſuffuſionibus.* d ¶ *Terreſtri mente.*) χθονίᾳ φρενί. *terreſtri mente, ideo quod defuncti maiores, ueluti in terra iaceant, quaſi in monumentis animæ quoq; recubent, poëtica loquendi forma.* e ¶ *Cōmunem ſibi gratiam.*) κοινὰν χάριν, *cōmunem gratiam, id eſt oblectationem. Et ipſis tibiq; grata eſt, eritq; tua (qui filius & ipſorum es poſterorum de numero) uirtus.* f ¶ *Quem in cœtu.*) *Gratum eſſe debere Apollini Arceſilaum innuit, ut qui eius beneficio Pythiam uictoriam, cuius ipſe præſes, retulerit: ut in ſequenti Antiſtrophe perſequetur uates. Eſtq; hic enallage perſonæ, à prima enim ad tertiam tranſilit: O Arceſilaë, quem decet, te ſcilicet.* g ¶ *Aureum.*) χρυσάορ *Apollinis epitheton, quod aureum enſem geſtet, hoc eſt, quod aureis radijs terrā hanc & mundum illuſtret.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[a]Cuius beneficio pulcherrimā ſumptuū perſolutionem [b]ex Pythijs retulit, [c]gratioſum nempe uictoriæ melos. Nam & illum ipſum quem dixi [d]uirum, prudentes inquam laudibus uehunt. [e]Mentem ætate quidem meliorē paſcit, linguaq; & fiducia inter cæteras aues alas expandens [f]aquila erat, [g]certaminisq; eius robur inſtar muri perſiſtebat, [h]inter Muſas à chara uſq; matre uolatilis repertus eſt, ſapiēs [i]ac iuxtà auriga mōſtratus.

EPODOS, COLON XIIII.

[k]Quicquid egregiorū morum apud ciues fuit, primus aggreſſus eſt. [l]Deus illi nunc prouide fortitudinem & potentiam perficit, [m]quam & in poſterum, ô felices Saturnij circa opera & conſilia illi donetis, nec fructus arborū corrumpens uentorum hyberna uis, tempus eius [n]laceret. Cæterum Iouis magna mens bonorum hominum feli-

citatem

citatem gubernat. Hunc & Olympicã uictoriam Batti generi dare precor, perinde ac Pythium ei conceſsit munus, honorem'ue.

a ℂ Cuius beneficio.) *Quia hic ſumptuum meminit, magno conſtitiſſe Arceſilao hanc uictoriã arguit: tamen uictoriam omni ſumptu præſtantiorem eſſe.* *b* ℂ Ex Pythijs.) πυθωνόθεν *aduerbium locale, pro* ἐκ πυθῶνος. *c* ℂ Gratioſum uictoriæ melos.) *Hymno quo uictor celebratur, omnem ſumptum, quem in Pythijs ludis fecerit, perſolui adſerit.* *d* ℂ Virum.) *Dilatatio eſt uictoriæ.* *e* ℂ Mentem ætate potiorem.) *Iuuenem Arceſilaum ob canam prudentiam laudant, inquit. Inſigne certe encomion eſt, præter ætatem quempiam ſapientia & eloquentia exornatum eſſe.*

f ℂ Aquila erat.) *Præclara cõparatione, aquilæ eum confert. Vt aquila omnium uolatilium eſt præſtantiſsima & altiſsimi uolatus, ſic inter ſuæ ætatis principes Arceſilaus omnium & eloquentia & prudentia eſt optimus, eſt excellentiſsimus.* *g* ℂ Certaminisq; eius.) *Fortitudinẽ eius in certamine, muro confert. Per admirationem etiam legi poteſt,* οἷον πύργος: *quale eius robur in certamine? inſtar muri profectò.* *h* ℂ Inter Muſas.) *Literis ipſum à teneris unguiculis cõuerſatũ eſſe uult. A matre fuit uolatilis. Metaphora eſt. hoc eſt, à puero ingenio, ſapientia & prudentia clarus ita fuit, ut ueluti maturis alis uolare potuerit: id eſt, perfectus natura in intellectu & literis fuerit, perinde ac alterius opera nõ eſſet uſus.* *i* ℂ Ac iuxtà ſapiens auriga.) ἁρματηλάτης σοφός. *A felici currus adminiſtratione.* *k* ℂ Quicquid egregiorum morum.) ὅσαι. *Ab exemplo uirtutum, & moribus Arceſilai.* *l* ℂ Deus ei.) θεός τε οἱ. *A bene fauente, præſenteq; diuina clementia.* *m* ℂ Quam & in poſterum.) καὶ τὸ λοιπόν. *Peroratio eſt, qua ſuo more, ut florenti in poſterũ felicitate, Dei benignitate, Arceſilaus perfruatur orat.* *n* ℂ Laceret.) δαμαλίζεσθαι, *petulantem eſſe, laſciuire inſtar uitularum: à* δάμαλις *uacca: quo uerbo utitur poſthac Pindarus II. Pythiorũ ode, Antiſtrophe ſecundæ ſtrophes.*

k

XENOCRATI AGRIGENTINO CVRRV, ODE VI.

STROPHE I. COLON IX.

A[a]Vdite, iam enim [b]nigroculæ Veneris, [c]Gratiarumue agrum perambulamus, umbilicum uidelicet horriſonæ terræ, [d]ad templum accedentes: [e]illic felicibus [f]Emmenidis, [g]fluuialiq; Agrigento & Xenocrati, paratus [h]hymnorũ Pythia de uictoria theſaurus, in pulcherrimo repoſitus eſt [i]Delphico ſaltu.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quem neq; hybernus imber ſubitò cõcitatus & aliunde adſcitus, unà cum immiti turbidæ nebulæ exercitu, neq; uentus cum omnia rapienti [k]turbine ad angulos maris uerberatus, auferet: [l]faciem habens puro in uiro, patre tuo ô Thraſibule: at communem generi tuo glorioſam uictoriam mortalium ſermonibus [m]in Criſæ concauitatibus annunciabit.

ENARRATIO.

Argumentum. *Xenocratem Agrigentinum laudat, qui uictor euaſit Pythiade 24. Quod hymni non omnes pro rerum geſtarum temporibus ſint digeſti, planum eſt ex hoc, quod Arceſilaus, cuius in priori ode meminit, uictoria coronatus Pythiade 31. Non triade, ſed dyade ſectionũ hic uſus eſt poëta, nouem colis Strophe ſemp & Antiſtrophe contextis, omiſſa Epodo. Euchit ergo ipſum à patria, à Pythia uictoria, ac ſtatim orationem ad filium transfert ſanè Thraſybulum, ad finem uſq; huius odæ in eius præconijs perſeuerans: ut non immeritò epigrapha huius hymni talis eſſe debeat:* XENOCRATI *Agrigentino, & filio eius Thraſybulo, curru. Ipſum itaq; filium à pietate cum erga deos, tum parentes, à modeſtia, ſapientia & literis, ab equitatu, à candore, ac dulci cum amicis conuerſatione, extollit.* a (Audite.) ἀκούετε. *Ab apoſtrophe ad auditores*

tores

tores,uel ad eos,qui ſuum hunc hymnum ſint perlaturi,hunc hymnum orditur: prima uoce attentos eos reddens. b ℂ Nigroculæ.) ἑλικώπιδος ἀφροδίτης, *Veneris nigros oculos habentis: per ſynecdochen pro formoſæ.*

c ℂ *Gratiarũ agrum.) Metaphora eſt,pro amœniſſimo,quem ipſæ Charites incolant & Venus, ob iucunditatem ſuam. Ratio eſt,quur aureis arrigere debeant: formoſæ enim Veneris & Gratiarum perambulamus agrum. Allegoria eſt, cuius hæc eſt ſententia: Xenocratem laudaturi pulcherrimã præconiorum eius & iucundiſſimam præ manibus habemus materiem.* d ℂ *Ad templum.) Manet in cœpta allegoria. Senſus eſt: Laudaturi Xenocratẽ Agrigentinam,accedimus templum, ubi eſt umbilicus horriſonæ terræ,hoc eſt, Pythonem, quæ eſt in medio terræ ſita,ut ſuprà cõmemoratũ. Quur horriſonam uel frementem tellurem admodum uocat? An ideo quod Permeſſus fluuius Parnaſsi præterlabatur Pythonem? uel, quod oracula illic Apollinis ualdè ſonent, ac nunquã non præſtò ſint?* e ℂ Illic.) *Quid ex templo Pythij Apollinis relaturus ſit, explicat. Inde uictoriã Pythiã adferemus,cuius illic monumentum cernitur in gloriam Emmenidarum, Xenocratis & Agrigenti.*

f ℂ *Emmenidis.) Per Emmenidas maiores Xenocratis intelligit. Hippoſtratus apud Interpretẽ, in Siciliæ genealogijs adſerit Emmenidẽ & Xenodicum Thelemachi filios eſſe. Emmenidæ præterea eos eſſe nepotes & poſteros, qui Theronis & Xenocratis temporibus in Sicilia floruiſſent. Xenodici uero liberos Hippocratem & Capyn poſtea eſſe abactos.* g ℂ *Fluuiali.) Agrigentum fluuiale nominat, quod eiuſdem nominis fluuius præterfluat,ut in Olympijs eſt uidere.* h ℂ *Hymnorum theſaurus.) Dura ac dithyrambica metaphora. Hymnum ſuum theſaurum nominat, atq; eum neq; ab ullo imbre, uel uento demoliendum unquam adſerit. Nam ſolæ literæ, reliquis caducis bonis pereuntibus, manent. Præterea quod imbrem inmitem turbidæ nebulæ exercitum uocat, imbris eo nomine originẽ exprimit. Nam ut Phyſici ſentiũt, & Socrates cum Strepſiade in Nebulis diſputat, & Plinius in 2. hiſtoriæ naturæ habet, imber naſcitur ex humore uel exhalatione uel uapore per ſolis calorem in aëra ſubleuato,qui ſi nubibus claudatur,ruptis tandem nubium membranis in imbrem diſpergatur.* i ℂ *Delphico ſaltu.) Locum ubi uictoriæ conſecratum ſit encomium, ponit. Eſtq; Delphicus ſaltus, periphraſis Pythonis, uel etiam Delphorũ, ſeu templi Apollinis.* ἀπολλωνίᾳ νάπῃ, *in Apollineo ſaltu.* νάπη *ſaltus eſt uel ſyluoſus locus: qua ſignificatione Nicander in Alexipharmacis utitur. Eiuſdem ſignificationis* νάπος *eſt apud eundem autorem in Theriacis,dum inquit,de Chironia,uel Centaurio loquens:*

–ἠδ' ὑπὸ νάπης

ῥίζα, καὶ ὁ Βυθόωσσα πελεθρόνιον νάπος ἴχει.

Hic uero τὴν νάπην *campũ quidam putant, in quo equeſtria certamina ſint acta. Alij in treis parteis* Delphos *ſecerni aiunt, quarum una quidem ſit ſumma, altera media, in qua etiam eſt quæ uocatur* Nape. *Atqui ſummatim pro* Apolli*neo templo accipitur hic.* k ℭ Turbine.) χόρας, *cœni lapidumq; miſtura eſt, uel turbo. Magna laus hymni. Talis eſt theſaurus repoſitus* Xenocra*ti ac* Thraſybulo, *quem neq; imbrium uis, neq; uehemens uentorũ turbo unquã diripiet, uel diſcerpet, uel abolebit.* l ℭ Faciem habens.) φάος δὲ πρόσωπον. *Subaudiendum eſt,* ἔχων. *Hactenus à* Pythia *uictoria laudauit* Xe*nocratem, nunc præconium patris ad filium* Thraſybulum *traducit. Laus enim filij in patrem etiam reſilit.* m ℭ In *Criſæ concauitatibus.*) *Criſa* Del*phorum oppidum eſt. Atqui hic repetendum quod in origine* Pythiorũ *annotatum eſt,* Pythonem *dictam etiam* Napen, Petreeſſam *&* Criſam. *Sic, in* Cri*ſæ cõcauitatibus, accipiendum hic erit, pro* Pythonis *locis. Mortales genus tuum prædicabunt ô* Thraſybule, *ob uictorias cum tibi tum etiam tuis partam in* Pythijs *ludis.*

STROPHE II. COLON IX.

[a]Tu itaq; tenens ipſam dextrè rectam admonitionem ducis, quam olim Philyræ filium Chironem in montibus fortiſsimo Achilli parentibus
„ deſtituto cõmendaſſe ferunt: nempe [b]Saturnium
„ Iouem, & coruſcationis & fulgetri grauiter tuen
„ tem gubernatorem, præ cæteris colendum eſſe:
„ neq; unquam honore tali ſtatam parentũ uitam
„ priuandam.

ANTISTROPHE, COLON IX.

[c]Sic & generoſus quondam Antilochus hanc ſententiã ferens pro patre occidit, crudelem belloq; obuios perimentem Aethiopũ ducem Memnona adortus. [d]Siquidem Neſtoreũ currũ equus impediebat, Paridis telis ſauciatus, hic uero †robuſtam haſtam adminiſtrabat. [e]Meſſenij tum ſenis perturbata mens filium ſuum inclamauit.

†*duram*

STROPHE

STROPHE III. COLON IX.

[f]Vanus autem ſermo eum non auertit ab inſti tuto: permanens enim diuinus ille uir, ſua morte patris uitam comparauit. Viſus eſt ergo ueterū poſteritati, mirandum hoc opus perficiens circa parētes, ſummus fuiſſe uirtute. At [g]illa iam negli guntur. Ex noſtris uero uel Thraſybulus ad pa- ternam regulam potiſsimum conſcendit,

ANTISTROPHE, COLON IX.

[h]Patruumq́ꝫ ſuum adiens, omnem ei ſplendo- rem indicauit, [i]mente diuitias cōtinens, neq́ꝫ in- iuſtam neq́ꝫ ſuperbam ætatem tranſigens. [k]Sa- pientiam porrò è Muſarum adytis comparans: [l]teq́ꝫ terræ quaſſatorem Neptune, qui equeſtrem ludum periucundo animo reperiſti, totis uiribus accedit. [m]Præterea dulcis illius in amicis conuer- ſationibus mens, apum etiam cancellato operi reſpondet.

a ℂ *Tu itaq; tenens ipſam.) Laus filij, à pietate erga deos & parentes. Confert autem Thraſybulum Achilli. Quemadmodum, inquit, Achilles præ- ceptoris ſui Chironis inſtitutioni obſecutus, pius & erga Deum & homines ui- xit: ſic tu Thraſybule Deum uereris & parentes obſeruas.* *b* ℂ *Saturniū Iouem.) Duo prima Decalogi mandata, de religione in Deum & reuerentia in parentes, gentibus etiam cordi fuiſſe, ueterum philoſophorum, rhetorum & poëtarum Græciæ ſcripta teſtantur. Nec opus eſt hic adferre, quæ Phocylides, Pythagoras, Ariſtoteles, Iſocrates, in hanc ſententiam memoriæ prodiderint, quum ſint nemini non exploratiſsima. Qui in hiſce duobus mandatis ſpiritum duxerit, & reliqua uita exprimet: ex duorum enim priorum neglectu, reliquo- rum etiam uiolationem ſequi neceſſum eſt. Pius ergo fuit & bonus uir Achilles, dein Antilochus, & hic poſtremo Thraſybulus, dum Deū & parentes ſuos ſunt uenerati. De ciuili hic uirtute loquor.* καὶ γὰρ τίς οὐκ οἶδε τὴν πρώτην ἐντολὴν τοῦ δεκαλόγου πᾶσι πανσυδίη ἔθνεσι ἄγνωστον ὀψιτέλε-

σόντι καὶ ἀτέλεσον ἐιν. *Liberis autem uerbum illud Dei memori mente ſemper uolutandum eſt, Venerare patrem & matrem, ut multā ætatem ſuper terram ſpiritū ducas.* ε ℂ *Sic & generoſus quondam.*) ἐγγένετο καὶ πρότερον βιατάς. *Fortem & generoſum ſonat* βιατὴς, *à* βία *deducta uox. Antilocho Neſtoris filio, qui pro patre ſuo mortem oppetijt, Thraſybulū confert, elegantiſſima dilatatione hunc hymnum amplificans. Non quod conſimilem ad modum à patris ceruice arcuerit hoſtis gladium Thraſybulus, uerum quod non minus pius in parentem ſuum Xenocratem fuerit, atq; Antilochus in Neſtorem. Meminit & Penelope huius Antilochi fata, ſed non à Memnone, uerum ab Hectore uictum dicit: quanquam Penelopen ex famæ relatu errare nō nou indecorum fuerit:*

Siue quis Antilochum narrabat ab Hectore uictum,
Antilochus noſtri cauſa timoris erat.

d ℂ *Siquidem Neſtoreum currum.*) *Meminit & Homerus, quomodo equus currum Neſtoris impedierit, cum ait:*

σὺν δ᾽ ἵππους ἐτάραξε κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.

Quod uero pro patre occubuerit Antilochus, ſummatim Homerus oſtendit cum inquit, Odyſſ. 4.

τόν ῥ᾽ Ἠοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός.

e ℂ *Meſſenij ſenis.*) *Meſſenius ſenex, periphraſis eſt Neſtoris, qui eſt è Meſſena regione & urbe, non longe à Pylo ſita, ut Stephanus & Strabo habent. Inclamauit & deplorauit filium ſuum Antilochum à Memnone intereuntem Neſtor.* f ℂ *Vanus ſermo.*) χαμαιπετὴς δ᾽ ἄρ᾽ ἔπος, *uanum, prauum, in terram decidens. Irritus ſermo patris non auertit Antilochum ab inſtituto, quo minus aggrederetur Aethiopem.* g ℂ *Illa iam negliguntur.*) *Hodie non multi reperiuntur, qui ſeſe Antilochi in morem gerant. Vel per correctionem & reditum accipi poteſt: quaſi dicat: Sed hæc iam faciemus miſſa, & ad inſtitutū reuertemur.* h ℂ *Patruumq; ſuum.*) *Auunculum Theronem ſcilicet, is enim frater Xenocratis patris Thraſybuli fuit.*

i ℂ *Mente diuitias cōtinens.*) νόῳ δὲ πλοῦτον ἄγει. *Id eſt, ratione quadam diteſcit. uel, ob potentiam ſuam & diuitias non erigit criſtas, non eſt arrogans, non faſtuoſus: ab inſigni cum prudentia cōmendans. Mente diues eſt, animi bonis clarus eſt.* k ℂ *Sapientiam porrò.*) *A ſapientia ex bonis literis parta.* l ℂ *Teq; terræ quaſſatorem Neptune.*) τὶν τ᾽ ἐλελίχθον. *Neptuni eſt epitheton* ἐλελίχθων, *terræ cōcuſſor. Ab equeſtri certamine. Neptunus enim equeſtris deus eſt.* m ℂ *Præterea dulcis illius in amica cōuerſatione mens.*) *A candore & amica apud coëtaneos conuerſatione. Mentem*

Thraſybuli

Thraſybuli adeò candidam, adeò in conuerſatione dulcem eſſe ait, ut uel mel ipſum dulcedine ſua uincat.

MEGACLI ATHENAEO QVADRIGA, ODE VII.

STROPHE I. COLON VII.

PVlcherrimum[a] clariſsimæ ciuitatibus Athenæ proœmium, haud uulgaris potentiæ Alcmæonidarũ generi præbent, ut inde fundamentum iaciatur hymnis, quos equi meruerunt. [b]Quam enim patriam, quam'ue domũ incola ego Græciæ Megaclis ædibus præſtantiorẽ deprædicare potero?

ENARRATIO.

Megacles, cui hæc ode inſcripta eſt, Athenienſis, uicit quadriga Pythijs ludis. Ad Alcmæonem hic genus ſuum retulit ditißimum illum. Siquidem quum ad Crœſum is perueniſſet, à rege illi permiſſum, ut ingreſſus gazophylacium, quantum uellet exportaret. Indutus ergo cothurnis, Dionyſiacis calciamentis, factoq́; ſinu, auro ſeſe oppleuit: quin & capillis aurum illigauit, oriq́; ſuo iuxtà indidit, ut ita præ pondere uix incedere poſſet. Quo ex geſtu ad riſum effuſus rex, alijs illum maioribus honorauit muneribus. Hinc Alcmæon ille omnium celeberrimus in Attica factus eſt. Ab hoc Alcmæonidæ, qui Piſiſtratidarum tyrannidem abrogarunt. Laudat Megaclem à patria, à ſua maiorumq́;, uictorijs. Argumentum.

a ¶ Clarißimæ ciuitatibus.) Quia Megacles Athenienſis eſt, hymnus illius uictoriæ dicatus, prius & antiquius exordium habere non poteſt, quàm ab ipſis Athenis. μεγαλοπόλιες nominat, ad Theſei regis prudentiã reſpiciẽs, qui multos uicos Atticæ ſparſos, in unam urbem Athenas collegit ac tranſtulit, ut Iſocrates in encomio Helenæ teſtatur. b ¶ Quam enim patriam.) A patriæ claritudine. Athenas omnium Græciæ urbium clarißimam eſſe ait: quod nullis argumentis confirmationis eget: præclara enim eius urbis facta, & excellentißima in omni eruditionis genere ingenia, uel hodie uſq; teſtantur.

ANTISTROPHE, COLON VII.

Siquidem per omneis urbes ſermo de[a] Erechthei ciuibus habetur, [b]Apollo Pythiam illi domũ

tuam admirandã parauerũt. [c]At uero me quinq; Iſthmiæ uictoriæ trahunt, una excellens item Olympiaca, duæq; Delphicæ,

EPODOS, COLON IX.

O Megacles, & ueſtræ & maiorũ. [d]Ob recentem quidem felicitatem gaudeo, uerum & quadantenus doleo, reputans inuidiam, quæ permu
» tare rerum proſperum ſucceſſum conſueuit. [e]At-
» qui uulgatum eſt, uaria homini florenti conſtitu-
» to fortuna contingere.

a ℂ *Erechthei ciuibus.) Periphraſis aſt Athenienſiũ. Erechtheus enim Athenarum princeps fuit, ut Iſocrates in Panegyrico teſtimonium dicit. hinc Erechthidæ Athenienſes dicuntur.* *b* ℂ *Apollo Pythiam.)* οἳ τεόντε δόμον. *Incenſo per Piſiſtratidas tyrannos Apollinis templo, Alcmæonidæ ab ijſdem in fugam acti, ſe templũ reædificaturos ſunt polliciti. Acceptis ergo pecunijs, collectaq; manu, in Piſiſtratidas ſeſe armarunt: deinde uictoria potiti, multo tripudio & gratiarum actione ſuum Apollini templum inſtaurarunt.*

c ℂ *At uero me.)* ἄγοντι δ' ἐμὲ. *A uictorijs, ſcilicet Iſtmijs, una Olympia, duabus Pythijs.* *d* ℂ *Ob recentem felicitatem gaudeo.) Hoc eſt, ob uictoriam hanc Pythiã recens partam lætor: uerum doleo inuidiæ nomine, quæ propterea te impetit. Ariſtarchus hanc oden uictoris incidiſſe in threnos (quos item ſcripſerat) Hippocratis cognati Megaclis affirmat. Verũ ſimpliciter accipi poteſt de inuidia, uirtutem ſemper comitante: unde & gnomen ſtatim conſolatoriam adijcit, quaſi animare uelit Megaclen, ne uel pili faciat ſuos oſores. Eam enim ſtabilem eſſe felicitatem, quæ inuidia & quibuſdam infortunijs temperetur, ne nimium criſtas nimia felicitas erigat.* *e* ℂ *Atqui uulgatum eſt.)* οὕτω κεν ἀνδρί. *Ea eſt ſtabilis & firma felicitas, quæ ſubinde bona & mala ſuſtinere poßit: nam ſuum cuiq; felicitati malum ferè appenſum eſt: perinde ac Homerus etiam teſtatur:*

τὸν περὶ μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τε.

ARISTO-

ARISTOMENI AEGINETAE LVCTATORI, ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.

O Amica menti & cogitationi Tranquillitas, ô [a]Iuſtitiæ gnata, urbes maximas conſeruans, [b]& conſiliorũ & bellorũ excellentiſsimas claueis habens, [c]Pythionicum Ariſtomeni honorem ſuſcipe. Tu enim [d]quod molle & mite eſt, & facere & ferre potes, temporis ipſo, ut res tulerit, procurſu.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Tu quoties immanſuetã quis in corde iram cõtraxerit, aſpera ægreferensq́ occurris, proq́ uiribus tuis [e]iniuriam in ſentinam ponis. [f]Te neq́ Porphyrio, quum præter fatum certaret, obſeruauit. [g]Precioſiſsimum ſanè lucrum habet, quod ex ædibus uoluntarij donantis retulerit quiſquã.

EPODOS, COLON XI.

Iniuria quidem arroganti, ſuo tempore noxia eſt. At neq́ [h]Cilix Typho [i]multorum capitum, neq́ [k]Gigantum rex tranquillitatis potentiã effugit. Domiti ſunt enim, [l]hic Iouis fulmine, ille Apollineis telis. [m]Qui Apollo benigna mẽte, [n]Cirrhæ, [o]Parnaſsia herba, [p]Doricaq́ laude coronatum [q]Xenarcis filium ſuſcepit.

ENARRATIO.

Ariſtomenem Aegineticum, qui uicit Pythiade circiter 35. luctã, cõmendat, à patria, à uictoria cognatorum & ſuis: à fortitudine. Inſigne porrò huic hymno attexit exordium, tranquillitatem ſiue pacem graphice depingens. Conſonat huic proœmio Pſalmus ille Dauidicus: Ecce quàm bonũ & quàm iucun- *Argumentum.*

dum. Commendat autem pacem & tranquillitatem, ſiue propter Aeginetarum politiam, ſiue uictoris Ariſtomenis manſuetudinem. Videtur mea quidem opinione ad nomen ipſum poëta reſpexiſſe, ac mores nomini pulchre cõuenientes perpendiſſe, dum à tali exordio hanc oden auſpicaretur. Sonat enim optimæ mentis hominem ἀεισομένης. *Iam quid melius, quid iucundius, humanitate, tranquillitate, pace, manſuetudine?* a ℭ *Iuſtitiæ filia.*) δίκης θύγατερ. *Iuſtitiæ filiam poëtice tranquillitatem facit.* b ℭ Et *conſiliorum.*) *Egregium tranquillitatis & concordiæ, imò aureum præconium: tranquillitas, pax & concordia, cum pacem tum bellum adminiſtrat.* c ℭ Pythionicum *honorem.*) *Precatur, ut ipſa diua* ἡσυχία *benigne hymnũ hunc, in laudem Pythiæ Ariſtomenis uictoriæ factum, ſuſcipiat.* d ℭ Quod *molle eſt.*) *Ea tua natura eſt, ut poßis quæ ſunt mollia & iucunda, cum facere tum ſuſtinere: deinde, quæ dira ſunt & atrocia, rurſum potes arcere, uel mitigare.*

e ℭ *Iniuriam in ſentinam ponis.*) ἄντλον *& mare & ſentinam* Homero *ſignificat, dum inquit:*

ἄντλῳ δ᾽ ἐν δ᾽ ὄπηνοι πεσοῦσ᾽ ὡς εἰναλίη κήϊξ.

Ergo τιθεῖν ἐν ἄντλῳ, *ponere in ſentinam,* Pindaro *allegorice eſt ſubmergere, componere, compeſcere,* ἐκποδὼν ποιεῖν. f ℭ Te neq; Porphyrio.) τὰν δὲ πορφυρίων. *Contrario exemplo amplificat tranquillitatis encomium. Porphyrio gigas ille, atheus, expers quietis, pacisq; fuit.*

g ℭ *Precioſißimum ſanè lucrum.*) κέρδος φίλτατον. *Gnome eſt, qua Porphyrionis factum improbat, ac nequiter & uiolenter eum egiſſe probat, dum Ioui unà cum cæteris reluctatus eſt, & cœlum Ioui adimere niſus. Munus, inquit, optimum eſt illud, quod ab hilariter dante amico quiſpiam accipiat. Verum nihil lucrum tum prodeſt, ſi rapina, fraude & iniuria partum ſit. quaſi dicat: Tu Porphyrio, tuq; Typho, non debebatis, tranquillitate uiolata, Iouem laceſſere, & ab eo auferre, quod ſponte ſua uobis non offerebat.*

h ℭ Cilix Typho.) *Typhonem gigantem, quem ſuprà in quarta* Olympiorum, *& prima* Pythiorum *ode in Sicilia poſuit, nunc in Ciliciam transfert. Ratio eſt, quod* τύφειν *ardere ſignificat. Vnde ubi igni nocturno montes ardent, illic humatos eſſe gigantes poëtæ finxerunt, ut prima* Pythiorum *ode perceptum. Meminit & aliorum & Porphyrionis* Horatius *in* 3. Carminum.

i ℭ *Multorum capitum.*) πολυκάρανον *hic nominat, quẽ* 4. Olympiorum *hymno* ἑκατογκέφαλον *dixit* Typhoëa. k ℭ Gigantum rex.) *Per gigantum regem num Porphyrionem uel Briareon accipiat, candidus lector iudicet.* l ℭ Hic Iouis.) *Typho Iouis flumine ictus, Porphyrion Apollinis ſagittis traiectus perijt.* m ℭ Qui *benigna.*) ὃς δ᾽ εὐμενεῖ.

μήτρει. Pulchre exordium applicat ad manſuetum Ariſtomenem Pythium uictorem, ubi ad Pythium de induſtria Apollinem peruenit. n (*Cirrhæ.*) *Delphorũ oppidũ Cirrha eſt: pro Delphis accipitur.* o (*Parnaſia herba.*) πόα παρνασία. *Herba Parnaſia laurus eſt, Apollini ſacra.* p (*Dorica laude.*) *Per Doricã laudem, Aeginetarũ hymnus intelligendus eſt: Dorienſes enim ab Argo in Aeginam demigrarunt, ut Scholia.* q (*Xenarcis.*) *Xenarces pater eſt Ariſtomenis: hoſpitalẽ & liberalem ſonat, à* ξένος *hoſpes, &* ἀρκέω *ſufficio, præbeo.*

STROPHE II. COLON IX.

Proinde iuſtitiæ ciuitate florens inſula Aegina, [a]à Gratijs non excidit inclytis [b]Aeacidarum uirtutibus apprehenſis. Conſummatã iaminde ab initio gloriam habet, tum quod pleriſq; ſemper uictricibus in certaminibus decantatur, tum quod excellentiſsimos celeribus prælijs heroës educarit.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quæ certe [c]uirorum ornamenta ſunt. [d]Atqui hac uice non mihi tempus ſuppetit, ut longa concione Aeginam prædicem, lyra, molliq; cantu, ne ſatietas aduentu ſuo moleſta ſit. [e]Quod uero ante pedes meos currit, eat. [f]Tuæ res Ariſtomenes præclaræ, circa meã artẽ recentiſsimæ uolãt.

EPODOS, COLON XI.

Veſtigia nanq; fratrũ matris [g]per luctam imitatus, [h]Theognetũ Olympico certamine non redarguis, neq; Clytomachi in Iſthmo robuſtis membris partam uictoriam confundis: multiplicans [i]Midylidarũ gentem ſermonem fers illum, quẽ olim Oëclis filius Amphiaraus, quum Thebis ſeptem portas habentibus filios acriter inter

ſeſe pugnantes cerneret, protulit:

STROPHE III. COLON IX.

Quando ex Argo altera expeditione, poſteri Thebas profecti ſunt.

a ☾ *A Gratijs.)* *A patria Aegina uictorem euehit. A Gratijs non excidit, hoc eſt, Aegina humanitate, mutua beneficentia & amicitia floret.*

b ☾ *Aeacidarum.)* *Inclytas Aeacidarũ uirtutes ſequens. Aeacidæ ſunt Aeaci & filij & nepotes uel poſteri. Filij eius ſunt Telamon, & Peleus: Telamonis, Aiax & Teucrus: Pelei, Achilles. Aeginam autem incoluit Aeacus, ut eſt uidere apud Iſocratem in Euagora, ut & in Olympijs indicatum. A præclaro ergo principe Aeaco, ab ingenijs certaminibus experiundis accõmodatis, ab inſignibus heroibus extollit. Valde autẽ multos nicephoros ea Aegina peperit, ut liquidò apud Pindarum apparet.* *c* ☾ *Virorum ornamenta.)* *Emphaſis eſt in dictione uirorum. Hæc certe clariora facta euidenter cõfirmant, Aeginetas uiros forteis eſſe.* *d* ☾ *Atq; hac uice.)* ἀκροδίωξις *uel* μετάστεσις. *Tempus non ferre ut plura de Aeginæ laudibus ad.ucat, ne ſatietas moleſta ſit, ſi ſæpius Aeginam laudet.* *e* ☾ *Quod ante pedes meos.)* *Hoc eſt, quod in procinctu eſt, & iam præ manibus, illud non omittam.* *f* ☾ *Tuæ res Ariſtomenes.)* *Propoſitio eſt, qua relicta Aegina, ſe Ariſtomenẽ iamnunc prædicaturum adſerit. Tuæ res geſtæ, uictoria Pythia: recentiſſimæ, recenter & nuper parta, uolant circa meam artem: hoc eſt, materiem laudum præbent, quibus te meis poëmatis extollam.* *g* ☾ *Per luctam.)* παλαισμάτεσι. *A lucta primum hic laudat Ariſtomenem.* *h* ☾ *Theognetum.)* *Theognetus Olympicorum, Clytomachus Iſthmiorũ uictores, auunculi fuere Ariſtomenis.* θεόγνητος *à Deo genitum, uel diuinam generationem ſonat. Clytomachus, fortiter & ſtrenuè pugnantem, ſeu pugna inclytum.* *i* ☾ *Midylidarũm.)* *Familia in Aegina eſt Midylidarum, ab autore ſuo Midylo. Genus inquit,* μιδυλιδᾶν, *hoc eſt, genus & gentem patriam amplificans, illum fers ſermonem, tibiq; conuenit, in te locum habet gnome, quam olim uates Amphiaraus protulit, quum uideret ſuperſtites liberos fortiter aduerſum Thebanos dimicare. Laudis locus, à fortitudine petitus.*

» Tum enim ijs dimicantibus inquit: [a]Generoſa uirtus natura ſua eximia eſt: prudentia quoq; parentum, ſoboli eſt decora. [b]Intueor palàm Alcmaonem,

maonem, in ſcuto ſuo draconem nigrore uarium uertentem primum in Cadmi portis.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Atqui Adraſtus heros priori bello defeſſus, nunc melioris augurij nuncio detinetur,[c] nec pro ſuæ domus more aget.[d] Solus enim ex Danaorũ exercitu, cæſi filij oſſa colligens, diuina benignitate, cum innoxio populo proficiſcetur,

a ℂ *Generoſa uirtus.) Gnome eſt, qua in Ariſtomene paternam & gentilitiam uirtutem eniteſcere dicit.* b *Intueor palàm Alcmaonem.) Amphiarai filius eſt Alcmæon, Talai filius Adraſtus. Alcmæon itaq; draconem in ſcuto gerit, eo quod augurijs & uaticinijs idonea ſit beſtiola, ut quæ antra terræ ſubrepat, perinde ac uates Amphiaraus tellurem ſubijt. Pulchre aũt filius patris artem, uaticinationem nempe, Draconis ſymbolo adumbrat.*

c ℂ *Nec pro ſuæ domus more aget.)* τόδε κατὰ τὸν ἴδιον οἶκον γινωσκίως πράξει. *Quid Amphiaraus uaticinatus ſit, enumerare pergit. Secunda, inquit, expeditione, qua nunc Amphiaraus eum belligerari cernit, non pro ſuæ gentis more aget, longeq́; alia pugna erit, quàm ſit antea expertus. Priori enim bello Adraſtus ſolus reliquis omnibus interemptis ſeruatus eſt. Altera expeditione, omnibus ſuis ſeruatis, ſolo filio Aegialeo eſt orbatus: autore Hellanico apud Interpretem.* d ℂ *Solus enim ex Danaorum.)* μοῦνος γὰρ ἐκ Δαναῶν. *In prima expeditione ſex duces interierũt, ſolo Adraſto ſuperſtite. In ſecunda ſolus Adraſti filius Aegialeus occidit. Vnde Nemeſin deam uindictæ ab Adraſto rege* ἀδράστειαν *appellatã uolunt: qua de Eraſmus in Adraſtia Nemeſi. in 2. & 5. Olympiorum huius hiſtoriæ mentio facta. Nemeſis Adraſtia ergo ideo uocatur, non iuxta mentem Xenodoti, quod Argiui nullam cladem poſt Adraſteum bellum reportauerint, cæterum quod Adraſtus ſecunda expeditione arrogantiam, timorẽ & faſtum Thebanorum egregie ſit ultus & compreſſerit, ut ex hoc Pindari loco ſatis aperte colligitur.*

EPODOS, COLON XI.

Ad latos[a] Abantis uicos.[b] Hæc quidem Amphiaraus cecinit,[c] & egoipſe gaudens Alcmanẽ coronis adorno, & encomio cõſpergo, quod mi

hi uicinus, mearumq́ facultatum cuſtos occurrerit ad celebrem[d] terræ umbilicũ profectò, ac uaticiniorum cognatas[e] apprehenderit artes.

a ☾ *Abantis uicos.*) *Abantis uici, periphraſis eſt Argi. Abas Lyncei filius, eſt Talai pater, cuius gnatus Adraſtus Argũ incoluit.* *b* ☾ *Hæc quidem.*) *Epilogus uaticinij Amphiarai. Adraſto ergo confert Ariſtomenem: ut enim Adraſtus & familiæ & genti ſuæ decori & ornamento fuit, eximiasq́; maiorum uirtutes expreßit, ſic Ariſtomenes maioribus ſuis eſt honori. Hic ambiguitas naſcitur, quî Amphiaraus, qui priori expeditione aduerſum Thebanos abſorptus eſt, miſeratione Iouis, ne Periclymeni iræ exponeretur, altera iam expeditione rurſum uaticinetur. Cui enim iam antea terra dehiſcuit, ille nõ poteſt diuinatione, uel uaticinio uti: ut qui uita defunctus eſt, non poteſt eſſe uiuus. In 5. Olympiorum & 9. Pythiorum Amphiaraus in primo bello moritur, uel uiuus terra clauditur: ergo in ſecundo bello non potuit uaticinari. Niſi igitur per idolopœiam hic locus accipiatur, non uideo quomodo laboranti illi ſuccurri poßit. Per idolopœiã enim huiuſmodi ſententia erit: Quod mmphiaraus Oëclis filius ab inferis ſuſcitatus, uel ſi tum in terris ſpiritum duxiſſet, dum altera expeditione Argiui Thebanos inuaſiſſent, potuiſſet ita uaticinari: Generoſa uirtus &c. Sin quis hic meliora proferat, illi non immeritò cedendum.*

c ☾ *Et ego ipſe gaudens.*) χαίρων δὲ καὶ αὐτός. *Chorus in perſona Ariſtomenis hæc dicit: Alcman mihi occurrit, dum proficiſcerer ad Pythia certamina: quo indicat, ſe fortaſſe uſum uaticinio, & ueluti oraculo quodã obtinuiſſe uictoriã: fuit enim Alcman uatidici patris Amphiarai, uatidicus filius.*

d ☾ *Terræ umbilicum.*) *Terræ umbilicum, Pythonem uel Delphos appellat: illic enim terræ medium eſſe, in ſuperioribus cõmonefactũ.* *e* ☾ *Apprehenderit.*) ἐφάψατο, *uaticinia iuxta cognatas arteis attigit. Id eſt, reſponſum mihi dedit, ut cui uaticinandi ars congenita, aq́; patre tradita fuerit.*

STROPHE IIII. COLON IX.

[a]Tuq́ Apollo, qui [b]nullos non ſuſcipiens Pythicum templũ glorioſe adminiſtras in uallibus, ubi [c]plurimum gaudij Ariſtomeni tribuiſti, [d]cui & antehac Aeginæ uictoriam quinquatrij [e]tuis in ſacris ô rex cõtuliſti. Ad hæc te [f]meapte ſponte precor,

ANTISTRO-

ANTISTROPHE, COLON IX.

[g] Vt reſpicias quæcunq;, circa quemuis, ad menſurã quandam [h] compono: ſuauiſonis enim hymnis [i] iuſtitia aſtat. Deorum autem incorruptibilem curã peto [k] Xenarces, ut ueſtras fortunas confirmet. [l] Nam ubi quiſquam citra diuturnum laborem [m] opulentus ſit, is multis [n] inſipientium ſapiens, uidetur

EPODOS, COLON XI.

Facultates illas rectorum conſiliorum artibus peperiſſe. [o] At hæc in humanis uiribus non ſunt. Deus uero hæc præbet, qui aliàs aliũ extollens, alium potentia ſua, pro modo tamen [p] deijcit. [q] Megaris tibi munus prçſtò eſt, inq; [r] Marathonis ualle. [s] Iunonis deniq; patrium certamen, hiſce cum [t] tribus uictorijs Ariſtomenes reuera domuiſti

STROPHE V. COLON IX.

Quatuor, quibus ſuperincidiſti, inſipientum [u] corpora, [x] malum illis meditans.

a ℂ *Tuq; Apollò.) Redit ad inſtitutum, precans Apollinem, ut ſua propitia uoluntate poëticæ ſuæ adſpiret, qua inſigneis uictores canit.*

b ℂ *πανδόκον.) Omnes conuenas ſuſcipiens templũ.* *c* ℂ *Plurimum gaudij.) μέγιστον χαρμάτων. Victoriam Ariſtomenis Pythiam Apollini per auxeſin acceptam refert.* *d* ℂ *Cui & antehac Aeginæ.) Antea quàm Pythia corona redimiretur domi, id eſt, in patria Aegina, Delphiniorum (qui ludus quinquertio conſtans in gratiam Apollinis illic agebatur) uictor euaſit. Etenim Apollo & Diana ab Aeginetis impenſe colebantur.*

e ℂ *Tuis in ſacris.) ὑμαῖς. Enallage numeri, pluralis pro ſingulari. ὑμαῖς pro σαῖς, ueſtris pro tuis.* *f* ℂ *Meapte ſponte precor.) ἑκόντι δ' εὔχομαι νόῳ. Hactenus ab exordio inuocationis Apollinis, à dictione ἑκατηβόλε, amplificationem, à loco Pythij templi, atq; uictoria Aeginetica ſubnexuit, nunc precationem illam complet.* *g* ℂ *Vt reſpicias.) Precor*

inquit, ut uideas quæ de quouis, qua harmonia, quo decoro canã. h ℂ Compono.) νέομαι, pro ἐπάρχομαι, *uel* γράφω. i ℂ *Iuſtitia.*) δίκη, *pro* δικαιοσύνη, *ut apud Ariſtophanem in Nebulis,* ποῦ 'στι δίκη, παρὰ τοῖς θεοῖς. *Hymnorũ meorũ argumenta iuſta & uera ſunt, non mentior, ueridicus ſum.* k ℂ *Xenarces.*) *Victoria coronati Ariſtomenis pater eſt Xenarces. Orat ut diuina benignitas & Xenarcis & filij eius Ariſtomenis felicitatem ſtabiliat.* δίκησις *eſt.* l ℂ *Namſi quis.*) εἰ γάρ τις.) *Gnome eſt, qua uulgi iudicium damnat, opes ſapientum, ſine diuturno labore partas, humanæ illi ſapientiæ, non diuinæ benignitati adſcribentis. Errant qui diuitias humana induſtria oriri putant. Deus eſt qui diuitias impertit, & ad paupertatem redigit: ita gentilitia ſua religione ſentit poëta. quod ſcriptura etiam docet: Deus eſt qui pauperem facit, & qui ditat.* m ℂ *Opulentus ſit.*) πέπαται, *pro* κέκτηται. *Homer.* πολυπάμμονος ἀνδρὸς ἐνὶ αὐλῇ. ἀπάσμαι *adipiſcor,* κτάομαι *poßideo.* n ℂ *Inſipientiũ.*) πεδαφρόνων, *pro* σφόδρα ἀφρόνων. o ℂ *At hæc in humanis uiribus.*) *Correctio eſt ſententiæ uulgi. Inſipientes ſunt & errant, qui bona & felicitatem humanis uiribus parari poſſe arbitrantur: ſiquidem à Deo hæc proueniunt.* p ℂ *Deijcit.*) καταβαίνει, *pro* καταβαίνειν ποιεῖ. *Cuilibet & bona & mala Deus pro menſura certa impertit.* q ℂ *Megaris tibi munus præſto.*) *Megara urbs prope Iſthmũ, cuius 9. & 13. Olympiorũ ode meminit. Munus habes Megaris, id eſt, honorem uel Iſthmiam es uictoriam adeptus. Per Megara enim Iſthmiam uictoriam intelligit.* r ℂ *Marathone.*) *Atticæ campus Marathon eſt, in quo Herculana celebrabantur: quorum niceteriũ, argentea phiala, ut ſuprà 9. & 13. Olympiorum hymnis auditum.* s ℂ *Iunonis deniq; patriũ certamẽ.*) *Alij Iunonia, alij Hecatombæa, (quæ tamen idem ſunt: nã Hecatombæa in Iunonis gratiã in Argo quoq; aguntur) in Aegina celebrari aiunt. Ariſtomenem à tribus inſignibus ita uictorijs cõmendat.* t ℂ *Tribus uictorijs.*) νίκαισι τρισσαῖς. *Tribus uictorijs, Megarenſi, Marathonea, Aeginetica inſignis, Pythiam etiam adeptus es, quatuor eo in certamine antagoniſtis tuis deuictis, uereq; per te domitis.* ἔμπετες *aduerbialiter uel Dorice pro* ἐμπέσετε. u ℂ *Corporibus.*) σωμάτεσσι, *datiuus poëticus pro* σώμασι. *Diſcrimen quod facit Plutarchus in uita Homeri inter* σῶμα & δέμας, σῶμα *ad uita defunctum,* δέμας *uero ad uiuentem referens, animaduertendum eſt. Tametſi enim hoc perpetuò ab Homero ſit obſeruatũ, neq; hic tamen à Pindaro cuſtoditur, neq; à Platone, dum ait,* φίλος δὲ σῶμα τὰ δύο, ψυχὴ μία, *confirmatur: ut aliorum autorũ uel innumeras autoritates omittam. Ergo hæc non eſt firma diſcrepantia, quum Plutarchus ait,* σῶμα

defuncti

defuncti eſt quaſi σῆμα, id eſt, ſignum eius qui uixerit. δέμας uero à δέομαι, id eſt ligo, uiuentis eſt, quod ſit ueluti δεσμωτήριον καὶ δέσμα ὅλης τῆς οὐσίας καὶ μίξεως. x ❡ *Mala cis meditans.) κακὰ φρονέων, τουτέστι μικρὸν φροντίζων.*

Quibus neq; [a] iucundus reditus [b] per Pythium ordeum, neq; dulcis riſus apud matrem gratiam conciuit, in uia autem [c] imbelles hoſtem ſuum formidant, atq; fugiunt calamitate lacerati.

ANTISTROPHE, COLON IX.

» [d] Qui bonum quoddam recens nactus eſt, ex
» magna ſpe ſublatis uiribus ad delicias & felicita-
» tem uolat, potiorem diuitiarum curam gerens.
» Modico uero tempore mortaliũ oblectatio cre-
» ſcit, ſic & rurſum humi decidit præpoſtero con-
» ſilio conquaſſata.

EPODOS, COLON XI.

» [e] Diurni ſunt homines, quid uero quiſquam ?
» quid uero nullus ? [f] umbræ ſomniũ. [g] At quando
» à Ioue datus ſplendor acceſſerit, lucidũ adeſt lu-
» men mortalibus ac manſuetũ æuum. [h] Chara mater Aegina, ciuitatem hanc nomine tibi parem, cuſtodi [i] libera cũ ueſte, unà cum Ioue regeq; Aeaco, & optimo Telamone, cumq; Achille.

a ❡ *Iucundus reditus.) ἐπαλπνος, ualde ſuauis, ab ἐπὶ & ἄλπνος. cuius ſuperlatiuum ἀλπνιστος, ſuauiſsimus, Pindarus habet* 15. *Iſthmiorum ode.* *b* ❡ Per Pythium ordeum.) *Per Pythium ordeum uel triticum, coronam ordeaceam uel triticeam fortaſſe accipit, qua ultra deſtinatum uicteterion ſint ornati: non quod ipſi ceu uictores ſint decorati, ſed quod ex eo loco in quo brabeum erat propoſitum, inglorij redierint.* *c* ❡ Imbelles.) *ἀπτώοροι, pro ἀπτύοροι.* *d* ❡ *Qui bonum quoddam.) Gnome eſt pathetica, qua condocefacit Ariſtomenem, ut, etiamſi multis triumphis ingentiq; potentia fulgeat, propterea non ſe nimium efferat, humanæ ſortis uidelicet nun*

quàm immemor, quæ nullo unquam tempore ſtabilis eſt, ſed celerrime in miras aliquem, quantumuis ſibi beatum uiſum, & calamitates & ærumnas præcipitet. e ℭ *Diurni ſunt.)* ἐπάμεροι. *Doricum eſt, pro* ἐφήμεροι. *Homines, inquit, unius diei uitam ducunt, in diem unum tantummodo durant. Et animal & herba eſt, cui nomen Ephemero eſt, quod quo die naſcatur, intereat.*

f ℭ *Vmbræ ſomnium.)* *Magna humanæ uitæ, adeoq; hominis* ταπείνωσις. *Quid enim miſerius, infœlicius, breuiſſimæ uitæ homine? Parum erat ſi dixiſſet, homo eſt umbra: iam longe minus & uanius eſt quod ait, umbræ ſomnium.* g ℭ *At quando à Ioue.)* *Pia ſententia, homines diuina gratia, ſuperno numine, longæuos & beatos eſſe. Obſeruandum hic, quod uitio uertant quidam Pindaro, quod encomio querimoniam admiſceat. Verum qui hoc ei uitio dant, non uident affectum hunc, per amplificationem ſæpenumero recte poſſe locum habere in encomiaſtico genere: nihil enim interim uirtuti, rei & laudi, per talem luctũ decedit.* h ℭ *Chara mater Aegina.)* *Peroratio eſt, qua Aeginam Nymphã, inſulæ Aeginæ parentem, uel deam cognominem precatur, ut urbem illam Ariſtomenis patriã ſua libertate tueatur, unà cum heroibus ex ea inſula ortis, inq; deorum numerum adſcitis.* i ℭ *Libera ueſte.)* ἐλευθέρῳ στόλῳ, *hoc eſt, libero habitu. Id eſt, tuere Aeginam ea ratione, ut ſua ei libertas perſiſtat. Metaphora.*

TELESICRATI CYRENAEO ARMATO CVRSORI, ODE IX.

STROPHE I. COLON XV.

P[a] Ythiorum uictorem Teleſicratem, [b] æreo ſcuto inſignem, unà cum amabilibus Gratijs equidem [c] commendare uolo. Felicẽ ſanè uirum [d] equeſtris ornamentum Cyrenes: [e] quam ſtridente uento [f] è Pelij finibus quondam comoſus Apollo rapuit, aureoq; in curru uenatricem uirginem tulit: ubi ipſam diuitis & fertilis admodum terræ dominã fecit, ut illic [g] tertiam orbis partem inhabitaret.

ENARRATIO.

Argumẽ.ũ *Teleſicratem Cyrenæum, qui uicit Pythiadẽ 28. & poſtea 30. laudat, à*

Pythia uictoria, ab Aeginetico & Megarenſi ludis, à fructu uel conſequentibus uictoriam, priſca maiorum hiſtoria. ὁπλιτοδρόμον, *armatum curſorem ſonat. Scutis æreis geminum ſtadiū currebat* ὁπλίτης *uel* ὁπλιτοδρόμος, *ut Iulius Pollux lib. 3. cap. 30. teſtatur.* a ℂ *Pythiorum uictorem.) Simpliciter proponit, ſe Teleſicratem laudaturū.* b ℂ *Aereo ſcuto.)* χαλκάσπιδα *Teleſicratem uocat, quod æreis ſcutis uicerit ſtadium, ut conſuetudo tenebat armatorum curſorum.* c ℂ *Commendare.)* γεγωνεῖν *eſt* φωνεῖν, *pro* ὑμνεῖν, *laudare.* d ℂ *Equeſtris Cyrenes.)* διωξίππου κυράνας, *Cyrenes Libyæ urbis, qua de in quarta Pythiorū, equos ſectantis, id eſt, ſplendidæ: alere enim equos, uel equitatum fouere, ſumptum requirit.* διωξίππου, ἀ διώκω καὶ ἵππος. e ℂ *Quam comoſus.)* τὰν χαιτάεις, *quam iubatus Apollo &c. Excurrit ad patriæ Cyrenes originem, ortam uidelicet à Cyrene Hypſei filia, quam Apollo raptam in Libyam tranſtulit, ibiq; ei cognominē urbem extruxit.* f ℂ *E Pelij ſinibus.) Ab Eœa Heſiodi hiſtoriam accepit, ut inquit Interpres, cuius initium eſt,* χαλκάσπιδα.

ἢ οἵη φθίη χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσα,
πηνειοῦ παρ᾽ ὕδωρ καλὴ ναίεσκε κυρήνη.

g ℂ *Tertiam orbis radicem.) Laudis exaggeratio eſt, quum Cyrenen tertiam orbis terræ radicem, id eſt, partem dicit: utpote quum terrarum ambitus in Europam, Aſiam & Africam diuidatur. Africam partem per ſeſe à cæteris diductam eſſe, potentiæ & magnificentiæ ſymbolum præbet: quaſi Cyrenē totius Libyæ dominam, & reginam ab Apolline conſtitutam uelit.*

ANTISTROPHE, COLON. XV.

Suſcepit aūt [a]argenteos pedes habēs [b]doloſum hoſpitem [c]in diuinos currus, manu leuiter attingens, quæ & illis in iucundis cubilibus amabilē pudorem iniecit, ut cōmunes cum deo Hypſeiq; præpotentis filia Cyrene nuptias iungeret. Hypſei inquam, [d]qui bellicoſorum Lapitharum rex tum erat, [e]ex Oceano ſecundus genus ducens heros, quem olim in inclytis [f]Pindi montis uallibus [g]Nais Creuſa Peneo mixta peperit

EPODOS, COLON XIIII.

Telluris filia.

a ℭ *Argenteos pedes habens.*) *Vt Venus Apollinem & Cyrenen matrimonio copularit, enumerare pergit. Venerem* ἀργυρόπεζαν, *argenteos pedes habere dicit, hoc eſt, formoſam,* κατὰ συνεκδοχήν. b ℭ *Doloſum hoſpitē.*) *Pindarus hic habet* δάλιον ξεῖνον, *Scholia uero* δόλιον. *uerum utrumcunq; legatur, ſententiæ quadrat. Si* δόλιον, *recte doloſus appellatur, qui rapuerit Cyrenen Nympham, & dolo cum ea egerit. quanquam ob raptū rectius* βίαιος *diceretur. Sin* δάλιον *ſcribas, tum eſt pro* δήλιον *à* δῆλος. *Delius enim ab inſula Delo, & apud Græcos & Latinos dicitur.*

c ℭ *In diuinos currus.*) θεοδμάτων ὀχέων, *pro* θεοδμήτων, *Dorice. Sic* στρατὰν *pro* στρατὴν, δάλιον *pro* δήλιον, ἁρμόζοισα, *pro* ἁρμόζουσα. ξυνὸν, *id eſt* κοινόν. d ℭ *Qui bellicoſorum Lapitharum.*) ὃς Λαπιθᾶν. *Dilatat à genere patris & maioribus Cyrenes. Lapithæ Theſſaliæ populi, quorum tunc rex Hipſeus fuit.* e ℭ *Ex Oceano.*) *Ex Oceano eſt fluuius Peneus, cuius filius eſt Hypſeus.* f ℭ *Pindi montis.*) *Pindus mons Perrhebiæ: Perrhebia uero Theſſaliæ tetrapolis.* g ℭ *Nais Creuſa.*) ναῒς κρέοισα. *Nymphæ fluuiorum Naiades appellantur, à* νάω *fluo.*

[a]Is uero formoſam educauit Cyrenen gnatã, quæ neq; telarum retrogradas amauit uias, neq; cœnarum, quîs domeſticæ ſociæ admoueantur, oblectationes: ſed æreis telis haſtaq; pugnans feras [b]confecit beſtias, [c]multam ita ſecuritatem & pacem paternis bubus præbens, [d]concumbentem, dulcem, modicum, ad auroram irrepentem ſomnum palpebris adimens.

a ℭ *Is uero.*) *Studia, mores, & uitæ Cyrenes genus hic recenſet. Venationem illi in delicijs fuiſſe, non retrogradas telarum uias. Quid ſi alludat ad telam Penelopes? Non texendi arte oblectata eſt, nec procos, inſtar Penelopes, telæ, quam interdiu contexuerat, nocturno retextu, remorata eſt. Vel, quod recte texentes, ut Scholia uolunt, progrediantur, ac mox ad eundem locum reuertantur: traijcitur enim radius, & altera parte extrahitur, ac rurſus ab eodem principio tranſuolat perpetua reciprocatione, & continuo recurſu, uſquedum tela perficiatur. Deinde, non amat amicarum & coætanearum ſuarum ludos, ſympoſia, ſed uenationi ſedulò incumbit.* b ℭ *Conficit.*) κεράϊζεν, *pro* ἐκεράϊζε, *eſt ueluti cornu petere, ferire. pro* ἀνῆρε, *hoc eſt occîdit, conficit, uſurpauit.* c ℭ *Multam ſecuritatem &c.*) *Ex hoc loco rurſum appa-*

ret, quaſi ad Penelopes telam reſpiciat. Quia hæc procos abhorret, ideo nec proci, inquit, armenta, oues, boues, capellas, ſues patris deuorant, exedunt, mactant, ut fit in aula Vlyßis per Penelopes μνηστῆρας. d ℂ *Concumbentem.)* σύγκοιτον. ἀσύνδετον *eſt. Adeò, inquit, uenationis ſtudio detenta fuit, ut totam noctem inſomnem duceret, anteq; ſolis ortum feras inſectaretur.*

STROPHE II. COLON XV.

Deprehendit ipſam cum diro leone [a] latā pharetram gerens, luctantem ſolam ſine haſtis, eminus operans Apollo: ac protinus ex ædibus ſuis Chironen conueniens, [b] pulchro antro, inquit, Philyræ fili relicto primum, animū mulieris, magnamq; uirtutem demirare. Qualem [c] uictoriam intrepido ſuo capiti parit, cor laboribus maius gerens, neq; quicquam pauore mens eius turbatur? Quænam illam peperit mortalium? qua de ſtirpe producta,

Admiratur magnanimitatē puellæ

a ℂ *Latam pharetrā gerens.)* εὐρυφαρέτρας & ἑκάεργος, *Apollinis epitheta: prius, quod latam habeat pharetram: poſterius, quod longe operetur: utrunque natiuam Solis uim & potentiam continet. Lata pharetra inſignis eſt primum, qua ceu uenator per iuga Cynthi feras trāsfigat: deinde, quod iacula mortalibus infigat morborū, quos Plutarchus Solares uocat: poſtremo, quod* μεταφορικῶς *tela, id eſt, radios ſuos iaciat in omnem terræ ambitum.* ἑκάεργος, *quod à longe operetur (procul enim ſpargit radios) & in terra & ſub terra & in mari operationem & efficaciam ſuam ſol obtineat.*

b ℂ *Pulchro antro.)* σεμνὸν ἄντρον, *honeſtum antrum, honeſte apparatum, quod honeſtus ille Centaurus Chiron immoratur: de quo in tertia Pythiorum ſuprà.* *c* ℂ *Victoriam.)* νεῖκος ἀντὶ τῆς νίκης.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Montium opaca luſtra inhabitat, [a] immenſo autem robore dimicat? Religio'ne eſt, inclytā ei manum adferre, quinetiam è lectis [b] mellitam herbā decerpere? [c] Tum illi magnanimus Centaurus

Pudicis uerbis uenereū opus uelat.

nobili ſupercilio dulciter ſubridens, cōſilium ſuū ſtatim expoſuit. Claues, inquit, ſapientis perſuaſionis ſacris de amoribus Phœbe, apud deos ſi-
" militer atq; apud homines occultæ ſunt. Nemo
" enim adeò impudens, ut non uereatur in dulcem
" ſe torum palàm conijcere.

EPODOS, COLON XIIII.

Etenim te,[d] quem nemo fallere poteſt, blandula [e] ratio adeoq; manſuetudo tua [f] perpulit hunc [g] ediſſerere ſermonem. Vnde puella genus ſuum ducat, ex me inquiris ô rex: [h] qui peculiarem omnium rerum ſummam & finem noſti, uniuerſasq; uias, quotq; uerna folia terra producat, & quanta cum mari tum fluminibus arena ſit, fluctibusq; & uentorū impetu uolutetur: qui futura, & unde quid futurum, probe contemplaris. Quod ſi & me ſapienti tibi [i] æquari oporteat,

STROPHE III. COLON XV.

Dicam.

a (*Immenſo robore.*) γεύεται δ' ἀλκᾶς ἀπειράντου. *Guſtandi uerbo pro dimicare uel bellare uſus eſt, ut* Homerus:

γευσόμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν ἐγχείῃσι. Hoc *eſt, æreis inter nos haſtis depugnabimus. A robore & fortitudine* Nympham Apollo *laudat.*

b (Decerpere *mellisuauē herbam.*) κεῖρεν, Doricum *eſt* ἀπαρέμφατον, pro κείρειν. *Metaphora eſt, à floſculos carpentibus, uel à medicis radentibus herbas, ſumpta.* *c* (Tum *illi.*) κρυπταὶ κλαΐδες. Per *admirationem reſpondet Chyron: Et apud deos & homines occultæ ſolent eſſe de amoribus diſputationes, uel cogitationes. Nemo puellæ palàm alicui uirgineam ſoluere zonam aſſolet.* Nemo *Veneris ſacra aperte celebrare ſolet.* Nemo *non clandeſtine res uenereas peragere conſueuit.* Quaſi *dicere uelit:* Non *eſt quod ea de re me interroges, tu ipſe poteris clàm compos uoti fieri. Cynici tamen, ueluti cōmuni ſenſu orbati, huic Pindaricæ gnomæ cōtraueniunt, ut apud Laërtium*

tium claret. d ℭ *Quē nemo fallere.)* τὸν οὐ θεμιτὸν ψεύδει θιγεῖν. παρενθετικῶς *eſt adiectum. Tu quem nemo, inquit, fallere poteſt, quemq́ nihil latet, à me ſcire laboras, qui ſint uiraginis iſtius parentes, quum tu omnia intuearis, omnia audias, omnia ſcias, futura etiam, ut uates, præſcias.*

e ℭ *Manſueta ratio.)* μείλιχος ὀργά, *manſueta ratio, tua humanitas, uel clementia, manſuetū pectus.* f ℭ *Perpulit.)* ἔτραπε *pro* ἀνέπεισε, *perſuaſit.* g ℭ *Edißerere.)* παρφάμεν *pro* παραφάμεναι. ἄνα *uocandi caſus ab* ἄναξ. h ℭ *Qui peculiarē.)* *Apollinis Solis'ue natiuā ſcientiam & numen exponit, Homericū illud paraphraſtice reddens:*

ἠέλιος θ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις.

i ℭ *Aequari.)* παραντιφερίξαι, *pro* παρισῶσαι. *Quod ſi tibi ſim ſapienti adæquandus, dicam quod ſentio.*

Huic maritus adſis hac in ſpelūca: duces enim illam trans Pontum ad eximium [a]Iouis hortum, illic [b]principem [c]ei ciuitatem [d]ſtatues, [e]inſularem populū congregās ad campeſtrē collem. [f]Nunc uero pratis ampla, ueneranda tibi Libya, celebrē Nympham aureis tectis cupide recipiet, ut terræ partem illi, qua frui ilico poſsit legitime, dono det, neq; plantarum omnis generis fructus producentium expertem, neq; ferarum neſciam. *Reſponſum Chironis ad Apollinē, et uaticinium.*

ANTISTROPHE, COLON XV.

[g]Vbi proferet in lucem, quem inclytus Mercurius à chara matre rapiens, regio throno conſpicuis Horis, ac Terræ dabit: quæ poſiti ſuper genua ſua infantis labijs nectar & ambroſiam inſtillabunt, immortalemq; ueluti [h]Iouem, aut caſtum Apollinem ponent, uiris bene fauentibus gaudium, opilionem, [i]ruri paſcuisq; deditū, quoi & Ariſtæo nomenclaturā indent. [k]Sic fatus in cauſa erat, quod Apollo dulcem nuptiarum temperaret & perficeret finem, ſummā, cōſummationē.

a ℭ *Iouis hortum.) Libyam Iouis hortum appellat, propterea quod Iupiter Ammon in Libya colatur, ut in quarta Pythiorum ode cõmonſtratum.*

b ℭ Opilionem.) ἄγχιστον ὀπάονα μήλων, *proximũ ouium ſectatorem. Priuſquam enim Ariſtæus naſceretur, oues cuſtodem non habebant.*

c ℭ Ei.) νιν *dandi hic caſus eſt, aliàs & accuſandi frequentius, ſicut* μιν. *Dorici ſunt caſus.* *d* ℭ *Statues.) Statues ei ciuitatem ſcilicet Cyrenen olim.* *e* ℭ *Inſularem populum.)* νασιῶταν λαὸν ἀγείρας. *Populum & coloniam è Thera iuxta Cretam inſula, per Battum Cyrenen deductam intelligit: de quo in 4. Pythiorum.* *f* ℭ Nunc uero.) νῦν δὲ. *In præſentia uero Libya eam excipiet, &c.* *g* ℭ *Vbi proferet.) Vaticinium de naſcituro ex Apolline & Cyrene Ariſtæo.* *h* ℭ Iouẽ.) Ζῆνα, *ſubaudiendum* ὡς. *i* ℭ *Ruri paſcuiſq́.)* ἀγρέα καὶ νόμιον. *Iouem & Apollinem etiam* ἀγρέας *appellari Scholia teſtantur: uel quod Ariſtæus uenationem & pecorum & iumentorum alimoniam primus repererit: præterea quod mellis etiam inuentor eſt Ariſtæus. Iam decimam eſſe immortalitatis partem mel quidam putauerunt. Mellis originem Virgilius in 4. etiam georgicôn Ariſtæo tribuit. Quare ſiue Ioui & Apollini, ſiue Ariſtæo accõmodari poteſt quod ait,* ἀγρέα καὶ νόμιον. *Sed quur Mercurius prolem traditurus eſt Horis & Terræ educandum? Horæ Deæ ſunt apud Homerum, temporum diſpenſatrices. Terra uero eſt proauia Ariſtæi. Nam Terræ filia eſt Creüſa, quæ Hypſeum peperit, ex quo Cyrene, cuius & Apollinis Ariſtæus.*

k ℭ *Sic fatus.) Apollo, inquit, uaticinio Chironis fidem adhibens, nuptias cum Cyrene ſua peregit.*

EPODOS, COLON XIIII.

[a]Velox urgẽtibus iam dĳs operatio, breuesq́ uię, [b]illa illa dies rem [c]tranſegit. Thalamo uero Libyæ aurato congreſsi ſunt, ubi pulcherrimã certaminibusq́ clarã urbem adminiſtrat. [d]Et nunc in diuina Pythone [e]Carni filius potitus rerum, cum florida fortuna cõmiſcuit Cyrenen, eamq́ [f]perſpicuam reddidit. [g]Quæ & ipſum benigna rurſum recipiet deſiderabilem [h]patriæ, uenuſtis matronis decoræ, ſplendorem adferentẽ ſecum.

a ℭ Velox operatio.) *Hoc eſt, citra moram in Libyam Apollo eam traduxit.*

duxit. b ❨ *Illa illa dies.*) *Ingeminatio diuini numinis, ardorem & impetum præſentat.* c ❨ *Perfecit.*) διεχίπασεν *pro* διετέλεσεν, *perfecit.* d ❨ *Et nunc.*) *Finita digreſſione de Cyrenes ortu, à Nympha Cyrene Hypſei filia &c. redit ad inſtitutum, uictoremq́; Teleſicratem Cyrenæum à uictoria Pythia prædicat. Exiſtimat autem poëta, claram & inſignem patriam, multum facere ad uirtutis & uictoris encomium.* e ❨ *Carniades.*) καρνιάδας, *Teleſicrates Carni filius.* f ❨ *Perſpicuam reddidit.*) ἀνέφανεν Κυράναν, *illuſtrem reddidit patriam Cyrenen. Promulgabantur enim & uictorũ nomina, & ſuum cuiuſq; natale ſolum in publicis Græciæ huiuſmodi ſpectaculis.* g ❨ *Quæ.*) ἅ, *quæ Nympha uel patria Cyrene. Honorifice, inquit, à patria excipietur, poſtquam & is patriæ ob uirtutem ſuam & fortitudinem, decori & gloriæ fuerit.* h ❨ *Patriæ uenuſtis.*) *Cyrenen à matronarum pulchritudine laudat.*

STROPHE IIII. COLON XV.

» [a]Magnæ uirtutes multo ſæpe ſermone, quo
» prædicentur indigent. Magnorum uero breuis
» exornatio ſapientem requirit auſcultatorem, qui
» intelligat. Inſuper occaſio totius rei conſumma-
» tionem continet. [b]Nouerunt Iolaum olim temporis rationem in precio habentem, ſeptem portis inſignes Thebæ: quem ſimulac Euryſthei caput enſis acie [c]amputaſſet, condiderunt ſub terram, equeſtris Amphitruonis prope monumentum, ubi & Spartarum ei hoſpes ſitus erat, qui ad Cadmæorum platæas albis equis uberes tranſmigrauerat, [d]paternus auus.

a ❨ *Magnæ uirtutes.*) *Breuitatẽ ſuam gnome excuſat, occaſionis, adeoq́; temporis rationẽ habendã eſſe, quæ iamnunc non permittat ingens dicendi ſpatiũ. Breuitas enim Lyricis poëtis propria eſt. Sic ſe tamen breuẽ eſſe contendit, ut paucis multa cõprehendat, quæ non niſi eruditis, quos ſolos ſapientes uocat, pateãt. Inſigni uero loco, de occaſione, hæc amplificat. Tempori nos ſemp accommodare debere, quandoquidem omnium rerum ſummam & perfectionem cõtineat. Omnia enim tempeſtiua grata. Digna eſt Iſocratis ſententia, quæ huc accenſeatur. Intempeſtiuum, inquit, ſemper triſte, & ne ipſis quidem Gratijs,*

citra gratiam, ſeceris gratum. Quo dicto, per gratiam nõ inepte metaphoricôs uel per cõparationem, occaſionem accipiemus. Vt enim ſine gratia, hoc eſt, iucunditate & alacritate non eſt gratum beneficium, nec debita ſeruitus citra ſeruientis hilaritatem cordi eſt: ſic quicquid intempeſtiuum eſt, iniucundum, imò turpe. b ❨ Nouerunt Iolaum.) *De occaſione gnomẽ exemplis dilatat. Quum* Iolaus Herculis *ſocius, reſciret* Herculis *ſui liberos, qui ad* Athenienſes *confugerant, ab* Euryſtheo *repoſci, ac niſi redderent, bellum minitari: orauit* Io*nem, ut ſibi daretur paulummodo reuiuiſcere: defunctus enim uita erat. Quo impetrato,* Euryſtheum *occîdit, ac ſtatim denuò mortuus eſt. Sunt qui ad ueritatem hanc hiſtoriã ita redigant:* Iolaum *ſenio iamtum confectum fuiſſe, ideoq́ optaſſe ſibi iuueniles uires, ac feruidum adhuc robur: quod etſi nõ adeſſet, nihilominus uirum præſtans,* Euryſthea *interfecit, ac ſtatim obijt.* Is Iolaus *ergo opportune certe opportunitatis ſeu occaſionis rationem habuit: erat enim opportuniſſimum, tam impium diuinæ prolis hoſtem opprimere.* c ❨ Amputaſſet.) ἔπραθεν κεφαλὰν, *caput depopulatus eſt.* ἔπραθεν ἀπὸ τοῦ πέρθω, *pro* ἀπέτεμεν, *abſcidit, amputauit.* d ❨ Paternus auus.) *Auus paternus* Iolai *eſt* Amphitruo. *Ergo nõ ſola familiaritate* Herculi *iunctus fuit, uerumetiam ſanguine. Adijcit hic* Hypomnematiſtes, Iolaum *in orbita ad monumentũ* Amphitruonis *tumulatum fuiſſe, ut ſemper calcaretur & uicinus eſſet auo ſuo.* Vt *uero* Euryſtheus *ab* Athenienſibus *repetiuerit* Heraclidas, *eſt apud* Iſocratem *in* Panegyrico, *& alijs paſſim in orationibus.*

ANTISTROPHE, COLON XV.

Amphitruoni uero, Ioui antea mixta, [a]unico partu in prælijs uincens fratrũ geminorũ robur peperit Alcmena. [b]Mutus certe hic fuerit, qui Herculi [c]os nõ adiecerit, neq; Dircearũ aquarũ, quæ & illum & Iphiclem educarũt, non ſemper meminerit. [d]Quos & ego abſoluto encomio euexham, quando pro uoto meo ab illis beneficiũ acceperim, [e]ne me deſtituat purum celebrium Gratiarum lumen. [f]Aeginæ uero atque Niſi in tumulo, ter urbem hanc uictoria celebre aio reddidiſſe Teleſicratem,

EPODOS, COLON XIIII.

[g]Taciturnam inertiam rebus præclare geſtis qui [h]effugit.

a ❡ *Vno partu.)* Herculem ex Ioue, Iphiclem ex Amphitruone *ſuſtu lit. Amplificat ita ab* Alcmenæ *liberis.* *b* *Mutus certe.)* κωφὸς, *mutus & rudis & indoctus fuerit, qui* Herculem *nō laudauerit. Ad laudes ita* Her*culis excurrit.* Dirceæ *aquæ, periphraſis* Thebarū: Dirce *enim fons* Thebanorum. *c* ❡ *Os adijcere.)* στόμα παραβάλλειν *eſt laudare, eſt* ἐγκωμιάζειν. *d* ❡ *Quos & ego.)* Enallage *perſonæ eſt: ſiquidem poëta hæc in perſona uictoris* Teleſicratis *dicit. Quia, inquit,* Herculis & Iphiclis *ope,* Herculanorū *uictoriam ſum indeptus, igitur illos à me celebrari haud indignū eſt.* *e* ❡ *Ne mihi gratiarum.)* μή με λίποι. *Hoc eſt, ne illorum propitium mihi numen amittam, & ne non placentia uictori poëmatia pangam. Splendor enim Gratiarū eſt placere, amabilem & iucundum eſſe. Si quem Gratiarum lumen deſtituit, ille omnium odio & contemptui expoſitus eſt.*

f ❡ *Aeginæ uero & Niſi.)* Teleſicratem *iam ab* Aeginetica *&* Megarenſi *uictoria laudat. In colle* Niſi, *periphraſis eſt* Megarorum, *ubi* Niſus *inſignis luctator, tumulo conditus fuit: ita auguror, quum non indicent* Scholia, *quis fuerit ille* Niſus, *ſed ſola* Megara *intelligi exprimant.* Megarenſi *uictoria ter potitus* Cyrenen *illuſtrauit.* *g* ❡ *Taciturnam inertiam.)* Victoriæ *eſt à contrario circuitio. Victor taciturnā inertiam fugit, quando non erubeſcit reuerſus in patriam, in publicū prodire, nec domi turpiter abditur, ut ille ſolet, qui ſuperatus eſt. Qui enim uicti ſunt oderunt, ut noctua, lucem: publicum fugiunt, prodire uerentur.* *h* ❡ φυγών.) ἀντίπτωσις *eſt, nominatiuus pro accuſatiuo ponitur, perinde ac apud* Ariſtophanem *in* Nebulis προέχων *eſt pro* προέχοντας, *quum* δίκαιος λόγος *ita dicit:*

ὥστ' ἐμὲ ἀπάγχεσθ', ὅταν ὀρχεῖσθαι παναθηναίοις δέον αὐτὸς
τὴν ἀσπίδα τῆς κωλῆς προέχων ἀμελῇ τῆς τριτογενείας.

Niſi quis malit hæc adhuc omnia in perſona Teleſicratis *dici, tum* φυγὼν *recte nominatiuus manet, ac dependet à uerbo* φημί. *Dico me* Teleſicratem, *qui effugi ſilentem miſeriam, hanc urbem uictorijs meis illuſtraſſe.*

[a]Quare ſi quis ciuiū uictori amicus, aut ſi quis etiam inimicus, quod feliciter in publici boni cōmodum geſtum eſt, ne cælet, neq; ſermone ſuo marinū ſenem lædat. Nam & is uel ab inimico,

» benefacientem, toto cum animo ac iure laudan» dum eſſe pronunciauit. [b]Sæpenumero te ſpecioſis Panathenæorũ feſtis, uictorem uidi. Itaq; [c]nullæ non puellarum tacitæ chariſsimum te ſibi uel maritum eſſe, uel filium Teleſicrates exoptant,

STROPHE V. COLON XV.

[d]Cum in Olympijs, [e]concauæq; terræ certaminibus, tum planè patrijs omnibus ludis. [f]At aliquis ex me iam ſitim odarum reſtinguente exigit, ut ex integro me adeò maiorum tuorum gloriam excitare oporteat, qui pro Libyca uxore Iraſſam [g]Antæi oppidũ ſeſe contulere, formoſæ admirandæq; filiæ proci: quam nõ parum multi ex optimatibus & cognatis eius, pleriq; etiam hoſpitum petebant, diuina enim ſpecies

ANTISTROPHE, COLON XV.

Erat.

a ℂ *Quare ſi quis.)* *Et amicos & inimicos Teleſicratem laudare debere, poëta affirmat, iuxta Nerei marini ſenis generale præceptum, quod eſt, Laudandum eſſe eum, qui uirtute clarus extiterit, nedum ab amicis, ſed ab aduerſarijs etiam.* *Sæpenumero te ſpecioſis.)* *Argumentum laudis à uictoria Panathenæorum. Hoc nomen erat feſtiuitati Mineruæ & Athenienſibus ſacræ, ubi in conuentu totius Atticæ publici ludi agebantur & certamina.*

c ℂ *Nullæ non puellarum.)* *Puellæ & uirgines te ſibi maritum eſſe exoptant. Hæc Teleſicratem adhuc extra matrimonij copulam ſpiritum duxiſſe teſtantur: unde ſuprà patriam in gratiam eius* καλλιγύναικα *nominauit. Eſtq; à fructu uictoriæ laus.* *d* ℂ *Cum in Olympijs.)* *Olympijs, nõ illis quæ Piſæ aguntur, ſed Athenis.* *e* ℂ *Concauæ terræ.)* βαθυκόλπου γῆς, *multos & profundos ſinus habentis terræ. Agebatur autem & Athenis ludus Terræ, ut in Scholijs Didymus refert. Vt enim omnium Græciæ urbium clariſsimæ fuerunt Athenæ, ſic omnis etiam ferè generis ludos & ſpectacula, cum ciuibus ſuis, tum exteris exhibuerunt.* *f* ℂ *At aliquis.)* *Iam ſitim*

odarum

odarum reſtincturus eram, ſed quiſpiã me impediuit, quo minus hoc facerem. Metaphora eſt, ſitim odarũ reſtinguere, pro finire. Prupergaſian hanc facit de induſtria, propter nouam maiorũ, quam ſubtexit hiſtoriã. g ❡ *Antæi oppidum.)* *Antæus Iraſſæorũ rex, filiam forma decorã, Danaũ Argiuum ſecutus, nemini niſi qui curſu reliquos anteuerteret, traditurũ ſe decreuit. Alexidamus ergo, unde ſtirpi Teleſicratis origo eſt, currendo puellã cæteris præripuit.*

[a]Auro coronatæ pubertatis florentem fructũ decerpere illi uolebãt. [b]Cæterũ filiæ celebriores pater nuptias plantans, audiuit Danaũ, ut is olim quadragintaocto natabus ſuis uel ante meridiem celerrime maritos offenderit. Siquidem frequentem chorum in circum certaminis conſtituit, unà cum muneribus, quam quiſq; heroum curſu primas tenentium uelit, liberam optionem præcipiens, quicunq; etiam illi generi obueniſſent.

EPODOS, COLON XIIII.

[c]Itidem Libycus ille Antæus filiæ ſuæ ſponſum adglutinãs maritũ dabat: ornãs enim ipſam ad lineam locauit, ut eſſet ſummus certaminis & uictoriæ finis. Hancq; palàm abducendam præcepit ab eo, qui ueſtibus primus attigiſſet. Hic [e]Alexidamus, ubi celeri ſuperior curſu foret, inclytæ uirginis manũ, manu ſua prehendens, per mediã [f]equeſtrium Afrorum turmam duxit, multa tum in ipſum folia & coronas proijciebant, qui & antehac alibi non paucas [g]uictoriæ alas acceperat.

a ❡ *Auro coronatæ.)* χρυσοστεφάνου. *Metaphora eſt, pro formoſiſſimæ pubertatis. Volebant proci pro ſua quiſq; eam coniuge habere.*

b ❡ *Cæterum filiæ celebriores.)* *Antæus Libycus Danaum Argiuorum regem imitatus eſt, qui octo & quadraginta filias nõ diſsimilem ad modũ elocauit. Quæſtio hic incidit, quur quadragintaocto filias nominarit, quum quin-*

quazinta fuerint, pinde ac Euripides etiã teſtatur in Tragœdia cuius initiũ eſt: δαναὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατήρ. Scholiaſtes tali ratione diluit: Duas ideò omiſit, Amymonen uidelicet, quæ iam antea quidem à Neptuno deuirginata erat, & Hypermneſtram à Lynceo amatam.

c ℂ Itidem Antæus.) ὅτοι ἐδίδυ. Applicatio paradigmatis.

d ℂ Ad lineam.) ποτὶ γραμμᾷ. Linea ducebatur, quæ & principiũ & finem ſiue currentibus ſiue certantibus indicaret: unde parœmia, Lineam ne moueas: A linea incipere. Iraſſa ciuitas Libyæ, quam Antæus inhabitauit, non ille, qui cum Hercules luctatus eſt, quemq; interemit: ſed alius, qui Euphemi tempore floruit, cuius maiores Cyrenen migrarunt. Nomen filiæ, ut Piſander Camerenſis autor, Alceis erat, uel, ut alij, Barce. e ℂ Alexidamus.) ἀλεξίδαμος, arcens domitorẽ, ſiue populum abigens & propulſans ualet.

Iraſſa.

f ℂ Equeſtrium νομάδων.) ἱππευτῶν νομάδων. Afros Nomadas, hoc eſt paſtores ſubſtantiue appellat: ſiue proprie Numidas, qui Africæ populi Græcis νομάδες, παρὰ τὸ νέμειν & νομὴ dicuntur. Et niſi Pindarus νομάδων ſcriberet per o in priori, à νωμάω uerto, aliquis etiam deducere poſſet, quod papiliones & mapalia ſua paſſim circumuehant, ut Plinius tradit lib. quinto, capite tertio. g ℂ Victoriæ alas.) πτερὰ νίκης. Periphraſis uictoriæ eſt: ſicut in 14. Olympiorũ πτεροῖσι ἀέθλων. Vt exordium, ſic peroratio huic odæ deeſt.

HIPPOCLEAE THESSALO DIAVLI CVRSORI, ODE X.

STROPHE I. COLON X.

B[a]Eata Lacedæmõ, felix Theſſalia, utrique, ex imo patre bello præſtantiſſimi Herculis genus regnat. [b]Quid citra opportunitatẽ glorior? Atqui Pytho, Pelinnæum, [c]Aleuæq; pueri celebrare me Hippocléam inhortantur, cui inclytã adducere laudem geſtiunt.

ENARRATIO.

Argumentum. In gratiam Hippocleæ è Theſſalia oriundi hunc hymnũ cõpegit, Thorace Hippocleæ amico monitore, ut in fine huius encomij dicit. Vicit Pythiadem uigeſimam-

uigeſimamſecundā, Olympiadem item 72.& 73. Proinde laudat uictorē Pindarus cum à Pythio tum Olympio, quibus rerum potitus eſt, certaminibus: à uictorijs patris Phricie, à præmio uictoriæ, ab amicis Thorace & reliquis.

a ¶ Beata Lacedæmon.) *A comparatione orditur. Quemadmodū Lacedæmonij & ad unum omnes Theſſali, propter Herculem, à cuius liberis ſunt illuſtrati, fœlices ſunt: ſic Pelinnæum Theſſaliæ ciuitas, à ſuo alumno & uictore Hippoclea, in cœlum extollitur, beatum & fortunatū cernitur. Sunt enim boni & principes & ciues, patriæ ſuæ ſummo decori & ornamento. Perinde ac ſi dicat: Aliæ urbes alijs heroibus clarent, Pelinnæum uero Hippoclea præfulget. Nec errabit qui ſic intelliget: Alij Lacedæmonem, alij Theſſaliam propter Heraclidas prædicant, ego uero Pelinnæū, Pythij Apollinis inſtinctu, efferre præconijs promptus ſum. Quem in modum Horatius 1. Carminum ad Numatiū Plancum orſus eſt:* Pelinnæum Hippocleæ patria.

Laudabunt alij claram Rhodon aut Mitylenen,
Aut Epheſum, bimaris'ue Corinthi
Mœnia, uel Baccho Thebas, uel Apolline Delphos
Inſignes, aut Theſſala tempe. *Ac poſtea ſubijciendo,*
Me nec tam patiens Lacedæmon,
Nec tam Lariſſæ perculſit campus opimæ,
Quàm domus Albuneæ reſonantis.

b ¶ Quid glorior.) τί κομπέω. *Priuſquā alteram cōpoſitionis partem abſoluat, perpendit ſecum, Hippocleam non apte ſatis fortaſſe Herculis proli accōmodari poſſe: ideo corrigens ſeſe, quid, inquit, non in tempore, hoc eſt, incōmode & intempeſtiue & præter decorum glorior, Hippocleam Heraclidis adſimilando? ac ſtatim ſuam cunctationem, aduerſariorumq; obiecta diluens, ſe id non ſuo arbitratu, ſed Pythij Apollinis iuſſu facere.* *c* ¶ Aleuæ pueri.) *Aleuadæ uel uniuerſim Theſſali ſunt, à rege quodam Aleua, ut Corinthij Siſyphidæ à Siſypho: uel ab Aleua amico quodam Hipocleæ.*

ANTISTROPHE, COLON X.

Siquidem [a]non eſt ignarus certaminū. In Amphictyonum enim cœtu [b]Parnaſsius illum ſeceſſus [c]Diaulodromorum iuuenum excellentiſsimū „ pronunciauit. [d]Humanarum rerum dulcis finis, „ principiumq; Deo procurante augeſcit. Hic quidem [e]tuis curis ô Apollo hanc rem pfecit. [f]Quod

uero illi congenitum eſt, ueſtigia parentis inſequutus eſt

a ℂ *Non eſt ignarus certaminum.*) γεύεται *eſt guſtare, experiri, & dimicare, ut in ſuperiori ode demonſtratum. Ratio eſt, quur Pelinnæũ ſit celebrandum ſibi. Expertus eſt certamina, hoc eſt, dimicauit, conflixit.*

b ℂ *Parnaſius ſeceſſus.*) περιάπτος δὲ αὐτὸν μυχός. *Pythonis eſt circuitio.* *c* ℂ *Diaulodromorum.*) *Diaulodromus Diauli, hoc eſt, gemini ſtadij curſorem ſignat.* *d* ℂ *Humanarũ rerum.*) *Inſignis gnome eſt, omnia feliciter progredi humana cœpta docens, ſimulac Deus ſuo numine adſpirarit: Apollini uictoriam Hippocleæ acceptam referendo.* *e* ℂ *Tuis curis.*) *Hoc eſt, tua benignitate.* *f* ℂ *Quod uero illi congenitũ.*) τὸ δὲ συγγενὲς. *Laus eſt ab ingenua indole, qua patris ueſtigia ingreſſus, uirtuteſq; amplexus eſt: nec degenere animo, ut ferè ſolent optimatum liberi, genus ſuũ & maiores deformauit, iuxta illud Homericũ,* παῦροι γάρ τοι παῖδες πατρὸς ἀρείους *&c.*

EPODOS, COLON VIII.

[a]Olympionicæ: [b]bis iam bellum excipientibus Martis in armis uictorem, quod eſt ſub alta rupe uirentibus pratis iucunda, [c]Cyrrhæ certamen, pedibus fortem conſtituit Phriciam. [d]Quibus fortuna propitia & in poſterũ adſit precor, ut eximijs diuitijs uterq; floreant.

a ℂ ὀλυμπιονίκα.) *Genitiuus eſt Doricus* ὀλυμπιονίκα, *pro* ὀλυμπιονίκου. *Cum fine præcedentis Antiſtrophes cohæret:* τοῦ πατρὸς *enim epitheton eſt.* *b* ℂ *Bis iam bellum.*) *Bis uiciſſe patrem Phriciam indicat, armatum nempe curſorem Pythijs ludis. Prædicat autem patrem Hippocleæ primum ab Olympica, deinde à Pythia uictorijs.* *c* ℂ *Cirrhæ certamen.*) *Periphraſis eſt Pythij certaminis, quod prope Cirrham Parnaſſi, à qua Pytho non longe abeſt, agitur.* *d* ℂ *Quibus fortuna propitia.*) δ' ὑχῇ. *Precatur ut in poſterum ſemper Deus florentem partam felicitatem tueatur. Vterq; floreant pater & filius.*

STROPHE II. COLON X.

† uel certaminum.

[a]Poſtquam ergo iucunda Græciæ bona, nec parum adſecuti ſunt† munerũ, ne inuidis quæſo

rerum

rerum permutationibus, quæ ex dijs promanāt,
incidant: Sit illis potius innoxium diuinum nu-
» men. [b]Fortunatus præterea & laudandus uir ille
» uel ſapientibus fuerit, qui manibus quidem ac pe
» dibus uirtute obtenta, maxima retulerit præmia,
» animi roborisq́ ſui nomine:

ANTISTROPHE, COLON X.

» Quiq́ in uita ſua filium adoleſcentiorē habu-
» erit, qui Deûm clementia Pythicas adeptus eſt
» coronas: [c]Solidum duntaxat cœlum ipſis inac-
» ceſſum eſt. [d]Quantis aūt nos mortalis gens ſplen
» doribus conſpicui ſumus, [e]nauigationē tandem
» conſummat: [f]neq́ enim naui terra'ue profectus,
» admirandam uiam [g]ad Hyperboreum certamen
» inueneris.

a ℂ Poſtquā ergo.) *Voti & precationis dilatatio eſt, & reiteratio prioris uoti: rogat enim, ne Deus inuertere uelit felicitatem ex uictoria partam, aliqua adlegata calamitate.* *b* ℂ Fortunatus uir ille.) *Summa felicitate præditum Phriciam, duplici nomine adſeuerat. Primum, quod ipſe uictoria clarus: deinde, quod & filio* νικηφόρῳ *luceat.* *c* ℂ Solidum.) *Solidum cœlum, hoc eſt, forte & firmum.* χάλκεον, *æreum cœlum appellat, non quod æreum eſſe uelit, uerum quod firmum ſit inſtar æris aut ferri: quemadmodum* Homerus Odyſſ. 3. πολύχαλκον ἐς οὐρανὸν, *Solem orientē aſcendere ait. Niſi quorundam Phyſicorum naturæ antiſtitum ſententia, uelit ſtellas & ſydera ex ferro & ære conſtare, (quanquam autem æs, cuprum & orichalcum ſub ſe contineat ſpecies proprias, pro ferro tamen apud poëtas ſæpe per* κατάχαλκον *accipitur) qualis fuit, qui Solem ignitum ferrum eſſe uoluit, ut in Olympijs productum eſt. Senſus igitur eſt: Tanta felicitate gaudent, quanta hominibus maior alia obtingere nequit, qui & ipſi uictores ſunt, & filios eadem ſua uirtutū ueſtigia ſequi cernūt. Nihil aliud illis deſit, quàm quod cœlum ſcandere nequeant: hoc eſt, dij eſſe non poſſunt: cætera ſunt beatiſſimi. In Olympijs conſimiles gnomas habuit: qua nos monet, ut humana felicitate contenti, maiora, ut pote cœleſtia, non anquiramus. Hæc gentiū more dicit.* χριστιανοὶ δὲ μάλι-

ϛα πονεῖν χρὴ ἵνα μὴ αὐτοῖς ὁ ὀρανὸς ἀμβατός τε μηνὴ ὁ συγκλειϛός. καὶ γὰρ ἡμῖν ἄλλο πολὺ ζητητέον ἢ τοῖς ἔθνεσι τοῖς ἀπίϛοις.

d ❡ *Quantis autem nos mortalis gens.*) *Id eſt, ea felicitate, quæ humano generi obtingere poteſt, is profectò primas tenet, eſtq́; in eadem conſummatiſsimus.* e ❡ *Nauigationem tandem conſummat.*) *Ad extremã nauigationem peruenit: hoc eſt, humano ſplendore Herculis Gades ſeu columnas accedit. Iam ſuprà in Olympijs cõſimili prouerbio uſus eſt iterum atq; iterum: nempe, ultra Gades nemini licere progredi: hoc eſt, qui ad ſumma peruenerit, eum eſſe beatiſsimum. qui diuitijs, potentiæ, uictoriam Olympicam uel Pythiam adiecerit, eum non poſſe fortunatiorem fieri. Proinde hac parœmia & Phriciam & filium Hippocleam beatiſsimos conſtituit.* f ❡ *Neq; enim naui.*) *Hoc eſt, Difficile eſt ſeu terra, ſeu mari iter reperire, quod ducat ad Hyperboreorũ conuentum. Comparatio talis eſt: Quemadmodum difficile eſt Hyperboreos, uel pedibus uel nauigio adire: ſic perinde arduum eſt maiorem conſequi felicitatem ea, qua Hippocleas & pater eius Phricias refulgent.* g ❡ *Hyperboreũ.*) *De Hyperboreis nonnulla ex Pomponio Mela & Plinio ode 3. Olympiorum dicta. Vnicum duntaxat, de illorum felicitate, quod tum omiſſum, hic ex Plinio congerere haudquaquã ab re fuerit, quando & poëta hic ad mores Hyperboreorum parecbaſin faciat. Plinius lib. 4. cap. 12. Pone Riphæos montes, ultraq; Aquilonem, gens felix (ſi credimus) quos Hyperboreos appellauere, annoſo degit æuo, fabuloſis celebrata miraculis. Ibi creduntur cardines eſſe mundi, extremiq́; ſyderum ambitus, ſemeſtri luce & una die ſolis auerſi: non ut imperiti dixere, ab æquinoctio uerno in autumnum. Semel in anno ſolſtitio oriuntur ijs ſoles, brumaq́; ſemel occidunt. Regio aprica, felici temperie, omni afflatu noxio carens. Domus ijs nemora luciq́;, & deorum cultus uiritim gregatimq́;, ...dia ignota, & ægritudo omnis. Mors non niſi ſatietate uitæ, epulatis delibutiſq́; ſenibus ... diſcor... luxu, ex quadam rupe in mare ſalientibus. Hoc genus ſepulturæ beatiſsimum.*

De Hyperboreorũ felicitate ex Plinio.

EPOD..S, COLON VIII.

ᵃQuos penes dux P..rſeus olim cõuiua, in eorum ædibus præſens, celeb..res aſinorum Hecatombas facientes ᵇreperit. Quo..um conuiuijs & laudibus aſſidue gaudet Apollo, ᶜridetq́; ᵈmagnorum animalium uim, quæ eis infertur, perſpiciens.

Myſterium huius ſacri tale eſt: Apollo Elo-

STROPHE

STROPHE III. COLON X.

[e]Neq; Muſa ab illorum abhorret moribus: undiq; uero chori uirginum, citharæ uoces, ſtrepitusq; tibiarũ audiuntur & inſonant: aurea deniq; lauro coma religata ſobrie cõuiuantur: neq; morbi pernicioſo ſenio gẽti illi Hyperboreæ adhærent. Præterea ſine laboribus atq; bellorum motibus

ANTISTROPHE, COLON X.

Habitant, fugientes ultricem Nemeſin. [f]Ad beatorum huiuſmodi hominum cœtum, audaci corde ſpirans Danaës proles, Minerua præeuute peruenit, occiditq; Gorgonem, & capite draconum terroribus uario redijt, inſulanis [g]lapideã mortem adferens, mihiq; admirationem.

quentia & Sapientiæ præſes gaudet dũ aſini illi cædun tur: id eſt dũ rudes & imperiti, bonis & ingenuis diſciplinis dedũtur, exornanturq;, ut ex aſinis & brutis pecoribus, ciuiles & eruditi & boni uiri tandem fiant.

EPODOS, COLON VIII.

[h]Atqui dijs perficientibus nihil uidetur eſſe impoſsibile.

a ℂ Quos penes dux Perſeus.) *Inconcinna, nec admodum ad rem pertinenti digreßione Pindarum hic uti Scholiaſtes adfirmat. Enimuero poëta, poetica dilatatione utitur. Alioqui eadem ratione nuſquam huic noſtro parecbaſis erit admittenda. Quid eſt ergo quod tam ſiniſtre de minime malo uate pronunciat, quum pro lyricis legibus optime ſit collocatus hymnus?* *b* ℂ Reperit.) *ἐπιτόοσαις pro ἐπιτό[illegible]ς, hoc eſt, καταλαβὼν, ubi deprehendiſſet.* *c* ℂ Ridet uim.) *Apollo ridet, dum ſaltare & palpitare aſinos dum cæduntur uidet.* *d* ℂ Magnorum animalium.) *κνωδάλων. κνώδαλα proprie marina ſunt animalia: per catachreſin pro terreſtribus uſurpat. ὀρθιᾶν pro ὀρθιῶν, erectorum, ad excipiendum in iugulo ferrum. Videtur mea quidem ſententia alludere ad Homericum illud, αὐέρυσαν μὲν πρῶτα. Reperit ergo Perſeus Hyperboreos, inquit poëta, intentos Apollineis ſacris, quibus faciebant, hoc eſt, ſacrificabant, hecatombas aſinorum, hoc eſt, aſinos immolabant Apollini: quod ipſum & Callimachus in Scholijs teſtatur, dum ait:*

τέρπωσι λιπαραὶ φοῖβον ὀνοσφαγίαι.

e ℭ Neq; Muſa.) *Hyperboreorũ fœlicitatem deſcribit, quam & Plinius explicauit.* *f* ℭ *Ad beatorum hominum.) Finita per digreßionem Hyperboreorum fœlici fortuna, redit ad Perſea. Danaës proles eſt Perſeus.*

g ℭ Lapideam mortem.) *λίθινον θάνατον. Acriſius Danaën iam enixam, unà cum infante Perſeo arcæ incluſam in pelagus proiecit. Delata ciſta illa in Seriphum inſulam eſt, cuius tum Polydectes rex erat, ibiq; cum filio mater ſeruati ſunt. Vbi dum Perſeus uirili ætate apud Polydectẽ epularetur, alijs alia ad cœnam adferentibus, ſe Gorgonis caput allaturũ promiſit. Quod quum ſeruatum iri promißi uellet rex, abegit eum ex inſula pro adferenda pollicitatione. Abijt ille, attulit Gorgonis ſeu Meduſæ caput, omneisq; eo terribili anguium ſpectro in lapides transformauit Seriphios. Atq; hoc uult Pindarus quũ inquit, Lapideam mortem inſulanis adferens: id eſt, Seriphios compotores in lapides mutans: qua de re Ouidius in Transformat. multa.* *h* ℭ *Atqui dijs perfic.) Præoccupatio eſt. Dicere poterat aliquis, quomodo ad Hyperboreos Perſeus uenerit pro amputando Meduſæ capite, tamq; mirandum peragere facinus, maxime quum paulò ante & terra & mari ad Hyperboreos iter inueniri non poſſe dixerit? Hanc obiectionem ſic diluit: Deo, inquit, cooperante nihil impoßibile eſt: & ſuam & aduerſariorum opinionem diluens.*

[a]Detine remum, uelociterq; anchoram in terram firma [b]ex prora, quæ eſt propulſatrix [c]latentis petræ. [d]Nam flos hymnorũ heroicorum, ad alium aliàs ueluti ſermonem properat.

a ℭ Detine remum.) *Seipſum corrigit Pindarus, poſt digreßionẽ plus æquo prolixiorem, ad inſtitutum reuocans. Metaphorice χάσον κώπαν, detine remum, anchoram in terram fige, quæ anchora eſt propugnaculum ueluti, & fortitudo quædam aduerſus latentem in mari petram, ſcopulum'ue. hoc eſt, ſtylum tuum remorare, ne latius in digreßione pergas, ne non decoro inſeruiſſe culperis.* *b* ℭ Ex prora.) *πρώραθεν. Ex prora enim anchora iacitur, ut eſt apud Latinum poëtam,*

Anchora de prora iacitur, ſtant littore puppes.

c ℭ *Latentis petræ.) χοιράδες petræ ſunt ſubmarinæ, ſuper quibus fluctus murmurant ſtrepuntq;.* *d* ℭ *Nam flos hymnorũ.) Ratio eſt, quare debeat in digreßione eſſe contractior. Perinde ac apis ad alios ſubinde flores ſe recipit: ſic hymni uictorum encomia concinentes, ad alia aliàs argumenta properant.*

STROPHE IIII. COLON X.

[a]Equidem ſpero Cranonījs circa Peneum amnem iucundam oden meam concinentibus, imò uero plus Hippoclem, coronarū & hymnorum gratia demirandum, in coëtaneorum cœtu collocaturū me, ipſum, ita ut cum ætate confectis, tum uirginibus adoleſcentulis futurus ſit curæ.[b]Alījs enim aliorum amor mentem fatigat.

ANTISTROPHE, COLON X.

[c]Qui, quæ deamarit, certò ceu ante pedes conſtituta deprehenderit, næ ille ſuauiſsimam ſolicitudinem gerit. Quæ uero poſt annum immineant, nobis palàm eſſe non poteſt. [d]Cæterum placidæ Thoracis amicitiæ confido, qui meum percupiens fauorem, hunc[e]Pieridum iunxit curſum, amantem amans, [f]ducentē cupide ducens.

EPODOS, COLON VIII.

[g]Quemadmodum aurum Lydio lapide probatur, ſic mens amicorū & mores, experientia & opere probanda ſunt. [h]Porrò illius candidos fratres extollemus, qui Theſſalas leges auguſtiores reddentes, ad ſidera patriam extollunt. Nam inclytæ & patriæ, urbium gubernationes, bonis delegatæ ſunt.

a ❨ *Equidem ſpero Cranonijs.)* ἔλπομαι δ' Ἐφυραίων. *Ephyra non eſt hic Corinthus, ſed Cranon Theſſaliæ urbs, quæ primum Ephyra dicebatur. Per Ephyræos ergo Cranonios intelligit, quorum & Theocritus in Gratijs meminit. A fructu uictoriæ Hippoclem hic cōmendat. Et maioribus & minoribus natu exemplo uirtutis erit Hippocles.* *b* ❨ *Alijs enim aliorum.)* καὶ γὰρ ἑτέροισιν. *Alij alijs oblectantur rebus: athleta certaminibus, uirgines choris & cantilenis, quibus uidelicet Hippoclem deprædicari audient.*

c ℂ *Qui quæ deamarit.)* *Porrò qui ea amat quæ ad pedes ſunt obuia, recte agit, dulcem earum curam gerit. Nam incerta & futura de quibus nihil ratum habetur amare, imprudentis eſt. Qua gnome feliciter agere Hippoclem, feliciter uirgines, feliciter quemuis ſuo fungentem officio, monet: ac iuxtà hortatur, ut præſentibus bonis lætetur Hippocles, nec ad futura, quæ incerta ſunt, animum adijciat.* *d* ℂ *Cæterum placidæ.)* *Ab amicis Hippoclem laudat. Thorax Aleuadum unus, qui Pindarum, ut hoc Hippocli encomium conſcriberet, permouit: cuius, eiusq́; fratrũ, honorifice meminit.* *e* ℂ *Pieridum currum iunxit.)* *Muſarum currum. Metaphora. id eſt, hymnum. hymnis enim & carminibus Muſæ uehunt & uehuntur, ut uictores curribus. Vel ideo, quod encomiũ inſtar triumphantis currus, uictorem paßim per terras & maria ferat.* *f* ℂ *Ducentem ducens.)* ἄγοντα *pro* ἀγόμενον, *ductũ ducens: id eſt, iam antea paratum & promptum ad canendas principis ſui laudes.* *g* ℂ *Quemadmodum aurum.)* πειρῶντι. *Comparatione Thoracis amicitiam dilatat. Vt aurum Lydio lapide, quem hic* βάσανον *appellat, facile probatur: ſic recta & uera amicitia, ſynceraq́; mens, citra laborem exploratur. Aurea certe ſententia.* *h* *Porrò illius candidos.)* *A fratribus Thoracis candidis, & bona reipublicæ Cranoniæ adminiſtratione, quæ in manibus fratrum Thoracis eſt ſita.*

THRASYDAEO THEBANO PVERO STADII CVRSORI, ODE XI.

STROPHE I. COLON IX.

TV [a]Semele cœleſtium deorum cõuerſatrix, tuq́ Leucothea Ino, marinarũ Nereidũ cohabitatrix, Cadmi filiæ, adeſte quæſo unà cum generoſa Herculis matre: [b]ite ad penetrale, quod eſt aureorum tripodum theſaurus [c]apud Meliam illam uenerandam, quod impenſe honorauit Apollo,

ANTISTROPHE, COLON IX.

Qui & ueram illam uaticiniorum ſedem Iſmeniam appellauit. [d]O filiæ Harmoniæ, hic & nunc

legitimum

legitimum heroidum congregatũ cœtum coire iubet Melia, ut ſacram Themin, Pythonemq́; & iuſtitiæ deditum terræ umbilicum ſumma cum uigilantia reſonetis,

EPODOS, COLON VI.

Ac Thebis ſeptem portis nõ inconſpicuis, Pythioq́; certamini [e]encomium canatis. [f]Per quod [g]tertia corona accepta, [h]patriũ ſuum larem [i]prouulgauit in opulenta [k]Pyladæ tellure uincẽs, [l]qui Lacónis Oreſtæ amicus fuit.

ENARRATIO.

Thraſidæum Thebanũ iuuenem 28. Pythiade & 33. ſtadio uictorẽ prædicatum laudat, à patris & eius Olympica & Pythia uictoria. Quia uero Thebanus fuit, non immeritò ad Thebanas heroides in deorum numerum relatas apoſtrophen facit, apte ad uictorẽ tandem deſcendens. Inuitat enim eas ad laudes Pythio Apollini, in cuius ludis uictoriam obtinuit Thraſydæus, cantandas. Argumentum.

a ❨ *Tu Semele.) Semele & Leucothea Cadmi filiæ, de quibus nonnulla ſuprà audita. Herculis mater eſt Alcmena. quæ tres ſunt heroides Thebanæ.*

b ❨ *Ite ad penetrale.) Accerſit heroinas Thebanas, & hortatur ut Iſmenium accedant. Penetrale autem ipſum Iſmenium, theſaurum aureorũ tripodum uocat, eam ob cauſam, quod multi tripodes Iſmenio conſecrati cernerentur.* *c* ❨ *Apud Meliam.) Melia Iſmeni ſoror eſt, uel ut alij, Oceani filia, ex qua & Apolline Tenerus uates, qui apud Iſmenũ flumen uaticinabatur: illic enim uaticinij locus eſt, cui nomen ab amne inditum, Iſmenio.* *d* ❨ *O filiæ Harmoniæ.) Per reiterationẽ rurſus eaſdem inuocat heroides: ut ſuprà à patre prædicauit, ſic nunc à matre. Harmonia uxor Cadmi eſt Thebarum regis, quorum filiæ ſunt Semele & Ino, de quibus ſuprà in Pythijs & apud Homerum & Ouidium in 4. Transfòr. Iubet, inquit, Iſmenij templi & oraculi mater, ut in Iſmenio conueniatis, loco Apollini, uaticinij cauſa, ſacro, ibiq́;*

e ❨ χάριν.) *Gratiam, hoc eſt, uictoriam canatis.* *f* ❨ γὶ τῷ.) *Per quod certamen Pythium. Deſcendit ab aduocatione Heroidum, ad laudem Thraſydæi, à uictoria cum Pythia laudans.* *g* ❨ *Tertia corona acceptá.)* τρίτον στέφανον. *Non quod ter ipſe uicerit, ſed quod unà cum patre iam tertio ipſe coronã acceperit.* *h* ❨ ἑστίαν πατρῴαν.) *Larem patriũ,*

hoc eſt, ipſam patriã, συνεκδοχικῶς. i (Prouulgauit.) *ἐμνασεν pro ἀνέμνησεν, prouulgauit, ut contingebat poſt obtentam uictoriam.*

k (Pyladæ tellure.) Pyladis tellure, ipſam Pythonem ſeu Cirrham Pyladis terram dicit: ſiquidem in Phocyde ſita eſt Python, cuius Strophius Pyladæ pater rex erat. l (Qui Laconis Oreſtæ.) Pylades enim & Oreſtes inter amicorum paria cenſentur, ut eſt apud Valerium Maximum, ſicut Damon & Pythias.

STROPHE II. COLON IX.

[a]Quem Oreſtem, occiſo patre, à fortibus Clytemneſtræ manibus [b]Arſinoë nutrix è luctuoſo dolo ſuſtulit: quando Dardanidæ Priami filiam Caſſandram, cum Agamemnonis anima, ad opacam Acherontis ripam demittebat

ANTISTROPHE, COLON IX.

Sæua mulier. [c]Num igitur Iphigenia [d]circa Euripum mactata procul à patria permouit, ut ad grauem palmas ſuas iram concitaret Clytemneſtra?[e] aut alieno thalamo laſciuientẽ nocturni concubitus adegerunt?[f] id quod nouis uxoribus inſenſiſsimũ delictum eſt, nec fieri poteſt ut celetur

EPODOS, COLON VI.

Alienis linguis.

a (Quem Oreſtem.) Ad Oreſtis, Agamẽnonis, Clytemneſtræ & Aegiſthi hiſtoriam excurrit. De Oreſte Euripides in Tragœdia quam Oreſten inſcripſit. Agamemnonis cædem Homerus 4. Odyßeæ commemorat.

b (Arſinoë.) Arſinoë à Pindaro, à Pherecyde Laodamia nutrix Oreſtæ dicitur. c (Num igitur Iphigenia.) Amplificat à cauſis diræ necis. Quid adegerit Clytemneſtram, ut Agamemnonem ſuum occideret, inquirens: uel Iphigenia, uel alienus adulterij torus compulit ad tantum ipſam flagitium, inquit. d (Circa Euripum.) De Euripo Pomponius Mela lib. 2. Euripus, inquit, mare rapidum, & alterno curſu, ſepties die, ac ſepties nocte, fluctibus inuicem uerſis, adeò immodice fluens, ut uentos etiam ac plena uentis

nauigia

nauigia fruſtretur. Aliquot in eo ſunt oppida, Heſtiæa, Eretria, Pyrrha, Heſos, Oechalia: uerum opulentiſsimæ Caryſtus & Chalcis. Per Euripum ergo hic Chalcidem intelligit, in qua Iphigenia Agamemnonis filia, poſcente oraculo, cædi eſt deſtinata. e ❨ *Id quod nouis uxoribus.)* *Dilatat à gnoma adulterij. Nouæ uxores matrimonium recens adulterio defœdantes, grauiſsimum facinus admittunt, nec illud crimen ſuum celare poſſunt: alienæ enim linguæ non ſilent, quod norunt non ſupprimunt.*

» [a]Ciues enim pleni ſunt rimarum. [b]Deinde non
» modica inuidentia diuitiæ & felicitas macerant. [c]Qui uero abiecta ſpirat, obſcure uiuit. Obijt quidem Atrides heros, quum multo poſt tempore [d]Lacedæmonem redijſſet,

STROPHE III. COLON IX.

[e]Vaticinatricēq; ꝑdidit puellā, ubi Helenæ cauſa incēdio extinctis Troianis, opulentas ędes diruit.

a ❨ *Ciues.)* πολῖται κακολόγοι. *Ciues libenter conuiciantur: non ſilent, quod animaduertunt peccatum.* b ❨ *Deinde non modica inuidentia.)* *Alia gnome eſt, qua oſtendit, uulgus propenſum eſſe ad obſeruanda potentiorū crimina. Quia ergo Clytemneſtra Aegiſtho ſeſe adiunxerat, ei mixta fuerat, nihil dubitans hoc Agamemnonem ſtatim experturum, eum occîdit.*

c ❨ *Qui abiecta ſpirat.)* *Antitheſis eſt. Felices, inquit, inuidentiæ ſunt expoſiti: infelices & nullis uirtutibus præditi obſcure uitam ducunt, nō ſunt inuidiæ obnoxij. Propter ergo antitheſin hanc, ſententia ad Agamemnonem referri poteſt. Quia is præclare geſtis rebus eximius iam erat & felix, ideo habuit qui ei inuiderent, qui uitæ eius dolum machinarentur, Clytemneſtram & Aegiſthum: qui ſi obſcure uixiſſet, incolumis manſiſſet.* d ❨ *Lacedæmonem.)* *Obijt quidem Agamemnon. Epilogus cædis Agamemnoniæ.* κλυταῖς ἐν ἀμύκλαις, *hoc eſt, inclytis Amyclis: hoc eſt, Lacedæmone, uel in Laconica. Amiclæ, inquit Stephanus, Laconicæ urbs, centum oppidis conſtans.*

e ❨ *Vaticinatricem puellam.)* *Perdidit Agamemnō uaticinatricem puellam, hoc eſt, ſuo interitu perire fecit Caſſandrā, nam & ipſam unà cum Agamemnone interemit Clytemneſtra.*

[a]Porrò Oreſtes iuuenis adhuc ætate florens, ad ſenem Strophium Pyladæ parentem cōuertit

ſeſe, qui tum apud Parnaſsi fines cõmorabatur. Quin & is ſuo poſthac tempore Clytemneſtrã matrem gladio interemit, & Aegiſtum [b] inter cæſos locauit.

a ℭ *Planus eſt locus, quomodo Oreſtes ultus ſit patris ſui cædem: occidit enim & is Clytemneſtram matrem, & Aegiſtum adulterum fontem totius mali. Solummodo hoc animaduertendum, licet parui momenti, Pindarum Aegiſtum ſcribere hic citra aſpiratione͂, quum Homerus & in 1. & 4. Odyſſeæ aſpirationem adijciat.* θυεσιάδην αἰγίσθῳ, *Aegiſtho Thyeſtæ filio.* *b* ℭ *Locauit inter cæſos.)* θῆκε ἐν φοναῖς. *Periphraſis eſt cædis: hoc eſt, & ipſum Aegiſthum occidit.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

[a] Atqui per deuia cõpita ô amici, uolutus ſum, rectum antea ingreſſus iter. Et me uentus quiſpiam, ueluti marinam nauim, extra decoram nauigationem proiecit, ô Muſa. [b] Sin ex mercede uocem tuam ſubargenteam præſtare pollicitus es, aliàs alia te ſonare decet præconia,

EPODOS, COLON VI.

[c] Siue patri Pythio uictori iamnunc quidem, ſiue Thraſydæo: [d] quorum triumphans lætitia & gloria paſsim collucet. Siquidem curribus quondam belli uictores, cantatorum in Olympia certaminum uelocem cum equis claritudinem adſequuti ſunt.

STROPHE IIII. COLON IX.

Dehinc in Pythone nudi ad ſtadiũ deſcendentes, celeritate ſua græcas copias redarguerunt.
„ [e] Enimuero amorem ego bonorum, ac poſsibilia
„ in uita mea, nunquã non, diuina uoluntate, opta-
„ rim. [f] Offendens enim quæ per urbes paſsim ne-

gocia

» gocia media geruntur, longiori[f] etiam fortuna flo
» rentia, eos accuſo qui ſummam uel regum felici-
» tatem affectant.

ANTISTROPHE, COLON IX.

» Equidem [g] circa cõmunes uirtutes occupatus
» ſum. [h] Inuidi uero ſuaipſorum noxa puniuntur.
» [i] Sin quiſquam uitæ [ſ]uæ ſummam decerpſerit, &
» in tranquillitate tranſegerit, ita ut grauẽ ſemper
» declinarit iniuriam, [k] meliorem is tandem nigri
» Ditis ſortem & mortem adeptus eſt: quippe qui
» ſuauiſsimæ poſteritati ſuæ, optimam præ diuitijs
» gratiam, bonam nempe famam reliquit.

EPODOS, COLON VI.

[l] Quæ inclyta fama & Iphiclis filiũ Iolaum, cele bratũ illum uirũ circunfert, Caſtoriſq; uim, teq; ô rex Pollux, deûm filij, qui aliàs [m] interdiu iuxta ſedes [n] Therapnes, aliàs in Iouis regia uiuitis.

a ℭ *Atqui per deuia compita.*) *Allegorica epanodo ſeſe ad inſtitutum encomium reuocat. Quemadmodum in triuijs facile erratur propter uarios uiarum exitus & anfractus: utq; uentorum tempeſtatiſq; ui, nauis citra negocium è præfixo tractu rotari poteſt: ſic ego multitudine laudandorum, à præſtituto ſcopo declinaui. Ad Muſam ſuam Clionem, uel ad mentem ſuam facta apoſtrophe.* *b* ℭ *Sin ex mercede.*) τὸ δὲ τεὸν εἰ μισθῷ. *Ratio eſt reuocationis in uiam. Quia, inquit, deſtinata mercede hunc hymnum pangis in gratiã uictoris Thraſydæi, & quia uox tua argento conducta & oblita eſt, neceſſium eſt ut relicta hac Clytemneſtræ & Agamemnonis parecbaſi, ad ipſos te uictores uertas.* *c* ℭ *Siue patri.*) *Laudare te oportet uel patrem à Pythia uictoria, uel filium Thraſydæum itidem à Pythia.* *d* ℭ *Quorum triumphans lætitia.*) *Patrem & filium primum ab Olympica, dein à Pythia uictorijs extollit, curribus & curſu uincentes.* *e* ℭ *Enimuero amorem ego bonorum.*) θεόθεν. *A ſtatu & cõditione ciues illos Thebanos patrem & filiũ cõmendat, mediocrem ciuium fortunã, ſummis regum diuitijs anteferens: præ-*

clariorem eſſe feliciorem&qacute; ciuium paßim in republica conditionē, ampliſſima regum potentia. Ac iuxtà utrunq; uictorem hortatur, ut ſua ſorte tantiſq; uictorijs contenti, non maiora ſpirent, neq; deſiderent. f ℭ Offendens enim.) *Dum mediocrium ciuium tranquillitatem conſidero, inuenio eos eſſe feliciores regibus.* g ℭ Circa cōmunes uirtutes.) ξυναῖσι δ' ἀμφ' ἀρεταῖς. *Circa cōmunes uirtutes, id eſt medias, mediocris ſtatus ciuibus contingentes, occupatus ſum. Pluris facio uirtutē, quæ in ciuibus & liberis rebuſpublicis ſpectatur, quā ſibi ciues paßim uendicāt, quàm regios honores, & aulas principū. Et quia uirtuti ſemper comes it inuidia, ideo ſtatim & inuidos breui dicto perſtringit.* h ℭ Inuidi.) φθονεροὶ δ' ἀμύνονται ἄτᾳ. *hoc eſt, inuidi ſua puniuntur* Ate. *quod &* Horatius *uoluit, dum ait:*

Inuidus alterius rebus marceſcit opimis.

Et Virgilius *in carmine cuius initium:*

Liuor tabificum, malis uenenū &c. i ℭ *Sin quiſquam uitæ ſuæ.*) *Ciuilem ſtatum, & priuatam uitam à tranquillitate ornat. Encomiū tranquillitatis octaua* Pythiorum Pindarus *canebat.* k ℭ Meliorem.) *Ab hæreditate, quam bonus uir liberis & genti ſuæ poſt fata relinquit. Si non multas facultates, tamen bonam famam, inclytum nomen relinquit, & uirtutis ſpecimen atq; exemplar, in quod ſemper intueantur: quod multis nominibus, auro & argento præſtat. Felicius moritur, qui in tranquillitate uitam ſuam & bono nomine tranſegerit, quàm qui poſthabito uirtutis cultu, principum ſe aulis adulatorijs coruorum conſortem fecerit.* l ℭ *Quæ inclyta fama.*) χάριν κρατίστην. *Scholia pro* εὐφημία *accipiendam indicant. Amplificat exemplis, & probat feliciorem eſſe mortem & fortunatius fatum eorum, qui bonum poſteris nomen reliquerint, primum* Iolai, *deinde* Caſtoris *&* Pollucis *fratrum.*

m ℭ Interdiu.) *Et quanquam decima* Nemeorū Pindarus *ipſe narret, quo modo & in olympo & in terris uiciſſim agant, hic tamen interim ſubijcere libet ex* Scholijs Homericis *in* γ Iliados, *tametſi & illa Pindarū adducant, hiſtoriam, quæ ſic habet:* Quum Idas & Lynceus Apharei *filij, proci filiarum* Leucippi, *ad ſacra nuptiarū cognatos* Tyndaridas *uel* Dioſcuros *aduocaſſent, ni ſponſas illas, nempe* Phœben *&* Ilaeiram, *rapuerunt* Caſtor & Pollux. Hinc *orto conflictu,* Caſtor *eſt occiſus ab* Ida. *Qua re grauiter cōmotus* Iupiter, *fulmine* Idam *neci dedit:* Polluciq; *optionē dans, utrum malit eligere iubet, ut uel ſolus immortalitate gaudeat, uel cum fratre uitam cōmunicet. Maluit ergo cum fratre alternis uiuere, quàm ſolus æternitate frui. Proindè aliàs apud ſuperos eſt* Caſtor, *& interim apud inferos* Pollux: *aliàs apud inferos* Caſtor, *& interim apud ſuperos* Pollux. *Atq; hoc adumbrat* Pindarus *dum ait,* πὰρ ἆμαρ. Homerus

merus alibi idem clarius exprimit, quum inquit,

ἄλλοτε μὲν τε ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
τεθνᾶσιν, τιμὴν δὲ θεοῖς γε λελόγχασιν ἴσην.

Verum hæc fuſius explicatur hiſtoria à Pindaro decima ode Nemeorum.

n ❡ *Therapnes.) Therapne ultima Nemeorum ode pro Lacedæmone accipitur, & in prima Iſthmiorum Interpres uicum eſſe Laconicæ annotauit: Iſocrates item in Laconica conſtituit encomio Helenes. Stephanus hanc Theramnen appellat, in qua Caſtor & Pollux nati & pro dijs habiti: unde & apud Latinos poëtas Theramnæi & Therapnæi fratres dicuntur.*

MIDAE TIBICINI AGRIGENTINO, ODE XII. ET VLTIMA.

STROPHE I. COLON XIIII.

QVæſo te ô ſplendida pulcherrimaq́ urbium, Proſerpinæ ſedes, quæ ad ripas pecoris [a] diuitis Agrigenti, magnifice extructa [b] iuga inhabitas: [c] ô domina unà cùm deorum hominumq́ propitia precor clementia ſuſcipe [d] coronam hanc, quam ex Pythone retulit inclytus Midas: ipſumq́ illū ſuſcipe, qui [e] Græciam arte ſua uicit, [f] quam olim bellicoſa Minerua inuenit, pernicioſum ferociū Gorgonum imitata lamentum,

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Quod ſub uirgineis [g] inacceſsis ſerpentum capitibus audiebat ædi Perſeus, quando difficili labore, tertiam debellauit ſororum partem, marinæ Seripho, populisq́ [h] calamitatem adferens. Quandoquidem fatale [i] Phorcys obſcurauit, deleuitq́ genus, ac lugubre ſymbolum Polydectæ reddidit, matremq́ è duro & neceſſario ſeruitu- *Danaë enī unà cū Perſeo infante*

tis lecto eripuit, ubi formoſæ Meduſæ caput depraedatus eſt

STROPHE II. COLON XIIII.

[k]Filius Danaës, quem ab auro ſua ſponte fluente natum dicimus. At poſtquam ex his laboribus charum illum hominē liberauit [l]uirgo, tibiarum cum ſuis organis canorū apparauit melos, reperitq́ dea, ſtridulum imitata luctum Euryales, uelocibus genis æditū. Quod ubi inueniſſet, mortalibus id impertijt, legem multorū capitum appellans, celebrem nimirū populum ſeruantiū certaminum procum.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Atq; ea lex [m]tenue pertranſit æs & calamos, [n]qui prope inſignem Gratiarū choris urbem in Cepheſidis delubro creſcunt, [o]fideles ſaltatorū teſtes. [p]Quod ſi qua felicitas abſq; labore nō apparet, ipſe tamen Deus, uel hodie uel paulòpoſt conſummabit. Fatum enim nemo unquam effugere poteſt. Aderit autem tempus illud, quod & eum, qui à ſpe exciderat, in ſpem reponat, alterū quidem donans, alterum uero denegans.

[margin:] Inciſtam incluſa per Acriſium, & mari impoſita, in Seriphum inſulam deuecta eſt, ibiq; ſeruata cū prole ſua, Polydectæ regi ſeruitutē ſeruiuit.

[margin:] Lectum ſeruitutis uocat, quaſi decubuerit, præ defatigatione laborum.

ENARRATIO.

Argumētū. *Supplicat Agraganti Nymphæ deæ, urbi Agrigento cognomini, ut & hymnum hunc in tibicinis Agrigentini Midæ laudem conſcriptum benignè ſuſcipiat, tum ipſum pariter Midam amplectatur: unico loco, à Muſica nimirū eum cōmendans: idq; in prima Strophe perſequitur. In reliquis ſectionibus amplificat digrediendo ad tibiæ inuentum: deinde ad Perſei ortum: ut ſuo quæq; loco indicabuntur. Vicit Midas Pythiadem 24. & 25. tibia.* a (*Diuitis Agrigenti.*) *Agrigentū dues eſt pecoris, ideo μηλόβοτον uocat, pecudes paſcentem. Per Agrigentum autem Siciliæ urbem totam Siciliam intelligit. Nam*

totam

totam Siciliam Iupiter Proſerpinæ dono dedit, frugifera enim eſt inſula.

b ℭ Iuga.) κολώνη, *æditior locus eſt: ipſum Agrigentũ ſic appellat.*

c ℭ O domina.) ἄνα *uocandi caſus communis generis ab* ἄναξ, *ad Nympham, uel ad Proſerpinam referri poteſt. Si ad Nympham, tum eſt implorationis ueluti nouatio & reiteratio. Sin ad Proſerpinam transferas, tum ſimul ueneratur deam illius inſulæ.* d ℭ Coronam hanc.) στεφάνωμα, *coronam, hymnum* μεταφορικῶς. e ℭ Græciam.) *Totum pro parte: hoc eſt, græcos Muſicos antagoniſtas, in Pythiade tibijs canentes. Auxeſis hyperbolica.* f ℭ Quam olim.) *Quamprimum ab arte Muſica uel tibiarum modulatione cõmendauit, ſtatim digreditur ad tibiarum inuentum, hoc ipſum Palladi attribuens.* g ℭ Inacceſsis capitibus.) *Serpentina capita inacceſſa erant, quia quotquot Meduſæ caput intuerentur, mutabantur in lapides.* h ℭ Calamitatem adferens.) *In decima Pythiorum, huius loci eſt paraphraſis, ubi dicit, Lapideam mortem inſulanis adferens. Polydeclen enim Seriphiorum regem, & alios pleroſq; in lapides, uiperei Meduſæ capitis monſtratione permutauit, ut eſt & apud Ouid. in 4. Metamorph.* i ℭ Phorcys genus.) φόρκοιο γένος. *Phorcys uel Phorci marini dei treis fuiſſe filias, græci poëtæ tradunt, Meduſam, Sthenonem & Euryalen. Vnde Pindarus tertiam ſororum partem, tertiæ ſororis Meduſæ caput uocat, uiperinis crinibus refertum, cuius crines Minerua propterea in angues mutauerat, quod Neptunus eam in eius templo uitiauerat. quod ubi ope Mineruæ Perſeus amputaret, è ſibilo ſerpentum, qui in capite Meduſæ erant, Minerua tibiarum harmoniam reperit: tum etiam è lamento & planctu & Euryales & Sthenonis ſororum, quæ ob necem Meduſæ ſororis proculdubio uehementer plorabant. Appellauitq; tibijs canendi artem, legem multorum capitum, quod ex multorum uipereorum capitum ſtridore & ſibilo, tibiam per imitationem effinxiſſet.*

k ℭ Filius Danaës.) *Vt ex aureo imbre in gremium Danaës illapſo genitus ſit Perſeus, & antea auditum, & poſthac dicetur: cuius & Iſocrates in Helenes encomio meminit.* l ℭ Virgo.) παρθένος. *Minerua ope ſua Perſea incolumem conſeruauit, ne Meduſæ capite perderetur. Inuenit, inquit, ipſa Minerua tibiarum concentum. Modum quo inuenerit, hic adijcit.*

m ℭ Tenue pertranſit æs.) λεπτοῦ χαλκοῦ διανισσόμενον. *Ex qua materia tibiæ fiant, explicat. Finguntur enim tibiæ ex ære, loto, buxo, cornu, oſſe ceruino, lauro, ut Iulius Pollux teſtimonium dicit lib. quarto, cap. octauo.*

n ℭ Qui prope.) *Locus ubi calami pro tibijs creſcant, Cepheſus eſt Bœotiæ amnis, de quo in 14. Olympiorum ode.* o ℭ Fideles ſaltatorum.) *Appoſitio eſt. Tibiæ ſunt fideles ſaltatorum teſtes: ad chorum enim & ad con-*

uiuia adhibentur. Calami, inquit, ex quibus tibiæ fiunt, in Cepheſide uel Orchomeno urbe creſcunt prope amnem Cepheſum, ubi Gratiæ coluntur. Ciuitas Charitum eſt Orchomenus. p ❨ Quod ſi qua felicitas.) *Infortunium quod Midæ inter canendum accidit, hic diluit. Si quis, inquit, non ſtatim fortunatus fiat, propterea non deſpondeat animum: poteſt enim Deus quando uoluerit, perfundere uel nihil tale opinantem felicitate. Pulcherrima certe ſententia: quam ideo producit, quod præter ſpem fracto calamo, uictoriam Midas obtinuerit, ut Scholia adſeuerant. Porrò hæc ſententia bene Chriſtiana, ac in totum theologica eſt, qua humanas actiones & opera fato & diuinæ prouidentiæ ſubdita omnino docet. Hac ueluti gemma & clariſsima ſtella hanc ultimam oden finit,*

σὺν θεῷ.

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN PINDARI PYTHIA FINIS.

οὐκ ἄνευ θεοῦ.

CHROMIO AETNAEO, ODE I.

STROPHE I. COLON X.

O [a]VENERANDA Alphei reſpiratio, celebrium Syracuſarũ germen, Dianæ cubile, Deli ſoror, Ortygia, [b]à te dulciloquus hymnus cõmouetur magnã celerrimorũ equorum laudem texere, [c]Iouis Aetnæi gratia: [d]currus itidem [e]Chromij uictricibus Nemeæ operibus [f]laudatorium & triumphale iugare melos excitat.

ENARRATIO.

Nemeorum origo & inſtituto.

Nemea, Argiuorum regionis pars eſt, à Luna & Ioue ſortita nomen: uel à bubus Argi Iunoni ſacris, qui illic paſcebantur. νέμειν enim paſcere eſt. Sunt qui à Danai filijs eum locum ſic appellatum uelint, quod eundem ſorte acceperint. κατανέμεσθαι nanq; ſorte nanciſci, & hæreditario accipere ſignat. Ita Scholia. Stephanus Elidis locum, quem Dryopes incolant, adſerit. Hinc Nemei ludi, qui in ea regione agebantur.

Funebre Nemeorum certamen.

Funebre certamen primũ fuit, quod tale duxit exordium: Quo tempore ſeptem Argiuorum duces aduerſum Thebanos Polynici opem ferentes pugnarunt, in Lemnum Thraciæ peruenientes, ſiti conſtricti in Hypſipylen Lemniam mulierem inciderunt, quam ut eius terræ gnaram rogarunt, ut ſibi potui non incõmodam aquam oſtenderet: quibus obſequens, puerum Lycurgi ſacerdotis filium, cuius nutrix erat, in locum quendam repoſuit. Interim ſerpens puero ſeſe circumuoluit, ſpiras ducit, ſuffocat. Reuerſi duces draconem telis transfigunt. Amphiaraus puero uaticinans Archemoro tum nomen indidit, quod is ceu malum omen initiũ perniciei & mortis ducum in Thebano bello fuerit. Proinde conſolantes Hypſipylen Argiui, certamen funebre in gratiam Archemori per draconem occiſi inſtituerũt, Nemeæum appellantes à terra in qua celebrabatur agon.

Habitus iudicum.

Fuſcis ueſtibus in eo iudices de uictoribus pronunciabant, luctum ipſo habitu præſentantes. Poſtea Hercules deuicto Nemeæo leone, ludos hos in meliorem ſtatum redegit, Ioui ſacros

dixit: cuius rei Ouid. nono de permutatione formarum ſic meminit:

His eliſa iacet moles Nemeæa lacertis. *Recordatur & Epigramma de laboribus Herculis:*

Compreſſit Nemeæ primum uirtute leonem. *Singulis trienniis agebatur. Decernebant autem equites & gymnici pro uictoria. Primū ſoli milites admittebantur, poſtea & populares eum ad agonem ſunt etiam admiſſi. Corona ex apio uiridis dabatur. Præſides eius ludi primum fuere Deceleonæi, dehinc Corinthij. Epigramma græcum hic repeti poteſt,* τίσσαρες εἰσὶν ἀγῶνες *&c.*

ARGVMENTVM PRIMAE NEMEORVM ODES.

Quum Hieron Syracuſanus nō tyrannus, non rex, ſed ueluti conditor eſſe uellet, Catanen ſuo nomine exuit, Aetnæ indita appellatione, ſeipſum habitatorem & ueluti ciuem nominando. Hinc non Catanæum, ſed Aetnæum, in certaminibus, in quibus uicerat, ſeſe proclamari fecit. Idem cōtigiſſe Chromio Didymus tradit: quandoquidem enim perquam familiaris erat Hieroni, ſe itidem Aetnæum dixit. Quando Timæus hymnum hunc Olympicis attribuit, parum uidet quid agat. Nam uel talpa uidere queat, Chromium ab ipſo Pindaro Nemeæum uictorem cōmendatum, dum aït, ἅρμα δ᾽ ὀτρύνει χρομίου νεμέα θ᾽ ἔργμασι νικαφόροις. *Laudat ergo Chromium à Nemeæa uictoria, à patria, ab hoſpitalitate, à modeſtia, quæ in dotibus tum corporis tum animi refulgeat. Poſtremo ad liberalitatem, qua amicis ſuccurrat, & ſui & Herculis exemplo, Chromium inhortatur. Quod ſi faciat, futurum ut immortalitatem Herculis inſtar promereatur.* a (O ueneranda.) *Ab Ortygia, dijs indigenis Diana & Apolline clara, inſula illa nobili orditur, eo quod Chromius Siculus fuerit: facitq; ad eam apoſtrophen, quatuor illi inſignia attribuendo, rhetorico* συναθροισμῷ,

ἄμπνευμα.

1 ἄμπνευμα σεμνὸν ἀλφεοῦ 2 κλεινᾶν συρακοσσᾶν θάλος
3 δέμνιον ἀρτέμιδος 4 δάλου κασιγνήτα.

Proinde Ortygia inſula eſt quæ etiam Delos appellatur, autore Stephano. Cuius aūt hic Ortygiæ meminit, inſula eſt ante Syracuſas, in quam Alpheus per pelagus currens penetrat, fontemq; cui Arethuſæ nomen facit. Primo, præclaram Alphei reſpirationē appellat ideo, uel quod fontem illic Arethuſam faciat Alpheus, uel quod dum Alpheus amore æſtuans Dianam uſq; Siciliam inſequeretur, illic tandem iuxta Arethuſam fontem ſtitiſſe gradum dicitur: unde & Artemis Alphe͡ia & fluuialis dea in Olympijs Pindaro nominatur. Secundo, Syracuſarum germen, hoc eſt ornamentum, quod inſtar floris ornet uel Syracuſas, uel συνεκδοχικῶς *uniuerſam Siciliam: in ingreſſu enim Siciliæ ſita*

eſt

eſt Ortygia. Tertio, Dianæ cubile: ſiue quod in ea ſit genita, ſiue quod Pindarus huic attribuat, quod ad alterã pertineat, ſuo more. Vel quod illic præſtolata ſit Alpheum fluuium. Quarto, δέμνιον κασιγνήτα, *Deli ſoror, uel cognata, ob nominis ſimilitudinẽ. Vt enim in Delo Cycladum Diana eſt nata, ſic hæc Dianæ, Alpheæ inſecutionis nomine ſacra eſt. Vtq; Delos præter alia nomina Ortygia nominatur, ſic hæc apud Syracuſas eadem nomenclatura gaudet.*

b ℂ *A te dulciloquus.)* σέθεν *pro* ἐκ σοῦ. *Ex te, inquit, hymnus impetum & ignẽ habet, ut magna laude celeres proſequatur equos, quibus Nemeæa uictoria Chromius enituit. Quur non potius uel ab Aetna, uel Syracuſis orſus eſt hymnum? Quia in Ortygia perinde atq; Hieron equos ſuos Chromius aluit, qui poſtea curſu tenuere primas: ſeu quod inſula illa ſit equeſtri deæ dicata. Equitis ergo hymno, pulchre equeſtrẽ cum inſulam tum deam præfigit. Sophron enim Ortygiam intrepidam, Homerus* χρυσήνιον, *aureis loris conſpicuam, dicunt.* Quæſtio.

c ℂ *Iouis Aetnæi gratia.)* Ζηνὸς Αἰτναίου χάριν. *hoc eſt, propter Nemeacam uictoriam, quæ per Iouem (cui ludus iſte conſecratus, ut in origine Nemeorum patuit) illi obuenit.*

d ℂ *Currus itidem.) Tria ſunt, quæ mouent me oden pangere: primũ Ortygia, deinde currus Chromij, poſtremo Nemea: qua ode celebrem uelociſſimos equos, quaq; Nemeos uictores prædicem, inter quos haudquaquam infimo loco Chromius cenſetur.*

e ℂ *Chromij.) Chromius Hieronis regis auriga & familiaris fuit à puero, qui ſimulac cum regibus non modicum temporis cõuerſatus eſſet, nec peſſimus equitum haberetur, opibus auctior redditus, per ſeſe equos cepit alere, uicitq; iam primum curru Nemeacis ludis, ut hic Pindarus ait ipſe,* νεμέαθ' ἅρμασι νικαφόροις. *f* ℂ ἐγκώμιον μέλος, *carmen laudatorium.*

ANTISTROPHE, COLON X.

» [a]Cuius uiri diuinis uirtutibus à dijs etiã pro-
» œmia ſumpta ſunt. [b]Eſt ſanè in felicitate ſumma
» gloria & exiſtimatio, ſed magnorũ certaminum
meminiſſe deſiderat Muſa. [c]Excita itaq; ſplendorem quendam inſulæ, [d]quam Olympi dominus Iupiter Proſerpinæ[e]dedit dono, [f]annuitq; illi ſua uel cæſarie, primas tenentem fertili ſolo,

EPODOS, COLON VIII.

Pinguem ſeſe [g]recturum Siciliam diuitibus ur

bium culminibus.[h] Præbuit autem ei ferrei belli, iaculorumq́ peritum & bellacem populum Saturnius: [i]ſæpenumero etiam aureis Olympicarum oliuarum folijs ornatum. Multorū equidem opportunitati non falſo incidi,

STROPHE II. COLON X.

Siquidem [k]in aula hoſpitalis uiri ſteti, ibi uero mihi [l]lautum cōuiuium apparatum eſt, neq; enim expertes ſunt hoſpitum unquam ædes eius. [m]Is nactus eſt bonos qui [n]contrariā igni aquam accuſatoribus ferant. [o]Aliæ aliorum artes ſunt. Decet autem recta incedentem uia, id cui natura deditus eſt ſedulò perſequi, ſuoq́ contentū alia haudquaquam appetere.

Propoſitio.

a ℭ *Cuius uiri.) Hoc eſt, feliciter ei ceſsit primus conatus: dij uirtutum eius primordijs affuere, opitulati ſunt. Victoriam enim eſt primo molimine conſequutus.* *b* ℭ *Eſt ſanè in felicitate.) Præteritio eſt & gnome qua dilatat. Eſt quidem in felicitate ſumma felicitas: neq; negauerim eum qui beatus ſit, uerè fortunatum eſſe. Sed enim certamina in quibus uictor euaſit, quorum etiamnum meminiſſe conuenit, felicitatem eius auctiorem reddunt. Huc accenſendum Euripidéum illud,*

τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.

c ℭ *Excita itaq;.) νῦν ἔγειρε. Clio uel Calliopen ad Siciliæ laudē hortatur. A parte cœperat, nimirum Ortygia, nunc ad totam Siculam terram tranſcendit, κατὰ συνεκδοχήν.* *d* ℭ *Quā Olympi.) νᾶσον τὰν ὀλύμπου δεσπότας Ζεὺς. Periphraſis eſt Siciliæ.* *e* ℭ *ἔδωκεν, dedit.) Siciliam pro dote Proſerpinæ dedit Iupiter, ubi ad nuptialem thalamū in Aetna monte errans, à Plutone rapta eſſet. Myſterium fabulæ eſt. Ceres inuentrix frugum eſt Atticis, ac pro frugibus κατὰ τὴν μετωνυμίαν tranſſumitur. Hinc quum Sicilia ſit aruis & ſegetibus fœcundiſsima: Cereri eiusq́; filiæ Proſerpinæ ſacram eam poëtæ faciunt.* *f* ℭ *Annuitq́; ei cæſarie.) Iupiter apud poëtas & capite & capillis annuit, ut Iliados 1.*

ἦ καὶ κυανέῃσιν ἐπ᾽ ὀφρύσι νεῦσε κρονίων,

ἀμβρόσιαι

ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος,
κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο, μέγαν δ' ὀλόλυξεν ὄλυμπον.

g ℂ Recturum.) Græce eſt, ὀρθώσειν, pro φυλάξειν ὀρθὰν, hoc eſt, rectam conſeruaturum. Siciliam uictoris patriam, à fertilitate laudat. Iam laus patriæ uictori quoq; nonnihil gloriæ tribuit. h ℂ Præbuit aũt ei ferro.) A rei bellicæ ſcientia. i ℂ Sæpenumero.) θαμὰ δὴ, ſæpenumero &c. A uictorijs Olympicis. k ℂ In aula.) ἐπ' αὐλίαις θύραις, ad aulæ ianuam. Ab hoſpitalitate Chromiũ laudat. l ℂ Lautum.) ἁρμόδιον, conueniens. m ℂ Is nactus eſt.) λέλογχε. Fructus liberalitatis, amicos cõciliare, qui incorruptam benefactoris famam, aduerſus maleuolos tueantur calumniatores. n ℂ Contrariam fumo aquam.) ὕδωρ καπνῷ φέρειν ἀντίον. Fumum pro igne accipit. Allegoria, contrariam igni aquam adferre, eſt incendium, quo fama amici læditur, uiolatur, ueritatis, ſynceritatisq; argumentis reſtinguere: id quod faciunt, qui beneficium accepere animi: pro uirili enim iniuriam, calumniam, damnum, à benefactore ſuo arcent.

o ℂ Aliæ aliorum artes.) τέχναι δ' ἑτέρων ἕτεραι. Hortatur poëta Chromium, ut cepto uirtutum itinere pergat, ad quod natura eum propenſiorem fecerit. Alij alijs artibus ſunt conſpicui, tu uero certando & uincendo polles. Ad hæc, præſto ſunt tibi corporis & animi uires. Talem ergo ſyllogiſmum hic locus habet: Quibus quiſquam dotibus claret, eis eſt illi incumbendũ: Chromius fortitudine, magnanimitate & prudentia claret, Chromio igitur ab illis uirtutibus non eſt deſiſtendum. Propoſitionem quidem priori loco ponit, deinde complexionem, poſtremo aſſumptionem.

ANTISTROPHE, COLON X.

» Cooperatur quidem operi robur, conſilijs ue- *Complexio*
» ro mens: quæ duo, ceu illis cognatus, [a]futuri pro
» ſpectus comitatur. O Chromi tuis moribus illa
» ſunt uſui. [b]Non aueo multas domi reconditas di- *Aſſumptio.*
» uitias habere, cæterum ex præſenti re bene tum
» affici, tum audire, amicis opem ferendo. [c]Com-
» munes enim ſpes ueniunt

EPODOS, COLON VIII.

» Laborioſorum hominum.

a ℂ Futuri proſpectus.) ἐσόμενον προϊδεῖν. Periphraſis eſt pru-

dentiæ. b ℂ Non aueo.) *A ſua perſona* κατ' ἐναλλαγὴν προσώπου, *Chromium ad liberalitatem hortatur, & ad benefaciendum amicis.*

c. ℂ Communes enim ſpes.) κοιναὶ γὰρ ἔρχοντ' ἐλπίδες. *Spes pro bonis, obtentaq́; ſeu ſperata ſubſtantia uel facultatibus accipiendas, mea quidē eſt ſententia, ut ſit ueluti ratio præcedentis hortamenti. perinde ac dicat: Decet te uirum bonum, uirtutibus & opibus cumulatum amicis ſuccurrere: nam communes ſunt ſpes, hoc eſt,* τὰ τῶν φίλων κοινά. *Scholia ſic intelligunt: Benefaciendum eſt amicis, quia cōmunes ſunt ſpes mortalium. hoc eſt: Quantumcunq; potentia principes & optimates polleant, quantumcunq; ſint opulenti, tamen peræque illis ſpes, hoc eſt, futura bona incerta ſunt. Quis nouit ſi & reges tandem ad infimam ſint fortunam protrudendi? quis nouit num & ipſi ad paupertatem & calamitatem ſint deijciendi? tum bonum illis fuerit, ut antea ſibi diuitijs amicos conciliauerint, à quibus & ipſi recompenſationē accipiant & releuentur.*

Nec imprudenter hic neq; ſegniter Herculē uſurpo, de magnis eius uirtutum culminibus ueterem ſermonem recitans: quomodo uidelicet ut mox à maternis uiſceribus in lucem prodierit, filius Iouis cum fratre ſuo gemino, ad admirandā claritudinem peruenerit.

Diu tum hoc Herculis paradigma prioribus adnexum eſſe hoc loci, diuerſæ Chæridis, Chryſippi & Didymi opiniones oſtendunt. Chæris ob eam cauſam adductum putat, quod Chromius nō parum laborum pertulerit ærumnarumq́; ſub Hierone, tandem tamē ad id faſtigij prouectus ſit, ut equos ſuo ſumptu aluerit. Vnde perinde ac Chromius poſt laborum tolerantiam ad claritudinem, ſic Hercules poſt exhauſtos fortunæ ſuæ labores, ad immortalem ſplendorē peruenit. Chryſippus ob Nemeæum leonem productum arbitratur, quod Nemeus ſit hic uictor. Verum quum Nemei leonis nihil meminerit, non poteſt Chryſippi ſtare ſententia. Didymus ob primordia certaminis: quod ſicuti Hercules primum dracones interemit infans, ad maiora poſtea ſeſe conferens: ſic Chromius ea nunc uictoria maiorum futurarū rerum ſibi fundamenta iecerit. Ego ſimpliciter autumo hanc eſſe mentem, ut Herculis exemplo liberalitatis & beneficentiæ uberrimum præmium oſtendat, ut ſit argumentum ab utili. Hercules ob uirtutes & benefacta in deorum numerum eſt adſcitus: ſic Chromius ſuæ liberalitatis, aliarumq́; uirtutum nomine, immortalitatem promerebitur.

STROPHE III. COLON X.

Itaq; haud clàm in aureo reſidente throno Iunone purpureis faſcijs inuolutus eſt. Atqui deorum regina [a]animo ſuo turbata, protinus dracones mittebat, qui ſanè per apertas portas ad latum thalami angulum ſubierunt, cogitantes uelocibus ſuis malis geminos illos lancinare, ſeſeq; membris eorum innectere. Hercules uero recto capite oppoſito, primũ experiebat̃ belli fortunã,

ANTISTROPHE, COLON X.

Vtraq; manu ſua, quã effugere non poterant, ceruicibus cõprimens utrunq; ſerpentem. Vita ergo ex [b]infandis ſuffocatorum artubus diſcedebat, ſimulq; intolerabile iſtuc malum concuſsit mulierculas, quæcunq; illic Alcmenes circa lectũ ſeruiebant. Etenim & ipſa nuda pedes, è ſtrato corpus ſuum corripiens, ſæuam beſtiarum iniuriam ulciſcebatur.

EPODOS, COLON VIII.

Ilico uero Thebanorum duces ferreis armis accurrebant. Amphitruo præcipue euaginatum manu gladium uibrans peruenit, ingenti perculſus mœrore. [c]Noſtræ enim rei ſiniſtro caſu impendiò lædimur: circa alienum uero damnũ cor noſtrum liberum eſt, non adfligitur.

STROPHE IIII. COLON X.

Conſtitit ergo ſtupore graui, oblectationeq; permixtus: uidit nanq; inſuetam prudentiã, necnon filij fortitudinem. Ita immortales dij effece-

runt, ut [d] alia, quàm à nuncijs didicerat, ipſe conſpiceret. Proinde uicinum altiſsimi Iouis eximiũ prophetã, fidum oraculorũ interpretem Tireſiam accerſiuit: Is enim illi, tum uniuerſo exercitui, quæ ſors eum olim exceptura eſſet, uaticinabatͬ:

ANTISTROPHE, COLON X.

Prodigij per Tireſiam uatẽ explicatio.

Quot nempe in terra occiſurus ſit, quotq́ [e] mari feroces belluas. Præterea quendam peruerſo mortalium incedentem more, [f] infenſiſsimũ, prędixit olim conceſſurũ fatis Herculis ultione. Deinde quando dij ſuperi, in agro prope [g] Phlegrã Thraciæ uicum, cum Gigantibus præliũ ineant, ab illius telorum iactu præclaram tum terræ comam eſſe contaminandam

EPODOS, COLON VIII.

Prædixit, ipſum deinceps per omne æuum, pro magnis laboribus, excellens præmiũ, ipſam nimirum tranquillitatem & quietem adeptum, in felici regia, [h] florida Hebe in uxorem ducta, nuptijsq́ celebratis apud Iouem Saturnium, honeſtam laudaturum domum.

a ¶ *Animo ſuo turbata.)* ἀτυζηθεῖσα, λυπηθεῖσα, ὑποβζέσσα θυμῷ. *b* ¶ *Infandis artubus.)* ἀφάτων, *id eſt* ἀῤῥήτων, *magnis & immenſis membris, uel quæ ob ſui magnitudinẽ interire nõ potuerint.* φάσαι *enim eſt interire, corrumpere: unde* φάσγανον *deduci Scholia uolunt.*

c ¶ *Noſtræ enim rei ſiniſtro ſucceſſu.)* τὸ γὰρ οἰκεῖον πιέζει. *Epiphonema, quo mœroris Amphitruonis rationem reddit. Propria nos mala citius, quàm aliena adflictant.* *d* ¶ *Alia quàm.)* παλίγγλωσσον ῥῆσιν, *hoc eſt, acceptæ denunciationi contrariam. Acceperat enim à nuncijs Amphitruo, infantes draconibus interemptos. Mœrore igitur angitur ob auditum nuncium. Rurſus, diuerſum ipſe uidens lætatur ob infantis inſolentem fortitudinem, qua*

ſerpentes

ſerpentes ſtrangularat. e ℂ *Mari feroces belluas.*) *In Troade enim noxiam balænam ſuſtulit.* f ℂ *Infenſiſsimum.*) ἐχθρότατον. *Buſirim hoſpitum ſuorum mactatorem, & Antæum Gigantem Hercules interemit.*

g ℂ *Phlegram.*) *Phlegra Thraciæ locus eſt, ubi quum dijs bellum Gigantes inferrent, oraculum à Terra acceperunt, non antea perituros Gigantes, quàm duos ſemideos in belli ſocios dij ipſi ſuſceperint. Adſumptis igitur in ſocios Hercule & Baccho, ſuperiores Gigantibus cœlicolæ conſtituti ſunt.*

h ℂ *Florida Hebe.*) *Vt Heben Iunonis ſororem Hercules poſt fata ſua in uxorem duxerit, poſthac à Pindaro repetitur. Vaticinio itaq; Tireſiæ, ut oden hanc amplificauit, ſic finiuit.*

TIMODEMO ATHENIENSI PANCRATIASTAE, ODE II.

OCTONARIVS PRIMVS.

Qᵃ Vemadmodum, qui ᵇ Homeridæ uocantur, cantores, ut in plurimum conſutorum carminum à Ioue exordium ſumunt: ſic & hic Timodemus ᶜ auſpicium ſacrorum, in quibus uictor euaſit, certaminum ſumpſit primum ᵈ in multum celebrato Nemeæi Iouis delubro.

ENARRATIO.

Argumentum.

A Nemea uictoria, à maiorum ſuorum ſtemmate ac uictorijs, Timodemum laudat. a ℂ *Quemadmodum.*) ὅθεν. *A cõparatione tali orditur: Perinde ac Rhapſodi, Homeri carminum recitatores, uel ſimpliciter poëtæ, à Ioue initium ducere ſolent, in poëmatis ſuis: ſic à Ioue Timodemus exorſus eſt, Nemea primũ uincens: ſiquidem Nemea Ioui per Herculem dicata ſunt, ut in origine Nemeorum cõmemoratum.* b ℂ *Homeridæ*) ὁμηρίδαι. *Apud ueteres Homeridæ dicebantur, qui per ſucceſsionem ab Homero genus ducentes, Homerica canebant.*

Qui Rapſodi.

Deinde Rhapſodi uocabantur, non iam ad Homerum genus ſuũ referentes, quales inſignes fuere tẽpore Cinæthi, quos multos etiã uerſus à ſe factos, Homerico poëmati inſeruiſſe adſerũt. Cinæthus ille Chius fuit, qui & eius hymni, qui ab Homero in gratiam Apollinis conſcriptus, iuxta epigraphen legitur, autor eſſe fertur. Hic itaq; Cinæthus, primus Syracuſis Ho-

merica conſuiſſe dicitur, circiter Olympiade 69. *ut* Hippoſtratus *autor.* Secundo *ſunt qui* ῥαψῳδοὺς, *ueluti* ῥαβδῳδοὺς *deducant, quod* Homeri *carmina ad uirgam cecinerint, recenſuerint'ue.* Sic Callimachus:

καὶ τὸν ἐπὶ ῥάβδῳ μῦθον ὑφαινόμενον,
ἤνεκες ἀείδω ποτιδέγμενος.

Tertio: *ſunt qui dicant* Homeri *poëſin primum non in unum fuiſſe collectam, ſed uariè & per parteis diſperſam: unde ſi quando eam canerent* Rhapſodi, *cõpagi & iuncturæ cuidam eam ſimilem feciſſe, inq; unum redegiſſe.* Quarto: *quum poëſis illa per parteis tradita eſſet, quam quiſq; uellet, partem recitabat: quumq; cantoribus agnus præmij uice propoſitus eſſet, ab eo agno* ἀρνῳδοὶ *ſalutabantur.* Quinto: Si *totà poëſis adlata eſſet, certatoresq; inter ſe mutuò omneis parteis acciperent, ac uniuerſum poëma adirent,* ῥαψῳδοὶ *appellabantur, ut refert* Dionyſius *Argiuus.* Sexto: Philochorus *à cõponendis & ſuendis carminibus dictos adſerit,* παρὰ τὸ ῥάπτειν, καὶ τὴν ᾠδήν. Cui & Heſiodus *adſtipulatur, dum inquit:*

ἐν Δήλῳ τότε πρῶτος ἐγὼ καὶ ὅμηρος ἀοιδοὶ,
μέλπομεν ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες ἀοιδήν,
φοῖβον ἀπόλλωνα χρυσάορον, ὃν τέκε λητώ.

Hoc eſt:

In Delo tum primus ego ac diuinus Homerus,
Auricomum Phœbum, peperit quem dia parentum
Latona, euehimus, noua carmina componendo.

Heſiodum *autem primum carmina compoſuiſſe* Nicocles *tradit.* Ergo *ex hoc loco claret,* ῥαψῳδὸν *aliud non eſſe atq; poëtam.* Septimo: ῥαψῳδὸς *ſcribit* μέναιχμος *idem eſſe quod* στιχῳδὸς, *eo quod* στίχοι, *id eſt uerſus, à quibuſdam* ῥάβδοι, *id eſt, uirgæ uel uerſus dicantur.* c ❨ Auſpicium.❩ καταβολή. *Metaphora eſt, à domum ædificantibus, adeoq; iacientibus fundamenta.* Quod *autem carminis alicuius initium poëtæ* καταβολὴν *dicere ſoleant,* Callimachus *etiam teſtatur, ita canens:*

ἀρσινόης ὦ ξεῖνε γάμον καταβάλλομ' ἀείδειν.
Arſinoës canere incipio chariſsime tedas
Nunc *thalami genialis.*

d ❨ In *multum celebrato.*❩ ἐν πολυυμνήτῳ Διὸς ἄλσει. *Periphraſis eſt* Nemeorum *ludorum.*

OCTONARIVS II.

ᵃEſt itaq; nõ parum patriæ ſuæ decori. Siquidem recta ipſum præclara ſtemmatis maiorum ætas, magnis Athenis ornamentum dedit, fre-

quenter

quenter nimirum Iſthmiorũ ludorum pulcherrimum decerpendo fructum, Pythiaq́ꝫ uincendo Timonoi filium. [b] At nephas haudquaquam eſt,

OCTONARIVS III.

Non procul à [c] montanis [d] Pleiadibus Orionẽ curſum tenere ſuum. Porrò [e] Salamis uirum bellacem producere potuit. Troiæ ſanè Hector Aiacem audiuit ô Timodeme, te uero heroica uirtus in quouis genere certaminis, nempe pancratio, auguſtum conſtituet.

OCTONARIVS IIII.

Strenuæ dein iam olim [f] Acharnæ, quæcunq́ꝫ circa certamina excellentiſsimi [g] Timodemidæ geſſerunt, enarrant: prope altum nanq́ꝫ [h] Parnaſum, quatuor è certaminibus uictorias retulerũt. Cæterum à uiris Corinthijs

OCTONARIVS V.

In boni [i] Pelopis angulis, octo etiamnũ coronis condecorati ſunt, Nemeis uero ſeptem. Quæ autem illis [k] domi obtigere, maiora ſunt, quàm ut percenſeri queant, utpote [l] in Iouis agone: quem Timodemo ciues decantate, celebrem ob reditũ, mellita exordientes uoce.

a ℭ *Eſt itaq; non parum. Siquidem.) Laus Timodemi à uirtutibus, quæ tales tantæq́; ſunt, ut patriæ ornamentum præbeat per eas. Ac ſtatim modum ſubdit, quomodo ornet patriam. Primum, quod maores ſuos imitatus ſit, Timonoum patrem præſertim: deinde, quod Iſthmijs & Pythijs ludis uictor euaſerit.* *b* ℭ *At nephas haudquaquam.) Comparatio eſt huiuſmodi: Perinde ac Orion non longe à Pleiadibus meatum ſuum habet, ſic Timodemũ uictoriæ comitem fieri & eſſe, dignum & par eſt. Vel, ut Orion Pleiades ſequi-*

tur., ſic Iſthmia Pythiæ uictoriæ copulatur. c ℂ Montanis.) ὀρειᾶν, Simonides unam Pleiadum montanã dicit, Maiam nimirum, quæ Mercurium in Cyllene Arcadiæ monte peperit. Crates θερειᾶν legit, quod meſsis tempore oriantur. Vnde & apud Heſiodum ſeges metenda præcipitur ſub ortum Pleiadum. d ℂ Pleiadibus.) Pleiades ſydus eſt ſeptem ſtellis conſtans, quæ ex filiabus Atlantis immutatæ ſunt: quarum nomina, Taygeta, Electra, Alcyone, Aſterope, Celeno, Maia, Merope. e ℂ Salamis.) Inſula Atticæ Salamis, unde Aiax Telamonius fortiſsimus princeps ad Ilium cum Græcis profectus eſt. Confert autem Timodemum Aiaci & Hectori. Vt Hector apud Troianos, Aiax apud Græcos fortiſsimi fuere, ſic tu Timodeme παγκρατίῳ inclaruiſti. Pancration uero à πᾶν omne & κρατέω teneo dicitur uel uinco. πένταθλον aliàs uócatur Latinis quinquertium uel quinquatriũ, quod quinq; ludi ſpeciebus uel partibus conſtet, ut in Olympijs indicatum. Vicit autem Nemea pancratio, ideo & epigraphe pancratiaſten uocat. f ℂ Acharnæ.) Hactenus Timodemo à Pythijs & Iſthmijs celebrato, ad uictorias maiorum eius encomiũ nunc uertit, quos in Pythijs quater coronatos, in Olympijs octies, in Nemeis ſepties adſeuerat. Acharnæ autem Atticæ uicus eſt, unde Timodemus erat oriundus. Hinc Acharnenſes, Ariſtophanis Comœdia, nomen gerit.

g ℂ Timodemidæ.) Et quamuis τιμοδημίδαι formã patronymicã præ ſe ferat, ut filios Timodemi ſeu poſteros ſignificare poſsit, ſicut πριαμίδαι & ἀτρεΐδαι, Scholia tamen monent, fuiſſe tribum quandam & familiam τιμοδημιδῶν, unde & Timodemus deſcenderit. Quod ſi uerum eſt, uictoriæ, quas hic recenſet, non ad nepotes, neq; poſteros, uerum ad maiores Timodemi pertinebunt. Timodemidæ enim maiores Timodemi erunt.

h ℂ Parnaſum.) παρὰ ὑψιμέδοντι Παρνασῷ. Periphraſis eſt Pythiorum. i ℂ In Pelopis angulis.) ἐν ἐσλοῦ Πέλοπος πτυχαῖς. Periphraſis Olympiorum. k. ℂ Domi.) Id eſt, Athenis. l ℂ In Iouis agone: quem.) In Olympijs Athenienſibus. ἐν Διὸς ἀγῶνι, τόν. eſt pro ὅν Dorice: quem, ſcilicet agonem, uel quem Iouem unà cum Timodemo uos ciues, inquit, celebrate. Claudens hanc oden ciues Athenienſes & Acarnanos hortatur, ut & Iouem & uictorem Timodemum laudent ob celebrem reditum, hoc eſt, propterea quod uictor ſit domum reuerſus.

ARISTO

ARISTOCLIDAE AEGINETAE PANCRATIASTAE, ODE III.

STROPHE I. COLON XIII.

O [a]Venerabilis mater noſtra Muſa ſupplico tibi, quatenus [b]in ſacris Nemeorum feſtiuitatibus ad Doricam hoſpitalem inſulam [c]Aeginam te recipias. [d]Quandoquidem apud Aſopum flumen ſuauiũ carminũ fabri, adoleſcentes, demorantur, tuam „ uocem inquirentes. Verum alius ad aliam rem „ propenſus eſt. Sed qui uictor euaſit, in primis hymnum amat, coronarum, uirtutumq́ dexterrimum aſſeclam,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

[e]Cuius mihi ubertatem tribuas.

ENARRATIO.

Laudat Ariſtoclidẽ à Nemea uictoriã, qua pancratio, hoc eſt, quinquertio eſt palmã cõſequutus. Ab Aeginæ patriæ inſignibus principibus, Aeaco, Peleo, Telamone, Achille, à manſuetudine. Tandem paucis ſeſe excuſat, quod & ſerò & feſtinanter hanc oden cõſcripſerit. Argumentum. a ❨ *O uenerabilis Muſa.*) *Ordi‑tur à precatione: Muſam enim ſiue Calliopen ſiue Clionem rogat, ut ad Aeginã inſulam, Ariſtoclidem uidelicet laudatura ſeſe cõferat.* b ❨ *In ſacris Nemeorum feſtiuitatibus.*) ἐν ἱερομηνίᾳ νεμεάδι, *hoc eſt, in ſacra uictorum feſtiuitate.* ἱερομηνία *per* συγκοπὴν *pro* ἱερονεομηνία. *Menſium initia ſacra ſunt Apollini, eo quod & ipſe Apollo Soli ſacer. Vel, ut alij, totum menſem ſacrum appellari aiunt, in quo Nemea celebrantur:* ἱερομηνίαι *autem dicuntur ſacræ in menſe dies, quales quæ dijs conſecratæ ſunt. Philochorus totum menſem Demetriona,* ἱερομηνίαν *decreto quodam dici affirmat. Pindarus uictorum conuiuiũ ita appellat.* τοῦτα χόλια. c ❨ *Aeginã.*) *Eſt Aegina inſula Sporadum una, è regione Atticæ, Argiuorum colonia.*

d ❨ *Quandoquidem apud Aſopum.*) *Ratio eſt quur Muſa Aeginã ac‑*

cedere debeat. Quia, inquit, inuenies apud fluuium Aeginæ nouos carminum ſabros, hoc eſt, poëtas adoleſcentes adhuc, qui tuum numē deſiderant, ut uictorem Ariſtoclidem pro dignitate cōmendent. Plures ſunt Aſopi, Didymo referente in Scholijs: alius circa Phliuntem & Nemeam, alius in Bœotia, alius in Aegina. c ❨ *Cuius mihi ubertatem.)* *Quia nihil æque uictorem iuuat atq; præconium, ideo precor te Muſa, ut copiam mihi argumentorum laudis ſubminiſtres.*

[a]Meo conſilio [b]cœli nubibus obtecti [c]rectoris filia, probatum ordire encomion. Ego uero [d]illorum [e]qui apud me ſunt iuuenum uocibus & lyra ipſum [f]concinam. Amabilem præterea laborem ſuſtinebit [g]regionis ſimulacrum, [h]qua parte [i]Myrmidones primum habitarunt: [k]quorū celebrem conuentum, [l]pro ſua fortuna opprobrijs non affecit Ariſtoclides, undiq; cōtracto [m]exercitatus

EPODOS, COLON VIII.

[n]Pancratij impetu. [o]Laborioſarum autem plagarum ſanum [p]pharmacū in deuexa Nemea, uictoriam ipſam fert. Sedenim [q]qui bonus uir extiterit, ac quæ decent honeſtatem perfecerit, is ſupremas ad uirtutes acceſsit. Non facile eſt Ariſtophanis fili, traijcere porrò inacceſſum columnarum Herculis fretum.

a ❨ *Meo conſilio.)* *Muſam precatur, ut ſibi laudabile encomiū inſpiret, poëtica inuocatione. Interim Iouis filiam facit: quia, ut Heſiodus habet, nouem Muſæ filiæ Iouis ſunt & Mnemoſynes. Dei enim donū ſunt artes omnes ingenuæ, quæ memoria & exercitio & uſu in mortalium ingenijs recubant.*

b ❨ *Cœli.)* *Muſam cœli filiam hic facit, ut Ariſtarchus indicauit, ſicuti Mimnermus & Alcman memorant. Eſtq; hic intuenda enallage caſuum, datiuo enim pro genitiuo utitur.* c ❨ *κρέοντι.* *Regem cœlum ideo appellat, quod ante Saturni imperium potiretur ſceptris, ut Ammonius memoriæ prodidit. Poteſt tamen ὀρανῶ πολυνεφέλα à κρέοντι dependere, hac ratione: O Muſa, filia Iouis, quà rex eſt nubibus obtecti cœli. tum ὀρανῶ πολυνε-*

φέλα

φίλα dorici genitiui ſunt, pro ὕραυῦ πολυφίλου. idq́; rectius & ſimplicius: conuenit enim cum reliquorum poëtarum opinione. Tria hic connectit, Muſam, ſe, & Aeginam. Tu Muſa encomium ordieris: Ego cum meis cithara uel lyra canemus: Aegina uero utrinq; præconium uictoriæ à nobis reportabit.

d ❡ Illorum.) ἐκείνων. illorum adoleſcentum qui hunc hymnum expectant. e ❡ Qui apud me ſunt.) Ego adiutus adoleſcentibus meis Muſicis, ipſum ornabo. Epinicia enim cantu & lyra denunciabantur ac recitabantur. f ❡ Concinam.) κοινάσομαι, cõmuniter canam. g ❡ Regionis ſimulacrum.) ἄγαλμα χώρας. Periphraſis eſt Aeginæ, quæ illius terræ eſt imago, & exemplar uirtutis ſcilicet. h ❡ Qua parte.) Aegina Myrmidonum primum ſedes fuit. τοπογραφία eſt. i ❡ Myrmidones.) A formicis Myrmidones dictos Heſiodus autor, quod Iupiter Aeginæ inſulæ homines primum ex formicis eius terræ crearit. μύρμηξ enim formicã ſonat. Idem refert Theogenes, in libro de Aegina. Alij ſunt qui eius inſulæ homines, quod luſtra & antra formicarum inſtar inhabitent, inq́; ſubterraneas caueas atq; cuniculos fruges recondant, Myrmidonas dictos putent.

k ❡ Quorum celebrem.) παλαίφατον. Antiquitus celebratum & prædicatum populum, non ignominia affecit, nempe Myrmidones: ſed gloria & ſplendore illuſtrauit Ariſtoclides, propter uictoriam. Myrmidones ergo pro Aeginetis accipit, ratione, quam paulò ante protulimus. l ❡ Sua pro fortuna.) Aeolicum eſt, τεὰν pro σὰν. Quod ſi τεὰν Dorice pro σὴν accipiatur, tum erit, tuo pro numine. m ❡ Exercitatus.) μαλαχθεὶς pro γυμνασθείς. μαλαχθεὶς uero debilitatus ualet. n ❡ Pancratij impetu.) ὣν παλαίφατον. Laus Ariſtoclidæ à Pancratij uictoria. o ❡ Laborioſarum.) Labori refrigerium ſubiungit. Etſi certando defatigatus eſt, aut uulnus fortaſſe accepit Ariſtoclides, uictoria tamen tanta eſt, ut iure ſudoris ſui obliuiſci debeat. Victoria medicina eſt talium uulnerũ. Metaphoris ſuo more gaudet. Iuuenes uulnerum certando inflictorum obliuiſcuntur, propter obtentam uictoriam. p ❡ Pharmacum, uictoriam.) Pharmacum, uictoriam fert. Primo eſt πρόσθεσις, appoſitio uel epexegeſis: deinde alludit ad hymnum χαῖρε καλλίνικε τήνελλα, in Olympijs: Sonorũ Archilochi melos &c. q ❡ Qui bonus uir.) Gnome eſt, qua uictorem aureæ mediocritatis adhortatur, ſua pro conſuetudine. Victoria inſigni clarus, ne maiora ultra deſideret.

STROPHE II. COLON XIII.

[a]Quas diuinus heros extremos teſtes inclytæ

Belluas maris eum domuiſſe in prima Nemeorum etiã affirmauit.

nauigationis poſuit: qui & [b] immanes in pelago belluas domuit, [c] ſuaq́ ipſius uirtute ſtagnorum fluxus ueſtigauit, ubi ad [d] faſtuoſum reditus finẽ deſcendit, [e] terrã deniq; celebrem reddidit. Cæterum ad quod alienum promontoriũ nauim abegiſti meam, [f] ô anime? Aeaco eiusq́ generi te uolo pangere carmen.
» [g] Iuſti ſermonis fructus eſt
» laudare bonos.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

» [h] Neq; alienis quenquam, ſed ſuis illum uirtu-
» tibus prædicaueris.

a ℂ *Quas diuinus heros.) Amplificat à columnarũ per Herculem erectione, & ad labores eius generatim digreditur.* *b* ℂ *Immanes belluas.) θῆρας ὑπερόχως, pro ὑπερόχους, doricus accuſandi caſus.* *c* ℂ *ἰδίᾳ.) Sua uirtute, & per ſemetipſum, ἰδίᾳ ualet. Fluuiorum meatus ac maris nauigabiles terminos ſcrutatus eſt, non Euryſthei imperio: multa enim ſua uirtute quoq; peregit: id quod Callimachus teſtatur, dum inquit:*

χαῖρε βαρυσκίπων ἐπίτακτα μὲν ἑξάκι δβιά
ἐκ δ' αὖ ἀγρετίης πολλάκι πολλὰ καμών.

Columnæ Herculis.

Fertur Hercules occiduũ mare tranſiſſe & Libycum: quumq; nõ daretur ultrà progredi, eius nauigationis ſuæ monumenta quædam, columnas nempe duas erexiſſe, alteram in occiduo, alteram in Aphrico mari. Gades & Gadira appellantur columnæ, de quibus in Olympijs ſatis dictum, ni fallar. *d* ℂ *Faſtuoſum reditus finem.) πόμπιμον νόστου τέλος. Gades Herculis, faſtuoſum reditus finem appellat, ideo quod æternum nauigationis Herculanæ ſint μνημόσυνον: ad quas qui peruenerit, uel deſcenderit (deſcendendi aũt uerbo propter occaſum ſolis utitur) eum redire neceſſe ſit.* *e* ℂ *Terram deniq; celebrem.) Terram perſpicuã fecit: hoc eſt, oſtendit etiam quouſq; terra patêret, quouſq; ambulationem ſuſtineret: ad Hyperboreos enim uſq; abijt, Euryſthei mandato, ultra Arcticum habitantes, ut tertia Olympiorum ode claret.*

f ℂ *O anime.) Quod ad Herculem Thebanum, quum Aeaci, eiusq; maiorum Aeginetarum meminiſſe deberet, digreſſus ſit, ſeſemetipſe corrigit.*

g ℂ *Iuſti ſermonis.) Gnome eſt, qua & quæ de Hercule dixit, defendit: & quæ de Aeginetis heroibus dicturus eſt, præmunit. Iuſti ſermonis fructus &*

flos

ſlos eſt laudare bonos. Sermo & eloquentia tum recte & cõmode uſurpatur, dum laudem bonorum abſoluit. ἐσλὸς *accuſatiuus doricus pro* ἐσθλὸς.

b ℭ Neq; alienis.) *Hortatur animum ut uerus ſit, ut ſuas cuiuſq; res geſtas uerè percenſeat, nec aliena affingat, quæ Aeginetarum non ſint: quo ſimul beneuolentiam ſibi apud Aeginetas & Ariſtoclidem conciliat.*

[a] At uero tu non incõmodum ornamentũ ſuſcepiſti, quod quidem longe dulciſsimũ eſt dicere. Peleus itaq; priſtinis ſuis præclarè geſtis rebus gauiſus eſt, [b] eximio reſecto iaculo: qui & [c] Iolcũ cepit [d] ſolus citra exercitum, marinamq; Thetin [e] haud ſine puluere cõprehendit. [f] Laomedontẽ fortis Telamon, Iolai ſocius, depopulatus eſt.

a ℭ At uero.) ποτίφορον δὲ κόσμον. *Ad animum ſuum hæc Pindarus dicit. Argumentum eſt à poßibili. quaſi dicat: Potes haud grauatim heroes Aeginetas laudibus efferre, quandoquidem ſatis rerum & factorum præ manu habeas.* *b* ℭ Eximio iaculo.) ὑπέραλλον, *id eſt, excellentem;* ἐξαίρετον. *Haſtam Peliadem intelligit, quam Homerus à Chirone primum cæſam ex nemore & apparatã dicit, & ab eodem Peleo traditam. Hic in gratiam Aeginetarum à Peleo primum ſectam ait.* *c* ℭ Iolcum.) *Theſſaliæ ciuitas* ἰωλκὸς *eſt, quam Iaſone ac Tyndaridis iuuantibus Peleus cepit, ut ſcribit Pherecydes, aduerſus Acaſtum Peliæ filium bellum faciens.*

d ℭ Solus.) μόνος, *ſolus. Hoc in gratiam Aeginetarũ dicit. Non enim ſolus &c.* *e* ℭ Non citra puluerẽ.) ἐγκονιτί, *prouerbialis uox: cum puluere, hoc eſt, difficulter. Thetin, inquit, in coniugem difficulter duxit: illa enim ſeſe Protei in morem in uarias figuras permutauit, iam in ignem, iam in feras: nihilominus inſtans Peleus eam tandem uicit & aſſecutus eſt, ut eſt apud Sophoclem in Troilo, referentibus Scholijs. Vt uero duxerit Thetin, poſthac repetetur ſuo loco.* *f* ℭ Laomedontem.) *Per Laomedontem Ilij depopulationem intelligit, ſiquidem Laomedon tum Ilij rex fuit. Per Iolaum uero, qui Iphiclis filius, uel ut alij, Herculis auriga, Herculis expeditionem atq; militiam accipit. Iam Telamonem unà cum Hercule Ilium diruiſſe, uel Sophocles in Aiace* μαστιγοφόρῳ *teſtatur.*

EPODOS, COLON .VIII.

[a] Qui & quondam aduerſus æreo arcu pollen-

tes Amazones Iolaum comitabatur, neq; unquã timor uirorũ domitor ex præcordijs eius fortitu
» dinem extraxit. Atqui [b]cognato ſtemmate, inge
» nitaq; claritudine quiſquã attollitur, & ſublimia
» quidem affectat: ſed enim qui è ſtudijs & arte ho
» neſtum indipiſcitur, [c]humili loco natus quiſpiã,
» aliàs alia ſpirans, nunquam [d]non conſtanti pede
» incedit, uerum [e]deficienti mente innumeras de
» guſtat uirtutes.

a ☾ *Qui & quondam.*) *A rebus geſtis Telamonis amplificat.* De *Amazonibus eſt apud* Iuſtinum, Oroſium *&* Iſocratem, *ut bellicoſiſſimæ fuerint, ac ſine uirorum cohabitatione uel adminiſtratione, multas ſibi terras ſubiugarint, donec per* Herculem *uincerentur.* Telamonem Herculis *comitem fuiſſe in expeditione aduerſus* Amazones, *hic noſter teſtatur. Dictæ ſunt* ἀμάζονες, *quod altera mammarũ carerent: dextram enim inurebant infantibus puellis: ab* ἀ στερητικοῦ μορίου, καὶ μάζος: *quod idem eſt cum* τῷ μαζὸς, *uel ut* Pindarus *ſcribit,* μασός. *b* ☾ Cognato ſtemmate.) *Gnome dilatat, qua genere claros, magnos quidem prædicat, uerum ita ut ſtudijs & bonis diſciplinis imbutam uelit generis claritudinem. quaſi dicat:* Niſi *acceſſerit ad generis ſplendorem ingenua inſtitutio, parum ſanè contulerit ipſum generis ſtemma, quum & obſcuri & humili loco nati, per literas & uirtutum (quas innumeras deguſtant) præſtantiam, conſpicui reddantur.* *c* ☾ ψεφεννὸς ἀνήρ.) ψεφεννὸς *idem eſt quod* σκοτεινός. *d* ☾ Inconſtanti pede.) ἀτρεκεῖ ποδί. Inconſtantem *ergo pedem non uituperationis, ſed laudationis ergò dicit, quod humili loco progenitus non figat, nec ſiſtat ſtatim in una diſciplina pedem, cæterum ſemper ad maiores uirtutes adſpiret.* *e* ☾ Deficienti mente.) ἀτελεῖ νόῳ. *Sic imperfectam mentem appellat, quæ inexplebili diſcendi cupidine ardet. Mens enim perfecta ſi qua eſt, non habet opus quicquam porrò diſcere, quandoquidem iam antea ſit conſummata. Sin quiſquam hæc ad collationem naturæ & artis referre uelit, ita ut natura claros, fortes & ingenioſos, præſtantiores eſſe uelit* Pindarus *ijs, qui arte & uſu ſiue literas ſiue uirtutem conſequantur, cum eo nihil mihi pugnæ prorſus erit.*

STROPHE III. COLON XIII.

[a]Flauus ita Achilles in ædibus Philyræ demo-

rans,puer adhuc,magna manibus opera frequenter peregit,ferro grauem ſagittã quatiens,æqualem uentis:pugna ferocibus leonibus cædẽ operatus eſt,ſues'q́ ſylueſtres confecit. Corpora uero ad Saturnium Centaurum anhelantia retulit, ſex annos primũ natus. Toto hinc poſt tempore demirabantur Diana,alacris'q́ Minerua,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Occidentem ceruos ſine canibus, doloſis'q́ retibus: pedibus enim eminebat. [b]Verbum antea dictum teneo, nempe quod profundus in conſilijs Chiron lapidea ſua domo Iaſonem primum, deinde & Aeſculapium enutriuit, quem & pulcherrimam pharmacorũ per manus molliter apparandorum, artem docuit. [c]Poſthac deſpondit Peleo claram [d]fructibus Nerei filiam: [e]prolem ei pariter excellentiſsimam delicate educauit, cunctis animum eius uirtutibus illuſtrans,

EPODOS, COLON VIII.

[f]Vt marinis uentorum iactibus ad Ilium profectus,armis horriſonum Lyciorũ tumultum expectet. Phrygum item ac Dardanorũ. Dein Aethiopibus haſtis & prælio minime gnauis iniecta manu,in animo ſuo cogitet, quomodo re ipſa queat efficere, ut Memnon Aethiopum gubernator,magnanimus Heleni nepos, ea non domũ reuertatur poteſtate,qua prius erat præditus.

STROPHE IIII. COLON XIII.

[g]Procul radians [h]hinc Accidarum lumen ob

oritur, ô Iupiter: [i]tuus enim ſanguis eſt, [k]tuū item certamen: quod etiamnum hymnus indigenam uoluptatem uoce iuuenum reſonans, decorauit: quorum modulatio Ariſtoclidæ nomine profectò eximia eſt. [l]Is & hanc inſulam ſua uirtute inclytæ famæ adiunxit, ſacrumq; Apollinis [m]Thearion ſplendidis ſolicitudinibus admouit. [n]Adeò
» tandem experientia perſpicuum fit, quibus in re-
» bus quiſquam excellentior fuerit:

a ℭ *Flauus Achilles.*) ξανθὸς δ' ἀχιλλεύς. *Exemplum ſubijcit eius qui & genere & inſtitutione clarus fuerit, puta Achillis: uel qui natura & clarus & ingenio magnus uiſus ſit. Pertinet autem & hic ad maiores Ariſtoclidæ. Commendat ergo Achillem à mirificis & humanam rationem excedentibus iuuentutis ſtudijs, quibus & feras & belluas dederit leto: idq; quum ſex primum annos natus, Chironi Centauri, Philyræ & Saturni filio, traditus eſſet educandus. Vbi hoc ſanè mirandum quod adijcit poëta, quod ſine cum odora canum ui, tum retibus, ceruos interfecerit: quandoquidem ſola uelocitate & robore traiecerit uiceritq; eoſdem. Quod ſi tanta ei tanq; admiranda pedum celeritas fuit, ut & aëripedes ceruos curſu anteuerterit, non iniuria ab Homero* πόδας ὠκὺς ἀχιλλεὺς *nunquam non dicitur. Quid autem admirabilius, quàm quod ſexennis Achilles uenatu captas feras, ut leones, ut ceruos, Chironi attulerit?*

b ℭ *Verbum antea.*) λεγόμενον δὲ. *A prudentia & claris diſcipulis præceptorem Chironem cõmendat. Iaſonem enim fortiſſimum principem inſtituit, cuius res geſtæ apud Apollonium in Argonauticis, apud Orphea, & in 4. Pythiorum hymno memoriæ produntur. Aeſculapium autem Apollinis filium ab eo inſtitutum Socrates Argiuus, inquit Interpres, teſtatur. Atq; huncipſum inſignem medicum fuiſſe, in tertia Pythiorum ode conſtat. Quin & inter medicinæ primos etiam parentes ac repertores à naturæ ſacerdotibus numerantur Chiron, Apollo, Aeſculapius, Hippocrates, Nicander, ut græcum epigramma habet.* *c* ℭ *Deſpondit poſthac.*) νύμφευσε. *A factis Chironis, quibus Thetin Peleo Achillis parenti deſponderit.* *d* ℭ *Fructibus.*) *Vel prole claram Thetin. Propter Achillem hoc dicit.* *e* ℭ *Prolem ei.*) γόνοντε. *Ab Achillis educatione Achillem prædicat.* *f* ℭ *Vt marinis.*) *In quibus Achillem inſtituerit, nempe claris facinoribus, ut Lycios, Phrygas, Dardanos, Aethiopes, eorumq; regem Memnonem uinceret: id quod in Troia-*

na

ſto bello factum, ut in Iliade Homerica planum fit. g ℂ *Procul radians.)* τηλαυγὲς. *A digreſsione ad maiores Ariſtoclidæ, nunc ad ipſum redit, primũ ad Iouem Aeacidarũ parentem Apoſtrophe facta. Eſtq́; hic Epilogus clarorũ Aeginæ principum.* h ℂ *Inde.)* αὐτόθεν. *Inde, hoc eſt, ex iam cõmemoratis inſignibus facinoribus Aeacidarum decus, gloria & nomen reſplendet.*

i ℂ *Tuus enim ſanguis)* αἴτιον. *Cauſam reddit inſignium factorũ per Aeacidas, & ipſum adeò Ariſtoclidem geſtorum. Tuus enim ſanguis eſt, inquit: perinde ac ſi dicat: Nihil certe mirum excellere tantis, tamq́; præclaris rebus Aeacidas & principes Aeginæ, quando ex tuo ſint illi ſanguine progeniti ô Iupiter: quando tua in illorum moribus, operibus, factis, uirtus, potentia & maieſtas reluceat.* k ℂ *Tuum item certamen.)* σὸν δ' ἀγών. *Victoriam Ariſtoclidæ pro more pietatis ſuæ Pindarus Ioui acceptam refert. Quid mirum Ariſtocliden uiciſſe Nemea, quum tu Iupiter illi tanquam de ſanguinis tui ſiphone profluenti, uictoriam præſtiteris, eiusq́; hymni, qui de illius uictoria canitur, autor fueris?* l ℂ *Is & hanc inſulam.)* ὃς τάνδε νᾶσον. *Inſulã Aeginam, eiusq́; templum Apollini ſacrum, per uictoriam Nemeacã illuſtriora reddita confirmat: quid cõmodi patriæ acceſſerit per uirtutem optimi principis, innuens.* m θεάριον.) *Pythij Apollinis templum eſt* θεάριον *in Aegina, in quo ſacrorũ cuſtodes,* θεωροὶ *agebant.* n ℂ *Adeò tandem.)* ἐν δὲ πείρᾳ. *Gnome eſt, quæ eximiam fortitudinem uictoris, in qua inter certandum probatus ſit, prædicat. Experimento & exploratione mutua perſpicuum fit, in quibus quiſquam fuerit excellentior: ſic Ariſtoclidæ ingens robur, certamine & uictoria hac Nemea effulſit.*

ANTISTROPHE, COLON XIII.

» Vt is qui [a]inter pueros puerum, inter uiros uirum, tum qui inter ſenio confectos grandæuum agit, quales apud gentem mortalium [b]omnes reperiuntur partes. Quatuor autem uirtutibus claret, fatum nõ effugiens homo, qui præter modo enumeratas tris, præſentiũ iuxta curam gerere diſcit, à quibus nullus abeſt Ariſtoclides. [c]Salue ô noſter, [d]hoc albo cum lacte permiſtum tibi mel dono mitto: ros prætera mellis temperatus efficit potum celebrem [e]Aeolicis tibiarum cicutis,

EPODOS, COLON VIII.

[f]Serò licet. Eſt autem aquila pernix inter uolucres, quæ protinus uenatur, procul inueſtigãs cruentam pedibus ſuis prædam,[h]clamoroſis graculis humi interim nequicquam colligentibus paſcua. [i]Tua ſanè reſplenduit uirtus Clione Muſa uolente, uictricis induſtriæ (qua in Nemeis, Epidauro, deniq; Megaris claruiſti) gratia.

a ¶ *Inter pueros.*) *A manſuetudine & facilitate, qua ſe omnibus accõmodat, laudat uictorem. Homo eſt, inquit, omnium horarũ: apud pueros puer, apud uiros uirum, apud ſenio confectos ſeniorem agit: deinde rerum ſuarũ præſentium optimam curam gerit: quæ ſunt quatuor in mortalium genere uirtutes præſtantiſsimæ. Subaudiendum autem poſt comparatiuũ* παλαιτέροισι, παλαιότερος ὤν. *b* ¶ *Omnes partes.*) μέρος ἕκαστον οἷον ἔχομεν βρότεον ἔθνος. *Hic uerbum* ἐπίσταται *ſubaudiendum. Nouit, inquit, nicephorus Ariſtoclides, ut quamlibet partem nos mortalium genus agamus. Nouit qui ſint mores pueritiæ, qui uirilis ætatis, qui ſenilis: cunctis ideo ſeſe bellè attemperare poteſt.* *c* ¶ *Salue ô noſter.*) χαῖρε. *Ex affectu gaudij hæc dicit, ceu præſens præſenti uictori hunc hymnũ offerat.* *d* ¶ *Hoc albo cum lacte.*) *Allegoria eſt, qua ſeſe ipſum extollit. Mel permiſtum lacte hymnum ſuum uocat. Rurſus per melle temperatũ rorem, celebrem potũ efficientem, ſuam hanc oden intelligit, quæ grata ſit Ariſtoclidæ futura, uictoriæ, quæ hic concinatur, nomine.* *e* ¶ *Aeolicis tibiarum cicutis.*) *Per Aeolicas tibiarum cicutas ſuam Lyricen atque adeò poëticen rurſus intelligit, qua quum ſeſe cæteris ſuorum temporum præſtantiorem uideret, & quantum in Lyrica poſſet, ſentiret, magnificum de ſua poëſi iudicium tulit, quale & illi omnis poſteritas tribuit. Et quia magno uictori & heroi hymnum offert, ne muneris & offerentis uilitate parum moueatur generoſus uictoris animus, nõ iniuria & muneri ſuo & ſibi hoc loco autoritatem Pindarus parit.* *f* ¶ *Serò licet.*) *Quod hanc oden tardius conſcripſerit ſe excuſat.* ὀψέ περ. *g* ¶ *Eſt autem aquila.*) ἔστι δ' αἰετός. *Inſignis cõparatio certe, qua poëta ſeſe aquilæ, alitum regi, (quæ quia altiſsimi ſit uolatus & nubes tranſuolet, ut eſt apud Ariſtotelem, Iouis ales credita eſt) ignauos uero poëtaſtros locutuleijs graculis æquiparat. Etſi, inquit, ſerius æquo hunc tibi hymnum concinuerim, fœlicius tamen hoc ego longe feci, quàm pleriq; alij graculi & inepti poëtæ, qui indigna*

& planè

& planè humilia argumenta contexunt, nec quomodo heroëm uirtute clarum efferre debeant, norunt. h (κραγύτου δὲ κολοιοί.) *Per graculos Bacchylidem notari Scholia adſcuerant. Verum liberior & pulchrior eſt gnome, ſi ad multos, & ad unũ omnes oſores, uel malos poëtas, graculi referantur.*

i (*Tua ſanè.*) τίνγε. *Ludi in Aeſculapij gratiam in Epidauro aguntur, poſt nouem autem Iſthmiorum dies exhibentur. Megara uero ad initium uſq; Veris protenduntur. Peroratio eſt, qua hunc hymnum cludit, breuiter & ſummatim Ariſtoclidæ uictorias congerens.*

TIMASARCHO AEGINETAE LUCTATORI, ODE IIII.

STROPHE I. COLON XIII.

A[a]Bſolutorum laborũ optimus eſt medicus lætitia. Sapientes uero Muſarũ filiæ odæ contactæ permulſerunt laborem. [b]Verum neq; Thermæ tantũ laſſa membra reficiunt, quantũ [c]citharæ conſona laus. [d]Verbũ itaq; operibus diutius durat, quod cum [e]Gratiarum fortuna, [f]profundæ mentis lingua produxerit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

[g]Proinde mihi liceat Saturnio Ioui, & Nemeæ, Timaſarchiq; luctæ hoc hymni procemium ponere. [h]Recipiat autem Aeacidarum bene turrita ſedes, [i]conſtanti iure cõmune lumen. [k]Quod ſi parens tuus Timocritus adhuc flagrante ſole foueret, bellus citharœdus, frequenter carmini intentus, hymnũ cecinilſet, pulchrę teſtẽ uictoriæ,

EPODOS, COLON XIII.

Eum uidelicet, qui à Cleonæo certamine coronarum allegauiſſet multitudinem ſplendidis ce-

lebribusq́ Athenis, & ſeptem portis inſignibus Thebis rerũ potitus: eo quod prope Amphitruonis tumulum [l]Cadmæi nõ inuiti ipſum coronis & floribus coronabant,[m] Aeginæ gratia.[n]Siquidem amicus ad amicos perueniens, ad hoſpitalem urbem, felicem Herculis aulam acceſsit.

ENARRATIO.

Argumentum. *Timaſarchum Aeginetam luctæ uictorem in Nemeis ludis, ab ipſa primum lucta, à patris Timocriti uictorijs, à claris patriæ heroibus, omniq́; Aeginetarũ inſigni genere, ab auunculo Callicle, ab Euphane maiorum uno, à Meleſia unctore, prædicat.* a ℭ *Abſolutorũ laborum.*) *A gnome belle quadranti ad uictoriam, orditur. Arduos labores, hoc eſt, ipſum certamen atq; uictoriã, quæ magnis ſudoribus paratur, lætitia ſequitur, quæ medici inſtar laborum difficultatem curat, abigit, eijcit. Ode, hoc eſt, hymni & encomia, Muſarum filiæ. Metaphora: id eſt, quæ ex bonis literis, potica præſertim naſcuntur. Laborem permulſerunt, hoc eſt, ipſam uictoriam laudibus extulerunt.*

b ℭ *Verum neq; Thermæ.*) *Pulcherrima gnome eſt, qua Lyricen ſuam extollit. Thermæ natura ſalubres aquæ ſunt, ut quæ natura feruéant, eq́; ſulphurea materia, & arcanis naturæ myſterijs, unde ſcaturiunt, efficacem aduerſus uarios morbos uim ſecum adferunt. Hunc ad modũ Lyrica carmina, ac ipſa in uniuerſum poëtica, quæ ſuis encomijs bonos uiros uehit, ſalubris eſt & ζωθάλμιος, hoc eſt, floride uiuens, quæ æternum heroibus nomen pariat.*

c ℭ *Citharæ conſona laus.*) *Hoc eſt, Citharæ iuncta prædicatio uel cõmendatio.* d ℭ *Verbum operibus.*) *Periphraſis eſt poëticæ, allegoriæ mixta, qua tantum dicit: Poëtica, inquit, & eruditorum uirorum hymni, ſunt diuturniores operibus, hoc eſt, ipſis etiam uictorijs, & claris clarorum uirorum facinoribus ſtabiliores. Quare principes & ſemideos maximopere ſuis factis doctorum hominum ſcripta accedere, exoptare conuenit.* e ℭ *Gratiarũ fortuna.*) *Id eſt, fauentibus Gratijs.* f ℭ *Profundæ mentis lingua.*) *Emphaticôs illud uerbum, illud poëma diutius duraturum, illud ſcripti genus ſtabilius fore ait, quod non lingua tantum, ſed profundæ mentis lingua produxerit. Qui fit quod pleriq; omnes hodie ephemera ſcribant, imò uix unum diem durantia? Ratio eſt in expedito: quia non ex profunda mente ſcribunt: non rite ſecum omnia reputant: non alto conſilio componunt: non domi ſuæ primũ bene ruminant: non in nonum, ut ille ait, annum reponunt: ſed quamprimum*

lingua

lingua in ore conceperit quicquam, priuſquam mens & animus reſciſcat, eiectum, & in publicum protruſum iri neceſſum eſt. Atqui & ſapientum, & Pindari hic noſtri conſilium eſt, ne lingua mentem præcurrat. Atq; hoc exordio beneuolum ſibi Timarchum reddit, eum ad præſentis hymni amorem accendens. Vnde ſtatim ſubijcit: g ¶ Proinde mihi liceat.) *Votum eſt, quo poëta optat, ut hic hymnus ſuus ſit ceu fœlix inſignium factorũ Timoſarchi ingreſſus: atq; ut hæc Lyrice ſit ceu æternum monumentum memorabilis uictoriæ eius, ac ueluti præludium: quaſi poëta pluribus hunc argumentis poſthac euehere cupiat. Simul autem Iouem Nemeæ uictoriæ Ephorũ ac datorem admiſcet, pius ſemper in ſuperos uates.* h ¶ Recipiat.) *Aeacidûm bene turritam ſedem, ipſam Aeginam periphraſtice appellat, cõmendans eam à munitione & fortitudine: quam dum Aeacidarum ſedem uocat, originem & fulgorem eius ad Iouem uſq; refert, ut in Pythijs & reliquis cõmemoratum.* i ¶ Conſtanti iure cõmune lumen.) *Optat uates, ut Aegina cõmune lumen ſuſcipiat: hoc eſt, poëma & hymnum hunc ex quo ad eam cõmunis laus & fulgor redundet, ob uictorem Aeginetam Timaſarchum. Sed quid eſt quod Conſtanti iure dicit, græcè ξυναρκεῖ δίκα? breuiter eius hoſpitalitatẽ prædicat, ut quæ iuſtitiam hoſpitibus & exteris & cõuenis præſtet, non ſuis tantum ciuibus: id enim ualet ξυναρκέσῃ δίκᾳ. Quaſi dicat poëta: Ipſa Aegina & munitiſsima urbs & iuſtitia, nedum erga ſuos, ſed exteros quoq; inſignis, hunc hymnũ noſtrum cum Timaſarcho quæſo cõmunem ſuſcipiat.* k ¶ Quod ſi parens tuus.) *Ad patris laudes tranſit, eum à ſuis pariter uictorijs extollens. Primum autem ueterum more Muſica eum clarum extitiſſe innuit, poſtea à tribus eum uictorijs, à Cleonæa, ab Athenienſi & Thebana celebrat. Thebis aũt Iolaia aguntur ludi, quos hic intelligit. Quas uero Athenis & Cleonis uictorias ſigillatim retulerit, non conſtat, quum uarij illic ludi exhibeantur, iuxta mentem Scholiorũ.*

l ¶ Cadmei.) *Thebani ſunt, à Cadmo conditore nomen gerentes.*

m ¶ Aeginæ gratia.) *Hoc eſt, Thebani Timocritum Aeginetam, propter congenerem ſibi urbem coronarunt. Aegina enim & Thebæ ſorores ſunt & Nymphæ, filiæ Aſopi fluminis, iuxta poëtarum ſententiam: unde nomina etiam urbibus (quarum Nymphæ illæ ceu tutelares deæ fuerint,) indita.*

n ¶ Siquidem amicus.) *Quis quô peruenerit, exponit. Amicus Aegineta ad amicam Herculis urbem, Thebas.*

STROPHE II. COLON XIII.

[a]Qui cum Troiam olim fortis [b]Telamon depopulatus eſt, & Coos, & magnum bellatorem, ſtu-

pendum [c]Alcyonea Gigantem: quē tamen non antea interimere potuit, quàm duodecim currus, ac uigintiquatuor heroës eius, currus admini-
» ſtrantes, Alcyoneus ipſe petra contriuiſſet. [d]Inex
» pertus ille pugnæ fuerit, quiſquis uariam non in-
» tellexerit fortunæ rationem, qua & agentem in-
» terdum aliquid ferre oporteat.

a ❨ Qui cum.) Ex Herculis nomine occaſione accepta, ad ipſius res geſtas digreditur. b ❨ Telamon.) Telamonem Herculi adiutorem fuiſſe perhibet in deuaſtatione Troiæ, in Coorum, quos primum Meropes uocatos tradit, excidio, & in Alcyonei Gigantis debellatione. c ❨ Alcyonea.) Alcyoneus hic Gigas erat, qui prope Iſthmũ Corinthi in Herculem incidit, cui ex Erythea boues abduxerat. Hunc Hercules proſternere impune non potuit: Nam uigintiquatuor currus cum totidem ipſorum heroibus, maximi lapidis iactu, Alcyoneus primum Herculi contriuit: tandem in ipſum etiam Herculem lapidem proiecit: cæterum repulſa per clauam petra, Gigantem Hercules adortus confecit. d ❨ Inexpertus ille pugnæ.) Gnome eſt, qua non mirum eſſe perhibet, quod Hercules fortiſsimus heros in conflictu aduerſus Alcyonea nõnihil acerbi ſit paſſus, in curribus & amicis ſuis. Varia belli fortuna eſt: quare qui nõ uidet eam belli rationem eſſe, qua uel uictorem interdum ſuccumbere oportet, is ignarus eſt prælij, ignorat quàm ſeſe uerſipellem & ancipitē Mars exhibere ſoleat. Atq; hæc dicit, quaſi nonnihil graue etiam uictori Timaſarcho acciderit, ut quod inter luctandum ceciderit, uel tale quiddam, quod hic reticet, ac interim clanculum Herculis exemplo diluit. Elegans autem dictum eſt, quo cum prælij euentũ eſſe ait, quod agentem interdum aliquid pati oporteat: cui cõſonat tragicus ille uerſus, quē quia eiuſdem ſit indolis, quur adſcribere pigeat?

τὸν δρῶντα ποτὶ καὶ παθεῖν ὀφείλεται.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

[a]Plura me enarrare prohibet lex, urgetq; tempus. [b]Trahor autem ceu iynge quadam in corde meo, ut numeniam apprehendam. [c]Et quamuis profunda, adeoq; medium maris ſaltum iam occupet ſermo, reſiſte tamen inſidijs, alioqui magis

atq;

atq; hoſtes noſtri in luce deuiare uidebimur.[d] Etenim qui inuidia maceratur, uanum ſecum in tenebris conſilium uolutat

EPODOS, COLON XIII.

Humi proſtratum. At mihi quam diuinum numen impertijt uirtutem, credo quod in longum procurrens tempus felicem conſummabit.[e] Sed enim tu dulcis cithara protinus Lydio concentu carmen modo conſue amabiliſsimũ: Oenonæq; & Cypro, ubi Teucrus eſt Telamonis filius. Sed Aiax patriam [f] Salamina tenet,

STROPHE III. COLON XIII.

[g] In ponto Euxino Leucen Achilles inſulam, Thetis uero [h] Phthiã obtinet. [i] Neoptolemus latum Epirum, ubi [k] montium iuga [l] excellentiſsimos boues fouentia, à Dodona primũ, ad Ionium uſq; mare protenduntur. [m] Ad radices autem Pelij montis ancillarem Iaolcon manu adortus Peleus Theſſalis morigeram tradidit,

a ℂ *Plura me enarrare.*) *Temporis anguſtia à latiori digreßione ſe excludi teſtatur.* *b* ℂ *Trahor iynge.*) *Se magno deſiderio ad numeniam, ad coniunctionem Lunæ rapi confirmat, ut hymnus ſuus tum temporis abſolutus, ad Timaſarchum perferatur. Per iynga autem auiculam ueneficijs deſtinatam & incantationibus, ut eſt apud Theocritum in Pharmaceutria uidere, hic præſtigia & incantamenta intelligit, metaphoricôs. Fuit aũt Lynx Echûs aut Pythûs filia, quæ quum ſuis incantamentis: ouem ad Inûs amorẽ accenderet, in auem ſui nominis permutata eſt.* *c* ℂ *Et quamuis.*) *Seſe à digreſsione reuocat. Quamuis mediã hiſtoriæ Herculanæ partem uixdum abſoluerim narrando, deſiſtam tamen, ne quàm aduerſarij noſtri in excurſibus, immoderatiores eſſe uideamur. Seipſum autem ut redeat ad inſtitutum omiſſa digreſsione, hortatur. Sunt, inquit, qui inſidiantur poëticæ noſtræ, quærentes ſi quam uenari queant calumniandi anſam: ſed ne accuſent nimium digreßiones meas,*

(*quâlibus & Simonides uſus eſt*) *reuertemur, unde ſumus digreſſi.*

d ℂ Enimuero qui.) *Gnome inuidos laceßit. Inuidi, inquit, nihil aduerſum me poterunt, ſed cæca illorum conſilia & cogitationes uanæ erunt. Ad locum cõmunẽ inuidiæ hæc gnome pertinet. Porrò ſibi inuidus plus nocet quàm alijs, iuxta ſententiam Horatij:*

Inuidus alterius rebus macreſcit opimis. Et Virgilij:

Liuor tabificum malis uenenum. &c.

e ℂ *Sedenim tu dulcis cithara.*) *Ad laudem generis Aeginetarum ſeſe ipſe inuitat. Aegina autem primum etiam Oenone dicta, unde hic per Oenonen ipſam accipit. Et quia genus Aegineticum multis urbibus præfuit, ideo talium hic etiam meminit, & primum Cypri, ad quam Teucrus poſt obitum Aiacis ab Ilio reuerſus, patris indignationem metuens profugit, eiuſq; imperiũ obtinuit.*

f ℂ *Salamina tenet Aiax.*) *Iuxta hiſtoriam, Salaminius dicitur. Vt uero interierit in Iliaco bello, eſt apud Sophoclẽ in Aiace.* *g* ℂ *In ponto Euxino.*) *Inſula quædam eſt in Euxino ponto, quæ Leucẽ appellatur, in quam Achillis corpus a Thetide translatum fertur. Leuce autem appellatur per metalepſim, quaſi ſplendida: quod candidum enim eſt, fulget. Sunt qui Leucen dictam putant, ab Erodijs auibus, quarum ingens multitudo in littore nidulantiũ prænauigantibus hanc inſulam indicet. Appellatur & Achillis curſus, quod Iphigeniam uictimæ deſtinatam, abreptam per Dianam, ad hanc uſq; inſulam, æſtuanti eius amore inflammatus, proſecutus ſit. Quia Thetis ex Peleo Achillem pepererit, ideo & hanc in gente & claritudine Aeginetarum Pindarus recenſet.* *h* ℂ *Phthiam.*) *Theſſaliæ urbem obtinet Thetis. Philarchus autor eſt quod Thetis Olympum ad Vulcanũ aſcenderit, ut ab eo arma Achilli fabricanda procuraret. Vulcanus fabricatis armis ſpopondit ſe traditurũ Thetidi, ſi primum ſecum concumberet. Thetis annuit ſe facturam, modo corpori ſuo primum periculum faciendo aptaret: ſibi enim eandem corporis, cum Achille, & menſuram & harmoniam eſſe. Quo permiſſo, Thetis armis cincta aufugit. Vulcanus cum eam non poſſet cõprehendere, malleo arrepto in talum percußit, ut uehementer angeretur. Vnde Phthiam Theſſaliæ ſeceßit, ut illic ſanaretur. Hinc ab eius nomine Phthia Thetidion appellata eſt, ac Phthia colere cœpit Thetin. Alij templum Phthiæ eſſe Thetidis, cui nomen Thetidio, cuius reminiſcatur Euripides in Andromache, adſerunt.* *i* ℂ *Neoptolemus.*) *Achillis filius Epirum obtinet. Regio eſt, quæ autore Stephano in duas, ſecundum alios in treis, ſecundum alios in quatuor partes diuiditur. Plinius in tertium Europæ ſinum ad Acroceraunia Epirum conſtituit.* *k* ℂ *Montium iuga.*) *Acroceraunia intelligit, quæ ſic dicuntur, quod ob ſummitatem ſuam crebris*

fulminibus

fulminibus iciantur, παρὰ τὸν ἄκρον καὶ κεραυνόν. *Vt autem Acrocerau nia à Dodona iuxta Arachtum flumen ad Ionium uſq; mare protendantur, eſt uidere apud Ptolemæum, tabula Europæ 10. Dodonæ oppido, Dodonæi Iouis templum eſt: unde prouerbio locus factus, Dodonæum æs, de loquacibus.*

l ❡ *Excellentiſsimos boues.) Boues Epiroticas cæteris præſtare, Plinius etiam fatetur, dum lib. 8. cap. 45. inquit: In noſtro orbe Epiroticis laus magna, à Pyrrhi regis iam inde cura.* *m* ❡ *Ad radices Pelij montis.) Iolcos Magneſiæ ciuitas eſt, in finibus Pelij montis ſita, Acaſti regis imperio ſubdita, quam Peleus Achillis pater Theſſalis hac occaſione ſubiugauit, ut Pindarus ſubindicat breuiter: Hippolyti filia Cretheis, uxor Acaſti, amore Pelij exarſit, eum ad ſui complexum prouocans: at cum ei perſuadere non poſſet, ignominiam ſecuturam formidans, coram Acaſto ſuo rege, Pelea iniuriæ accuſauit, ceu uoluerit ipſam ui ſtuprare. Acaſtus uxori ſuæ, ut fit, fidem adhibens, Pelea ad Pelei montis deſerta perduxit, ibiq; feris futurum cadauer reliquit. Atqui dij Pelei & innocentiam & puritatem cõmiſerati, illi Vulcanum adlegant, ut gladium ei ſubminiſtraret. Hoc enſe accepto, incidentes quaſcunq; beſtias Peleus interemit, ac reuerſus tandem à beſtijs ſeruatus, in Acaſtum copias armauit, Iolcumq; Theſſaliæ, ob nefarium Cretheidis ſcelus, ſubiugauit.*

Huius rei meminit λόγος δίκαιος καὶ ἄδικος *apud Ariſtoph. in* νεφέλαις.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Hippolytes Acaſti coniugis doloſis technis reſpondēs. [a] Dædali enim gladio mortē ei per inſidias plantauit Acaſtus. At Pelei familiaris [b] Chiron adiumento erat, & fatale ex Ioue deſtinatum malum auferebat. [c] Ignem uero cuncta corrumpentem, acutiſsimosq; ferocium leonum ungues, aciem item acerrimorum dentium cohibens,

EPODOS, COLON XIII.

Duxit ipſam unam excelſarum ſedibus Nereidum. Præterea [d] uidit orbicularem thronum, in quo cœli pontiq; cõſidentes reges, munera & potentiam ipſi, ſuam iuxta naturã oſtenderunt. [e] Vltra Gadira non licet ad caliginem uſq; progredi. [f] Reduc ad Europam nauim. Nec enim ui-

rium earum eſt, omnem Aeaci liberorum hiſtoriam percenſere, atque res præclare geſtas.

a ℂ Dædali enim gladio.) Dædali gladium metaphorice dolum & fraudem appellat: non quod Dædali enſe uſus ſit, ſed quod fraudis nomine Dædalo ſimilis fuerit Acaſtus. Vt enim Dædalus Cocali regis filiabus perſuaſit, ut aquæ calidæ per tecti culmen in lauantem Minoa demiſſo influxu, Minoa interimerent: ſic Acaſtus dolo feris obiectum Pelea occidere meditatus eſt. Hæc Scholia. Poteſt etiam hic locus ad Pelea referri, quod is Dædali gladio, hoc eſt, enſe à Vulcano artificioſe apparato, interfecerit Acaſtum: quod Vulcanus inſigni ac ueluti Dædaleo ingenio eum gladium ſcite & eleganter perfecerit.

b ℂ Chiron.) Chironem Centaurum Pelei puerum, hoc eſt, amicum & familiarem uocat, cuius ope Acaſtum uicerit. c ℂ Ignē uero omnia corrumpentem.) A nuptijs Thetidis marinæ deæ Pelea cōmendat, quum ignem, acutiſſimos ferocium leonū ungues, dentesq; cohibuiſſet. per hæc omnia ipſam Thetidis permutationem ſignificans. Thetis enim dum nuptijs iungeretur Pelei, in haſce ſeſe formas tranſmutauit, iam quidem in leonem, iam in ignem, iam in aliam figuram, inſtar Protei, Vertumni, Empuſæ, uel Tarandi: neq; ſic tamē eius uim declinare potuit. Cohibitis ergo iſtis leonū formis, ac demiſſis ignibus, duxit Thetin. Metaphora eſt à remigantibus, qui perfecto labore ſuo demittūt remos. d ℂ Vidit porrò orbicularem thronum.) Non cœlum, ſed ſymposium in Pelio monte deorum uidit, quando & ſuperi & marini dij ſua præſentia nuptias eius et genus decorarūt, eiq; munera dederunt, Neptunus equos, Vulcanus machæram. Summa eſt, & cœleſtes & marinos deos, quales erant, in ſuis nuptijs conſpexit Peleus. e ℂ Vltra Gadira.) Iuxta columnas Herculis Gadira ſunt. Quemadmodū nō licet ultra Gadira nauigantibus progredi, ſic Aeaci poſterorum inſignia non poſſum cōmemorare omnia.

f ℂ Reduc nauis uaſa.) Hoc eſt, ipſam nauim ad Europam. Quia Gadira Europam finiunt, & ultra ea præter caliginem nihil ſit, ac Europa citra Gadira habitetur: ideo, inquit, reuertere iam ad loca habitabilia, ad ipſam Europam, hoc eſt, ad inſtitutum, ad laudes Timaſarchi, ubi tutius iter ingrediar, & felicius pergam. Eſt autem gnome memoratu digna, Vltra Gadira progredi nō licet: parœmiam complectens, qua ne impoſſibilia conemur, admonemur: ut antehac non ſemel auditum.

STROPHE IIII. COLON XIII.

a Theandridis corpora uegetantium certaminum

num nuncius uenit, Olympia, Iſthmo, Nemeaq́ ornatus, ubi experimentum habentes, nunquam ſine coronis inclytum fructum ferentibus domũ redierunt. Vbi & patriã illam tuam triumphantibus odis miniſtram eſſe audimus Timaſarche. [b]Sin me auunculo Callicli iubes

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Columnam locare Pario lapide candidiorem, nihil inficiabor. [c]Aurũ dum liquitur, radios mon„ ſtrauit omneis: hymnus autem egregiorũ facto„ rum, & regibus & dijs hominem parem facit. Is Callicles circa Acherontem habitans, linguam meam ſuarum laudum cantatricẽ inueniat, ut qui [d]in certamine Neptuno Tridente inſigni dicto, [e]Corinthijs floruerit ſelinis.

EPODOS, COLON XIII.

[f]Hunc Euphanes ſenior progenitor ille tuus canet Timaſarche, alij alios uirtutis ſuæ æquales habent. Iam quorum præſens aliquis ſpectatorẽ egerit, ea melius cæteris q́ excellentius explicare & narrare poteſt. [g]Ecquis Meleſiam laudans cõtentionem dirimat? is enim uerba cõnectens inſuperabili eloquentia immobilis perſiſtit, erga bonos quidem leni ſapientia præditus, iniquis uero & uitiligatoribus [h]aſper & indefeſſus concertator ſeu aduerſarius.

a ℂ *Theandridis.) A contribulibus Timaſarchum prædicat. Theander enim inclytus quiſpiam è maioribus Timaſarchi fuit, à quo familia Theandridarum deducta. Indicat autem & Theandridas inſignes athletas & uictores certaminum fuiſſe.* *b* ℂ *Sin me auunculo Callicli.) A fratre matris de-*

functo uita Callicle laudat uictorem. Per columnam Pario lapide albiorem, hoc eſt lucidiorem, poëma ſuum & hymnū intelligit. c ¶ *Aurū dum liquitur.)* Præclara gnome, quo hymnum optimo metallorum auro comparat. Quemadmodum aurum dum liquitur, ſiue conflatur, fulget: ita hymnus quempiam prædicans ipſum reſplendere facit, & dijs & regibus eum adſimilans.

d ¶ In certamine Neptuno dicto.) Periphraſis eſt ludorum Iſthmiorū.

e ¶ Corinthijs ſelinis.) Hoc eſt, apio, quod Corinthijs uictoribus datur, ſiue quod prope Iſthmum Corintho uicinum creſcat. f ¶ Quem Euphanes.) Quaſi & ille epiniciorū poëtam egerit, cantaturū eſſe Euphanem ait hymnum, quo ſit laudaturus Callicem. Vel quod defunctus ipſe, defunctum ſit ornaturus præconijs: uel ſenio confectus grandæuum: uel æqualis æqualem. Atq; hinc ait: Alij alios uirtutis ſuæ coæqueuos concentores habent. quaſi dicat: A tuis coætaneis, uel ab ijs qui tecum ſpiritum ducunt, & non à uita defunctis, Timaſarche tu prædicaberis. Dicitur autē Euphanes auus fuiſſe maternus Timaſarchi. Porrò quorum aliquis ſpectator fuerit, ea melius cæteriſq; excellentius explicare & narrare poteſt. Sententia eſt, quæ ſpeciatim tamen (licet generatim, ut omnes gnomæ, accipi queat) Euphanem clanculum interfuiſſe uictoriæ Callicis innuit: quare ceu oculatus teſtis, eundem præ cæteris rectiùs etiam extollere poſſit. g ¶ Vt ſi quis.) οἷον αὐτῶν. Didymi iudiciū hic mihi probatur, qui τὸ οἷον ſpiritu aſpero per admirationem legendum cenſuit: ut ſit ſententia: Dij boni, quis nobis hic Meleſiam Athenienſem illum, Timaſarchi unctorem digne extulerit, ac litem diremerit, qua ſcilicet ab alijs prouocatur? Laudat uero unctorem hunc tum à uictoria, tum ab eloquentia & facundia, propter quam ab alijs uinci non poſſit. h ¶ Aſper aſſeſſor.) Hoc eſt, difficilis eſt obſeruator ſuorum aduerſariorum, acriter reluctatur eis, ſuiſq; amicis pugna deuictis fortiter adſiſtit, alacriter opem fert, uires illis & animum addit, eos adiuuat. Tantum enim poteſt uox ἔφεδρος. Eſt autem antitheſis, manſuetum eſſe & aſperum: manſuetum quidem & mitem bonis & amicis: aſperum & difficilem aduerſarijs.

Ab alipte ergo Meleſiæ encomio hanc cludit oden.

PYTHEAE

PYTHEAE LAMPONIS FILIO PANCRATIASTAE, ODE V.

STROPHE I. COLON XI.

S[a]Tatuarius non ſum, ut inertia fabricer ſimulacra in uno ſolo loco ſtantia. [b]Cæterũ per omneis tam onerarias, quàm minores naueis uade & annuncia ô Muſa, quod condo poëma, quomodo uidelicet robuſtus Pytheas Aeginetes, Lamponis filius, in Nemeis ludis pancratij coronam uicerit, [c]quum nondum [d]genæ eius autumnum teneram uindemiæ matrem oſtenderent.

ENARRATIO.

Pytheam Aeginetam Lamponis filium laudat à uictoria pancratij, à fructu uictoriæ, à familiari Pytheæ Euthymene, pancratij itidem uictore: à uictoris Aeaciorum Aeginetica, à uictoria Megaricorum, ab unctore Themiſtio. Argumentum.

a ℂ *Statuarius non ſum.)* *A Lyrices ſuæ, quam ipſe animaduertit ſæpe, præſtantia orditur. Lyſippus, Chares Lyndius, Polycletus, etſi inſignes ſtatuas cælauerint, quid niſi inertia ſimulacra, quæ neq; mouere ſe quoq̃ poßint, neq; indicare quicquam, præter ſui ferè artificis artem? At hymnus poëticus terram & mare permeat, eorumq́; uirtutes quos prædicat, ſempiterna memoria proſequitur. Sunt qui Pytheæ amicos Pindarum ſolicitaſſe ferant, ut epinicion Pytheæ conſcriberet: ubi quum treis drachmas, ut Scholia habent, mercedis loco popoſciſſet, abnuiſſe illos, dixiſſeq́;, ſe potius æream ſtatuam eodem precio comparaturos. Poſtea tamen reuerſos, precio, quod exegerat, numerato. Hinc ab eo facto, à ſtatuarijs & ſtatuis principium duxiſſe Pindarũ.* *b* ℂ *Cæterũ per omnes.)* *Muſam ſuam inuocat, & hortatur ut per omnes naues tranſiens Aeginetæ Lamponis uictoriam Nemeã, quam pancratio obtinuit, annunciet. Quare per naues uult itare Muſam? quia Aegina inſula in mari ſita, ad quam & ex qua citra naues nemo iter facere poteſt.* *c* ℂ *Quum nondum.)* *Ab ætate amplificat. Eſt autem oratio tropica uel allegorica. Vult aũt dicere, quod impuberis adhuc ætatis adoleſcens Pytheas uicerit. Porrò ſenſum poëtæ, non uerba, reddidimus: ſic enim Pindarus habet: Mentum nondum autumnũ,*

teneram uini floris matrem, oſtenderat. Quæ in periodo hypallage utitur, dum autumnum per appoſitionem facit matrem uitium pullulationis. Non enim autumnus eſt initium & origo floris uini, ſed potius ſignum uindemiæ & maturitatis. Ipſa autem ſententiæ neceßitas, per τὴν οἰνάνθην, *hic non herbam (quã Dioſcorides lib. 5. cap. 126. explicat) accipi, ſed ipſam uitis germinationem, cymas & aſparagos, ut ita dicã, cogit.* d ❡ *Genæ.) Quia uero* γένυς *uocula illa nedum mentum, ſed &* τὴν σιαγόνα *ſignificat, uel pro malis, uel mento, citra errorem hic uertitur.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

[a]E Saturno uero & Ioue heroës iaculatores plantatos, [b]atq; aureis Nereidibus [c]Aeacidas exhilarauit, metropolinq; [d]charam hoſpitibus tellurem. [e]Quam olim bonis uiris abundantem ac nauibus celebrem poſuerunt, prope aram patris [f]Hellenij ſtantes, dum ad ſydera palmas unà tenderẽt, [g]Endeidos nobiles filij, [h]uisq; Phoci regis,

EPODOS, COLON XI.

Diuinæ illius prolis, [i]quã Pſamathea ad littus maris peperit. [k]Verecundor equidem magnum quiddam dicere, neq; iure patratũ damnum, quo modo iam percelebrẽ inſulam reliquerũt, & quis genius [l]ab Oenone fortes illos uiros traxerit. Cõ„ tinebo uero me ab huiuſmodi narratione. Nam „ [m]non omnis conſtans ueritas palàm faciem ſuam „ oſtentans lucro eſt: uerũ ſæpenumero ſilere no„ uiſſe, homini ſapientiſsimum eſt.

a ❡ *E Saturno uero.) Fructum uictoriæ Pytheæ nunc ſubijcit. Is eſt, quod exhilararit è Saturno & Ioue progenitos: hoc eſt, præclaros Aeginetas heroës, ceu maiores ſuos. Eſt autem Chiron Saturni filius & Phillyræ, Iouis Aeacus, Aeaci Telamon & Peleus, Pelei Achilles: hos, inquit, Pytheas unà cum metropoli Aegina celebres reddidit, eo quod Aeginam ceu patriam præ reliquis urbibus & matrem, Aeacus & nepotes coluerint, ut ſæpe ſuprà indicatum,*

tum. Quam & metropolin appellat, hoc eſt, primam & præcipuam, ac ueluti parentem reliquarum urbium, quas paßim Aeaci proles inhabitauit: ut Cypri, Iolci, Salaminis, Leuces, aliarumq́; reſpectu, hanc μητρόπολιν *uocet.*

b ¶ *Aq́; aureis* Nereidibus.) Hoc eſt, à Thetide & Pſamathe.

c ¶ *Aeacidas.*) Hoc eſt, *Aeaci poſteros & nepotes,* Telamonem, Pelea, *Achillem,* Neoptolemum, Chironem *item, qui ad genus* Pelei & Achillis *propter amicitiæ legem refertur.* *d* ¶ *Charam hoſpitibus tellurem.*) Hoc *eſt, hoſpitalem: ſiue quod hoſpitales fuerint Aeginetæ, ſiue quod metropolis fuerit inter* Telamonis & Pelei *urbes.* *e* ¶ *Quam olim.*) *A pietate & religione Aeginetas heroës laudat.* *f* ¶ Hellenij Iouis.) Iupiter Hel*lenius in Aegina colitur, à promontorio* Hellenio *nominatus.* Vel Hellenium Io*uem à Græciæ ſalute in Aegina impetrata dictum.* *g* ¶ *Filij Endeidos.*) Endeis Chironis *filia, Aeaci uxor,* Telamonem & Pelea *peperit. Hinc per* En*deidis filios hic Aeaci poſteritatem accipit. Aeaci ergo nepotes, inquit, Aeginã bonis ciuibus & re nautica exuberantem, celebrem & inclytam reddiderunt.* Quomodo *celebrem reddiderint, ſubiungit: dum prope aram patris* Hellenij, *paßis ad ſydera palmis,* Iouem *pro ſalute Græciæ imploraret. Senſus igitur eſt, Aeginam illuſtrem reddită, precibus & pietate Aeaci ad Iouem. Hiſtoriam attingit, ac ueluti per tranſennam oſtendit, cuius meminerunt hic* Scholia, & Iſo*crates in* Euagora. *Quum enim peſtis, uel ut alij uolunt, ſordes factæ eſſent in Græcia quàs plures interirent, uenerunt urbium legati Aeginam ad Aeacum, ſcientes eum* Iouis *prolem eſſe, ſupplicantes ei, ut patris ſui* Iouis *numen exoraret, pro auertenda Græciæ internitione. Aeacus ergo preces ad* Iouem *fudit, ac ſalutem Græciæ impetrauit: uniuerſa Græcia à uel peſte uel grandi iſto malo liberata.* Ex eo, *inquit, facto Aegina celebrior eſt reddita.* Iuxta Iſocratis *ſententiam Aeacus ſolus obſecrauit* Iouem. Iuxta *uero* Pindari *hic mentem, non Aeacus tantum, ſed Aeaci & Endeidis liberi* Telamon & Peleus Iouem *orarunt unà cum rege* Phoco. *h* ¶ *Phoci regis uis.*) *Periphraſis eſt, pro ipſo* Phoco. *Erat autem hic filius Aeaci ex marina dea* Pſamathe, *frater Pelei &* Telamonis. *i* ¶ *Quem Pſamathea.*) Vbi *Nympha* Pſama*the* Phocum *peperit. Dicitur autẽ* Pſamathe & Pſamathea, *ſicut* Penelope & Penelopea, *per extenſionem poſterioris ſyllabæ.* *k* ¶ *Verecundor equidem magnum &c.*) *Infortunij, quod fratribus* Telamoni, Peleo & Pho*co contigit, hic per præteritionem non reminiſcitur: nempe quur celeberrimã inſulam Aeginam dereliquerint. Porrò infelicitas ea eſt huiuſmodi:* Fama *eſt, quod* Peleus & Telamon *fratrem ſuum (dum ſeſe mutuò exercerent, lapidis ictu, & alijs id genus corporis exercitijs) occiderint: Peleus quidem diſco, ſed*

Telamon ferro. Hinc ut odium ciuium ſuorũ effugerent, ex Aegina excidiſſe, Telamonemq́; Salaminã Atticæ, Pelea uero Phthiam Theſſaliæ perueniſſe & occupaſſe. l ¶ Ab Oenone.) *Stephanus, Aeginæ tres ſunt, inquit: prima eſt una è Cycladibus, quæ Oenone uocata eſt.* m ¶ Non omnis conſtans ueritas.) *Gnome eſt, qua non ſemper ueritatem ediſſerendam indicat, ſed occaſionem expectandam eſſe: potiſsimũ uero in encomio & genere laudis præcauendum, ne qua turpia, etiamſi uera, admiſceamus. Hinc etiam Iſocrates in encomij Helenæ exordio Sophiſtam quendam carpit, qui Helenã quidem ſatis pulchre laudauerat, ſed interim tamen uitium, uel adulteriũ ab ea cõmiſſum purgarat. Porrò nõ ubiq;, neq; apud quoslibet, neq; quouis tempore, ueritatẽ dixiſſe unquam profuit: ſed occaſio hic etiam quærenda, ne ſi importune ueritas dicatur, uel ipſa, uel nos cum ipſa reijciamur.*

STROPHE II. COLON XI.

Sin aliam Aeacidarum felicitatem, aut manuũ uires, bellum'ue laudare ferreum uiſum ſit, [a]longos inde ſaltus mihi quiſquã ſuffodiat, [b]eſt enim leuis genubus meis impetus. Sed & [c]ultra mare aquilæ feruntur, [d]quibus cum & pulcherrimus Muſarũ chorus prope Pelium haud imprudenter canit. Inter Muſas porrò citharam Apollo ſeptichordem, aureo [e]plectro quatiens,

ANTISTROPHE, COLON XI.

[f]Omnis generis modulabatur cantiones. Muſæ uero primũ à Ioue orſæ, uenerandam Thetin cecinerũt, Peleaq́;, ut ipſum tenera Cretheis Hippolyti filia [g]dolo trucidare uoluerit, coniux ipſa maritum ſuum Magnetium Epiſcopũ uarijs conſilijs perſuadendo. Cæterum falſo confictum cõcinnauit ſermonem, ut uidelicet ſponſus iſte in lectis Acaſti tentet

EPODOS, COLON XI.

Sedem. Longe enim ſecus ſe res habet. Nam

ſepe

ſæpe toto ex animo illi ſupplicabat, ut ſecum coi‑ret. Cuius tamen mentem excelſi tales ſermones contriſtabant, ut adeò protinus abdicaret Nympham iſtam, [h]hoſpitalis patris bilem ueritus. Ille uero annuit ei, nubium excitator è cœlo Iupiter, immortalium rex, ut repente quandam Nereidũ aureas colos geſtantium ſibi in uxorem duceret,

ὀργὰν, *hoc eſt, mores, uel mentem*

STROPHE III. COLON XI.

Aſcito ſibi ſocero Neptuno, qui [i]ab Aegis haud raro ad inclytum Corinthiorum Iſthmum cõmeat: ubi à læta iuuenum corona, qui audaci » membrorum robore decertant, arundinea [k]fi‑» ſtula ſuſcipitur. [l]Apud quos iuuenes de omnibus • operibus cognata fortuna locum arbitri retinet. [m]Atenim Euthymenes Aeginæ ad certamina diuinæ uictoriæ perueniens, uarios adſecutus es hymnos.

a ℂ *Longos mihi ſaltus.) In quinquertio ſaltantibus, foſſæ, in ſignum ſaltus & in metam effodiebantur, ut ſequens, ſi uincere uellet, ea ſigna tranſiiret. Hac ratione hic tropice Pindarus ſibi iubet ſignum ſtatum poni quod tranſiliat, in encomijs Aeacidarũ, inſignium uirtutũ. Ac ſi dicere cupiat: Quantamcunq; metam mihi poſueritis, ego tamen pro mea Lyrices facilitate, facile tranſuolabo, & omnes alios cõcertatores uel poëtas uincã.* *b* ℂ *Eſt genubus meis.) Hoc eſt* ἀλληγορικῶς, *mihi non eſt difficile hymnum pangere de Aeaci familia, qui præſtantiſsimus iudicetur, qui palmam obtineat apud omneis: non tam Lyrices mea gratia, quàm inſignium factorũ, quæ Aeacidæ tranſegerunt, cauſa.* *c* ℂ *Vltra mare aquilæ.) Confert characterẽ ſuum & ſeſeipſum aquilæ, nedum terras, ſed maria uolatu ſuo emetiente. Mea, inquit, poëmata nedum terras, ſed & maria permeant. Et quia aquila, ob altiſsimum uolatum ſuum diuina ales (ut Ariſtotelis eſt ſententia) creditur, ideo characteris hic ſui ſublimitatem adumbrat.* *d* ℂ *Quibus cum.) Aquilas & Muſarum chorum unà cum ipſo Apolline circa Pelium canere adſerit, in gratiam Pytheæ: oſtendens Aeaci familiæ uirtutes tantas eſſe, ut eas & ſummi & diuini poëtæ*

cum celebrent, lum admirentur: ac iuxtà ſubindicat eam familiam & literarum & Muſarũ amantem fuiſſe. Aquilæ enim & Muſæ unà cum Apolline ſuo haud ſuaueis cantilenas ædent, ſi non & à Peleo & eius poſteritate foueantur & honorentur. Apollini ſeptichordem citharam tribuit, ob ſeptemplicem illum bonarum artium orbem, quem græca gens ἐγκυκλοπαιδίαν *uocat, qua bonarum artium uniuerſitas, circulus & conſummatio conſiſtit.* e ℂ πλήκτρῳ.) *Plectro quatit citharam Apollo: hoc eſt, inſtrumento, quo percuſſa ædit ſonorem ſuum.* f ℂ Omnis generis.) *Quid Apollo & quid Muſæ cecinerint, per amplificationem adiungit. Pulchre autem Muſas à Ioue principium carminis duxiſſe confirmat. Moris enim eſt poëtarum, à Ioue ſua ordiri poëmatia, uel Iouem ut ſummum deum primum deuenerari. Vnde & Aratus,* ἐκ διὸς ἀρχώμεσθα, *A Ioue, inquit, ordiamur. Et Virgilius hunc ſecutus,*

A Ioue principium Muſæ, inquit, Iouis omnia plena.

Dehinc pudicitiam Pelei: impudentiam & calumniam Cretheidos, uxoris Acaſti Magnetiorum regis: poſthac nuptias Pelei cum Thetide ceciniſſe Muſas teſtatur. Cui hiſtoriæ de inſtigato ad adulterium Peleo, non diſsimilis eſt impudentia & factum Prœti uxoris cum Bellerophonte apud Homerum in Iliade: Phædræ item nouercæ cum Hippolyto priuigno: & ſi ſacra miſcere prophanis licet, Pharaonis uxoris cum Ioſepho. Ioſephum caſtitatis amantem fuiſſe, & peccati inimicum, mirum non eſt, ut cuius animus amore & timore Dei inflammatus erat. Verum ſi principes gentium uerè, tam omnia domantis Veneris, tanq; ſponte ſeſe offerentis cõtemptores fuere, uel maiorem uel parem cum Lucretia non immeritò laudem conſequuntur. Atqui ut Cretheis Pelea prouocarit ad ſui amorem, præcedenti ode explicatũ. g ℂ Decipiens.) *Quomodo decipiebat Pelea? an ficte & ſimulanter ad amorem prouocauit? haudquaquam. Sed ſi expugnaſſet pudicitiã Pelei, tum decepiſſet & Peleà, & ſeſe. Vel* παρφαμὶν, *pro* παραφαμὶν, *hoc eſt, inhoneſta, & pudicam coniugẽ minime decentia loquens: quæ ecphraſis mihi magis arridet.* παρὰ *enim præpoſitio uitiat ſæpe uerbi qui cum coit, ſignificationem: ut* ἀκούω παρακούω, φημὶ παράφημι. h ℂ Hoſpitalis patris.) *Timore patris ſui, qui hoſpitali iuri præeſt, permotus, noluit Peleus ſceleratæ petitioni morem gerere. Hoc eſt, quia Iupiter hoſpitum & peregrinorum tutor, & uiolati hoſpitij ultor eſt, hinc ueritus hoſpitalis Iouis iram, noluit hoſpitij ſui genialem adſe nõ pertinentem torum uiolare. Iouem autem uel hoſpitalis iuris caſſati, uel amicitiæ uiolatæ ultorem eſſe & hic Pindarus, & Nicander, dum Alexipharmacá ſua cludit, admonent.* i ℂ Ab Aegis.) *Aegæ inſula eſt prope Eubœam: unde mare Aegæum dicitur: quod, ut & Stephanus & Plinius lib. 4. cap. 11. tradit, à*

capris

capris nomen habet, quas Græci αἶγας appellant. Aegeo mari, inquit, nomen dedit ſcopidus inter Tenedum & Chium uerius quàm inſula, Aex nomine, à ſpecie capræ, quæ ita à Græcis appellatur, repente in medio mari exiliens. Ab Aegis ergo Neptunus ad Iſthmū, hoc eſt, ad Iſthmios ludos cōmeat. Nam Iſthmij ludi in gratiam Neptuni aguntur. k ❡ Fiſtula ſuſcipitur.) *In Iſthmijs ludis, à decertantibus, deus eorum certaminū præſes, cantatur, celebratur, fiſtula & inſtrumentis muſicis prædicatur. Hæc uero alia quadā digreſsione adiungit: quum enim Pelei Neptunum ſocerum feciſſet, ſtatim Neptunios ludos, & Neptuni honores, quos ex Iſthmo à uictoribus refert, ſubiecit.* l ❡ Apud quos.) *Gnome eſt, qua fortunam eſſe dominā uictoriarum ait. Hoc eſt, certaminum uictores conſtituuntur, quos fortuna ad uictoriam prouexerit. Hactenus digreſſus eſt ab Aegina, ad heroum eius inſulæ inſignia facta, quos uictoria Pytheæ exhilaratos dixit, qui & quales ſint illi explanando: nūc denuò ad inſtitutum redit, & à familiari Euthymene Pytheam etiam euehit.* m ❡ Atqui Euthymenes.) *Non parum laudis ex inſignibus amicis ad aliquem refluit. Quare dum Euthymenes pancratij uictor familiaris eſt Pytheæ, fortem fortibus, uictorem uictoribus oblectari ob oculos ponit, iuxta Homericā parœmiā,*

ὡς μὲν ἀεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον. *Sanguinis aūt gradu iunctum fuiſſe Pytheæ Euthymenem claret: ſiquidem frater matris, ſiue auunculus Euthymenis, Pytheas hoc loci à poëta ſalutatur.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quare & nunc auunculus tuus Pytheas eiuſdem originis gentem Aegineta ornat. Siquidem illi Nemea ſic apparata eſt, [a]patriusq́ menſis, qui Apollini in delicijs eſt, ut [b]coæquæuos aduenas domi, adeoq́ in concauo [c]Niſi cono uincat. [d]Plurimum equidem lætor, quod circa bonū, cunctæ iam urbes certant. Noueris deinde te dulcium [e]Menandri laborum compenſationem feliciter

EPODOS, COLON XI.

Accepiſſe. [f]Decet ab Athenis certantiū præfectum eſſe. Quocirca ſi uenias prædicatū Themiſtium, ne adhuc rigeas, uocem æde, [g]intende

uela ad antennarum iugum, pugilemq́; ipſum, & pancratij uictorē decanta, duplicemq́; uirtutem [h]in Epidauro potitum rerum, ipſum uidelicet capere: in [i]Aeaci uero ueſtibulis flores coronarum herbidos ferre, [k]uirentibus cum Gratijs.

a ℂ Patriusq́; *menſis.) Menſis indigena uel patrius uel domeſticus, apud Aeginetas Delphinius appellatur, Delphinio Apollini ſacer, in quo ſacrificant Aeginetæ Apollini ædificatori & patrio, ut ſcribit Pythænetus. Aliam porrò ſententiam Scholia adijciunt, huiuſmodi: Menſis indigena eſt, qui Delphinius appellatur, in quo agūtur ludi, quæ Hydrophoria dicuntur. Hūc ergo menſem Apollo amat, ut in quo ipſe magnifiat & colatur.* *b* ℂ Co*æquæuos domi.) Nedum Nemea, ſed & domeſtica uictoria conſpicuus eſt Pytheas. Aguntur autem ludi in Aegina, Aeacij, in quibus hunc æqualiū uictorem fuiſſe denunciat.*

c ℂ *Niſi cono.) A uictoria Megarenſi. Periphraſis eſt Megarorū. Niſus enim rex Megarorū eſt: in ea urbe certamen Pythia, uel, ut alij, Alcothoia agebātur, in quibus & Pytheā primas tenuaſſe cōmemorat.* *d* ℂ *Plurimū lætor.) πάθος eſt, quo prudentiā magiſtratuū Græciæ demiratur, qui in multis paſſim urbibus circa optima deſudant, & uarijs certaminibus patriam ſuam illuſtrant. Præter enim Olympiam uel Elin, Iſthmon, Pythona, Nemeam, pleriſq; alijs urbibus ludi ſunt exhibiti, quemadmodum in Olympijs & Pythijs cōmonſtratum eſt, nempe Pellene, Megaris, Marathoni, &c.* *e* ℂ *Menandri laborum.) Ab unctore Menandro Athenienſi laudat Pytheam, ut quem nō debeat pudere, talem ſe habuiſſe alipten, cuius exercitatione & ſedulitate ad eam peruenerit uictoriam.* *f* ℂ *Decet ab Athenis.) Summæ artis præceptorem, à ſumma urbe oriundum docet: breuiter ita Athenas omnis eruditionis matrem, merita ſua laude non defraudans. Huc pertinet, quod Theſeus Athenienſis pancratium & luctam in Labyrintho, in interfectione Minotauri, quum enſem non haberet, reperiſſe perhibetur. Alij à Phorbante Theſei præceptore paleſtricen repertā adſerunt, ut Polemon autor. Quod uero Theſeus Athenis primum luctam didicerit, Iſtrus tradit.* *g* ℂ *Intende uela.) Hoc eſt, felicī uento & ſequunda aura Themiſtium auum Pytheæ maternum celebra.*

h ℂ *In Epidauro.) Aſclepiea, ludi Aeſculapio ſacri celebrantur, in quibus & pugilatu & pancratio uicit ille Themiſtius.* *i* ℂ *Aeaci ueſtibulis.) Hoc eſt, in Aegina, uel in ipſa Aeaci aula: quaſi coronæ, quas ex Epidauro retuliſſet, in Aegina illi ſuſpenſæ uel dijs conſecratæ cernerentur. Periphraſis eſt Aeaci ueſtibulis, pro ipſa Aegina, uel Aeaci regia. Quod ſi quis hæc ad Aeacia*

ludos

ludos reſerat, non errabit admodum, ni fallar. k ¶ *Virentibus uel flauis cum Gratijs.*) Hoc eſt, *Gratiarum beneficio, uel ſummo Aeginetarum applauſu & fauore. Eſt enim græciſmus,* σὺν θεῷ, σὺν χάρισι: *pro quo nos dicimus, Dei benignitate, Deo uolente, Deo propitio, fauentibus Gratijs.*

ALCIMIDAE AEGINETAE IUVENI LUCTATORI, ODE VI.

STROPHE I. COLON XIII.

„ H[a]Ominum idem quod deorũ genus:
„ ex una enim parente utricꝫ ſpiramus.
„ At nos omnis abſoluta uis ſeparat, ſe-
„ cundum quã ceu nihil ſumus. Dehinc
„ ferreum ſanè cœlum tuta perpetuò ſedes manet.
„ Quadantenus tamen pares ſumus, ſiue magnam
„ iuxta mentem, ſiue induſtriã, dijs immortalibus:
„ tametſi ignoremus qua die uel nocte ad uitæ no-
„ ſtræ ſummam, quam definiuit diuina prouiden-
„ tia, nobis currendum ſit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Certis uero ſignis nunc eam [b]cognationem indicat Alcimides, ex frugifera eam tellure uidens, quæ quidẽ ſtatis uicibus annuũ iam agrorum prouentũ mortalibus tribuit, iam uero quieſcens robur iterato recipit. [c]Venit è iucundis Nemeæ ludis puer certaminibus clarus: hanc à Ioue adſequutus fortunam nunc non infelix apparuit, ſed inſtar uenatoris, circa luctam

EPODOS, COLON XI.

[d]In Praxidamantis aui ſui paterni ueſtigijs, pedem ſuum dirigens. [e]Nancꝫ is Olympionices pri

mus[f] inter Aeacides circa Alpheum,& quinquies in Iſthmo,ter uero Nemeis ramis coronatus,[g] Soclidæ memoriam renouauit,qui Ageſimachi liberorum præcellentiſsimus fuit,

ENARRATIO.

Argumentum.

Aeginetam Alcimidam hoc encomio euehit à luctæ uictoria, à maioribus, ab Aeacidis,ab amico Timida,& Mileſia unctore. Orditur autem à pulcherrima gnome, quid & quantum humanæ naturæ cum diuina ſit cõmercij,adaperiens. a (Hominum idem.) *Et deos & homines è Terra matre genitos poëtica opinione adfirmat. Cuius ſententiæ & Heſiodus eſt. E Terra Cœlũ, è Cœlo Saturnus,è quo Iupiter,dehinc reliqui Gigantes. E Pandora poſtea humanum genus,uel è Prometheo, ut alij. Verum piæ Chriſtianorũ mentes, quid de Deo ſentiendum, nouerunt. Hoc tamen planè uerum eſt,induſtria, ingenio, & intellectu, alijsq; animi eximijs dotibus hominẽ diuinæ naturæ perſimilem, id quod & diuinæ literæ teſtantur Geneſis primo : Faciamus hominem ad ſimilitudinem & imaginem noſtram. Rurſum pijſsima ſententia humanã naturam à diuina perfectionis nomine ſecernit,dum inquit: At nos omnis abſoluta uis ſeparat, iuxta quam ueluti nihil ſumus. In Deo ſumma perfectio : in homine quid niſi umbra , & umbræ ſomnium ? Proinde pulcherrimã ephodon & acceſſum hac gnome ad Alcimidæ uictoris encomion præſtruit. Statim enim Alcimidæ diuina uirtute probat hoc quod dixit uerum eſſe.* b (Certis uero &c.) *Hominibus quadantenus parem cum dijs immortalibus mentẽ,induſtriã, agilitatem eſſe, Alcimidæ uictoria probat.* c (Qui cognationẽ ſuam uidet.) *Genus Alcimidæ uictoris aruis cõparat,quæ uiciſsim fruges proferunt & quieſcunt. Lætiorẽ enim ſegetẽ & uberiorẽ fructum producunt agri, ſi poſt frugũ prouentũ eis,ut fieri ſolet,ſpatium reſpirandi, & uirium recolligendarũ detur. Exhauritur natiua fœcunditas, ſi intermiſsionẽ citra,quotannis colantur arua, ſeminaq; illis mandentur. Conſimilem ad modum genus & maiores Alcimidæ, partim certaminibus claruere, partim à certaminibus quieuerunt. Quam rem illis Pindarus laudi adſcribens, hoc ad uictoriam modo & alacriores & ſplendidiores redditos confirmat,agrorum inſtar,qui poſt uacationem,ocium & reſpirationem exuberantiores fructus progenerant. Porrò genealogia Alcimidæ ſic habet: Ageſimachus,cuius Soclides,cuius Praxidamas, auus paternus Alcimidæ . Pater uero Alcimidæ neq; in Scholijs , nec in encomio Pindari nominatur. Atq; inter hos Ageſimachus athletam egit , Soclides filius quieuit , Praxi-*

damas

damas Sodidæ filius uictoria inclytus factus eſt. Rurſum Praxidamantis filius, pater Alcimidæ à certaminibus abſtinuit, filius Alcimides Nemea potiſſimum uictoria illuſtris eſt redditus. d ℭ *Venit ex amabilibus.*) *A Nemea uictoria Alcimidem effert.* e ℭ *In Praxidamantis.*) *Aui paterni ueſtigia inſecutum nicephorum adſerit: quod in laudem generis eius cedit.*

f ℭ *Nanq; is Olympionices.*) *Digreditur ad uictorias aui ſui Praxidamantis, nouem eius coronas per uictoriam partas recitans, unam in Olympijs, quinq; Iſthmicas, tres Nemeas.* g ℭ *Inter Aeacides.*) *Hoc eſt, Aeginetas, per metonymiã, & per antonomaſiã.* h ℭ *Sodidæ memoriã renouauit.*) *Patris Praxidamantis: qui tametſi non fuerit uictor alicuius certaminis, inſignẽ tamen filiũ fortitudine & uirtutibus Praxidamantẽ protulerit. Didymus autor nomẽ huic fuiſſe σωκλῆ: poëtã uero patronymicôs extuliſſe.*

STROPHE II. COLON XIII.

[a]Poſtquam ei tres præmia certaminũ ferentes, ad ſummum uirtutis culmen conſcenderunt, qui labores guſtarunt, Deiq; beneficio, [b]nullam aliam domum, per uniuerſæ Græciæ [c]angulos, coronarũ adeò promam pugilum certamine [d]demonſtrauit.[e]Confido me magnifica dicendo ſcopum aſſequi, ſagittæ in morẽ ab arcu miſſæ.[f]Tu Calliope rectum percelebremq; uentum ad hanc metam dirige.[g]Defunctorũ enim uita mortaliũ

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Et poëtæ & [h]oratores, pulchra ſibi opera [i]tulerunt. [k]At Baſsidarum antiquitus celebratum genus pulchris nõ deſtituitur uirtutibus, qui priuatim ex ſeſe [l]Pieridum cultoribus, quæ ad laudẽ pertinent ſuppeditantes, è ſuis excellenter geſtis rebus, multum hymni adhibere poſſunt. Etenim admirando manus [m]loro ligatus, ab eadem familia progeneratus[n]Callias, Pythiorũ uictor euaſit, formoſæ concinens

EPODOS, COLON XI.

Latonæ ramis, [o]iuxta Caſtaliam, ubi [p]decan=tantium in choro ad ueſperam uſq; reluxit, [q]mariſq; pons indefeſſus [r]in uicinorum [s]Trieterica taurorum uictima honorauit Calliam per Neptunium delubrum. Ad hæc & [t]leonis herba uictorem [u]ſub opacis Ogygĳs [x]Phliuntis montibus coronauit.

a ℂ *Poſtquam ei.) Ei Soclidi tres filij fuere, uictorijs & certaminibus inſignes, inter quos Praxidamus celeberrimas inuentus eſt.* *b* ℂ *Nullam domum.) Alcimidæ & maiorum eius domum in tota Græcia præ cæteris floꝛentiſsimam & excellentiſsimã eſſe. Collatio eſt, qua genus & domeſticũ ſplendorem reliquis antefert.* *c* ℂ *Angulos.) Vrbes Græciæ, in quibus certamina celebrantur, angulos appellat, & in quibus uictoriam obtinuere. Vrbes enim locorum ſunt anguli, & regionum occultationes: ſeu quod urbes ferè in receſsibus collocentur.* *d* ℂ *Demonſtrauit.) Praxidamas.* *e* ℂ *Confido.) Ad ſeipſum per confidentiam apoſtrophen facit, non indigna ſeſe Alcimidæ uirtutibus prolaturũ exponens.* *f* ℂ *Tu Calliope.) Decſis & inuocatio eſt: quia ſe magna prolaturũ propoſuerat, ideo tanquam ipſe non ſufficiat tantis uirtutibus enarrandis, Calliopen inuocat, poëtices præſidem. Orat autem ut opem ſuam & ſequundum uentum adleget, quo felicius, quod ipſe decreuit, perficere queat.* *g* ℂ *Defunctorũ enim uita mortalium.) Quia iamolim defunctorũ heroum, à quibus originẽ duxit Alcimidæ genus, etiamnũ cõmendaturus eſt, ideo hanc gnomen iam adducit, qua poëtarum opera, defunctos ad uitã quoq; reduci confirmat.* *h* ℂ *Sapientes homines.) λόγιοι, id eſt, oratores, qui res politicas conſcribunt uel narrant: uel etiam hiſtorici.*

i ℂ *Tulerunt.) Id eſt, extulerunt: ſimplex pro compoſito: hoc eſt, prædicauerunt. Græce κώμιξαν, quod Doricum eſt, pro ἐκώμιζον.* *k* ℂ *At Baſsidarum.) Baſsidarũ familia à Baſſo quodam deducta eſt in Aegina, à quo genus maiorũ Alcimidæ principiũ duxit.* *l* ℂ *Pieridũ aratoribus uel cultoribus.) Periphraſtice poëtas Pieridum ἀροτὰς, id eſt, aratores appellat. Eſtq; metaphora ab agricolis deſumpta. Vt enim illi agrum & uineas & hortos colunt, ſic poëtæ carminibus ſuis & Deos & homines, atq; adeò præclara fortium uirorum facta colunt, celebrant, decantant. Et ne quiſquam ſimpliciter colonos uel agri cultores intelligeret, adiunxit uates, πιερίδων. Summa, ut*

ruſtici

ruſtici ſunt agri cultores, ſic poëtæ ſunt Muſarum aratores, hoc eſt, cultores. Aratores enim poëta pro cultoribus dixit. Baßidæ, inquit, domeſticis uirtutibus clarentes, abunde argumentorum hymnis poëtarum (qui ſunt Pieridum cultores) præbent. m ℂ Loro ligatus.) Hoc eſt, pugilatu uictor euaſit.

n ℂ Callias.) Exemplo probat Baßidas uictoriæ ornamentis abundare. Callias enim è familia Baßidarum, Delphis, id eſt, Pythio certamine, Iſthmijs & Nemeis ludis uictor, coronas reportauit. o ℂ Iuxta Caſtaliam.) Id eſt, Delphos. Caſtalia fons eſt prope Delphos et Pythonem. Periphraſis eſt Pythiæ uictoriæ. p ℂ Decantantiũ in choro.) Victores enim uel ad noctem uſq; hymnis celebrabantur. q ℂ Maris pons indefeſſus.) Periphraſis Iſthmiorum. r ℂ In uicinorum.) γὼ ἀμφικτυόνων. Amphictyones cõmune Græciæ conciliũ eſt, ut Cicero habet. Harpocration in Lexico decem Rhetorum, Amphictyonas græcum concilium eſſe item confirmat, quod Thermopylis congregetur: dicti uel ab Amphictyone Deucalionis filio, qui primus regem agens, collegerit gentes, ut in octauo Theopompus ſcribit. Fuerunt aũt gentes hæ duodecim, Iones, Dorienſes, Perrhebi, Bœoti, Magnetes, Achæi, Phthiotæ, Melienſes, Dolopes, Aenianes, Delphi, Phocenſes. Vel ab eo quod Delphorum gentes illæ accolæ eſſent, quæ in eo concilio coirent, ut Anaximenes in primo Hellenicõn tradit. Per Amphictyonas ergo uel ipſum Græciæ cõcilium intelligit, cuius conſilio inſtitutũ, ut in Iſthmijs ludis Neptunus uictima taurorũ honoraretur: (Solet aũt & Homerus nigris Neptuno tauris litare) uel uicinos & accolas Iſthmi, Corinthios nimirum, intelligit. s ℂ Trieterica taurorum uictima.) Hoc eſt, triennali taurorum ſacrificio. Iſthmij nanq; ludi tertio quoque anno celebrabantur. ab Iſthmia Calliã ita uictoria prædicans. t ℂ Herba leonis.) Hoc eſt, uiride apium, quo Nemei uictores coronabantur. Quur leonis herba? quia Hercules deuicto leone Nemeæo, ludos illos ad potiorem redegit ſtatum, antea ab Archemori fato inſtituti.

u ℂ Sub opacis Ogygijs montibus.) Situm Nemeæ exponit, per topographian. Nemea ſita eſt ſub opacis Ogygijs Phliuntis montibus. Ogygia uetus eſt inſula, in quam Vlyſſes naufragium perpeſſus delatus eſt tandem, ut & apud Stephanũ & Homerũ claret. Pro ueteri, adiectiue hic uſurpatur, quemadmodum apud Nicandrum in Theriacis. Refertur, inquit Nicander, Ogygia inter adoleſcentes ſanguine feruidos fabula: id eſt, priſca ſeu uetus fabula. Ita hoc loci, Ogygijs montibus, id eſt priſcis. Opacis, id eſt arboribus conſitis, umbroſis. x ℂ Phliuntis.) Phlius urbs eſt Peloponneſi, quæ antea Aræthyrea & Arantea dicta eſt, à Phliunte Bacchi et Chthonophyles filio nomen habens. Ad Phliuntis ergo Peloponneſi ciuitatis montes Nemea ſita eſt: peri-

phraſticôs hac ratione à Nemea uictoria Calliam extollens.

STROPHE III. COLON XIII.

[a]Sunt autem latæ ſapientibus undiq; uiæ, ut præclaram hanc inſulam ornent, poſtquã eis Aeacidæ excellentem præſtitere felicitatẽ, magnas demonſtrando uirtutes. [b]Nam & per terram & mare procul ipſorum nomen uolat: aduſq; enim Aethiopes, [c]Memnone domum non redeunte, proſilijt. Queîs & graue certamen Achilles demonſtrauit, qui ad terram è curru deſiliens,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Pellucidæ filium Auroræ, funeſtæ traiecit haſtæ iaculo. Et hanc quidem ueteres [d]curulem adinuenerunt uiam, quos & ipſe ſequor certe ſedulò. [e]Quæ uero ad pedem nauis ingruit procella, cuiuis maxime turbare animum dicitur. [f]Ego aũt uoluntario dorſo geminũ ſubiens pondus, præco ueni, [g]quintũ hoc ad uiginti priora concinens

EPODOS, COLON XI.

Decus à certaminibus, quæ ſacra uocãt, quod inclyto generi ſuo appoſuit Alcimides. [h]Duobus quidem floribus te Alcimida, teq; Timidam prope Saturnij delubrum Olympiadis procliuis orbauit ſors. [i]Proinde non diſsimilem Delphini Mileſiam dixerim, propter ſaltus celeritatẽ, manuum & roboris, aurigam illum.

a ℂ *Sunt autem latæ.)* *A claris patriæ heroibus amplificat, nempe ab Aeacidis.* b ℂ *Nam per terram & mare.)* *Ad extremos uſq; Aethiopas Aeacidarũ nomen & uirtutem progreſſam demonſtrat: idq́; propter Achillem, qui Memnonem Aethiopem Troiano bello interemit, ut ſtatim ſubijcit.*

Memnone

c ❡ *Memnone domum non reuerſo.)* *Memnon Tithoni & Auroræ filius, Aethiopum rex, auxiliares copias Troianis mittens, ipſisq́; ſuccurrens, ab Achille occiſus eſt.* *d* ❡ *Curulem uiam.)* *Occaſione currus, à quo Achilles deſiliens Memnonem interemit. Curulem uiam à ueteribus repertam allegorice dicit. Veteres, inquit, poëtæ & oratores hanc curulem, id eſt, tritam & cõmunem uiam, hoc eſt, encomiorũ rationem inuenerũt, quos & egoipſe ſequor. Vel alia ratione ſic: Et ego Pindarus ueterum more ex curru depugnare malo, quàm ex naui: malo terreſtri, quàm nauali conflictu decernere. Hoc eſt, (allegorijs enim & metaphoris frequens eſt Pindarus) & ego tutiori modo ueterũ qui ante me heroum uirtutes extulerunt, exempla ſecutus, Alcimidem & maiores eius dignis euexi præconijs: & interim tamen uix periculum effugi, dum ab inſtituto excidens, ad Aeacidas ſum deuectus. Atq; hoc eſt quod ſtatim rurſus allegoricôs adijcit,* *e* ❡ *Quæ uero ad pedem nauis.)* *Pes nauis eſt ipſe temo uel gubernaculum uel clauus, quo dirigitur ac ueluti incedit nauis: hoc eſt, præſens tempeſtas animũ gubernatoris angere ſolet. Hoc eſt, ſum quidem latius fortaſſe digreſſus quàm æquitas exigat, ut uel animũ hoc meum adflictare poßit. Cæterum hoc ſe de induſtria, non ex ignorantia uel inertia deſignaſſe, ſed ſuo iure & ſuapte conſilio feciſſe ſubindicat, dum ſubiungit:*

f ❡ *Ego uero uoluntario dorſo geminum ſubiens pondus.)* *Metaphora à baiulis. Non inertia & ignorantia quadam hebetatus, inquit, alios heroës & amicos epinicio Alcimidæ admiſceo, ſed uolens & ex compoſito, quemadmodum & nunc & Alcimidam & Mileſiam unctorem eius unà ad ſydera uſq; extollo.* *g* ❡ *Quintum hoc ad uiginti priora decus.)* *Hoc eſt, uiceſimam hanc quintam uictoriam Alcimidæ, uigintiquatuor prioribus adiungens, & ſuis laudibus efferens. Oſtendit autem uigintiquinq; uictorijs cum hac ultima, Alcimidæ illius ipſius genus illuſtratum eſſe.* *h* ❡ *Duobus quidem floribus.)* *Alcimides & Timidas ſortitò electi ut in Olympijs pueri ipſi cum pueris certarent, ad ipſum certandi tempus prima lanugine ueſtiti reperti ſunt: quare à certamine ſunt repulſi, quod puerilem iam ætatem egreßi eſſent, & ex ephebis exceſſerint. Hinc dicit, duobus floribus, id eſt, uictorijs procliuis ſors uos orbauit: hoc eſt, ipſa pubes ueſtra in cauſa fuit, quo minus pluribus uictorijs augeremini, in Olympico nimirum agone.* *i* ❡ *Proinde non diſsimilem.)* *Mileſiam Alcimidæ unctorem à uelocitate laudans, Delphini (qui pernicitate ſua omnes marinas belluas antecellit) comparat.*

SOGENI AEGINETAE PVERO QVINQVERTIO, ODE VII.

STROPHE I. COLON XII.

» P[a]Arcarum mente profundarum aſſe»
» ſtrix Ilithyia, præpotentis Iunonis fi»
» lia, liberorum procreatrix, imploran»
» tium uoto numen tuum adſis. [b]Tua ſi»
» quidem deſtituti ope, neq; lumen, neq; [c]nigram
» uidere noctem, [d]nec ſororem tuam Heben, mem
» brorum ornatu ſplendidam, adipiſci potuimus.
» [e]Neq; omnes ex æquo æui noſtri uitam tranſi»
» gimus. Aliæ enim res, alio nos iugo à felicitate
» ſeparant. [f]At uero tua ope Thearionis filius ab»
» ſolutus redditus Sogenes, glorioſus etiamnum
» quinquertij nomine cantatur.

ENARRATIO.

Argumentum. *Hoc encomio Sogenem Aeginetã quinquertionem, qui uicit quinquertio, ab ipſa uictoria, primum natiuum uel à natiuitate, Ilithyæ beneficio, adiectum & inſitum et robur deuenerans, laudat: à patria Aegina, & à conſequenti uictoriam præconio. Deinde ad laudem poëtices, qua uirtus & inſignia facta prædicantur, excurrit: docta & eleganti digreßione uſus, qua miris certe modis poëticen, Homeri maxime, effert. Poſt à patre Thearione, apud quem ipſe Pindarus hoſpitem egit. Poſtremo Nemeũ Iouem efferendo ad Aeacũ & Herculem deſcendit, & amicos & hoſpites: perinde ac in huius hymni œconomia planum fiet. Tum à uicinia. Eſtq; hic hymnus, cum ob pias ſententias, quas ſubinde congerit & coaceruat, tum ob inſigne encomium literarum, poëtices potißimum, ex omnium præſtantißimis unus.* a ¶ *Parcarũ mente profundarum.) Ilithyian hic uocat, quam Olympiorũ ode ſexta Eleutho appellauit, Latini Lucinam uocant, quæ parturientibus opem fert, & laboranti in partu fœturæ ſuccurrit. Eleutho dicitur* παρὰ τὸ εἰς τικτούσας ἐλεύθειν, *quod ad parturientes accedat.* εἰλείθυια *uero* παρὰ τὸ ἐλίττεσθαι, τουτέστι ἐπικλώθειν, *hoc eſt, ab aduoluendo.* ἐλίσσεσθαι *enim eſt uoluere, quemad*»

modum

modum fuſum uolutatur, ut eſt apud Ariſtophanem in Βατράχοις, ubi uicina quæ gallum gallinaceum ſuum amiſerat, fuſum ειειειειειειλίσσουσα χεροῖν, prioris ſyllabæ multiplicatione ipſam fuſi & uolutationē & tractationem exprimens. Lucina ideo Latinis, quod lucem recenti fœtui adferat, ſeu eundem in lucem proferat. Hanc Parcarum ſociam fingit, hoc eſt, diuinæ prouidentiæ comitem, Iunonis filiam, ſororem Hebes, id quod & Heſiodus in Theogonia ſentit. Quod ſi per Ilithyian hanc diuinæ prouidentiæ & ſapientiæ poteſtatē accipiamus, pia erit, nec à noſtra Chriſtiana religione ſententia remouenda. Diuini enim numinis ſapientia omnium creaturarum uerè eſt procreatrix. Hanc iam inuocat, ut adſit omnibus eius opem implorantibus. χῆμα eſt, quod Græci ἀλίκοιρ, autore Lupo Rutilio, appellant. b ℂ Tua ſiquidem ope.) Potentiam & uires Ilithyiæ enumerat: quæ ſunt, quod citra eius auxiliū nemo uitæ officio & gratia fungi poteſt. c ℂ Nigram noctem.) Eſt metalepſis: id eſt, opacam. d ℂ Nec ſororem Heben.) Pindarus hic ſimul fabulæ μυθολογίαν adnectit. Non poſſumus, inquit, citra tuum ô Ilithyia beneficium ſororem tuam Heben adipiſci. Hebe pubertatem ſignificat. Pubertas ergo ſoror eſt Ilithyias: id eſt, diuinæ prouidentiæ poteſtate, ad ipſam pubertatem ex infantilis ætatis ſordibus promouemur. Fingitur et à poëtis, Heben ante raptum Ganymedem deorum immortalium egiſſe promam, & in promendo nectare miniſtram: quod ſuperi æternam ſecum pubertatem, hoc eſt, optimum ætatis florem retineant, nullo æuo marceſcant. Orditur autem ab Ilithyia, ob eam cauſam, iuxta Ariſtodemi ſententiam, quod pater Thearion prouectioris iam ætatis, Ilithyian inuocarit, ut ſibi prolem daret: poſtq̃; eam precationem & inuocationem, filium illum Sogenem ſuſtulerit. Hinc Pindarum à Lucinæ imploratione & laude duxiſſe hic principium. Et quanquam hæc Ariſtodemi, Ariſtarchi diſcipuli, ſententia, alijs aliam producentibus, optima uideatur, eſt ego tamen quur opiner Pindarum, inuentionis copia & ubertate ductum, ad Lucinæ ſeſe numen contuliſſe, ob inſignem uel natura Sogeni inditam ad dimicandum agilitatem & fortitudinem. Nec opus eſſe hoc exordium, cæteris non diſſimili robore pollentibus accōmodari oportere: quandoquidem pauperis ingenij eſſet, una in diuerſis encomijs exordij formula uti. e ℂ Neq; omnes ex æquo.) Non omnibus eandem felicitatem obtingere: uarijs uaria eſſe uitæ genera: non omnibus conſummatam felicitatem, uel etiam robur membrorum obuenire: licet in encomio Helenæ Theſea omni felicitate perfectum Iſocrates confirmet, ſed αὐξητικῶς. Atq; hæc ſententia facit προπαρασκευὴν ad ſequentem Sogenis laudem. Non omnibus, inquit, datur quod & Thearioni & Sogeni conceſſum eſt. Vt maiorem uictoris uirtutem reddat, ſubindicat, non

omnibus, imò paucis conſimilem fœlicitatem obuiam ſeſe præbere. Eſtq́; iuxta præoccupatio, quæ rationem reddit, cur non omnes ex æquo ab Ilithyia mortales ita foueantur primũ, ut & uirtute & robore, adultiores facti, ex æquo præemineant. f ¶ *At uero tua ope.) Applicat exordium ad inſtitutũ, & ipſum uictorem Sogenem. Tua benignitate effectum eſt, inquit, ut Sogenes ob quinquertij uictoriam inter quinquertiones celebretur: à quinquertij uictoria primum eum euchens.*

ANTISTROPHE, COLON XII.

[a]Is [b]hymnorum amantem urbem bellicoſorũ Aeacidarum incolit, [c]qui & animum certaminis non ignarum in adminiſtratione reipublicæ ſucceſſorem potius uoluerunt. [d]Porrò ſi quiſquam fortunata geſſerit, mellitam is, Muſarum fluentis, occaſionem dedit. [e]Magnæ ſanè celebrandæ uirtutes, tenebris obſitæ ſunt. [f]Sedenim bonis operibus ſpeculum uno modo nouimus, ſi quis memoriæ præclara redimicula habentis gratia, laborũ prĕmia inueniat, [g]ex inclytis carminũ odis.

a ¶ *Is urbem.) A patria Aegina Sogenem laudat.* *b* ¶ *Hymnorum amantem.) Propter uictores Aeginetas, qui carminibus & epinicijs celebrantur.* *c* ¶ *Qui & animum.) Aeginetæ uel Aeacidæ, animum uictoria quinquertij conſummatum habere uolunt: amant quinquertium. Nam & Peleus* πένταθλον *reperiſſe dicitur, ut Scholia tradunt.*

d ¶ *Porrò ſi quiſquam.) A conſequenti uictoriam laude.* e ¶ *Magnæ ſanè uirtutes.) Virtutes non iuuare alios, neq; ſuos etiam poſſeſſores, niſi celebrentur doctorum hominum ſcriptis. Digreſſio eſt ad laudem literarum, poetices tamen potiſſimũ. Virtutes, inquit, obſcuræ ſunt & prorſum ignorantur, niſi ſub oculos & poëtarũ & hiſtoricorum ſcriptis ponantur. Quare uictor etſi facto & fortitudine & triumpho ſuo luceat, longe tamen maior fit, ſi uirtus eius uel encomio, uel hymno exornetur, & poſteritati conſecretur.*

f ¶ *Sedenim bonis operibus ſpeculum.) Quid præſtent inſignibus heroum factis, egregia cum ſcripta tum poëmata. Comparat autem ea ſpeculo* μεταφορικῶς καὶ συγκριτικῶς. *Quemadmodum in ſpeculo formã & pulchritudinẽ quiſq; ſuã contuemur, uel etiam diuerſum: ita poëtarum & hiſtoricorum*

ricorum

ricorum ſcriptis, inſignia facinora, memoria & imitatione dignas uirtutes, digna exempla perſpicimus, obſeruamus, animaduertimus: id quod & Liuius in præfatione 1. Decadis 1. *lib. teſtatur.* g ℂ Ex *inclytis ergo carminum odis.)* E *Lyricis hymnis & alijs, quiſquam laborum ſuorum præmia inuenit: id eſt, memorabilium factorum & rerum ſtrenuè geſtarum epænon, uel hymnum, uel encomion adſequitur: quo fit, ut ſempiterna nominis eius gloria apud poſteros uictura ſit.* Hymni *enim ſunt præmia laborum atq; uirtutum.* Sunt *qui hunc locum ad* Pindari *habendi ſtudium & lucrum, quod ex hymnis ſuis expectet, referant: tunc, quemadmodũ primo uerti, hic locus reddi poteſt, hunc ad modum: Si quis pro inclytis carminum odis (quæ ſunt ſplendida uerſantis memoriæ labores) inuenerit munera.* Hoc *eſt, noui quidem ita inſignes heroës celebrare hymnis meis, ut ueluti in ſpeculo, res illorum ſtrenuè geſtæ ab omnibus perſpiciantur, modo aliquid muneris, aliquid præmij laboribus meis impertiant.* Quam *ſententiam, ei qui uoluerit ſequi, liberum eſt.* At *prior honeſtior longe uidetur.* Decet *enim principes & primores liberalitatis non admoneri, ad quã ſuapte natura propenſi eſſe debebant,* εἰ μὴ οὐδὲν ἱερὸν, οὐδεμία σωφροσύνη, ἢ ἀρετὴ, ἢ μεγαλοψυχότης *eis inſit. Sed quur nõ* Pindarus *admoneret principes & heroës liberalitatis erga literas, erga ſuos hymnos, quum eius hymni omnibus illorum diuitijs præſtantiores fuerint, qui per tot ſecula, hodieq; durant, quum illi cum ſuis diuitijs euanuerint, nec de nominibus eorũ quicquam poſteritati conſtaret, niſi* Pindarus *hiſce ſuis illos odis celebraſſet!*

EPODOS, COLON VII.

[a]Sapientes gubernatores tertiæ diei futurum uentum didicerunt, neq; antea quæſtus cauſa ſol» uerunt. [b]Et diues & pauper prope mortis tumu» lum cõmorantur. [c]Equidem maiorem Vlyſsis ſapientiam [d]propter ſuauiſonum Homerũ factam, quàm re ipſa fuerit, arbitror.

STROPHE II. COLON XII.

Quandoquidem [e]mendacijs eius ac deſidera» bili arti, quædam adeſt grauitas. [f]Iam & ſapien» tia uel fabulis mentem ſuffuratur humanã. [g]Nam » plurima pars mortalium cæcam gerit mentem.

[h]Quod ſi ipſam ueritatem cognoſcere licuiſſet, non armis furioſus, fortis Aiax ſubter præcordia funeſtum infixiſſet enſem: [i]quem optimum Achillis in prælio comitem, pro reducenda flaui Menelai coniuge, ſecundi Zephyri flatus celeri nauigio duxerunt

ANTISTROPHE, COLON XII.

» Ad Ilium urbẽ. [k]Cæterũ omnibus ex æquo
» Ditis fluctus aduenit, tamq́ inglorium, quàm ho
» norificum inuadit. [l]Enimuero illi precioſi & cele
» bres redduntur, quorum [m]præclarã orationem
» adornat deus, adiutoribus uita defunctis. [n]Quod in Neoptolemo ſanè perſpicuum fit: qui [o]ad ingentẽ ſinuoſæ terræ umbilicũ peruenit, nuncq́ [p]in Pythijs campis ſitus eſt, [q]ubi Priami depopulatus eſt ciuitatem, [r]ubi Danai etiam defatigati ſunt: [s]à Scyro quidem ſoluens [t]deuiauit, [u]ueneruntq́ Ephyram palantes.

EPODOS, COLON VII.

[x]Moloſsiæ quidẽ modico temporis regnauit.

a ℂ *Sapientes gubernatores.) Paradigma & gnome eſt, cuius applicationem & Sogeni uictori, & alijs adijciendam permittit. Eſt autem, ſiue ad priorem uel poſteriorem uerſionem de ſpeculo poëtices intelligamus, hoc ferè modo hæc accipienda cõparatio: Quemadmodum prudens & exercitatus gubernator, uentum qui perendie ſit uenturus agnoſcat, nec ante compoſitam tempeſtatem ſeſe pelago tradit: ſic primores & optimates huius ſeculi longe antè præmeditari debent, quid ſecum futurum ſit, nempe quod breui ex hoc mundo migraturi ſint. Quare iuxtà proſpicere eos conuenit, ut præclaris rebus & uirtutibus apud poſteros celebrentur: quod fiet, ſi inſignibus huiuſmodi Græciæ ſpectaculis uictoriã reportent: iuxtaq́; curent, ut à poëtis conſpicui mortalibus uel uenturis reddantur. Poëtæ autem dulcibus eos carminibus cõdecorabunt, ſi ipſi non clauſerint liberalitatis ſuæ theſaurum.* *b* ℂ *Porrò & diues & pauper.)*

pauper.) Omnes ex æquo omnis ſtatus, omnis ætatis homines morituros: unde nihil eos præclarius, nihil melius ex hoc mundo ablaturos, atq; uirtutũ ſuarũ cum apud contemporaneos, tum poſteros præconium. οἱ δὲ χριστιανοὶ ἀγαπῶσι μὲν πᾶσαν ἀρετὴν, ἀλλὰ παρὰ τοῖς βροτοῖς, ἢ τοῖς ἐπιγιγνομένοις, οὐ ζητοῦσι ἑαυτῶν ἐγκώμιον, μένουσι γὰρ ἄλλην μακρῷ μείζονα τὴν ἀθανασίαν, καὶ μισθὸν, καὶ ζωὴν, ὅς ἐστι χριστὸς ἰησοῦς τῇ δεξιᾷ πατρός. ἐκεῖνον μόνον τιμῶσι, τοῦτον εὐλαβοῦσιν τε καὶ προσκυνοῦσι. ὃν ὑπέρτατον ἀγαθῶν ὄντα ἀγνοοῦντες πάντες ἄπιστοι, καλῶς καὶ μήκιστα μαψιδίως τὴν ἀρετὴν ἑαυτῶν φιλεῖν διετέλεσαν, καὶ ἀμβροτὸν ζητεῖν φώνομα ἐπωφέλασαν. κάλλιστον γὰρ τοῦτο ἦν καὶ τῇ πόλει μάλιστα σύμφερον ἀεί. c ℭ Equidem maiorem Vlyſsis ſapientiam.) In poëtices laude cõmoratur: cuius tanta uirtus eſt, ut clariores eos efficiat, quos deprædicandos ſuſceperit. Sic Vlyſſem Homeri poëtica maiorem, quàm erat, factum. Vnde & ad amorem & honorem poëtices, cum Sogenem tum alios heroës inuitat. d ℭ Poſtquã è ſublimitate Homeri.) Confirmat quod propoſuit. Tanta eſt maieſtas Homerici carminis, ut hoc potuerit. Ita uero Homerum laudat, ut & ſuam Lyricen ab hac laude non excludat. e ℭ Et mendacijs.) Purgat fabuloſam Homeri partem. Tantus eſt Homerus, ut & eius fabulis grauitas adſit. f ℭ Iam & ſapientia.) Alia eſt gnome; (nam hic uarias gnomas, ceu Hyacinthos, Smaragdos & Saphiros congregat) qua oſtendit, quantũ effici poſsit ſapientis hominis fabula, nempe quod humanam ea mentem permoueat. g ℭ Quandoquidem pluri ma pars.) Ratio eſt, quæ fabulis etiam perſuadere mortalibus poſsint: quia cæcæ ſunt mortalium, inquit, mentes. h ℭ Quod ſi ipſam ueritatem.) Exemplo Aiacis Salaminij probat cæcum eſſe hominibus cor. Ni cæca eſſet homini mens, inquit, non ſuo ſeſe gladio traieciſſet Aiax, qui propter arma Achillis ſibi per Vlyſſem adempta, furore correptus, ſuo telo incubuit. Huius factum elegantiſsime deſcribit Sophocles in Aiace μαστιγοφόρῳ. i ℭ Quẽ optimum.) Quomodo Achillem ſecutus ſit, pro reducenda Menelai coniuge Helena ex Ilio, digrediendo ſubijcit. k ℭ Cæterum omnibus.) Repetitio ſuperioris ſententiæ. Quia omnibus, ut antea dixi, ex æquo moriendum: ideo cunctis celebritati, potiſsimum inſignibus claritudinis genere uiris, ſtudendum, enitendumq; ut immortale quoddam decus poſt ſeſe relinquant.

l ℭ Enimuero illi precioſi.) Sententia eſt, qua indicat, quomodo celebriores principes ipſi fiant, & uirtute inſignes heroës. Eſt autem accipienda per deſcenſum à genere ad ſpeciem, uel à catholico ad mericon, ut Vlpiani in Demoſthenem uerbis utar. Omnes quidem celebriores redduntur, quorum in-

clytam famam propagat Deus: illi uero potiſſimũ clari habentur, quos uel poſt adiutorum ſuorum, hoc eſt, parentum fatum ſeu obitum, Deus euehit & præclaris factis extollit. Nam quod per adiutores Scholia Eurypyli ſodales, & Ariſtarchus Hectoris adiutores hic intelligant, utpote quos Neoptolemus deuicerit, nõ omnino mihi probatur: quandoquidem uniuerſalis ſententia, nõ apte, ni fallar, uni rei obſcuræ adhuc tribuatur. m ℭ Teneram prudentiam.) ἀβρὸν λόγον, tenerum ſermonem, delicatã orationem. Scholia intempeſtiue tropum quærentia, per λόγον encomia, per Deum poëtas intelligũt: ſed hoc loci ualde incõmode. n ℭ Quod in Neoptolemo.) Confirmat ſententiam Neoptolemi exemplo. Neoptolemum autem Achillis filium, poſt parentis ſui obitum celebrem redditũ ait, idq; diuino beneficio. Atq; hæc adducit, quaſi & Sogenes poſt patris etiam ſui Thearionis uictoriam ſit illuſtris redditus. Eſt enim ingens prudentiæ, & magni conſilij argumentum, poſt fata patris ſui aliquẽ magnifica conari, altaq; petere: ad quæ patris auxilio facilior aditus erat. Quur autem Neoptolemi & non alterius cuiuſdam principis hic mentionem facit? quia eſt de ſtirpe Aeginetarum: ad Aeacum enim uſq; genus eius refertur.

o ℭ Ad ſinuoſæ terræ umbilicum.) Delphos in medio ſitas orbis in Pythijs annotatum eſt: quam inſulam hic per ſinuoſæ terræ umbilicum intelligit.

p ℭ In Pythijs campis.) Locũ quo humatus ſit, explicat. q ℭ Vbi Priami urbes.) Res geſtas Neoptolemi adfert. Poſt excidium Troiæ Delphis ſepultus eſt, inquit. r ℭ Vbi & Danai.) Amplificat à reliquorum principum, qui ſimul Ilium exciderũt, manu. Non uulgaris res, nec humilis, uel abiectus labor eſt, à Neoptolemo dirutam Troiam, apud quam tot inſignes principes extrema ſint paſſi. Nõ quod ſolus Neoptolemus exciderit Ilium, ſed quia ad patriam & maiores Sogenis pertinet, ideo, ut dixi, huius hic reminiſcitur.

s ℭ A Scyro quidem ſoluens.) Scyrus inſula eſt, Stephano autore, quã olim Pelaſgi & Cares inhabitarunt. Vt Plinius refert, una ex Cycladibus, antea Syphnus, Meropia & Acis appellata. t ℭ Deuiauit.) Enallage numeri eſt: à ſingulari enim ad pluralem ſuo Pindarus more aſcendit. Deuiauit, uenerunt, pro uenit Neoptolemus. u ℭ Veneruntq; Ephyram.) Quatuor Ephyras hic Scholia recenſent, quarũ prima eſt Epyri urbs, quæ & Cichyros à Cichyro Mermæ filio dicta eſt, atq; hæc etiam Corinthus nominatur: altera, Theſſaliæ: tertia, circa Melin, cuius Hippias meminit: quarta, Theſprotarũ oppidum. Stephanus plures Ephyras colligit in Arcadia, Campania, Italia, eiuſdem nominis oppida eſſe tradens. Fruſtrarium hic eſt adſcribere, quomodo alij eum qui uiciſſet, & uictoriæ munus in Sogenen tranſtuliſſet, Epirotam genere, nomine Telemachum fuiſſe ſenſerint. Alij, ut Ariſtarchus, alipten Soge-

nis

nis hoc nominis geſsiſſe putāt: ideoq; poëtam ad Achillis Neoptolemum, nominis ſimilitudine excurriſſe. Diſcerpetur enim hac ratione potius, non explicabitur Pindarus. Nec enim uictoris nomine, ſed Sogenis Aeginetæ gratia huc excurrit: quandoquidem Achillis illa proles etiam ad Aeginetarum ſanguinem pertineat, ut paulò ante ſubindicauimus. x (*Moloſsiæ quidem.*) *Moloſsia Epiri regio eſt. Stephanus* μολοσία *ſimplici* σῖγμα *legit. Apud huius loci populos Moloſſos, Plinius Dodonæi Iouis templum eſſe ſcribit. Scholia hanc regionem à Moloſſo Neoptolemi filio appellatam teſtantur: unde retrograda narratione uti Pindarum putant, quandoquidem non à patre, ſed filio illi regioni nomen ſit. Sed præſtat per Moloſsiam illam Arachti fluminis locum, uel Dodonam intelligere, quàm Pindarum inertiæ arguere. Vel ſic huius loci explicatio conſtituenda, ut dicamus Pindarum regionis nomen accepiſſe, nō quod habuerit regnante Neoptolemo, ſed eam nomenclaturam adduxiſſe, quą poſt fata Neoptolemi, cum à Moloſſo filio, tum poſteritate fuerit celebrata.*

[a]Sed genus eius regium ferre honorē ſemper conſueuit. [b]Profectus Delphos bona Troiæ direpta ſecum tulit, illic in ſacrificiorum pugna, gladio cuiuſdam infeliciter cæſus ſuccubuit.

STROPHE III. COLON XIII.

[c]Vnde ſupra modum Delphici xenijs præfecti grauati ſunt: [d]ſed fatum illud ei reddidit. [e]Oportebat enim quēdam intus in uetuſtiſsimo ſaltu ab Aeacidis regem apud fortunatā Apollinis domum eſſe, [f]ac heroicis te apparatibus immolatione abundantibus, iuſtum ſpeculatorem habitare. [g]Ad bonam uero cauſam [h]tria hæc uerba ſatisfecerint. [i]Neq; mendax rebus teſtis præſidet. [k]Et tuorum & Iouis filiorum Aegina, arduū fuerit mihi enarrare,

ANTISTROPHE, COLON XII.

Vnà cum lucidis uirtutibus peculiarem negociorum uiam, quæ domi ueſtræ ſplendicāt. [l]Sed-

• enim requies in omni opere dulcis eſt. Nam &
» mel, dulcesq́ Venerei flores ſatietatem habent.
» ᵐNatura autem ſinguli à ſingulis diſtamus diuer
» ſa uiuendi ratione, dum alij ad hoc, alij ad aliud ra
» piamur: unum autem omnia conſequi impoſsi-
» bile. Nec habeo quo de pronũciem, quod ad ſta-
» bilem uſq; finem hoc fatum porrexerit, ut omnẽ
» proſperitatem recipiat. ⁿTibi uero decentem fe-
licioris ſucceſſus opportunitatem Thearion

EPODOS, COLON VII.

Impertit fatum, ᵒbonorũ audaciam accipienti prudentia mentis non deſit. ᵖHoſpitẽ equidem ago, nihil obſcuri apud me conuicij detinens. ᑫEnimuero ceu aquæ fluenta in charum uirum ducens, encomio parato ad ſupera conuexa eueham. Atq; hæc non incõmoda bonis uiris merces debetur.

a ❨ *Sed genus eius regium &c.*) *Laus eſt à duratione regni apud poſteros* Neoptolemi. *Etſi* Neoptolemus *paruo temporis interuallo in regni faſtigio perſeuerarit, regalia tamen ſceptra poſteris eius diu permanſere.*

b ❨ Profectus Delphos.) *Vt mortem oppetierit* Neoptolemus. *Quum ſacrificaret* Delphis, *eſſetq́; cõſuetudo, ut* Delphici *heroës, ſacrificia illa ad ſeſe acciperent:* Neoptolemus *eos ne facerent hortatus eſt, ſed fortaſſe* Apollini *intacta relinquerent: unde à quodã enſe traiectus occubuit.* *c* ❨ *Vnde ſupra.*) *Non fuiſſe gratam* Delphicis *heroibus mortem* Neoptolemi *oſtendit, qui xenijs, hoc eſt, muneribus & ſacrificijs præfecti erant: ſeditioſe enim interfectus erat, ut* Scholia *ſubindicare uidentur.* *d* ❨ *Sed fatum ei.*) *Interitum* Neoptolemi *celebrans, diuina ipſum prouidentia cecidiſſe confirmat: nimirum ut diuinus & pius heros in diuino* Apollinis *templo cubaret.* *e* ❨ *Oportebat enim quendam.*) *Altera cauſa eſt, quia cæſus ſit* Delphis Neoptolemus, *ut ex diuina* Aeacidarum *ſtirpe aliquis illic eſſet.* *f* ❨ ἡρωΐαις δὲ πομπαῖς. *Ac heroicis.*) *Tertia cauſa. Ideo cæſus eſt* Delphis, *ut ageret ſpectatorem ſolennitatum & feſtiuitatum & ſacrificiorum, quæ* Delphis *agerentur & immola-*

immolarentur, ut qui iuſtus eſſet fide & religione ſpectator. Fiebant aũt Delphis munera hoſpitalia, ad quæ Apollo ipſe heroẽs uocabat. Huic ſolennitati letale erat quempiã intereſſe, qui & ipſe non purus heros exiſteret. Quare nunc iure ſpectator ſemper eorum feſtorum & ſacrificiorum poſt fata Neoptolemus permanet. g ❨ *Ad bonam uero cauſam.*) *Parentheſis eſt, qua ſimul anticipat obgannientium calumniam. Si quiſquam eſt qui putet indignam tanto heroi cædem, nec in laudem hoc ei cedere, quandoquidẽ fuiſſet honeſtius ad* Epirum *illum ſuam reuerti incolumen: Iuſta, inquit, cauſa eſt, in qua uerſor, & celebris, ideo non eget multa defenſione: ſatis enim factum eſt illi per tria uerba.* h ❨ Tria *uerba.*) *Hoc eſt, per tres cauſas, quas reddidi. Is interitus non eſt incelebris, qui primo fato cuipiam contingit. Deinde, quia fit ut quiſpiam diuinæ ſtirpis heros, in* Apollinis *templo excubat, non eſt ingloria mors. Poſtremo, quia ſolenni ritui & ſacrificijs iuſtus ſpeculator adeſt* Neoptolemus, *igitur & honeſte, & diuino fato* Delphis *occubuit. Neq; cauillari poteſt aliquis, hanc ei mortem ignominioſam, quæ potius æternum ei decus peperit.*

i ❨ Neq; *falſus teſtis.*) Neoptolemũ *& ueracem & grauem rerum quæ* Delphis *aguntur, ſemper cum teſtem tum ſpectatorem eſſe.* k ❨ Et *tuorũ &* Iouis.) *Epilogus rerum* Neoptolemi *cum apoſtrophe ad* Aeginam. Reuocat *ſeſe ad inſtitutum, fieri non poſſe adfirmans, ut* Aeginæ *& procerum eius magnifica & admiranda recenſeat.* l ❨ *Sedenim requies.*) *Sententia eſt minime ignobilis, qua ſeſe à nimia & æquo prolixiore digreſsione abſtrahit.* Omnium *rerum, inquit, eſt ſatietas: quare nõ ab re fuerit me in parecbaſi quoq; mediocritatis rationem habere.* Imitatur *autem* Homericum *illud,* πάντων μὲν κόρος ἐστὶ καὶ ὕπνου λαγνείης τε καὶ μέλιτος. *&c.* m ❨ *Natura autem ſinguli.*) *Non omnium eſſe idem ſtudium, non omnibus eandem felicitatem, imò nemini mortalium in hac uita conſummatã beatitudinem obuenire: quemadmodum & ille ait:*

– Diciq; *beatus,*

Ante obitum nemo ſupremaq; funera debet. Qua *ſententia digreſsionem cludit, & ad inſtitutum uiam præſtruit.* n ❨ Tibi *uero decentem.*) Etſi *nemini conſummata in hac terra felicitas cõtingat, attamẽ, inquit, ô* Thearion *(eſt autem is pater* Sogenis *uictoris) tibi ſatis, nimirũ pro homine, proſperioris fortunæ obtigit, qui in ſenectute filium tuum ſummo uictoriæ honore ornatum uideas: quæ res ſenio tuo nõ modicum leuamen eſt.* o ❨ *Bonorum audaciam.*) A *prudentia & fortitudine* Thearionem *laudat.* Prudentia *inuenit quod aggrediare, fortitudo & audacia quod inueneris aggreditur.*

p ❨ Hoſpitem *equidem ago.*) *Laudis ſuæ ſynceritatem cõmendat patri*

ex filio. Quia non ſum ciuis Aegineta, ſed hoſpes, peregrinus & alienus illic, hoſpesq; Aeginetas laudo, à cæco uituperio, hoc eſt, ab inuidia ſum alienus. Nemo mihi inuidebit, nemo uirtuti meæ parum æquus erit, perinde ac in republica, alter alterius dexteriore fortuna maceratur, propterea quod honeſtum & pulchrũ atque adeò uirtutes extollam. Vel, alia ratione: Quia hoſpes, alienus, nec Aeginæ ciuis ſum, ideo neminem uituperabo, nulli cõuicium dicam: ſed laus mea candida erit & ſyncera: neq; quiſquam mihi obijcere poterit, quod ex affectu, uel te uel alium ô Sogenes commendem, quum non ſim Aegineta, paucíq; admodum Aginetarũ mihi perſpecti ſint, nec multorum ſint mihi mores explorati. q (*Cæterum ueluti.*) *Comparat encomium ſuum Pindarus aquæ fluentis, uel aquæ ductibus, uel ſiphonibus. Vt arbores & plantæ, aquæ fluentis irrigantur, uires & ſuccum accipiunt: ſic uirtutibus eximij uiri, poëtarum præconijs fouentur, & feliciores & beatiores redduntur.*

STROPHE IIII. COLON XII.

[a]Prope me uero exiſtens Achæus quiſpiam ſuper ſalum Ionicum habitans, de me non conqueretur. Nam & hoſpitali iuri confido. Sed & inter populares contribules meos oculo dextrũ uideo, neq; ſuper me cæteros erigo, omnia uiolenta remouens à pedibus. [b]Et quod ſubſequetur tempus, utinam lætum ac tranquillum accedat. [c]Qui corám hoc didicerit, is recenſere poterit, an ne ad carmen ueniam falſum ſermonem proloquens. [d]Hoſpitali patriæ Sogenes [e]deiero, me nõ ultra fines progreſſum: ceu ſagittam ferreis genis miram, excitare tibi

ANTISTROPHE, COLON XII.

Celerem meam linguam, [f]qui ceruicem & intrepidum robur tuum è paleſtrica eduxiſti, priuſquam ardenti ſoli membra tua inciderent. [g]At ſi labor erat, maior tamen laus è uictoria ſurgit. [h]Sine me ſi quid ſublimius inueni, gratiã uictori

adferre.

adferre: [i]neq; ſum enim adeò difficilis, hoc ut nõ ſponte faciam. [k]Tu uero facile quiddam de ſacris coronis ordire Muſa, inq; æs & ebur aurum conglutina, amabilem pariter roris marini florem decerpens.

a ℂ *Prope me uero exiſtens.)* *Purgat ſeſe rurſum* Neoptolemi *nomine.* *Achaia autem in* Epiro *ſita eſt, unde uel* Neoptolemũ *ipſum, uel* Epirotas, *uel* Dodonæos, *uel* Moloßios *intelligit. Accuſabatur uero* Pindarus, *quod* Neoptolemum *propterea* Delphis *cecidiſſe affirmarit, quia pro pecunijs* Delphicis *ſibi conquirendis certarit: unde excuſat ſe* Pindarus, *ſeſe hoc non dixiſſe, cæterum quod ſacrorum nomine* Delphico Apollini *decretoriũ pugnarit. Et hic morum ſuorum puritatẽ uates profert.* Neq; Aeginetas *maledicentia prouoco: nõ illos laceſſo, amicos & hoſpites ueteres* Thebanorũ: *neq;* Epirotas, *uel ipſum* Neoptolemum *temere irrito, neq; ciues meos exaſpero: meumq; hoc ſtudium eſt, ut omnibus placeam, ut omnibus humanus ſim, cunctis arrideam, nemini uel uerbo, uel opere grauis ſim, neminem contemnam, nulli me præferam, nemini iniurius, tantum abeſt, ut in clarißimi principis* Neoptolemi *umbram ſæuiam.*

b ℂ Et quod *ſubſequetur.)* Deeſis *eſt &* εὐχῇ. Faxit Deus, *inquit, ut & reſiduum mihi uitæ ſpatiũ incolume & integrum ab omni odio, inuidia, & bonorum uirorum notatione liberum remaneat, æque atq; hactenus me integrũ ſeruam apud* Aeginetas, *apud* Epirotas, *& ciues meos* Thebanos *quibus cum uiuo.* *c* ℂ Qui *coràm hoc didicerit.)* Hoc *eſt, ciuis & familiaris quiſpiam, cui mores mei perſpecti fuerint, certum dicere teſtimonium poterit, num hic uera loquar an ſecus.* Innocentiam *ita ſuam uel ciuium* Thebanorum *teſtimonio comprobans.* *d* ℂ Hoſpitali *patriæ.)* Εὐξενίδα πάτραθε. *Alij hoſpitalem patriam interpretantur, quod* Pindarus Aeginæ *ſæpenumero hoſpitalitatẽ celebret. Alij* εὐξενίδα *uocatiuũ faciunt, referentes ad* Sogenẽ, *quaſi ille à quodam* Euxeno, *maiorum ſuorum uno deſcenderit.* Vtrum *iam accipiatur parum refert.* *e* ℂ Deiero *me non ultra finem progreſſum.)* Sogeni *ſeſe purgat, quod hac digreßione modum non exceſſerit: metaphora à quinquertionibus ſumpta, qui iaculum quo ſunt robore præditi ultra ſcopum proijciunt.* Ego *tela mea ultra metam quinquertionum inſtar non miſi.* Porrò *hoc hymno meo adueni, ut celeri mea lingua, laudes etiam tuas expedite concinerem, ac ſagittæ in morem quæ in præfixum ſcopũ mittuntur, encomion hoc ad uirtutes & egregia tua facta dirigerem.* *f* ℂ Qui *ceruicem & intrepidum.)* A *uictoria eum celebrat, & laudi eius in primis adſcribit, quod uicto-*

riam obtinuerit, priuſquam membra eius ſolis ardorem & ſudorem ſenſiſſent: hoc eſt, quod ipſe in quinquertio per iaculum uicit, ideoq; coronatus ſit; quum nemo reliquorum uoluerit eius cum fortitudine porrò congredi. Itaq; celeriter eum uiciſſe ait, nec ad luctam & alias quinquertij ſpecies ueniſſe: hincq; factũ, quod non admodum eo in certamine ſudore ſit perfuſus. g ❨ *At ſi labor erat.)* προομολογία. *Victoria quidem tua labore non caruit, ſed laborem eum ipſa uictoriæ uoluptas & dulcedo compenſauit.* h ❨ *Sine me.)* Deeſis eſt. *Rogat autem Sogenem ut hymnum hunc non incpte conſcriptum, ſed ſublimiori quadam uena, admittat.* i ❨ *Neq; enim.)* *Ratio eſt cur hymnum admittere debeat. Laudat autem ſeſeipſum Pindarus, ab amœnitate & facilitate odarum ſuarum. Non aſperſum, inquit, in pangendis hymnis, ſed iucundus & placidus. Proſilit autem per enallagen perſonarũ, à ſecunda perſona ad tertiam. Sine ô Sogenes, ut tibi eximium hymnum pangam: tantum enim uult dicere.* k ❨ *Tu uero.)* *Muſam inuocat, ut præclara quædam inchoët: et ſi hactenus minora ꝓtulerit, nũc maiora adferat in gratiã uictoris: hoc enim uult dum æs, ebur, et aurũ, inſignes flores coronis intertexi cupit, & orat.*

Eſt autem hæc Pindari textus ſeries: Ordire, inquit, Muſa coronas plectere, ac facile conglutina ſeu connecte aurum, æs, ebur, florido ſimul marini ſeu pontici roris decerpto flore. Summa, Muſam inuocat, ut coronam texat uictori ex auro, ære, ebore, & florenti marini roris flore. Vbi hoc animaduertendum, marinum rorem hic non eſſe, coronariam illam herbam, quæ Latine Ros marinus dicitur: Nam ea Græcis λιβανωτίς, *à thuris odore nominatur. Nuſquã enim apud medicos græcos ros marinus,* ποντία ἕρση, *quod ego ſciam, eadem ſignificatione, qua Latinis eſt ros marinus, appellatur. Cæterum periphraſtice eum qui ex mari colligitur florem intelligit. Et quanquã ros marinus inter coronarias cenſeatur, nõ adeò res precioſa erit, rorem marinum coronæ ex auro, ebore, æreq; conſtanti, intertexi. Porrò dum* λείριον ἄνθεμον *præmittit Pindarus, non hic lilij etiam flos, quod* κρίνον & κρινάνθεμον & λείριον *à Dioſcoride dicitur: quanquam enim* λείριον *proprie lilium ſit, propter ſubiunctos à Pindaro genitiuos,* ποντίας ἕρσης, *qui ab eo accuſatiuo dependent, lilium eſſe nequit. Quare interpres coniectura ductus, Coralium eſſe putat: quod dum in profundo maris eſt, tenerum apparet, inſtar roris: ubi uero extractum fuerit, & à ſole uerberatũ, lapideſcat. De quo Dioſcorides: Maris creditur planta, ſolideſcere autem tum, quum è profundo maris extractum fuerit, & extra mare collocatum, uel tinctum uel fixum fuerit, ueluti à circunfuſo nobis aëre. Hanc è mari originem eius, ipſum* ἔτυμον *ſub oculos ponit. Nam* κοράλιον, *ueluti* ἡ τῆς ἁλὸς κορά, *hoc eſt, maris tonſura uel cæſaries uel*

coma

comà dicitur. Et quia apud Pachynũ Siciliæ promontoriũ optimum inuenitur, ſatis apparet ei lapidi, à Græcis hanc primum inditam nomẽclaturã. Ad quam etymologiam Scholia reſpicientia, κουράλιον ſcribunt, & non κοράλλιον, ut uulgò appellatur. Qui hoc loci purpurã intelligunt per λείριον ποντίας ἐέρσης ἄνθεμον, ſua opinione & ratione fruuntur. Enimuero quia Curalia apud priſcos magnum inter gemmas precium & ingens autoritas ſteterit, & non modicum ornamentum gentibus fuerit, eorum ſententiæ accedo qui hic Corallium intelligendum eſſe putant. Rogat ergo Pindarus, ut Muſa coronas uel ſerta uictori Sogeni texat, ex ære, ebore, auro, & corallijs: hoc eſt, ut precioſum, uariecꝫ & præclare ornatum & concinnatum hymnum pangat.

EPODOS, COLON VII.

[a]Iouis quocꝫ non immemor, circa Nemea celebrem diuinarum laudum copiam collige quiete. [b]Regem uero Deûm in eo ſolo ſacra prædicare uoce decorũ eſt. [c]Aiunt enim Aeacum à Ioue ſub maternis genubus eſſe plantatum,

STROPHE V. COLON XII.

[d]Meæ quidem felici patriæ adiutorem ô Hercules, tibi uero alacrem & hoſpitem & fratrem. [e]Quod ſi homo hominis opera fruitur, [f]quidnã uicino, intenſa mente ſuum uicinũ redamantem, eſſe dixerim? nempe omnium ſummã lætitiam. [g]Sin idem uicinitatis munus dij exhibeant, tecũ ô Hercules, qui Gigantes domuiſti, feliciter cum patre ſuo uixerit Sogenes, beatè prædiuitẽ atcꝫ diuinam maiorum ſuorum urbem curans.

a ❨ Iouis quoqꝫ nõ immemor.) Apoſtrophe eſt ad ſeipſum: nã μεμνημένος maſculina uox, ad Muſam referri nõ poteſt. A Muſa igitur ad ſeſeipſum adhortationem transfert. Mi anime, inquit, ne ſis immemor diuinarum laudum circa Nemeam: hoc eſt, copioſe & exuberanter Nemeum Iouem prædica, ob uictoriam quã Sogeni Nemeonicæ impertijt. b ❨ Regem uero Deûm in eo ſolo.) Proponit Iouem in ea terra, Nemea uidelicet, dignum laude eſſe, &

rationem ſtatim ſubiungit. c ℂ *Nam aiunt à Ioue.*) *Propterea eſt laudandus potiſſimum Iupiter Nemeus, quod ab eo Aeacus ſit progenitus, nō quidem Nemeæ, ſed in Aegina: ſiquidem Aeginæ Nymphæ, à qua urbi nomen inditum, & Iouis filius eſt Aeacus Aegineta, à quo tot inſignes heroës deſcenderunt, ut in prioribus hymnis ſatis præmonſtratū: à maioribus uel primis patriæ uictoris principibus, ipſum Sogenem extollens.* d ℂ *Meæ quidem.*) *Quomodo Aeacus eſt adiutor patriæ Pindari, quum hic Thebanus, ille uero Aegineta fuerit? Ipſe ſeſe explicat, dum ſtatim per apoſtrophen ad Herculem orationem transfert. Ideo eſt adiutor Thebarum, quod Herculis Thebani & amicus & hoſpes extiterit, ac ueluti frater.* e ℂ *Quod ſi homo.*) *Si homini homo Deus, ut prouerbium habet, quantum cōmodi è bono uicino, uicinus bonus habiturus eſt, ſi ſeſe mutuò dilexerint? quaſi dicat, plurimi.*

f ℂ *Quidnam? nempe.*) *Subiectio eſt: ſuæ enim interrogationi reſpondet. Gnomen autem hanc ideo hic attexit, quia Herculis uicinum Aeginæ Sogenem dicit, ut qui inter templa atq; delubra Herculis commoretur. Quantum autem bonum ſit candidus uicinus, & quantum incommodum uicinus malus, Heſiodus ſub apricum ſtatuit, dum inquit:*

πῆμα κακὸν γείτων, ὅς κοὶ ἀγαθὸς μέγ᾽ ὄνειαρ.

Argumentum ergo laudis à uicinia ductum eſt. g ℂ *Porrò ſi idem uicinitatis.*) *Hoc eſt, ſi dij ita cōmodant hominibus, quibus uicini fuerint, ut homo homini, uicinus uicino: plurimum emolumenti abs te & Sogenes & pater accipiunt, uicinitatis nomine.*

ANTISTROPHE, COLON XII.

[a]Poſtquam ueluti in quadrijugis curribus in delubris moratur, utrinq; tua manu circundatus. [b]Te decet ô felix Iunonē & maritū eius placare, [c]cæſiamq; filiam. Tu rerum latentiū, adeoq; imperueſtigabilium uim præſtare mortalibus potes, ſi eis non inſtabilem fortitudine uitam cum pubertate iungas, claræq; ſenectuti felicia tribuas, pueris & iuuenibus ſemp iuuenū fungentibus

vt filij filiorum.

EPODOS, COLON VII.

Officio & nunc & poſthac melius. [d]Quapro

pter

pter animus meus nunquã admittet, ut indecen-
tibus Neoptolemum ſermonibus pingat. [e]Quæ
terq́ quaterq́ iterata, dubium liberis ingerunt.
[f]At fruſtra nugatur [g]Iouis Corinthus.

a ❨ *Poſtquam ceu in.)* *Exponit quomodo ſit uicinus Herculi Sogenes, idq; comparatione. Vt currus mediũ temo tranſit, ſic Sogenes ex utraq; parte delubris tuis fultus eſt, utrinq; te uicinũ habet.* *b* ❨ *Te decet ô felix.)* *A decenti hortatur, & orat Herculem, ut Iouem, Iunonem & Mineruam propitios & Sogeni & poſteris eius reddere uelit, atq; interceſſorem agere Sogenis & familiæ eius nomine apud ſuperos, ut ſemper in ſuo quo funguntur honore permaneant.* *c* ❨ *Cæſiamq; filiam.)* *Minerua eſt, quæ à cæſijs, hoc eſt, glaucis ac ueluti cœlijs oculis conſpicua eſt. Et quia bello præfectam deam & bellicoſam poëtæ cõminiſcuntur, uel ipſo uultu ſeueram eſſe decet: ideo apte glaucus oculis Mineruæ colos tribuitur, ut uel ipſis oculis hoſtem terrere uideatur. Atq; hanc precationem, ueluti perorationis uice adijcit.* *d* ❨ *Proinde animus meus.)* *Quia, ut Ariſtodemus tradit, referentibus Scholijs, Pindarus ab Aeginetis accuſatus erat, quod in pæanibus ſuis uideretur Neoptolemum notare, ceu ſacrilegij & prædæ cauſa Delphos profectus eſſet, eamq; ob cauſam occubuiſſet, (Erat autem grauis Aeginetarũ infamia, talia de diuino ipſorum principe ſpargere) ideo ſeſe hic poſtremo, quemadmodum & ſuprà, purgat, ueluti uelit Aeginetis perſuaſiſſimum eſſe, ſe nihil unquam tale quiddam in animum induxiſſe.* *e* ❨ *Quæ terq; quaterq;.)* *Correctio eſt ſuiipſius. Sed quia eiuſdem rei crebram repetitionẽ exoſam habent mortales, ideo præſtat me hic etiam deſiſtere, ne inanis nugator eſſe iudicer.* *f* ❨ μαψυλάκας.) *Qui fruſtra blateronem & locutuleium agit,* παρὰ τὸ μὰψ, καὶ τὸ λακέω. *g* ❨ *Iouis Corinthus.)* *Prouerbium eſt, de inepte & nequicquam eandem rem repetentibus: à Corinthiorum legatis ortum. Dum enim illi ſæpius apud Megarenſes, qui ab ipſis deſciuerant, ingeminarent, ulturam Iouis Corinthum eam defectionem, lapidibus à ſeſe legatos repulerunt: ac poſtea exorto bello fugientibus Corinthijs, Megarenſes præcipiebant, ut Iouis Corinthum cederent: hinc nata parœmia, de inaniter eandem rem reiterantibus. Sed quia Eraſmus & hæc in ſua adagionum cõmentaria retulit, inde poſſunt à ſtudioſis peti.*

DINIAE, MEGAE FILIO, STADII CVRSORI, ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.

O [a]Venerande flos, [b]immortalium Veneris amorum præco, [c]qui uirginum puerorumq́ aſsidens palpebris, hunc quidem manſuetis [d]neceſsitatis manibus baiulas, alium uero non item manſuetis. [e]At pulchrum eſt ſuo tempore non deuiantem, quaslibet in re meliores obtinere poſſe amores.

ENARRATIO.

Argumentum. *A ſtadij curſu, & uirtutis amore, quo circa uictoriam ſudauit, Diniam Aeginetam laudat. Excurrit autem ad inſignem Inuidiæ locum, & ſuos & Diniæ æmulatores ſugillans. Porrò ſeſe ſtatuam allegorice Diniæ patriq́; eius Megæ erecturum dicit: hoc eſt, hymnũ, qui & uictoriæ & uirtutũ eius monumentũ eſſe debeat.* a ℂ *O uenerande flos.) Quia nicephorus Dinias eſt Aegineta, ideo ab admiratione & potentia formæ orditur: per* τὴν ὥραν *formam & pulchritudinem ſignificans. Vt enim uer & æſtas, quæ per* ὥραν *ſignificantur, ſunt iucundiſsima anni tempora: ſic forma eſt omnium in homine pulcherrimum & delectabiliſsimum bonum.* b ℂ *Immortalium Veneris.) Appoſitio eſt, uel etiam definitio formæ. Forma eſt præco, hoc eſt, indicium & diuulgatio Veneris amorũ. Forma eſt, quæ hominem ad Veneris caſtra pertrahit.* c ℂ *Qui uirginum.) Potentiam amoris ſubijcit. Tanta eſt formæ & amoris potentia, ut & pueros & honeſte & inhoneſte inflammet.*

d ℂ *Neceſsitatis manibus.) Manus neceſsitatis, potentiam amoris metaphoricôs appellat, qua alius ad honeſta, alius ad inhoneſta deſideria rapitur.*

e ℂ *Pulchrum uero.) Non ignobilis gnome eſt, qua per* προεργασίαν *ad Iouis & Aeginæ amores uiam præſtruit. Feliciter cum eo, inquit, agitur, qui quauis in re optimorum amore deſiderioq́; tenetur.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

[a]Quales fuerunt, qui Iouis Aeginæq́ lectum circuierunt, [b]Cypriæ munerum paſtores. Quin

[c]Oenones filius Aeacus uiſus eſt & manu & cõſilijs rex optimus. [d]Sæpe autem ipſum non pauci cernere optabant: ſuaq́ꝫ ſponte, omni reiecta pugna, finitimorum heroum flores, illius imperijs obtemperare geſtiebant.

EPODOS, COLON XI.

Qui aſperis in Athenis exercitum conſcribebant, quiq́ꝫ cum Spartanis Peloponneſij, ſupplices Aeaci genubus armabant, pro chara tum urbe tum ciuibus. [e]Quos nunc [f]Lydiam ferens mitram uariè ornatam, [g]Nemeam ſcilicet ſtatuam, [h]pro geminis Dinidis ac Megæ patris ſtadijs ce-
" lebro. [i]Quæ enim diuinitus cõtingit mortalibus
" proſperitas æternior eſt.

STROPHE II. COLON IX.

[k]Quæ & Cinnyran in marina olim Cypro diuitijs extulit.

a ¶ *Quales fuerunt.)* *Inſtituto ſuo gnomem accomodat, ad Aeaci natiuitatem progreſſurus. Quandoquidem enim Dinias uictor ſtadij in Nemeis ludis Aegineta eſt, ideo primum Aeaci clariſsimi Aeginetarũ principis uirtutem admiratur: à primis maioribus magnum etiam Diniam faciens.* *b* ¶ *Cypriæ munerum paſtores.)* *Amores Cypriæ munerum paſtores dicit, hoc eſt, Veneris donorum conſeruatores. Munera enim Cypriæ, hoc eſt, Veneris, à Cypro inſula dictæ: uel ab etymo, ueluti* κυὼρ ποιεῖσθαι. *Scholia enim in Homerum Venerem ideo græce Cyprida uel Cypriam nominari adſerunt, non quod in Cypro ſit nata, ſed quod, ut etymon indicat, parere faciat Venus, & grauidas reddat puellas. Amores ergo ſunt paſtores munerum Veneris, id eſt, (ſi per munera Veneris fæturam & ſobolem & propagationem cunctarũ creaturarum accipiamus) ſunt conſeruatores & fouent amicitiã & iucunditatem & coniunctionem omnium generum & ſpecierum in cunctis animantibus.*

c ¶ *Oenones filius.)* *Aegina & Oenone idem eiuſdem inſulæ nomen, ut ſuprà cõmemoratum. Aeacus ergo Oenones uel Aeginæ Nymphæ, unde urbi*

& inſulæ nomen, & Iouis filius eſt. Laudat Aeacum à prudentia & rebus geſtis. d ¶ *Sæpe autem non pauci.)* *Ad pietatem Aeaci reſpicit, qua motæ cunctæ Græciæ urbes, orto ſqualore Aeacum acceſſerunt, ut Iouem pro auferendo illo exitio exoraret: qua de re & in prioribus Aeginetarum uictorum hymnis, & in Iſocraticis orationibus fit mentio. Nec enim apte referri poſſe arbitror ad bellum Athenienſibus illatū per Minoa Cretenſium regē, propter occiſum eius in ludis filium, cuius in 7. Metamorph. Ouid. meminit. Impetrauit aūt tum imbrem Aeacus, ut arida & exiccata tellus fœcunda redderetur.*

e ¶ *Quos nunc.)* *Iouem & Aeacum. Ab Aeaco ad ipſum Diniam uictorem iam ſeſe uertit, Diniam & patrem eius Megam à ſtadij in Nemeis ludis uictoria prædicans.* f ¶ *Lydiam mitram.)* *Hoc eſt, odam Lydia harmonia, quæ uaria eſt & iucunda, componens.* g ¶ *Nemeam ſtatuam.)* *Metaphoram, alia metaphora interpretatur & excipit. Lydiam mitram, inquit, hoc eſt, Nemeam ſtatuam: Lydiam ſuam mitram per Nemeam ſtatuam uel ſimulacrum exponens. Intelligit autem hymnum ſuum, quo fit, ut res geſtæ & Diniæ & Megæ, præclarius quàm ullo ſimulacro poſteris cōmendentur.*

h ¶ *Pro geminis ſtadijs.)* *Hoc eſt, propterea quod diaulo uicerint. Eſt enim δίαυλος, στάδιον δίσσον, hoc eſt, duplex ſtadium. Hinc διαυλοδρόμοι, qui diaulo palmā adſequuntur.* i ¶ *Quæ diuinitus.)* *Gnome eſt, qua Diniæ laudem diuturniorem oſtendit, propterea quod diuina benignitate ad uictoriæ faſtigium euectus ſit.* k ¶ *Quæ & Cinnyram.)* *Cinnyrā Cypri regem à diuitijs cōmendans, diuina benignitate & clementia immenſis diuitijs exornatum ait. Nec hic uel uiquam uel uitijs notatum regem à Pindaro, colligi poteſt, ut quidam exiſtimarunt: paradigmate enim amplificat. Quēadmodum Diniæ uictoria diuinæ originis eſt, ideoq; diuturnior: ſic Cinnyræ Cypriorum regis diuitiæ Dei clementia ampliſſimæ ſunt factæ. Huius regis diuitiæ prouerbio locum fecerunt, Cinnyræ opes, de immenſis diuitijs: de quo Eraſmi Chiliades conſulendæ.*

[a]Conſiſto autem pedibus leuibus reſpirans,
» antequam quicquā dicam. Multa enim ualde nar
» rata ſunt. [b]Quin & nupera inuenta examini ſub-
» mittere, ut iudicent, omni periculo eſt obnoxiū.
» Enimuero [c]ſermones, liuidis opſonium ſunt. [d]Et
» liuor perpetuò bonos impetit, neq; unquā cum
» peioribus conferit manum.

ANTISTROPHE, COLON IX.

ᶜIlle & Telamonis filium deuorauit enſe circumuolutũ, ubi elinguem quidem, corde autem ſtrenuum, triſti certamine obliuio detinet. At maximũ pićturato mendacio munus expaſſum eſt. Occultis enim iudicijs Vlyſſem Danai prætulerunt; unde & Aiax propter aurea illa arma, cum ſui cæde colluctatus eſt.

a ℭ Conſiſto autem.) Seipſum ut reſpiret parum & uires recolligat hortatur. Nam quum pleraq; hactenus de Aeacidis dixerit, ne rurſum ad eos digrediatur longius, ſeſe reuocat: utq; uideat & præmeditetur quid porrò dicat, ne inuidis & oſoribus ſuis anſam calumniandi præbeat. Et quaſi prioribus Aeacidarum encomijs defatigatus ſit, nunc reſpirat: eorum inſtar, qui longis & magnis laboribus defeßi, quieſcendo uires recolligunt. b ℭ Quin & nuper inuenta.) Etſi, inquit, noua proferre poſſem, hactenus de Aeacidis nõ audita, attamen uel nouũ quiddam in publicum ædere non caret periculo, non uacat detractione, inuidia & æmulatiõe. Aureæ profectò gnomæ ſunt, quas hic de Inuidia cõgerit. Is enim humanæ naturæ adeò prauus affectus, ut alterius uirtutem ſuis dignari oculis non poßit, ut ei inuideat, odio & inuidentia proſequatur quicquid ab altero excellens & præclarum uel geſtum, uel in lucem æditum uiderit. Inuidus præter ſua amare nihil poteſt. Quicquid inuidus dixerit, ſcripſerit, ſomniauerit, roſam, lilium, hyacinthum, purpuram, corallium, aurum & gemmas eſſe putat. Sin alius quiſpiam cum uirtute caput exerat, is inuido ſcarabeus, uipera, draco & baſiliſcus & ſatanas eſt. Enimuero dum inuident, maleuolam ſuam naturam oſtendunt: qua quia nihil egregij efficere poſſunt, ideo alijs uirtutem inuident: nec aliud ex ſua inuidentia referunt, niſi quod ſeſe ipſi ſuo liuore conficiant, ut præclare Virgilius de talibus cecinit:

Liuor tabificum malis uenenum,
Intactis uorat oßibus medullas,
Et totum bibit artubus cruorem.
Quo quiſquis furit inuidetq; ſorti,
Vt debet, ſibi pœna ſemper ipſe eſt. –

Martialis illorum impotentiam non inſcite taxat:

Omnibus inuideas, inquit, inuide nemo tibi.

Vt adeò felices iudicentur ij quibus inuidetur; rurſum liuidos & oſores pro-

pterea infelices, quod nihil in illis dignũ conſpiciatur quod inuidiam mereatur. Porrò hoc loco ſeſe Pindarus egregie de inuidis ulciſcitur, dum inquit:

c ℂ *Sermones liuidis opſonium ſunt.*) *Rationem hic reddit, quare inuidorum cauſa reſpiret. Sermones, inquit, liuidis ſunt opſonium: id eſt, quia inuidi tali genio fruuntur, ut ex ſermonibus, orationibus, atq; poëmatis, & quibuſq; ſcriptis alicuius anſam calumniandi ſumunt, ego quid agam adhuc hæreo. Metaphora uſus in dictione opſonij. Quemadmodum dapes & edulia, quæ pani & uino adijciuntur, ſympoſium uel cõuiuiũ exornant & perficiunt: Niſi enim dapes bene conditæ & inſtructæ fuerint, parum gratiæ conuiuio accedit: conſimilem ad modum inuidi ſi quando conuerſentur, ſi conſuetudinem inter ſeſe habeant, tota illorum diſſertatio, diſputatio, ſtudium, colloquium, ex doctorum hominum uel ſcriptis uel æditionibus uel monumentis uel operibus ſumitur: ea enim ſugillant, carpunt, reprehendunt, floccipendunt, aſpernantur, rodunt, lacerant, mordent: ſed in angulis, ſed clanculum, ſed apud ſuos: ut noctuæ enim lucem fugiunt, humiq; repentes graculi nequicquã cœleſtes aquilas inſectantur.*

d ℂ *Et liuor perpetuò.*) *Liuoris aliud officium ſubijcit, quod bonorum ſoleat formã petere. Inuidetur tibi, ergo bonus es. Non inuidetur tibi, ergo nulla uirtute inſignis es.* *e* ℂ *Ille & Telamonis filium.*) *Exemplum inuidiæ ſubijcit, iniquum Græcorum iudicium reprobans, quo ex inuidentia, fortiſsimũ Aiacem, imbelli Vlyſsi prætulerunt, Achillis arma ab Aiace ad Vlyſſem transferentes: quæ res Aiacem Telamonium tam male habuit, ut ſibi ipſe mortem conſciſceret, ut eſt apud Sophoclem in Aiace flagellifero.*

EPODOS, COLON XI.

[a]Atqui inæqualia ſuſceperunt in calido corpore uulnera, cum hoſtibus belligerantes, à perniciosa mortalibus haſta, & ea quidem cæſi nuper Achillis cauſa, aliorumq; laborum, [b]in multorum
„ corruptricibus diebus. [c]Ergo & apud priſcos in-
„ uiſa per blandos ſermones deceptio fuit, [d]unde
„ malum deriuari ſolet ſtruens technas maleficũq;
„ opprobrium: quæ [e]quod lucidum eſt uiolat, in-
„ conſpicuarũ uero rerum marcidam curã extollit.

a ℂ *Atqui inæqualia.*) *Aiacis & Vlyſsis uires confert. Non ſimili impetu hoſtes adorti ſunt Aiax & Vlyſſes: nam timidus erat Vlyſſes, Aiax fortis.*

Demus conſilio eminentiorẽ fuiſſe Vlyſſem, fortitudine tamen Aiax ſuperior repertus & inuentus eſt. b ℭ *In multorum corruptricibus diebus.*) *In decennali Iliaco bello.* c ℭ *Ergo & apud priſcos.*) *Non nouum eſt, inquit, ſeipſum conſolans & Diniam (cui & ſui oſores, uirtutis nomine erant): inuidiæ malum, quandoquidem clariſſimos principes in Troiano bello infeſtarit. Quid mirum igitur, ſi nos hodie impetat?* d ℭ *Vnde malum deriuari ſolet.*) *A conſequentibus inuidiam malis amplificat, & effectibus ipſius.*

e ℭ *Quod lucidum eſt uiolat.*) *Inuidentiæ eſt ſumma petere, præclara reprehendere, quodq; imum eſt facere plurimi.*

STROPHE III. COLON IX.

» [a]Eiuſmodi mihi nunquam oro contingat ô Iu»
» piter pater, uerum ſimplicibus uitæ ſemitis ingre
» diar, [b]uti mortuus liberis meis celebritatem, ni»
» mirum non peſsimam famam relinquam. Alij au
» ri ſibi copiam, alij infinitos agros exoptant. Ego
» uero ciuibus placens, in terram corpus meum oc
» culuerim, honeſta laudans, iniuſtis uero rebus
» condemnationẽ adijciens.

a ℭ *Eiuſmodi mihi nunquã.*) εὐχὴ *eſt &* λέγοις. *Iouem enim orat Pindarus, ut ſeſe ab inuidia ſeruet.* b ℭ *Vti mortuus liberis meis.*) *Sibi hoc unice curæ eſſe, ut liberis ſuis, ſi non diuitias, uirtutem tamen & bonum nomen relinquãt. O piam mentem, ô ſanctum pectus, ô uere liberalem animum, qui diuitias uirtuti non præfert, opes bonis literis & moribus non anteponit, qui non ſolicitus eſt ut hæredibus ſuis ampla pergama, lucentes marmore & ebore domos, ſed ut uirtutis exemplum, ut inclytam famam, horum loco relinquat.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

» [a]Augeſcit autem uirtus à ſapientibus iuſtisq;
» uiris exaltata, arboris inſtar, quæ uiridi rore ad
» humidum aëra ſurgit. [b]Res quidem amicorum
» uariæ, ſed quæ circa labores uerſantur ſupremæ
» ſunt. [c]Inquirit aũt & oculorum oblectatio fidem.
[d]Tuam ab inferis reuocare animam, ô Mega,

EPODOS, COLON XI.

Impoſsibile mihi: uanæ aũt ſpei imbellis euentus. Atenim patriæ tuæ [e]Chariadisq́; firmam & à Muſis profectam ſtatuam erigere fortium pedum tuorũ gratia, utriq; ſuam, mihi non difficile. [f]Cuius rei cauſa cõmodum equidem lætor, præſertim quod haud uulgarẽ factis eorum hymnũ

" ædiderim. [g]Per carmina uero quiſpiam laborem

" doloris expertem facere queat. [h]Encomia ſanè

" & quondam fuere, & priuſquã Adraſtus & Cadmæi inter ſeſe depugnarent.

a ℂ *Augeſcit uirtus.) Inuidiæ loco abſoluto ad uictorem Diniam redit. Comparat uirtutem bonorũ uirorum, qualis eſt Megas Diniæ pater, qualis eſt & ipſe Dinias, arbori, quæ accepta humiditate & rore in altum ſurgit. Vt arbor naturali humore auctior & altior redditur, ſic uirtus per iuſtos & fortes uiros amplior efficitur.* *b* ℂ *Res quidem amicorum.) Id eſt, negocia charorum uirorum ſunt uaria: cæterum ea quæ circa labores, hoc eſt, certamina & uictoriam ludorum uerſantur, omnium ſunt excellentiſſima. Alius alijs rebus eximius eſt: ſed enim qui publicis certaminibus palmam obtinet, omnium excellentiſſimus. & patrem & filium à uictoria hac ratione extollens.* *c* ℂ *Inquirit.) γνώμη eſt, qua nihil ſatis oblectare poſſe ait, niſi ſit præſens, & niſi in præſentia cernatur, atq; ob oculos ponatur. Eſt autem προκατάληψις. Etſi, inquit, magni uiri ob uirtutis & uictoriæ laudem ſint excellentiſſimi, attamen illorũ laus non ſatis oblectat, niſi coram uideatur. Atqui dum fato ſuo perfunctus ſit Megas, nemo eius perſonam intueri poteſt: ſed eius uirtutẽ, atq; per uictoriam obtentum triumphum, meis odis prædicatum, eſt conſiderare.*

d ℂ *Tuam ab inferis.) Officium & fidem ſuam Megæ manibus cõmendat Pindarus. Etſi non poſſum te uiuentibus hodie conſpiciendum dare ô Mega, ut qui diem tuum obieris: quod in meis tamen uiribus eſt faciam. Statuam enim & tibi & Chariadis erigam, qua uirtus tua & uictoria ueſtra cunctis plana fiet.* *e* ℂ *Chariadis.) Tribus eſt Aeginæ Chariadarum, unde Dinias & pater eius Megas. Per ſtatuam autem odam hanc ſuam intelligit, ut ipſe ſtatim ſeſe interpretatur, dum adijcit, A Muſis profectam.* *f* ℂ *Cuius rei cauſa.) Lætatur Chariadarum nomine, quod illis hymnum pepigerit, uel ſta-*

tuas

tuas illis erexerit. g ❨ *Per carmina uero.*) *A præſtantia poëtices, oden cludit, ſuum ſtudium uictori Diniæ cōmendans. Labor, qui magno ſudore alicui conſtitit, encomio ſui dulceſcit.* h ❨ *Encomia ſanè & quondam.*) *Ab antiquitate encomiorum. Poſſunt encomia euehere Nemeos uictores & clariores reddere: quandoquidem & priuſquam Nemea ſint inſtituta, magno in precio apud priſcos ea fuerint. Inſtituta enim ſunt quum expeditionem deſtinaret aduerſum Thebanos Adraſtus, ut in Nemeorum origine cōmonſtratum.*

CHROMIO AETNAEO CVRRV, ODE IX.

DYODECAS I.

C[a]Vm tripudio procedamus [b]ab Apolline è Sicyone Muſæ [c]ad recens conditam Aetnã, [d]ubi apertæ reuolutæue hoſpitibus uincunt̃ ianuæ, [e]ad fortunatas Chromij ædes. [f]Cæterum dulcem carminum hymnũ pangite: [g]Siquidem ad equis regendum currum cōſcendens, [h]matri & geminis liberis carmẽ denũciat, [i]eximiæ Pythonis æqualibus inſpectoribus.

DYODECAS II.

[k]Eſt uero prudentia quædam hominum, rem inſigniter geſtam, adeoq; abſolutum bonũ, non tacite humi recondere: diuina enim carmina commodam uictori laudem præbent. Atqui [l]per ſonoram citharam atq; tibiam ipſam excitemur ad equeſtriũ certaminũ culmen, [m]quæ Phœbo poſuit Adraſtus ad Aſopi fluenta: quæ equidem recordatus, inclytis heroẽm honoribus illuſtrabo.

ENARRATIO.

In Chromij Aetnæi gratiam hoc encomion conſcripſit. Hieroni Siciliæ re- *Argumẽtũ.*

gi charus fuit Chromius, hinc eum Aetnæ gubernatorē conſtituit:unde & Aetnæus à uictoria promulgatus eſt. A Sicyoniorum Pythiorum uictoria Chromium euehit: unde Nemeorum uictoribus hæc oda non eſt adſcribenda, quum propter Nemea nihil quicquā Chromius laudetur. Deinde digreditur ad Adraſti Sicyonij regis (qui Pythia hæc condidit) res geſtas apud Thebas: poſtea à ciuium Aetnæorum fortitudine & ſapientia, à uerecundia & pudicitia iuuenilis Chromij ætatis, à fructu & præmió uictoriæ. a ℂ Cum tripudio procedamus.) Ab apoſtrophe ad Muſas orditur, & ab ephodo, qua rem ipſam uictoris aggreditur: hortatur enim Muſas, ut relicto & Apolline & Sicyone, Chromij Aetnæi ædes inuiſant. b ℂ Ab Apolline & Sicyone.) Hoc eſt, à Pythijs ludis, qui in Apollinis decus Sicyone celebrantur. c ℂ Ad recens conditam Aetnam.) Recens conditam & inſtauratam ideo dicit, quod quum antea Catane nominaretur, ab Hierone renouata, Aetnæ ſit nomen ſortita. d ℂ Vbi apertæ.) Ab hoſpitalitate cum Aetnæos tum Chromium laudat. e ℂ Ad fortunatas.) A felicitate rerum & ubertate Chromiū laudat. f ℂ Cæterū dulcem.) Quomodo Muſæ debeant Chromij ædes accedere, pangendo hymnū, quo Chromius magnificat. g ℂ Siquidem.) A cauſa, quur pangere Muſas hymnū Chromio conueniat: nimirum ideo, quod curru uicerit. h ℂ Matri & geminis liberis.) Hoc eſt, Latonæ & filijs eius duobus, Apollini & Mercurio, carmen nunciat uictoria ſua. Quia Pythia uicit, quorum præſes Apollo, ideo & Apollo eius uictoriam, uirtutem & encomion & promulgationem eius admiratur. i ℂ Altæ Pythonis.) Vrbis apud quam Pythia certamina quinquennalia aguntur, Apollo & Mercurius æqualem hæreditatem adeuntes, ſunt præſides, ſunt ſpectatores, ſunt epiſcopi.

k ℂ Eſt uero prudentia.) Digreditur ad encomiorū excellentiam. Non cuiuslibet eſſe, rem inſigniter geſtam, pro decoro efferre laudibus. l ℂ Atqui per ſonorum citharam.) Seipſum ad laudem uictoriæ excitat.

m ℂ Quæ Phœbo poſuit.) Periphraſis eſt Pythiorum ludorum. Adfirmat autem Pythia illa certamina inſtituta eſſe ab Adraſto, quum ad Cliſthenem uerius referantur. Nam ita de Pythijs Sicyonijs Alicarnaſeus, ut Scholia habent, tradit: Quum Criſæi in bello facile commeatum in mari adipiſcerentur, eamq; ob cauſam obſidio proferretur in longius tempus, Cliſthenem Sicyoniū ſuis ſumptibus inſtructa claſſe, cōmeatum hoſtibus in mari interclusiſſe. Cuius beneficij gratia, tertiam prædæ partem Cliſtheni dederunt, et ipſam Sicyoniā. Vnde & Sicyonij apud ſeſe Pythia primum inſtituerunt. Porrò Sicyon Peloponneſi urbs eſt, Criſa uero Phocidis, ut Stephanus habet. Hic ergo poëtica licentia Pythiorum Sicyoniorum inſtitutionem Adraſto regi tribuit. Quanquā Pindarum

Pindarum rectius hac defenderim ratione, à Cliſthene quidem inſtituta Pythia, ſed ab Adraſto in melius redacta.

DYODECAS III.

[a]Qui tum quidem illic regnans, in nouis feſtiuitatibus fortiumque uirorum cœtu & cælatis curribus fulgebat adminiſtrans urbem. [b]Nam fugiebat Amphiarāū conſilio temerariū, dirumque paternarum ædium ſtatum, & ab Argo. [c]Neque ultrà Talai filij, [d]ſeditione compreſsi, [e]in Argiuorum principum numerum ueniebant, [f]quanquam meliore uiro lis componatur prior,

DYODECAS IIII.

[g]Quum prioris mariti ſui domitricem Eriphylam, [h]qui ueluti maximum pulchra cæſarie præſtantium Danaorū iuſiurandum fuerunt, Oeclis filio Amphiarao uxorem darent.

a ℭ Qui tum quidem illic regnans.) Ad Adraſti Argiui Pythiorum in Sicyone cōditoris in Argo diſceſſum digreditur. b ℭ Nam fugiebat Amphiaraum.) Occupatio. Qui factum ſit, quod quum fuerit rex Argi, nunc Sicyone regnet: migrationem eius ab Argo Sicyonem exponens. Vt uero ex Argo Sicyoniam peruenerit, ex Herodoto Scholia recitant. Sicyonij, inquit, conſueuerant ualde in precio habere Adraſtum. Nā ea erat regio Polybi. Adraſtus autem Polybi gener erat. Sine liberis porrò diſcedens Polybus, Adraſto regionem illam tradit. Menæchmus Sicyonius, Adraſtum ab obitu fratris ſui Pronactis filij Talai & Lyſimaches filiæ Polybi, fugiſſe Sicyonem, & illic aui materni regnum accepiſſe, autor eſt. Dieutychidas Adraſti lactes & interanea Sicyone quidem eſſe ait, ipſum uero corpus Argi tumulo conditum, memoriæ prodidit in tertio Megaricorum. Alij uero hunc Argi dominorū catalogum faciunt: Prœtus in Argo primus regnauit: ibi quam filiæ eius inſania correptæ eſſent, aduenienti Melampodi uati duas regni ſui parteis, ſi gnatas ſuas curaret, pollicitus eſt. Vt ergo eas à furore liberauit, promiſſam accepit mercedem. Alteram partem cum fratre ſuo Biante partitus eſt: alteram, dimidiam nempe, ſibi ipſe retinuit: ut ita uniuerſum regnum in tria ſcinderetur, in Melampidas, Bian

tidas & Prœtidas. Melampodis igitur filius erat Antiphates, cuius Oicles, cuius Amphiaraus. Biantis Talaus, cuius Adraſtus. Prœti Megapenthes, cuius Hipponus, cuius Capaneus, cuius Sthenelus. Ortum eſt autem diſsidium inter Amphiarai & Adraſti parteis, ut ab Amphiarao Talaus mortem oppeteret, Adraſtus autem fugeret Sicyonem, Polybiq; filiam duceret: ibi quum ſocer eius Polybus ſine maſcula prole ex hac uita diſcederet, regnum Sicyonium genero Adraſto tradidit. Scite ergo dixit Pindarus, fugiebat Amphiaraum Adraſtus, propter diſsidium aduerſus Melampodidas: poſtea tamen in gratiam redierunt.

c ℭ Neq; porrò Talai filij.) *Id eſt Adraſti, & eius poſteritas & amici.*

d ℭ *Seditione compreſsi.*) *Quam Amphiaraus regni nomine concitarat.* e ℭ In Argiuorũ principum.) *Id eſt, Adraſtus Talai filius cum ſuis, non amplius Argiui regni partem retinuit, quandoquidem ob patris ſui interitionem, bellum & ſeditionem Amphiarai declinarit.* f ℭ *Quanquam meliore uiro.*) *Quomodo in gratiam redierint Adraſtus & Amphiaraus cõmemorat. Meliore uiro, hoc eſt, ipſo Adraſto, qui Amphiarao prudentior erat, lis prior inter Melampodidas & Biantidas orta componitur.* g ℭ *Quũ prioris mariti ſui.*) *Modum explicat, quo Amphiaraum reconciliarit Adraſtus. Eriphylam, inquit, ſororem ſuam Adraſtus in uxorẽ tradidit Amphiarao, ita lis eſt prior ſedata. Porrò hæc Eriphyla, priori marito ſuo cauſa necis fuerat. Poſteriorem uero Amphiaraum fratri ſuo Adraſto reconciliauit,*

h ℭ *Qui ueluti maximum.*) *Adraſti familiares per hoc quod Eriphylam Amphiarao matrimonio copularunt, fuerunt maximũ iuſiurandũ: hoc eſt metaphoricôs, res certa, fidelis, firma, & perſpicua. Summa, omnium reputati ſunt celeberrimi, perinde ac iuſiurandum firmũ, ſanctum & celebre habetur.*

[a]Deinceps & Thebas ſeptem portis inſigneis electum exercitum duxerunt, [b]non iuxta fatalis augurij uiam: neq; enim fulmine deiecto, Saturnius à charis ſuis feſtinantes progredi excitauit, ſed ab ea potius temperandum ſibi profectione ſubmonuit.

DYODECAS V.

[c]Perſpicuum itaq; damnum accedere feſtinabat cœtus, [d]ferreis armis equeſtribusq; copijs. [e]Deinde quũ prope Iſmeni ripas [f]dulci reditu liberati

berati corporibus [g]albicātē impinguarūt fumū. [h]Septem nanq; pyræ robuſtos abſumpſerunt uiros. [i]At uero Iupiter Amphiarao uehementiſsimo tonitru profundam pectore terrā dehiſcere fecit, ipſumq; unà cum equis abſorberi curauit,

DYODECAS VI.

Priuſquam animo confunderetur, bellaci dorſo Periclymenis haſta percuſſus. [k]Cæterum diuinis præ terroribus & ipſi deûm filij in fugam ſe conuertunt.

a ℂ Deinceps & Thebas.) Expeditionem quam Adraſtus & Amphiaraus aduerſum Thebanos deſtinarunt, breuiter attingit, cuius in ſuperioribus ſæpe meminit: acris enim clades fuit, in qua ſeptem exercitus, ante ſeptem portas, nobiliſsimi principes amiſerunt. Huius belli argumento, Iſocrates probat Athenarum urbis benefacta, quod & antiquiores ſint cùm Lacedæmonijs, tum præſtantiores benefaciendo. Nam Theſeo Athenienſium regi ab eo bello Adraſtus ſupplicauit, ut eius autoritate poſſet impetrare à renuentibus Thebanis ſuorum in prælio corpora ad ſepulturam. Citat eam hiſtoriam Iſocrates in encomio Helenæ, in Panegyrico, in Panathenaico, in Plataico & Archidamo: Aeſchylus in Tragœdia, quam Septem apud Thebas inſcripſit, ut Ariſtophanes in Βατράχοις eam adducit. b ℂ Non iuxta fatalis augurij.) Non bonis auibus ad Thebas profectos fratres illos Amphiaraum & Adraſtum innuit. Iouis enim fulmine admonitos, ut ne proficiſcerentur Thebas, ſed domi potius ſuæ apud charos & uxores & liberos manerent. c ℂ Perſpicuum itaq; damnum.) Fatis Argiuos principes reſtitiſſe teſtatur, quum Iupiter tonitru & fulgure eos abſterruerit à profectione, & interim ipſi perrexerint proficiſci, periculum ſuum atq; damnum accelerarunt. d ℂ Ferreis cum armis.) Hoc eſt, cum peditatu & equitatu. e ℂ Deinde quum prope Iſmeni.) Iſmenus Bœotiæ fluuius prope Thebas, ubi exercitus Adraſti & Amphiarai cecidit & fuſus eſt. Quomodo perierint apud Iſmenum uel Thebas renitentes fatis enarrat. Quia Iupiter eam urbem ſuis filijs Hercule & Libero patre nobilitarat, ac Thebas ea de cauſa charas habebat, ipſe in hoc bello pro Thebanis & ſtetit & dimicauit, eorumq; hoſtes fudit. f ℂ Dulcem reditum liberantes.) Dulci reditu liberati, ſiue ſoluti: hoc eſt, prope Iſmenum flumen cum

Thebanis congreſſi ceciderunt, adeò ut ad dulcem reditum non porrò accingerentur. Vel, reditum ſuum morte apud Iſmenum perſoluerunt. g ℂ *Albicantem impugnarunt fumum.*) *Dum enim fuſi in prælio cremati ſunt, fumus per pinguedinẽ albus eſt redditus: albus enim ferè fumi color dum in propinquo cernitur, apparet.* h ℂ *Septem nanq; pyræ.*) *Apud ſeptem Thebarum portas, ſeptem fuſi exercitus: quos Adraſtus Theſei ope à Thebanis recuperauit, ut paulò ante ſubindicatum, ad ſepulturam: quæ erat, quod ueterum ritu corpora cremarentur.* πῦρον *pro* ἐπειρατία, *fraude & dolo accipit, qualis eſt piratarum & marinorum prædonum.* i ℂ *At uero Iupiter.*) *Quod terra Amphiarao dehiſcuerit, propterea quod cum Periclymeno conſerere manum uoluerit, recitat. Fuit autem Periclymenus filius Neptuni & Chloridis filiæ Tireſiæ. Antequam ergo, inquit, Amphiaraus dorſo ſuo Periclymenis tela exciperet, terra Iouis tonitru cogente abſorptus eſt.*

k ℂ *Ceterum diuinis præ terroribus*) *Funeſta eſt hiſtoria de expeditione Adraſti aduerſum Thebanos: unde non multum laudis neq; Adraſto, neq; familiæ eius accedere poteſt: ideo apologeticam hic gnomen adiungit. Non eſt mirum, inquit, Adraſtum & Amphiaraum non obtinuiſſe uictoriam apud Thebas: non enim cum hominibus, ſed Ioue ipſo pugnarunt. quaſi dicat: Parũ, imò nihil decedit uirtuti Adraſti uel Amphiarai, quod ſuccubuerint, cæterũ nihilominus fortiſsimi & nobiliſsimi principes exiſtimandi ſunt. Si enim homines cum hominibus depugnaſſent, eorum uirtus & auitum iuxtà decus enituiſſet. Adſcribit poſthac laudi Amphiarao, quod terra ſit abſorptus, nempe ne miſerius & infelicius Periclymeni telo interijſſet.*

[a]Si fieri poſsit, Saturni, contumacem & arduam conflictationem per haſtas à Phœnicibus miſſas, de morte & uita agentem quamlongiſsime reiecero. [b]Quæſo te felicem fortunã Aetnæorum liberis diu tribuas

DYODECAS VII.

Iupiter pater, ac urbis uirtutibus uulgus admoue: ſunt enim illic uiri equorũ gerentes curã, [d]& animos rebus præſtantiores habentes. [e]Incredibile fortaſsis dixerim, quandoquidem lucrum uerecundiam & honeſtatẽ ſuffurari ſoleat:

quæ, uerecundia inquam, gloriam adfert Chromio, defendens ipſum tum in pedeſtri & equeſtri, tum nauali quoque pugnis, [f]ubi periculũ acris conflictus feciſti.

a ℂ *Si fieri poßit.) A rebus geſtis Adraſti, ad uictorẽ redit, à patria eum extollens. Meminit autem belli, quod Hieron & Gelon cum ingruentibus cum in Italiam tum Siciliam Phœnicibus geſſerunt. Si fieri poſſet, inquit, Iupiter, bellum cum Phœnicibus geſtum, quo utrinq; acriter depugnatũ eſt, quamlongißime reiecero. Verbum* ἀναβάλλομαι, *quod & reijcere & præludere cithara ſonat, hic ambiguam ſententiam reddit. Si pro reijcere accipitur, clanculum indicat grauiter adflictam Siciliam in eo prælio: eſtq; precatio, ut Iupiter in poſterum à tali acerbitate prælij ipſum uictorem Chromium conſeruet. Sin pro præludere, tum hæc Pindari mens eſt: Si poßibile eſt, repetam funeſtum bellum, in quo de uita & morte certatũ inter Siculos & Phœnices. Enimuero prior mihi ſenſus magis arridet. Eſt enim præteritio, qua ſeſe protelaturum id bellum adfirmat: & interim tamen breuiter, quum ad Siculos & Aetnæos ſeſe confert, eam belli hiſtoriã adducit.* *b* ℂ *Obſecro te felicem.* εὐχὴ *eſt & precatio, pro Aetnæorum ſecundiore ſucceſſu.* *Sunt enim illic equorum curam.) Ab equitatu & diuitijs Aetnæos laudat: equos enim alere, eſt opulentiorum.* *d* ℂ *Et animos rebus præſtantiores.) A ſapientia Aetnæos extollit.* *e* ℂ *Incredibile fortaßis.) Chromium à uerecundia & pudicitia, ſumma in adoleſcente uirtute, prædicat: idq; à contrario gnomes argumento ducto. A lucro & pudicitia & uerecundia uincitur: at uerecundia Chromij neq; terreſtri neq; nauali pugna expugnari ſuperari ue potuit.*

f ℂ *Vbi periculum.) Apoſtrophe ad Chromiũ.* ὀξείας ἀϋτᾶς, *acris prælij. Spondeus & Bacchius.*

DYODECAS VIII.

[a]In bellis ergo dea illa bellicoſum eius animũ inſtruebat, ut ſeſe de Martis peſte ulciſceretur.
» [b]Iam paucos eſt reperire, qui inſtante pugna nu-
» bem, adeoque hoſtium ordines à ſeſe manu & con
» ſilio uertere queant. [c]Prædicatur quidem decus Hectori florere ad Scamandri fluxum. At circa præcipitio profunda [d]Helori littora,

DYODECAS IX.

Quem locum[e] Martis tranſitum uocant, in pri
ma ætate hæc[f] Ageſidemi filio lux emicuit.[g] Alia
uero alijs diebus pleraq; & in puluerulenta ter-
ra, aliaq́ in inſulis facinora eius egregia percen-
» ſeo.[h] E laboribus quidem, in iuuentute iuſte per-
» actis, ſenij tempore dies ipſa tranſigitur.[i] Sciat
» autem ſe nactum à dijs admirandam felicitatem,

DYODECAS X.

» Qui cum rerum copia, glorioſam pariter lau-
» dem tulerit. Nam eiuſmodi homini non licet por
» rò alium felicitatis ſcopũ pedibus ſuis attingere.
» [k] Sympoſium uero quietẽ amat. Et recenter cõ-
» parata quidem uictoria, dulci encomio auguſtior
» fit.[l] Atqui cõfidens & alacris uox apud[m] craterẽ
æditur, quem haud iniucundum hymni præcen-
torem quiſquam nunc miſceat.

DYODECAS XI.

Ac in argenteas phialas[n] uiolentũ uitis filium infundat.[o] Quas olim[p] equi domino ſuo Chromio, è[q] ſacra Sicyone cum recte textis Apollinis coronis tulerunt. Hanc ipſam illius uirtutem celebrare, ac non ſine Gratijs multo uenerari præconio, uictoriarum proxime Muſas apprehenſo ſcopo, equidem ardeo.

a ℭ *In bellis ergo.) Pudicitiam deam fingit, quæ eum in bellis adiuuerit ut uinceret.* *b* ℭ *Iam paucos eſt reperire.) Gnome eſt, qua paucos conſilio & fortitudine in rebus bellicis præſtanteis reperiri adſeuerat.*

c ℭ *Prædicatur quidem gloria Hectori.) A cõparatione. Hectori Chromium comparat, & non Achilli uel Aiaci: ideo quod perinde Chromius pro*

patria,

patria, atq; Hector pugnauerit. d ℂ Helori.) *Apud Helorū amnē Chromius Carchedonios fudit, Gelonem regē adiuuans Hippocratis ſucceſſorē. Helorus, inquit Stephanus, Siciliæ fluuius eſt, unde ciuitas eiuſdem nominis Helorus. Fluuius ille piſces habere dicitur, qui è manibus hominū cibum ſumunt, ut Apollodorus Chronicorū ſuorū primo tradit. Hæc Stephanus. Scholia de Heloro eadem ferè proferunt.* e ℂ *Martis tranſitū.*) ἀρείας πόρον. *Dubium eſt num ſit legendū, inquiunt Scholia,* ἀρείας πόρον, *uel* ῥείας πόρον, *uel* ἀρξάσαντορον *per hyphena. Atqui à Marte uel bello apud illum fluuiū geſto per Gelonē & Chromiū, flumen* ἀρείας πόρον *uocitatū, ueluti belli fluxum ſeu tranſitū, probabile eſt. Tædioſum hic foret referre, quomodo ex Timæo confirment bellum hoc Hippocratem Geloorū regem aduerſum Syracuſas mouiſſe, cuius hipparchus uel magiſter equitū fuerit Gelon, Gelonis autem gener Chromius.* g ℂ *Alia uero alijs.*) *Apodioxis eſt, qua, quum bellicas uirtutes Chromij, prope fluuium Helorū enumerarit, alia eius nunc egregia facinora quæ cum cōtinenti ſeu terra, tum mari peregerit, in aliud tempus procraſtinaturum, ceu iam non uacaret, nec temporis ratio pateretur, dicit.*

h ℂ *Porrò è laboribus.*) *A fructu uictoriæ. Eſt aūt ſententia generalis, qua iuuentutis uirtutes & cōmoda, ſenij dicit eſſe releuamina.* i ℂ *Sciat ſe nactum à dijs.*) *Alia gnome eſt* προσωποποιΐᾳ *ornata, cui plures hactenus ſimiles attulit, qua & omnes alios uictores, Chromiū præcipue beatum eſſe pronunciat.* k ℂ *Sympoſium quietem amat.*) *Comparat inter ſeſe, ſympoſium, quietem, uictoriā & encomiū. Vt conuiuiū iucundum, amœnū & dulce eſt, in quo deſunt rixæ, iurgia, contentiones, & quies, pax & amica ſocietas præſtò eſt: ut inquam quies, pax, & unanimitas, & amica conuerſatio conuiuarum, ipſum conuiuiū exornant, ſic hymnus & encomium uictoriam & nicephoros decorant.* l ℂ *Porrò confidens uox.*) *Crater ad finem uictoriæ ſtatuebatur, quo libabant dijs, & quo uictori gratificabantur, ut è Scholijs colligitur: hincq; initium ſumebat laus uictoris & conuiuium. Eſt ergo hæc metaphora: Miſceat nunc & apparet nobis aliquis craterem, quo uictorem ſuæ uictoriæ nomine celebremus.* m ℂ προφήτην.) *Pro prooemio & principio conuiuij & laudis accipit. Poteſt etiam ſimpliciter de cōuiuij cratere accipi, ut ſic hymnū & encomion conuiuali lætitiæ adæquet. Quemadmodum dulcia miſcentur colloquia circa pocula & crateres, & conuiuæ exhilarantur: hunc ad modum uictor Sicyomorū Pythiorum hymno, quo uictor celebratur, gaudet & lætatur. Et crateris cōmodum meminit, quod amplioris uaſis uini nomen eſt,* παρὰ τὸ κρατέω, *id eſt capio: quia ad phialas argenteas, quas ex uictoria retulerit, orationem ſit translaturus.* n ℂ *Violentū uitis filium.*) προφήτης.

Periphraſis Bacchi. o ¶ *Quas olim.*) *A uictoriæ præmio. Sicyon enim Pythiorum ſuorum uictoribus phialas argenteas pro* ἐπάθλου *dabat.*

p ¶ *Equi hero ſuo.*) *Hic Chromius ipſe uictoriæ non interfuit, ſed currum miſit, cuius gubernator domino ſuo Chromio honorẽ & decorem attulit.*

q ¶ *Sacra Sicyone.*) *Sacram ideo Sicyonem dici Scholia putant, quod ſuper eam ſita fuerit Merone, ubi deorum ſedes ſit, Heſiodo & Callimacho teſtibus. Verum quid obeſt eam ſacram appellari, Pythiorum certaminum nomine?* r ¶ *Hanc ipſam illius.*) *Voto cludit encomiũ.*

THIAEO VLIAE FILIO LVCTATORI, ODE X.

STROPHE I. COLON XI.

D[a]Anai urbem, & ſtemmatis præclarũ [b]quinquaginta filiarum eius Argum, Iunonis diuinã domum, Gratiæ celebrate. Collucet aũt innumeris uirtutibus, fortium geſtorũ cauſa. [c]Sunt enim prolixæ
1 de Perſe hiſtoriæ, quomodo ſeſe circa Meduſam
2 ille Gorgonẽ geſſerit. [d]Dein multæ in Aegypto
urbes ſub Epaphi manibus habitatę ſunt. [e]Neq;
3 uero Hypermneſtra errauit, ſuum unius ſententiæ gladium in uagina retinens.

ENARRATIO.

Argumentum.

A patria uictoris orditur, inſignia Argiuorũ facta enumerans: deinde ipſum uictorem Thiæum à uictoria Hecatombæorum, à Pythia, Iſthmia, & Nemea uictorijs, à laude Athenis parta, à maioribus matris, à uictoria Argiuorum, à cognato Pamphaë laudat: à quo ad Caſtorem & Pollucem digreditur, Tyndaridarum fato hanc oden cludens. Et quia à uictoria Hecatombæorum Argiua potiſsimum hunc cõmendet, deinde uero reliquas etiam uictorias, Pythiam, Iſthmiam & Nemeam congerat, Olympiam uero exoptet, ideo quidam & hanc oden à Nemeonicis, perinde ac priorem, ſeparandam putant. a ¶ *Danai urbem & ſtemmatis.*) *Danaus Beli filius in Argo regnauit. Rogat aũt Gratias, ut Argum urbem & regionem Peloponneſi celebrent. Quia enim Argus*

patria

patria eſt Thiæi, ideo exordium huic odæ ab Argo & inſignibus eius heroibus & principibus attexit. Danaum Beliden appellat Hypermneſtra, dum ita dormientem Linum excitat:

Surge age Belidæ de tot modo fratribus unus,
Nox tibi ni properes iſta perennis erit.

b ¶ *Quinquaginta filiarum.)* *Danaum quinquaginta filiarum patrem fuiſſe Euripides etiam teſtatur in Tragœdia, cuius initium eſt:*

Δαναὸς ὁ πεντηκόντα θυγατέρων πατήρ.

Quem uerſum Iſocrates unà cum alijs aliarum Tragœdiarum duobus protulit antequam exhalaret animam, ut eſt in uita eius apud Plutarchum. Argos Iunoni charum extitiſſe & Homerus adfirmat, hiſce uerſibus:

ἤτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
ἄργος τε σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια μυκήνη.

Quos ita uertere queas:

Summus amor meus eſt in treis, nec decidit, urbeis:
Argos, dehinc Spartam, ſpatio pandaq; uiarum
Inſignesq; Mycenas.

Danaus ex Aegypto fugiens Argũ uenit, ante Troianum bellũ. Iſocr. in Encomio Helenæ.

c ¶ *Sunt prolixæ de Perſeo hiſtoriæ.)* *Argos à claris principibus & heroibus euehit, & primum à Perſeo, qui Argiuus fuit, Danaës matris nomine. Natus eſt hic ex Ioue in aurum permutato, & Danaë Acriſij Argiuorum regis filia, qua de in 3. Carminum Horatius:*

Incluſam Danaën turris ahenea
Robuſtæq; fores, & uigilum canum
Triſtes excubiæ, munierant ſatis
Nocturnis ab adulteris:
Si non Acriſium uirginis abditæ
Cuſtodem pauidum, Iupiter & Venus
Riſiſſent.

Ideo enim turri incluſerat, ne uiro per cõcubitum alicui iungeretur, poſtquam ex oraculo didicerat, ex ea orituram prolem, excidium Acriſio & perniciem apportaturam. Perſeus ergo Danaës & Iouis filius, ut caput uiperis intortum Meduſæ amputârit, eſt apud Ouidium lib. 4. & 5. Metamorph. Fuerunt autem Ouidij ſententia duæ Gorgones, quæ ambæ uno duntaxat oculo utebantur, eiuſdem ambæ pulchritudinis. Porrò Meduſæ aureos crines in angues propterea mutatos 5. Metamorph. ſcribit, quod eam Neptunus in templo Mineruæ uitiârit, unde indignata dea crines eius in angues permutauit: factumq; ut quiſquis Meduſam intueretur, lapideſceret, uel in lapidem uerteretur. Ouidij hac de re uerſus ſunt:

— Clariſſima forma
Multorumq; fuit ſpes inuidioſa procorum

Illa, nec in tota conſpectior ulla capillis
Pars fuit: inueni, qui ſe uidiſſe referrent.
Hanc pelagi rector templo uitiaſſe Mineruæ
Dicitur: auerſa eſt, & caſtos ægide uultus
Nata Iouis texit: ne'ue hoc impune fuiſſet,
Gorgoneum crinem turpes mutauit in hydros.

Scholia uero Pindarica ideo à Minerua admiſſum Perſea Meduſæ tradunt, quod ea pulchritudine ſua Mineruam prouocarit. Quomodo poſtea Andromedem Cephei & Caßiopeæ filiam ſcopulo alligatam, & immanis belluæ marinæ ingluuiei expoſitam liberarit, ex Ouidij 6. Transform. planum fit.

d ℂ Dein mult*æ in Aegypto ſub* Epaphi.) *Argiuos & in Aegyptum uſq; manus extendiſſe, Epaphi paradigmate probat. Fuit autem hic Epaphus Aegypti rex Iûs (Inachi Argi fluminis gnatæ) & Iouis filius: à matre quidem Argiuus. Ouidius primo Metamorph.*

Hinc Epaphus magni genitus de ſemine tandem
Creditur eſſe Iouis, perq; urbes iuncta parenti
Templa tenet. *Iſocrates in Buſiride: Buſiris, inquit, à patre quidem Neptuni, à matre uero Libyæ, filiæ Epaphi, filij Iouis, gnatus erat.*

e ℂ Neq; *uero Hypermneſtra.*) *In laudem Argiuorum, pietatem hoc tertio loco Hypermneſtræ, Danai filiæ, profert. Quum enim quinquaginta fratres, quinquaginta filiabus Danaus ſuis copularet, regno ſuo timens inter generos diuidendo, egit cum filiabus ſuis, ut una nocte, qua matrimonij lege iungendi eſſent, in ſomno uinoq; obrutos ferrum diſtringerent. Patris ſcelerato imperio, præter unam hanc Hypermneſtram, omnes ſunt obſecutæ. Ideo nō iniuria, ob eam ſuam pietatem & ſynceritatem, à poëtis & hiſtoricis hæc puella commendatur. Hanc hiſtoriam recenſet ipſa Hypermneſtra apud Ouidium in Epiſtola ad Linum, cuius initium eſt:*

Mittit Hypermneſtra de tot modo fratribus uni. &c. Quæ epiſtola huic Pindarico loco lucem adfert. Sponſum huius Hypermneſtræ Linum uocatum epigrapha epiſtolæ ouidianæ teſtatur, ſi modo titulus non eſt uanus. Scholia Pindarica Lyneo illi nomen indunt.

ANTISTROPHE, COLON XI.

4 [a]Diomedem in diuorum immortalium numerum flaua Minerua quondam retulit. [b]Thebana
5 tellus Iouis fulmine icta, uatem Oëclis filium Amphiaraum

phiaraum ſuſcepit,[c]belli nubem.[d]Et pulchre mu 6
lieribus olim dominatus eſt Iupiter,ad Alcmenã
Danaamq́ perueniens, rationem hanc demon-
ſtrauit.[e]Qui & Adraſti parenti Talao,Lynceó- 7
que mentium fructum recto concinnauit modo.

EPODOS, COLON XII.

Sed & bellum Amphitruonis aluit Iupiter,ac 8
fortuna pręſtantiſsimus illius generi adſcitus eſt
quũ ferreis armis Teleboas oppugnaret.[f]Tum
enim facie adſimilatus Amphitruoni Iupiter, im
mortaliũ rex aulam ingreſſus eſt, intrepidum ſe-
men adferẽs, Herculis puta.[g]Cuius per Olym- 9
pum uxor Hebe prope matrem ſuam[h]Telian,
pulcherrima deûm incedit.

a ❨ Diomedem.) *Laudat iam Argos ab indigenis dijs: ex heroibus enim Argiuis aliquot in deorum numerũ adſciti ſunt, ut Diomedes & Amphiaraus. Diomedes igitur Tydei filius ducta Hermione in uxorem, unà cum Caſtore & Polluce in deorum catalogum & naturam relatus eſt, tali quidem origine. In Thebano bello Melanippus Thebanus heros Tydea ſauciauit: quare excandeſcens ira Tydeus rogauit Amphiaraum, ut ſibi caput Melanippi adferret. Allato ergo capite non ſaturauit ſtomachum ſuum tanto ſpectro, ſed carnes etiam eius capitis exedit. Mineruа uulnerato Tydeo immortalitatem impertijt: ſed quum animaduerteret ſe ob carnium illarum eſum non poſſe eo dono frui, Mineruam rogauit Tydeus, ut eam immortalitatem filio ſuo Diomedi cõmunicaret. Hunc ergo ad modum Diomedes ex homine in diuinam eſt tranſmutatus naturam. Hæc Ibycus, Polemon & Euripides in Meleagro de Diomede memorant. Colitur numinis loco apud Argyrippos, Metapontios & Thurios.*

b ❨ Thebana tellus.) *Argiuos ab Amphiarai uatis immortalitate commendat. Amphiaraus enim ut immortalis fieret, in Thebano bello terra unà cum curru ſuo receptus & abſorptus eſt, quum ipſa primum terra Iouis fulmine diſſecta & aperta eſſet: quo de in præcedenti ode ſatis etiam multa prædicta.*

c ❨ Belli nubem.) *Metaphora eſt. Qui Amphiaraus nubis inſtar, magna manu ex Argo Thebas profectus eſt. Vel accuſatiuus per ablatiuum reddi*

poteſt: Belli nube, hoc eſt, in ipſo denſo prælij conflictu. d ¶ *Et pulchre comatis.)* *Argiũs hic ab heroidibus etiam, nõ ſolum ab heroibus, effert: quemadmodũ ſuprà à dexteritate Hypermneſtræ, ab Alcmena Amphitruonis uxore, & Danaë Acriſij filia, quibus cum rem habuit, Argiuis matronis. Vt uero in aureum ſeſe imbrem permutarit accedens Danaën, ſuprà etiam ex Horatio indicatũ. Extat ea etiam in Metamorphoſi Ouidiana fabula, & apud Iſocratem in Encomio Helenæ. Vt uero ſeſe Amphitruoni adſimilarit Alcmenam ingrauidans, facete in Amphitruone Plautina luſum eſt: cuius rei & Iſocrates in Encomio Helenæ meminit.* e ¶ *Qui & Adraſti parenti Talao & Lynceo.)* *Talaum & Lynceum prudentes fecit principes Iupiter. De Talao in oda præcedenti nonnihil dictum. Lynceus item Argiuus rex ad maiores Perſei ratione matris pertinens, ut Scholia: ut Pauſanias, referente Eraſmo in adagio, Lynceo perſpicacior, Danai ſucceſſor.* f ¶ *Tum enim facie Amphitruoni.)* *Quum Iupiter cum Alcmena concumberet, nox ea aliarum trium noctium longitudinem adepta eſt. Vnde Hercules trinoctio illo conceptus, dicitur apud Lucianum ἐν ἐνυπνίῳ τριέσπερος. Ex Ioue Herculem, ex Amphitruone inſequenti nocte Iphiclẽ Alcmena peperit.* g ¶ *Cuius per Olympũ uxor.)* *Digreditur ad immortalitatem Herculis. Hebe, inquit, filia Teléæ, id eſt Iunonis, uxor eſt Herculis.* h ¶ *Telian.)* *Hebe filia Teliæ. Pubertas filia eſt perfectionis. Perfectio generat pubertatem apud ſuperos. Hoc eſt, qui ſempiterna felicitate fruuntur, pubertatem habent: id eſt, ſemper uigent & florent immarceſsibili ætate. Teliam autem ipſam Iunonem uocat. Aeſchylus ἐπιθετικῶς Iouis ſororem & coniugem τελείαν ſalutat, inquiens, ἥρα τελεία ζηνὸς εὐναία δάμαρ. Iuno Telia, hoc eſt, perfecta Iouis genialis coniux. Nuptiæ humanæ uitæ & ſocietatis perfectionem apparant.*

STROPHE II. COLON XI.

[a]Proinde antea me ſermo defecerit, quàm omnia præclara enarrauero, quæ Argiuũ delubrum tenet. » [b]Cæterum excedere modum in rebus, graue eſt hominibus. » [c]Attamen excita lyram, luctarumq́ curam accipe. [d]Certamẽ enim æreum, populum ad litandum Iunoni hortatur, ad præmiorumq́ iudicium, ubi Vliæ filius Thiæus uictoria inſignis, [e]bina uice [f]fortunatorum laborum obliuionem nactus eſt.

ANTIST.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Obtinuit item [g] græcum quondam in Pythone exercitum fortuna concomitatus: & Iſthmici & Nemei certaminis uictor, [h] coronam Muſis, unde hymnorum occaſionem ſumant, dedit. Ter in [i] ponti quidem portis bonam ſortem adſequutus, ter item in uenerandis campis [k] in Adraſteis paſcuis. *Iteratio.*

a ℂ *Proinde antea me ſermo.) Inſignia Argiuorum facinora uoto & ab impoßibili claudit.* *b* ℂ *Cæterum excedere modum.) Rationem concluſionis reddit.* *c* ℂ *Attamen ſonorã excita lyram.) Ad ipſum uictorem Thiæum nunc citharam dirigit. Non ſic, inquit, ab Argiuis mihi maioribus diſcedendum, ut nõ poſteriores etiam recorder, quorũ de numero hic eſt Thiæus.*

d ℂ *Certamen enim æreum.) Iunoni ſacrum certamen in Argo agitur, Hecatombæa, nomen habens à centum bubus: in ea enim panegyri centum bubus Iunoni litabant. ἡραῖα dicebantur etiam hi ludi, quod perinde ſonat ac ſi dicas Iunonia. In hiſce ludis Thiæus lucta uictoriam obtinuit. Aereum certamen dicit, uel metaphoricôs pro forti, uel quod ærea arma, uictoriæ præmium erant.* *è* ℂ *Bina uice.) Bis uictoriã in Hecatombæis retulit. Periphraſis enim uictoriæ eſt, à fructu. Victoriæ enim dulcedo efficit, ut laborum ante uictoriam toleratorum obliuiſcamur.* *f* ℂ *Fortunatorum laborum.) Græce eſt εὐφόρων, hoc eſt, facilium. Victoria enim parta, labores qui præceſſere, & faciles & iucundi ſunt, Legitur & εὐφρόνων, hoc eſt, iucundorum. Dulceſcunt enim poſt obtentam palmam labores.* *g* ℂ *Græcum in Pythone exercitum.) Id eſt, antagoniſtas Pythij certaminis: à Pythia uictoria eum prædicans.* *h* ℂ *Coronam.) Pythiam & Nemeam. Muſis dedit occaſionem, ut Pythiam & Nemeam eius uictoriam celebrarent. ἀρόσαι colere: ut ſuprà poëtas Pieridum nominauit ἀροτὰς, id eſt, cultores.*

i ℂ *Ponti portis.) Repetit quod dixit, & clarius exponit. Ponti portæ, eſt periphraſis Iſthmiorum.* *k* ℂ *In Adraſtæis paſcuis.) Periphraſis Nemeorum. Ter uictoria potitus eſt in Nemeis, quæ ſunt à ſeptem apud Thebas inſtituta, quorum Adraſtus unus eſt.*

[a] Iupiter pater, quæ mente quidem expetit, ore conticet. [b] Omnis autem operũ finis & conſum-

„ matio in te eſt, [c]neq; ignauo corde adferens au„ daciam à te gratiam petit.

EPODOS, COLON XII.

[d]Cognita Deo cano, [e]& ei qui circa ſummorū certaminum cacumina inuigilat. Supremum autem Piſa Herculis [f]inſtitutum habet. Suaues certe uoces dilucidè [g]in feſtiuitatibus Athenienſium bina ipſum uice [h]per interualla laudauere. [i]Terra uero igni aduſta, [k]fructus oliuę ad Iunonis magnanimum populum acceſsit in uariegatis uaſorum ſeptis.

a ℭ *Iupiter pater.) Apoſtrophe ad Iouem, qua & Vliæ filium Thiæum Olympiam etiam uictoriam optare dicit, non ſine labore quidem, quum citra laborem ea conſtare non poßit. Attamen adeò uerecundus eſt, ut non audeat palàm eam à te uictoriam poſtulare.* *b* ℭ *Omnis autem operum.) Eſt gnome, qua uictoriam in Iouis nutu conſiſtere uerè dicit.* *c* ℭ *Neq; ignauo corde.) Et animo & corpore robuſtus tuum implorat auxilium, ut circulum Græciæ ludorū abſoluat, per te Olympia etiam uictoria accepta.* *d* ℭ *Cognita Deo cano.) Suſpicionem falſi præoccupat. Iupiter Olympiorū præſes me uera dicere nouit.* *e* ℭ *χ᾽ ὅστις pro καὶ ὅστις.) Ad Thiæum refertur melius. Hoc eſt, & Ioui cognita cano, & ei non inexplorata, qui certat ſumma certaminum culmina conſcendere, hoc eſt, Olympiam uictoriam obtinere.*

f ℭ *τεθμόν.) Doricum eſt, pro θεσμόν. Hercules enim Olympiaca inſtituit, ut in Olympiacorū origine ſubindicatum.* *g* ℭ *In feſtiuitatibus Athenienſium.) Id eſt, Panathenæis, quibus nomen eſt ab omnium Athenienſium uel Atticorum ſolenni cōuentu: unde etiam Iſocratico Panathenaico nomen eſt inditum.* *h* ℭ *ἀμβολάδαν.) Hoc eſt, non uno tempore, ſed per interualla. παρὰ τὴν ἀναβολήν, hoc eſt, à dilatione, uel procraſtinatione, uel reiectione.* *i* ℭ *Terra uero igni aduſta.) Quid præmij ex uictoria Panathenæorum retulerit, hydriam, aqualem, uel urceum oleo plenū. Primum hic eſt ἀσύνδετον, dum ait: Terra uero igni aduſta, fructus oliuæ, pro, & fructus oliuæ. Deinde, Terram igni uſtam, ipſum urceum, qui igni conſolidatur & induratur, dicit. Vas enim fictile primum ex luto fingitur, deinde igni conſolideſcit. Vel pro æreo uaſe accipit: æs enim primum è terrea materia*

ria conflatur, deinde ex ære uaſa funduntur. k ☾ *Fructus oliuæ.*) *Eſt ipſum oleum. Dabatur aũt præmij loco uictori Panathenaico, uas æreũ, oleo refertũ: quod Minerua olei inuentrix fuerit. Nec ulli niſi uictori ex Attica oleum euehere licebat: quod uas pulchre pictura, ut par erat, exornatum conſpiciebatur. Summa, Thiæus Panathenæorum uictor, uas oleo oliuarum refertum Athenis Argum pertulit.*

STROPHE III. COLON XI.

[a]Sequitur autem Thiæ, ab auunculis maternis celebre genus ueſtrum gloria certamina decens, unà cum Gratijs & Tyndaridis frequenter. [b]Atqui dignus ego iudicari queã, Thraſycli Antiæq; cognatus exiſtens, in Argo, [c]non occultare oculorum lumen. [d]Quot enim uictorijs diues illa urbs Prœti floruit? [e]Corinthiacis iugis & [f]Cleonæos apud uiros quater uictoria conſpicua fuit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

[g]Sicyone uero argenteis phialis uino aptis honorati receſſerunt Argos. [h]E Pellene induti tergum molli purpura redierunt Argos. [i]Verum æris indicare multitudinem uires meas excedit: maiore enim ocio indigeret, enumerare quantũ æris [k]Clitor, Tegea, Achæorumq; excelſæ urbes, quantum deniq; [l]Lycæũ, prope Iouis aram contulerint, ubi tum manuum tum pedum robore [m]uicerunt.

a ☾ *Sequitur autem Thiæ.*) *A matris maioribus.* μήτρωες *& matris fratres & maiores ſignificat. Genus tuum, inquit, ô Thiæa clarum eſt, matris nomine, cuius cognati Antias & Thraſycles nonnihil ad Caſtoris & Pollucis ſtirpem pertinent, quemadmodum ſubiungit.* b ☾ *Atqui dignus ego.*) *Hæc poëta in perſona Thiææ dicit per proſopopœiam, uel* μίμησιν.

c ☾ *Non occultare oculorũ lumen.*) *Quum uictoriam, inquit, ego Thiæas obtinuerim in Argo, meorum oculorum fulgorem non occultauero: id eſt,*

non defigam in terram oculos ceu deuictus, ſed libere circumſpiciã, uictoris inſtar. Solent enim ſontes & rei & noxij & deuicti, pudore ſuffuſi, & caput & oculos iñ terram declinare, non libere circumſpicere auſi. d ❨ Quot enim uictorijs diues.) Ad Argi laudem redit, ipſum à Thiæi maiorum uictoria extollens. Vrbem Prœti hic Argos appellat, quam principio huius odæ Danai ciuitatem nominauit. Prœtus enim Abantis Argiuorum regis filius, patri in regno ſucceßit. e ❨ Corinthiacis ſeceßibus.) Hoc eſt, Iſthmijs ludis uicerunt Thiæi maiores. f ❨ Cleonæos apud uiros.) Hoc eſt, in Nemeis ludis. Cleonæ enim, ut Plinius refert lib. 6. cap. 6. & Clitorium Nemeam regionem includunt. A Cleonis, leo Cleonæus, ab Hercule apud Molorchum paſtorem hoſpitem agente, interfectus dicitur. Atq; ipſas Cleonas pro Nemeis hic ludis accipit. g ❨ Sicyone.) Vt in Pythijs Sicyonijs argenteæ phialæ niceterij loco ſint datæ, quum è præcedenti ode planum ſit, nõ eſt neceſſum eadem hic repetere. h ❨ E Pellene.) Ciuitas Achaiæ eſt Pellene, ut Stephanus & Plinius lib. 4. cap. 6. memorãt. Aguntur aũt Pellenæ Dija, à Ioue nomen gerentia feſta, uel Theoxenia. Certaminũ quæ illic agebantur præmiũ erat chlamys uel chlæna, ueſtis qua hybernum frigus arcetur, ut in Olympijs etiam traditum. i ❨ Verum æris.) Aeris, hoc eſt, æreorũ præmiorum uel armorum ex ære factorum. In pleriſq; nanq; certaminibus lebetes, & ærea ſcuta dabantur, uictoriæ merces. k ❨ Clitor & Tegea.) Vrbes ſunt Argolicæ. Tegeam Stephanus in Arcadia recenſet. l ❨ Lycæum.) Lycæum Arcadiæ montem Plinius lib. 4. cap. 6. tradit, in quo Iouis ſit delubrũ. Stephanus Lycæã urbem Arcadiæ ex Theopompo refert: fortaſſe hanc ipſam Pindarus intelligit: etſi genere uarient. Theopompus enim τὴν λυκαίαν, Pindarus τὸ λύκαιον habet. Fieri poteſt quod proxime Lycæum montem eiuſdem nominis urbs λυκαία habitata ſit. Enimuero quid attinet hic multa coniecturare? m ❨ Vicerunt.) Manuum robore, periphraſis eſt pugilatus. Pedum robore eſt periphraſis curſus. Manuum robore & pedum, ipſum & pancratium intelligi poteſt.

EPODOS, COLON XII.

[a]At Caſtore cum fratre ſuo Polluce ad hoſpitium diuertente, apud cognatũ tuum Pamphaën, [b]non mirum eſt ueſtro generi inſitum & agnatũ eſſe, ut bonos Athletas proferat, [c]poſtquam latè patentis Lacedæmonis moderatores certaminũ

ſortem

ſortem ac lætitiã cum Mercurio & Hercule ad-miniſtrant: [d]Siquidem ij ualde bonos uiros cu-rant, ac fida deûm ſoboles exiſtunt.

a ¶ *At Caſtore cum fratre ſuo Polluce.) A cognato uel maiorũ uno Pamphaë effert Thiæum: cõmemorans tanta iuſtitia & pietate Pamphaën prædi-tum fuiſſe, ut Tyndaridæ ad eum diuerterint, nempe quando alternis iam in cœlis, iam apud homines agunt. Tum enim diuerterunt ad Pamphaën, ad genus Thiæi pertinentem, quando immortales illi fratres Caſtor & Pollux in terris agunt. Quomodo uero alternis aliàs in cœlo, aliàs in terra, uel ſub terra agant, & Homerus indicat, dum inquit:*

ἄλλοτε μὲν ζώουσ᾽ ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε

τεθνᾶσιν, τιμὴν δὲ λελόγχασι ἶσα θεοῖσι. *& Pindarus hoc loci ſubijcit. Porrò in tertia Olympiorum ode Caſtor & Pollux amantes hoſpitum prædicantur: ac in panegyri Theoxeniorum dij hoſpitio & expectabantur & ſuſcipiebantur. Fieri ergo poteſt, quod & hoc loci Pindarus à Pamphaë in Theoxenijs Tyndaridas hoſpitio ſuſceptos putet. Magnam autem eius hominis & pietatem & religionem eſſe operæpreciũ fuerit, ad quem dij diuertant. In ſacra Bibliorum hiſtoria (quur enim & eius hic nõ liceat meminiſſe) Abraham & Lot & angelos & Deum exceperunt in domum ſuam, id quod & ad Hebræos Epiſtola teſtatur, 11. cap. Illi diui patriarchæ uerè Theoxenia celebrarunt: quorum reſpectu Argiuorum Theoxenia à Tyndaridis inſtituta, ſomnium ſunt & umbræ ſomnium. Chriſtiani Theoxenia agunt quoties* καὶ τὸν λόγον θεοῦ τῇ καρδίᾳ ἑαυτῶν ἐγκλείζουσι, καὶ τῇ τοῦ κυρίου τραπέζῃ χρῶνται. *Verum hæc aliò pertinent.* *b* ¶ *Non mirum eſt ueſtro.) Quia Pamphaës hoſpitio excepit Tyndaridas, ideo eorum beneficio, ueſtro Thiææ, inquit, generi uictoria certaminum confertur.* *c* ¶ *Poſtquam latè patentis.) Tyndaridæ diſpenſant lætitiam & conuiuia, quæ uictores concernunt, unà cum Mercurio & Hercule. Sunt enim illi certaminũ in Argo diſpenſatores, uel præſides Hecatombæorum. Hinc paulò ante dixit: Sequitur autem Thiææ ab auunculis maternis celebre genus ueſtrum gloria certamina decens cum Gratijs & Tyndaridis frequenter. hoc eſt, Caſtoris & Pollucis & Gratiarum beneficio.* *d* ¶ *Siquidem ij probos uiros ualde curant.) Amorum ſynceritate Thiæi maiores extollens, bonos uiros Tyndaridis curæ eſſe dicit, ac pariter fidem & amicitiam illorum ad memoriam reuocat. Fratres illi gemini, ut erga ſeſe ipſi fideles extiterunt, ſic erga ſuos cultores nihil non beneficiorum conferre ſolent. Sic & uobis ô Thiææ cõmodant.*

STROPHE IIII. COLON XI.

[a]Permutantes enim alternis diem quidem alteram charo patri Ioui tribuũt, alteram uero ſub occultis terræ locis [b]in Therapnes cõcauitatibus eandem ſubeunt mortem: [c]poſtquã hanc uiuendi rationem Caſtore in bello pereunte, Pollux eligere maluit, quàm ſolus deus eſſe, & in cœlo ſine fratre agere. [d]Hunc enim Idas boues ſurripientẽ conſpiciens, æreæ haſtæ acumine ſauciauit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

[e]A Taygeto [f]pede radians [g]Lynceus in ſtipite quercus ſedentes conſpexit. Siquidem omnium hominum longe acutiſsimi uiſus erat Lynceus. Deinde ſubitò, celeri curſu ad eos geminos fratres peruenerunt, & ingens repente opus perfecerunt, grauiaq́ manibus perpeſsi ſunt à Dioſcuris [h]Apheretidæ. Mox enim proſtrato Caſtore Ledæ filius adfuit, perſequens Apherei natos: at illi prope patris ſui tumulum reſtiterunt.

EPODOS, COLON XII.

Vnde arreptam [i]Ditis ſtatuam, politam nempe petram, Pollucis in pectus iniecerunt: cæterũ neq́ cõtundere, neq́ cohibere ipſum potuerũt. [k]Excandefactus igitur celeri iaculo, in Lyncei latera ferrum traiecit. [l]Iupiter deinde in Idam igniferum fumidumq́ deiecit fulmen, ſicq́ unà exure-
» bantur & interibant ambo. [m]Adeò difficile eſt,
» fortioribus repugnare uelle.

STROPHE V. COLON XI.

Ilicet ad fratris uiolentiam reuerſus Tyndari-

des, nondum planè mortuũ, ſed adhuc anxie reſpirationibus rigentem reperit. Calentibus itaq; lachrymis profuſis, & gemitu facto repente clamauit: [n]Iupiter pater, ecquis tantorum luctuum finis erit? Et mihi cum hoc infligas mortẽ ô rex.
» Orbato enim amicis uiro omnis abit honor. Iam
» & pauci mortaliũ in adflictione fideles ĩueniunt,

Id eſt, reſpirantem & palpitantẽ.

ANTISTROPHE, COLON XI.

» Qui laborem & curam amici ſuſcipiant, aut le
» uaſsint. Sic dixit. At Iupiter ſic orſus contrà, id uerbi proloquutus eſt: [o]Tu quidem mihi filius es, illum uero deinde Tyndarus heros matri tuæ appropinquans, maritus ipſe, mortale ſemen ſtillauit. Sed age tamen, horum tibi optionem do: Siue mortem fugiens, iuuiſamq; ſenectam, in Olympo malis agere, unà cum Minerua, cruentoq; Marte,

EPODOS, COLON XII.

Eſt harum tibi rerum ſors. Sin circa fratrem pugnando, in omnibus tuis cum eo æque diuidere cogites, partim quidem ſub terra deliteſcens ſpiraueris, partim uero in aureis cœli ædibus. Hæc ubi fatus eſſet Iupiter, non duplex animo conſilium Pollux uolutauit, [p]reſoluit ſtatim oculum, dehinc uocem reduxit armati adeoq; fortis Caſtoris.

a ¶ *Permutantes enim alternis.)* *Ad Caſtoris & Pollucis fata digreditur, mutuã illorum fidem & amicitiam exponens. Hác enim ratione diſtributã inter ipſos immortalitatem, ut altera die apud ſuperos, alterá apud mortales in terris agant: iuxta Pindari ſententiam.* *b* ¶ *In Therapnes.)* *Therapne*

Laconicæ oppidum, cuius & ſuprâ in Olympijs facta mentio, & alijs paſſim Pindaricis, & Encomio Helenæ apud Iſocratem, ubi Caſtor & Pollux & Helena in lucem ſunt progeniti. Sunt qui pro Lacedæmone accipiant: de qua ſatis in tertia Olympiorum ode. c ❨ *Poſtquam hanc uiuendi.*) *Modum hiſtorica narratione ſubiungit, quo Caſtor & Pollux alterna uita & morte potiantur: uel, alternis diebus & in celo & terra agant.* d ❨ *Hunc enim Idas.*) *Hiſtoria de Caſtoris interitu plana eſt apud Pindarū, ut ob abactos ſurreptosq; boues interierit. Scholia uero hunc ad modum Tyndaridarum fata tradunt. Lynceus & Idas Apherei filij, Leucippi filias Phœben & Elairam in uxorem ambierunt: ad horum nuptias inuitati Caſtor & Pollux, ſponſas illas abreptas abduxerunt. Hinc exorto nuptiarum cauſa prælio, Caſtor occiditur. Deinde Pollux utrunq; fratrem, Iouis patris fulmine adiutus, interemit.*

e ❨ *A Taygeto.*) *Mons eſt Laconicæ Taygetum. Stephanus.*

f ❨ *Pede radians.*) *Propter uelocitatem, pede fulgentem Lyncea appellat, metaphoricôs.* g ❨ *Lynceus.*) *Hic Lynceus eſt de quo prouerbiū, Lynceo perſpicacior.* h ❨ *Apheretidæ.*) ἀφαρητίδαι, *patronymicum ab* ἀφαρεύς. *Idas & Lynceus Apherei filij.* i ❨ *Ditis ſtatuam.*) *Ditis ſtatuam, lapideam columnam appellat, quod uita defunctis erigatur, qui in Ditis regia recubāt: id eſt, qui mortui ſunt. Euulſam ergo ſtatuā à monumento patris ſui Apherei, in Pollucem proiecerunt.* k ❨ *Excandefactus.*) *Lynceus ferro Pollucis traiectus.* l ❨ *Iupiter uero in Idam.*) *Idas fulmine Iouis ictus, perijt ob interfectum Caſtorem.* m ❨ *Adeò difficile eſt.*) ἐπιφώνημα, *gnomen incluſam habens & prouerbiū. Apheretidæ ſeſe præſtantioribus congreſſi interierunt.* n ❨ *Iupiter pater.*) *Precatio ad Iouem Pollucis.* o ❨ *Tu mihi quidem filius.*) *Iupiter optionem dat Polluci, ut uel ſolus immortalis ſit, uel immortalitatem ſuam cum fratre Caſtore æque partiatur.* p ❨ *Reſoluit oculum.*) *Iupiter oculos Caſtoris clauſos morte reſoluit, & ad uitam reſtituit.*

ARISTAGORAE PRAESIDI TENEDIO, FILIO ARCESILAE, ODE XI.

STROPHE I. COLON VI.

O [a] Veſta Rheæ filia, Iouis altiſsimi, eiusq; germanæ dominatione & regno æqualis Iunonis, ſoror, [b] quæ Curiam inhabitas, benigne quæſo tuum

ad tha-

ad thalamum Ariſtagoram ſuſcipe,[c]illiusq́ prope ſplendidum ſceptrum à cōſilijs benigne complectere, [d]qui te uenerantes iuſte adminiſtrando conſeruant Tenedon,

ANTISTROPHE, COLON VI.

[e]Sæpenumero quidem libaminibus atq́ ſacrificijs [f]primam dearum colentes. Ipſis quidem cithara & carmen perſonat,[g]hoſpitalisq́ Iouis exercetur ius in æternis eorū menſis.[h] Quare cum laude & gloria duodecim menſium interuallum læto corde perage.

ENARRATIO.

Primum inſcriptio explicanda breuiter. Inſcripta eſt hæc ode Prytáni Tenedio, hoc eſt, gubernatori, uel adminiſtratori Tenedi inſulæ. Scholia alteram Tenedon Troiæ eſſe tradunt, de qua & latinus Poëta:

Eſt in conſpectu Tenedos notiſſima fama

Inſula diues opum. *Alteram Lybiæ. Stephanus unam eſſe Sporadum teſtatur, à Tenno & Amphithea uel Hemithea Cycni liberis, ceu τέννου ἕδος, hoc eſt Tenni ſedem: ex Hecatæo id referens. Hæc antea dicta eſt λευκόφρυς. Eſt & altera Tenedos apud Lyciam: uel, ut Apollodorus, in Pamphylia eſt. A Tenedo prouerbia ſunt, Tenedius tibicen, de mendaci teſte. Tibicinem enim Philonome ad Cycnum perduxit, qui teſtificaretur Tennē ipſam uoluiſſe comprimere. Et aliud adagium, Tenedia bipennis, de crudeli iudice & legislatore: à rege quodam Tenedio, qui quum legem ſanciuiſſet, ut in adulterio deprehenſus ſecuri percuteretur, in filio ſuo ἐπ' αὐτοφώρῳ comprenſo, eandem legem inuiolatam ſeruauit. Hæc ex Stephano. Verum de his adagionibus Eraſmus abunde diſputat. Tenedum aūt hic intelligit, quæ eſt in Leſbo. πρυτάνει. Quur Prytanen uocet, in ipſa enarratione primæ Strophes in dictione πρυτανεῖον planum fiet. Iam ad argumentum ſtylum uertamus.*

Ariſtagoram itaq; ab adminiſtratione ſua, à ſuorum item conſiliariorum iuſtitia, pietate & hoſpitalitate prædicat: deinde à parente Arceſilao, à lucta & pancratio, à maioribus Piſandro & Menalippo: ad liberalitatē tandem ipſum clanculum adhortans. Cæterum neq; hanc odam Didymus Nemeonicis adſcri- Argumentum.

bendam putat: quandoquidem id ex eo ſatis colligatur, quod iam gubernatorē laudet, qui tamē olim in adoleſcentia ſua, lucta & pancratio palmā obtinuerit: cuius eius uictoriæ & iam meminit, acclamans gubernanti hoc epinicio.

a (O Veſta Rheæ filia.) *Quia Ariſtagoras hic* πρυτάνης, *hoc eſt, gubernator & adminiſtrator* Tenedi *erat, ideo ad* ἔτυμον *uocis reſpiciens* Pindarus, *orditur à Veſta dea illa, quæ* τὸ πρυτανεῖον, *ſiue* τὴν ἑστίαν, *hoc eſt, focum incolit. Porrò apud* Athenienſes *quinquaginta ab unaquaq; tribu delecti uiri, qui, quæ à Senatu decreta eſſent, perſequebantur, dicebantur* πρυτάνεις, *ut* Arpocration *ex* Aeſchine *indicat. Hinc metaphorice ſimpliciter pro adminiſtratoribus, ut hoc in loco, uſurpantur* πρυτάνεις. *Hinc* πρυτανεῖον *multitudinis numero* Iſocrati *pecuniam ſignificat, quam & reus & actor depoſuerunt in iudicio: ut idem* Arpocration *teſtatur.* Pindaro *uero hic* τὸ πρυτανεῖον *domum illam ſenatoriam, uel ædes magnificas quas immoratur* πρυτάνης *ualet, more nominū in* εἶον, *quæ ferè locum ſonant & receptaculum alicuius rei, ut* ἰχθυοτροφεῖον, μουσεῖον, ὁρμεῖον, χορεῖον. *Quanquā Scholia* τὸ πρυτανεῖον *dici putent ueluti* πυρταμεῖον, *hoc eſt, ignis promptuarium. Vel mutatione* β *in* π, *ceu* βρυτανεῖον, παρὰ τὸ βρύειν, *quod eſt augeſcere ſeu creſcere uel florere, quod in* Prytaneo *focus & floreat & ſplendeat.* Græcis ἑστία *dicitur: hæc ut* Homerus *in hymno in* Dianam *canit, perpetua uirginitate conſpicua eſt, & deorum & hominū amplas domos inhabitat, ut idem* Homerus *in hymno* εἰς ἑστίαν *cōcinit, ubi &* Saturni *eam filiā nominat. Iam* Rhea Saturni *uxor eſt, ideo recte à* Pindaro *et* Rheæ *filia uocatur. Hæc à ueteribus numinis loco culta, & à* Romanis *in templum* Victoriæ *collocata, æterni ignis præſes fuit. Et quia Veſta ſemper uirginitate gaudet, ideo & uirgines ei conſecrarunt* Romani, *quas eo in Veſtæ miniſterio uirgines ſemper permanere neceſſum erat. Veſtales illæ puellæ dicebantur.* Ouidius *per Veſtam ignem intelligendum docet, dum ait:*

Nec tu aliud Veſtam quàm uiuam intellige flammam,
Nataq; de flamma corpora nulla uides.

Iure igitur uirgo eſt, quæ ſemina nulla remittit. Ipſa ἑστία *Latinis etiam Lar eſt & focus. Atqui dum æternus ignis firmamenti, Sol, Luna & ſtellæ hunc mundum ſemper ſuo iubare illuſtrent, fieri poteſt quod ueteres per* τὴν ἑστίαν *æternum Dei lumen, ſiue Solem, ſiue rectius ipſum Deum intellexerunt. Solet autem in deorum delubris & principum optimatiumq; pergamis focus eſſe lucidior, & ignis rutilantior: ideo non inſcite optimatem* Ariſtagorā *laudans, cuius focus minime eſt frigidus, quin potius rutilo Veſtæ igni renidet, à Veſta dea, ædes eius ſua benignitate claras reddente, principiū ducit. Schema*

eſt

eſt deeſis. Veſtam enim deam precatur Pindarus, ut ad ſuum thalamũ & ſuam ſedem Ariſtagoram ſuſcipiat. b ❨ *Quæ curiã inhabitas.*) *Prytanẽia, hoc eſt, magiſtratum, atq; ipſas magnificas ædes adminiſtratoris Ariſtagoræ curas & colis.* πρυτανεῖον *apud Ariſtophanem in Nebulis & Equitibus domus erat Athenis ſenatoria, in qua qui magno beneficio rempublicã affeciſſent, publicis ſumptibus alebantur.* (*der herren ſtub.*) *Pindarus metaphorice pro quacunq; ſplendida gubernatoris æde accipit.* c ❨ *Illiusq; à conſilijs*) *Rogat ut & Veſta nedum regnantem Ariſtagoram, ſed eius etiam conſultores, in ſuam curam recipiat.* d ❨ *Qui te uenerantes.*) *A pietate & religione prædicat cum Ariſtagoran, tum eius* συμφράδμονας. e ❨ *Sæpenumero quidem libaminibus.*) *Et hæc ad pietatem pertinent.* πολλὰ δὲ κνίσσα, *hoc eſt, ſæpe etiam pinguedine ſeu nidore, hoc eſt, ipſis ſacrificijs. Nidor enim eſt uictimæ & ſacrificij indicium. Ex conſequenti antecedens intelligitur.* f ❨ *Primam dearum.*) *Ipſam Veſtam, à qua hic ſumpſit exordium. Vel ideo primam, quod uictima & ſacrificijs gaudeat Veſta.*

g ❨ *Hoſpitalis Iouis ius exercetur.*) *Id eſt, hoſpitales ſunt. Iupiter hoſpitalis eſt, eo quod hoſpites & peregrinos curet, nolit eos iniuria affici, ſed amicè tractari.* h ❨ *Proinde cum laude & gloria.*) *Interuallum duodecim menſium, eſt* περίφρασις *anni. Hinc apparet magiſtratum & functionem Ariſtagoræ annuam fuiſſe. Eſtq;* εὐχή. *Optat enim ut feliciter in ſuo magiſtratu cum annum tranſigat.*

EPODOS, COLON IX.

[a]Præterea uirum illum Arceſilan parentem, admirandum illud corpus [b]cõgeneremq; Atre-
» miam beatifico. [c]Sin quis cum diuitijs, tum forma
» præſtiterit alijs, inq; certaminibus primas tenẽs
» uires ſuas demonſtrauerit, is & ſeſe mortalia cir-
» cunferre membra, & terrã ſe olim fatis ordinan-
» tibus ſubiturum meminerit.

STROPHE II. COLON VI.

Huiuſmodi bonos principes & magiſtratus, bonorum ciuium præconijs euehi conuenit, ac mellita, illorum gratia, fabrefactaq; carmina con

cinere. Verumenimuero [d]quũ è uicinis ſedecim eſſent colluctatores, ſolum Ariſtagoram, patriamq́ eius lucta & magnifico pancratio celebrẽ, ſplendidæ uictoriæ coronauerunt.

a ❨ *Prætereà uirum illum Arceſilan.)* *Parentem Ariſtagoræ Arceſilan uehit laudibus: uel à patre Ariſtagoram laudat.* *b* ❨ *Congenerem Atremiam.)* ἀτρεμίαντε σύγγονον, *hoc eſt, congenerem Atremiam. Eſt enim ambiguum, ut Scholia referunt, num* ἀτρεμίας *ſit fratris nomen, uel Atremia ſororis: uel an ſimpliciter* ἀτρεμία *pro* ἀφοβία, *hoc eſt, fortitudine accipiatur.* *c* ❨ *Quod ſi quis cum diuitijs.)* *Gnome eſt, qua eos & ſumma fœlicitate præditos adſeuerat, & ſuæ ſortis iuxtà admonet, ne maiora porrò quærant, ſimulac formam, diuitias, & palmam certaminum obtinuerint: quaseis ſententias ſuprà ſæpe protulit. Meminerint, inquit, diuites & potentes huius terræ, ſeſe homines, nõ deos eſſe: nec ob ſuam efferantur fortunam ſecundiorem, ſed ita ſe gerant, ut ſe mortales eſſe cogitent. Gnome eſt parænetica, cõmonefaciens uictorem, & gubernatorem Ariſtagoram, ne nimium fortuna ſua efferatur.* *d* ❨ *Quum è uicinis ſedecim.)* *Inter ſedecim antagoniſtas ſolum Ariſtagoram & lucta & pancratio uiciſſe, idq́; iuuenem, in uicinorum ludis, nõ in ſacris illis quatuor certaminibus, adſerit.*

ANTISTROPHE, COLON VI.

[a]Spes uero parentum ſegniores, pueri uires retinuerũt quo minus Pythone & Olympiæ certaminum periculum faceret. [b]Per ſanè ipſum iuſiurandum, ac meam exiſtimationẽ, circa [c]Caſtaliam ac [d]nemoroſum Saturnij montem ueniens, pulchrius profectò præ certantibus reliquis collegis redijſſet.

EPODOS, COLON IX.

Ad quinquennem panegyrin, Herculis nimirum inſtitutionẽ lætus ſe contuliſſet, comam purpureis ramis religatus. Cæterum [e]alium quidem
» mortalium mente carentes gloriationes ab hone-

ſtis

» ſtis deiecerunt. Alium uero de robore ſuo deſperantem à proprijs & præſentibus bonis aberrare fecit animus inaudax, ceu manu ab arduis rebus hominem retrahens.

a ℂ Spes uero parentum ſegniores.) Quî factum ſit, quod Pythijs & Olympijs ludis non ſit adſecutus palmam. Parentes, inquit, timidiores, ueriti ſunt, ne non obtineret uictoriam, hinc domi eum retinuerunt. Alioqui ſi ludos eos acceßiſſet, hauddubie uictoria conſpicuus in patriam ſuam fuiſſet reuerſus. Ideo etiam ſubijcit: b ℂ Per ſanè ipſum iuſiurandum.) Nihil certius eſt inquit, quàm eum prærepturũ cæteris fuiſſe palmam, modo parentes eum non eſſent remorati. c ℂ Caſtaliam.) Caſtalia fons Heliconis prope Pythonem uel etiam Delphos. περιφραστικῶς πύθια intelligit. d ℂ Nemoroſum Saturnij montem.) περίφρασις Olympiorum. Cumulus eſt & collis Saturno ſacer apud Olympiam. Nemoroſus collis, propter oleas, quas illic Hercules ab Hyperboreis aſportatas plantauit. e ℂ Alium quidem mortalium.) Sententia eſt, qua cum audaciam damnat, tum timiditatem uel puſillanimitatem. Audacia & uana gloriatio non eſt laudabilis: ea enim bona quæ ante pedes ſunt remouet, dum maiora quàm par eſt affectat. Puſillanimitas rurſum damnanda, quod ab arduis rebus fortem animum retrahat. Medium in omnibus rebus eſt optimum. Non audacem, non deſperabundum, ſed fortem eſſe conuenit. Peccarunt parentes tui Ariſtagora in altero extremorum, nempe in timiditate. Non ſatis fortes extiterunt, dum ad Olympiam & Pythonem ſunt ueriti mittere.

STROHPE III. COLON VI.

[a]Conijcere ualde facile tũ erat Piſandri quondam à Sparta ſanguinem eum eſſe. [b]Ab Amyclis ille perrexit cum Oreſte armatas Aeolenſium copias huc reducens. [c]Sed & iuxta Iſmeni fluenta Ariſtagoræ genus à Melanippo materno auo » pendere, coniecturare non erat difficile. [d]Anti» quæ ita uirtutes

ANTISTROPHE, COLON VI.

» Auferuntur, [e]robur hominũ, permutatæ gene

rationibus [f] Necꝫ deinceps nigra tellus in promptu fructum dedit, nec arbores ſingulis annorū reuolutionibus, bene olentem florem ferre diuitijs ſimilem uolunt niſi per alternationē. Eodem pacto mortales hominum uires ducit

EPODOS, COLON IX.

Fatum. [g] At ex Ioue homines finis manet: illum non prænoſcimus, non ob oculos ponimus, ſed faſtuoſi incedimus, multas res in animo noſtro uerſantes. Sed membra noſtra [h] impudenti ſpei alligata ſunt. Prudentiaćꝫ & remoti conſilij fluxus à nobis remoti ſunt. [k] Ergo lucri modum uenari opportunū ac decorum eſt. Amorū nanćꝫ, quos conſequi nequeas, uehementiores inſaniæ fuerint.

a ❨ *Conijcere ualde facile erat.*) *Ex uirtute Ariſtagoræ facile cognoſci poterat, eum Piſandri nepotem eſſe, uel à Piſandro genus ducere, à forti nimirum principe.* *b* ❨ *Ab Amyclis.*) *Qualis Piſander fuerit, & quid geſſerit, paucis oſtendit. Piſander, inquit, Amyclæus uel Spartiates cum Oreſte ex Lacedæmone in Aeoliā migrauit, ibiq́; Tenedon Leſbi urbem incoluit, ex qua oriundus eſt Ariſtagoras. Hinc ergo colligitur, Tenedon hanc Leſbi urbem uel etiam Aeoliæ eſſe. Vt uero Oreſtes in Aeoliam coloniam deduxerit, Hellanicus in primo Aeolicorum prodidit memoriæ, ut Scholia teſtantur.* *c* ❨ *Sed & iuxta Iſmeni.*) *Genus paternū ad Piſandrum Spartiatam, maternum ad Melanippum Thebanum refert. Iſmenus autem Bœotiæ fluuius eſt prope Thebas, ubi Adraſti copiæ cum Thebanis pugnantes corruerunt, ut in 9. Nemeorum ode ſubindicabamus. In eo prælio Melanippus aduerſus Tydea manū conſeruit, ubi adeò in eum excanduit ab ipſo uulneratus Tydeus, ut ab Adraſte interfecti cerebrum exorberet. Ea crudelitate permota Minerua, immortalitatē ei, qua donarat illum, ademit. Priſcum ergo Ariſtagoræ ſtemma eſt, à matre ad Melanippum illum Thebanū pertinens: quem pium etiam eſſe oportuit, quum Minerua eius cauſa immortalitate Tydea priuarit.* *d* ❨ *Antiquæ uirtutes.*) *ἐπιφώνημα eſt, quo patrum & maiorum uirtutes in poſteros atq; nepotes*

potes transfundi ait. e ℭ Robur hominum.) Appoſitio. Antiquæ uirtutes, quæ ſunt ipſa fortitudo & robur bellicum. f ℭ Neq; deinceps nigra tellus.) Probat exemplis, non ſemper, neq; ſimul bona proferri, neq; præclara geri poſſe. Nigra tellus ſolet eſſe pinguior & fertilior alterius coloris aruis: & interim tamen neq; illa ſemper optimas fruges producit, ſed omnia per alternationem & intermiſſam quietem, progenerantur copioſius. Itidem arborū fœtus ſeſe habet. Eundem ad modum fortitudo & reliquæ mortalium uirtutes, non in omnibus liberis & nepotibus eniteſcunt, ſed aliàs abſconduntur, aliàs caput denuò erigunt. Sic tametſi à Piſandro & Melanippo, uiris & ducibus uirtute claris, pauci rebus geſtis celebres effulſerint, auita tamen non eſt extincta planè uirtus: unus enim Ariſtagoras maiorum ſuorum inclyta ſtudia ad uitam reuocauit, & per ſeſe reſtituit. g ℭ Atqui ex Ioue homines finis manet.) Hortatur Ariſtagoram, ut non felicitatis ſuæ nomine efferatur, ſed cogitet ſeſe mortalem eſſe. h ℭ Impudenti ſpei.) Hoc eſt, nos plura ſemper nobis pollicemur, quàm poßimus conſequi. i ℭ Ergo lucri modum uenari.) παραίνεσις eſt, qua cōmonefacit adminiſtratorem Ariſtagoram. Ne quæras, inquit, plura uel maiora, qui in ea felicitate & dignitatis faſtigio conſtitutus es, propter ſedecim coronas, quas lucta & pancratio paßim in Græciæ certaminibus, (licet non periodicis, hoc eſt, ſacris & quatuor illis generalibus) adeptus es: iam beatus es, opulentus es, reipublicæ habenis moderaris: ne ampliora deſideres, ſed his cōtentus acquieſce, & effice, ut uirtutes tuæ per poëtas & Lyricos decantentur, tum plus gloriæ nanciſcêris, quàm opum accumulatione: clanculum, ut in argumento monui, ad liberalitatem eum inuitans.

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN PINDARI NEMEA FINIS.

HERODOTO THEBANO, ODE I.

STROPHE I. COLON VII.

[a]MATER mea, [b]aureo ſcuto inſignis Thebe, [c]opus tuum omni negocio præſtantius iudicabo. [d]Ne mihi obſecro iraſcat aſpera Delos, [e]in qua nunc compoſui quiddam bonis inclytisq́ parentibus amabiliſsimũ. [f]Cede Apollonias paululum: [g]utrarunq́ enim gratiarum, fortunantibus dijs, copulabo ſummam.

ANTISTROPHE, COLON VII.

[h]Et intonſam ferentẽ comam Phœbum [i]hymnis celebrans, in circunflua [k]Ceo [l]cum inſulanis, [m]& mari ſeptam Iſthmi eminentiam: [n]poſtquam ſex coronas Cadmi exercitui, è certaminibus tribuit, pulchram, uictoriæ cauſa, gloriam patriæ.

ENARRATIO.

Iſthmia ludi ſunt, ad circulum quatuor Græciæ celeberrimorum ſpectaculorum pertinentes: nomen habentes ab Iſthmo, anguſtia illa inter Aegeum & Ionium mare, non longe à Corintho. A Corinthi Iſthmo Neptunus Iſthmius dicitur, autore Stephano: & Iſthmia uictoria, à ludis Iſthmijs. Nam in Iſthmo Neptuni delubrũ eſt quinquennalibus ludis inclytum, ut Plinius lib. 4. cap. 5. tradit. Ab Iſthmo παρισθμια etiam deducuntur, quas Medici naturæ antiſtites tonſillas uocant. Ab Iſthmijs ludis uerbum, quod adagioni locum dedit, ἰσθμιάζειν deducitur, quo non optime ualentem uitam ducere ſignificant Græci: quod Iſthmiorum ludorum tempus eſſet ἐπίνοσον, morbidum & peſtilens, ob confluentem Græcorũ multitudinem, ut Heſychius etiam teſtatur. Vt ergo Iſthmia, ludi illi, ab Iſthmo Corinthi dicãtur, paucis indicatũ eſt. Iam quomodo & quur cœperint, breuiter iuxtà ſubnectendum. Quum Athamas Aeoli filius

lius

lius Nephele uxore priore defuncta, Ino Cadmi filiam duxiſſet, ex qua Learchum & Melicertē liberos ſuſtulerat, uerſus ex ira Iunonis in rabiem (ut Scho lia Pindarica, & Ouid. in 4. Metamorph. adfirmant) Learchum filium ſuum occidit: hinc & uxor inſequentem furibundum maritū fugiens, cum infante ſuo Melicerta ex petra Moluride in ſubiectum pelagus ſe præcipitem dedit. Neptunus utrunq; miſeratus, Ino in marinam deam, indito Leucotheæ nomine: Melicertem uero in deum, Palæmonis impoſita nomenclatura, permutauit. Furoris Athamantis non Iunonem, ſed ipſos deos omneis cauſam fuiſſe Scholia in Argonautica Apollonij indicant. Quin etiam in adagio, Inûs dolores, Eraſmus recitat. Athamas Aeoli filius primū uxorem habuit Nephelen, quæ illi Hellen & Phrixum peperit: hac defuncta Ino Cadmi filiam duxit: hæc ut nouerca inſidias ſtruens Hellæ & Phryxo, perſuaſit mulieribus, ut ſemina, priuſquā terræ mandarentur, igni adurerent ac torrerent: quo facto, eo anno nihil frumenti terra dedit. Athamas rex legatos Delphos mittit ſcitatum cauſam. Hic Ino legatos corrumpens euicit apud eos, ut reuerſi dicerent, Apollinem poſcere ad uictimā Hellen & Phryxū. Reuerſi igitur legati, referunt Athamanti, Apollinē hoc reſpondere, terram non daturam fruges, niſi liberi eius ex priore coniuge immolentur dijs. Athamas rem ita ſeriò ſeſe habere ratus, adornat aram, Hellen & Phrixum uictimæ deſtinat. Dij uero miſerti liberorum Athamantis, aureo ariete eos per aëra abducunt. Helle cum ſeſe non tutò in dorſo arietis teneret, in mare decidit, quod ab ea dicitur Helleſpontus. Phryxus in Colchum delatus eſt. Vlciſcentes dij Inûs maleuolentiā, adegerunt in rabiem Athamanta, ita ut Learchum filium Inûs maiorem natu occideret rurſum, ipſamq; cum infante perſequeretur: quæ timore perculſa, ſeſe in mare cum infante Melicerte præcipitauit: ubi Ino in Leucotheam deam, quæ Latinis Albuna eſt uel Alba dea, Melicertes in Palæmonem tranſmutatus eſt. Nereides igitur quodam tempore chorum ducentes, Siſpyho Corinthiorum regi apparuerūt, iubentes ut in gratiam Melicertæ, ludos Iſthmios inſtitueret. Funebre igitur ſpectaculum in Melicertæ honorem Iſthmia fuerunt primū. Intermiſſi ſunt hi ludi aliquandiu, propter pericula latronum, donec Theſeus ſublato Procruſte, eos redintegrarit. Corona uictoribus primum ex apio dabatur, quod eſſet terreſtris planta. Deinde uero ex pinu texebatur, propterea quod infrugifera, maris inſtar arbor ſit: quo ſignificabant uictorem præter gloriam & decus nihil expectare. Agebantur Iſthmia, ut in 6. Nemeorū ode planum fit, tertio quoque anno: ut uero Plinius, ſingulis luſtris. Ego uero hic Pindaro potius accedendum arbitror, ut qui de his certaminibus græcis, græcus ipſe certius alijs ſcripſerit. Trieterica enim taurorum uictima per Neptunium delubrum 6. Nemeorū ode periphra-

Iſthmiorum ludorū origo.

ſtacôs à Pindaro, ipſa Iſthmica nominãtur. Hæc de origine & inſtitutione Iſthmiorum. Herodotum Thebanum ab Iſthmia uictoria, à comparatione laudat. Confert enim eum Caſtori & Polluci. A patre Aſopodoro. Tandem precatur perorationis loco, ut dei benignitate poſthac Pythiorum & Olympiorum etiam uictoriam indipiſcatur. a ℂ Mater mea.) A patria uictoris orditur. Et quia Pindarus ipſe etiam Thebanus eſt, ideo Thebas matrem ſuam appellat, ut in qua ſit & genitus & educatus. b ℂ χρυσάσπιν.) Aureo ſcuto inſignem Thebas nominat, παρὰ τὸ χρύσον καὶ ἀσπίδα, per metonymian & ſynecdochen: hoc eſt, bellicoſam. Scholia arbitrantur hæc Pindarum ad ipſam heroidem Theben urbis tutelarem deam referre, à qua ſit urbi nomen inditum. Hanc uero filiam Aſopi fluminis & Meropes gnatæ Ladonis putant. c ℂ Opus tuum.) Proponit αὐξητικῶς. Te, inquit, à rebus tuis geſtis cunctis alijs urbibus celebriorem hoc epinicio demonſtrabo.

d ℂ Ne mihi obſecro iraſcatur aſpera Delos.) Copiam ſibi fieri uberius Thebas extollendi, à Delo petit. Quid ergo orat, ne ægreferat Delos? Cauſa eſt, quod Cij uel Coi rogarant Pindarum, ut pæanem Apollini Deliacum conſcriberet: quẽ dum pangit, Herodoti Thebani cum uictoria, tum ode ſuperuenit, quam primum etiam confecit, Ciorum & Deli hymnũ interim ſuſpendens & imperfectum relinquens. Rogat igitur, hoc ne ægreferat Delos, quod omiſſo Deliaco poẽmate, Thebas propter Herodotum Thebanum Delo præſtantiorẽ ſim conſtituturus. e ℂ ἐν ᾇ κέχυμαι τι, in qua compoſui.) In Delo, inquit, carmen pepigi, quod inclytis parentibus, hoc eſt, ciuibus Deli, ſit maxime placiturum. Parentes Deli, ciues & ſeniores, qui liberos propagant, adoleſcentumq́; ſuorum curam gerunt. f ℂ Cede.) ô Delos. Apolloniadem Delon uocat, hoc eſt, Apollini charam, eò quod in ea ſit Apollo genitus.

g ℂ Vtrarunq; enim gratiarum copulabo ſummam.) Hoc eſt, connectã finem & conſummationem duorum beneficiorum, uel officiorum, uel inſtitutorum. Id eſt, utraq; perficiam, & hymnum Cijs & Apollini dicatum, & oden hanc patriæ meæ atq; Herodoto Thebano deſtinatam: ſuo tamen utrunq; tempore. Atq; hunc locum ita intelligendum ſubſequenti mox Strophe declarat, dum inquit: h ℂ Et intonſam ferentem comam.) ἀκειροκόμαν Apollinem Lyricus appellat, quem Homerus ἀκερσεκόμην, eadem ſignificatione, παρὰ τὸ α στερητικὸν, & κείρω & κόμην. i ℂ Hymnis celebrans.) Chorus enim hymnos in Delo in Apollinem cõcinit. k ℂ Ceo.) Cij ſunt, qui Coi dicuntur. l ℂ Cum inſularibus.) Hoc eſt, ciuibus & Cijs & Delijs. m ℂ Et mari ſeptã.) Prima gratia & primũ inſtitutum eſt, celebrare Delium Apollinem. Altera eſt, euehere Iſthmia: ex quibus Herodotus

dotus patriam ſuam Thebas illuſtrauit. n ❨ Poſtquam ſex coronas.) *Quare Iſthmia euehere uelit, ἄπορον eſt. Sex coronas, quas uictoriæ cauſa retulerunt, Iſthmia dederunt. Variant hic in ſenario coronarũ autores. Alij ad Thebanos ſex uictores referunt: alij ad ſolum Herodotum: alij δὲ cum tenui ſpiritu legentes, ad ἅπασι uerbum copulant: & uerbum ἅπασι nõ ad Iſthmium, ſed ad Apollinem ludorum præſidem flectunt. Sunt qui ad Herodotum referant ſolum coronas, ſed eas ex uarijs ludis, non è ſola Iſthmo retuliſſe ſentiunt: atq; huius ſententiæ eſt Ariſtodemus Alexandrenſis. Thebis ergo Iolaia uel Heraclia, in Orchomeno Minyia, in Eubœa Baſilia, in Theſſalia Proteſilia, in Iſthmo nunc Iſthmia, & alia finitimorũ certamina, quæ hic prætererit, uicit. Sed hic quiſq; quod rectius uiſum fuerit ſentire poteſt. Verũ mea quidem ſententia, quemadmodum ex Pindari uerbis colligere datur, ad Iſthmon ſenarius coronarũ referendus eſt, nec ad ſolum Herodotum, ſed & alios etiam Thebanos uictores. Vnum enim Herodotum non poteſt Cadmi exercitum cõmode appellare, niſi per ſyllepſin & ſynecdochen totum pro parte accipiat: perinde ac mox Geryonæ canes, unum duntaxat canem appellat.*

[a]In qua & intrepidum Alcmena peperit

EPODOS, COLON XI.

Filium, [b]quem feroces olim Geryonæ horruerunt canes. [c]Ego uero Herodoto qui curru quadrijugo uicit, quiq; per ſeſe habenas gubernauit, hoc Encomij apparans, uel Caſtoris uel Iolai adiunxerim hymno, [d]illi enim heroũ aurigæ tum Lacedæmoni, tum Thebis præſtantiſsimi nati ſunt

STROPHE II. COLON VII.

Ac [e]in certaminibus, plurima ſunt præmia nacti, tripodibus, lebetibus, aureisq; phialis domũ ſuã exornarũt coronis, quæ uictoribus debent̃, redimiti. Clara uero illis uirtus & [f]nudis ſtadijs, & in ſcutis ſtrepentiũ armatorũ curſibus relucet.

ANTISTROPHE, COLON VII.

Quales nanq; erant, dum manibus haſtas tra-

ijcerent, ac lapideos diſcos iacularentur:[g]Nec tum enim quinquatriũ erat,[h]ſed quodlibet egregium opus ſua merces manebat. Siquidem frequentibus coronarũ ramis[i]iubas religabant. Id quod[k]prope Dirces fluenta &[l]Eurotę apparuit.

EPODOS, COLON XI.

[m]Iphiclis enim filius Spartanorum generi contribulis erat.[n]Tyndarides uero inter Achæos altam Therapnes ſedem incolit.

a ☾ *In qua & intrepidum.*) *Ad Herculem Thebis oriundum Iouis & Alcmenæ filium digreditur: patriã Herodoti Thebas ab inſigni heroë efferens.*

b ☾ *Quem feroces Geryonæ canes.*) *Scholia hic dicunt ſyllepſin tropũ eſſe, hoc eſt comprehenſionem, quam alij* συνεκδοχὴν *&* ἐναλλαγὴν *numeri dicunt. Pluralis enim eſt pro ſingulari. Vnũ enim Geryonæ canem fuiſſe, ut Heſiodus etiam teſtatur. Geryon ille rex Erythiæ inſulæ in Oceano triplicis formæ uixiſſe dicitur: quod ſibi ſimiles duos fratres habuerit, quibus cum unanimiter ſpiritum duxerit. Ouid. 9. Metamorph. Nec me paſtoris Iberi Forma triplex mouit. Huic armenta Hercules abduxit, ab Euryſtheo ſibi præceptum complens: ut eſt apud Iſocratem Encomio Helenæ. Sed quur Geryonæ hunc canes timuerunt? quia rex ille diues armenti fuit: unde ab Ouidio paſtor Iberus appellatur. Paſtores aũt canes pecoribus & armentis adhibere ſolent, propter arcendos lupos, urſos, feras & fures. Per metalepſin ergo accipiendum eſt, Canes Geryonæ timuerunt Herculem, dum armenta Geryonæ abduceret, nec auſi ſunt arcere Herculem: ac deinceps ipſe Geryon & ciues eius Herculem formidarunt.*

c ☾ *Ego uero Herodoto.*) *A uictoria Iſthmia, quam quadriga obtinuit, Herodotum prædicans, Caſtori & Iolao confert. Laudat item, quod non alienis, ſed ſuis manibus currum gubernarit:* ἡνίοχον, *hoc eſt, aurigatorem ipſum faciens & directorem, ſuæ, qua uicit, quadrigæ. Simul aũt ab educatione equorum hunc cõmendat, ut qui equos cum ad patriæ commodum, tum ad publica certamina aluerit. Comparat autem propterea Herodotũ Caſtori & Iolao, quod & ipſi equites fuerint. Caſtor equeſtris erat, Iolaus Herculis aurigatorem agebat.*

d ☾ *Illi enim.*) *Rationem reddit, quare Herodotum Caſtori & Iolao conferat: illi enim inter heroës præſtantiſſimi aurigæ fuere, nempe Caſtor & Iolaus. Caſtor Lacedæmonius, & Iolaus Thebanus.*

Porrò

Porrò quæ Iolai ſunt, Caſtori etiam cõmunicat. e ¶ *In certaminibus plura nacti ſunt.*) *Quibus ſcilicet domum ſuam adornarunt. Palmam aſſecutus eſt Iolaus apud Pelium montem, armatus currens. Caſtor ſecundas obtinuit diſci & haſtæ iactu. Sed cõmunes hic ambobus uictorias facit, per epiſyllepſin.*

f ¶ *Nudis ſtadijs.*) *Hoc eſt, curſu gymnico.* g ¶ *Nec tum enim quinquatrium.*) *Quinquatrium eſt quod ſuprà quinquertium dixi, quinq; certaminũ generibus conſtans(græce τὸ πϱντάθλον) ut in Olympijs uiſum: ſaltu, diſci iactu, iaculo, curſu & lucta. Temporibus Caſtoris & Iolai nondum inſtitutum erat quinquatrium. Erant & Mineruæ dicta quinquatria, ſed his de hic nihil agitur. Mineruæ enim quinquatriorum Pindarus in ſua certaminũ periodo nuſquam meminit.* h ¶ *Sed quodlibet egregium opus.*) *Hoc eſt, quamlibet uictoriam ſingularis corona, & ſingula certamina ſingulæ mercedes præſtolabantur.* i ¶ *Iubas.*) *Comam, cæſariem adornabant.*

k ¶ *Prope Dirces.*) *Dirce Thebanus fons eſt, apud hunc clarus effulſit Iolaus.* l ¶ *Eurotæ.*) *Eurotas fluuius Lacedæmonius, ubi uirtus Caſtoris enituit. Summa, Caſtor Lacedæmoni, Iolaus Thebis eximij conſpecti ſunt.*

m ¶ *Iphiclis filius.*) *Iolai periphraſis eſt. Oſtendit autem nonnihil ſocietatis & neceßitudinis inter Spartanos & Thebanos uiguiſſe, dum Iolaũ Spartiatis contribulem facit. A Sparta enim relicti, Thebanorum ſunt facti extructores, ut Hyperenor, Chthonius, Pelorus, Vdæus, Echius. Hinc & Iolaus & alij Thebani, nõ iniuria cum Spartiatis contribules ſunt. Vult autem dicere, Iolaum eſſe Thebanum ciuem.* n ¶ *Tyndarides.*) *Caſtor Therapnen incolit. Therapne eſt uicus Lacedæmonis, uel Laconicæ oppidum, in quo fuerit templum Caſtoris & Pollucis, aliorum ſententia. Lacedæmoniũ ergo uel Therapnæum eſſe Caſtorem ait.*

[a]Sed ualete heroës coætanei. [b]Ego uero Neptuno, diuinæq; Iſthmo, [c]Oncheſtiq; littoribus hymnum diligenter curans, uictoris huius nomine demirandam Aſopodori patris fortunam celebrabo,

STROPHE III. COLON VII.

[d]Orchomeniq; patriã tellurem: [e]quæ ipſum naufragio grauatum ex immenſo ſalo horrida ſuſcepit fortuna. [f]At nunc rurſus cognatũ priſtinæ

felicitatis fatum acceſsit. [g]Fit autem ut qui defatigatus ſit ſemel, animo poſthac prudentior & cautior fiat.

a ℂ χαῖρετ᾽.) *Valedicit Caſtori & Iolao, digreſsionẽ illam omittens, & ad Herodoti hymnum porrò ſeſe recipiens.* *b* ℂ Ego uero.) ἐπάνοδος *eſt: redit enim ad inſtitutum, à patre Aſopodoro euchens uictorem. Per Neptunum, Iſthmum & Onchestum, ſola Iſthmia intelligit. Onchestus eſt Bœotiæ ciuitas Neptuno conſecrata.* *c* ℂ Onchesti littoribus.) *Oncheſti littora dicit, quod urbi Bœotiæ Oncheſto palus Copais adiaceat. Scholia.*

d ℂ Orchomeniq; tellurem patriam.) *Et patrem Aſopodorum & patriam tellurem Orchomeni celebrabo. Patriam tellurem Orchomeni, pro ipſa Orchomeno accipit.* *e* ℂ Quæ ipſum.) *Orchomenos Thebarum ciuitas eſt. Excidens ergo è patria Thebis, Orchomeni à matre ſua, quæ Orchomenia erat, ſuſceptus eſt. Allegorice enim fugam ex Thebis Orchomenon uates adumbrat. Ipſum autem è patria ſeceſſum acri allegoria exprimit, naufragium & horridam ex immenſo ſalo fortunam appellans, perinde ac per ſeditionem è patria exciderit.* *f* ℂ At nunc rurſum.) *Apoſtrophe ad Aſopodorum, qua congratulatur ei, quod priſtinæ ſit reſtitutus felicitati, & in patriã Thebas denuò receptus.* *g* ℂ Fit autem ut qui defatigatus.) ἐπιφώνημα *eſt, quo ex periculis cautiores nos reddi adfirmat. quaſi dicat, periculo ſuo edoctus & cautior redditus Aſopodorus, ſibi poſthac melius proſpiciet.*

ANTISTROPHE, COLON VII.

[a]Sin uirtus omni ſua ratione & modo hiſce in duobus, ſumptu nempe atq; labore cõſtat, æquũ eſt ut ij qui ipſam conſequuti fuerint, eximiã laudem citra inuidiam ferant. [b]Quandoquidem facile donum eſt ſapienti uiro, [c]cõmune erigere bonum, [d]ubi pro uarijs præclariſq; laboribus [e]bonum uerbum dixerit.

EPODOS, COLON XI.

[f]Alijs hominibus in ſuis negocijs, alia merces dulcis eſt, puta opilioni, agricolæ, aucupi, piſcatori, & ei qui [g]difficilem à uentre ſuo famem diſpellere

pellere molitur. At qui in certaminibus aut bel-
lis delicatã laudem bene prædicatus tulerit, [h]ſum
mum is lucrum à ciuium hoſpitumq́ linguæ fru-
ctu receperit.

a ℂ *Sin uirtus.) Ad Herodotum uictorem redit. Primũ animaduertendum, quod (ut Scholia legunt) plurali fœminino ἀρεταὶ, ſingulare uerbum iunxerit κατάκειται, pro κατάκεινται, ſuo more: unde Pindari exemplar haud dubie ἀρεταὶ primũ habuit: & non ἀρετὰ, quemadmodum Romanum Calliergæ exemplar profert. Deinde, quod τὴν ὀργὴν nõ pro ira durante, ſed pro ἤθει, hoc eſt, more, natura, ui, Pindarus uſurpet. Poſtremo, quod uirtus duobus hiſce potiſsimum comparetur, utpote ſumptu atq; labore. Eſt autem argumentum ex habitu animi ſumptum. Quiſquis uirtutem labore & ſumptu parauit, citra inuidiam meretur inſiguem laudem. Hæc eſt maior. Huic poſtea ſubijcit minorem: Herodoti uictoria ſumptu & labore conſtitit. Concluſionem quia manifeſta eſt omittit. b ℂ Quandoquidem facile donum.) A facili maiorem ſyllogiſmi dilatat. Sapienti uiro, id eſt poëtæ, quem ſapientem eſſe par eſt, non eſt difficile bene meritos attollere. c ℂ Commune erigere bonum) Hoc eſt, exemplum uirtutis, quã imitari debeant ſpectatores, præſcribere: quod fit per encomia bonorũ uirorum uirtute præditorum, quales ſunt publicorum Græciæ ſpectaculorum uictores. d ℂ Vbi pro uarijs.) Id eſt, uictorijs & certaminibus. e ℂ Bonum uerbum dixerit.) Hoc eſt, encomium cecinerit, uel hymnum uel oden conſcripſerit.*

f ℂ Alijs hominibus.) Non eſſe præſtantiores merces, quàm ipſum uirtutis præconiũ. Et quia id uatum ſit inſignium arte & ingenio, ideo clanculum poëticen Herodoto cõmendat, & eum ad amorẽ uatum excitat. g ℂ Difficilem à uentre ſuo famem.) Periphraſis mercatoris. h ℂ Summum is lucrum à ciuium hoſpitumq;.) Hoc eſt, & ab indigenis & exteris uirtutis nomine cõmendabitur, ad quos uirtutum eius encomion peruenerit.

STROPHE IIII. COLON VII.

[a]Nos proinde Saturni filium Neptunum [b]uicinum [c]equeſtrem [d]recompenſantes, ipſum [e]curruum benefactorẽ collaudare conuenit: ac [f]tuos Amphitruo natos, [g]Minyamq́ Orchomenum, inclytumq́ Cereris nemus [h]Eleuſinam & [i]Eu-

Dionyſius Minyan ad Martem refert. Ariſtodemus Aleæ filium Minyam ſcribit, indeq; Argonautas Minyos appellatos idem autor eſt. Sed de Minyis in ultima Olympiorum ode plura. Ludos autem quoſdam & Orchomeni Thebarũ oppido exhibitos fuiſſe, in quibus uicerit Herodotus, Pindarus innuit.

h ℭ Eleuſinia.) Eleuſinæ Atticæ δημήτρια, hoc eſt, Cereris ludi agebantur, quibus hordeum corona erat & præmium uictoriæ. i ℭ Eubœan.) Eubœa inſula eſt Bœotiæ auulſa, ut Plinius lib. 4. cap. 12. habet: & huius inſulæ ludis ſuperiorem repertum Herodotum adfirmat Pindarus.

k ℭ Deinde & tuum Phylacæ.) Phylacæ Theſſaliæ urbs eſt, cuius Proteſilaus rex, qui & Phylaciorum & reliquorum ſuorum ciuium dux fuit, dum ad Troiam proficiſcerentur. Vt ille quum primum è naui proſiliret à Dardano quodam ſit occiſus, & in eius locum frater Podarces ſuffectus, eſt apud Homerum in Bœotia ſeu Catalogo nauiũ, ubi et huius Phylaces meminit, dum inquit:

οἵ δ' εἶχον φυλάκην, καὶ πύρρασον ἀνθεμόεντα.

Stephanus à Phylace Deionis filio dictam tradit. l ℭ Achiuorum delubrum.) Locum Phylaces, ubi Græcorum uel Achiuorum confluxu certamina ſunt ædita, Achiuorum τέμενος, hoc eſt, uel delubrum, uel ſegregatum, uel certamini deſtinatum locum appellat. τέμενος, ut & Scholia & Heſychius habent, omnis ſegregatus in gratiam & honorem alicuius, locus eſt: templum uel ara deo uel regi conſecrata: uel ſeparatus aliàs locus, non modo templum uel ara, Homeri etiam teſtimonio:

καὶ μήν οἱ λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον. &c.

m ℭ Omnia uero percenſere.) Claudit αὐξητικῶς uictorias Herodoti. Impoßibile eſt ut breui ode magnum & ingentem uictoriarum Herodoti catalogum percenſeam. n ℭ Atqui ſæpenumero.) Gnome qua rationẽ reddit, quur breuior eſſe uelit, nec omnia Herodoti magnifica enumerare, bifariam intelligi poteſt: primum, quod ænigmatice oſtendat nonnihil etiam infortunij excepiſſe in certaminibus Herodotum, quod ſatius ſit taceri, quàm in medium, in laudum loco explicari. Vel quod iucundum & pulchrum ſit in loco βραχυλόγον eſſe: decet enim lyricos hymnos βραχυλογία, neq; quicquã μακρολογία. Sin quiſpiam ad locum cõmunem referre uelit, nempe:

Haud nocuit tacuiſſe quidem, nocet eſſe loquutum. non cohærebit cum præcedentibus hæc gnome.

EPODOS, COLON XI.

ᵃFaxint autem ſuperi, ut ſplendidis canorarũ Pieridũ alis excitatus in Pythijs, ac iuxtà Olym

pijs, excellentibus [b] Alphei ramis manum ſuam obfirmet, gloriam Thebis ſeptẽ portis minime obſcuris allaturus. [c] Quod ſi quiſpiam in penetralibus ſuis diuitias clanculũ coaceruans, alium, in quem inciderit, derideat, is non reputat, quod inglorius animam ſuam Plutoni ſeruet.

a ℭ *Faxint autem ſuperi.)* εὐχὴ *eſt: precatur enim perorationis uice, ut poſthac deûm beneficio & Olympicorum & Pythiorum uictor euadat.*
b ℭ *Alphei ramis.)* *Olea: ex olea enim Olympij uictores coronabantur. Alpheus autem fluuius præterlabitur Olympiam.* *c* ℭ *Quod ſi quiſpiam.)* *Inſignis gnome eſt, qua hanc oden claudens auaritiam opulentorum, ſeu auaros opulentos damnat: ac rurſum ad liberalitatem inuitat maiorem, Herodotum. Auari diuites alta more ſepulti in perpetuum ignorantur. Rurſum, diuites nonnihil facultatum ſuarum ad uirtutes & uictoriam obtinendam impendentes, æternam nominis ſui gloriam poſt ſeſe relinquunt, præſertim ſi eruditorum hominum hymnis illorum uirtus celebretur.*

XENOCRATI AGRIGENTINO, ODE II.

STROPHE I. COLON VIII.

V[a]Eteres, ô Thraſybule, [b] quicunq; ad precioſarum [c] Muſarum ſcandebant currum, [d] inclytæ participes citharæ, facile mellitos in pueros hymnos condebant, & ut quiſq; pulcherrimus erat, ſic formoſæ Veneris ſuauiſsimum florem ac fructum ad Venerem allicientem habebat.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Nec enim tũ lucro, aliquo pacto inhiabat Muſa: neq; mercenaria: neq; uendebant dulces melliſonæ, faciem deargentatæ, molliloquæ, [e] à Terpſichore

" pſichore cantiones. [f]Hodie uero hoc Argiui
" uerbum, proxime uerum incedens, admittit no-
" bis obſeruare Muſa,

EPODOS, COLON VII.

" Pecuniæ pecuniæ uir. Sic [g]dixit, qui cum fami liaribus tum amicis deſtitutus erat.

ENARRATIO.

Ode hæc Xenocrati Agrigentino Siculo inſcribitur: de quo Artemon, Ariſtarchus & Calliſtratus diſſentiunt. Alij enim Theronis fratrem, alij cognatũ tantummodo Theronis faciunt: alij fratrem Thraſybuli, qui Hieronis uxoris item frater extiterit, conſtituũt. Tranſmittit igitur hanc oden Thraſybulo Pindarus, per Nicaſippum ueluti legatum, ut eam Thraſybulus Xenocratis frater etiam legat: aq́; principio ſtatim expoſtulat cum eodem, & cõqueritur potius, quod non dignam pro conſcripto antehac hymno à Xenocrate mercedem acceperit. Ab eo principio ſtatim ad certamina Xenocratis dirigit lyram ſuam, ipſum ab Iſthmia & Pythia palma euehens: à Nicomacho auriga: à maioribus Aeneſidemi filijs: à comitate & affabilitate, atq; adeò à manſuetudine morum, ab equitatu, à religione, ab hoſpitalitate. Poſtremo claudit apoſtrophe ad Nicaſippum. Atqui huic Xenocrati Agrigentino 6. Pythiorum oden inſcripſit etiam Pindarus, ubi Thraſybulũ Xenocratis filiũ uates ipſe dicit. Quare & hic rectius, mea quidem ſententia, Xenocrates pater Thraſybuli huius cenſendus eſt: id quod ex 6. Pythiorũ planum fit, dum inquit: Ex noſtris uero uel Thraſybulus ad paternam regulam potiſſimum conſcendit. Argumentum. a ❨ Veteres ô Thraſibule.) *A collatione ueterum Lyricorum, cum ſuorum temporũ poëtis, orditur: non expreſſis autem uerbis. De Xenocratis in perſoluendo hymno tenacitate queritur, ſed ita tamẽ occulte, ut ſatis Thraſybulus intelligat. Statim autem non ad Xenocratem, ſed ad filium eius Thraſybulum, quaſi maiora à filio ſperet, apoſtrophen facit. Summa eſt: ô Thraſibule, ueteres lyrici non condebant ſtata mercede, uel ſpe lucri hymnos, ſed gratis planè celebrabant ſuos, quos amabant: & ut quiſq; pulcherrimus erat, eo faciliores in eius ſcribundis encomijs ueteres erant lyrici. Lyricos autem illos iuxtà notat, quod non adeò in honeſtis rebus uerſati ſint, ſed Venerea ferè argumenta tractarint. quaſi dicat: Ego non Cupidinem, non Venerem, nõ uæſanos amores concino, ſed enim fortia clariſſimorum uirorum geſta: quare meum poëma pluris æſtimandum quàm priſcorum. Veteres, inquam, non pro pecunia ſcribebant: ſed hodie ſecus fit.*

b ℭ *Quicunq; ad Muſarũ.) Periphraſis eſt Lyricorum.* *c* ℭ *χρυσαμπύκων.). Muſas χρυσάμπυκας appellat, hoc eſt, aureo ornatu capite inſignitas. ἄμπυξ enim ornatus capitis muliebris eſt.* *d* ℭ *Indyte participes citharæ.) Hoc eſt, Lyrici. Intelligit autem Alcæum, Ibycum & Anacreontem, qui ſunt Pindaro ueteriores. Atq; hi in amatorijs argumentis cõmorati ſunt. Porrò Anacreon interrogatus, quur non deos potius, ſed pueros tantum hymnis ſuis excoleret: Quia, inquit, pueri dij noſtri ſunt.* *e* ℭ *A Terpſichore cãtiones.) Quæ à Terpſichore Muſa, Lyricorũ præſide, proficiſcuntur: hoc eſt, lyrici hymni.* *f* ℭ *Hodie uero Argiui uerbũ.) Meis temporibus, inquit Pindarus, non gratis ſcribuntur poëmata. Et quia cum uates non adeò diuites ſunt, & præclara pangunt aſmatia, non immeritò eis iuſta aliqua merces penditur. Hodie Argiui uerbum regnat, & ſceptris potitur, quod in pa rœmiam abijt, nempe, Pecuniæ uir. Argiui huius nomen non exprimit poëta, ſed Alcæus, ut Scholia recitant, Ariſtodemum Spartiatam fuiſſe teſtatur. Sic enim iamolim Ariſtodemum Spartiatam dicere, Pecuniæ uir. Nemo pauper, neq; bonus, neq; ullo honore dignus exiſtimatur. Argiuum dixit, quia & Argos & Sparta ad Peloponneſum referuntur. Ellipſis eſt: deeſt enim ſubſtantiæ uerbum, eſt. Pecunia eſt uir. Hoc eſt, Nemo pro uiro, pro forti, bono, alicuius uirtutis habetur, niſi bene nummatus ſit. Tantus eſt unuſquiſq;, quantæ ſunt eius opes. Citra nummos nihil cõmode expediri poteſt, ut eſt apud Demoſthenem in 2. Olynthiaca, & Aphthonium. Epheſius ad ſeptem ſapientes hoc adagij refert. Chryſippus non eſſe parœmiam, ſed apophthegma, in Scholijs eſſe arbitratur. Atqui Eraſmus hic etiam conſulendus.* *g* ℭ *Dixit qui cum familiaribus.) Hoc eſt, Ariſtodemus quum omni auxilio deſtitutus eſſet, & iam tam opes quàm amicos perdidiſſet, hoc apophthegma protulit, Pecuniæ uir.*

[a]Verum tu ſapiens es: [b]nec enim incognita cano: Iſthmiam equeſtrem puta uictoriam, quam Xenocrati [c]Neptunus tribuens, coronam illi è [d]ſelino Dorico miſit, qua comã ſuam exornaret,

STROPHE II. COLON VIII.

[e]Curru decorum uirum honorans Agrigentinorum lumen. [f]Criſæ nanq; late potens apparuit: idq; Apollinis nomine, qui eum & benignus inſpexit, & ſplendorem tribuit. [g]Illic enim celebribus

bribus [h]Erechthidôn gratijs, in altum ſublatus præclaris Athenis, nihil conqueſtus eſt de laxa aurigæ manu,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

[i]Quam Nicomachus opportune omnibus habenis uerſat. [k]Hunc & horarum Olympici ludi præcones agnouerunt, Saturnij Iouis in Elide ſacerdotes, ubi hoſpitalitate aliqua adfecti, ſuauiter ſpirante uoce Xenocratem ipſum ſuſcipiebant, aureis uictoriæ genibus incedentem

EPODOS, COLON VII.

Suam per terrã, quam Olympij Iouis ſaltum uocant, [l]ubi Aeneſidemi filij immortalibus aucti ſunt honoribus. Etenim neq; uobis [m]incognitæ ſunt [n]ædes amabilium hymnorum Thraſybule, neq; non mellite ſonantium odarum.

a ℭ *Verũ tu ſapiens es.) Conciliat ſibi & beneuolũ reddit Thraſybulũ, dum eum ſapientem appellat. Sapiens es, inquit: atq; ideo ſatis intelligis quid hoc ænigmate uelim, quid'ue inquiram. Satis uides & ſentis quô iter faciam, quod uidelicet Xenocrates pater tuus me nõ adeò liberali mercede pro hymno Pythio decorarit.* *b* ℭ *Nec incognita cano.) Iam ad laudes Xenocratis patris Thraſybuli ſeſe accingit. Non cano incognita, ipſam ſcilicet Xenocratis uictoriam Iſthmiam.* *c* ℭ *Neptunus.) Neptuni enim in Iſthmo delubrum, ad quod ludi Iſthmij aguntur.* *d* ℭ *Selino Dorico.) Hoc eſt, Iſthmio. Nam Dorienſes ſunt Peloponneſi accolæ. Vel Corinthiaco: quoniam Dorienſes Corinthum accoluere: & ipſa Corinthus porta fuit Peloponneſi.*

e ℭ *Curru decorum uirum.) Quia curru uicerit. Laus eſt Xenocratis à uictoria Iſthmia, quam curru obtinuit.* *f* ℭ *Criſæ.) Criſa Phocidis locus, & ipſa Python urbs. Pythios ludos hic intelligit, in quibus & Xenocratẽ Apollinis benignitate ſuperiorem factum refert.* *g* ℭ *Illic & celebribus.) Ab Olympia uictoria non ipſum quidem Xenocratem laudat, quandoquidem nullam ex Olympia uictoriam retulerit: ſed ipſum Theronem. Iam quod ne-*

ceſſarij amici Theronis eſt, in Xenocratem transfert: & quod unius eſt, alteri cõmune facit, conſueto ſibi more, iuxta fortaſſe prouerbium, τὰ τῶν φίλων κοινά. *Theronis ergo uirtute & Xenocratem nobilem facit.* h ❨ ἐρεχθιδᾶν.) *Erechthidæ Athenienſes ſunt, ab Erechtheo rege ſuo. Erechthidarum gratijs aptatus in præclaris Athenis: hoc eſt, uſus Nicomacho aurigatore, qui genere Erechthides uel Athenienſis erat, fœliciter compos eſt uoti factus, & uictoriam obtinuit.* i ❨ Quam Nicomachus.) *A diligentia & agilitate Nicomachi amplificat.* k ❨ Hunc & horarum.) *Præcones & Olympici certaminis ſacerdotes agnouerunt Nicomachum, ut qui eos Athenis amicè pariter antehac tractaſſet, ſi quando eò ſeſe recepiſſent: qui'ue ab ipſo Xenocrate antea etiam nonnihil beneficij accepiſſent, iam rurſus Xenocratẽ uictoria conſpicuum reuerebantur.* l ❨ Vbi Aeneſidemi filij.) *A maioribus amplificat. Fuerunt autem Aeneſidemi filij Theron & Dinomenes Siciliæ reges: & quia Iſthmionices Xenocrates Siculus eſt, ideo horum meminit.*

m ❨ ἀγνῶτες.) *Incogniti uel expertes. Aedes ueſtræ nunquam hymnis & odis uirtutum ueſtrarum uacant: illic enim mellite ſonantes cantiones frequentes audiuntur.* n ❨ Aedes amabilium hymnorum.) *Vel ad ædes Xenocratis & Thraſybuli, uel ad ipſam Olympiam hæc referri poſſunt.*

STROPHE III. COLON VIII.

[a]Nec ſcrupuloſa, nec aduerſa uia eſt, ſi quis ad gloria dignorum uirorum domos Muſarum honores ducat. Hinc ego tanto [b]ſermonem meum longius iecero, quanto præ cæteris mortalibus dulciorem conuictus rationem exhibuit Xenocrates: [c]uenerãdus enim & gratus ob ſui conuerſationem ciuibus erat.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Equitatum deinde [d]græco curabat more, [e]deorumq; omneis panegyres ſuſcipiebat religioſe quidem. [f]Neq; unquam ſpirans felicior aura uelum circa menſam hoſpitibus contraxit: [g]cæterum æſtiuo tempore [h]ad Phaſin uſq;, hyberno uero ad Nili uſq; littora proficiſcebatur.

EPODOS

EPODOS, COLON VII.

[i]Ne igitur, tametſi liuidæ curæ mortaliũ mentes obſepiant, paternam unquam uirtutem ſileat, neq; hymnos, quandoquidem non ineptos eos condiderim. [k]Proinde ubi ad meum diuinum hoſpitem perueneris, hec Nicaſippe recita.

a ℭ Nec ſcrupuloſa nec ardua uia eſt.) Laus eſt à facilitate Xenocratis & filij Thraſybuli in hoſpitalitate, & eruditorum complexu. Gnomice autem ſic argumentatur: Si quis Muſarum honores, id eſt periphraſtice, carmina uel poëmata, ad ueſtras & clarorum uirorũ ædes perduxerit, non eſt aſperum iter, hoc eſt, facile ad uos perueniunt, uosq; citra omnem difficultatem ea complectimini. b ℭ δισκήσαις.) *Lapidem teretem proijciens, uel diſco ludens. Metaphora à diſco athletarum. Per diſcon hymnum ſuum* ἀλληγορικῶς *intellige. Diſci inſtar hymnum hunc tanto uenuſtiorem & elegantiorem pangã, quanto ipſe Xenocrates morũ clementia & manſuetudine cæteros antecellit.*

c ℭ Venerandus.) ὀργὰν *pro moribus & uiuendi conſuetudine Pindarus hic uſurpat, ut ſuprà in Nemeis. A morum ergo dulcedine Xenocratem laudat. d ℭ Græco curabat more.) Ab equorum educatione & alimonia, quod reipublicæ ornamentum ſit alere equos, iuxta græcam legem, qua præcipiebatur opulentis, ut alerent equos. e ℭ Deorumq; omnes panegyres.) A pietate & religione. Panegyres feſta religioſe colebat, non ex ſola conſuetudine. f ℭ Neq; unquam ſpirans.) Ab hoſpitalitate allegorice uictorem cõmendat. Confert autem inuidiam uento. Nunquam ſpirans aura uelum circa menſam hoſpitibus contraxit: id eſt, nulla inuidia obſiſtere potuit, quo minus beneficijs hoſpites ſuos proſequeretur. Comparatio eſt huiuſmodi: Vt naues ſequundo uento impulſæ uela nõ ſubmittunt, ſed aſsiduò procurrunt: eundem ad modum Xenocrates adſidua & hoſpitalitate & amicitia ſuos afficiebat, nec deſinebat & hoſpitalis & beneficus eſſe. g ℭ Cæterum æſtiuo tempore.) Perſtat in allegoria hoſpitalitatis & liberalitatis in hoſpites.*

h ℭ Ad Phaſin & Nilum.) Phaſis Scythiæ fluuius frigidiſsimus. Nilus Aegypti ab oriente ortum ducit, unde calidus eſt. Hoc eſt, æſtiuo & calenti tempore amicos & hoſpites ſuos refrigerabat ſuauiter: hyberno & frigido tempore eoſdem calefaciebat atq; fouebat. i ℭ Ne igitur.) Si quis hæc unquã prædicaturus, uel in uulgus proclamaturus eſt, nimirum dulces mores, hoſpitalitatem & alia, ne taceat uel occultet etiam ipſam patris tui Xenocratis uirtu-

tem ô Thraſybule, ut parentheſis ſit, Tametſi liuidæ curæ mentes mortaliũ obſepiant. Omnia quidem ſunt plena inuidia, ſed propterea uirtus non eſt prætereunda ſilentio. i ☾ Neq; hymnos.) *Et hymnis ſuis iuſtum honorem uult ſeruari & exhiberi Pindarus, neq; quicquam contemni, uel nihili fieri: uidebat enim quanto in precio eſſent, & quomodo ab omnibus peterentur: unde eos* οὐκ ἐλινύσοντας, *id eſt, non inertes, non in uno tantum loco permanentes, ſtatuæ ritu, appellat: reſpiciens per hæc ad Nemeam oden, cuius initium, Statuarius non ſum. quaſi dicat: Mihi exploratum eſt, quod hymni mei & terram & mare tranſeant, non maneant uel Thebis, uel Athenis.* k ☾ Proinde.) *Apoſtrophen ad Nicaſippũ ceu legatum facit, præcipiens, uel orans, ut Thraſybulo uel Xenocrati hæc omnia fideliter recitet: per Nicaſippum enim hanc oden tranſmiſit, ut in argumento ſubindicatum. Quod ad nomina huius odæ attinet, Thraſybulus idem ſonat quod Germanis Cunradus, hoc eſt, conſilio audax. Xenocrates idem eſt quod hoſpites retinens, germanicè gaſthart. Aeneſidamus* παρὰ τὸν αἶνον καὶ δῆμον, *hoc eſt, à laude uel etiam hortatione populi, quem Romani à populi fauore, ni fallor, Publiũ dixere: uulgò Lobuolck, uel Manuolck, uel Volckman, qui populũ animet uel hortetur ad ardua. Theron uenatorem ſonat:* θὴρ *enim feram,* θήρων *à feris & uenatione deductum. Dinomenes,* παρὰ τὴν δεινότητα καὶ τὸ μένος, *hoc eſt, à potentia uel uehementia & animi robore corporis'ue, uulgò Starckgmuet, uel Veſtgmuet. Nicomachus, aurigæ nomen,* παρὰ τὴν νίκην καὶ μάχην, *hoc eſt, à uictoria & conflictu: uincens in pugna, germanicè Vuindtkrieg, oder kriegſtreidt. Adeò Græci ſemper heroibus & claris & liberis parentibus progenitis, heroica & liberis hominibus digna nomina impoſuere, quibus ad uirtutem, ad fortitudinem, ad reipublicæ cõmoditatem atq; ſalutem ſemper admonerentur: eaq; nomina è ſua lingua, iam ſimplicia, iam compoſita, ut ſatis apparet, deſumpſerunt: id quod omnibus linguis familiare eſt.*

MELISSO THEBANO EQVIS, ODE III.

STROHPE I. COLON X.

» S[a]I quiſquam mortaliũ fortunatus, ſiue
» cum glorioſis certaminibus, ſiue diui-
» tiarum robore continet animo conti-
» nuam ſatietatem, dignus eſt, cui à ci-

uibus

» uibus bene dicatur Iupiter.[b]Eximiæ uirtutes tuo
» beneficio mortales comitantur.[c]Enimuero futu-
» ra conſiderantium maior eſt felicitas. At peruer-
» ſæ mentis hominibus non peræque omni tempo
» re florens proſperitas adeſt.

ANTISTROPHE, COLON X.

[d]Celebrium uero operum [e]præmia, pro bona re debita, euehere decet, ac[f]admirandis laudibus efferre.[g]Duorum ergo certaminum[h]portio, hæreditas, ſeu uictoria eſt Meliſſo, qua cor ſuum ad dulcem uertat lætitiam: primũ quod in Iſthmi uallibus coronas acceperit, deinde quod[i]in caua alto pectore inſignis leonis nemore [k]Thebas pronunciarit,

EPODOS, COLON XI.

Simulac[l]equeſtri curſu uictoriam obtinuiſſet. [m]Scilicet complantatam & congenitam uirorum indolem & fortitudinem nõ redarguit. [n] Agnoſcitis ſanè Cleonymi antiquam in curribus uirtutem & gloriam, & eos qui matris nomine Labdacidis, haud inæquales diuitias poſsidebant
» quadrigarum laboribus.[o]Tempus autem ſubin-
» de alia aliàs dierum reuolutione producit.[p]Deo-
» rum uero liberi immutabiles & ad malum infle-
» xiles perſeuerant.

ENARRATIO.

Meliſſum Thebanũ ab Iſthmia & Pythia uictoria laudat: à patris & matris maioribus Cleonymo & Labdacidis. Meliſſus ab apibus nomen habet, quas Græci μελίσσας, quaſi dicas Apitius. Cleonymus, celeb re nomen, uel nominis celebritatẽ ſonat. Labdacidæ à Labdaco maiore, quod Syrium uel Chaldæũ Argumentum.

nomen eſſe uidetur, à λάβδα deductum: perinde ac omnium Græcorum ele
mentorũ nomina ab Hebræis uel potius Chaldæis deriuata apparet: ut ab aleph
alpha, à beth beta, à gimel gamma, à daleth delta, à chet chi, à tet theta, à iod io
ta, à cap cappa, à lamed lambda uel labda: à Cadmo primum Phœnice in
Græciam illata nomina. Apud Græcos ergo nihil ſignificant literarũ nomina:
apud Chaldæos uero & Hebræos, illarum etymon & fons nemini eſt obſcurus.
Sic lambda ad lamed reductum, à uerbo limed, quod doctrinæ accommoda-
tur, doctrinam & inſtitutionem ſonabit. Conſimiliter Labdacus à λάβδα
primo uel lamed deductum ſatis apparet. Verum quia in propriorum etymo
non multum ſitum eſt, ideo hæc iam miſſa facimus. a ℂ Si quiſquam mor
talium.) Ad Iouem apoſtrophe facta, cum à ciuibus uirum meritò laudandum
ait, qui uictoria & diuitijs pollens, ſua illa præclara quidem ſorte contentus ui-
xerit: à uictoria pulchre & animi moderatione exordium ducens, uictorem mo
deſtia clarum Meliſſum prædicaturus, beneuolentiã pulchre hoc gnomologico
principio conciliat. b ℂ Eximiæ uirtutis.) Alia gnome eſt, qua uicto-
riam Ioui refert acceptam, pro ſolita ſua pietate Pindarus. c ℂ Enimuero
futura conſiderantium.) Futura conſideranda monet, ne uidelicet Meliſſus
uel alius quiſquam præſenti felicitate efferatur: id quod ſacræ literæ etiam hor-
tantur, dum tempore bonorum, felicitatis & gaudij, mala nos recordari præci-
piunt, & econtra. d ℂ Celebrium uero operum.) Exordio & ingreſſu
peracto, προκατασκευὴν adijcit, atq; adeò præparationem ad rem ipſam
uel uictoriam Meliſſi. e ℂ Præmia pro bona re debita.) Periphraſis eſt
coronarum quibus uictores ornabantur, ac niceteriorum. f ℂ Admiran
dis laudibus.) Hoc eſt, eximijs & arte cõpoſitis hymnis & odis efferre. τὸν
κωμάζοντα, hoc eſt, conuiuantem, & uictoriæ nomine chorum ducentem uel
tripudio deditum Meliſſum: uel indefinite pro gnomæ natura, qualemcunq; ui-
ctorem. g ℂ Ergo duorum certaminum.) A duplici uictoria, nempe
ab Iſthmia primum, deinde à Nemea euehit Meliſſum. h ℂ Portio.)
Id eſt, poſſeſsio, pars & hæreditas. i ℂ In caua alto pectore inſignis leo-
nis ſylua.) Periphraſis eſt Nemeorũ. k ℂ Thebas pronunciarit.) Per
præcones Pythios & Nemeos. Victores enim & ſuo & patriæ nomine procla
mabantur à præconibus. l ℂ Equeſtrem uictoriam.) Equeſtrem uicto
riam Pindarus appellat. Et quia non conſtat ex hac ode, num quadriga, uel ce-
lete tantum uicerit Meliſſus, ideo etiam epigraphe huius hymni, equis uel eque
ſtri curſu hunc adſequutum palmam teſtatur. m ℂ Scilicet complanta-
tam.) ἐπιφώνημα eſt, qua Meliſſum maiorum ſuorum ingreſſum ueſtigia
confirmat. Qui uero ſint maiores iſti, ſtatim adiungit. n ℂ Agnoſcitis ſa-
nè Cle-

nè Cleonymi.) *Cleonymus auus paternus eſt Melyßi, Teleſiades pater. Auum ergo Cleonymum primum enituiſſe quadrigarum uictoria, deinde matris etiam cognatos uel maiores eadem palma inſignes fuiſſe teſtatur. Refert autem maternum potißimum, & ipſius etiam Cleonymi genus & genealogiam ad Labdacidas. Sunt autem Labdacidæ Labdaci poſteri, ut Laius Oedipus, uetuſtißimi etiam Thebani principes, ut & in Olympijs & Pythijs annotatum.*

o ℭ *Tempus aũt ſubinde.)* *Claudit oden pulcherrima gnome, qua uel ad Labdacidarum & Oedipodis fata reſpicit, uel ad cognatos Melißi, quorum meminit in ſequenti ode. Quatuor enim Meliſſo ſanguine coniunctos, bello perijſſe ſubſequenti ode referet.* *p* ℭ *At deorũ liberi.)* *Alia gnome, qua non mirum eſſe adſeuerat, nonnihil infortunij mortalibus accidere. Eam enim hominum conditionem, ut uarijs ſubinde periculis obijciantur. Solos autem ſuperos & immortales deos à calamitate immunes eſſe. Per deorum autem liberos, ipſos deos intelligit, ut Scholia uolunt, quemadmodum Homerus dicere cõſueuit, υἷους ἀχαιῶν, filios Achæorũ, pro ipſis Achæis uel Græcis: & perinde ac Hebræi בני ישראל filij Iſraël pro ipſis Iſraëlitis, peculiari cum Hebræiſmum Græcis loquendi formula.*

EIDEM MELISSO, ODE IIII.

STROPHE I. COLON X.

E[a]St mihi deorũ gratia, infinita undiq; uia ô Meliſſe: ſed & tu opportunitatẽ Iſthmijs uictorijs monſtraſti, ut hymno ueſtras uirtutes proſequar. [b]Quibus Cleonymidæ perpetuò florentes, [c]cum Deo
„ mortalem uitæ tranſigunt finem. [d]Sedenim aliàs
„ alius [e]ſequundus uentus omnis homines adflans
„ & excitans trahit.

ANTISTROPHE, COLON X.

[f]Quinetiam Thebis è priſco ſtemmate cum celebres prædicanẽ, tum [g]in uicinos hoſpitales, [h]ab omni prorſus tumultuante iniuria alieni. [i]Quæcunq; teſtimonia ſuper homiẽs tam uiuos, quàm

uita functos ſpirant de difficili, adeoq́ inacceſſa uirtute, ij nimirum omnibus numeris adſequuti
» ſunt. [k]Ad hæc domi rebus præclare geſtis [l]Her
» culanas aduſq́ columnas pertingunt.

EPODOS, COLON XI.

» [m]Neq́ ultra Gades niti datur. [n]Præterea fuit illis quo equos alerent, [o]& quo ferreo Marti placerent. [p]Cæterum una quapiam die aſperi [q]belli tempeſtas, ac ueluti grauis defluxus niuis, quatuor uiros beato lare orbauit. [r]At nunc rurſus exacta hybernorum menſium caligine, terra ceu purpureis uernans roſis conſpicitur,

STROPHE II. COLON X.

[s]Deorum conſilijs. [t]Terræ uero commotor Neptunus [u]Oncheſtum & [x]marinū pontem ante Corinthi muros inhabitans, hunc admirandū generi eius hymnum tribuens [y]é lecto ueterem reducit famam bonorum operum. Siquidem [z]ea in ſomno cecidit, [a]excitata uero colore lucet, ceu phoſphoros inter alia admirationi eſt ſydera.

ENARRATIO.

Argumentum. *Quaſi liberaliter pro priori hymno tractatus ſit à Meliſſo, præſenti ode, ceu gratus exiſtens, fuſius idem argumenti Pindarus lyræ ſuæ accōmodat: uictorem ipſum ex integro laudans, à maioribus Cleonymidis, à ſplendore generis, ab hoſpitalitate, à iuſtitia, atq; adeò cunctarum uirtutum circulo, à domeſticis præclare geſtis rebus, ab Iſthmia uictoria, ab Athenienſibus & Sicyonijs ludis, à maiorū curribus obtenta uictoria. Dehinc nonnihil infortunij attingit, quod Meliſſi maioribus obtigerit. Ad Herculis Thebani etiam eximia decora & fata deſcendens, ab Heracleorum iuxtà uictoria Meliſſum, & Orſca unctore extollit.* *a* ❡ *Eſt mihi deorum gratia.) Proponit ſe multa in promptu habere argumenta, quibus Meliſſum & maiores eius ſuis efferat laudibus,*

præcipue

præcipue tamen Iſthmios ludos. b ¶ *Quibus Cleonymidæ.) Eſt autem Cleonymus auus paternus Meliſſi, ut priori demonſtratum ode. Verum hic nedum auum paternum, ſed & alios maiores omnes & poſteros Cleonymidas appellat, ceu à remotiori quodam Cleonymo principium ducentes. Laudat aũt eos à uirtutibus inadulanter, dum inquit:* c ¶ *Cum Deo mortalem uitæ finem tranſigunt.) Quaſi dicat: Quantumuis hac in terra fortunati ſunt heroës, attamen mortales ſunt: ſola uirtutis memoria eſt æterna.* d ¶ *Sed enim aliàs alius.) Gnome eſt, qua nonnihil infœlicitatis Meliſſi domui cõtigiſſe ſubindicat: at iuxtà id infortunij cõtegit, & Meliſſum ea de re conſolatur. Non mirum eſt homines non omni ex parte beatos eſſe, quum nemo mortaliũ perpetuam ſit hic beatitudinẽ nactus.* e ¶ οὖρος.) *Ventus uelum inſpirans. Allegoria eſt à nautis ſumpta. Vt nautæ non ſemper ſequundo uento impelluntur, ita nec mortalium uita à procellis, hoc eſt, calamitate, poteſt eſſe immunis & libera.* f ¶ *Quinetiã Thebis.) A natalium ſplendore.* g ¶ *In uicinos hoſpitales.) Ab hoſpitalitate.* h ¶ *Ab omni prorſus tumultuante.) A iuſtitia.* i ¶ *Quæcunq;.) A uirtutum circulo, & earundem encomio.* k ¶ *Ad hæc domi.) Quod nulli alij domeſticis his uirtutibus & rebus ſtrenuè geſtis anteeant.* l ¶ *Herculanas aduſq; columnas.) A prouerbio deducta αὐξήσεως formula: quaſi dicat, à nemine hic ſuperatur: ille enim eò peruenit, ubi non poſſit ultra pergere.* m ¶ *Neq; ultra Gades.) Prouerbialis eadem cum proxima locutio. Hoc eſt, quum ad ſumma peruentũ eſt, quieſcas neceſſe eſt. Hunc ad modum Cleonymidæ, quum Gades & Herculis columnas uirtutibus ſuis contigerint, ad id culminis conſcenderunt, ut conſcendere altius non poſſint.* n *Præterea fuit illis quo equos.) Ab equorũ educatione, quæ diuitias & ingenuum ortum demonſtrat: non enim cuiuſuis eſt* ἱπποτροφεῖν, *ſed procerum, nobilium & potentiorũ.* o ¶ *Et quo fero Marti.) Ab armis & apparatu bellico.* p ¶ *Cæterum una quapiã die.) Ad cladem digreditur & prælium, quo quatuor Meliſſo cognati occubuere. Adeò perpetuò fœlicitatis, ſyncerus uates meminit, ut infortunij tamen iuxtà non obliuiſcatur: non ut improperet obijciat'ue, ſed ut præſenti fœlicitate exacta mala obliteret, & dulcem acerborum memoriam, proſperiore ſucceſſu rerum faciat, utq; ſimul humanæ ſortis nos omneis cõmonefaciat.* q ¶ *Belli tempeſtas.) Conflictum tempeſtati & niui comparat. Vt enim tempeſtas cœlum nubibus obducit, & uentus & murmur auræ & fulgur & tonitru omnia ita confundant, cœlum obſcurent, ut intremiſcant mortales, nec ſciant, maxime maris tempeſtate correpti, quid agant: & ut denſa decidente niue, ipſum iter & uiſus noſter tantum non obſcuratur: Sic in martia compreſſione, tantus*

impetus, tantus furor, tanta uehementia, tremor & clamor, ut nemo uerius expreſſerit, quàm qui ſemel interfuerit: quanquam ne uerbis quidem efferri poßit, ſed mente uix etiam concipi. r ¶ *At nunc rurſum.*) *Pulchra allegoria, post abactam calamitatem per Melißi uictoriam, nunc fœlicitatem reuerſam ad firmat: pulchra iuxtà antithesi hybernorum menſium caligini (id eſt, exactæ calamitati) terram purpureis roſis uernantem (hoc eſt, ſummã iucunditatem ex Melißi uictoria profluentem,) opponens.* s ¶ *Deorum conſilijs.*) *Non ſuis id uiribus Cleonymidæ conſecuti ſunt, ſed deorum benignitate: quo ſimul ipſos pios & deorũ timentes fuiſſe arguit.* t ¶ *Terræ uero cõmotor Neptunus.*) *Neptuni beneficio, Iſthmia nimirum uictoria, obſcuratam Cleonimydarum famam illuſtrari.* u ¶ *Onchestum.*) *Onchestum Neptuno ſacrum locum eſſe, in 1. Iſthmiorum prædictũ eſt. Eſt autem amplificatio à loco & τοπογραφία.* x ¶ *Marinum pontem.*) *Periphraſis eſt Iſthmi. Nam cingulum illud, ſeu terræ anguſtiam inter utrunq; mare, ponti adſimilat.*

y ¶ *E lecto.*) *Hoc eſt, decumbentem & ægrotantem famam. μεταφορὰ à decumbentibus: hoc eſt, ſopitam ac ueluti infirmam.* z ¶ *Ea in ſomno cecidit.*) *Metaphora eſt: hoc eſt, ſopita eſt & obſcurata.*

a ¶ *Excitata uero.*) *Pulchre in comparatione perſeuerat. E ſomno excitata fama, hoc eſt, reparata & inſtaurata, lucet ceu φωσφόρος. Famæ ſplendorem per Melißi uictoriam excitatum τῷ φωσφόρῳ comparat. Vt enim lucifer cæteris ſtellis eſt rutilantior, ſic hæc Melißi fama cæterorum Thebanorum decori præeminet.*

ANTISTROPHE, COLON X.

aQuæ famæ claritudo & cultis in Athenis, & Adraſti certaminibus Sicyone peractis, currum proclamans uincere, præbuit huiuſmodi encomia, qualia & progenitorũ tuorum à tum uiuentibus poëtis fuere. bQui neq; in publico cõuentu flexibilem retinebant currum, ſed cum uniuerſis Græcis certantes cequorum ſumptu gaudebant.
» Eorũ enim dqui nihil experti ſunt nulla eſt memo
» ria: incognitã enim uitam ſilentio preſſam uiuũt.

EPODOS, COLON XI.

» eEſt autem quædam fortunæ & pugnantium

obſcuritas,

" obſcuritas, quandiu ad finem non fuerit peruen- " tum.[f] Alia enim alijs fortuna impertit, quæ & in- " terdum bonum uirum à peioribus arte & fraude " circunueniri facit.[g] Agnoſcitur id in martia Aia- " cis fortitudine, quam in concubia nocte ſuo enſe " reſecans, ingentem luctum Græcorum liberis, " quicunque Troiam ſe receperāt, reliquit.

STROPHE III. COLON X.

[h] Atqui Homerus Aiacem apud mortales hono rificum reddidit, qui omnem ipſius uirtutem col ligens[i] ad uirgam diuinorum carminum poſteris celebrando recenſuit.

a ℂ Quæ famæ claritudo.) Ab Athenienſibus ludis obtenta palmā, & Sicyonijs Pythijs, de quibus in Nemeis ſatis auditū, prædicat uictorem Meliſſum, eum curru uiciſſe confirmans. b ℂ Qui neq; in publico.) Maiores Meliſsi ab encomijs, quos per ſuorum temporum poëtas, ab equeſtri uictoria retulerunt, prædicat. c ℂ Equorum ſumptu.) Ab ἱπποτροφία maiores effert. d ℂ Qui nihil experti ſunt.) Hoc eſt, qui in certaminibus non ſunt defatigati uel exercitati, qui nō adepti ſunt palmam, non ſunt in hominum memoria, ut qui nullis odis celebrentur. Poteſt & generatim ad omneis inertes & ignauos referri hæc gnome. e ℂ Eſt autem quædam fortunæ & pugnantium obſcuritas.) Gnome eſt, qua obſcurā primum Meliſsi famam, priuſquam palmam arriperet, fuiſſe oſtendit: adeoq; in perſona non apparuiſſe, quod euentus certaminis conſpiciendum in eo dedit. f ℂ Alia enim.) Varium eſſe euentum humanarum rerum: unde non mirum, ſi quiſquam, quæ ſibi polliceatur, non ſemper adſequatur. Porrò non omnia ſemper pro uotis mortalibus euenire, exemplo Aiacis probat, dum ſubijcit: g ℂ Agnoſcitur id in martia Aiacis.) Aiax, inquit, quum eſſet poſt Achillem omnium fortiſsimus, attamen Achillis armis per longe inferiorem, Vlyſſem nempe, orbatus eſt. Charum autem habet Pindarus Aiacem, & fortiſsimo principi miſerrimum fatum inuidet: quo de apud Sophoclem in Aiace μαστιγοφόρῳ. h ℂ Atqui Homerus.) Etſi uictus ſit Aiax, attamen perpetuis Homeri monumentis, æternum etiam uiuit. Scholia hic Chryſippum & alios adferunt, qui hic dubitant, num hic locus Homericæ celebrationis, uel Aiaci uel Vlyſsi attribuendus

ſit, quum Homerus neutrũ nominet. Ego, tametſi quidam ad Vlyſſem hæc pertinere putent, Aiaci potius accenſeri poſse autumo: quaſi uelit poëta ſubindicare nonnihil infœlicitatis paſſum eſſe, inſtar Aiacis, uel aliquot maiores eius. Qui ad Vlyſſem referũt, per hoc perſuadentur, quod ſubinde uates Meliſſum paruæ ſtaturæ fuiſſe teſtatur, & uictoriã tamẽ cæteris præripuiſſe. Sic Vlyſſem reſpectu Aiacis paruum extitiſſe. Verum fruſtra demiratur, ac ueluti deplorat fatum fortiſsimi herois, ſi poſtea in iniuriam Aiacis Vlyſſem ad ſydera uehat.

i ℂ Ad uirgam diuinorũ carminũ.) Hoc eſt, ipſis poëtices monumentis: in Iliade uidelicet τὴν ῥαψῳδίαν circunloquens hac περιφράσει.

» [a]Hoc porrò immortale præconium eſt, ſi quiſ-
» piam quid apte & eleganter dixerit. [b]Ac rerum
» bene geſtarum fulgor & laus nullis unquam ſe-
» culis extinguibilis, tum per fertilem terram tum
» pontum commeat.

ANTISTROPHE, COLON X.

[c]Vtinam & ego ſolertes Muſas conſequar, ut illam hymnorum [d]ardentem lampada cõtingere queam, [e]dignamq́ pancratij coronam [f]Meliſſo, Teleſiadæ ramo. [g]Eſt enim illi animus æque in labore, atq; leonibus, dum feroces ipſi, uenantur non citra laborem beſtias. Conſilio uero & calliditate uulpẽ agit, quæ ſupinè recumbens, aquilæ
» impetum remoratur & arcet. At uero prudentis
» eſt ac nihil non tentantis, hoſtem inglorium red-
» dere ſeu deijcere.

EPODOS, COLON XI.

[h]Neq; enim Orionęam naturã nactus eſt: ſtatura quidem breuis, cæterum dimicandi artis peritiſsimus. [i]Verum ad Antæi domos Cadmeijs Thebis, corpore quidem non adeo magnus, animo uero indefeſſus Antagoniſta uenit, ut eum

qui hoſpitum cranijs Neptuni templum coronaret, cohiberet

STROPHE IIII. COLON X.

Filius Alcmenæ, [k]qui uniuerſæ terræ, tamq́ maris, præcipitijs alti, reperto fine, fretoq́ ad nauigationes pacato, Olympum conſcendit, ubi apud [l]Aegiochum, pulcherrima felicitate fruens demoratur, precioſus & charus immortalibus dijs, quandoquidem & aurearum domorũ rex, Heben ac Iunonis generum coniugauit.

ANTISTROPHE, COLON X.

[m]Cui ſuper Electridas conuiuium exhibentes ciues, & nouis aras coronis ornamus, in memoriam & ſacrũ octo fortium interemptorũ, quos Megera Creontis nata Herculi peperit filios, quibus ab obitu ſolarium radiorum oriens flamma totam noctem lucet, aërem uapore fumi quaquaversum? dantenus calcitrans.

EPODOS, COLON XI.

[n]Poſtero dehinc die annuorum ludorum finis eſt, in qua tum fortitudinis opus abſoluitur, ubi redimitus caput myrtis, uir ille [o]duplicem uictoriam demonſtrauit, qui antehac tertiã ab adoleſcentibus reportarat, [p]prudentis gubernatoris, agilisq́ aurigatoris conſilio uſus. [q]Proinde cum Orſea ipſum uictorem exultans laudabo, iucundam deſtillans gratiam atq́ præconium.

a ℭ *Porrò hoc immortale.)* *Digreditur ad poëtices & bonarum literarum præſtantiam. Ea eſt eximia laus, inquit, quæ cuipiam ab elegantibus poëtarum carminibus, & eruditorum hominum ſcriptis prouenit.* *b* ℭ *Acre*-

rum geſtarum radius.) *Metaphora eſt, pro excellentia. Hoc eſt, uirtutes à do ctis celebratæ cum terram tum mare tranſeunt.* c ℂ *Vtinam & ego.*) *Deeſis eſt: precatur enim, ut perinde Meliſſum queat prædicare, atq; Homerus cum Aiacem tum Vlyſſem extulit.* d ℂ *Ardentẽ facem.*) *Hoc eſt, ſplendorem & autoritatem poëtices.* e ℂ *Dignamq́; pancratij.*) *Vt poßim ſuis celebrare laudibus uictoriam Melißi, quæ ei ex pancratio contigit, unde & coronatus eſt.* f ℂ *Meliſſo ramo Teleſiadæ.*) *Vtinam poßim celebrare digne coronam pancratij, in gratiam Melißi, qui ramus eſt Teleſiadæ. Solet autem & Homerus magnanimos principes atq; inſignes heroës appellare* ἔρνη ἄρηος, *&* θεράποντας ἄρηος, *ramos Martis, quaſi à Marte proſeminati uel plantati eſſent. Eſt autem Teleſiades pater Melißi.* g ℂ *Eſt enim illi.*) *Hic poſt uotum & precationem ex integro præconium Melißi texit, conferens robur eius leoni, prudentiam uulpeculæ, heroica ſanè & principe digna comparatione.* h ℂ *Neq; Orioneam.*) *A ſtatura corporis uirtutem animi extollit. Etſi corpore paruus fuit, animo tamẽ magnus, ideoq; uel maiorem ſeſe uicit. Orionem Gigantem non æquiparauit corpore, attamen antagoniſtam ſuum Orioni ſtatura haud dißimilẽ ſuperauit.* i ℂ *Verum ad Antæi domos.*) *Alia comparatio. Quemadmodum Hercules Alcmenæ filius ſtatura Antæo inferior, Antæum tamen Gigantem longe ſeſe ſtatura quidem excellentiorẽ proſtrauit & cõpreſſu interemit, ſic Meliſſus ſe maiorem deuicit, perinde ac Hercules cõparatione ſui maiorem Antæum. Hic deſerta Libyæ incolens, è prætereuntium occiſorum capitibus Neptuno templum exornauit: quod ſceleris alij Diomedi Thracio, alij, ut Bacchylides, Eueno accõmodant.* k ℂ *Qui uniuerſæ terræ.*) *Digreditur ad fata Herculis, ut poſt erectas Gades & abſolutos labores tandem in cœlum migrauerit, ibiq; Heben uxorem duxerit.*

l ℂ *Aegiochum.*) *Aegiochus Iupiter, ueluti capram tenens. Scholia in Homerum Aegiochum dici Iouem autumant, quod Aegida ſcutum teneat. Mea eſt ſententia, ut ab* αἶξ αἰγός, *id eſt capra, à qua in Creta altus eſt,* αἰγίοχος, τουτέστι τὴν αἶγα κατέχων, *appelletur. Verum de Aegide ſcuto & Aegiocho ſuprà.* m ℂ *Cui ſuper Electridas.*) *Electridæ portæ ſunt Thebis, ubi ſacra faciunt Herculi, & octo filijs eius, quos & Creontis regis filia Megera peperit, quosq́; ipſe indignatione Iunonis in rabiem actus occidit. Etſi Lyſimachus dolo ab hoſpitibus interemptos ſcribat. Variæ ſunt uariorum de filijs Herculis hiſce opiniones. Lyſimachus enim & Socrates, Dionyſius, Euripides, Aeneas Argiuus, Pherecydes, Batus, Herodotus, nedum hiſtoria mortis, uerum numero etiam diſſentiunt. Batus nominibus recenſet eos, Polydorum, Anicetum, Meciſtophonum, Patroclem, Toxoclitum, Menebronten, Cherſibion.*

Hæc Heraclea dicuntur.

bion. Alij alia nomina proferunt, Therimachum, Creontiadem, Ariſtodemum, Deicoontem, Deionem, Antimachum, Clymenum, Glenum. n ℭ *Poſtera uero die.)* *Poſt ſacrificium ſuper Electridas perficitur certamẽ, aguntur ludi, ubi uictores myrtea corona exornantur.* o ℭ *Duplicem uictoriam.)* *Bis inquit, adultior factus, & uirili ætate conſpicuus, funebribus illis Herculis ludis uictoriam obtinuit Meliſſus: tertiam autem uictoriam dum puer eſſet reportauit. Obſcurũ eſt autem, num Herculanis certaminibus uel alijs euaſerit uictor, dum puer eſſet imberbis adhuc.* p ℭ *Prudentis aurigæ conſilio.)* *Aurigam etiam laudat.* q ℭ *Proinde cum Orſea.)* *Orſeas haud pœnitendus Meliſsi aliptes fuit.*

PHYLACIDAE AEGINETAE PANCRATIO VINCENTI, ODE V.

STROPHE I. COLON VIII.

[a]Eneranda Solis mater Thia, te propter alijs metallis præpotens aurum excellentius iudicarunt mortales.[b]Etenim in ponto cõtendentes naues & in curribus certantes equæ propter tuum honorem regina, in uelociter uertentibus ſeſe ludis admirandæ ſunt,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Inq; [c]ludicris certaminibus [d]uenerabilem gloriam & ingens decus pepererũt, quibus manuũ robore, aut pedum uelocitate uincentibus denſa » ſerta cæſariem coronarunt. [e]Sed fortitudo mor- » talium à Deo eſt.[f]Duo ſunt autem quæ iucundũ » uitæ florem, cum uirenti felicitate paſcunt:

EPODOS, COLON XI.

» Nempe ſi quis bene adfectus, ſeu in bona for- » tuna conſtitutus, celebri pariter fama claruerit,

» [g]Præter hæc, ne fruſtra coneris Iupiter fieri:
» omnia nanque habes, ſi talium tibi bonorum ſors
» contigerit. [h]Mortalia mortales decent. [i]Verum tibi in Iſthmo Phylacida duplex uirtus pullulans collocata eſt, [k]ac Pytheæ in Nemeis pancratij ſplendor repoſitus eſt.

ENARRATIO.

Argumentum. *Phylaciden Aeginetam, ab Iſthmia & Nemea uictoria concinit: à patria Aegina, ab urbis inſigni politia, à maioribus Aeacidis, à ſuis progenitoribus, à Pythea alipte. Suprà in quinta Nemeorũ ode, & in hac, & ſexta inſequenti, cognati & ſanguine iuncti celebrantur. De ordine harum trium odarum, quæ prior, quæ poſterior eſſe debeat, ſuperuacaneũ eſt multis delitigare. Calliſtrati ſententia eſt, ſoli Phylacidæ hanc inſcriptam: mentionem autem fieri Pytheæ, cuius laudes concinuit in quinta Nemeorum, propterea quod ſint cognati inter ſeſe. Perinde ac in ſequenti uictoriam etiam Euthymenis repetit, quod ſanguinis linea ad uictores illos pertineat.* a (Veneranda.) *A Solis matre Thia initium ſumit: encomion doni Thiæ, quod aurum eſt, pro exordio adducens. Propter te, id eſt propter tuum donum ô Thia, mortales aurum cæteris metallis præferunt: utque tu es dearum præſtantiſſima, ſic tua dona nobiliſſima ſimul & optima habentur. Ea enim eſt dea preſtantiſſima, cuius proles cæterã deorum ſobolem antecellit. Atqui Thiæ ſoboles, nimirum Sol & Luna, cæteris in cœlo fulgentibus numinibus ſiue erronibus ſunt rutilantiores & ſplendidiores. Eſt igitur Thia reliquis deabus eminentior. Porrò Thian eſſe matrem Solis Heſiodus teſtatur, dum ait:*

θεία δ' ἠέλιόν τε μέγαν, λαμπράν τε σελήνην
γείναθ' ὑποδμηθεῖσ' ὑπερίονος ἐν φιλότητι.

Charum Thia ſuis complexa Hyperiona membris
Ingentem peperit Solem, Lunamque nitentem.

Thia ergo & Hyperion ſunt parentes Solis & Lunæ. θεία *nomen habet à* θέα, *id eſt, à ſpectaculo: uel à* θεάομαι *ſpecto, uel uideo: uel à* θεῖν, *id eſt curre re. Vnde rectè Thia ſpectatrix, mater Solis, qui hanc terrã illuſtrat, pater Hyperion dicitur,* παρὰ τὸ ὑπὲρ ἡμᾶς ἰέναι, *quod ſupra nos eat. Vnde Sol eadem ratione, patronymica tamen, Hyperionides, & ſimpliciter Hyperion poëtis appellatur. Atqui per Solem aurum intelligit: ſuum enim cuique planetarum metallum attribuitur, ut Scholia annotarunt.*

εἰς

	ἥλιον			χρυσὸς
	σελήνην			ἄργυρος
	ἄρη			σίδηρος
εἰς	κρόνον	ἀνάγεται		μόλυβδος
	δία			ἤλεκτρος
	ἑρμῆν			κασσίτερος
	ἀφροδίτην			χαλκός.

Soli		aurum
Lunæ		argentum
Marti		ferrum
Saturno	attribuitur	plumbum
Ioui		electrum
Mercurio		ſtannum
Veneri		æs.

Quur ergo tale huic hymno attexit exordium: in gratiam'ne uictoris, an ſui ipſius cauſa? Etſi neutrum ipſe expreſſerit, quiſq; tamen per ſeſe ſatis abundeq; percipere hinc poteſt, quod primũ in gratiam hoc Phylacidæ, dein ſuo quoq; nomine faciat. O multi nominis Thia, inquit: ô ueneranda, ô præclara, ô eximia, tua cauſa homines aurum cæteris metallis prætulerunt. Deinde & quæ terra, & mari ludi exhibentur, propter tuum honorem & precium ſunt admirationi. Quid eſt, tui cauſa, & tuum propter honorem? hoc eſt, propter tuum beneficium, quo mortales adiutas: & propter tuum honorem, quem hominibus impertis: id eſt, propter aurũ, quod humano generi largiris. Propter liberos tuos Solem & Lunam, id eſt, aurum & argentum, quæ per te generantur. Huius exordij χόλιον eſt apud Demoſthenem in ſecunda Olynthiaca, dum inquit: Citra pecunias nihil cõmode expediri poteſt. Neq; ludi quinquennales, ſiue periodici, ſiue alij per Græciam, neq; uictoria citra Thiæ filios Solem & Lunam, hoc eſt, aurum & argentum, agi comparari'ue poſſunt. Neq; uictoriam Phylacides adipiſci potuiſſet, niſi opibus eſſet adiutus. Neq; ego condere poëmation poſſem, niſi me Thiæ clara, fulgensq; ſoboles, aurum & argentum inuitarent. b ℂ *Etenim in ponto.*) *Ratio quare aurum excellentius ſit metallum: quia ſpectacula quæ & terra & mari aguntur, per te, hoc eſt, aurum adeoq; pecunia aguntur: quandoquidẽ, ut iam dixi, ſine pecunijs nemo quicquam rite queat perſequi.* c ℂ *Ludicris certaminibus.*) *Equorum & curruum.* d ℂ πoθεινὸν κλέος ἔπραξεν.) *Deſiderabilem celebritatem peregit. Enallage numeri eſt. A plurali enim ad ſingularem decidit Pin-*

darus, pro more ſibi conſueto. Hoc eſt, ipſa etiam decertantiũ uictoria, non ſine ſumptibus & ſine munere tuo ô Thia conſtat. e ℭ *Sed fortitudo mortalium.)* *Pietas Pindari. Gnome enim ſibi conſueta uirtutes hominum Deo refert acceptas.* f ℭ *Duo ſunt.)* *Commendaturus Phylacidam, in quibus humana felicitas conſiſtat proponit, nempe in rebus præclare geſtis, & earundem encomio. Perficitur autẽ & conſtat encomion nicephori hoc ſyllogiſmo: Beatus eſt, qui rebus præclare geſtis & illarum encomio exornatus conſpicitur: Phylacides eſt huiuſmodi: igitur eſt felix & beatus. Duo ſunt, intentio eſt.*

g ℭ *Præter hæc.)* *Rhetorica intentionis uel maioris dilatatio.*

h ℭ *Mortalia mortales decent.)* *Gnome ethnica, imò & Chriſtiana, ſi corpus ſpectes, & animi etiam τερπνοφροσύνην.* i ℭ *Tibi uero in Iſthmia.)* *Minor eſt, qua rebus geſtis, hoc eſt, uictoria Iſthmia Phylaciden inſignitum memorat.* k ℭ *Et Pytheæ.)* *Meminit Nemeonicæ Pytheæ, cuius laudes prædicauit in 6. Nemeorũ. Fratres fuiſſe, ex ſubſequenti odes colligitur epigrapha: utrunq; autem pancratiaſten fuiſſe commonſtrat.*

[a]At meus animus, [b]haud ſine Aeacidis encomia tua decantat. [c]Cum Gratijs enim, [d]Lamponis filijs adueni

STROHPE II. COLON VIII.

[e]Ad hanc legibus bene confirmatam urbem. [f]Sin horum uita per puram diuinorum operum ſemitam uerſa eſt, ne inuideas pro laboribus illorum, hymnum poëtæ cõuenientem concinnare.
» [g]Etenim qui ex heroibus inſignes bellatores fue-
» runt, uel poſt mortem encomia conſequuti ſunt:
» [h]Celebrantur nanq; & citharis & ſonoris tibia-
» rum concentibus,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

» Omne per æuum. [i]Meditationem poëtis, [k]Iouis gratia, præbuerũt fortiter agentes. [l]In Aetolorum quidem ſacrificijs, conuentibus ue lucidis, Oenidæ præduri uiribus. [m]Thebis uero eque-

ſtris

ſtris Iolaus munus habet, [n]Perſeus autem in Argo. At [o]Caſtoris Polluciſq; haſta, prope Eurotæ fluenta.

EPODOS, COLON XI.

[p]Oenone uero magnanimi [q]mores Aeaci liberorum celebrantur: [r]qui ſociali pugnæ fœdere bis urbem Troianorum depopulati ſunt, Herculem primum ſequuti, deinde Atridas.

a ℂ *Meum uero cor.*) *Alteram partem, nempe encomion Phylacidæ adeſſe oſtendit. Seipſum enim rerum ab eo geſtarū, præcipue uero uictoriæ eſſe encomiaſten.* *b* ℂ *Nō ſine Aeacidis.*) *Tuas uirtutes ita celebro, ut Aeacidarum non obliuiſcar.* *c* ℂ *Cum Gratijs.*) *Gratiarum benignitate, & iucundis hymnis.* *d* ℂ *Lamponis filijs.*) *Hoc eſt, in honorem & gloriam filiorum Lamponis Pytheæ & Phylacidæ.* *e* ℂ *Ad hanc legibus.*) *Circunſtantia, qua patriam Phylacidæ à bona politia laudat.* *f* ℂ *Sin horum uitæ.*) *Ad inuidos digreditur. Non inuidendum bonorum uirorum encomijs.* *g* ℂ *Etenim.*) *Bonorum uirorum laudes poſt mortem uiuere.*

h ℂ *Celebrantur enim.*) *Quî uiuant poſt fata bonorum laudes.*

i ℂ *Meditationem poëtis.*) *Fortium heroum facta, poëtis argumenta ſuorum monumentorū dediſſe.* *k* ℂ *Iouis gratia.*) *Id eſt, Iouis beneficio & uoluntate fortiter agentes.* *l* ℂ *In Aetolorum.*) *Exemplis externis & domeſticis probat. In ſolennitate & panegyri Aetolorum inclyta, Aenei fortes filij celebrantur à poëtis.* *m* ℂ *Thebis.*) *Equeſtris Iolaus honoratur Thebis & feſto & carminibus.* *n* ℂ *Perſeus in Argo.*) *Celebratur.*

o ℂ *Caſtoris & Pollucis.*) *De quorum fato ſuprà.* *p* ℂ *Oenone.*) *Oenone uocata eſt, priuſquam ex Ioue Aegina, Aſopi fluminis filia, illic proderetur: hoc eſt, in Aegina res geſtæ Aeacidarū cōmemorantur.* *q* ℂ ὀργαί.) *Rurſum pro moribus, & uitæ conſuetudine, ut antehac ſæpius.*

r ℂ *Qui ſociali pugnæ fœdere.*) *Bis depopulati ſunt Aeacidæ Troiam: primum quidem Telamon cum Hercule, deinde Neoptolemus cum Atridis.*

[a]Proinde à principio mihi Muſa repete, qui Cycnum, qui Hectorem, & intrepidum Aethiopum exercitus ducem inſigniter armatū Memnona interfecerint. Quis enim fortem Telephū

Caicus fluuius eſt Myſiæ.

ſua haſta ſauciauit prope Caici ripas?

STROPHE III. COLON VIII.

[b]Quibus fama Aeginam decoram illam inſulam patriam tribuit. [c]Extructa eſt autem & iam olim turris, quam altis ſuis uirtutibus conſcendant. [d]Quin & lingua mea multas circa Aeacum ſagittas cõtinet, quibus illum reſonet. [e]Nuncq; in Marte teſtari queat ciuitas Aiacis, nautis defenſa

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Salamis, in multa corrumpente Iouis imbre, in denſa innumerorũ uirorum ſtrage. [f]Attamen » gloriationem hanc ſilentio complue, cela. [g]Iupi» ter hæc & hæc gubernat omniũ dominus. [h]Huiuſmodi uero fortium uirorum uirtutes, uictoriæ pulchrum gaudium, præ amabili melle diligunt. Eat nunc & belligeretur aliquis ſtrenuè,

EPODOS, COLON XI.

Et in certaminibus [i]Cleonici genus addiſcat: neq; enim prolixus uirorum labor obliteratus eſt, neq; quantum in ſpes uictoriarum inſumptũ eſt, ego cura & carmine meo obſcurauerim. [k]Cæterum & Pytheam membrorũ domitorem laudo, qui Phylacidæ laborioſum curſum manibus ſuis felicẽ reddidit, mente prouidus. Apprehende igitur ei coronã, adfer uilloſam mitram, [m]& adlega ſimul elegantem recens natũ hymnũ.

a ¶ *Proinde.) Ad Muſam apoſtrophe eſt, rogans ipſam, ut dicat, quinam fuerint & unde, qui in Troiano bello fortiſſimos quoſq; occiderint. Quis, inquit, Cycnum, quis Hectorem, Memnonem interfecit? quis Telephum haſta ſua ſauciauit?* *b* ¶ *Quibus fama.) Reſpondet interrogationi. Illuſtres*

principes

principes interfecerunt, quorũ patria Aegina fuit. Achilles enim Hectorẽ &c.
c ℂ Extructa eſt iamolim turris.) *Allegoria eſt. Magna celebritas, ingens & ueluti faſtigiatum decus eis propoſitum eſt, quod ſuis uirtutibus Aeacidæ conſcendant.* d ℂ Qui & lingua mea.) *Sibi multa in Aeaci laudem in promptu argumenta eſſe: atq; primo Aeginæ ſummo principe laudat Iſthmionicen.* e ℂ Nuncq; in Marte teſtari queat.) *Ad naualem pugnam, qua circa Salaminem Græci cum Perſis conflixere, uertit animũ, in qua primas tenuere Aeginetæ, ut Herodotus & Ephorus tradunt.* f ℂ Attamen gloriationem.) *Ne nobis inuideant reliqui, ſi tanta ſolis Aeginetis tribuamus, Iupiter quæſo hæc occulta, ne omnes aduerſum nos excitentur æmuli.*

g ℂ Iupiter hæc & hæc.) *Vt & ſuperbiæ & inuidiæ adimatur locus, aurea gnome & bona & mala in Iouem reijcit.* h ℂ Huiuſmodi fortium uirorum uirtutes.) *Quid & alij & Aeginetæ heroës potiſſimum deament: uictoriam nempe, imò potius uictoriæ hymnũ: gaudium enim uictoriæ eſt oda, qua ad gaudium allicimur.* i ℂ Cleonici genus.) *Ab auo paterno Cleonico Phylaciden euehit. Cleonicus Lampon, Phylacides & Pytheas. Cleonicus auus, Lampon pater, Phylacides & Pytheas filij.* k ℂ Cæterum & Pytheam.) *Alipten eiuſdem cum Pythea fratre Phylacidæ nominis intelligit.* l ℂ Apprehende ei coronam.) *Claudit cum apoſtrophe ad ſeipſum uel ad Muſam, ut uel Aeginã uel uictorem Phylacidem coronet.* m ℂ Adlega.) *Simul deſtina ad uictorem.*

PHYLACIDAE PYTHEAE, EORVMQVE AVVNCVLO EVTHYMENI, ODE VI.

STROPHE I. COLON XIII.

[a]SEcundum calicem (quemadmodum in florenti hominum ſympoſio fieri ſolet, [b]ut miſceantur pocula) muſicorũ cantuum ſuper certaminibus præclari generis Lamponis temperamus. [c]At Iupiter tibi florem coronarum in Nemeis ſuſcipientes, primum craterẽ libamus. [d]Nunc minore inter pueros natu Phylacida uincente Iſthmia, Neptuno

ac [e]quinquaginta iuxtà Nereidibus, alterum ſtatuimus. Tertium uero Seruatori Olympio exhibentes, liceat dulciſonis Aeginam celebrare carminibus.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

» [f]Sin quiſquam ſumptu laboreq́; adiutus, diui-
» nas perficit uirtutes, ac illi iuxta Deus amabilem
» gloriam parat, is ad ſummã certe felicitatem an-
» chorã iacit, diuino honore adauctus. Hanc uiam, Cleonici filius inambulans, & canam ſenectam ac ipſam iuxta [g]ſuſcipere mortem optat. [h]Ego uero alto ſedentem ſolio Clothonem ſororesq́; eius Parcas imploro, ut inclytis chari hominis uotis propitiæ ſint.

EPODOS, COLON XI.

[i]Vos aũt curribus uenerandi Aeacidæ, mihi ius eſſe clariſsimum dico, ut inſulam illam ingrediens laudibus adſpergam. [k]Atqui multæ magnæq́; in promptu uiæ cõſtitutæ ſunt, quibus res bonæ extollantur, & [l]ultra Nili fontes & per Hyperboreos. Neq; uſquam adeò barbara, aq́; ſermone aliena ciuitas fuerit, quæ Pelei herois felicis, [m]deorum generi, famam non audierit:

STROPHE II. COLON XIII.

Neq; ſi ipſa Aiacis Telamonij, eius'ue parentis urbs fuerit.

ENARRATIO.

Argumentum. *Lamponis filios* Phylaciden, Pytheam, *horumq́; auunculum* Euthymenem *pancratiaſtas hac ode ſimul extollit, à* Nemeorum *& Iſthmiorum uictoria, ab aui paterni* Cleonici *felicitate, à maioribus* Aeginetis, Aeacidis, Peleo, Telamone,

Telamone, à maioribus Pſalychiadis, ab hoſpitalitate patris Lamponis, ab aurea eiuſdem mediocritate. Res geſtas Herculis & Aiacis ſuo loco interſerit, ut ſubinde patebit. a ❡ *Secundum calicem.) Haud iniucundam metaphoram uſurpans proponit, quid ſit acturus. Eſt autem à cōuiuio tralatio ſumpta, ut ipſe etiam exprimit. Quemadmodum in ſympoſijs fit, ut cyathus cyatho adijciatur, ut alter poſt alterum temperetur, ut pateræ uino ornentur: ſic & ego alteram iam craterem, hoc eſt, alteram oden Lamponis filijs pango. Elegans autem utrinq; ſimilitudo. Vt enim Bacchus conuiuas exhilarat, ſic epinicia, & hymni, quibus uictores celebrantur, illos ipſos lætos reddunt. Hephæſtion hinc argumentum ſumpſit, ut crederet hanc oden præponendam præcedenti, ut ordine quinta Iſthmica fieret. Primum enim calicem muſicorum cantuum Lamponis filijs, quintam Nemeorum oden fuiſſe, cuius initium eſt: Statuarius nō ſum. Atq; hoc ipſum ex hoc principio cōfirmatur, ubi dicit, ex Nemeis primum Ioui craterem libari: ex Iſthmijs, Phylacida uincente, ſecundum Neptuno & Nereidibus temperari. Vnde conſtat, nō habitam eſſe ratione͂ temporis, quo compoſitæ ſunt, apud eos, qui haſce digeſſerunt: ſed numerū tantum obſeruatum.* b ❡ *Vt miſceantur pocula.) Treis crateras miſcet: primū Ioui Olympio, ob Nemeam uictoriam, quæ in 5. Nemeorum celebrata eſt, ut dixi. Secundū Neptuno & 50. Nereidibus, ob Iſthmiā, quam pancratio Phylacides & Pytheas obtinuerunt unà cum Euthymene auunculo. Tertium ex uoto & exoptatione Ioui Seruatori temperat: non quod Olympiacam obtinuerint, ſed quod optet ut poſthac eam omnium ſibi clariſſimam uictoriam adſciſcant, & ad eam adſpirent: hacq; ratione Aeginam ſe rite celebraturū ait, ut quæ huiuſmodi heroas producat. Apud ueteres, ut eſt apud Euripidem in Nauplio, & Aeſchylum in Epigonis, uti Scholia habent, tres crateras libabant: primum Ioui Olympio, ſecundum Terræ & heroibus, tertium Ioui Seruatori: propterea quod ternarius ſit numerus perfectus, quippe cui ſit principium, medium, & finis. Vel quod qui tertium cratera biberint, ſtabili adhuc mente conſiſtant: quo ſumpto, qui ſapientes eſſe uolunt, domum ſeſe, ut eſt apud Athenæum in 2. recipiunt. Quartus enim & reliqui deinceps hominem in uitia procliuem ac tantumnon dementem faciunt. Locus eſt ex Eubulo poëta apud Athenæum de Bacchi cyathis: quem, quod mirifice Bacchi uirtutes exprimat, non pigritabor ſubnectere:*

τρεῖς γὰρ μόνους κρατῆρας ἐγκεραννύω,
τοῖς εὖ φρονοῦσιν τὸν μὲν ὑγείας ἕνα
ὃν πρῶτον ἐκπίνουσι. τὸν δὲ δεύτερον
ἔρωτος ἡδονῆς τε, τὸν τρίτον δ᾽ ὕπνου,

ὃν εἰσπιόντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι,
οἴκαδε βαδίζουσιν. ὁ δὲ μὲν τέταρτος
οὐκ ἔτ' ἀμέτρός ἐστ', ἀλλ' ὕβρεως. πέμπτος βοῆς.
ἕκτος δὲ κώμων, ἕβδομος ὑπωπίων,
ὄγδοος δὲ κλήτορος, ὁ δ' ἔννατος χολῆς.
δέκατος δὲ μανίας, ὥστε καὶ βάλλειν ποιεῖ
πολὺς γὰρ εἰς ἓν μικρὸν ἀγγεῖον χυθείς,
ὑποσκελίζει ῥᾷστα τοὺς πεπωκότας.

c ☾ At tibi Iupiter.) *Primus crater Iouis: huius reſpectu, hæc ode ſecundo crateri adſimilatur.* d ☾ Nũc inter iuuenes minore natu.) *Secundus crater Neptuni Iſthmiorũ præſidis eſt, ob uictoriam Phylacidæ Iſthmiam, qui inter Lamponis filios eſt minor natu.* e ☾ Quinquaginta Nereidibus.) *Nereides filiæ ſunt Nerei & Doridis. Hæ quinquaginta numero ſunt, ut apud Heſiodum denumerantur. Virgilius aliquot Nereides item recenſet, uerum Heſiodus quinquaginta eſſe teſtatur, quem hic Pindarus imitatur. Sunt aũt ut ab Heſiodo recenſentur, hæ:*

νηρῆος δ' ἐγγένοντο μεγήρειτα τέκνα θεάων
πόντῳ ἐν ἀτρυγέτῳ καὶ δωρίδος ἠυκόμοιο
κούρης ὠκεανοῖο τελήεντος ποταμοῖο.
πρωτώ τ', εὐκράτη τε, σαώ τ', ἀμφιτρίτη τε,
εὐδώρη τε, θέτις τε, γαλίνη τε, γλαύκη τε,
κυμοθόη, σπειώ τε θοή, θαλίη τ' ἐρόεσσα,
πασιθέη τ', ἐρατώ τε, καὶ εὐνείκη ῥοδόπηχυς,
καὶ μελίτη χαρίεσσα, καὶ εὐλιμένη, καὶ ἀγαυή.
δωτώ τε, πλωτώ τε, φέρουσά τε, δυναμένη τε,
νησαίη τε, καὶ ἀκταίη, καὶ πρωτομέδεια.
δωρὶς, καὶ πανόπη, καὶ εὐειδὴς γαλάτεια,
ἱπποθόη τ' ἐρόεσσα, καὶ ἱππονόη ῥοδόπηχυς
κυμοδόκη θ' ἣ κύματ' ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
πνοιάς τε ζαθέων ἀνέμων σὺν κυματολήγῃ
ῥεῖα πρηΰνει καὶ ἐϋσφύρῳ ἀμφιτρίτῃ,
κυμώ τ', ἠιόνη τε, ἐϋστεφάνος θ' ἁλιμήδη,
γλαυκονόμη τε φιλομμειδὴς, καὶ ποντοπόρεια,
λειαγόρη τε, καὶ εὐαγόρη, καὶ λαομέδεια
πουλυνόμη τε, καὶ αὐτονόμη, καὶ λυσιάνασσα,
εὐάρνη τε φυήν τ' ἐρατὴ καὶ εἶδος ἄμωμος,

καὶ

καὶ ψαμάθη χαρίεσσα δέμας, δίητε μενίππη,
νησώτ', ἐυπόμπητε, θεμιςώτε, προνόητε,
νημερτής θ' ἣ πατρὸς ἔχει νόον ἀθανάτοιο.
αὗται μὲν νηρῆος ἀμύμονος ἐξεγένοντο,
κοῦραι πεντήκοντα ἀμύμονα ἔργ' εἰδυῖαι.

f ℭ *Quod ſi quiſpiam.) Gnome eſt, non diſsimilis ei quam in præcedenti in eandem ſententiã protulit. Felicitatem humanã, in rerum geſtarum ſplendore, earundemq; encomio conſiſtere ait. Eſt autem talis ratiocinatio, qualis & illa prioris odæ 5. Maior eſt, eos beatos, qui rerum geſtarum ſplendore, & earũ præconio floreant. Huic minorem ſubiungit huiuſmodi: Lampon Cleonici filius pater Phylacidæ & Pytheæ, & rebus geſtis, & earum encomio floret. Cõplexionem quia plana eſt, relinquit menti lectoris. Eſt igitur felix Lampon.*

g ℭ *Mortem ſuſcipere optat.) Lamponem ad extremam uſq; ſenectutem in ea felicitate perduraſſe innuit.* *h* ℭ *Ego uero.) Deeſis Pindari, ut Parcæ miſereantur Lamponis, & uitam ei, quia id optet, abrumpant.*

i ℭ *Vos aũt curribus uenerandi.)* χρυσάρματοι, *aureis curribus inſignes. Epitheton eſt heroicum. Primores enim & principes uiri, uel aureis, uel auro obductis curribus uehuntur. Mihi, inquit, in more eſt, ſi quando ad inſulã Aeginam ingreſſus fuero, laudibus etiam primum uos aſpergere ô Aeacidæ: à patria ita & maioribus heroës Phylacidam, Pytheã, Euthymenemq; Aeginetas prædicans.* *k* ℭ *Atqui multæ.) Multa ſupereſſe quibus uirtutes Aeacidarum exornentur.* *l* ℭ *Vltra Nili fontes & Hyperboreos.) Tam eximiæ ſunt Aeacidarum uirtutes, ut ultra Nilum & Hyperboreos planè currant. Atqui Nili oſtia, & Hyperboreorum plagam, pro uniuerſo terrarum orbe accipit, pro Europa & Aſia, in quas apud priſcos œcumenicus orbis diuidebatur.* *m* ℭ *Deorum generi.) Pelea deorum generum uocat, quod Thetin Nereida in cõiugem duxerit. Eſt ergo gener Neptuni uel Nerei & Doridis.* *n* ℭ *Aiacis Telamonij urbs.) Salamis. A rebus geſtis amplificat.*

[a]Quem (Telamonẽ dico) unà [b]cum Tirynthijs, ad gaudens ferro bellum, prudentem ſanè auxiliatorem, aduſq; Troiam (quæ heroibus negocium fecit) ſecum ob perpetratum à Laomedonte ſcelus, claſſe aduexit Alcmenæ filius. [c]Cepit quidem Pergama, deinde [d]Coorũ etiam gentes Telamone adiutus, [e]bubulcumq; Alcyonem

montiſimilem, Phlegris Thraciæ repertum, nec manibus pepercit grauiter ſtridenti arcui ſuo

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Hercules. [g]Enimuero Aeacidem ad claſſem uocans, omnium in conſpectu prædicauit: ac [h]in tergore leonis ſtantem Amphitryoniadem bello inuictũ libare dijs nectare iuſsit. Hic phialam auro grauem, uini ſuſceptricẽ, præſtantiſsimus ei Telamon reddidit, qui indefeſſas manus ad cœlum tendens, [i]tali quadam oratione precatus eſt: Si unquam, ô Iupiter pater, preces meas tuapte ſponte audiſti,

EPODOS, COLON XI.

Nunc tibi, nunc inquã diuinis precationibus ſupplico, ut uiro huic fortem gnatum, ex Eribœá tribuas: ipſum uero amicum meum ita fortunatũ reddas, ut corporis uiribus alioqui ineffabilem, talis animus maneat atq; ſequatur, qualis eſt, quẽ hæc cõtegunt exuuiæ leonis, quem olim ante omnia primum certamina in Nemea occîdi.

a ℂ *Quem Telamonẽ.) Hic ad inſignia facta Telamonis Aiacis parentis digreditur, qui item ad maiores Aeginæ pertinet.* b ℂ *Cum Tirynthijs.) Tirynsurbs eſt Argi. Tirynthios ergo pro Argiuis uſurpat,* κατὰ συνεκδοχὴν. *Argumentũ tale eſt: Hercules Telamonem ſecum ad Troiam aduexit, dum primum Troiam caperet, eiusq; regem Laomedontẽ leto daret, ob iniuriam quam à Troianis ſuſtinuerat: dum cum Argonautis Colchos uſq; pro aureo uellere diripiendo nauigaret. Appulſi enim ad Sigæum Troiæ littus, à Laomedonte, tanquam inſueti hoſpites & aduenæ uel prædones repulſi ſunt, ut antehac etiam cõmemoratum, utq; Dares Phrygius memoriæ prodidit.*

c ℂ *Cepit quidem Pergama.)* πέργαμον *uel* περγάμιον. *Vrbium arx & altum ædificium pergamus uel pergama numero multitudinis dicuntur: pro ipſo Ilio per* συνεκδοχὴν *accipit.* d *Coorum gentes.) Græce eſt*

μερόπων

μερόπων ἔθνεα. *Merops, inquit Stephanus, filius Triopæ eſt, à quo Coi Meropes dicuntur: unde & interpres Pindaricus, per Meropes Coos intelligit.*

e ℭ *Alcyonem bubulcum.*) *E Gigantibus unus eſt Alcyoneus, de quo ſuprà auditum. Bubulcũ appellat, quod Soli boues abegerit: huic Hercules eas abſtulit, ipſumq́; interemit, ut 4. Nemeorum ode tentatũ, ubi eadem quæ hic ferè de Hercule Pindarus refert: Qui cum Troiam olim, inquit eo loci, Telamon depopulatus eſt, & Coos, & magnum bellatorem ſtupendum Alcionea.*

f ℭ *Phlegris.*) *Phlegræ Thraciæ oppidum.* g ℭ *Verum Aeacidem.*) *Telamonẽ præ cæteris fortitudinis exhibuiſſe ſpecimen, ideo & ab Hercule etiam præ alijs prædicatum ait, ut qui fortiter in expugnatione Troiæ, & in prælio aduerſus Alcyonea dimicauerit.* h ℭ *In tergore leonis ſtantẽ.*) *Telamon præcipit Herculi, ut dijs litet. Hæc dicit uates, ut ampliorem Telamonis autoritatem faciat. Quanquam hic Scholia hæc deſumpta ex magnorum Eyiorum hiſtoria tradant, in qua Herculem hoſpitio à Telamone exceptũ memoriæ proditũ, tumq́; hæc contigiſſe, Herculemq́; ut hoſpitem obſecutum præcipienti Telamoni. Verũ hæc eruditiores iudicent.* i ℭ *Tali quadã oratione precatus eſt: Si unquam ô Iupiter.*) *Precatio Herculis pro Telamonis poſteritate, ut Telamon ex Eribœa fortem filium progeneret. Hic rurſum apparet, Pindarum inique tuliſſe iudicium Græcorum, quo Vlyſſem Aiaci prætulerunt, dum arma Achillis ab Aiace ad Vlyſſem transferrent. Nuſquam nõ enim impenſe admiratur uirtutem & fortitudinem Aiacis: unde & hic mirificam & miraculo prænunciatam Aiacis Telamonij natiuitatem fingit poëta,*

[a]Hæc ubi dixiſſet, magnã animi ducem aquilam Deus demiſit: ingenti uero intus gaudio perfuſus eſt:

STROPHE III. COLON XIII.

[b]Hæcq́ ceu uates aliquis oraculũ ædens, protulit: Erit quidem tibi filius quem petis Telamõ, uocabisq́ prolem ex uiſo alite, excellentem uiribus Aiacem, belli ſudoribus cunctis populis admirandum. Sic fatus continuò reſedit.

a ℭ *Hæc ubi dixiſſet, magnam animi ducem.*) *Iouis alite, aquila, precationem exauditam eſſe, denunciatum oſtendit. Iupiter ad eius preces aquilam demiſit, qua certior redderetur Hercules orationem ſuam exauditam.*

b ℭ *Dixitq́; ceu uates aliquis,). Vaticinium Herculis de naſcituri Telamonis filij cũ nomine, tum uiribus. αἴας appellabitur à uiſo αἰετῷ, ab aquila quæ iam apparuit. Apud Sophoclem tamen in Aiace μαστιγοφόρῳ, Aiax nomen ſibi inditum eſſe à luctu & calamitate conqueritur, atq; adeò ex fato, quandoquidem in eam decidere calamitatem debuerit.*

[a]At omnes mihi enarrare uirtutes, prolixius eſt, quàm ut res ferat. [b]Siquidem Phylacidæ, Pytheæ, Euthymeniq́ laudum ô Muſa diſpenſator ac promus ueni. [c]In quorũ gratiam [d]Argiuo more quicquam tamen breuiſsime dicetur.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

[e]Tulerunt enim uictorias à pancratio treis in Iſthmo, & eas quas à florente Nemea ſuſceperunt, ſplendidi filij & auunculi: [f]qualẽ uero inde hymnorum ſortem ad lucem reduxerunt? [g]Pſalychiadarum quidem tribum pulcherrimo Gratiarum rore rigant, iuſtitiæ adminiſtrantes domum, ciuitatem illam Deo gratã incolunt. [h]Lampon uero tribuens exercitium operibus, carmen illud Heſiodicum impenſe ueneratur, [i]filiosq́ ſuos eò, dum recitat, hortatur,

EPODOS, COLON XI.

Commune patriæ ſuæ ornamentum adducens: [k]qui & beneficentia, quam in hoſpites exercet, cõmendatur. [l]Moderata enim in animo ſuo ſequens, moderata etiam obtinens, linguam non imprudentem gerit. [m]Dixeris illum inter athletas eſſe id, quod cos Naxia ferrum domans, inter reliquas petras. [n]Equidẽ dabo eis bibere puram Dirces lympham, [o]quam caſtæ Mnemoſy-

nes

nes comptæ filiæ produxerunt, prope bene munitas Cadmi portas.

a ❡ *At mihi omnes enarrare.*) *Redit ad inſtitutas uictorum laudes: digreſſioni, qua Herculis precationem & res geſtas explicauit, umbilicum adijciens.* *b* ❡ *Siquidem.*) *Ratio quur breuem eum eſſe oporteat.*

c ❡ *In quorum gratiam.*) *Se nonnihil de uictoribus Aeginetis dicturum proponit.* *d* ❡ *Argiuo more.*) *Id eſt, Laconicè ſeu breuiter.*

e ❡ *Tulerunt enim.*) *Ab Iſthmijs uictorijs & Nemeis.* *f* ❡ *Qualem uero.*) *Per interrogationem legendum. Hoc eſt, multa argumenta & poëtis & λογογράφοις per ſuas uirtutes dederunt.* *g* ❡ *Pſalychiadarũ.*) *Pſalychidæ, tribus eſt & familia Aeginæ, ex qua Cleonicus, Lampon cum liberis ſuis. Eam à iuſtitia, & beneficentia laudat.* *h* ❡ *Lampon uero.*) *A patris in uirtutibus exercitio. Ipſo opere uirtutes complet Lampon, & Heſiodicum uerſum re ipſa honorat. Eſt aũt Heſiodi ad Perſem fratrem parænesis, μελέτη δὲ τὲ ἔργον ὀφέλλει.* *i* ❡ *Filiosq́; ſuos.*) *Adhortatur, inquit, liberos ſuos, ut uirtutem opere exhibeant, in ea ſeſe exerceant, uictoria & ſeſe & patriam illuſtrent.* *k* ❡ *Qui & beneficentia.*) *Ab hoſpitalitate.*

l ❡ *Moderata enim.*) *A modeſtia & prudentia.* *m* ❡ *Dixeris illum.*) *Eleganti comparatione coti Naxiæ Lamponem adæquat. Vt cos Naxia inter alias cotes & lapides omniũ eſt præſtantiſſima ad acuendum ferrum: non diſſimilem ad modum Lampon inter reliquos athletas eſt fortiſſimus, qui quoſuis antagoniſtas ſibi obuios uincit. Hyperbolica & αὐξητικὴ comparatio. Eſt aũt Naxus Cretæ ciuitas: unde Naxius lapis uel cos Naxia, quæ alibi naſcentes bonitate ſua plurimum excedit.* *n* ❡ *Equidem potabo eos.*) *Allegoria eſt: Thebano hymno eos exhilarabo. Dirce enim fons eſt Thebis, & ipſe Pindarus Thebanus.* *o* ❡ *Quam caſtæ Mnemoſynes filiæ.*) *Hoc eſt, quem hymnum ego Muſarum beneficio Thebis pepigi. Summa eſt, meis eos carminibus, meis lyricis odis celebriores conſtituã. Nec prætereundum eſt quod dicat Pindarus, πίσω σφε, pro ποτίσω αὐτὸς, uel ποτιῶ, quaſi thema ſit πίζω. Annotant Scholia hic, quod ueteres, potatrices & bibulas appellarint πίσσας.*

STREPSIADAE THEBANO QVINQVERTIO VICTORIAM CONSEQVVTO, ODE VII.

STROPHE I. COLON VIII.

I[a]N quonam uero bonorũ ueſtrorum
animũ ueſtrum antehac exhilaraſtis
maxime, ô felices Thebæ? [b]Arbitror
1 equidem tum, quum [c]ære pulſantis
Cereris [d]aſſeſſorem comoſum Bacchum protu-
2 liſti: [e]aut quando in intempeſta nocte aurũ nin-
gentem deorum præſtantiſsimum ſuſcepiſti.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

3 [f]Quando in Amphitruonis ueſtibulo conſti-
tutus uxorẽ [g]cum Herculana prole acceſsit: [h]aut
4 quando Tireſiæ uatis denſa conſilia imitata es:
5 [i]aut quando Iolaum aurigandi peritum conſpe-
6 xiſti: [k]aut quum Spartæ lanceis indefeſsi admit-
7 terentur: [l]aut quando acri Adraſtum ex confli-
ctu remiſiſti orbatum

EPODOS, COLON VIII.

Innumeris ſocijs ad equeſtre Argos: [m]aut quan
8 do Doricam Heraclidarũ coloniã in recto Lace
dæmoniorũ pede ſtatuiſti. Ceperunt enim Amy
clas [n]Aegidæ ciues tui, idq́ Pythijs ducti oraculis.

ENARRATIO.

Argumentum.

A uictoria pancratij Iſthmica, à corporis & animi pulchritudine, à bonis literis Strepſiadem Thebanum laudat: ab auunculo eiuſdem nominis, qui pro patria dimicando, mortẽ oppetierit. Tandem uoto hanc odam cludens Strepſiadæ aſſumpta perſona, Apollinem orat Pindarus ut Pythiam etiam uictoriam uictori Strepſiadæ tribuat. a (*In quonam uero bonorum ueſtrorum.*)

Exordium

Exordium ducit à mirifica comparatione, qua Strepſiadem clariſsimis heröi-bus, imò ipſi etiam Ioui confert. Atq; prior huius comparationis pars interro-gatione & reſponſione conſtat, quam ſubiectionem Rhetores uocant, non pau-cas & hiſtorias & fabulas congerens. Eſt uero comparatio huiuſmodi: Quem-admodum ô Thebæ exhilaraſtis animũ ueſtrum in natiuitate Bacchi, in aureo Iouis imbre, in Herculis & conceptu & ortu, in conſilio Tireſiæ uatis, in uicto-ria aduerſus Adraſtum: itidem & iam mentẽ ueſtrã exhilarare debetis in uicto-ria Strepſiadæ ueſtri, qui Iſthmia uicit &c. b ¶ *Arbitror equidem tum.*) *Interrogationi ſuæ reſpondet uates, uarias cum fabulas tum hiſtorias colligens, quibus gaudio perfuſas olim Thebas adfirmat.* c ¶ *Aere pulſantis Ce-reris.*) *Ad inquiſitionem Cereris reſpexit poëta: quum enim filiam ſuam Pro-ſerpinam paßim quæreret, cymbalis & tympanis circumcurſitans ſonitum & tinnitum ciebat, ut nemo nõ reſciret, quidnam Ceres inueſtigaret.* d ¶ *Aſ-ſeſſorem Bacchum.*) *Quur Bacchum aſſeſſorem Cereris fingit poëta? Myſ-ſtica eſt ratio: quod humido frugum nutrimento, liquidus Bacchi potus adſo-cietur: uel quod uua ſit & ad edendum & ad bibendum accommoda.*

e ¶ *Aut quando in intempeſta nocte.*) *Alterum paradigma & reſpon-ſio. Tum exhilaraſti animum tuum ô Thebæ, quando Iupiter in concubia no-cte, aureæ niuis uel pluuiæ ſpecie ad Danaën deſcendit.* f ¶ *Quando in Amphitruonis ueſtibulo.*) *Fabulam Danaës cum Amphitruonis Alcmena mi-ſcet.* g ¶ *Cum Herculana prole.*) *Hoc eſt, quando Iupiter in ſpecie Am-phitruonis cum Alcmena congreſſus, diuinam è ſemine ſuo prolem, Herculem nimirũ ex ipſa propagauit.* h ¶ *Aut quando Tireſiæ uatis.*) *Tertia re-ſponſio per exemplum. Tum lætitia es perfuſa, quũ uſa es conſilio prudentißi-mi Tireſiæ uatis. Quando apud uos claruit optimus ille & pientißimus & ſa-pientißimus ciuis & natus Tireſias, tum reſpublica ueſtra felicißime admini-ſtrata, tripudij cauſam uobis dedit.* i ¶ *Aut quando Iolaum.*) *Herculis hic aurigator fuit, in cuius gratiã Iolaia, ludos, inſtituerunt.* ἱππόμητιν *ideo nominat, hoc eſt, equis conſulentem, quod aurigam egerit.* k ¶ *Aut quum Spartæ.*) *Spartas undecunq; collectam conuenarum manum uocat,* παρὰ τὸ σπείρεσθαι. *quod, ut Androtion in Scholijs refert, quum Cadmus ex Phœ-nicia Thebas uſq; fugeret, eum ſint ſecuti & paßim & ſparſim congregati ex-teri & profugi. Sententia igitur eſt: Tum gauiſæ eſtis Thebæ, dum Cadmum undiq; collectis conuenarum copijs ad uos uſq; iter facere perſpiceretis. Conue-nas autem & eos qui Cadmum ſunt comitati,* ἀκαμαντολόγχας, *hoc eſt, for-tes, bellicoſos, haſtis indefiſſe pugnantes appellat. Atq; hoc quintum reſponſio-nis* παράδειγμα *eſt. Cauendum autem ne hic per Spartas Lacedæmon uel*

Lacedæmonij intelligantur. l ❡ *Aut quando ex uehementi conflictu.*) *Sextum reſponſionis exemplum. Vel tum gauiſæ eſtis, dum ingentes Adraſti & Amphiarai copias fudiſtis prope portas ueſtras, ipſo tantũ Adraſto è ducibus & populo ſeruato & ad Argos remiſſò. Huius belli ſuprà crebro facta eſt mentio.* m ❡ *Aut quando Dorica expeditione nos exhilaraſtis Thebæ, eo quod eam in recta Lacedæmoniorum planta ſtatuiſti.*) *Heraclidæ ab Apolline reſponſum tulerũt, quod Aegidarum ope Peloponneſum obtinere deberent. Pertinent autem & Lacedæmonij & Amyclæi ad Peloponneſiacos.*

n ❡ *Aegidæ.*) *Aegidæ familia in Thebis fuit, ſeu tribus quædam, ab Aegeo quodam, nõ illo Athenienſium rege, quos Heraclidæ ſecum armarunt, quũ Doricum ſuum reditũ in tuto collocare uellent Heraclidæ. Admonent hic Scholia, quoſdam pro Aegidis ſcribere Argidas: quod Ariſtodemi ab Heraclidis oriundi, uxori nomen extiterit Argiæ, ex qua geniti ſint Procles & Euryſthenes, qui Laconicã ſibi uindicarint. Hac de re nõnihil eſt in Archidamo Iſocratico, & in alijs orationibus. Sunt qui hic Pindarũ nolint intelligere bellum Amyclæum, cuius dux fuerit Timomachus, qui Lacedæmonijs aduerſus Amycleenſes Aegidis adiutus, opem tulit: cæterum eorum hic Aegidarum mentionem facere, qui cum Herculis poſteritate Peloponneſum reuerſi ſint, quorũ duces fuerint Ariſtomachus Cleadæ filius, & Hylli gnatus Cleadas.*

» [a]Cæterum uetus gratia ſopita eſt, priſcæ uir-
» tutes obliuioni dantur. Immemores enim ſunt
» mortales

STROPHE II. COLON XIII.

» Eius rei, quæ non ad ſummum florem, inclytis
» carminum, à ſapientibus poëtis conditorum, flu
» xibus cõiuncta peruenerit. [b]Deinceps uero Strepſiadem dulciſono hymno canas. [c]Is nanque ab Iſthmo pancratij uictoriam refert, [d]robore quidem ſtupendus, cuius formoſa mens non minorem corporis pulchritudine uirtutem ducit.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

[e]Lucetq; nunc uiolacea cæſarie decoris Muſis. [f]Huius quidem eiuſdem nominis auunculo com

munem

munem gloriam uictoria dedit, Marsq́ mortem propinauit.[g] Atqui ſuum bonis preciũ propoſitũ eſt. Id enim planè nouerit, quiſquis [h] in tali nebula, ſanguinis grandinẽ pro chara patria [i] ferat,

EPODOS, COLON VIII.

Hoſtemq́ contrario exercitu fundat, ciuium ſuorum generi, maximis auctibus gloriam ſeſe addere, ſiue ſuperſtes manſerit, ſiue occubuèrit.

a ☾ Cæterum uetus gratia ſopita eſt.) Gnome eſt, qua ad poëtices laudem excurrit breuiter. Hæ omnes, inquit, enumeratæ per me hiſtoriæ, dormiunt & ſilentio prætereuntur, quia eruditis uiris, qui taleis prædicare ſolent, caruerint: & quia non in ſuos poëtas inciderint, qui æterno carmine eas ad poſteritatem tranſmiſiſſent. quo iuxtà, more ſuo, ad amorẽ poëtices & gratitudinem & munuſcula, uictorem Strepſiadem inuitat. b ☾ Deinceps uero Strepſiadem.) Applicatio comparationis. Vt uos ô Thebæ hactenus enumerati ciues & heroës ueſtri exhilararunt rebus cum uirtute geſtis: ſic uos nunc haud immeritò, lætitia perfundere debet Strepſiades. Poteſt autem hæc apoſtrophe uel ad Thebas, uel ad Muſam Calliopẽ, uel ad ipſum Pindarũ referri: enimuero, ut cõparatio conſiſtat, rectius Thebis accõmodabitur. c ☾ Is nanq; ab Iſthmo.) αἴτιον eſt, quur uelit laudari Strepſiadem. Iſthmia, inquit, uel Iſthmios ludos, pancratio certans, uicit. Victoriam ex Iſthmijs reportauit, pancratio ſiue quinquertio pugnãs. à uictoria cum paucis, ſi uerba ſpectes, multis, ſi ſententiam & uerborum pondus, extollens. d ☾ Robore quidem ſtupendus, cuius formoſa.) A corporis & animi pulchritudine. e ☾ Lucetq́; nunc uiolacea cæſarie.) A bonis literis: ſiue quod ipſe in literis ſit eximius, ſiue quod iam hoc Pindari hymno à Muſis profecto exornetur. Quur uiolaceam cæſariem Muſis tribuit? quia pulchram atq; adcò flauam comam habent. Sunt autem uiolæ flauæ, purpureæ & candidæ. f ☾ Huius quidem eiuſdem nominis auunculo.) Ab auunculo eiuſdẽ nominis, nempe Strepſiade, Theodoti filio, qui in bello Peloponneſiaco, uel pugna circa Salaminã animam efflauit pro patria, Iſthmionicen hunc iam laudat. g ☾ Atqui bonis.) Exaggerat gnomis & extollit ſtrenuam auunculi mortem, ut qui cum ſumma laude pro patria occubuerit, aduerſum hoſtem fortiter pugnans. Neq; oſcitanter prætereundum, quod Martem χαλκάσπιν appellet, quod æreum ſcutum

quatiat ſeu gerat. b ℂ *In tali nebula.) Per Martis nebulam, bellum metaphorice intelligit. Per ſanguinis grandinē, rurſum hoſtilem illum conflictum & pugnam, qua ſanguis inſtar grandinis magno impetu è uulneribus proſilit.*
i ℂ *Ferat.) Vel ulciſcatur.*

[a]Tu uero Diodoti fili bellicoſum æmulatus Meleagrum, æmulatus et Hectorem, floridumq́ Amphiaraum, oppetijſti mortem.

STROPHE III. COLON VIII.

In eo cœtu pugnans, ubi in prælio fortiſsimi uictoriam obtinuere, qui extrema ſpe ineffabili luctu defatigati ſunt.[b] Verum iamnunc mihi poſt hyemem, ac turbulentas procellas ſerenitatē dedit. [c]Canam itaq; comā adornans coronis, [d]neq; » mihi immortales quæſo inuideant,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

» Si dulcem aſsiduò uitam tranſigens quietus ac
» tranquillus conſeneſcam, fatalemq́ accedam ho-
» ram. [e]Omnes nanq; ex æquo morimur, numen
» autem diuinum hominibus reconditū eſt.[f] Quod
» ſi quis ad maiora circunluſtret, minor eſt, quàm
» ut minutiſsimā deorū ſedem conſequatur: quandoquidem & alatus Pegaſus deiecit

EPODOS, COLON VIII.

Dominum ſuum Bellerophontem, qui cœli tecta, ut Iouis collega fieret, conſcendere uoluit.
» [g]Rem uero præter iuſtitiā dulcem acerbiſsimus
» finis manet. [h]Nobis uero ô aurea coma florens Apollo, è tuis ludis floridam, adeoq; Pythiam coronam impertias.

a ℂ *Tu uero Diodoti fili.) Redit ad auunculum, glorioſam eius mortem*

ab exemplis confirmans, Melagri, Hectoris, & Amphiarai. Meleager patriam ſuam à Curetibus defendit: primum etiam aprum occidit à Diana Aetoliæ immiſſum, ut eſt apud Homerum Iliad I. *Hector pro Troianis occubuit, Amphiaraus pro Argiuis. Vt ille ipſe prope Thebas in prælio perierit, ſæpius antehac explicatũ.* b ☾ *Cæterum nunc mihi poſt hyemem.*) *Chori uel Pindari uerba ſunt. Luxi, inquit, & nõ parum planctus ſuſtinui, in morte auunculi Strepſiadæ: ſed nunc* Neptunus, *ut qui Iſthmijs præſit, ſerenitatem poſt tempeſtatem, hoc eſt, gaudium poſt triſtitiam dedit, per uictoriam Strepſiadæ.*

c ☾ *Canam itaq;.*) *Ipſum ideo uictorem Iſthmicum euehàm laudibus.*

d ☾ *Neq; mihi immortales.*) *Votum eſt. Vtinã & ego & ipſe Iſthmionices tranquillam adusq; fatum noſtrum ætatem tranſigere queamus: ut ego illum concinam, eius uirtutes & cæterorum bonorum uirorum eximia decora prædicem: ipſe uero Strepſiades reliquis ſuis moribus & uita ſit exemplo.*

e ☾ *Omnes nanq; ex æquo.*) αἴτιον *eſt, quur tranquillam uitam ducere optat. Nihil homini certius eſt quàm mori. Quid igitur melius, quid iucundius, quid fœlicius in terris homini à dijs accidere poterit, quàm ſi tranquillè & pacatè ſpiritum ducat? Quur multis ſeſe implicat, quur ita uiuit, quaſi æternã uitam ſit habiturus, quum certiſſime illi moriendum ſit? Atq; hæc philoſophico & ethnico more dicit, perinde ac inſequentia.* f ☾ *Quod ſi quis ad maiora circumluſtret.*) *Exemplo Bellerophontis hortatur Strepſiadem, ne maiora & altiora ſeſe inquirat, ſed ſuæ uictoriæ & fœlicitati acquieſcens uiuat.*

g ☾ *Rem præter iuſtitiam dulcem.*) *Parænesis eſt gnomica, qua ne animum ad iniuriam cuipiam inferendam adijciat, hortatur. Res ex iniuria & iniuſtitia parta, dulcis quidem eſt: ſed iniuſtitiam ulciſci ſolet Deus, ideo acerbus finis dulcedinem ex iniuſto profluentem ſequitur.* h ☾ *Nobis uero.*) *Claudit hymnum precatione & uoto ad Apollinem. In perſona autem uictoris hæc orat. O Apollo, inquit, rogo te ut impertias nobis, id eſt, mihi Strepſiadæ, Pythiam etiam uictoriam. Da quæſo ô formoſe & prudens Apollo, ut maiori uictoria inſigniatur Strepſiades, nimirũ Pythia, per tuam illi clementiam & benignitatem cõmunicata. Præſes enim Pythiorum ludorum eſt Apollo.*

CLEANDRO AEGINETAE, ODE VIII.

DIAERESIS I. COLON XXIII.

C[a]Leandro quiſquam ætatiꝗ eius laborum comparet precium,[b]ſplendidum prope Teleſarchi patris ueſtibulum ſtans, Iſthmiacæꝗ uictoriæ, ac Neméorũ certaminũ præmia, celebrem nempe laudem colligat. [c]Quoniam potentiam inuenit, [d]cui & ego mœrens licet animo aureã uocare Muſam poſco. [e]E magnis uero luctibus ſoluti, neꝗ coronarum in orbitate concidamus, neꝗ nimium triſtitia cõficiaris: [f]ſed enim ab inutilibus malis ceſſantes ac liberati, dulce quiddam ludamus: idꝗ poſt graues labores, quibus Deus aliquis ſuper caput noſtrum Tantaleum lapidem aduoluit,

DIAERESIS II. COLON XXII.

Imbellem Græciæ conatum. At exactorum malorum timorem, omnemꝗ mihi anxiã ſolicitudinem ſemouit. [g]quam nunc nobis ante pedes, inꝗ præſentia cernimus conſtitutã felicitatem. » [h]Nunquã uero non præſens bonum felicius eſt: » [i]doloſum enim æuum hominibus imminet, uitæ » meatum uertens. [l]Mortales ubi libertate fruant̃ » beati ſunt. Præterea [k]bonam ſpem homini curæ » eſſe decet. [l]Conuenit etiam Thebis portarum ſeptenario inſignibus educatũ, Aeginæ Gratiarũ florem decerpere, [m]eo quod geminæ filiæ patri fuerint Aſopidum minimæ natu, [n]quæ & Ioui regi placuerint, quando ad pura lympha fluentem,

°Dircen potentis urbis conſtituit ducem.

ENARRATIO.

Ab Iſthmia & Nemea uictoria Cleandrum laudat: à patre Teleſarcho, à maiorum fortitudine, à patria Aegina, ubi more ſuo ad Aeacum eiusq; poſteritatem lyram applicat poëta. Scite enim & eleganter contentionem Iouis & Neptuni de Thetide interponit: deinde Themidis interuentū, & fati per ipſam enunciationem: quo iubente, oportere Thetin matrimonio copulari, non dijs, ſed homini, unde ſuſceptura ſit ſobolem, quæ & Martis impetui & Iouis fulguri non ſit futura inferior. Intelligit autem Achillem. Pòſt ad Achillis res geſtas excurrit. Poſtremo ad uictoriam Iſthmionicæ, qui pancratio ſuperior antagoniſtis ſuis fuit, Cleandri regreditur, eius uirtute hymnum hunc cludens. Inſuper hymnum hunc in diæreſes ſeptem diuiſit, quarum unaquælibet 22. uerſibus genere differentibus conſtat: perinde ac quintam Nemeorum in dyodecadas partitus eſt. Argumentum.

a ℭ Cleandro quiſquam.) Aliquis emere & comparare poſſit, inquit, ipſi Cleandro & eius ætati, id eſt per Endyadem Cleandro iuueni, precium laborum. Eſt uero hymnus & encomium, uirtutis & inſignium laborum precium & merces. Propoſitio eſt, qua ſubindicat, dignum eſſe Cleandrum, qui ob merita ſua debito præmio, hoc eſt, & hymno & encomio exornetur. b ℭ Splendidum prope patris.) Patrem eius Teleſarchum Nemeonicen fuiſſe adumbrat, ſimul eum à diuitijs & potentia cōmendans, imò à uirtutibus, dum ſplendidum ueſtibulū, præclaras'ue ædes Teleſarchi nominat.

c ℭ Quoniam potentiā inuenit.) αἴτιον, quur ſit hymnis & encomijs condecorandus Cleander: quoniam inuenit potentiam, ſcilicet qua uicit antagoniſtas ſuos. d ℭ Cui & ego.) Etſi mœream, inquit, attamen geſtio & percupio auream accerſere Muſam, hoc eſt, pulcherrimum hymnum, quo conſpicua eius reddatur uirtus. Ecquid mœret Pindarus? Quum ipſe uates nō exprimat, augurantur hic Scholia & diuinant, quod per hunc mœrorem & inſequentem calamitatem quam ſtatim ſubnectit, ad cladem Salaminiam, ubi cum Xerxe atq; adeò Perſis Græcia depugnauit, reſpiciat, ut in qua maiores eius & neceſſarij interierint. e ℭ E magnis uero luctibus ſoluti) Poſtquam illa belli Perſici calamitas, in qua damnū accepit genus Cleandri, præterijt, ne ſemper mœreamus, ſed iam ob præſens uictoris bonum recipiamus animum. f ℭ Cæterum ab inutilibus malis.) Per Tantaleum lapidem, & imbellem Græciæ laborem, ingens malum & cladem adumbrat, quam Græcia acceperit. Eſt uero cognitū è prima Olympiorū ode, & ex Homeri Odyſſ. II. ut ſuper caput Tantali lapis lapſum minitans dependeat: quo grande malum,

προοιμιακῶς ſignificatur. g ❡ *Quam nunc nobis ante pedes.*) *Victoriam* Cleandri *intelligit.* h ❡ *Porrò nunquã non præſens.*) *Gnome eſt,qua per amplificationem, præſens bonum futuro, quod ambiguum, anteferendum monet.* i ❡ Mortales.) *Sententia eſt,qua ſummum illis bonum adeſſe teſtatur, qui ſunt liberi, quales ſunt* Aeginetæ, *à quibus ille oriundus: libertatem & rempublicam illorum* Democraticam *efferens.* k ❡ *Bonam ſpem.*) *Eſt ueluti correctio iam dictæ ſententiæ.* Etſi *præſens fœlicitas abſenti & futuræ ſit anteponenda, haudquaquã tamen futurum bonum ſeu imminens ſequundior fortuna eſt adſpernanda: eam enim per bonam ſpem intelligit.* Futurum *bonum obtentũ æque iuuare mortaleis poteſt, atq; id quo quiſquã in præſentia fruitur.* l ❡ *Decet item portarum inſignibus.*) *Decet etiam, inquit uates, ut ego* Pindarus Thebis *oriundus & illic educatus decerpam florem gratiarum* Aeginæ: *hoc eſt metaphoricôs, ut laudem* Aeginam, *ut inſignia ornamenta* Aeginæ *attingam, & eueh† præconio.* m ❡ *Eo quod geminæ filiæ.*) *Hic locus ex quarta* Nemeorũ *ode perſpicuus redditur, ubi eadem res tractata eſt breuiter. Reddit rationem quur deceat, ut laudet ipſe* Aeginam. *Quia, inquit, idem eſt pater, eademq; origo* Thebanorũ & Aeginetarũ. *Tantum enim efficit per hoc quod dicit: Eo quod geminæ filiæ, patri* Aſopidum *fuerint, minimæ natu. & reliqua quæ illic* Pindarus *habet. Summa huius loci eſt huiuſmodi:* Thebe & Aegina *ſunt duæ* Nymphæ, *filiæ* Aſopi *fluminis (poëtarum ſententia.) Pater ergo* Aſopidum *eſt ipſe* Aſopus, *à quo patronymica forma* Thebe & Aegina Aſopides *dicuntur. Ex* Thebe *ergo* Nympha, *urbs* Thebæ *prodijt: ab* Aegina Nympha, *ipſa inſula & urbs* Aegina *prouenit. Congeneres, inquit, ſunt & Affines inter ſeſe* Thebani & Aeginetæ. *Non igitur indecorum eſt,* Aeginam Cleandri *patriam à me* Thebano *uate cõmendari.*

n ❡ *Quæ &* Ioui.) *Iupiter captus eſt pulchritudine* Aſopidum, *adeò ut alteram, nempe* Theben, *conſtitueret ducem potentis urbis, id eſt, faceret dominam & deam ipſarum* Thebarum, *quæ ab ipſa nomen ſuum ferrent.*

o ❡ *Dircen.*) *Fons eſt* Thebanus Dirce.

DIAERESIS III. COLON XXII.

[a]Te uero ad inſulam cœruleam ferens ſopiuit, [b]ubi generoſum procreaſti Aeacum celeberrimũ mortalium grauiter ſonanti patri ſuo, [c]unde & diuinitus iuſtitiam adminiſtrabat, [d]cuius quidem diuini filij primas tenebant, [e]Martijq; nepotes for

titudine æreum anguſtiarumq; exercitum guber narc callidi, animoq; ſolertes fuerunt. [f] Hæc & deorum immortalium conciones meminerunt, quando Iupiter ac Neptunus ob formoſam dimi carunt Thetin, dum uterq; illam eſſe ſuam cupe- ret. Amore ſiquidem correpti erant. Cæterum immortalia deorum conſilia illis nō pararunt ſe- dem, nec illorum pugnæ locum reliquerunt,

DIAERESIS IIII.

Fati ſententia percepta. [g]Dixit enim optima conſilia Themis, quod fatale decretum eſſet, ma- rinam deam, prolem, regem adeò parituram, qui aliud telum longe melius fulmine, inuictoq; tri- dente iaculetur, ſi uel Ioui, uel eius fratribus mi- ſceatur. Proinde à pugna deſiſtite, inquit. Morta lem nanq; adſequuta genialem thorum, morta- lem quoq; filium, manibus in prælijs Marti, pe- dum uero felicitate fulguri parū adſpiciat. [h]Meū quidem diuinum munus Pelei Aeacidæ nuptijs donare cordi eſt, quem pientiſsimū [i]Iolci ſolum tenere ferunt.

DIAERESIS V.

Hic ubi antrum ſubierint incorruptibile, re- pente illic ſint [k]Chironis nuncij, qui edicant, ne denuò nobis Nerei filia contentionum materiem ſubminiſtret, ſed potius bimeſtri ſpatio à noſtro conſortio ſegregata, amabile [l]uirginitatis frenū cum heroë ſoluat.[m]Sic Saturni liberis ueneranda dea, hæc proloquuta eſt.[n]Illi uero immortalibus palpebris annuerunt, neq; ſermonis fructus in-

teribat: aiunt enim ſimul adiuuare nuptias Thetios [o]regem.

a ℭ *Te uero.*) *Per apoſtrophen ad alteram Aſopi filiam hæc dicit: Te ô Aegina Nympha Iupiter ad cœruleam inſulam tulit, hoc eſt, ad inſulam eiuſdem tecum nominis, Aeginam ſcilicet.* *b* ℭ *Vbi generoſum procreaſti Aeacum.*) *Ad Aeaci Aeginetæ herois, Iouis & Aeginæ Nymphæ filij laudes deſcendit.* *c* ℭ *Vnde & diuinitus.*) *A iuſtitia Aeacum prædicat.*

d ℭ *Cuius quidem filij.*) *Peleus & Telamon.* *e* ℭ *Martijq́; nepotes.*) *A rebus bellicis nepotes Aeaci laudat, aq́; prudentia.* *f* ℭ *Hæc & deorum immortalium.*) *Probat Aeaci nepotes & fortes & prudentes eſſe, exemplo Thetidis nuptiarum, quam ſibi Peleus, Ioue & Neptuno corriualibus poſthabitis, matrimonio copulauit.* *g* ℭ *Dixit enim optima conſilio Themis.*) *Dea eſt honeſtatis, & prouidentia ipſa diuina, Themis. Vt litem inter Iouem & Neptunum Thetios nomine diremerit Themis, enarrat, cui ſit iungenda uiro, & qualem ſit habitura prolem, ex Peleo nimirum Achillem uaticinans.* *h* ℭ *Meum quidem diuinum munus.*) *Hoc eſt, placet ex fato, ut Peleus Aeaci filius, Thetin uxorem habeat.* *i* ℭ *Iolcus.*) *Magneſiæ urbs.* *k* ℭ *Chironis nuncij.*) *Quandiu in antro Chironis Centauri in Theſſalia cum Peleo uiuere debeat Thetis.* *l* ℭ *Virginitatis.*) *Virginitatis frenum ſoluere, eſt periphraſis primi concubitus.* *m* ℭ *Sic Saturni.*) *Epilogus uel concluſio mandatorum Themidis deæ.* *n* ℭ *Illi uero.*) *Iouem & Neptunũ obſequutas uoci & uoluntati Themidis.* *o* ℭ *Regem.*) *Hoc eſt, ipſum Iouem, per antonomaſiam.*

[a]Atqui ſapientũ ora nouam Achillis uirtutem demonſtrarunt, [b]quod & Myſium uitiferũ agrũ nigra Telephi cede aſpergens cruentauit,

DIAERESIS VI.

[c]Fabricauitq́ ponti in morẽ Agamemnoni & Menelao reditum. [d]Helenam deinde ſoluit, Troianis uiribus haſta ſua acciſis: [e]quæ ipſam olim excellentẽ Memnonis uim, Hectorẽq́, utrunq́ magna in campo perſequentẽ, alioſq́ optimates é prælio homines perimente, liberabant. [f]Quibus omnibus [g]Proſerpinæ domum denuncians

Achilles,

Achilles, mons Aecidarum, Aeginam ſuam ualde admirandam cõmonſtrauit: [h]quem ſanè nec morientem deſtituerunt hymni, cæterum iuxta pyram tumulumꝗ, [i]Heliconiæ uirgines ei aſtiterunt, multaꝗ famæ lamentum ſuperfuderunt. [k]Viſum eſt itaꝗ ſuperis bonum uirũ, iamꝗ defunctum uita, hymnis dearum cõmendare.

a ¶ *Atqui ſapientum ora.) Ad Achillis Pelei & Thetios filij uirtutum laudes pergit uates. Sapientum ora, periphraſis eſt poëtarum & hiſtoricorum.*

b ¶ *Quod & Myſum.) Vt Achilles Myſiæ regem prohibentem ipſum à finibus ſuis, dum ad Troiam proficiſceretur, interfecerit, eſt alibi enarratum: eius hiſtoriæ hic meminit, primũ inſigne Achillis facinus oſtendens, ipſam Telephi Myſiorum regis interemptionem.* *c* ¶ *Fabricauitq;.) Factum Achillis. Comparat autem reditum ponti: ut enim pons hominem per flumen tranſmittit, itidem Achilles, ſuis ſudoribus & ſanguine, Agamemnoni & Menelao pons fuit: hoc eſt, eos tutò in patriam poſt dirutam Troiam remiſit.*

d ¶ *Helenam dein ſoluit.) Inſigne Achillis facinus.* *e* ¶ *Quæ ipſum.) Robur Achillis exaggerat. Vires Achillis liberarunt eum à Memnone & ab Hectore & alijs optimatibus, quos interemit manu ſua.* *f* ¶ *Quibus omnibus.) Aeginam celebrem reddidit Achillis memorabilibus rebus ſuis geſtis, ut qui à Peleo Aegineta propagatus ſit.* *g* ¶ *Proſerpinæ domũ.) Periphraſis regiæ Plutonis, ſeu inferni, uel mortis.* *h* ¶ *Quem ſanè nec.) Achillis uirtutes etiam à Muſis & poëtis poſt mortem prædicatas, potiſsimũ ab Homero, docet.* *i* ¶ *Heliconiæ uirgines.) Muſæ ſunt, quæ poëtarũ maxime Homeri carminibus & fatum deplorarunt, & fortia eius facta poſteris fecere cognita.* *k* ¶ *Viſum eſt itaq;.) Reiteratio eſt: idem enim dicitur, cum proxima Heliconiarum uirginum præſentia. Placuit ſuperis, & ita diuina prouidentia digeſsit, ut Achilles à Muſis celebraretur.*

DIAERESIS VII.

[a]Proinde etiamnum rationem fert, pronusꝗ eſt ac promptus [b]Muſarũ currus, ut memoriam †pugilis uictoria celebris prædicet, ipſumꝗ honoret, qui [c]à Doricis ſelinis [d]Iſthmiam coronam nactus eſt, poſtquam & ille iam Pericтyonas ui- *†uel pugilis Nicoclis.*

cit,manu ſua uiros repellens turbansq́ ,quem boni patruelis generatio,nõ afficit ignominia. [e]Sertum præterea coætaneorũ quſpiam Cleandro, pancratij , cuius uictor euaſit , nomine ex myrto nectat: [f] quoniam & Alcathoi certamẽ feliciter, ac [g] iuuentus antehac eum in Epidauro ſuſcepit. hinc bonorum uirorum encomijs eum adhibet. Pubertatem enim ſuam minime ignauam , in palæſtra honeſtatis rite formauit.

a ℭ Proinde Muſarum currus.) Epanodos eſt, redit enim ad uictoris Cleandri præconium. b ℭ Currus Muſarum.) Eſt periphraſis poëtice. Lyrice mea uel poëtice mea deſiderat & ardenter concupiſcit euehere pugilem uictorem Cleandrum. Eſtq́; hic metaphora periphraſi mixta, dum currum Muſarum poëticen appellat ſuã. c ℭ A doricis ſelinis.) σέλινον apiũ eſt. Primum autem ex apio corona nectebatur Iſthmijs uictorijs,poſtea ex pinu data eſt,ut in origine Iſthmiorũ explicatum. Doricis,hoc eſt,per Doricos ſubminiſtratis, uel Corinthijs. d ℭ Iſthmiam coronam.) Laus uictoris ab Iſthmia corona ſeu uictoria Iſthmia. Amphibolia tamen hic animaduertenda eſt, dubium enim num νικόκλεος ſit proprium uel ſubſtantiuũ. Si proprium, tum uel Cleandri patruelis erit, uel ſanguine iunctus, quem à pugilatu cõmendat. Sin ἐπίθετον, tum ſententia erit, quã reddidi. Animus tamen inclinat, ut credam νικόκλεος eſſe nomen cuiuſdam qui ad genus Cleandri pertineat.

e ℭ Sertum præterea.) Hic iam Cleandrum à pancratio laudat.

f ℭ Quoniam & Alcathoi.) A uictoria Alcathoiorũ. Sunt uero Alcathoia feſta,quæ & Pythia nominantur, quæ agebantur Megaris, ab Alcathoo quodam, ut apparet, nomen habentia,de quibus in 5. Nemeorum: atq; illis in ludis myrteas coronas datas ex hoc loco colligitur. g ℭ Iuuentus eum antehac.) De Epidauro & ludis Aſclepieis, quæ illic aguntur, in 4. Pythiorũ nonnihil cõmemoratum. De hac Stephanus ita ſcribit: Epidaurus,inquit, ciuitas eſt prope Argos, quam alij λειμηρὴν dicunt, eo quod λειμῶσι, hoc eſt pratis abundet. Vocabatur etiam Meliſsia,& Hæmera. αἵμηρα, παρὰ τὸ αἱμάσσεσθαι, quod Aeſculapij ara illic aſsiduo ſacrorum & uictimarum ſanguine maderet.

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN PINDARI ISTHMIA FINIS.

1011132

VOCVM ET RERVM ATQVE ſententiarum præcipuarum index.

A

Acharnæ Atticæ uicus 316
Achillis curſus, inſula 332
Achillis ſexennis uelocitas & robur admirandum 324
Acis inſula 358
Acragas 23
Acroceraunia 332
Actoriones 123
Adiectiua, aduerbij naturam aſſumentia 107
Adraſti & Amphiarai hiſtoria 61
Adraſtus ut Sicyoniã peruenerit 377
Adulationes utriſq; nocere 186
Adulterium recens nuptarũ peßimum (296
Aeacea 93
Aeacea ubi celebrabantur 149
Aeacidæ 149
Aeacidarum genus 268
Aegæ inſula 343
Aegeum mare unde dicatur 343
Aegis 146
Aegina inſula 98.99.317
Aegiochos 146
Aegiochus Iupiter cur dicatur 430
Aeneſidamus quid ſonet 420
Aeoles lyrici & citharœdi 185
Aeſculapij & Coronidis fabula 191
ἄεθλον 234
Aetna ciuitas 5
Aetna mons 52
Aetnæ montis mira 161
Aetnæ nomen unde 376
ἀέτωμα 138.139
Agamemnonia cædes 297
ἄγλα 151
ἀγλαοτριαίνης 14
Agrigentum 23
Agrigentum urbs diues pecoris 302
Aiax unde dicatur 444
Aiax Vlyßi præfertur fortitudine 372
αἱμακουρίαι 19
ἀϊστόω 194
Albana uel Alba dea 405
Alcathoia feſta 458
Alceus lyricus 2
Alcimedontis laus 98
Alcimidæ genealogia 346
Alcman 2
Alcmena ex Ioue grauida 47
Alcmæon ditißimus 263
Alcothoia, certamen 344
Alcyonei & Herculis cõflictus 330
Alecto 30
ἀλειπτής 104
Alctes rex Corinthiorum 138
Aleuadæ 287
Alpheus fluuius 10.414
ἄλπνιστος 273
ἄλσος 45
Amarynthia 149
Amphiaraus terra abſorptus 380.387
Amazones 322
Amazonum origo 102
Amenes fluuius 169
Amyclæ ciuitas 168.297
Amicitia uera probatur experientia 297

Amicorum in afflictione raritas 395
Amoris potentia 368
Amore optimorũ teneri, pulchrũ 368
Amores, conſeruatores munerum Veneris. 369
Amphiaraea certamina 93
Amphictyones 349
ἄμπυξ 56.416
ἀναβάλλομαι 381
Anacalypteria 3.77.118
Anacreon 2
Animæ defunctorum quomodo reuocabuntur. 228
Antæus Iraſſæorum rex 285
Antheſphoria 77
ἄνθρωπος fœmi. gen. 221
ἄντλον 113.266
Antiſtrophe 6.7
Apes animalculum operoſiſſimũ 153
ἀπλὼν 56
ἄφθονοι 60
Apia 11
ἀποικία 11
Apollinis ſeptem filij ex Rhodo Nympha 91
Apollo Pythius 29
Apollo medicorum præſes 243
Apollinis artes 251
Apollinis epitheta 277
Aqua omniũ optima 1. & 7. & 49
Aquæ epitheton 157
Aquila auium præſtantiſſima 182
Aquila Ioui attributa 157.326.341
Aræ ſex duodecim dijs in Elide extructæ 55
Aræthyrea, uel Arantea, urbs eſt Peloponneſi. 349
Arethuſa fons 198
Archilochus lyricus 107
Argo nauis 218
Argonautarum hiſtoria 218
Argonautarum uates tres 231
Argi dominorum catalogus 377
Argiuorum regnum diuiſum 377
Ariſtæus primus ouium cuſtos 280
Ariſtæus mellis inuentor 280
ἀριστομένης 266
Ariſtoteles Battus dictus 28.215
ἀρόσαι, ἀροτοί 389
Artes omnes ingenuæ, Dei donũ ſunt 318
Aſclepica ludi 344
Aſopi plures 318
Aſopichus Orchomenius 150
ἀστὴρ 34
Aſtra quæ appellentur 8.34
Atabirium mons Rhodi 93
Athamantis fabula 405
Athenæ Græciæ urbium clariſſima 263.284
Atlantis cœliferi fabula 245
Atropos 12.90
Augeas Eliorum rex 124
αὖλαξ 235

B

Bacchi dithyrambus 138
Bacchi uirtutes 439
Bacchylides 2
Baſilia ludi 407
Baſis 156
Batti profectio 208
Beatus ante obitum nemo 361
Belli & prælij differentia 31
Belli conſilia ex hiſtorijs peti 87

Belli

Belli fortuna uaria 330
Blepſidarum tribus 105
Bœbias lacus 193
Bonum unum duo mala adnexa habere 200
Boues Epirotici excellentiſsimi 333
Boreas uentorum rex 230
βρόμος 230
βρυτανεῖον 398

C

CAdmus literarum nomina in Græciam primus intulit 422
Cadmi & Harmoniæ fabula. 201
Cadmi tres filiæ 202
Caicus fluuius 436
Calamitate nemo caret 251
Calumnias utriſq; nocere 186
Camarina Siciliæ urbs & lacus 51
Campus Elyſius 36.37
Caryſtus 222.
Carnea feſta 253
Caſtalia fons 82.249.349
Caſtor deus equeſtris 247
Caſtor primus curruі equos aptauit 247
Caſtoris & Pollucis hiſtoria. 300
Caſtoreum melos 185
Centauri 181
Cephiſus fluuius 150.213 303
Ceres inuentrix frugum 308
Cereris feſta 77
Ceruæ cornutæ 47
Celes quid 5
χ ſigno quid indicet interpres. 191
χάεις 13
Chariadarum tribus 374
Chariclo 222.
Charites tres 150.243
Charitũ pictura 151
Charites cur nudæ 151.152
Charites, ſymbolum amicitiæ 150
χερὰς 260
χιασμὸς figura 68
Chlamys ueſtis 392
Chlæna 118.392
χλῆδος 230
Chriſtianos Theoxenia agere 393
Chromius 307
Ciclicæ diſciplinæ 151
Cij & Coi 406
Cinæthus Chius 313.314
Cinyras Cypriorum rex 178
Cirrha oppidum 198.267
Cithara 31
Cithara Dorica 10.42
Citharon mons 170
Cleonæ ciuitas. 124.392
Clitor urbs. 392
Clotho 12.90.
Cnoſſus urbs. 133
Cola 7
Colchorum truculentia 234
Columnas Herculis traijcere difficile 318
Columnæ Herculis 320
Comam nutrire, libertatis ſymbolum 219
Conſilia futurorum cæca 133
Conſilia fortitudine præſtantiora eſſe in bello 381
Conuicia mulierum ſunt: 182
Copais palus 410
Coralium quo modo ſolideſcat 364
Coralij etymon 364.

Corinthus urbs 116.136.137
Corinthiorum inuenta 138.139
Cos Naxia 445
Cranon urbs 293
Crater, amplioris uaſis nomen 383
Crateres tres ueteres libabant 439
Criſa oppidum 260.376.417
Cronium promontorium Piſæ 22. 46.108
Cteatus 123
Cunæ ſex, & earum nomina 161
Curalium 365
Curſus primum Olympiorum 19
Cyaneæ inſulæ Ponti 232
Cycni duo 38
Cycnus Herculem in fugam egit 122
Cyllene uel Cyllenus mons 73
Cynicorum impudentia 278
Cyrene urbs 206.276
Cyrenes uita & mores 276

D

D*Anao Arguiorum regi quinquaginta filiæ* 285.385
δαμαλίζεσθαι 257
δέησις 353
Delos inſula Cycladum 70
Delphin animal uelociſſimũ 182.210
Delphinius menſis 344
Delphinia ludus 271
δέμας & σῶμα *quomodo differant* 273
Demaretæum nomiſma 23
Demetria 3.77.118
Demetria ubi agebantur 149
Demophili laus 244
Dentes uiperei ſati 238
Dentium draconis triplex ordo 237
Deucalionis fabula 112
Deo adſpirante, omnia proſpere cedunt 288
Deum nullum ſcelus latere 16
Deorum iuramentum 90
Deo nihil impoſſibile 292
Deus cuiuslibet rei autor 247
Diæta 35
Diaulum 140
διχόμηνις 45.46
Didymi Ledæ liberi 48
Dies, Solis filius 28
Dija 3
Dija ubi agebantur 392
Dinomenes unde dicatur 420
Dinomeni quatuor filij 5
Dioclea ubi agebantur 149
Diomedes quo pacto in deorum numerum relatus 387
Dioſcuri 41.185
δίφρος 18
Dirce fons Thebanus 128.283.409
Diſcus 127
Diſci & Soli differentia 127
Dithyrambus Bacchi 138
Diuites amicos habent multos 246
Diuites auari taxantur 414
Diuitiæ ueræ quæ 183
Diuitiæ uirtutibus mixtæ 246
Diuitiæ diuinæ benignitati adſcribendæ 272
Dolia duo in Iouis limine 28
δόλιχον 134.136
δολιχοδρόμος 134.136
Dotibus quiſq; ſuis contentus ſit 308
δολιχοδέιροι 134
Draco Aeſculapio quare dicatus 238

Draco

Draco unde dicatur 238
Dracones cæſij 68
Draconis mira longitudo 238
Draconis & aquilæ certamen 237

E

Εγκυκλοπαιδία 342
ἐκλογή 6
εἶδε 50
εἶδος quid ſignificet 6
εἰδύλλιον, diminutiuū 6
ἐλατήρ 51
Electridæ 430
Elephantes dentes habere 47
Eleuſinia 77.118
Eleutho, parturientium dea 352
Eleutheria certamina 93
ἐλιόστεαθς 352
Embolum 82
ἐναγώνιος 177
Encomium quid 453
Encomio querimoniam quandoq; ad-
miſceri 274
Endeis 339
ἔπαλπνος 273
Epaphus rex Aegypti 386
ἐπαυρεῖν 194
ἐπίβδαι 225
ἔφεδρος 336
Ephemerus & animal & herba 274
Ephori hiſtoria 169
Ephyræ plures 358
Epidaurus urbs 70
Epirus regio 332
Epiſcopus 153
Epodus 6.7
Epicnemidij 119
Epizephyrij 119
Equorum nomina 10
Equi deſultorij 5
Equos alere, Græcorum lex 419
ἔρανον 13.253
Eratides 94
Eratidia certamina 93
ἐρέπτειν 237
Ergoteles Cretenſis 133
Erginus 54
Erinnys 30
Eriphyla ſoror Adraſti 378
ἔσαναι 51
Eubœa inſula 413
Eumelus poëta 142
Eumenides 30
Eumolpus Corinthius poëta 139
Euripus mare 296
Euripi oppida 297
Eurotas fluuius 409
Eurytus 123
Eurypylus Neptuni filius rex Cyre-
nes 209
Euxinus pontus inhoſpitalis 232
εὐδία 19
εὐορκία 35.40
εὐφροσύνη 158

F

FAbula de Semela, Ioue & Iunone
27
Fabulis mortalibus perſuaderi poſſe
357
Feſtiuitatum & certaminum Græco-
rum nomina 3.& 4
Formæ potentia 368
Fortioribus repugnare difficile 394
Fortuna ſummi Dei filia 134
Fortuna uictoriarum domina 342

Frenum, mite pharmacũ equorũ 146
Furiæ tres, & earum nomina 30
Futura conſideranda 422

G

GAnnimedis raptus 14. 19
Gentium in Deum religio 261
Gentium reuerentia in parentes 261
γέρας 32
Geryonæ canes 408
Geryonæ triplex forma 408
γλαυκῶπις 68
Gloria ſumma in felicitate 307
Gloriatio uana non laudabilis 401
Gratiarum ſplendor 283
Geræſtia ludi ubi agebantur 149
Gigantes à dijs uicti 313
Gigantes in montibus ardentibus humati 266
Gygantum rex 266
Græcia à peſte liberata per Aeacum 339
Græcorum falſum iudicium de Vlyſſe 372
Græcorũ elementorum nomina ab Hebræis uel Chaldæis deriuata 422

H

HArmonia Cadmi uxor 295
Harpocration 349
Hebe deorum proma 353
Hecatombæa certamina 93
Hecatombæa unde 389
Hedera cur poëtæ ornentur 28
ἕδνα 202
Hellenius Iupiter 339
Helleſpontũ mare unde dicatur 228
Hellotia, & illorum initum 141
Helorus fluuius & ciuitas 383
Heraclea ludi 430
Heraclea ludi ubi agebantur 407
Heraclidarum diuiſio tripartita 252
ἡραῖα ludi 389
Herbaceis coronis uictores cur ornabantur 237
Heraclea certamina 92. 93. 116
Hercules trinoctio conceptus 388
Herculis columnæ 50
Herculis labores 320
Herculis hiſtoriæ tres 110
Herculis filij 430
Hercules à Cycnõ in fugam actus 122
Herculana feſta ubi agebantur 149
Heſiodus primus carminum compoſitor 314
ἑστία 398
Hieron Aetnæus 156
Hieronis genus & mors 5
Hipparis fluuius 57
Hippocentauri 181
Hippodamiæ currus 17
Hippodamiæ filij 19
Hipſeus rex Lapitharum 276
Homerici carminis laus 357
Homeridæ 313
ὁμόκληροι 33
Homo, umbræ ſomnium 274
Homini temperandum à blaſphemia 15
Hominum uirtus à Deo 431. 434
Homines diuina gratia beatos eſſe 274
Hominũ conditio uarijs periculis ſubiacet 274. 423. 425
Homo omnium animantium nobiliſſ. 182

Hominum

Hominum curioſitas 192
Horæ deæ, temporum diſpenſatrices 280
ὅρκος 35
Hydrophoria ludi 344
Hyllis, uel Hyllida libra 167
Hymni Pindarici non omnes pro temporibus rerũ geſtarum digeſti 258. & 439
Hyperborei, populus 44
Hyperboreorum felicitas 290.291
Hyperia fons 224
Hyperion parens Solis & Lunæ, unde dicatur 431
Hypermneſtræ Danai filiæ pietas 386
Hypſipyle 54

I

Iami mirabilis educatio 68
Iamidæ prophetæ 95.96
Iamidarum auriga 63
Ibycus 2
Ida Cretæ inſula 58
Ilithyia, parturientium dea 352
Imber unde naſcatur 259
Infelices & obſcuri, inuidiæ non obnoxij 297
Infortunio nemo frangatur 304
Ino in deam uerſa 28.405
Intempeſtiuum omne triſte 281
Inuidentiæ felices & diuites expoſiti 297
Inuidiæ cauſa 72
Inuidia melior miſeratione 171
Inuidia ſua noxa punitur 300
Inuidia felicitatem permutare ſolet 264.297
Inuidia contempta minus officit 189
Inuidorum affectus praui 371
Inuidorum conſilia uana 331
Inuidiæ malum non nouum eſt 373
Inuidia qua re uincatur 60
Iolaia certamina 93.118.407.447
Iolai & Euriſthei fabula 282
Iolaus Herculis auriga 447
Iolcus ciuitas 219.321.333
ἰός 68
Iouis epitheta & nomina 78
Iouis tres filij 229
Iphytus 3
ἵππος, ἵππω, ἵψ 52
Iraſſa ciuitas 286
Iſmenus fluuius 379
Iſter fluuius 44
Iſthmus 32.102.116
Iſthmia unde dicantur 404
Iſthmia cur intermiſſa aliquandiu 405
Iſthmia quando agebantur 405
Iſthmiorum ludorum origo 405
Iſthmiorum uictorum præmiũ 405
Iuſtitiæ filia tranquillitas 266
Iuuentutis propria 227
Iuuentutis labores ſunt ſenij releuamina 383
Ixionis fabula 179
Ixionis duo grandia peccata 179
Ixionis pœna 16
Iynx auicula 234.331
Iyngis fabula 331

K

Κάπαι 47
κᾶπος 46
κιλλιτίζειν 6

κῆδος 80
κνήμη 234
κνώδαλα 291
κολλαῶ 57
κομίζω 222
κόρος 40
κωμάζω 107
κῶμως 107

L

LAbor, ſui encomio dulceſcit 375
Laborum nemo expers 250
Labores obtenta uictoria dulces 389
Laborum abſolutorum medicus lætitia 329
Lacerea ciuitas 193
Lacheſis 12.90
Lapideum ſuffragium 93
Lapithæ populi 276
Laudibus quippiam efferre, non cuiuslibet eſſe 376
Laurus herba Parnaſia 267
λέιριον 364
Leleges populus 107.119
Lerna 85
Leuce inſula 332
λιβανωτίς 364
Linguæ parcæ magnus theſaurus 244
Literæ Charitibus comparantur 151.152
Literarum fructus 151.174
Literarũ nomina apud Græcos nihil ſignificant 422
Literarum nominum apud Hebræos & Chaldæos etymon 422
Literarum contemptores, Deum ſpernunt 159
Literæ ſolæ manent 259
Literæ ex obſcuris conſpicuos faciunt 322
Littus maris eſſe 161
Liuor ſemper bonos impetit 370
Locri hoſpitales 132
Locrorum tria genera 119
Lucina parturientium dea 353
Luctæ repertor 344
Luſtrum 3
Lycæa 93
Lycæus Arcadiæ mons 392
Lydij augurijs intenti 153
Lydium melos dulce 58
Lyra 31
Lyrici poëtæ nouem 2
Lyricis poëtis breuitas propria 281
λυσιπόνοι 213
λύτρον 92

M

MÁχη 31
Magia apud ueteres in uſu 196
Mala propria citius quàm aliena affligunt 312
Mænala mons Arcadiæ 114
Mænalij uerſus 114
Mantinea 127
Marathon 116.272
Maximiliani Ro. Imperatoris clementia 204
Medicinæ repertores 198.324
Medúſæ caput intuentes, lapides facti 303
Megæra 30
Megara urbs 148.272
μῆλα 226
μῆλον 9.78.92

Meliſſa

Meliſſæ, Cereris ſacerdotes dicebantur 215
Mel decimam immortalitatis partem eſſe 280
Mellis uſus repertor 215
Memnon ab Achille occiſus 351
Mentis tres partes 119
Mercurius inuentor Lyræ 21
Meropia inſula 358
Merops, Meropes 443
Meſſene ciuitas 224
μεταλλῶν 71
Midylidarum familia 268
Mileſius aliptes 104
μίμ dandi caſus 280
Minerua cæſia 68
Minerua Oncæa 27
Mineruæ partus mythologia 85.86.87
Minyas 412
Minyi Argonautæ 217
Minyia ludi 407
Modus omni iure ſeruandus 141.& 180
Molione 123.124
Moloſſa Epiri regio 359
Momus deus 72
μονοκρηπίς 218
Moriendum omnibus ex æquo 355.257
Mortalia mortales decent 434
Mos natura inſitus non facile permutatur 131.137
Motacilla auis 234
Mulierculæ ſacerdotes 207
Muſarum currus, carmina ſunt 294
Muſarum officia 120
Muſicæ laus 9.156.157.158
Muſis uiolacea cæſaries cur tribuatur 449
Myrmidones unde dicti 319

N

Naturæ humanæ cum diuina comparatio 346
Naxus inſula & ciuitas 220.445
Naxus Carum dux 220
Nebulæ epitheton 158
Nectar, deorum potus 81
Nemeæ ſitus 349
Nemea quando agebantur 306
Nemea ubi agebantur 149
Nemeorum origo & inſtitutio 305.& 375
Nemeorum certamen funebre 305
Nemeorum ludorum præſides 306
Nemeſis Adraſtia 269
Neptunus deus equeſtris 262
Neptunus petræus 225
Neptuni epitheta 14.70
Nereides quinquaginta quæ 440
Nicomachus unde dicatur 420
νίμ dandi caſus 280
Niſus inſignis luctator 283
Nomadæ, ſiue Numidæ populi 386
Nomina heroica liberis hominibus digna, Græci ſuis impoſuerunt 420

O

Oanis fluuius 57
Occaſio obſeruanda 281
Oculus dignius membrum 25.61
Ode quid 6
Odas ſuas Olympia Pindarus cur inſcribat 4
Oedipus patrem ſuum occidit 29

Oenomaus rex Piſæ 17
Oenone, quæ & Aegina 435
Ogygia inſula 349
Oileia 119
Oleagina corona 20
Oligæthidæ 147
Olympias quid, & unde 3
Olympia quid 3
Olympia urbs 3. & 8
Olympici ludi 3
Olympia cur inſtituta 4
Olympiorum præmium 4.20
Olympiorum inſtitutores 3.4
Olympiorum inſtaurator 5
Olympus mons 25
Oncheſtus ciuitas 410
ὀψινόοι qui ſint 248
Optimates parcius peccent 173
Opûs metropolis 107.109
Opûs Deucalionis nomen 112
Oraculum Delphicum 29
Orbis œcumenicus 441
Orchomenos ciuitas 410
Orchomenus Charitum ciuitas 304
Orchomeni duæ 150
ὀργαὶ 186.435
Orgia quid 236
Orthoſia Diana 48
ὀρφνὴ & ὄρφνη 17
Os adijcere 283
Ortygia inſula 77.306
Ozolæ 119

P

PAx & tranquillitas ſerenitati conſeruntur 247
Pace nihil melius 266
Pacis & tranquillitatis aureum præconium 266.300
παλιντράπελον 29
Pallas Tritonia 210
Panathenæa 3.284.390
Pancratium 104.316
Pangæus mons 230
παρὰ præpoſitio 342
Parcæ tres 12.90
Pardalea 219
Parentes uenerari, liberorum mentibus inculcandum ſemper 262
Parentũ reuerentia apud Gentes 261
Parentũ prudentia liberis decora 268
παρείδμια 404
Parnaſia 117
Parrhaſia 117
παρθένιοι 63
Partus allegorica a lumbratio 69
Patriam inſignem multum ad uirtutis laudem facere 281
Paulus Aegineta 98
Pecunia carens nihil cõmode expedire poteſt 433
πεδαλάμψαν 135
Pegaſus, equus alatus 144
πηγνύειν 60
Pelaſgia 18
Pelei haſta 321
Pelei & Telamonis fratrium infortunium 339
Pelei & Acaſti hiſtoria 333
Peleus quinquertij repertor 354
Pelinnæum urbs 287
Pelium mons 181
Pellene ciuitas 117.148.392
Pelopis fabula 12.14
Pelopis filij 19

Peloponneſus 11
Peneus fluuius 276
πένταθλον 104.316
Pergamus & Pergama 101.442
Periclymenus filius Neptuni 380
Permeſſus fluuius 259
Perrhebia Theſſaliæ tetrapolis 276
Perſei fabula 292.303.385
Phalaridis bos æneus 175
φάσγανον 312
Phaſis fluuius 233.419
Phauorinus non omnino reijciendus 162
φὴρ 223
φέρνας 202
Pheſana ciuitas 64
Philtrum 198
Philyra 222
Φίντις, Φίλτις 62
Phlegræ oppidum 443
Phlegra 313
Phlius urbs 349
Phœbi currus aureus 91
Phœnices negociatione clari 185
φοινικόκροκος ζώνη 64.65
φοινικοῦν 65
φρίξ 230
Phryxi & aurei uelleris hiſtoria 228
Phyſcon 124
Phylacæ urbs 413
Pindarus quando natus 5
Pindarus Quintiliano mirificus uiſus in cōparationibus & hyperbolis 9
Pindarus dithyrambos ſcripſit 139
Pindaro pia mens & ſanctum pectus 373
Pindari poëma diues 21
Pindaricum poëma non cuilibet expoſitum 38
Pindarici poëmatis ſectio 6
Pindus mons 276
Piratæ qui 180
Pirene fons 143
Piſces è manibus cibum ſumentes 383
Piſa urbs 3.& 8.10.125
πίσας, potatrices appellarunt ueteres 445
Piſum legumen 10
Pitane Nympha & ciuitas 63
Planetæ cuilibet ſuum metallum attribuitur 432
Pleiades ſydus 316
Pluuiæ, nebularum filiæ 131
Poëtarum opera, defuncti reuiuiſcunt (348
πόλεμος 31
πολυμάλῳ 9
Porphyrio gigas atheus 266
Potentiorum crimina diligentius obſeruari à uulgo 297
Potentes ne fortuna ſua efferantur 399
Præſentia ſolum delectare poſſe 374
Praxidamantis nouem coronæ 347
Principes, eruditos nihilipendūt 152
Principes benignos eſſe debere 204
Promethei & Epimethei filiæ 248
Protheſilia ludi 407
πρυτάνις 398
πρυτανεῖον 398.399
Pſalychidæ 445
Pſamathe & Pſamathea 339
ψᾶφος 93
Pſaumidis laus 51
Phthia urbs 331

Pubertatis epitheta 70
Publium quem Romani dixerunt 420
Puſillanimitas damnanda 401
Pyrrhiche ſaltationis genus 185
Pythagoræ triplex permutatio 36
Pythagoræ dogma de tranſmigratione animarum 36
Pythia unde 155
Pythia ubi agebantur 148
Pythia quando & à quo inſtituta 156.376
Pythiorum inſtaurator 3
Pythiorum ludorum claritas 216
Pythiorum præſes Apollo 453
Pytho 29.32.64

Q

Quies in omni opere dulcis 360
Quinquatrium 137.316.409
Quinquertium 104.137.316.409
Quintiliani probitas 182

R

Religio in Deum, gentibus etiam cordi fuit 261
Repetitio crebra exoſa 367
Rerum uiciſſitudo 28
Rhadamanthus 37.186
Rhapſodi qui 313
Rhodus inſula 81.82
Rhodij ſtatuaria arte celebres ſunt facti. 89
Ripa, fluminis eſt 161

S

Salamis inſula 316
Sappho 2
Sauropatides Amazones 102
σταυρός 255.358
Seditio tempeſtati comparatur 247
Senij releuamina ſunt iuuentutis labores 383
Senectutis propria 227
Sermonis iuſti fructus, laudare bonos 320
Sermones liuidis opſoniũ ſunt 370
Sicyon ciuitas 148.376
Silere nouiſſe, ſapientiſſimũ eſt 338
Simoeis & σιμοῦς 102
Simia pulcherrima, deformis 186
Simonides 2
Sipylum 14
Siſyphus ſapientia clarus 142
Siſyphi pœna 16
Solares morbi 277
Sol radiorum pater 91
Solis uis natiua 277
Solis epitheta & nomina 65
Solus, lapis 127
σῶμα & δέμας *quomodo differant* 272
Sortibus uaticinari 231
Sphingis ænigma 243
στάδιον, στάδιν 134.136.137
σταδιοδρόμος 134.136
Statuaria ars apud Rhodios 89
Statuarij celebres qui 337
Stellas ex ære & ferro conſtare quidam uoluerunt 398
Steſichorus 2.& 7
Strophe 6.7
Studium non omnibus idem 361
Studioſorum labor 85.86
Stymphalus Arcadiæ metropolis 74.78
Symplegades inſulæ Ponti 231

συμπόσιον

συμπόσιον 134
σωώδικος 118
Syphnus inſula 358
Syracuſæ maxima Siciliæ ciuitas 176

T

Taciuiſſe ſæpe profuit 338. 412.413
Tænarus ciuitas 213
Tamias 60
Tantali ſupplicium 15.16
Tantali lapis lapſum minitans 453
Tartarus,ra,rum. 160
Taygeta in ceruam uerſa 47
Taygetus,ta,tum,mons 168. 396
Tegea urbs 392
τέμνος 413
Tempus omnium pater 26
Temporis ratio ſemper habenda 281
Tenedos inſula 397
Tenedon urbs 402
τλωϊλλα 107
Ternarius numerus perfectus 439
Terpſichore, Lyricorum præſes 416
τετρασοφία 24
Textoria ars 276
θαλία 151
Theandridarum familia 335
θεαερον 325
Thebanorum extructores 409
Themis 98.109.137
θίναρ 232
Theogonia 77
Theoxenia 41.49.117.392
θήρ 223
Theramne 361
Theramnæi & Therapnæi fratres 301
Therapne oppidum 301.396.409
Thermæ iuxta Himeram ſitæ 135
Theronis genus & laus 25.25.29
Theron unde deductum 420
Theronis & Hieronis hiſtoria 26
Therſander 31
Theſmophoria 77
Thetidion 332
Thraſibulus quid ſonet 420
Thia mater Solis & Lunæ unde nomen habeat 431
θύσανος 236
Tibiæ unde fiant 303
Timodemidæ 316
Tiryns ciuitas 84.442
Tiſiphone 30
Tlepolemia certamina 92
Tlepolemi genealogia 83
τράπεζα 10
τραπεζίτης 10
Trapeziticus, oratio Iſocratis 10
Trieterica taurorum uictima 405
Tritonis amnis Libyæ 210
Troiæ expugnationes 101.435
Trophonia certamina 93
Tyndaridæ 41
Tyndaridarum fata 396
Typhos, Typhon, Typhoeus, Gigas centiceps 52.160.161
Typhoneus ſpecus 161
Typho fulmine ictus 266
τυφών 163
Tyrſis Saturni regia, & beatorũ inſula 36.37

Tityi cruciatus 16

V

VEnenum 68

Veneris munera 17

Venereæ res clandeſtine peragi ſolent 278

Veritatem dixiſſe nonnunquam obfuit 340

Veritas Iouis filia 120

Veſta dea 398

Vicino uicinus bonus, ſumma lætitia eſt 365

Vinum uetus præſtantius 112

Violarum duo genera 69

Virginitatis frenum ſoluere 456

Virtus ſua natura eximia 268

Virtus claros facit 322

Virtutis & arboris cõparatio 374

Virtute clarus laudandus, etiam ab aduerſarijs 284

Virtutẽ ſine labore nemo nanciſcitur 251

Virtutes obſcuræ, niſi ſcriptis exornentur 354

Virtutes quibus ſunt charæ, nobiles fiunt 72

Virus 68

Vitam non omnes unam ex æquo tranſigimus 352

Vlyſſes conſilio maior Aiace 373

Vulcani & Thetidis fabula 332

Vxoribus nouis adulterium grauiſſimum delictum 296

X

XAnthus fluuius 102

Xenocrates quid ſignificet 420

INDICIS FINIS.

ADAGIA, QVAE *paſſim in hoc opuſculo reperiuntur.*

A

Ad Herculis columnas 50.425
Ad myrtum canere 157
Ad pedes 197
A linea incipere 286
ἄνθρωπος πομφόλυξ 223

B

Bœotica ſus 75

C

Camarinam mouere 51
χάρις χάριν τίκτει 151.170
Cinyræ opes 178.370
Crœſi diuitiæ 175

D

De domo ad domum 78
Dodonæum æs 333

G

γνῶθι καιρὸν, *hoc eſt, noſce tempus* 244

H

Homo homini deus 366

I

Inus dolores 405
Iouis Corinthus 367
ἰὼ παιάν 155.156
ἰθυμιάζειν 404
Iyngi trahi 234

K

καλός τοι πίθων παρὰ παισὶν ἀεί 186

L

Literæ Bellerophontis 144
Lydio lapide probari 293
Lynceo perſpicacior 388.396
Lineam ne moueas 286

N

Ne tria quidem Steſichori noſti 7
Nigrum præfigere theta 93
Non citra puluerem 321

P

Pecuniæ uir 416
Penelopes tela 276
πιθήκων δυσμορφώτατος δυσμορφός ἐστι 186
Poſt feſta 225

R

Rhadamantheum iudicium 37

S

Scytala Laconica 76

T

τὰ τῶν φίλων κοινά 418
Tenedius tibicen, & Tenedia bipennis 397
Tempus omnia reuelat 26

V

Vltra Gades, ſiue Gadira, progredi non licet 290.334.425

ERRATA.

Fol.17.uer.21.& apud Euripidem. 20.18.nomine & nicet. 28.26.triſtia. 29.8.antitheſis. 41.24.Hyperboreos. 43.20.θεύμοροι. 76.26.odarum. 86.14.diſpoſitione. 101.23.Neoptolemus. 116.5.Abundæ. 119.12. ſcriptus. 134.17.συέδιον. 149.10.intelligit. 155.uer.ult.delere. 159.19. ſiphones. 175.20.terram. 232.14.numeri,nom. 234.uer.à fine 8.certaminum. 266.uer.penult.fulmine. 280.uer.ult.citra. 291.in margine,eloquentiæ. 305.in marg.inſtitutio. 307.20.puero. 323.uer.ult.Aeacidarum 325. uer.penult.præterea. 329.17.ciuis hoſp. 333.10.amore Pelei. uer.14.Pelij. 414.13.alta morte. 439.7.alterum.

TTSCHER 1972